

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ
ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 287, παράγραφοι 1 και 4 της ΣΛΕΕ, και των άρθρων 148, παράγραφος 1, και 162, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, καθώς και των άρθρων 139 και 156 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2008, για τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 10ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης,

το Ελεγκτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τη συνεδρίασή του της 5ης Σεπτεμβρίου 2013, ενέκρινε τις

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ

για το οικονομικό έτος 2012.

Οι εκθέσεις, συνοδευόμενες από τις απαντήσεις των οργάνων στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου, διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες για τη χορήγηση απαλλαγής αρχές και στα λοιπά θεσμικά όργανα.

Τα Μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι:

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA (Πρόεδρος), David BOSTOCK, Ιωάννης ΣΑΡΜΑΣ, Igors LUDBORŽS, Jan KINŠT, Kersti KALJULAIU, Karel PINXTEN, Michel CRETIN, Harald NOACK, Henri GRETHEN, Szabolcs FAZAKAS, Louis GALEA, Ladislav BALKO, Augustyn KUBIK, Milan Martin CVIKL, Rasa BUDBERGYTĖ, Λάζαρος Σ. ΛΑΖΑΡΟΥ, Gijs DE VRIES, Harald WÖGERBAUER, Hans Gustaf WESSBERG, Henrik OTBO, Pietro RUSSO, Ville ITÄLÄ, Kevin CARDIFF, Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Iliana IVANOVA, George PUFAN, Neven MATES.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίδα
Γενική εισαγωγή	7
Κεφάλαιο 1 — Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξη της	9
Κεφάλαιο 2 — Έσοδα	61
Κεφάλαιο 3 — Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη	85
Κεφάλαιο 4 — Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία	107
Κεφάλαιο 5 — Περιφερειακή πολιτική, ενέργεια και μεταφορές	133
Κεφάλαιο 6 — Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	165
Κεφάλαιο 7 — Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση	185
Κεφάλαιο 8 — Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές	201
Κεφάλαιο 9 — Διοικητικές και λοιπές δαπάνες	221
Κεφάλαιο 10 — Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	233

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

0.1. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι το θεσμικό όργανο το οποίο ιδρύθηκε από τη Συνθήκη για τη διενέργεια του ελέγχου των οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Το Συνέδριο, ως εξωτερικός ελεγκτής της ΕΕ, ενεργεί ως ανεξάρτητος θεματοφύλακας των οικονομικών συμφερόντων των πολιτών της Ένωσης και συμβάλλει στη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισής της. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Συνέδριο παρέχονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του, η οποία, μαζί με τις ειδικές εκθέσεις του σχετικά με τα προγράμματα δαπανών και τα έσοδα της ΕΕ, καθώς και με τις γνώμες που αυτό διατυπώνει επί νέας ή υπό τροποποίηση νομοθεσίας, διατίθεται στον ιστότοπο του Συνεδρίου:

www.eca.europa.eu

0.2. Η παρούσα έκθεση αποτελεί την 36η ετήσια έκθεση του Συνεδρίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ και καλύπτει το οικονομικό έτος 2012. Τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης αποτελούν το αντικείμενο χωριστής ετήσιας έκθεσης.

0.3. Ο γενικός προϋπολογισμός της ΕΕ εγκρίνεται ετησίως από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η ετήσια έκθεση του Συνεδρίου αποτελεί, μαζί με τις ειδικές εκθέσεις του, τη βάση της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής, στο πλαίσιο της οποίας το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει κατά πόσον η Επιτροπή άσκησε ικανοποιητικά τις αρμοδιότητές της σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Το Συνέδριο διαβιβάζει την ετήσια έκθεσή του στα εθνικά κοινοβούλια και συγχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

0.4. Κεντρική θέση στην ετήσια έκθεση κατέχει η δήλωση του Συνεδρίου (η «DAS») σχετικά με την αξιοπιστία των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων (αναφερόμενη στην έκθεση ως «κανονικότητα των πράξεων»). Η έκθεση αρχίζει με τη δήλωση αξιοπιστίας, ενώ οι πληροφορίες που ακολουθούν αφορούν, κυρίως, τις ελεγκτικές εργασίες στις οποίες βασίζεται η δήλωση αξιοπιστίας.

0.5. Η έκθεση διαρθρώνεται ως εξής:

— Το κεφάλαιο 1 περιλαμβάνει τη δήλωση αξιοπιστίας, σύνοψη των αποτελεσμάτων του ελέγχου του Συνεδρίου σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και την κανονικότητα των πράξεων, ενότητα σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις, καθώς και συνοπτική έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση για το 2012. Το παράρτημα 1.3 του κεφαλαίου 1 παρέχει αποσπάσματα των ενοποιημένων λογαριασμών του 2012. Εκτενέστερες δημοσιονομικές πληροφορίες για το

2012 παρουσιάζονται στους δημοσιευμένους ενοποιημένους λογαριασμούς και στη δημοσιονομική έκθεση που κατάρτισε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα οποία είναι αμφότερα διαθέσιμα στον ακόλουθο ιστότοπο:

http://ec.europa.eu/budget/biblio/documents/2012/2012_en.cfm

— Τα κεφάλαια 2 έως 9 περιλαμβάνουν λεπτομερείς διαπιστώσεις ελέγχου, υπό μορφή «ειδικών εκτιμήσεων» σχετικά με τα έσοδα και τις δαπάνες της ΕΕ. Το κεφάλαιο 2 πραγματεύεται το σκέλος των εσόδων του προϋπολογισμού της ΕΕ, ενώ τα κεφάλαια 3 έως 9 αφορούν επτά ομάδες τομέων πολιτικής, στο πλαίσιο των οποίων εγκρίνονται και καταχωρίζονται τα κονδύλια που δαπανώνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Αυτές οι ομάδες τομέων πολιτικής αντιστοιχούν, εν γένει, στους τίτλους που χρησιμοποιήθηκαν στο δημοσιονομικό πλαίσιο 2007-2013, το οποίο καθορίζει τα γενικά σχέδια πολυετών δαπανών της ΕΕ.

— Στο κεφάλαιο 10 αναλύεται η μέτρηση των επιδόσεων που παρουσιάζονται στα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τριών γενικών διευθυντών της Επιτροπής, προσδιορίζονται θέματα τα οποία είναι κοινά στις ειδικές εκθέσεις που ενέκρινε το Συνέδριο κατά το 2012 και καλύπτεται συνολικά η δεύτερη και η τρίτη έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής.

0.6. Οι ειδικές εκτιμήσεις βασίζονται, κυρίως, τόσο στα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών της κανονικότητας των πράξεων τις οποίες διενεργεί το Συνέδριο όσο και στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των κύριων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου που διέπουν τα σχετικά έσοδα ή δαπάνες.

0.7. Ο ορισμός των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί εναρμονίστηκε εντός των ειδικών εκτιμήσεων. Η εναρμόνιση αυτή επηρεάζει ιδίως τα κεφάλαια 7 και 8 της ετήσιας έκθεσης (βλέπε σημεία 7.13 έως 7.15 και 8.13). Λεπτομερής περιγραφή των αλλαγών και του αντικτύπου τους περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο 1 (βλέπε σημεία 1.6, 1.7, 1.15 και γράφημα 1.1).

0.8. Η έκθεση περιλαμβάνει, επίσης, τις απαντήσεις της Επιτροπής στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου ή, κατά περίπτωση, τις απαντήσεις των θεσμικών και άλλων οργάνων της ΕΕ. Το Συνέδριο, κατά την παρουσίαση των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων του, λαμβάνει υπόψη τις σχετικές απαντήσεις των ελεγχόμενων. Ωστόσο, το Συνέδριο, ως εξωτερικός ελεγκτής, είναι υπεύθυνο για την αναφορά των διαπιστώσεων ελέγχων του, τη συναγωγή συμπερασμάτων από τις διαπιστώσεις αυτές και, επομένως, την ανεξάρτητη και αμερόληπτη αξιολόγηση της αξιοπιστίας των λογαριασμών, καθώς και της κανονικότητας των πράξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο — έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή	I-XII
Εισαγωγή	1.1-1.5
Εξέλιξη του τρόπου προσέγγισης του Συνεδρίου όσον αφορά τη δειγματοληψία	1.6-1.7
Σύναψη δημόσιων συμβάσεων	1.8
Διαπιστώσεις του ελέγχου για το οικονομικό έτος 2012	1.9-1.45
Αξιοπιστία των λογαριασμών	1.9-1.10
Σύνοψη των ειδικών εκτιμήσεων και των αποτελεσμάτων ελέγχου προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας	1.11-1.18
Συνυπολογισμός των ανακτήσεων και των δημοσιονομικών διορθώσεων	1.19-1.35
Συγκεφαλαιωτική έκθεση και ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων	1.36-1.45
Δημοσιονομική διαχείριση	1.46-1.59
Πιστώσεις του προϋπολογισμού για αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές	1.47-1.50
Η πίεση που ασκείται στον προϋπολογισμό για την πραγματοποίηση πληρωμών	1.51-1.57
Μελλοντικές ανάγκες εκταμίευσης	1.58-1.59
Παράρτημα 1.1 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	
Παράρτημα 1.2 — Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	
Παράρτημα 1.3 — Αποσπάσματα των ενοποιημένων λογαριασμών του 2012	

ΔΗΛΩΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ — ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ

I. Δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το Συνέδριο διενήργησε έλεγχο:

α) των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ⁽¹⁾ και τις ενοποιημένες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού ⁽²⁾, για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2012, οι οποίοι εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 26 Ιουλίου 2013· και

β) της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί.

Ευθύνη της διοίκησης

II. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και με τον δημοσιονομικό κανονισμό, η διοίκηση ευθύνεται για την κατάρτιση και την ορθή παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει των διεθνώς παραδεκτών προτύπων ελέγχου για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η εν λόγω ευθύνη περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου που ενδείκνυται για την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση έχει την ευθύνη να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που αντικατοπτρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις είναι σύμφωνες με τις κανονιστικές αρχές που τις διέπουν. Η Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 317 της ΣΛΕΕ).

Ευθύνη του ελεγκτή

III. Ευθύνη του Συνεδρίου είναι, βάσει του ελέγχου που αυτό διενεργεί, να παρέχει προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Το Συνέδριο διενήργησε τον έλεγχο του σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα και τους κώδικες δεοντολογίας της IFAC, καθώς και με τα διεθνή πρότυπα των ανωτάτων οργάνων ελέγχου INTOSAI. Τα εν λόγω πρότυπα ορίζουν ότι το Συνέδριο σχεδιάζει και διενεργεί τον έλεγχο προκειμένου να αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται.

IV. Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που παρουσιάζονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους ενοποιημένους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζονται οι πτυχές του συστήματος εσωτερικού ελέγχου που αφορούν την κατάρτιση και την ορθή παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών, καθώς και η νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων που πραγματοποιούνται, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των ενοποιημένων λογαριασμών.

V. Όσον αφορά τα έσοδα, αφετηρία του ελέγχου του Συνεδρίου σχετικά με τους ιδίους πόρους που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας και στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα αποτελούν τα σχετικά μακροοικονομικά μεγέθη σύμφωνα με τα οποία αυτοί υπολογίζονται. Το Συνέδριο αξιολογεί τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή για την επεξεργασία των δεδομένων, μέχρι την είσπραξη των εισφορών των κρατών μελών και την καταχώρισή τους στους ενοποιημένους λογαριασμούς. Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους, το Συνέδριο εξετάζει τους λογαριασμούς των τελωνειακών αρχών και αναλύει τη ροή των δασμών, μέχρι την είσπραξη των ποσών από την Επιτροπή και την καταχώρισή τους στους λογαριασμούς.

⁽¹⁾ Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, τον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος, τον πίνακα ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις (συμπεριλαμβανομένης της πληροφόρησης κατά τομέα).

⁽²⁾ Οι ενοποιημένες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και επεξηγηματικές σημειώσεις.

VI. Όσον αφορά τις δαπάνες, το Συνέδριο εξετάζει τις πράξεις πληρωμών όταν έχουν πραγματοποιηθεί, καταχωριστεί και γίνει δεκτές δαπάνες («πληρωμές που καταχωρίζονται ως δαπάνες»). Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού), εκτός των προπληρωμών, κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο αποδέκτης των κονδυλίων παρέχει αιτιολόγηση σχετικά με την ορθή χρήση τους και το όργανο ή ο φορέας δέχεται την αιτιολόγηση εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, είτε στο ίδιο έτος ή αργότερα.

VII. Το Συνέδριο φρονεί ότι τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώθηκαν είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση των γνώμών του.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

VIII. Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2012 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της Ένωσης την 31η Δεκεμβρίου 2012, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και με τους λογιστικούς κανόνες βάσει των διεθνώς παραδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

IX. Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2012 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Αναλήψεις υποχρεώσεων

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των αναλήψεων υποχρεώσεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

X. Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, οι αναλήψεις υποχρεώσεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2012 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Πληρωμές

Βάση για τη διατύπωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

XI. Το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα εξετασθέντα συστήματα εποπτείας και ελέγχου είναι μερικώς αποτελεσματικά όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (σημείο VI). Όλες οι ομάδες πολιτικής οι οποίες καλύπτουν επιχειρησιακές δαπάνες περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος όσον αφορά τις πληρωμές που καταχωρίζονται ως δαπάνες και στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί είναι 4,8 % ⁽³⁾.

⁽³⁾ Βάσει του τρόπου προσέγγισης όσον αφορά τη δειγματοληψία που χρησιμοποιείται κατά τα προηγούμενα έτη, το εκτιμώμενο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος θα ήταν 4,5 %.

Αρνητική γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

XII. Λόγω της σημασίας των θεμάτων που παρουσιάζονται στο σημείο όσον αφορά τη βάση για τη διατύπωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί, κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2012 περιέχουν ουσιώδη σφάλματα.

5 Σεπτεμβρίου 2013

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Πρόεδρος

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg, LUXEMBOURG

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Στο παρόν κεφάλαιο της ετήσιας έκθεσης:

- καθορίζεται το πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας του Συνεδρίου και συνοψίζονται και αναλύονται οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα του ελέγχου στα οποία βασίζεται η δήλωση αυτή·
- παρουσιάζεται ο τρόπος με τον οποίο το Συνέδριο διενεργεί τον έλεγχο της κανονικότητας και της αξιοπιστίας των λογαριασμών (βλέπε **παράρτημα 1.1.**)· και
- παρουσιάζονται τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή σε συνέχεια των παρατηρήσεων και συστάσεων που διατύπωσε το Συνέδριο στις προηγούμενες ετήσιες εκδόσεις όσον αφορά με την αξιοπιστία των λογαριασμών (βλέπε **παράρτημα 1.2.**).

1.2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο προβαίνει σε δήλωση αξιοπιστίας προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Το Συνέδριο συμπληρώνει τη δήλωση αυτή με ειδικές εκτιμήσεις για κάθε μείζονα τομέα δραστηριότητας της ΕΕ (*). Ο ρόλος αυτών των ειδικών εκτιμήσεων δεν ισοδυναμεί με ελεγκτική γνώμη· πρωταρχικός στόχος τους είναι η παρουσίαση σημαντικών ζητημάτων για τις ομάδες πολιτικής, τις αρμόδιες για την απαλλαγή αρχές και άλλους ενδιαφερόμενους. Το συμπέρασμα κάθε ειδικής εκτίμησης βασίζεται στα συνολικά αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώνονται στο επίπεδο της ομάδας πολιτικής.

1.3. Στόχος των εργασιών σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η συγκέντρωση επαρκών και κατάλληλων αποδεικτικών στοιχείων βάσει των οποίων να συνάγεται, αφενός, κατά πόσον τα έσοδα, οι δαπάνες και τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού έχουν καταχωριστεί δεόντως και, αφετέρου, εάν οι ενοποιημένοι λογαριασμοί (βλέπε απόσπασμα στο **παράρτημα 1.3**) αντικατοπτρίζουν πιστά την οικονομική κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2012, καθώς και τα έσοδα, τις δαπάνες και τις ταμειακές ροές για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή (βλέπε σημεία 1.9 και 1.10).

1.4. Στόχος των εργασιών σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί του 2012 είναι η συγκέντρωση επαρκών και κατάλληλων αποδεικτικών στοιχείων βάσει των οποίων να συνάγεται, αφενός, κατά πόσον οι πράξεις αυτές είναι σύμφωνες με τους ισχύοντες κανονισμούς ή τις συμβατικές διατάξεις και, αφετέρου, κατά πόσον είναι ορθοί οι σχετικοί υπολογισμοί (βλέπε σημεία 1.11 έως 1.35 για επισκόπηση των αποτελεσμάτων και κεφάλαια 2 έως 9 για περισσότερες λεπτομέρειες).

(*) Βλέπε άρθρο 287 ΣΛΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.5. Στόχος της εξέτασης των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων των υπηρεσιών της Επιτροπής και της σχετικής συγκεφαλαιωτικής έκθεσης, είναι να εκτιμηθεί κατά πόσον αυτές παρέχουν ορθή αξιολόγηση της ποιότητας της δημοσιονομικής διαχείρισης (συμπεριλαμβανομένων των εναπομενόντων επιπέδων σφάλματος) συμβάλλοντας επομένως στη διαμόρφωση μιας άποψης σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών της ΕΕ και την κανονικότητα των εσόδων και εξόδων (βλέπε σημεία 1.36 έως 1.45, καθώς και τις σχετικές παρατηρήσεις οι οποίες διατυπώνονται στην ενότητα «Αποτελεσματικότητα των συστημάτων» των κεφαλαίων 2 έως 9).

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ

1.6. Ο τρόπος προσέγγισης όσον αφορά την εξέταση της κανονικότητας των πράξεων έχει ανανεωθεί και εναρμονιστεί. Το δείγμα πράξεων του Συνεδρίου περιλαμβάνει πλέον μόνον ενδιάμεσες πληρωμές, τελικές πληρωμές και την εκκαθάριση των προπληρωμών («πληρωμές που καταχωρίζονται ως δαπάνες»). Οι πράξεις στις ομάδες πολιτικής «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση (κεφάλαιο 7) και «Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές» (κεφάλαιο 8) εξετάζονται πλέον, όπως συνέβαινε ήδη με όλες τις άλλες ομάδες πολιτικής, στο σημείο κατά το οποίο οι τελικοί αποδέκτες των κονδυλίων της ΕΕ έχουν αναλάβει δραστηριότητες ή πραγματοποιήσει δαπάνες και η Επιτροπή δέχεται ότι για τις εν λόγω δραστηριότητες ή δαπάνες δικαιολογείται πληρωμή από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Αυτό είναι σύμφωνο με την υποχρέωση που υπέχει το Συνέδριο βάσει της Συνθήκης, ήτοι να ελέγχει τις δαπάνες αφού «πραγματοποιηθούν». Παρά την αλλαγή αυτή, όλες οι πληρωμές εκτός των προπληρωμών υποβάλλονται σε έλεγχο κατά το έτος που πραγματοποιούνται. Αυτό περιλαμβάνει τις πληρωμές οι οποίες χρησιμοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού (και ως εκ τούτου αποτελούν δαπάνες του προϋπολογισμού αλλά όχι δεδουλευμένες δαπάνες). Ο αντίκτυπος της εξέλιξης αυτής εξετάζεται στα σημεία 1.14 και 1.15 και στο **γράφημα 1.1**.

1.7. Ο εν λόγω τρόπος προσέγγισης όσον αφορά τη δειγματοληψία ακολουθεί τις αρχές που διέπουν τη λογιστική σε δεδουλευμένη βάση⁽⁵⁾. Ένα ακόμη πλεονέκτημα της εξέλιξης αυτής είναι ότι όλοι οι τομείς της επιμερισμένης και μη επιμερισμένης διαχείρισης εξετάζονται πλέον σε συγκρίσιμη βάση. Επιπλέον, οι υπό έλεγχο πληθυσμοί θα είναι σταθερότεροι με την πάροδο των ετών, δεδομένου ότι ο αντίκτυπος των διακυμάνσεων στα επίπεδα των προπληρωμών θα εξαλειφθεί. Οι προπληρωμές συνεχίζουν να καλύπτονται τόσο μέσω της εξέτασης της κανονικότητας στην εκκαθάριση των προπληρωμών όσο και μέσω των εργασιών σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.6. Η Επιτροπή σημειώνει ότι η νέα προσέγγιση του Ελεγκτικού Συνεδρίου οδηγεί σε τροποποίηση του ορισμού του πληθυσμού στον οποίο εφαρμόζονται οι έλεγχοι. Μολονότι η Επιτροπή αναγνωρίζει τα πλεονεκτήματα της νέας προσέγγισης του Συνεδρίου, σημειώνει ότι ο ελεγχόμενος πληθυσμός δεν περιορίζεται πλέον στους τύπους των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί του προϋπολογισμού. Αντίθετα, περιλαμβάνονται νέες πράξεις από τους γενικούς λογαριασμούς που βασίζονται σε έννοιες που απαιτούν κάποια λογιστική εμπειρογνωμοσύνη.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η νέα αυτή ερμηνεία από το Συνέδριο έχει σημαντικές επιπτώσεις (βλέπε απαντήσεις στα σημεία 1.7, 1.12, 1.14 και 1.19 έως 1.35). Ως εκ τούτου, είναι πολύ σημαντικό να υπάρχουν σαφείς επεξηγήσεις, μέθοδοι και όροι που επιτρέπουν στους ενδιαφερόμενους να κατανοούν τις τροποποιήσεις που πραγματοποιούνται και να αξιολογούν τις επακόλουθες επιπτώσεις.

1.7. Η Επιτροπή εκτιμά τη συμπερίληψη της εκκαθάρισης των προπληρωμών που έχουν γίνει τα προηγούμενα έτη στο πεδίο εφαρμογής του ελέγχου. Θεωρεί ότι αυτό ανοίγει τον δρόμο για την καλύτερη εξέταση των επιπτώσεων των πολυετών διορθωτικών μηχανισμών. Το άρθρο 32 του δημοσιονομικού κανονισμού ορίζει τον εσωτερικό έλεγχο ως τη «διαδικασία που εφαρμόζεται σε όλα τα επίπεδα διαχείρισης και αποσκοπεί στην παροχή εύλογης βεβαιότητας ως προς την επίτευξη των ακόλουθων στόχων: ... δ) πρόληψη, εντοπισμός και διόρθωση των περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών και περαιτέρω ενέργειες σε περίπτωση απάτης και παρατυπιών».

Η Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις εξελίξεις στη μεθοδολογία του Συνεδρίου για να ληφθεί υπόψη ο τυχόν δυνητικός αντίκτυπος στο εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος (βλέπε απάντηση στα σημεία 3.9 και 4.8).

⁽⁵⁾ Η Επιτροπή καταρτίζει λογαριασμούς σε δεδουλευμένη βάση από το 2005 και το Συνέδριο προβαίνει σε αξιολόγηση της αξιοπιστίας τους από το 2007 και εξής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1.8. Επίσης, το Συνέδριο, κατόπιν εκτενών διαβουλεύσεων με τις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές, εναρμόνισε τον τρόπο προσέγγισης που εφαρμόζει για την αντιμετώπιση των σφαλμάτων που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις. Προηγουμένως σοβαρά σφάλματα αντιμετωπίζονταν ως προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα, όταν το σφάλμα διέπρατταν οι αρχές των κρατών μελών ή διεθνείς οργανισμοί. Το Συνέδριο καταχώριζε όλα τα σφάλματα των οργάνων και οργανισμών της ΕΕ ως «μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς», εξαιρώντας τα κατ' αυτό τον τρόπο από το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος. Από το 2012 και εξής, τα σοβαρά σφάλματα στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων από όλους τους φορείς αντιμετωπίζονται ως προσδιορίσιμα ποσοτικώς. Ωστόσο, το Συνέδριο δεν προσέδωσε αναδρομική ισχύ στον τρόπο προσέγγισής του ώστε να καλυφθούν οι δραστηριότητες των οργάνων και οργανισμών της ΕΕ στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων που έλαβαν χώρα πριν από το 2011 ⁽⁶⁾.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012**Αξιοπιστία των λογαριασμών**

1.9. Οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου αφορούν τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2012, οι οποίοι καταρτίστηκαν από τον υπόλογο της Επιτροπής και εγκρίθηκαν από την Επιτροπή σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό ⁽⁷⁾, και κατόπιν περιήλθαν στο Συνέδριο, μαζί με τη δήλωση πληρότητας του υπολόγου, στις 29 Ιουλίου 2013. Στους ενοποιημένους λογαριασμούς περιλαμβάνονται:

- α) οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες, με τη σειρά τους, περιλαμβάνουν τον ισολογισμό (που παρουσιάζει τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στο τέλος του οικονομικού έτους), τον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος (που αναγνωρίζει τα έσοδα και τα έξοδα του οικονομικού έτους), τη δήλωση ταμειακών ροών (που παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο οι μεταβολές στους λογαριασμούς επηρεάζουν τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους) και την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και οι σχετικές σημειώσεις·
- β) οι ενοποιημένες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, οι οποίες καλύπτουν τα έσοδα και τις δαπάνες του οικονομικού έτους, καθώς και οι σχετικές σημειώσεις.

1.10. Με τον έλεγχο του Συνεδρίου επί των ενοποιημένων λογαριασμών του 2012 διαπιστώθηκε ότι αυτοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες (βλέπε επίσης **παράρτημα 1.2**).

⁽⁶⁾ Σημειώθηκε μικρός αριθμός σφαλμάτων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων για δραστηριότητες που αφορούν επιχειρησιακές δαπάνες από το 2010 και νωρίτερα, οι οποίες οδήγησαν σε πληρωμές το 2012· αυτά δεν παρεκτείνονται ούτε περιλαμβάνονται στο συνολικό εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος.

⁽⁷⁾ Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 298 της 26.10.2002, σ. 1), οι οριστικοί λογαριασμοί πρέπει να διαβιβάζονται έως την 31η Ιουλίου του επόμενου οικονομικού έτους (βλέπε άρθρο 148).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Σύνοψη των ειδικών εκτιμήσεων και των αποτελεσμάτων ελέγχου προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

1.11. Το Συνέδριο παρέχει ειδικές εκτιμήσεις σχετικά με τα έσοδα στο κεφάλαιο 2 και σχετικά με τα έξοδα στα κεφάλαια 3 έως 9 (βλέπε **πίνακα 1.1**).

Πίνακας 1.1 — Ελεγχθείσες πράξεις για τα κεφάλαια 3 έως 9 της ετήσιας έκθεσης

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Κεφάλαια της ετήσιας έκθεσης		Πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2012 ⁽²⁾	Ελεγχθείσες πράξεις το 2012
		(Α)	(Β)
Κεφάλαιο 3	Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη	44 545	44 546
Κεφάλαιο 4	Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία	14 778	14 994
Κεφάλαιο 5	Περιφερειακή πολιτική, ενέργεια και μεταφορές	39 853	40 735
Κεφάλαιο 6	Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	11 606	13 404
Κεφάλαιο 7	Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση	6 109	6 616
Κεφάλαιο 8	Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές	11 740	10 667
Κεφάλαιο 9	Διοικητικές και λοιπές δαπάνες ⁽¹⁾ ⁽²⁾	10 052	9 985
Γενικό σύνολο		138 683	140 947

«Οι ελεγχθείσες πράξεις το 2012» (Β) συνίστανται σε «Πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2012» (Α), εξαιρουμένων των προπληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2012 (14 519 εκατομμύρια ευρώ) και συμπεριλαμβανομένων των εκκαθαρίσεων προπληρωμών το 2012 (16 783 εκατομμύρια ευρώ).

⁽¹⁾ Το κεφάλαιο αυτό καλύπτει επίσης τις δαπάνες οι οποίες θεωρούνται επιχειρησιακές στον γενικό προϋπολογισμό, μολονότι στην πλειονότητα των περιπτώσεων σκοπός τους είναι η λειτουργία της διοίκησης της Επιτροπής παρά η εφαρμογή πολιτικών.

⁽²⁾ Οι διοικητικές δαπάνες για τις διάφορες ομάδες πολιτικής ανέρχονται σε (σε εκατομμύρια ευρώ):

- κεφάλαιο 3: 133
- κεφάλαιο 4: 253
- κεφάλαιο 5: 229
- κεφάλαιο 6: 93
- κεφάλαιο 7: 624
- κεφάλαιο 8: 1 627.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.12. Τα αποτελέσματα του ελέγχου του 2012 καταδεικνύουν ότι τα έσοδα (139 541 εκατομμύρια ευρώ) και οι πράξεις στην ομάδα πολιτικής «Διοικητικές και λοιπές δαπάνες» (9 985 εκατομμύρια ευρώ) δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα και ότι τα εξετασθέντα συστήματα εποπτείας και ελέγχου υπήρξαν αποτελεσματικά (βλέπε **πίνακα 1.2**, καθώς και σημεία 2.40 έως 2.42 και σημείο 9.17). Όλες οι ομάδες πολιτικής που καλύπτουν επιχειρησιακές δαπάνες περιείχαν ουσιώδη σφάλματα (βλέπε σημεία 3.35, 4.42, 5.62 έως 5.63, 6.39 έως 6.40, 7.25 έως 7.26 και 8.39 έως 8.40). Οι αναλήψεις υποχρεώσεων δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.12. Η Επιτροπή δεσμεύεται από τον δημοσιονομικό κανονισμό ο οποίος στο άρθρο 32 παράγραφος 2 στοιχείο ε), ορίζει ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να εξασφαλίζει, μεταξύ άλλων, «επαρκή διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων, λαμβανομένων υπόψη του πολυετούς χαρακτήρα των προγραμμάτων και της φύσης των πληρωμών».

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εκπληρώνει τον εποπτικό της ρόλο, ιδίως με την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων σε επίπεδο που αντιστοιχεί στο επίπεδο των παρατυπιών και των ελλείψεων που εντοπίζονται. Λόγω του νομικού πλαισίου για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της πολυπλοκότητας των σχετικών διαδικασιών, είναι αναπόφευκτο η διόρθωση των σφαλμάτων να μην μπορεί να γίνει παρά μόνο αφού παρέλθουν αρκετά έτη από τη στιγμή που αυτά εντοπίζονται. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι ετήσιο αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα πρέπει να εξετασθεί σε αυτό το πλαίσιο. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η ίδια η Επιτροπή εν γένει χρησιμοποιεί το εναπομένον ποσοστό σφάλματος, το οποίο λαμβάνει υπόψη τις δημοσιονομικές διορθώσεις και τις ανακτήσεις κατά τη διάρκεια της πολυετούς περιόδου υλοποίησης, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων για τα επόμενα έτη. Επιπλέον, κατά την αξιολόγηση του επιπέδου του κατ' εκτίμηση σφάλματος το 2012, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο των κατ' αποκοπή διορθώσεων εντός του έτους, οι οποίες εξαιρούνται από την εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με το ποσοστό σφάλματος.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος παρέχει μια καλή ένδειξη για τον βαθμό στον οποίο ο προϋπολογισμός της ΕΕ εξακολουθεί να επηρεάζεται από δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται κατά παράβαση της νομοθεσίας μετά την εφαρμογή των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου.

Πίνακας 1.2 — Σύνοψη των διαπιστώσεων του 2012 σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

Κεφάλαια της ετήσιας έκθεσης	Ελεγχθείσες πράξεις (σε εκατομμύρια ευρώ)	Αξιολόγηση των εξετασθέντων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου ⁽¹⁾	Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος 2012 (ΠΠΣ) (%)	Διάστημα εμπιστοσύνης (%)		Συχνότητα εμφάνισης σφαλμάτων ⁽²⁾ (%)	Συμπεράσματα του ελέγχου	Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος 2011 (ΠΠΣ) (%) προς σύγκριση ⁽³⁾
				Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)			
Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη	44 546	Μερικώς αποτελεσματικά	3,8	1,7	5,9	41	Περιέχουν ουσιώδη σφάλματα	2,9
Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία	14 994	Μερικώς αποτελεσματικά	7,9	4,5	11,3	63	Περιέχουν ουσιώδη σφάλματα	7,7
Περιφερειακή πολιτική, ενέργεια και μεταφορές	40 735	Μερικώς αποτελεσματικά	6,8	3,7	9,9	49	Περιέχουν ουσιώδη σφάλματα	6,0
Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	13 404	Μερικώς αποτελεσματικά	3,2	1,3	5,1	35	Περιέχουν ουσιώδη σφάλματα	2,2
Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση	6 616	Μερικώς αποτελεσματικά	3,3 ⁽³⁾	1,4	5,2	23	Περιέχουν ουσιώδη σφάλματα	1,1 ⁽³⁾
Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές	10 667	Μερικώς αποτελεσματικά	3,9 ⁽⁴⁾	1,8	6,0	49	Περιέχουν ουσιώδη σφάλματα	3,0 ⁽⁴⁾
Διοικητικές και λοιπές δαπάνες	9 985	Αποτελεσματικά	0	—	—	1	Δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα	0,1
Σύνολο, πληρωμές που καταχωρίζονται ως δαπάνες	140 947	Μερικώς αποτελεσματικά	4,8 ⁽⁵⁾	3,6	6,0	38	Περιέχουν ουσιώδη σφάλματα	3,9 ⁽⁵⁾
Έσοδα	139 541 ⁽⁶⁾	Αποτελεσματικά	0	—	—	0	Δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα	0,8

⁽¹⁾ Η κατάταξη των συστημάτων επεξηγείται στο **παράρτημα 1.1**. Για την ειδική εκτίμηση των εξετασθέντων συστημάτων, βλέπε σημεία 2.40 έως 2.42, 3.9 και 3.35, 7.25 και 8.39. Οι συνοπτικές εκτιμήσεις του Συνεδρίου για το 2012 είναι συνεκτικές με εκείνες του 2011.

⁽²⁾ Η συχνότητα εμφάνισης σφαλμάτων αντιστοιχεί στο ποσοστό του δείγματος που περιέχει προδιορισίμα και μη προδιορισίμα ποσοτικούς σφάλματα. Τα ποσοστά έχουν στρογγυλοποιηθεί.

⁽³⁾ Το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για την ομάδα πολιτικής «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση» είναι υψηλότερο από το εκτιμηθέν ποσοστό σφάλματος το 2011 (1,1 %). Η διαφορά αυτή πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της εξέλιξης του τρόπου προσέγγισης του Συνεδρίου όσον αφορά τη δειγματοληψία (βλέπε σημεία 1.6 και 1.7). Αυτή η αλλαγή τρόπου προσέγγισης αποτελεί και τον βασικό αναγνωρίσιμο λόγο αύξησης του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος (βλέπε σημεία 1.15 και 7.13 έως 7.15).

⁽⁴⁾ Το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για την ομάδα πολιτικής «Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές» είναι υψηλότερο από το εκτιμηθέν ποσοστό σφάλματος το 2011 (3,0 %). Η διαφορά αυτή πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της εξέλιξης του τρόπου προσέγγισης του Συνεδρίου όσον αφορά τη δειγματοληψία (βλέπε σημεία 1.6 και 1.7). Αυτή η αλλαγή τρόπου προσέγγισης αποτελεί και τον βασικό αναγνωρίσιμο λόγο αύξησης του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος (βλέπε σημεία 1.15 και 8.13 έως 8.15).

⁽⁵⁾ Η εξέλιξη του τρόπου προσέγγισης του Συνεδρίου όσον αφορά τη δειγματοληψία που επεξηγείται στα σημεία 1.6 και 1.7 αντιστοιχεί κατ' ανώτατο όριο σε 0,3 εκατοστιαίες μονάδες του πιθανότερου σφάλματος για το 2012 (βλέπε σημείο 1.13 και **γράφημα 1.1**).

⁽⁶⁾ Ο έλεγχος περιελάμβανε την εξέταση, σε επίπεδο Επιτροπής, δείγματος ενταλάτων ανάκτησης το οποίο κάλυπτε όλα τα είδη εσόδων (βλέπε σημείο 2.9).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.13. Το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι πληρωμές που καταχωρίστηκαν ως δαπάνες περιείχαν, στο σύνολό τους, ουσιώδη σφάλματα και ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου που εξετάστηκαν για τις πληρωμές που καταχωρίστηκαν ως δαπάνες υπήρξαν, εν γένει, μερικώς αποτελεσματικά (βλέπε **πίνακα 1.2**).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.13. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι τα συστήματα είναι μερικώς αποτελεσματικά, όπως φαίνεται και από το εκτιμώμενο από το Ελεγκτικό Συνέδριο ποσοστό σφάλματος σε επίπεδο των τελικών αποδεκτών. Ως συνέπεια της εφαρμογής των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου, η Επιτροπή εφάρμοσε δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις το 2012 ύψους 4 419 εκατ. ευρώ το οποίο ισοδυναμεί σε ποσοστό 3,2 % σε σύγκριση με τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν (βλέπε πίνακα 1.1). Η κατανομή ανά τομέα πολιτικής παρουσιάζεται κατωτέρω:

- Κεφάλαιο 3 — Γεωργία — Αγορά και Άμεση Στήριξη: 771 εκατ. ευρώ για δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις (1,7 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν)·
- Κεφάλαιο 4 — Αγροτική Ανάπτυξη, Περιβάλλον, Αλιεία και Υγεία: 258 εκατ. ευρώ για δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις (1,7 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν)·
- Κεφάλαιο 5 — Περιφερειακή Πολιτική, Ενέργεια και Μεταφορές: 2 719 εκατ. ευρώ για δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις (6,8 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν)·
- Κεφάλαιο 6 — Απασχόληση και Κοινωνικές Υποθέσεις: 442 εκατ. ευρώ για δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις (3,8 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν)·
- Κεφάλαιο 7 — Εξωτερικές Σχέσεις, Βοήθεια και Διεύρυνση: 99 εκατ. ευρώ για δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις (1,6 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν)·
- Κεφάλαιο 8 — Έρευνα και λοιπές Εσωτερικές Πολιτικές: 120 εκατ. ευρώ για δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις (1 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν)· και
- Κεφάλαιο 9 — Αρχές Διοικητικής Λειτουργίας: 9 εκατ. ευρώ για δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις (N/A των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν).

Αυτό δεν σημαίνει ότι όλες οι ανακτήσεις και οι δημοσιονομικές διορθώσεις που εφαρμόστηκαν κατά το έτος T μπορούν να αφαιρεθούν από τα σφάλματα του έτους T. Ωστόσο, σημαίνει ότι κατά την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του συνολικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ σε πολυετή βάση, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο τα ποσοστά σφάλματος όσο και οι ανακτήσεις/δημοσιονομικές διορθώσεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ανάλυση των αποτελεσμάτων ελέγχου

1.14. Τα αποτελέσματα του υπό εξέταση οικονομικού έτους καταδεικνύουν εκ νέου αύξηση των συνολικών εκτιμώμενων ποσοστών σφάλματος. Το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος για τις πληρωμές συνολικά έχει αυξηθεί από 3,9 % σε 4,8 %. Όλοι οι τομείς των επιχειρησιακών δαπανών συνέβαλαν στην αύξηση αυτή, με την ομάδα πολιτικής «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία» (κεφάλαιο 4) να εξακολουθεί να ενέχει τον μεγαλύτερο κίνδυνο σφάλματος.

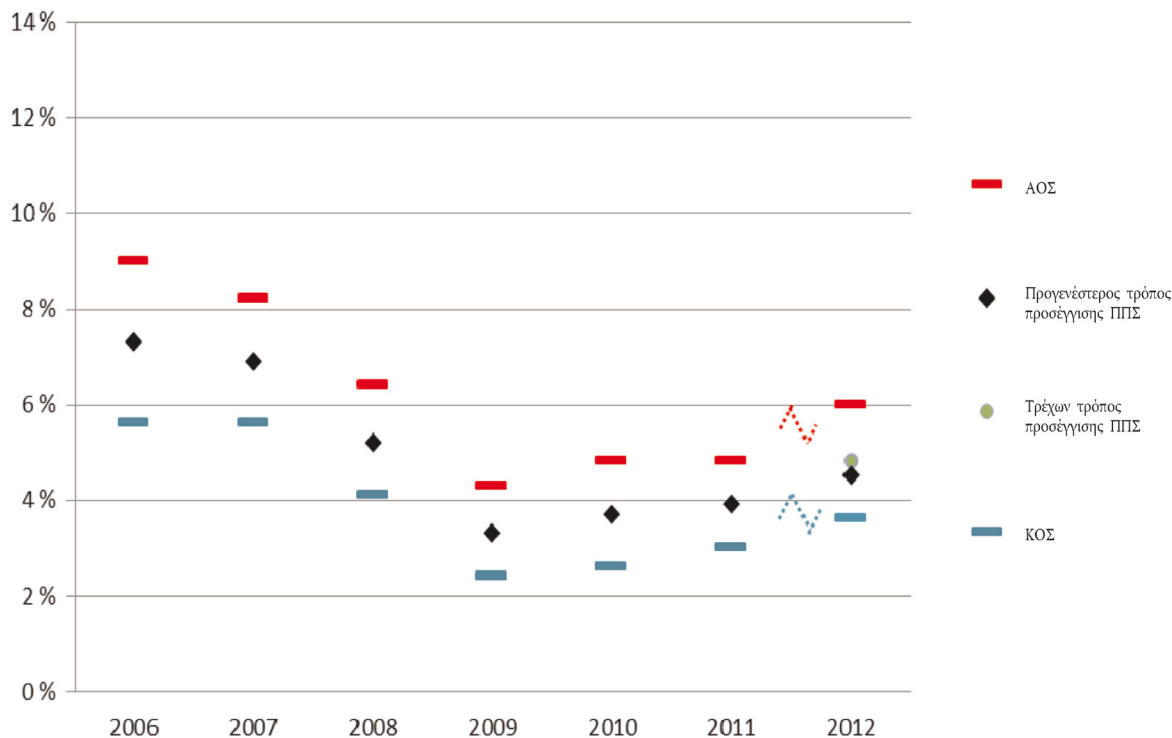
1.15. Η μεταβολή στο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που αποδίδεται στην εξέλιξη του τρόπου προσέγγισης του Συνεδρίου όσον αφορά τη δειγματοληψία (βλέπε σημεία 1.6 και 1.7) δεν υπερβαίνει τις 0,3 ποσοστιαίες μονάδες. Αυτή η αλλαγή τρόπου προσέγγισης αποτελεί και τον βασικό αναγνωρίσιμο λόγο αύξησης του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για τα κεφάλαια 7 («Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση») και 8 («Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές»).

1.14. Σχεδόν για όλες τις συναλλαγές στα διάφορα δείγματα ελέγχου, η αξιολόγηση της Επιτροπής είναι κοντά στο συμπέρασμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι κατ' αποκοπή δημοσιονομικές διορθώσεις που πραγματοποιήθηκαν σε επίπεδο προγράμματος κατά τη διάρκεια του δημοσιονομικού έτους δεν έχουν ληφθεί υπόψη από το Συνέδριο κατά τον υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος (βλέπε πλαίσιο 1.2 και σημείο 6.39 στοιχείο α) — βλέπε επίσης σημεία 5.26, 5.33 και 5.62).

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκτιμά ότι το συνολικό επίπεδο σφάλματος των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της ΕΕ συμφωνεί σε γενικές γραμμές με τα ποσοστά σφάλματος που παρουσιάστηκαν από το Συνέδριο για τα τρία τελευταία έτη. Αυτό οφείλεται στις ενισχυμένες διατάξεις ελέγχου της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 και στην αυστηρή πολιτική των διακοπών/αναστολών/δημοσιονομικών διορθώσεων/ανακτήσεων που εφαρμόζονται όταν εντοπίζονται αδυναμίες.

1.15. Βλέπε την απάντηση στα σημεία 1.6 και 1.7.

Γράφημα 1.1 — Εκτίμηση του Συνεδρίου όσον αφορά το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος (2006-2012) ⁽¹⁾

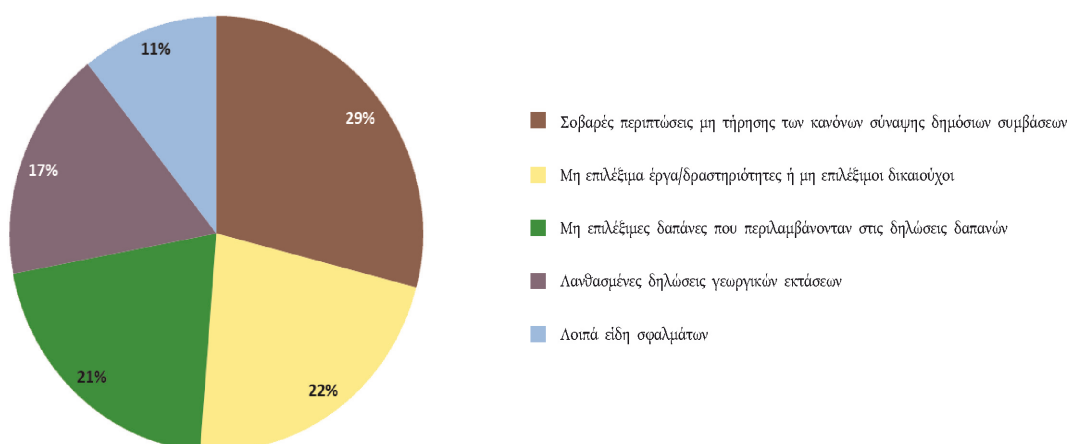
⁽¹⁾ Από τα δύο σημεία για το 2012, το ένα αντιπροσωπεύει το ποσοστό σφάλματος (ΠΠΣ) που εκτιμήθηκε από το Συνέδριο για το 2012 (4,8 %, βλέπε **πίνακα 1.2**) και το άλλο μια εκτίμηση για το ΠΠΣ εάν είχαν προκύψει οι ίδιες διαπιστώσεις από δείγμα που θα είχε ληφθεί στην ίδια βάση με εκείνα των προηγούμενων ετών (4,5 %, βλέπε σημεία 1.14 και 1.15). Τα ανώτατα και κατώτατα όρια σφάλματος (ΑΟΣ και ΚΟΣ) για το 2012 βασίζονται στον τρόπο προσέγγισης όσον αφορά τη δειγματοληψία για το 2012 (τρέχων τρόπος προσέγγισης).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.16. Σύμφωνα με υπολογισμούς του Συνεδρίου, το συνολικό εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες που υπόκεινται σε επιμερισμένη διαχείριση ανέρχεται σε 5,3 %, ενώ για όλες τις άλλες μορφές επιχειρησιακών δαπανών ⁽⁸⁾ σε 4,3 %.

1.17. Η ανάλυση των ειδών σφαλμάτων που εντοπίζονται στις διάφορες ομάδες πολιτικής καταδεικνύει ότι τα σφάλματα επιλεξιμότητας αντιστοιχούν σε περισσότερο από τα δύο τρίτα του συνολικού εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος: σοβαρές αδυναμίες τήρησης των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων (1,4 ποσοστιαίες μονάδες), πλήρως μη επιλέξιμα έργα/δραστηριότητες ή δικαιούχοι (1,1 ποσοστιαίες μονάδες), μη επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στις δηλώσεις δαπανών (1,0 ποσοστιαίες μονάδες) και λανθασμένες δηλώσεις γεωργικών εκτάσεων (0,8 ποσοστιαίες μονάδες) (βλέπε **γράφημα 1.2**).

Γράφημα 1.2 — Συμβολή στο συνολικό εκτιμώμενο σφάλμα ανά είδος

1.18. Από την ανάλυση του συνολικού εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος ανά κεφάλαιο προκύπτει ότι στην ομάδα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική, ενέργεια και μεταφορές» (κεφάλαιο 5) αντιστοιχούν περισσότερο από τα δύο πέμπτα του συνολικού εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος, στην ομάδα πολιτικής «Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη» (κεφάλαιο 3) αντιστοιχεί το ένα τέταρτο και στην ομάδα πολιτικής «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία» (κεφάλαιο 4) αντιστοιχεί περισσότερο από το ένα έκτο (βλέπε **γράφημα 1.3**).

⁽⁸⁾ Οι υπολογισμοί καλύπτουν κυρίως τα κεφάλαια 7 και 8, αλλά και μέρη των δαπανών που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 4 και 5. Η παρέκταση σφάλματος για τις δαπάνες υπό επιμερισμένη διαχείριση βασίζεται στην εξέταση 685 πράξεων (προερχόμενων από πληθυσμό 110,8 δισεκατομμυρίων ευρώ), ενώ η παρέκταση για άλλες μορφές επιχειρησιακών δαπανών βασίζεται στην εξέταση 356 πράξεων (προερχόμενων από πληθυσμό 20,1 δισεκατομμυρίων ευρώ).

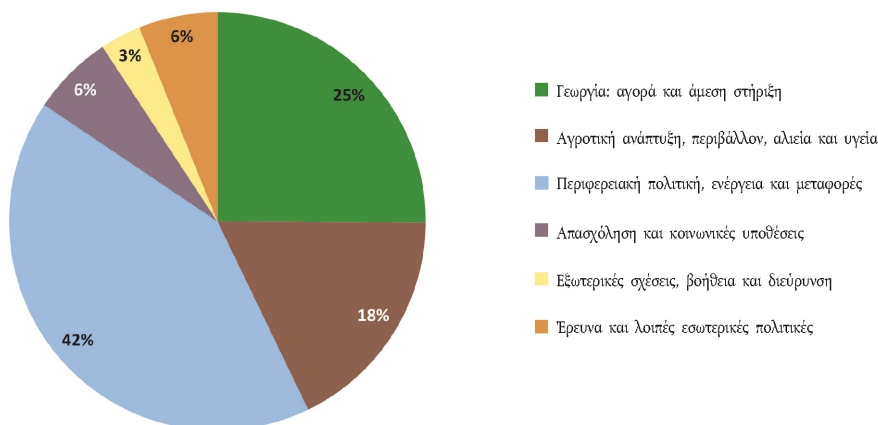
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.16. Η Επιτροπή σημειώνει ότι το εκτιμώμενο από το Ελεγκτικό Συνέδριο ποσοστό σφάλματος για διοικητικές δαπάνες η διαχείριση των οποίων ασκείται άμεσα από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα (10 δισεκατ. ευρώ το 2012) είναι 0 % (βλέπε κεφάλαιο 9 σημείο 9.8).

1.17. Η Επιτροπή κατέβαλε, στο πλαίσιο της κοινής διαχείρισης, σημαντικές προσπάθειες για να διασφαλιστεί η αυστηρή τήρηση των απαιτήσεων επιλεξιμότητας και η ορθή εφαρμογή των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις. Σε αυτές περιλαμβάνονται τόσο προληπτικές ενέργειες, όπως η αυστηρή πολιτική ως προς τις διακοπές και αναστολές πληρωμών, όσο και διορθωτικές ενέργειες, όπως οι δημοσιονομικές διορθώσεις (για την πολιτική συνοχής βλέπε σημείο 5.33 δεύτερη και τρίτη παράγραφος).

1.18. Βλέπε τις απαντήσεις στο σημείο 1.14.

Γράφημα 1.3 — Συμβολή στο συνολικό εκτιμώμενο σφάλμα ανά κεφάλαιο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Συνυπολογισμός των ανακτήσεων και των δημοσιονομικών διορθώσεων

1.19. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις που αναφέρθηκαν ως πραγματοποιηθείσες ⁽⁹⁾ το 2012 ανήλθαν σε 3,7 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό υπερτριπλάσιο σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2011 (1,1 δισεκατομμύρια ευρώ). Οι ανακτήσεις παρέμειναν ουσιαστικά σταθερές στα 678 εκατομμύρια ευρώ (2011: 733 εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁰⁾. Οι περισσότερες διορθώσεις που πραγματοποιήθηκαν το 2012 αφορούσαν την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006. Στην παρούσα ενότητα της ετήσιας έκδοσης εξετάζονται μηχανισμοί δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων καθώς και η εκτίμηση του Συνεδρίου για τον αντίκτυπο των ανακτήσεων και των δημοσιονομικών διορθώσεων. Το Συνέδριο προβαίνει σε συνεχή αναθεώρηση του αντίκτυπου των δημοσιονομικών διορθώσεων ⁽¹¹⁾. Ο τρόπος προσέγγισης που εφαρμόστηκε το 2012 ακολουθεί αυτόν που καθορίστηκε το 2009.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.19 έως 1.35. Η Επιτροπή εκτιμά τη συμπερίληψη της εκκαθάρισης των προπληρωμών που έχουν γίνει τα προηγούμενα έτη στη νέα μέθοδο δειγματοληψίας. Θεωρεί ότι αυτό ανοίγει τον δρόμο για την καλύτερη εξέταση των επιπτώσεων των πολυετών διορθωτικών μηχανισμών που προβλέπονται στα άρθρα 59 και 80 του δημοσιονομικού κανονισμού (βλέπε σημεία 1.22 και 1.24).

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εκπληρώνει τον εποπτικό της ρόλο, ιδίως με την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων σε επίπεδο που αντιστοιχεί στο επίπεδο των παρατυπιών και των ελλείψεων που εντοπίζονται. Λόγω του νομικού πλαισίου για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της πολυπλοκότητας των σχετικών διαδικασιών, σε πολλούς τομείς είναι αναπόφευκτο η διόρθωση των σφαλμάτων να μην μπορεί να γίνει παρά μόνο αφού παρέλθουν αρκετά έτη από τη στιγμή που αυτά εντοπίζονται. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι ετήσιο αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα πρέπει να εξετασθεί σε αυτό το πλαίσιο.

⁽⁹⁾ Η πραγματοποίηση είναι το τελευταίο στάδιο κατά τη διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης. Βλέπε επίσης ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2009, σημείο 1.42.

⁽¹⁰⁾ Όπως παρατίθενται στη σημείωση 6.4.2.2 των ενοποιημένων λογαριασμών του 2012 και στη σημείωση 6.2 των ενοποιημένων λογαριασμών του 2011 αντίστοιχα.

⁽¹¹⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2009, σημεία 1.32 έως 1.50.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι σύνθετοι μηχανισμοί πραγματοποίησης δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων

1.20. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη έχουν την δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν διάφορους μηχανισμούς για να μειώσουν τον κίνδυνο σφάλματος πριν εγκριθούν από την Επιτροπή οι δαπάνες που δήλωσαν οι δικαιούχοι. Οι εν λόγω μηχανισμοί περιλαμβάνουν την έγκριση των συστημάτων ελέγχου· διοικητικούς ελέγχους των δηλώσεων πληρωμών· επιτόπιες επισκέψεις (όπως επίθεωρήσεις γεωργικών εκμεταλλεύσεων)· πιστοποίηση των επιλέξιμων δαπανών από ανεξάρτητο φορέα· διακοπή ή αναστολή πληρωμών προς τα κράτη μέλη.

1.21. Μόλις πραγματοποιηθούν οι πληρωμές, και εφόσον εγκριθεί η χρήση των κονδυλίων, τόσο η Επιτροπή όσο και τα κράτη μέλη μπορούν να προβούν σε ελέγχους εκ των υστέρων σχετικά με τη λειτουργία των συστημάτων ελέγχου και με τις δηλωθείσες δαπάνες. Οι έλεγχοι αυτοί μπορούν να έχουν δύο ειδών δημοσιονομικές συνέπειες: ανακτήσεις από δικαιούχους· και την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων στις αρχές των κρατών μελών.

Τι είναι οι ανακτήσεις;

1.22. Μέτρα ανάκτησης λαμβάνονται τόσο από τις αρχές των κρατών μελών (για δαπάνες που καλύπτονται από επιμερισμένη διαχείριση) όσο και από την Επιτροπή (ιδίως στους τομείς όπου αυτή έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για τη διαχείριση των δαπανών, όπως στην έρευνα και σε μεγάλο μέρος των εξωτερικών δαπανών). Ανάκτηση σημαίνει ότι ο δικαιούχος επιστρέφει το σύνολο ή μέρος των κονδυλίων που έλαβε στον φορέα που πραγματοποίησε την αρχική πληρωμή. Στους περισσότερους τομείς του προϋπολογισμού, τα κονδύλια αυτά καθίστανται διαθέσιμα προς καταβολή σε άλλους δικαιούχους ⁽¹²⁾.

1.21. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις δεν απαλλάσσουν τα κράτη μέλη από την υποχρέωσή τους να ανακτήσουν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά από τους δικαιούχους, όποτε αυτό είναι εφικτό και οικονομικά αποδοτικό.

Επιπλέον των οικονομικών συνεπειών που αναφέρονται από το Συνέδριο, σε ορισμένους τομείς πολιτικής, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να εφαρμόσουν μια διόρθωση αποσύροντας τις μη επιλέξιμες δαπάνες από μεταγενέστερη αίτηση πληρωμής και με την επαναχρησιμοποίηση των κεφαλαίων που ελευθερώνονται κατ' αυτόν τον τρόπο σε άλλα επιλέξιμα έργα. Στις περιπτώσεις αυτές η ανάκτηση των διορθωμένων ποσών από τους δικαιούχους γίνεται πλέον σε εθνικό επίπεδο, δεδομένου ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ προστατεύεται και επηρεάζεται πλέον από τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά.

1.22. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, ιδίως όσον αφορά την επιμερισμένη διαχείριση, την ευθύνη για τις ανακτήσεις έχουν τα κράτη μέλη:

— Άρθρο 59 παράγραφος 2: «... προκειμένου να προστατευτούν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, τα κράτη μέλη, σε πλαίσιο τήρησης της αρχής της επικουρικότητας και συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και των σχετικών τομεακών κανόνων, διενεργούν εκ των προτέρων και εκ των υστέρων ελέγχους, καθώς και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, επιτόπιους ελέγχους σε αντιπροσωπευτικά και/ή βάσει κινδύνου δείγματα πράξεων. Επίσης, ανακτούν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και, εάν είναι απαραίτητο, κινούν νομικές διαδικασίες.»

— Άρθρο 80 παράγραφος 3: «Τα κράτη μέλη είναι κατ' αρχήν αρμόδια για τη διενέργεια λογιστικών και λοιπών ελέγχων και για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους τομεακούς κανόνες. Εφόσον τα κράτη μέλη εντοπίζουν και διορθώνουν παρατυπίες για ίδιο λογαριασμό, εξαιρούνται από τις δημοσιονομικές διορθώσεις στις οποίες προβαίνει η Επιτροπή σε σχέση με τις συγκεκριμένες παρατυπίες.»

⁽¹²⁾ Αξιοσημείωτη εξαίρεση αποτελούν οι δαπάνες του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τι είναι οι δημοσιονομικές διορθώσεις και πώς λειτουργούν;

1.23. Όσον αφορά τις δαπάνες που υπόκεινται σε επιμερισμένη διαχείριση, η Επιτροπή μπορεί να προβεί σε δημοσιονομικές διορθώσεις σε περίπτωση που παρατηρούνται σοβαρές ανεπάρκειες ή που το κράτος μέλος ασκεί ανεπαρκώς τις αρμοδιότητές του όσον αφορά τον εντοπισμό και τη διόρθωση των παράτυπων δαπανών.

1.24. Τα προβλήματα που διαπιστώνονται συνδέονται συχνά με αδυναμίες των συστημάτων ελέγχου ή τη μη συμμόρφωση με κανόνες της ΕΕ για τη διαχείριση ενός προγράμματος που έχει αποδεδειγμένα δημοσιονομικό αντίκτυπο (ήτοι επιτρέπεται η πραγματοποίηση μη επιλέξιμων δαπανών). Το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης μπορεί να υπολογιστεί με βάση την εξέταση μεμονωμένων περιπτώσεων ή με βάση την παρέκταση αποτελεσμάτων ελέγχου ή, όταν δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί καμία από αυτές τις δύο μεθόδους, μέσω της εφαρμογής μιας κατ' αποκοπήν διόρθωσης.

Ποιος είναι ο αντίκτυπος των δημοσιονομικών διορθώσεων στα κράτη μέλη;

1.25. Ο αντίκτυπος των δημοσιονομικών διορθώσεων στα κράτη μέλη εξαρτάται ⁽¹³⁾ από τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις:

1.25. Η Επιτροπή σημειώνει ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν ερωτά ποιος είναι ο αντίκτυπος των δημοσιονομικών διορθώσεων είναι στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Το άρθρο 80 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού προβλέπει ότι:

«Η Επιτροπή προβαίνει σε δημοσιονομικές διορθώσεις για τα κράτη μέλη, προκειμένου να αποκλείσει από τη χρηματοδότηση της Ένωσης δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται κατά παράβαση της νομοθεσίας. Η Επιτροπή βασίζει τις δημοσιονομικές διορθώσεις στον εντοπισμό αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και στις επιπτώσεις για τον προϋπολογισμό. Εάν αυτά τα ποσά δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια, η Επιτροπή μπορεί να εφαρμόζει διορθώσεις κατά παρέκταση ή κατ' αποκοπή, σύμφωνα με τους τομεακούς κανόνες.

Όταν αποφασίζει σχετικά με το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα της παραβίασης της εφαρμοστέας νομοθεσίας και τις χρηματοοικονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων κατά τις οποίες διαπιστώνονται ελλείψεις στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου ...».

Σκοπός των δημοσιονομικών διορθώσεων δεν είναι η τιμωρία των κρατών μελών, αλλά να εξασφαλιστεί η προστασία του προϋπολογισμού (δηλαδή η κανονικότητα όλων των δαπανών που καταλογίζονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ), αποκλείοντας δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά παράβαση της νομοθεσίας.

⁽¹³⁾ Βλέπε σημείο 1.34 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

α) Όσον αφορά τη γεωργία, οι αποφάσεις συμμόρφωσης οδηγούν σε δημοσιονομικές διορθώσεις [σημείο 4.26, στοιχείο β)], οι οποίες επιβάλλονται μέσω μείωσης της χρηματοδότησης για το οικείο κράτος μέλος ⁽¹⁴⁾.

β) Όσον αφορά την πολιτική συνοχής, ο αντίκτυπος των δημοσιονομικών διορθώσεων εξαρτάται από την αποδοχή ή όχι της διόρθωσης, που προτείνει η Επιτροπή, εκ μέρους του κράτους μέλους ⁽¹⁵⁾:

i) όταν το κράτος μέλος δέχεται τη διόρθωση, αποσύρει δηλωθείσες δαπάνες σχετικές με ομάδα έργων που διαπιστώθηκε ότι περιείχαν σφάλμα, ένα συγκεκριμένο στοιχείο της δηλωθείσας δαπάνης, ένα ποσό που υπολογίστηκε με βάση την παρέκταση των αποτελεσμάτων ελεγκτικής δοκιμασίας ή ένα ποσό που αντιστοιχεί στην κατ' αποκοπήν διόρθωση· στην περίπτωση αυτή, τα συγκεκριμένα κονδύλια μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν για να χρηματοδοτήσουν άλλες επιλέξιμες δραστηριότητες·

ii) εάν ένα κράτος μέλος δεν αποδεχθεί την προτεινόμενη δημοσιονομική διόρθωση, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να λάβει η ίδια μια επίσημη απόφαση για την εφαρμογή της δημοσιονομικής διόρθωσης. Μια δημοσιονομική διόρθωση που εφαρμόζεται με απόφαση της Επιτροπής έχει ως αποτέλεσμα την καθαρή μείωση της χρηματοδότησης της ΕΕ για το αντίστοιχο πρόγραμμα και το εκάστοτε κράτος μέλος. Περίπου το 1 %, ήτοι 32 εκατομμύρια ευρώ, των δημοσιονομικών διορθώσεων που εφαρμόστηκαν το 2012 συνδέονται με τέτοιου είδους αποφάσεις της Επιτροπής.

β) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο αντίκτυπος των δημοσιονομικών διορθώσεων είναι πάντα αρνητικός σε επίπεδο κράτους μέλους.

i) Όταν η δημοσιονομική διόρθωση γίνεται αποδεκτή από το ίδιο το κράτος μέλος, το κράτος μέλος πρέπει να αντικαταστήσει τις μη επιλέξιμες δαπάνες από επιλέξιμες πράξεις, ώστε να μη χάσει τα κεφάλαια της ΕΕ.

ii) Όταν η δημοσιονομική διόρθωση επιβάλλεται από την Επιτροπή, η διόρθωση είναι καθαρή και υπάρχει οικονομική απώλεια της συνεισφοράς της ΕΕ.

Και στις δύο περιπτώσεις [σημεία 1.25 β) i) και ii)], οι οικονομικές συνέπειες της απώλειας της συγχρηματοδότησης της ΕΕ για τις δαπάνες που κρίνονται μη επιλέξιμες βαρύνουν τον εθνικό προϋπολογισμό του ίδιου του κράτους μέλους, εκτός εάν έχει τη δυνατότητα να ανακτήσει τα ποσά από τους επιμέρους δικαιούχους.

⁽¹⁴⁾ Οι δημοσιονομικές διορθώσεις στη γεωργία καταχωρίζονται ως έσοδα με ειδικό προορισμό και ως εκ τούτου δεν αφαιρούνται από τον τίτλο του προϋπολογισμού «Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη».

⁽¹⁵⁾ Βλέπε το δεύτερο μέρος των τριμηνιαίων εκθέσεων του υπολόγου της Επιτροπής της 31ης Μαρτίου, της 30ής Ιουνίου και της 30ής Σεπτεμβρίου 2012 αντίστοιχα, σχετικά με τα προσωρινά αριθμητικά στοιχεία του 2012 για τις δημοσιονομικές διορθώσεις στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή του 2012, όπως έχουν συμπεριληφθεί στα έγγραφα της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής για το οικονομικό έτος 2011 στην ενότητα «Δημοσιονομικές Διορθώσεις — Πολιτική συνοχής» (<http://www.europarl.europa.eu/committees/en/cont/publications.html?id=CONT00004#menuzone>).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ποιος είναι ο αντίκτυπος των δημοσιονομικών διορθώσεων για τον δικαιούχο;

1.26. Όσον αφορά τη γεωργία, τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση να ανακτούν τις παράτυπες δαπάνες ⁽¹⁶⁾· ωστόσο, στο πλαίσιο των δημοσιονομικών διορθώσεων που επιβάλλονται από την Επιτροπή, σπάνια ζητείται η επιστροφή ποσών από τους γεωργούς και τους λοιπούς δικαιούχους ⁽¹⁷⁾.

1.27. Στην πολιτική συνοχής, οι αρχές των κρατών μελών είναι υποχρεωμένες να πραγματοποιήσουν δημοσιονομικές διορθώσεις όσον αφορά τις παρατυπίες που εντοπίζονται στα έργα ⁽¹⁸⁾. Όπως αναλύεται κατωτέρω, υπάρχουν μεγάλες διακυμάνσεις όσον αφορά το ύψος των ποσών που ανακτάται από τους δικαιούχους (βλέπε πλαίσια 1.2 και 1.3).

1.28. Λαμβάνεται υπόψη κάθε ανάκτηση που είχαν πραγματοποιήσει τα κράτη μέλη κατά την περίοδο του ελέγχου του Συνεδρίου και τα σχετικά ποσά δεν συμπεριλαμβάνονται πλέον στον υπολογισμό του σφάλματος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.26. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, ακόμη και αν τα κράτη μέλη δεν ανακτούν τις δαπάνες από τον τελικό δικαιούχο, η δημοσιονομική διόρθωση στο επίπεδο του κράτους μέλους σημαίνει ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ προστατεύεται. Οι δαπάνες δεν χρηματοδοτούνται πλέον από τον προϋπολογισμό της ΕΕ αλλά από τον εθνικό προϋπολογισμό.

1.27. Σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο, επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών είτε να αφαιρούν αμέσως τα ποσά που θεωρούνται παράτυπα από την επόμενη αίτηση πληρωμής, ακόμη και πριν από την ανάκτηση σε εθνικό επίπεδο (περίπου 83 % του συνόλου), είτε να περιμένουν την αφαίρεση των σχετικών ποσών από μεταγενέστερη αίτηση πληρωμής αφού πράγματι ανακτηθούν τα ποσά από τους δικαιούχους (περίπου το 17 % του συνόλου).

⁽¹⁶⁾ Άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 209 της 11.8.2005, σ. 1). «Τα κράτη μέλη α) θεσπίζουν ... iii) την ανάκτηση των ποσών που απωλέσθησαν εξαιτίας παρατυπιών ή αμέλειας».

⁽¹⁷⁾ Στα ποσά των ανακτήσεων του ΕΓΤΕ (2012: 162 εκατομμύρια ευρώ, σημείωση 6.4.2.1 των ενοποιημένων λογαριασμών του 2012) περιλαμβάνονται ποσά που ανακτήθηκαν από γεωργούς και άλλους δικαιούχους κονδυλίων ύστερα από μέτρα που ελήφθησαν από τους οργανισμούς πληρωμών. Τα ποσά εκφράζουν ανακτήσεις που προέρχονται τόσο από αποφάσεις συμμόρφωσης της Επιτροπής όσο και από ενέργειες που πραγματοποίησαν οι ίδιοι οι οργανισμοί πληρωμών. Επιπλέον, οι ανακτήσεις που καταχωρίστηκαν περιλαμβάνουν την εφαρμογή του κανόνα πενήντα-πενήντα όταν ο προϋπολογισμός της ΕΕ και το εκάστοτε κράτος μέλος επιμερίζονται το κόστος της μη ανάκτησης. Το σύνολο των ανακτήσεων που καταχωρίστηκαν αντιπροσωπεύει μόνο το ένα τρίτο περίπου των δημοσιονομικών διορθώσεων που καταχωρίστηκαν.

⁽¹⁸⁾ Στην πολιτική συνοχής, είναι ευθύνη των κρατών μελών να ανακτούν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά από τους δικαιούχους, κατά περίπτωση, και να γνωστοποιούν στην Επιτροπή τις ανακτήσεις από τους δικαιούχους και τα ποσά που αποσύρονται από τις δηλώσεις δαπανών (άρθρο 70 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 [ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25]). Η σημείωση 6.7 των ενοποιημένων λογαριασμών παρουσιάζει ως αποσύρεις και ανακτήσεις (βάσει στοιχείων που διαβίβασαν τα κράτη μέλη) συνολικό ποσό 1 652 εκατομμυρίων ευρώ πρόσθετων διορθώσεων που αφορούσαν την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, χωρίς να πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ διορθώσεων που συνδέονται με εθνικούς ελέγχους ή με ελέγχους της Επιτροπής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Δημοσιονομικές διορθώσεις το 2012

1.29. Πολλές δημοσιονομικές διορθώσεις πραγματοποιούνται αρκετά έτη μετά από την αρχική εκταμίευση των κονδυλίων [βλέπε τις ειδικές εκθέσεις του Συνεδρίου αριθ. 7/2010 για τη γεωργία ⁽¹⁹⁾ και αριθ. 3/2012 για τα διαρθρωτικά ταμεία ⁽²⁰⁾]. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένα σημαντικά παραδείγματα πολύ ταχύτερης επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων από την Επιτροπή το 2012. Άλλα παραδείγματα κατωτέρω επεξηγούν ορισμένα από τα σχετικά ζητήματα (βλέπε πλαίσια 1.1 έως 1.3).

1.29. Η Επιτροπή έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα που προβλέπονται από τη Συνθήκη και τους κανονισμούς για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ. Η Επιτροπή το πράττει, όποτε είναι εφικτό, εντός του οικονομικού έτους κατά τη διάρκεια του οποίου γίνονται ή εντοπίζονται παρατυπίες, είτε από το Συνέδριο είτε από τα κράτη μέλη είτε από την ίδια. Ωστόσο, λόγω του νομικού πλαισίου για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της πολυπλοκότητας των σχετικών διαδικασιών, οι περισσότερες παρατυπίες και/ή τα σφάλματα δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν παρά μόνο αρκετά έτη μετά τη στιγμή που εντοπίζονται.

Ιδίως στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειες για τη βελτίωση και την επιτάχυνση της διαδικασίας, με γνώμονα την ανάγκη να διατηρηθούν τα πρότυπα ποιότητας, καθώς και το δικαίωμα του κράτους μέλους να απαντήσει.

Για τα διαρθρωτικά ταμεία, τα δύο τρίτα των σωρευτικών δημοσιονομικών διορθώσεων κατά την περίοδο 2000-2012 αποφασίστηκαν μετά την έγκριση του σχεδίου δράσης της Επιτροπής του 2008. Αυτό αποτελεί απόδειξη της επιτάχυνσης των διαδικασιών, σύμφωνα με τη δέσμευση που είχε αναλάβει η Επιτροπή.

⁽¹⁹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 7/2010 «Έλεγχος της διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών», σημεία 68 έως 73 και γράφημα 3, βλέπε τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου: <http://eca.europa.eu>.

⁽²⁰⁾ Βλέπε κεφάλαιο 4 (σημείο 4.31) και ειδική έκθεση αριθ. 3/2012 «Διαρθρωτικά ταμεία: Αντιμετώπισε επιτυχώς η Επιτροπή τις ελλείψεις που εντοπίστηκαν στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών;», ιστότοπος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου: <http://eca.europa.eu>.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 1.1 — Παράδειγμα παρατεταμένης διαδικασίας δημοσιονομικής διόρθωσης

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) — Ισπανία

Στους λογαριασμούς του 2012 καταχωρίζεται δημοσιονομική διόρθωση ύψους 1,8 δισεκατομμυρίων ευρώ για τη χρήση των κονδυλίων της πολιτικής για τη συνοχή της περιόδου 2000-2006 στην Ισπανία. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη διόρθωση που καταχωρίστηκε το 2012 (49 % επί του συνόλου των διορθώσεων). Η Επιτροπή πρότεινε τη διόρθωση το 2008 προκειμένου να αντιμετωπιστούν αδυναμίες στον τομέα της διαχείρισης και παραβιάσεις των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων.

Οι αρχές του κράτους μέλους συμφώνησαν με τη διόρθωση στο κλείσιμο του προγράμματος το 2011 και 2012. Προκειμένου να ενεργοποιήσουν την εν λόγω διόρθωση, οι ισπανικές περιφέρειες που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των προγραμμάτων δήλωσαν πρόσθετες δαπάνες.

Ως αποτέλεσμα των διορθώσεων, οι ισπανικές αρχές είχαν δικαίωμα να λάβουν επιπλέον χρηματοδότηση, ύψους 1 390 εκατομμυρίων ευρώ. Από το ποσό αυτό, η Επιτροπή κατέβαλε μόνο 211 εκατομμύρια ευρώ το 2012 λόγω της μη διαθεσιμότητας πιστώσεων πληρωμών (βλέπε σημεία 1.46 έως 1.59). Η πληρωμή του ποσού είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση της δημοσιονομικής διόρθωσης στους ενοποιημένους λογαριασμούς. Η Επιτροπή θα καταβάλει τα υπόλοιπα 1 179 εκατομμύρια ευρώ στην Ισπανία το 2013. Ως εκ τούτου, η Ισπανία θα λάβει 27 864 εκατομμύρια ευρώ από τα 28 019 εκατομμύρια ευρώ που ήταν διαθέσιμα για την ίδια (δεν θα λάβει 155 εκατομμύρια ευρώ από το διαθέσιμο ποσό) για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 1.1 — Παράδειγμα μια εκτεταμένης διαδικασίας δημοσιονομικής διόρθωσης

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) — Ισπανία

Η Επιτροπή θεωρεί αυτή τη σύνθετη διορθωτική διαδικασία που είχε ως αποτέλεσμα την αντικατάσταση άνω των 2 δισεκατ. ευρώ από νέες επιλέξιμες δαπάνες ως επιτυχία για την προσαρμία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 1.2 — Παραδείγματα κατ' αποκοπήν δημοσιονομικών διορθώσεων με αντίκτυπο σε επίπεδο κράτους μέλους

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) — Ρουμανία

Η Επιτροπή εντόπισε σοβαρά προβλήματα σε ένα ρουμανικό επιχειρησιακό πρόγραμμα (ΕΠ) του ΕΚΤ τον Απρίλιο/Μάιο του 2012. Τα βασικότερα από αυτά αφορούσαν ανεπαρκείς διαδικασίες επιλογής, ανεπαρκείς επαληθεύσεις σε επίπεδο διαχείρισης, ανεπαρκείς ελέγχους των δημόσιων συμβάσεων και μη επιλέξιμες δαπάνες σε μεμονωμένες περιπτώσεις.

Μετά από διαπραγματεύσεις, η Επιτροπή και οι ρουμανικές αρχές συμφώνησαν σε μια κατ' αποκοπήν διόρθωση ύψους 25 %. Ως αποτέλεσμα η Ρουμανία προέβη σε συμπληρωματική δήλωση δαπανών του ΕΚΤ (οι οποίες υπερέβησαν το 25 % των δαπανών που είχαν ήδη δηλωθεί) βάσει της οποίας η Επιτροπή κατέβαλε ένα μικρό ποσό (7 602 ευρώ) στη Ρουμανία τον Δεκέμβριο του 2012. Οι διορθώσεις (οι οποίες μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανέρχονταν σε 81 εκατομμύρια ευρώ της συνεισφοράς της ΕΕ) δεν πραγματοποιήθηκαν σε επίπεδο έργων, και ο αντίκτυπος της δημοσιονομικής διόρθωσης ισοδυναμεί με μείωση του ποσοστού συγχρηματοδότησης για το εν λόγω ΕΠ.

ΕΤΠΑ — Τσεχική Δημοκρατία

Το 2011 η Επιτροπή, το Συνέδριο και οι αρχές στα κράτη μέλη εντόπισαν σοβαρές αδυναμίες στη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου δύο επιχειρησιακών προγραμμάτων [ΕΠ Περιβάλλον (η συνεισφορά της ΕΕ ανέρχεται σε 65 εκατομμύρια ευρώ) και ΕΠ Μεταφορές (η συνεισφορά της ΕΕ ανέρχεται σε 194 εκατομμύρια ευρώ)]. Με βάση τις επαληθεύσεις τους και τον εκτιμώμενο κίνδυνο για το ταμείο, η Επιτροπή και οι τσεχικές αρχές συμφώνησαν σε μια κατ' αποκοπήν διόρθωση (5 % για το ΕΠ Περιβάλλον και 10 % για το ΕΠ Μεταφορές) για όλες τις δαπάνες που καταβλήθηκαν από την αρχή διαχείρισης στους δικαιούχους πριν την 1η Σεπτεμβρίου 2012. Ως εκ τούτου, οι τσεχικές αρχές δέχθηκαν να αφαιρεθεί η συμφωνηθείσα διόρθωση από τις μεταγενέστερες δηλώσεις δαπανών που θα υποβάλλονταν στην Επιτροπή με αποτέλεσμα να μειωθούν οι δαπάνες που απέδωσε η Επιτροπή στους εν λόγω δικαιούχους.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 1.2 — Παραδείγματα κατ' αποκοπήν δημοσιονομικών διορθώσεων με αντίκτυπο σε επίπεδο κράτους μέλους

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) — Ρουμανία

Η Επιτροπή σημειώνει ότι, μολονότι αναγνωρίζεται ότι κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια και τήρησε απόλυτα τους υφιστάμενους κανονισμούς, το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν μειώνει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για το 2012 με βάση την κατ' αποκοπήν διόρθωση στην οποία αναφέρεται το Ελεγκτικό Συνέδριο για τον τομέα πολιτικής της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων. Στους υπολογισμούς της όσον αφορά το επίπεδο του κατ' εκτίμηση σφάλματος το 2012, η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη τον αντίκτυπο των κατ' αποκοπήν διορθώσεων εντός του έτους, που εξαιρούνται από την εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με το ποσοστό σφάλματος. Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή θεωρεί ότι το ποσοστό σφάλματος είναι σε γενικές γραμμές σύμφωνο με το ποσοστό σφάλματος που υπολογίστηκε προηγουμένως για αυτόν τον τομέα πολιτικής (βλέπε σημεία 6.14 και 6.39).

Η επίπτωση των δημοσιονομικών διορθώσεων δεν ισοδυναμεί μόνο με μείωση του ποσοστού συγχρηματοδότησης για το αντίστοιχο ΕΠ· αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι ότι, ως αποτέλεσμα αυτών, οι δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται κατά παράβαση της νομοθεσίας εξαιρούνται από τις δαπάνες της Ένωσης.

ΕΤΠΑ — Τσεχική Δημοκρατία

Η Επιτροπή έχει πραγματοποιήσει το 2012 κατ' αποκοπήν δημοσιονομικές διορθώσεις σε σωρευτική βάση σε όλες τις δαπάνες των σχετικών τσεχικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή σημειώνει ότι, ενώ κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια και τήρησε απόλυτα τους υφιστάμενους κανονισμούς προκειμένου να προστατεύσει τον προϋπολογισμό της ΕΕ στο ίδιο οικονομικό έτος που ελέγχθηκε από το Συνέδριο, η ανωτέρω κατ' αποκοπήν διόρθωση δεν επηρέασε τον υπολογισμό του Συνεδρίου για το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος του 2012 (βλέπε σημεία 5.26, 5.33 και 5.62).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 1.3 — Παραδείγματα δημοσιονομικών διορθώσεων με αντίκτυπο σε επίπεδο δικαιούχου**ΕΤΠΑ — Ρουμανία**

Σε ένα ρουμανικό επιχειρησιακό πρόγραμμα του ΕΤΠΑ, η Επιτροπή εντόπισε από το 2010 έως το 2012 σοβαρές ανεπάρκειες στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου γενικά, καθώς επίσης και ανεπάρκειες στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων.

Μετά τη διακοπή των πληρωμών, η Επιτροπή συμφώνησε με τις ρουμανικές αρχές να εκτελεστούν μεμονωμένες διορθώσεις σε επίπεδο έργων. Οι δαπάνες που απέδωσε η Επιτροπή στη Ρουμανία τον Δεκέμβριο του 2012 ήταν αποτέλεσμα της συμφωνίας αυτής.

ΕΤΠΑ — Σλοβακία

Η Επιτροπή και η σλοβακική ελεγκτική αρχή εντόπισαν σοβαρές ανεπάρκειες στις διαδικασίες σύνταξης δημόσιων συμβάσεων. Οι εθνικές αρχές ήλεγξαν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα συμβάσεων. Το αποτέλεσμα ήταν η Σλοβακία να δεχθεί μια διόρθωση της τάξεως του 7,3 % (η οποία αντιστοιχούσε σε 32 εκατομμύρια ευρώ της συνεισφοράς της ΕΕ μέχρι το τέλος του 2012) με βάση μια παρέκταση των αποτελεσμάτων ελέγχου η οποία εφαρμόστηκε και στις 1 919 μεμονωμένες συμβάσεις που υπογράφηκαν πριν από την 30ή Οκτωβρίου 2012.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 1.3 — Παραδείγματα δημοσιονομικών διορθώσεων με αντίκτυπο σε επίπεδο δικαιούχου**ΕΤΠΑ — Ρουμανία**

Η Επιτροπή εφιστά την προσοχή στα προληπτικά διορθωτικά μέτρα που έλαβε υπό μορφή διακοπής των πληρωμών και στις σημαντικές δημοσιονομικές διορθώσεις για 4 από τα 5 καθιερωμένα προγράμματα του ΕΤΠΑ στη Ρουμανία, στα οποία είχε διαπιστώσει την ύπαρξη σοβαρών αδυναμιών μέσω των ελέγχων της. Τα προγράμματα έχουν διορθωθεί βάσει κατ' αποκοπή ποσοστού που εμπίπτει σε ένα φάσμα από 10 % έως 25 %, ανάλογα με την ειδική κατάσταση κάθε άξονα προτεραιότητας.

ΕΤΠΑ — Σλοβακία

Η Επιτροπή πραγματοποίησε το 2012 κατ' αποκοπή δημοσιονομικές διορθώσεις σε σωρευτική βάση σε όλες τις δαπάνες του σχετικού σλοβακικού προγράμματος. Η Επιτροπή σημειώνει ότι, ενώ κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια και τήρησε απόλυτα τους υφιστάμενους κανονισμούς προκειμένου να προστατεύσει τον προϋπολογισμό της ΕΕ στο ίδιο οικονομικό έτος που ελέγχθηκε από το Συνέδριο, η ανωτέρω κατ' αποκοπή διόρθωση δεν επηρέασε τον υπολογισμό του Συνεδρίου για το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος του 2012 (βλέπε σημεία 5.26, 5.33 και 5.62).

Η Επιτροπή σημειώνει ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο θεώρησε ότι η κατ' αποκοπή διόρθωση επηρέασε τα επιμέρους σχέδια στην περίπτωση της Σλοβακίας μόνο όταν αυτά είχαν υποβληθεί σε ατομικούς ελέγχους στο πλαίσιο του αντιπροσωπευτικού δείγματος των 77 συμβάσεων, οι οποίες αποτέλεσαν τη βάση για την παρεκβολή και, ως εκ τούτου, αποτέλεσαν αντικείμενο λεπτομερών, ατομικών διορθωτικών μέτρων. Σε ένα άλλο έργο, που υπόκειτο σε κατ' αποκοπή διόρθωση αλλά δεν αποτελούσε μέρος του αντιπροσωπευτικού δείγματος που ελέγχθηκε από το κράτος μέλος, το Ελεγκτικό Συνέδριο έκρινε ότι το σφάλμα που εντοπίστηκε δεν διορθώθηκε παρά την κατ' αποκοπή διόρθωση και, ως εκ τούτου, το συμπεριέλαβε στο ποσοστό σφάλματος. Η επέκταση των ελέγχων διαχείρισης και των ελέγχων μεμονωμένων έργων θα είχε σημαντικές επιπτώσεις στο κόστος για την Επιτροπή και τα κράτη μέλη και, ως εκ τούτου, εφαρμόζονται κατ' αποκοπή διορθώσεις σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο.

Αντίκτυπος στη δήλωση αξιοπιστίας

1.30. Το Συνέδριο εκφράζει την ικανοποίησή του σχετικά με την άμεση ενεργοποίηση της Επιτροπής για την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων στη Ρουμανία, την Τσεχική Δημοκρατία και τη Σλοβακία. Επισημαίνει ότι σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά τη δημοσιονομική διόρθωση που εκκρεμούσε για την Ισπανία. Ο χρόνος και το είδος των δημοσιονομικών διορθώσεων επηρεάζουν τον αντίκτυπό τους στον προϋπολογισμό, στα κράτη μέλη, στους δικαιούχους και στο έργο του Συνεδρίου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.31. Το Συνέδριο έχει εξετάσει τον αντίκτυπο που έχουν οι εν λόγω διορθώσεις στα συμπεράσματα του ελέγχου του:

α) Η δημοσιονομική διόρθωση για την Ισπανία (βλέπε πλαίσιο 1.1) καλύπτει προβλήματα που διαπιστώθηκαν έως το 2008. Ωστόσο, θα συνεχίσουν να πραγματοποιούνται πληρωμές το 2013 (πιθανώς και σε μεταγενέστερα οικονομικά έτη), οι οποίες ενδέχεται να εξεταστούν από το Συνέδριο μέσω του κανονικού κύκλου των ελεγκτικών εργασιών του.

β) Οι ρουμανικές διορθώσεις του ΕΚΤ και οι τσεχικές διορθώσεις του ΕΤΠΑ ήταν κατ' αποκοπήν διορθώσεις. Οι διορθώσεις που πραγματοποιήθηκαν δεν αφορούν ανακτήσεις (βλέπε πλαίσιο 1.2) από τους δικαιούχους ή αναλυτική διόρθωση σε επίπεδο έργων. Ως εκ τούτου, τα σφάλματα που εντοπίστηκαν από το Συνέδριο παραμένουν τμήμα των δαπανών⁽²¹⁾ που δηλώθηκαν από τα κράτη μέλη προκειμένου να αιτιολογήσουν την απόδοση δαπανών.

γ) Η διόρθωση του ρουμανικού ΕΤΠΑ και ένα μέρος της διόρθωσης του σλοβακικού ΕΤΠΑ (βλέπε πλαίσιο 1.3) πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2012 και ενσωμάτωσαν λεπτομερείς διορθώσεις σε επίπεδο έργων. Το γεγονός αυτό ελήφθη υπόψη από το Συνέδριο όταν εξετάστηκαν τα προγράμματα τα οποία αφορούσε η διόρθωση: τα σφάλματα σε αυτά τα έργα δεν προσδιορίζονταν πλέον ποσοτικά από το Συνέδριο και ως εκ τούτου εξαιρούνται από την εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος⁽²²⁾.

1.31.

α) Η δημοσιονομική διόρθωση για την Ισπανία πραγματοποιήθηκε το 2012 με βάση (μερικές) τελικές πληρωμές. Ως εκ τούτου, η διόρθωση αυτή συμβάλλει ώστε να διασφαλιστεί ότι οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2012 από την Επιτροπή, δεν ενεργοποιούνται από δαπάνες που έγιναν κατά παράβαση της νομοθεσίας.

Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι πληρωμές, τα σφάλματα και οι διορθώσεις στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής πρέπει να εκτιμηθούν στο πολυετές πλαίσιο των προγραμμάτων. Η Επιτροπή σημείωσε πρόσφατα σε έκθεση που ζήτησε η αρμόδια για την απαλλαγή αρχή ότι οι δημοσιονομικές διορθώσεις από την Επιτροπή για τα προγράμματα της περιόδου 2000-2006, λαμβανομένων επίσης υπόψη των συμπληρωματικών διορθώσεων που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη, καθώς και των δημοσιονομικών διορθώσεων για την Ισπανία, ανέρχονται τουλάχιστον στο 5,6 % των χορηγήσεων ΕΤΠΑ για την περίοδο 2000-2006 (και 6,2 % στις 31 Μαρτίου 2013).

β) Ενώ οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από την Επιτροπή κάλυπταν έργα που ενδεχομένως περιείχαν παρατυπίες, η Επιτροπή θεωρεί ότι, λόγω των κατ' αποκοπή διορθώσεων, οι εσφαλμένα δηλωθείσες δαπάνες των τελικών δικαιούχων δεν αποτελούν αντικείμενο επιστροφής εξόδων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ [βλέπε κεφάλαιο 5 (σημεία 5.26, 5.33 και 5.62) και κεφάλαιο 6 (σημεία 6.14, 6.15, 6.37 και 6.40)].

γ) Βλέπε την απάντηση της Επιτροπής στο πλαίσιο 1.3. Αυτό ισχύει για ορισμένα σλοβακικά έργα, που περιλαμβάνονται στο δείγμα του Συνεδρίου το οποίο αποτέλεσε τη βάση της κατ' αποκοπή διόρθωσης ύψους 7,3 % σε σχεδόν 2 000 έργα. Ένα άλλο σλοβακικό έργο, που δεν ελέγχθηκε ατομικά από το κράτος μέλος πριν από τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, συνέβαλε στο ποσοστό σφάλματος του Συνεδρίου. Αυτή η άνιση μεταχείριση μεταξύ των έργων που υπόκεινται στις ίδιες κατ' αποκοπή διορθώσεις έρχεται σε αντίθεση με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων και με τους λόγους για τους οποίους γίνεται χρήση των κατ' αποκοπή διορθώσεων που προβλέπονται στον δημοσιονομικό κανονισμό.

⁽²¹⁾ Βλέπε σημείο 1.40 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2009.

⁽²²⁾ Βλέπε σημείο 1.39 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.32. Όσον αφορά τις γεωργικές δαπάνες, οι αποφάσεις συμμόρφωσης της Επιτροπής απευθύνονται στα κράτη μέλη και, στις περισσότερες περιπτώσεις, δεν οδηγούν σε ανακτήσεις από τους δικαιούχους (βλέπε σημείο 1.26) αλλά αναφέρονται σε δαπάνες του παρελθόντος (βλέπε σημείο 4.28 του κεφαλαίου 4). Κατά συνέπεια, είναι πολύ αργά ώστε οι επιπτώσεις των εν λόγω δημοσιονομικών διορθώσεων να επηρεάσουν την εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με το επίπεδο σφάλματος για το υπό εξέταση οικονομικό έτος.

1.33. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις που δρομολογήθηκαν από την Επιτροπή και οδήγησαν σε λεπτομερή διόρθωση των δαπανών των έργων ή σε απόδοση δαπανών κατά τη διάρκεια του έτους μείωσαν το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για το 2012. Οι κατ' αποκοπήν δημοσιονομικές διορθώσεις, οι οποίες δεν αφαιρούν τις παράτυπες δαπάνες από τη δήλωση ούτε διορθώνουν τις παράτυπες δαπάνες σε επίπεδο έργων, δεν έχουν αντίκτυπο στο εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος του Συνεδρίου.

1.34. Η Επιτροπή καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες προκειμένου να εντοπίσει και να βελτιώσει τα αναποτελεσματικά συστήματα εποπτείας και ελέγχου σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας της ΕΕ. Η Επιτροπή δεν μπορεί να προβεί σε περαιτέρω ενέργειες, ήτοι να αναγκάσει τα κράτη μέλη να ανακτήσουν ποσά από τους δικαιούχους.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.32. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δημοσιονομικές διορθώσεις καλύπτουν επαρκώς τον κίνδυνο για τον προϋπολογισμό της ΕΕ όσον αφορά την επιμερισμένη διαχείριση των δαπανών. Δεν απαλλάσσουν τα κράτη μέλη από την υποχρέωσή τους να ανακτήσουν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά από τους δικαιούχους, όποτε αυτό είναι εφικτό και οικονομικά αποδοτικό. Όσον αφορά το χρονικό πλαίσιο των δημοσιονομικών διορθώσεων, η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη βελτίωση και την επιτάχυνση της διαδικασίας, ιδίως στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, έχοντας κατά νου την ανάγκη να διατηρηθούν τα πρότυπα ποιότητας, καθώς και το δικαίωμα των κρατών μελών να απαντήσουν. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δημοσιονομικές διορθώσεις και οι ανακτήσεις που γίνονται εκ των υστέρων κατ' εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, για να αντικατοπτρίζουν τον βαθμό στον οποίο με την πάροδο του χρόνου οι δαπάνες εξακολουθούν να επηρεάζονται από συναλλαγές που πραγματοποιούνται κατά παράβαση της νομοθεσίας μετά τη εφαρμογή του συστήματος εποπτείας και ελέγχου.

1.33. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι κατ' αποκοπήν διορθώσεις προστατεύουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ με την εξαίρεση των δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί κατά παράβαση της νομοθεσίας με χρηματοδότηση της Ένωσης.

Βλέπε τις απαντήσεις στα σημεία 1.29 έως 1.31.

1.34. Παράλληλα με την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων, όλα τα συστημικά ζητήματα που εντοπίστηκαν αντιμετωπίζονται μέσω της εφαρμογής σχεδίων δράσης που περιλαμβάνουν αλλαγές στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζονται από το οικείο κράτος μέλος.

Στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με το ολοκληρωμένο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου που εκδόθηκε τον Ιούλιο του 2013 ζητείται η αυστηρή εφαρμογή του άρθρου 32 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού το οποίο ορίζει ότι: «Εάν, κατά τη διάρκεια της εφαρμογής, το επίπεδο σφάλματος είναι σταθερά υψηλό, η Επιτροπή εντοπίζει τις αδυναμίες στα συστήματα ελέγχου, αναλύει το κόστος και τα οφέλη των ενδεχόμενων διορθωτικών μέτρων και λαμβάνει ή προτείνει κατάλληλα μέτρα, όπως η απλοποίηση των ισχυουσών διατάξεων, η βελτίωση των συστημάτων ελέγχου και ο ανασχεδιασμός του προγράμματος ...».

Ιδίως λόγω της αναμενόμενης μείωσης των ανθρώπινων πόρων, των δυσχερειών κατά την νομοθετική διαδικασία για την περίοδο 2014-2020 να διασφαλιστούν η προτεινόμενη απλούστευση και του στόχου της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων, η Επιτροπή θεωρεί ότι ιδίως στον τομέα της επιμερισμένης διαχείρισης, η εφαρμογή της νέας αυτής υποχρέωσης δεν μπορεί να περιοριστεί σε ενέργειες που επικεντρώνονται μόνο στην επίτευξη ενός αποτελέσματος στο ετήσιο ποσοστό σφάλματος σε επίπεδο των τελικών αποδεκτών. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις και οι ανακτήσεις στο επίπεδο των κρατών μελών, οι οποίες διενεργούνται κατά τη διάρκεια των πολυετών προγραμμάτων, θα είναι πάντοτε σημαντικός παράγων που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, όπως και οι συνεχιζόμενες προσπάθειες για την απλούστευση των κανόνων, τον επανασχεδιασμό και την ενίσχυση των συστημάτων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.35. Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, η Επιτροπή πρότεινε οι παρατυπίες που εντοπίζονται μετά από την υποβολή του ετήσιου λογαριασμού των εθνικών αρχών να οδηγούν αυτομάτως σε καθαρή μείωση της χρηματοδότησης της ΕΕ, ενισχύοντας κατ' αυτό τον τρόπο το κίνητρο για αποτελεσματικούς ελέγχους από τα κράτη μέλη ⁽²³⁾. Εάν υιοθετηθεί η πρόταση αυτή, το Συνέδριο θα εξετάσει εάν υπάρχουν συνέπειες για τη μεθοδολογία του.

Συγκεφαλαιωτική έκθεση και ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων

1.36. Η Επιτροπή αναθέτει την καθημερινή διαχείριση του προϋπολογισμού στους γενικούς διευθυντές των γενικών διευθύνσεων της Επιτροπής και στον διοικητικό διευθυντή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης [γενικοί διευθυντές ⁽²⁴⁾]. Η Επιτροπή ζητεί από τους εν λόγω γενικούς διευθυντές να παρέχουν δηλώσεις αξιοπιστίας σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί στο πλαίσιο ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων ⁽²⁵⁾. Στις οδηγίες της Επιτροπής σχετικά με την κατάρτιση των δηλώσεων αναφέρεται ότι οι γενικοί διευθυντές πρέπει να διατυπώνουν γνώμη με επιφυλάξεις α) όταν έχει συμβεί ένα γεγονός με σοβαρές επιπτώσεις για τη φήμη της Επιτροπής ή β) όταν ο αντίκτυπος των εκτιμώμενων ποσοστών σφάλματος, εκτός των δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, παραμένει ουσιώδης.

1.35. Η Επιτροπή σημειώνει ότι, σύμφωνα με την τρέχουσα προσέγγιση του Συνεδρίου, οι καθαρές μειώσεις των κονδυλίων της ΕΕ δεν έχουν αντίκτυπο στο ποσοστό σφάλματος, εάν τα κράτη μέλη δεν κατορθώσουν να ανακτήσουν τα ποσά από τους τελικούς αποδέκτες ή εάν αφορούν προηγούμενα έτη.

⁽²³⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2011, σημείο 5.73, σύσταση 1. «Το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή να καταστήσει αποτελεσματικότερα τα συστήματα κυρώσεων, αυξάνοντας τον αντίκτυπο των δημοσιονομικών διορθώσεων και μειώνοντας την πιθανότητα αντικατάστασης των μη επιλέξιμων δαπανών με άλλες δαπάνες, όπως προτείνει η Επιτροπή για τον τομέα της συνοχής όσον αφορά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού.»

⁽²⁴⁾ Ο όρος «γενικός διευθυντής» χρησιμοποιείται εν προκειμένω για να καλύψει όλα τα πρόσωπα που υπογράφουν δηλώσεις. Οι δηλώσεις υπεγράφησαν από τον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής, 36 γενικούς διευθυντές, επτά διευθυντές και τέσσερις επικεφαλής υπηρεσίας, καθώς και από τον διοικητικό διευθυντή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης.

⁽²⁵⁾ Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των υπηρεσιών της Επιτροπής είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο της Επιτροπής: http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/aar/index_el.htm.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.37. Το 2012 όλοι οι γενικοί διευθυντές δήλωσαν ότι αποκόμισαν εύλογη βεβαιότητα ότι οι πόροι που διατέθηκαν για τις δραστηριότητες της υπηρεσίας χρησιμοποιήθηκαν για τους προβλεπόμενους σκοπούς και σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, καθώς και ότι οι ελεγκτικές διαδικασίες που τέθηκαν σε εφαρμογή παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις για τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων. Ωστόσο, 14 γενικοί διευθυντές διατύπωσαν συνολικά 23 προσδιορίσιμες ποσοτικές επιφυλάξεις όσον αφορά τις δαπάνες (βλέπε **πίνακα 1.3**). Επιπλέον, όπως και το προηγούμενο έτος, ο Γενικός Διευθυντής της ΓΔ Προϋπολογισμού διατύπωσε επιφυλάξεις στη δήλωσή του σχετικά με τα έσοδα.

1.38. Τρεις γενικοί διευθυντές ⁽²⁶⁾ υπεβλήθησαν σε «περιορισμένο έλεγχο» από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου. Ως αποτέλεσμα, η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης αναφέρει μεγαλύτερες επιφυλάξεις σε σύγκριση με το παρελθόν. Η ΓΔ Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid και η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας αναφέρουν επίσης μεγαλύτερες επιφυλάξεις, μολονότι αυτές δεν συνδέονται με τα συμπεράσματα των περιορισμένων ελέγχων της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου. Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2012 δεν εφαρμόστηκαν όλες οι συστάσεις σχετικά με τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου συνεχίζει να εξετάζει ευρύτερο φάσμα γενικών διευνήσεων για τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2013.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.38. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν αναλάβει τη δέσμευση να εφαρμόσουν όλες τις συστάσεις της ΥΕΕ στο πλαίσιο της ΕΕΔ 2013.

⁽²⁶⁾ ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (βλέπε κεφάλαιο 3, σημεία 3.31 έως 3.36 και κεφάλαιο 4, σημεία 4.38 έως 4.40), ΓΔ Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid (βλέπε κεφάλαιο 7, σημείο 7.24 και πλαίσιο 7.2) και ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας (βλέπε κεφάλαιο 8, σημείο 8.24).

Πίνακας 1.3 — Ποσοτικώς προσδιορισμένες επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της Επιτροπής

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Κεφάλαιο	ΓΔ/Υπηρεσίες ⁽¹⁾	Αιτία διατύπωσης της επιφυλάξης ⁽²⁾	Σύνολο πληρωμών για τις οποίες διατυπώνεται επιφύλαξη για σχετικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του ΠΒΔ ⁽³⁾	Ποσοτικός προσδιορισμός των επιφυλάξεων ⁽²⁾	Ποσό σε κίνδυνο ⁽⁴⁾
3	AGRI	Σοβαρές ελλείψεις στα συστήματα ελέγχου των κρατών μελών για τις πληρωμές άμεσων ενισχύσεων στη Βουλγαρία, τη Γαλλία και την Πορτογαλία	40 880,0	407,3	932,1
4	AGRI	Σφάλματα που εντοπίστηκαν από τα κράτη μέλη στις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης	13 257,8	202,7	202,7
	MARE	Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για τα επιχειρησιακά προγράμματα ΧΜΠΑ στη Γερμανία (στόχος 1)	2,4	0,0	0,0
		Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας στο Βέλγιο, την Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, τη Ρουμανία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο	477,6	21,1	21,1
	SANCO	Σφάλματα στις δηλώσεις δαπανών των κρατών μελών για τα προγράμματα εξάλειψης και παρακολούθησης των ζωικών ασθενειών στον τομέα της πολιτικής τροφίμων και ζωοτροφών	256,0	8,8	8,8
5	REGIO	Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου ΕΤΠΑ/Ταμείου Συνοχής/IPA για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 σε 16 κράτη μέλη και 12 προγράμματα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας	35 474,5	309,5	κατώτατο 769,5 ανώτατο 1 716,9
		Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου ΕΤΠΑ/Ταμείου Συνοχής για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 σε 5 κράτη μέλη	2 612,7	10,9	10,9
6	EMPL	Αδυναμίες στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για το ΕΚΤ στο Βέλγιο, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Πολωνία, τη Ρουμανία, τη Σλοβακία και το Ηνωμένο Βασίλειο, για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013	10 719,0	68,0	250,2
		Αδυναμίες στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για το IPA σε δύο υποψήφιες χώρες	58,5	0,9	0,9
7	DEVCO	Θεωρείται ότι υπάρχει κίνδυνος για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων (συνολικό αριθμητικό στοιχείο για τη γενική διεύθυνση)	3 853,3	138,7	259,5
	FPI	Δυνητικά προβλήματα νομιμότητας και κανονικότητας και κίνδυνοι που προκύπτουν από τις αποστολές παρακολούθησης εκλογών	25,9	2,2	2,2
8	RTD	Σφάλματα στις δηλώσεις δαπανών για τις επιχορηγήσεις του 6ου προγράμματος-πλαισίου	323,4	8,2	8,2
	ENER		17,0	1,1	1,1
	MOVE		7,0	0,7	0,7
	ENTR		2,8	0,1	0,1
	RTD	Σφάλματα στις δηλώσεις δαπανών για τις επιχορηγήσεις του 7ου προγράμματος-πλαισίου	3 456,4	103,1	103,1
	CNECT		1 160,8	15,9	15,9
	ENTR		329,3	2,4	2,4
	ENER		135,1	3,1	3,1
	MOVE		56,0	0,5	0,5
	REA	Σφάλματα στις δηλώσεις δαπανών για τις επιχορηγήσεις του 7ου προγράμματος-πλαισίου για το διάστημα και την ασφάλεια	239,4	4,2	4,2
		Σφάλματα στις δηλώσεις δαπανών για τις επιχορηγήσεις του 7ου προγράμματος-πλαισίου για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις	194,6	7,7	7,7
	EACEA	Σφάλματα στις πληρωμές επιχορηγήσεων από τον προϋπολογισμό 2011-2012 για το πρόγραμμα LLP (2007-2013)	120,0	4,2	4,2
		Σύνολο	113 659,5	1 321,3	κατώτατο 2 609,1 ανώτατο 3 556,5

(¹) Για την πλήρη κατάσταση των ΓΔ/υπηρεσιών της Επιτροπής, επισκεφθείτε τον ιστότοπο <http://publications.europa.eu/code/en/en-390600.htm>.

(²) Πηγή: ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων των γενικών διευθύνσεων, των υπηρεσιών και των εκτελεστικών οργανισμών· η στήλη «Αιτία διατύπωσης της επιφύλαξης» προσαρμόστηκε από το μέρος 3.2 (τίτλοι) ή το μέρος 4, ενώ η στήλη «Ποσοτικός προσδιορισμός των επιφυλάξεων» από τα μέρη 3.1 και 3.2.

Για τη ΓΔ MARE βλέπε επίσης την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, σ. 67· ωστόσο, ο ποσοτικός προσδιορισμός κατέληξε σε 0,0 ευρώ, επειδή δεν πραγματοποιήθηκαν πληρωμές το 2012. Για τη ΓΔ REGIO συμπεριλαμβάνεται ποσό 1,5 εκατομμυρίων ευρώ για το IPA 2007-2013. Για τη ΓΔ DEVCO δεν υπολογίζεται το ΕΤΑ ($3\,853,2 \times 3,6\%$). Για τον εκτελεστικό οργανισμό EACEA, ο ποσοτικός προσδιορισμός στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων αφορά δύο έτη· ο παρών πίνακας περιλαμβάνει το 50 % των 8,4 εκατομμυρίων ευρώ.

(³) Πηγή: ενοποιημένοι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος 2012, πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2012 για θέσεις του «προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων» (ΠΒΔ).

(⁴) Η στήλη αυτή παρουσιάζει τον ποσοτικό προσδιορισμό εκ μέρους της Επιτροπής των «ποσών σε κίνδυνο» στη συγκεφαλαιωτική έκθεση, βάσει του ποσοτικού προσδιορισμού των επιφυλάξεων στις ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό (για την επιμερισμένη διαχείριση) με τον ποσοτικό προσδιορισμό του συνολικού κινδύνου για τις πληρωμές στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων για τις οποίες δεν διατυπώθηκαν επιφυλάξεις. Για τη ΓΔ DEVCO, ο αριθμός περιλαμβάνει ποσοτικό προσδιορισμό των δαπανών του ΕΤΑ (Πηγή: ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων, μέρη 3.1 και 3.2). Η μεθοδολογία για τον ποσοτικό προσδιορισμό των «ποσών σε κίνδυνο» στη συγκεφαλαιωτική έκθεση έχει αλλάξει σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.

Τα ποσά βασίζονται σε πληροφοριακά στοιχεία από τις ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων: ΓΔ AGRI σ. 54, πίνακας 3.2 ($16,7 + 91\,5,4$ εκατομμύρια ευρώ), ΓΔ REGIO σ. 67 και 68 (βλέπε κεφάλαιο 5, σημείο 5.54), ΓΔ EMPL πίνακας της σ. 71.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συγκεφαλαιωτική έκθεση

1.39. Η συγκεφαλαιωτική έκθεση των επιτευγμάτων της Επιτροπής όσον αφορά τη διαχείριση το 2012 («συγκεφαλαιωτική έκθεση») ⁽²⁷⁾ εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 5 Ιουνίου 2013. Η συγκεφαλαιωτική έκθεση είναι ένα μέσο το οποίο εξυπηρετεί:

- α) αφενός, την εσωτερική λογοδοσία στην Επιτροπή όσον αφορά τη χρησιμοποίηση του προϋπολογισμού από τις γενικές διευθύνσεις·
- β) αφετέρου, την εξωτερική λογοδοσία («πολιτική ευθύνη», σύμφωνα με τη διατύπωση της Επιτροπής).

1.40. Η συγκεφαλαιωτική έκθεση δεν χρειάζεται να περιλαμβάνει ρητή δήλωση ότι τα κονδύλια δαπανήθηκαν σύμφωνα με τους κανονισμούς τους οποίους το δίκαιο της ΕΕ ζητεί πλέον να τηρούν οι εθνικοί φορείς που είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση των κονδυλίων της ΕΕ ⁽²⁸⁾.

1.41. Η συγκεφαλαιωτική έκθεση συγκεντρώνει ⁽²⁹⁾ τα «ποσά σε κίνδυνο» που εντοπίζονται στις μεμονωμένες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων (βλέπε **πίνακα 1.3**). Ο όρος «ποσά σε κίνδυνο» δεν προσδιορίζεται στη συγκεφαλαιωτική έκθεση και δεν υπολογίζεται σε συνεκτική βάση από τις διάφορες γενικές διευθύνσεις ⁽³⁰⁾. Συνολικά, η Επιτροπή υπολογίζει ότι τα «ποσά σε κίνδυνο» κυμαίνονται μεταξύ του 1,9 % (2,6 δισεκατομμύρια ευρώ) και του 2,6 % (3,5 δισεκατομμύρια ευρώ) των συνολικών πληρωμών του έτους. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι το επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες είναι πιθανό να είναι ουσιαστικό. Δεν είναι δυνατό να συγκριθούν άμεσα τα προσδιορισμένα ποσοτικά από την Επιτροπή «ποσά σε κίνδυνο» και το εκτιμώμενο από το Συνέδριο ποσοστό σφάλματος. Ωστόσο, η ίδια η συγκεφαλαιωτική έκθεση αναφέρει ότι τα ποσά σε κίνδυνο σε ορισμένους τομείς, ιδίως στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, ενδέχεται να έχουν υποτιμηθεί λόγω προβλημάτων αξιοπιστίας που εντοπίστηκαν από την ΥΕΕ. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή περιέλαβε στη συγκεφαλαιωτική έκθεσή της οδηγία προς τις κεντρικές υπηρεσίες της να επανεξετάσουν τους διαφορετικούς τρόπους προσεγγίσης που ακολουθούν για την αξιολόγηση των ποσών που εκτιμάται ότι βρίσκονται σε κίνδυνο (βλέπε υποσημείωση 30).

1.39. Η συγκεφαλαιωτική έκθεση αποτελεί το έγγραφο που εγκρίνεται από το Σώμα των Επιτρόπων με βάση τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας και τη συνολική γνώμη του εσωτερικού ελεγκτή, λαμβάνοντας υπόψη την ετήσια έκθεση του Συνεδρίου και το ψήφισμα απαλλαγής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με το οποίο η Επιτροπή αναλαμβάνει τη συνολική πολιτική ευθύνη για τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 317 της ΣΛΕΕ.

1.40. Η ρητή δήλωση ότι τα κονδύλια διατέθηκαν σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες περιλαμβάνεται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας των γενικών διευθυντών. Η δομή διακυβέρνησης που αποφασίστηκε για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τοποθετεί την εν λόγω ευθύνη στο επίπεδο των γενικών διευθυντών, ενώ την πολιτική ευθύνη φέρει το Σώμα των Επιτρόπων. Αυτό επιβεβαιώνεται από τον δημοσιονομικό κανονισμό (άρθρο 66 παράγραφος 9).

1.41. Για την προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά τον ποσοτικό προσδιορισμό του εναπομένοντος σφάλματος στο πλαίσιο ενός πολυετούς πλαισίου ελέγχου και συνεπώς τη σχετική έκθεση στον κίνδυνο (ποσό που διακυβεύεται), βλέπε την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 1.12.

Όπως φαίνεται από τη συγκεφαλαιωτική έκθεση, η Επιτροπή είναι ενήμερη για τα θέματα που έθιξε το Συνέδριο και λαμβάνει μέτρα ώστε να εναρμονιστούν οι μεθοδολογίες για τον υπολογισμό του ποσού που διακυβεύεται.

Είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι τα υπάρχοντα προβλήματα προκαλούνται κατά κύριο λόγο από αναξιόπιστα ποσοστά σφάλματος που κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες προκειμένου να βελτιωθεί η αξιοπιστία τους, ιδίως με την προς τα άνω διόρθωσή τους εάν κριθεί απαραίτητο (βλέπε απαντήσεις στα σημεία 3.31 έως 3.36, 4.38 έως 4.39 και 6.35 έως 6.39).

⁽²⁷⁾ Η συγκεφαλαιωτική έκθεση δημοσιεύεται στον ιστότοπο της Επιτροπής: http://ec.europa.eu/atwork/pdf/synthesis_report_2012_en.pdf, μαζί με το παράρτημά της: http://ec.europa.eu/atwork/pdf/synthesis_report_2012_annex_en.pdf.

⁽²⁸⁾ Βλέπε άρθρο 59, παράγραφος 5, στοιχείο α), του δημοσιονομικού κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

⁽²⁹⁾ Συγκεφαλαιωτική έκθεση των επιτευγμάτων της Επιτροπής όσον αφορά τη διαχείριση το 2012, ενότητα 4, σ. 8.

⁽³⁰⁾ Συγκεφαλαιωτική έκθεση, σ. 8, πλαίσιο 1: «Για να διασφαλίζεται συνέπεια και συγκρισιμότητα, η Επιτροπή αναθέτει στις κεντρικές υπηρεσίες να επανεξετάσουν τις διαφορετικές προσεγγίσεις που ακολουθούν για την αξιολόγηση των εκτιμώμενων «ποσών σε κίνδυνο»».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.42. Η συγκεφαλαιωτική έκθεση συγκρίνει το σύνολο των «ποσών σε κίνδυνο» με το μέσο ύψος των δημοσιονομικών διορθώσεων των τελευταίων τεσσάρων ετών και σημειώνει ότι το μέσο ύψος των δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων τα τελευταία τέσσερα έτη προσεγγίζει το ύψος του ποσού σε κίνδυνο για το 2012. Πρέπει να διευκρινιστούν τα εξής όσον αφορά την αντιπαράβολή αυτή:

- το Συνέδριο έχει αναλύσει στα σημεία 1.19 έως 1.35 τον χρόνο πραγματοποίησης των δημοσιονομικών διορθώσεων και τον αντίκτυπό τους στα κράτη μέλη και τους δικαιούχους·
- στη συγκεφαλαιωτική έκθεση αναγνωρίζεται ότι τα προσδιορισθέντα «ποσά σε κίνδυνο» ενδέχεται να είναι υποτιμημένα λόγω των μεθόδων που χρησιμοποιούνται, παραδείγματος χάριν, στην πολιτική συνοχής (βλέπε κεφάλαιο 5, σημεία 5.57 και 5.58) και στην αγροτική ανάπτυξη (βλέπε κεφάλαιο 4, σημείο 4.38), καθώς και λόγω ανεπαρκειών στις πληροφορίες που διαβιβάζουν στην Επιτροπή άλλοι φορείς οι οποίοι διαχειρίζονται κονδύλια της ΕΕ·
- το αποτέλεσμα μιας δημοσιονομικής διόρθωσης είναι συνήθως η δήλωση νέων δαπανών από το εκάστοτε κράτος μέλος, οι οποίες θα μπορούσαν με τη σειρά τους να περιέχουν σφάλματα.

1.43. Η συγκεφαλαιωτική έκθεση δεν περιορίζεται στην ανάλυση της νομιμότητας και κανονικότητας. Μεταξύ των άλλων σημαντικών ζητημάτων που εξετάζονται στη συγκεφαλαιωτική έκθεση περιλαμβάνονται οι οδηγίες προς τις υπηρεσίες της Επιτροπής όσον αφορά τη βελτίωση του πλαισίου επιδόσεων, προκειμένου να εδραιωθεί μια «νοοτροπία στους κόλπους του οργανισμού με επίκεντρο τις επιδόσεις»⁽³¹⁾. Επιπλέον, η Επιτροπή εκφράζει τον προβληματισμό της για το γεγονός ότι δεν υιοθετούνται αρκετές από τις προτάσεις τομεακής νομοθεσίας που υπέβαλε για τη νέα περίοδο προγραμματισμού, με στόχο τη διασφάλιση ενός απλούστερου νομικού πλαισίου.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.42. Όπως έχει αναπτυχθεί στη συγκεφαλαιωτική έκθεση και με βάση την πείρα από τα τελευταία τέσσερα έτη (2009-2012), οι δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις είναι ευνοϊκές σε σχέση με τις εκτιμήσεις των διακυβευόμενων ποσών. Αυτή η προσέγγιση με τη χρήση μέσων δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων θα μπορούσε ακόμη και να θεωρηθεί συντηρητική, δεδομένου ότι ένα υψηλότερο επίπεδο σφάλματος σε ένα έτος είναι πιθανό να προκαλέσει υψηλότερο επίπεδο δημοσιονομικών διορθώσεων και τις ανακτήσεων στο μέλλον. Η προσέγγιση που αναπτύχθηκε στην απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 1.12 ενισχύει αυτή την άποψη. Ως εκ τούτου, λαμβανομένου υπόψη του ορίου σημαντικότητας του 2 %, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο προϋπολογισμός ως σύνολο προστατεύεται παρά τις πιθανές υποεκτιμήσεις ορισμένων διακυβευόμενων ποσών. Βλέπε τις απαντήσεις στα σημεία 1.19 έως 1.35.

- Ο σχεδιασμός των πολυετών διορθωτικών μηχανισμών στον δημοσιονομικό κανονισμό και οι τομεακοί κανονισμοί καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τη χρονική κατανομή και τις επιπτώσεις τους στα κράτη μέλη και τους δικαιούχους. Αυτό το πολυετές νομικό πλαίσιο δεν ευθυγραμμίζεται αναγκαστικά με μια ετήσια προσέγγιση. Είναι προφανές ότι η συγκεφαλαιωτική έκθεση της Επιτροπής λαμβάνει υπόψη το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο όσον αφορά τη διορθωτική ικανότητα των πολυετών συστημάτων εποπτείας και ελέγχου.
- Η Επιτροπή έχει επενδύσει μεγάλες προσπάθειες για τη βελτίωση της αξιοπιστίας των στατιστικών σφάλματος των κρατών μελών. Ενώ η Επιτροπή αποδέχεται ότι εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα, οι δράσεις της έχουν εξασφαλίσει ότι οι κίνδυνοι που επισημαίνονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας και στη συγκεφαλαιωτική έκθεση παρέχουν, σε γενικές γραμμές, μια πιστή εικόνα του εναπομείναντος ποσοστού σφάλματος.
- Η αντικατάσταση των μη επιλέξιμων δαπανών με νέες επιλέξιμες δαπάνες είναι απόλυτα σύμφωνη με το νομικό πλαίσιο. Η πρόθεση του νομοθέτη ήταν να εξασφαλίζεται ότι οι πόροι δαπανώνται πράγματι για επιλέξιμα έργα στα κράτη μέλη.

Η πρόταση της Επιτροπής για τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων σχετικά με τα διαρθρωτικά ταμεία για την περίοδο 2014-2020, προβλέπει δημοσιονομικές διορθώσεις που μειώνουν τις πιστώσεις του προϋπολογισμού που διατίθενται για συγκεκριμένο κράτος μέλος και, κατά συνέπεια, έχει ως αποτέλεσμα καθαρή μείωση, σε περίπτωση που οι αδυναμίες/ελλείψεις δεν εντοπίζονται από το κράτος μέλος. Αυτό θα αποτελέσει ισχυρότερο κίνητρο προκειμένου τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ένα αποτελεσματικό σύστημα εποπτείας και ελέγχου.

⁽³¹⁾ Η αξιολόγηση του Συνεδρίου όσον αφορά τις εκθέσεις επιδόσεων τριών επιλεγμένων γενικών διευθύνσεων παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 10.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συνολική αξιολόγηση

1.44. Στη συγκεκριαιωτική έκθεση αντιπαραβάλλεται το ύψος των κονδυλίων που δαπανώνται κατά παράβαση της κανονιστικής ρύθμισης με τον αντίκτυπο των δημοσιονομικών διορθώσεων. Το Συνέδριο θεωρεί ότι τα εν λόγω αριθμητικά στοιχεία πρέπει να ενταχθούν στο κατάλληλο πλαίσιο. Στην ίδια τη συγκεκριαιωτική έκθεση σημειώνεται ότι τα αριθμητικά στοιχεία που παρουσιάζονται ενδέχεται να υποτιμούν το συνολικό επίπεδο κινδύνου. Το Συνέδριο επεσήμανε τους εγγενείς περιορισμούς των δημοσιονομικών διορθώσεων ως μέσου διόρθωσης των σφαλμάτων (βλέπε σημεία 1.19 έως 1.35). Οι δημοσιονομικές διορθώσεις μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην παροχή κινήτρων βελτίωσης της ποιότητας των δαπανών, αλλά είναι σημαντικό να μην υπερεκτιμάται ο αντίκτυπός τους όσον αφορά τη διασφάλιση της κανονικότητας των δαπανών.

1.44. Η Επιτροπή δεν αξιολογεί τις επιπτώσεις των δημοσιονομικών διορθώσεων και των ανακτήσεων για τη διόρθωση των σφαλμάτων σε επίπεδο τελικού δικαιούχου· αντίθετα, αναλύει, με βάση το νομικό πλαίσιο που ορίζεται στα άρθρα 59 και 80 του δημοσιονομικού κανονισμού, κατά πόσον αυτοί προστατεύουν επαρκώς τον προϋπολογισμό της ΕΕ ως σύνολο εξαιρώντας από τη χρηματοδότηση της Ένωσης τις δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας.

Η Επιτροπή εφάρμοσε μια συνετή προσέγγιση με στόχο να προσδιορίσει τα συναφή ποσά. Η Επιτροπή συμπεριέλαβε στην ανάλυσή της μόνο τις δημοσιονομικές διορθώσεις (το 2012 περίπου 3,7 δισεκατ. ευρώ) και τις ανακτήσεις (το 2012 περίπου 0,7 δισεκατ. ευρώ) που τέθηκαν σε εφαρμογή από την ίδια για την άμεση αντιμετώπιση των σφαλμάτων ή κινδύνου σφαλμάτων που προκαλούνται από αδυναμίες στα συστήματα εποπτείας και ελέγχου των κρατών μελών (το 2012 συνολικά 4,4 δισεκατ. ευρώ).

Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, η Επιτροπή δεν περιλαμβάνει:

- ανακτήσεις προπληρωμών που δεν χρησιμοποιήθηκαν λόγω μη πραγματοποίησης δαπανών (το 2012: περίπου 0,6 δισεκατ. ευρώ). Ωστόσο, ο υπολογισμός των ποσών που πρέπει να επιστραφούν στον προϋπολογισμό της Ένωσης πρέπει να βασίζεται σε ανάλυση και σε επικύρωση της επιλεξιμότητας των δαπανών, οι οποίες αποτελούν τη βάση για την έγκριση της σχετικής προπληρωμής και τον αποκλεισμό των δαπανών οι οποίες πραγματοποιούνται κατά παράβαση της νομοθεσίας· και
- τις ανακτήσεις και τις ανακλήσεις που εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη (από το 2007 έως το 2012, για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013) που οφείλονται στις δικές τους προσπάθειες (περίπου 1,6 δισεκατ. ευρώ) και διορθώνουν τα παράτυπα ποσά που εισπράχθηκαν από τους τελικούς δικαιούχους.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα ποσά που περιγράφονται ανωτέρω θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την ανάλυση των μακροχρόνιων επιπτώσεων στη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών που δηλώνονται από τους τελικούς δικαιούχους. Με σκοπό την παροχή πληρέστερων πληροφοριών, η Επιτροπή θα τα συμπεριλάβει σε μελλοντικές ανακοινώσεις για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Η Επιτροπή δηλώνει, με βάση το νομικό πλαίσιο που ορίζεται στα άρθρα 59 και 80 του δημοσιονομικού κανονισμού και τα διαθέσιμα στοιχεία, ότι προστατεύει επαρκώς τον προϋπολογισμό της ΕΕ ως σύνολο εξαιρώντας από τη χρηματοδότηση της Ένωσης τις δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.45. Αποτελεί αντικείμενο προβληματισμού εάν η συγκεκριλαιωτική έκθεση εξακολουθεί να είναι κατάλληλη για την επίτευξη των στόχων τόσο της εσωτερικής όσο και της εξωτερικής λογοδοσίας. Η συγκεκριλαιωτική έκθεση οριστικοποιείται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που ορίζει ο δημοσιονομικός κανονισμός, αλλά με μεγάλη καθυστέρηση ώστε να συμβάλλει ουσιαστικά στο έργο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Δεν δημοσιεύεται μαζί με τους ενοποιημένους λογαριασμούς και δεν περιλαμβάνει, ούτε χρειάζεται να περιλαμβάνει, ρητή δήλωση, ανάλογη με αυτή που απαιτείται σε άλλους τομείς ⁽³²⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.45. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συγκεκριλαιωτική έκθεση υπερβαίνει κατά πολύ τις απαιτήσεις του δημοσιονομικού κανονισμού, ο οποίος αναφέρει στο άρθρο 66: «Το αργότερο στις 15 Ιουνίου κάθε έτους, η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο περίληψη των ετήσιων εκθέσεων πεπραγμένων για το προηγούμενο έτος.» Η συγκεκριλαιωτική έκθεση είναι το έγγραφο με το οποίο το Σώμα των Επιτρόπων αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη βάσει του άρθρου 317 της ΣΛΕΕ. Περιλαμβάνει ανάλυση των επιφυλάξεων και τους σχετικούς λόγους και παρέχει οδηγίες σχετικά με τον τρόπο για την αντιμετώπιση των υπόλοιπων αδυναμιών.

Η Επιτροπή εκτιμά ότι ο συνδυασμός των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων και της συγκεκριλαιωτικής έκθεσης πληροί τους στόχους εσωτερικής και εξωτερικής λογοδοσίας που θεσπίζονται από το Συνέδριο. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων έχουν ολοκληρωθεί εγκαίρως ώστε να ληφθούν υπόψη από το Συνέδριο και περιέχουν ρητή δήλωση συγκρίσιμη με εκείνη άλλων τομέων. Η συγκεκριλαιωτική έκθεση αποτελεί τη σύνοψη των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων και είναι το έγγραφο με το οποίο το Σώμα των Επιτρόπων αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη βάσει του άρθρου 317 της ΣΛΕΕ.

Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και οι συγκεκριλαιωτικές εκθέσεις αποτελούν δημόσια έγγραφα που είναι εύκολα διαθέσιμα για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η Επιτροπή θα ακολουθήσει την πρόταση του Συνεδρίου να δημιουργήσει σύνδεσμο από τους ενοποιημένους λογαριασμούς στις σελίδες στις οποίες δημοσιεύονται η συγκεκριλαιωτική έκθεση και οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

1.46. Το 2012, η Επιτροπή δεν μπόρεσε να ικανοποιήσει όλες τις αιτήσεις πληρωμών από τον διαθέσιμο προϋπολογισμό. Μεταξύ των παραγόντων που συνέβαλαν σε αυτήν την κατάσταση ήταν η αύξηση του κενού μεταξύ των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων και των πιστώσεων για πληρωμές, καθώς επίσης και η συσσώρευση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων από προηγούμενα έτη ⁽³³⁾.

1.46. Ο προϋπολογισμός ψηφίζεται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Δεδομένου ότι η πρόταση προϋπολογισμού της Επιτροπής του 2012 δεν εγκρίθηκε από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, η Επιτροπή χρειάστηκε να υποβάλει αίτηση για την τροποποίηση του προϋπολογισμού ώστε να καλυφθούν οι αιτήσεις πληρωμής των κρατών μελών στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής και της αγροτικής ανάπτυξης. Ωστόσο, μειώθηκε και από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, με αποτέλεσμα τη συσσώρευση στο τέλος του έτους 12,1 δισεκατ. ευρώ ανεξόφλητων απαιτήσεων στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής. Για την αγροτική ανάπτυξη, υπήρξε μια σχετικά μικρή έλλειψη πιστώσεων πληρωμών ύψους 101,4 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του 2012.

⁽³²⁾ Παραδείγματος χάριν, η διαχειριστική δήλωση που απαιτείται από τους οργανισμούς στα κράτη μέλη (άρθρο 59, παράγραφος 5, στοιχείο α), του δημοσιονομικού κανονισμού) και οι δηλώσεις εταιρικής διακυβέρνησης που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 46, στοιχείο α), της τέταρτης οδηγίας 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1978, βασιζόμενη στο άρθρο 54, παράγραφος 3, στοιχείο ζ), της Συνθήκης περί των ετήσιων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών (ΕΕ L 222 της 14.8.1978, σ. 11).

⁽³³⁾ Βλέπε σημεία 1.36 έως 1.38 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2011.

Η Επιτροπή χρησιμοποίησε όλα τα μέσα που είχε στη διάθεσή της προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η εκτέλεση του προϋπολογισμού, μεταξύ των οποίων τη «μεταφορά στο τέλος του έτους» που θεσπίστηκε προσφάτως στον δημοσιονομικό κανονισμό. Με τον τρόπο αυτό, κατέστη δυνατή η συγκέντρωση πιστώσεων που δεν είχαν χρησιμοποιηθεί από όλους τους τομείς και η πραγματοποίηση πληρωμών ύψους 211 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής στο τέλος του Δεκεμβρίου.

Πιστώσεις του προϋπολογισμού για αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές

1.47. Ο τελικός προϋπολογισμός της ΕΕ επέτρεψε στα θεσμικά όργανα να προβούν σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 148,7 ⁽³⁴⁾ δισεκατομμυρίων ευρώ και να πραγματοποιήσουν πληρωμές ύψους 136,8 ⁽³⁵⁾ δισεκατομμυρίων ευρώ.

1.48. Οι εν λόγω πιστώσεις αξιοποιήθηκαν πλήρως· οι πραγματοποιηθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων ανέρχονται στο 99,6 % του συνολικού ποσού που εγκρίθηκε (99,3 % το 2011) και οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν ανέρχονται στο 99,1 % του ορίου του προϋπολογισμού (98,6 % το 2011).

⁽³⁴⁾ Ποσά διαθέσιμα για αναλήψεις υποχρεώσεων κατά το 2012 καθώς και για τα επόμενα έτη. Το σύνολο για αναλήψεις υποχρεώσεων περιλαμβάνει ποσό ύψους 0,3 δισεκατομμυρίων ευρώ που μεταφέρθηκε από το 2011 και ποσό που προκύπτει από έξι διορθωτικούς προϋπολογισμούς και ανέρχεται συνολικά σε 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ. Επίσης, διαθέσιμα για αναλήψεις υποχρεώσεων ήταν και έσοδα με ειδικό προορισμό, ύψους 6,3 δισεκατομμυρίων ευρώ, τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται στο ποσό των 148,7 δισεκατομμυρίων ευρώ. Τα έσοδα με ειδικό προορισμό χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση ειδικών στοιχείων δαπανών [βλέπε άρθρο 18 του δημοσιονομικού κανονισμού — κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1)]. Αυτά καλύπτουν, μεταξύ άλλων, επιστροφές από την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, που διατίθενται εκ νέου στο κονδύλιο του προϋπολογισμού από το οποίο προέρχονταν, εισφορές των μελών της ΕΖΕΣ οι οποίες προσαυξάνουν συγκεκριμένα κονδύλια του προϋπολογισμού και έσοδα προερχόμενα από τρίτους στις περιπτώσεις σύναψης συμφωνιών οι οποίες συνεπάγονται οικονομική συνεισφορά σε δραστηριότητες της ΕΕ.

⁽³⁵⁾ Ποσά διαθέσιμα για πληρωμές εντός του έτους. Το σύνολο για πληρωμές περιλαμβάνει ποσό ύψους 1,1 δισεκατομμυρίων ευρώ που μεταφέρθηκε από το 2011 και ποσό που προκύπτει από έξι διορθωτικούς προϋπολογισμούς και ανέρχεται συνολικά σε 6,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Επίσης, διαθέσιμα για πληρωμές ήταν και έσοδα με ειδικό προορισμό, ύψους 6,8 δισεκατομμυρίων ευρώ, τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται στο ποσό των 136,8 δισεκατομμυρίων ευρώ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.49. Οι πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων στις οποίες εφαρμόζεται το ανώτατο όριο του δημοσιονομικού πλαισίου ήταν χαμηλότερες από το ανώτατο όριο κατά 0,8 δισεκατομμύρια ευρώ. Άλλες αναλήψεις υποχρεώσεων, οι οποίες συνίστανται σε κονδύλια στα οποία δεν εφαρμόζεται το ανώτατο όριο του δημοσιονομικού πλαισίου, ανήλθαν συνολικά σε 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ ⁽³⁶⁾. Όσον αφορά τις πιστώσεις για πληρωμές, οι δαπάνες ήταν χαμηλότερες του ανώτατου ορίου κατά 5,6 δισεκατομμύρια ευρώ, όλων των κονδυλίων συμπεριλαμβανομένων.

Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού

1.50. Τα έσοδα υπερέβησαν τις πληρωμές ⁽³⁷⁾ κατά 1,0 δισεκατομμύριο ευρώ ⁽³⁸⁾ το 2012 (1,5 δισεκατομμύρια ευρώ το 2011). Το πλεόνασμα αυτό ⁽³⁹⁾ θα χρησιμοποιηθεί για να αντισταθμιστούν οι ίδιοι πόροι που θα συγκεντρωθούν από τα κράτη μέλη το 2013.

⁽³⁶⁾ Σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για δημοσιονομική πειθαρχία και χρηστή δημοσιονομική διαχείριση (ΕΕ C 139 της 14.6.2006, σ. 1) ορισμένες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων, όπως το αποθεματικό επείγουσας βοήθειας, το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το μέσο ευελιξίας και το Ευρωπαϊκό Ταμείο για την εξισορρόπηση της παγκοσμιοποίησης, μπορούν να εγγράφονται στον προϋπολογισμό επιπλέον των ανωτάτων ορίων. Το 2012 οι υποχρεώσεις που ανελήφθησαν ήταν: 224 εκατομμύρια ευρώ για το αποθεματικό επείγουσας βοήθειας, 688 εκατομμύρια ευρώ για το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 200 εκατομμύρια ευρώ για το μέσο ευελιξίας, 74 εκατομμύρια ευρώ για το Ευρωπαϊκό Ταμείο για την εξισορρόπηση της παγκοσμιοποίησης, και ανήλθαν συνολικά σε 1 186 εκατομμύρια ευρώ.

⁽³⁷⁾ Εκτός από τις ταμειακές πράξεις, συμπεριλαμβάνονται ορισμένες μεταφερθείσες πιστώσεις πληρωμών. Όπως ορίζεται στο άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2000, για την εφαρμογή της απόφασης 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων (ΕΕ L 130 της 31.5.2000, σ. 1), για τον υπολογισμό αυτού του πλεονάσματος λαμβάνονται υπόψη οι πιστώσεις πληρωμών που μεταφέρονται από το προηγούμενο έτος, ακυρώσεις αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών από το προηγούμενο έτος και συναλλαγματικές διαφορές.

⁽³⁸⁾ Βλέπε σημείωση 1.1 — αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ — 2012.

⁽³⁹⁾ Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού δεν αποτελεί αποθεματικό και δεν μπορεί να σωρευθεί και να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση δαπανών σε μελλοντικά οικονομικά έτη.

Η πίεση που ασκείται στον προϋπολογισμό για την πραγματοποίηση πληρωμών

1.51. Όπως σημείωσε το Συνέδριο στην ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2011 ⁽⁴⁰⁾, η Επιτροπή δυσκολεύεται ολοένα και περισσότερο να ικανοποιήσει όλες τις αιτήσεις πληρωμών μέσα στο έτος, στο πλαίσιο των πιστώσεων πληρωμών που έχουν προϋπολογιστεί. Το 2012 η Επιτροπή ζήτησε πρόσθετες πιστώσεις για πληρωμές το τέταρτο τρίμηνο του έτους. Υπέβαλε αίτημα για πιστώσεις πληρωμών ύψους 9 δισεκατομμυρίων ευρώ μέσω του διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 6 που κατατέθηκε στις 23 Οκτωβρίου 2012, εκ των οποίων τα 6 δισεκατομμύρια ευρώ εγκρίθηκαν από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή στις 12 Δεκεμβρίου 2012. Η πίεση που ασκείται για τις πληρωμές αποτυπώνεται επίσης στην αύξηση του ποσού των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων (βλέπε σημεία 1.54 και 1.55).

1.52. Η κατάσταση αυτή οφείλεται μεταξύ άλλων στο γεγονός ότι οι πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων προσέγγιζαν το ανώτατο όριο που ορίζεται στο δημοσιονομικό πλαίσιο καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου 2007-2013, ενώ οι πιστώσεις πληρωμών υπολείπονταν του ανώτατου ορίου στην εκάστοτε περίοδο (βλέπε **πίνακα 1.4**). Ως εκ τούτου, το σωρευτικό σύνολο των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων που διατέθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου 2007-2013 ήταν υψηλότερο κατά 114 δισεκατομμύρια ευρώ από το σωρευτικό σύνολο των πιστώσεων για πληρωμές της ίδιας περιόδου. Το ποσό αυτό είναι κατά 64 δισεκατομμύρια ευρώ υψηλότερο από τη διαφορά των 50 δισεκατομμυρίων ευρώ ανάμεσα στα δύο σύνολα η οποία προβλεπόταν στο δημοσιονομικό πλαίσιο.

1.53. Άλλοι παράγοντες που άσκησαν πίεση στον προϋπολογισμό για την πραγματοποίηση πληρωμών το 2012 είναι η αύξηση της ροής των αιτήσεων πληρωμής από τα κράτη μέλη το προτελευταίο έτος της περιόδου προγραμματισμού ⁽⁴¹⁾ και οι συνέπειες της καθυστερημένης έναρξης της διαδικασίας εκταμίευσης των δαπανών συνοχής κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού. Το αποτέλεσμα ήταν να κατατεθούν διορθωτικοί προϋπολογισμοί που μετέφεραν πιστώσεις για πληρωμές (αλλά όχι για αναλήψεις υποχρεώσεων) σε άλλα κονδύλια του προϋπολογισμού και να ακυρωθούν ορισμένες πιστώσεις πληρωμών.

1.51. Βλέπε απάντηση στο σημείο 1.46.

1.53. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι μια επιτάχυνση των αιτήσεων πληρωμής προς το τέλος της περιόδου είναι σύνηθες χαρακτηριστικό του πολυετούς προγραμματισμού. Δεδομένου ότι η τάση αυτή είναι γνωστή στην Επιτροπή, το 2012 προτάθηκε διορθωτικός προϋπολογισμός για να προληφθεί η έλλειψη πιστώσεων (βλέπε επίσης την απάντηση στο σημείο 1.46).

Ο διορθωτικός προϋπολογισμός περιλάμβανε μόνο πιστώσεις πληρωμών: δεν απαιτούνται συμπληρωματικές πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων δεδομένου ότι αυτές καθορίζονται στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

⁽⁴⁰⁾ Βλέπε σημεία 1.34 έως 1.38 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2011.

⁽⁴¹⁾ Βλέπε «Έκθεση δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης — οικονομικό έτος 2012».

Πίνακας 1.4 — Σύγκριση μεταξύ του δημοσιονομικού πλαισίου 2007-2013 και των ετήσιων πιστώσεων που ενεγράφησαν στον προϋπολογισμό

(σε εκατομμύρια ευρώ)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 ⁽¹⁾	Σύνολο
<i>Δυνάμει του δημοσιονομικού πλαισίου</i>								
(Α) Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων	124 457	132 797	134 722	140 978	142 272	148 049	152 502	975 777
(Β) Πιστώσεις πληρωμών	122 190	129 681	120 445	134 289	133 700	141 360	143 911	925 576
(Γ) Διαφορά εντός του δημοσιονομικού πλαισίου (Α) – (Β)	2 267	3 116	14 277	6 689	8 572	6 689	8 591	50 201
<i>Ψηφισθέντες προϋπολογισμοί ⁽²⁾</i>								
(Δ) Ψηφισθείσες πιστώσεις πληρωμών στους ετήσιους προϋπολογισμούς	113 844	115 772	113 410	122 956	126 727	135 758	132 837	861 304
(Ε) Πρόσθετη διαφορά που δημιουργήθηκε (Β) – (Δ)	8 346	13 909	7 035	11 333	6 973	5 602	11 074	64 272
(ΣΤ) Συνολική διαφορά (Γ) + (Ε)	10 613	17 025	21 312	18 022	15 545	12 291	19 665	114 473

⁽¹⁾ Το αριθμητικό στοιχείο του 2013 για το (Δ) εκφράζει το ποσό που ψηφίστηκε πριν από τυχόν διορθωτικούς προϋπολογισμούς.⁽²⁾ Οι ψηφισθείσες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων προσέγγιζαν το ποσό δυνάμει του δημοσιονομικού πλαισίου και δεν παρουσιάζονται εδώ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων

1.54. Οι εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων της Επιτροπής ⁽⁴²⁾ οι οποίες δεν έχουν ακόμη πληρωθεί ή/και αποδεσμευθεί αυξήθηκαν κατά 10 δισεκατομμύρια ευρώ (5,0 %) φθάνοντας τα 217 δισεκατομμύρια ευρώ και αντιστοιχούν σε διαχωριζόμενες αναλήψεις υποχρεώσεων 2 ετών και 3 μηνών ⁽⁴³⁾ ή διαχωριζόμενες πληρωμές 2 ετών και 7 μηνών, βάσει του ποσοστού εκτέλεσης για το 2012.

⁽⁴²⁾ Εκκρεμούν και άλλες δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 0,6 δισεκατομμυρίων ευρώ οι οποίες αφορούν τα άλλα θεσμικά όργανα. Ως εκ τούτου, το συνολικό ποσό των εκκρεμών δημοσιονομικών αναλήψεων υποχρεώσεων της ΕΕ ανέρχεται σε 218 δισεκατομμύρια ευρώ.

⁽⁴³⁾ Στον προϋπολογισμό πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ δύο ειδών πιστώσεων: των μη διαχωριζόμενων πιστώσεων και των διαχωριζόμενων πιστώσεων (οι οποίες αποτελούνται από διαχωριζόμενες αναλήψεις υποχρεώσεων και διαχωριζόμενες πληρωμές). Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση δράσεων ετήσιου χαρακτήρα, π.χ. διοικητικών δαπανών. Οι διαχωριζόμενες πιστώσεις καθιερώθηκαν για τη διαχείριση πολυετών δράσεων· οι σχετικές πληρωμές μπορούν να πραγματοποιούνται τόσο κατά το έτος ανάληψης της σχετικής υποχρέωσης όσο και κατά τα επόμενα έτη. Οι διαχωριζόμενες πιστώσεις χρησιμοποιούνται κυρίως για τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής.

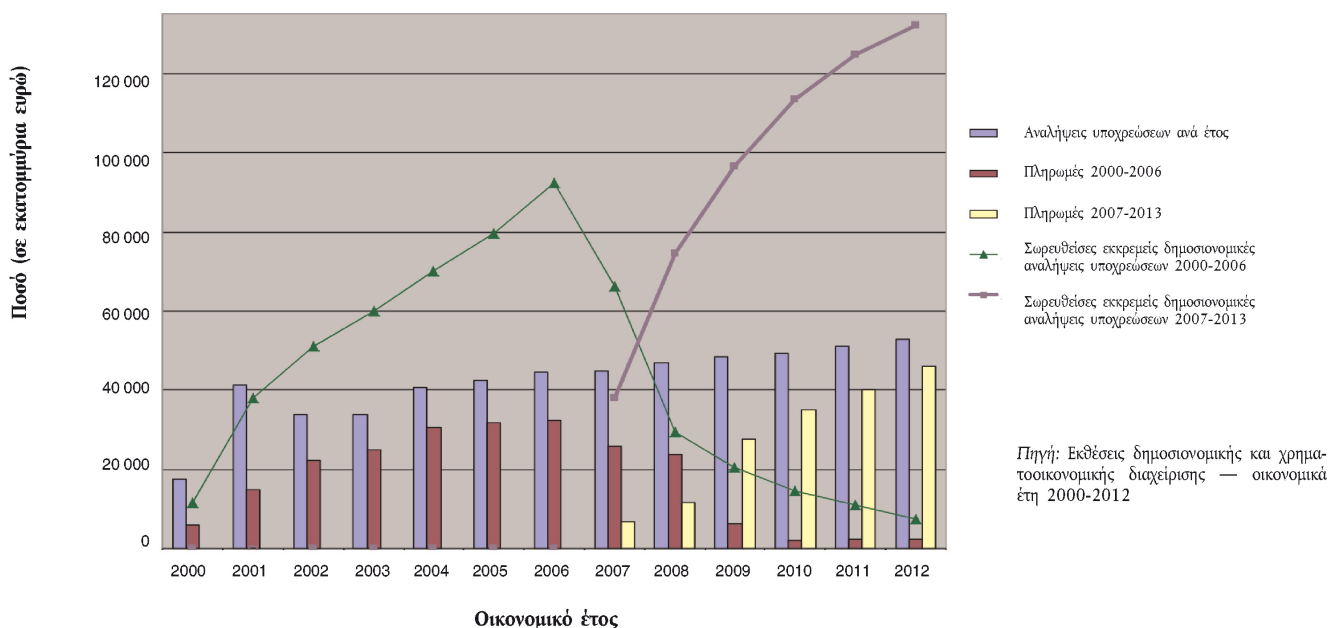
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.55. Οι περισσότερες εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων αφορούν τον υποτομέα 1β (συνολή για την ανάπτυξη και την απασχόληση) (βλέπε **γράφημα 1.4**). Στον τομέα αυτόν, οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων ανήλθαν σε 140 δισεκατομμύρια ευρώ ⁽⁴⁴⁾ (64,1 % του συνόλου των εκκρεμών δημοσιονομικών αναλήψεων υποχρεώσεων) και αντιστοιχούν σε αναλήψεις υποχρεώσεων 2 ετών και 8 μηνών ή διαχωριζόμενες πληρωμές 2 ετών και 11 μηνών (2011: 3 έτη και 2 μήνες) στον εν λόγω τομέα, βάσει του ποσοστού εκτέλεσης για το 2012. Η αναλογία μεταξύ των εκκρεμών αναλήψεων πληρωμών και των ετήσιων προϋπολογισμών είναι ωστόσο παρόμοια και σε άλλους τομείς που υπόκεινται σε διαχωριζόμενες πιστώσεις. Η μείωση του αριθμού των ετών όσον αφορά το ισότιμο των πληρωμών σε σύγκριση με το 2011 οφείλεται κατά κύριο λόγο στις πιστώσεις πληρωμών ύψους 4,4 δισεκατομμυρίων ευρώ που διατέθηκαν για τον τομέα της συνοχής από τον διορθωτικό προϋπολογισμό αριθ. 6. Παρά την εν λόγω αύξηση των πιστώσεων πληρωμών, στο τέλος του 2012 εκκρεμούσαν αιτήσεις πληρωμών ύψους 16,2 δισεκατομμυρίων ευρώ ⁽⁴⁵⁾ (10,7 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2011 και 6,4 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2010). Ως εκ τούτου, έχει αυξηθεί σημαντικά τα τρία τελευταία έτη το ποσό για τις πληρωμές που πρέπει να καλυφθεί από τους μελλοντικούς προϋπολογισμούς.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.55. Εκτός από αιτήσεις που δεν μπόρεσαν να πληρωθούν στο τέλος του έτους λόγω της έλλειψης πιστώσεων (βλέπε την απάντηση στο σημείο 1.46), θα υπάρχουν πάντα εκπρόθεσμες αιτήσεις πληρωμής που δεν εξοφλούνται στο τέλος του έτους λόγω της προθεσμίας της 31ης Δεκεμβρίου στους κανόνες N + 2/3.

Γράφημα 1.4 — Εξέλιξη των σωρευθεισών εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων όσον αφορά τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής για την περίοδο 2000-2006 και τον τομέα της συνοχής για την περίοδο 2007-2012

⁽⁴⁴⁾ Δύο γραμμές στο **γράφημα 1.4** διαμορφώνουν το ποσό των 140 δισεκατομμυρίων ευρώ: η γραμμή των σωρευθεισών εκκρεμών δημοσιονομικών αναλήψεων υποχρεώσεων της περιόδου 2000-2006 (8 δισεκατομμύρια ευρώ) και η γραμμή των σωρευθεισών εκκρεμών δημοσιονομικών αναλήψεων υποχρεώσεων της περιόδου 2007-2013 (132 δισεκατομμύρια ευρώ). Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον τομέα της συνοχής, βλέπε «Έκθεση δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης — οικονομικό έτος 2012», σ. 25 και σ. 39 έως 42.

⁽⁴⁵⁾ Το ποσό αυτό περιελάμβανε τόσο αιτήσεις πληρωμών που είχαν εγκριθεί όσο και αιτήσεις που είχαν παραληφθεί αλλά δεν είχαν ακόμα επαληθευτεί ή εγκριθεί. Βλέπε «Έκθεση δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης — οικονομικό έτος 2012», σ. 39.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εκκρεμείς προχρηματοδοτήσεις

1.56. Η εκκαθάριση μιας ανάληψης υποχρέωσης (μέσω μιας πληρωμής) δεν τερματίζει κατ' ανάγκη τη διαδικασία καταχώρισης της δαπάνης. Η Επιτροπή καταχωρίζει την τελική δαπάνη μόνο όταν έχουν πραγματοποιηθεί δραστηριότητες, έχουν κοινοποιηθεί στην ίδια και έχουν εγκριθεί. Ο **πίνακας 1.5** εμφανίζει το επίπεδο των εκταμιεύσεων προχρηματοδότησης για τις οποίες η Επιτροπή δεν έχει ακόμη εγκρίνει και επικυρώσει την τελική χρήση από τους δικαιούχους. Οι ακαθάριστες προχρηματοδοτήσεις ανήλθαν σε 80,1 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2012 ⁽⁴⁶⁾.

1.57. Κατά μέσο όρο, το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα για την έγκριση μιας δαπάνης μετά από τη δέσμευσή της παρατηρείται στον τομέα 4 (η ΕΕ ως παγκόσμιος παράγων) καθώς, για τη διεκπεραίωση μιας συνηθισμένης πράξης, πρέπει να μεσολαβήσουν 3 έτη και 11 μήνες από τη στιγμή που θα πραγματοποιηθεί η ανάληψη της υποχρέωσης μέχρι τη στιγμή που η Επιτροπή θα καταχωρίσει την τελική σχετική δαπάνη ⁽⁴⁷⁾. Μια περιττή παράταση του χρονικού διαστήματος που απαιτείται για την πραγματοποίηση μιας προχρηματοδότησης μπορεί να οδηγήσει στην αύξηση του κινδύνου σφάλματος ή απώλειας (βλέπε κεφάλαιο 7, πλαίσιο 7.1).

1.56. Σύμφωνα με το άρθρο 90 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι προχρηματοδοτήσεις εκκαθαρίζονται (που σημαίνει ότι τα έξοδα καταχωρίζονται) σε τακτική βάση και σύμφωνα με την οικονομική φύση και τη χρονική κλιμάκωση του οικείου έργου. Με τη διαδικασία διαχωρισμού των χρήσεων, κάθε έτος κατανέμονται οι σχετικές δαπάνες στην κατάλληλη περίοδο, ακόμη και αν δεν έχει ακόμη δηλωθεί ή γίνει δεκτή μια τελική δήλωση δαπανών.

1.57. Η Επιτροπή τονίζει ότι, δεδομένων των ιδιαιτεροτήτων των εξωτερικών δράσεων, σύμφωνα με το άρθρο 184 παράγραφος 4 του αναθεωρημένου δημοσιονομικού κανονισμού (που ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2013), έχει προβλεφθεί εξαίρεση για τις εξωτερικές δράσεις ούτως ώστε να μπορούν να παραμείνουν ανοικτές μέχρι δύο πληρωμές προχρηματοδότησης καθ' όλη τη διάρκεια της σχετικής δράσης.

⁽⁴⁶⁾ Το καθαρό ποσό των 57,7 δισεκατομμυρίων ευρώ που αναγράφεται στον ισολογισμό εκφράζει το ποσό που απομένει μετά την εκτίμηση της Επιτροπής σχετικά με τον βαθμό εκπλήρωσης των όρων της ενίσχυσης από τους δικαιούχους. Ορισμένες ΓΔ δεν καταχωρίζουν τις τελικές δαπάνες ακόμα και όταν έχουν στη διάθεσή τους στοιχεία που υποδεικνύουν ότι έχει σημειωθεί πραγματική πρόοδος (σημείο 1.29 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2010 και σημείο 1.12 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2009).

⁽⁴⁷⁾ Το εν λόγω χρονικό διάστημα αντιστοιχεί συνολικά σε 3 έτη και 11 μήνες στον **πίνακα 1.5**, καθώς για τις εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων μεσολαβούν κατά μέσο όρο 2 έτη και 5 μήνες ενώ για τις προχρηματοδοτήσεις μεσολαβούν κατά μέσο όρο 18 μήνες.

Πίνακας 1.5 — Εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων της Επιτροπής και προχρηματοδοτήσεις ανά τίτλο του δημοσιονομικού πλαισίου και σε έτη αναλήψεων υποχρεώσεων (πληρωμών)

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων										
Τίτλος		< 2007	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Σύνολο	Έτη αναλήψεων υποχρεώσεων ⁽¹⁾
1	Βιώσιμη ανάπτυξη ⁽⁴⁾	7 986	499	2 978	11 444	30 896	50 154	62 314	166 271	2,5
2	Φυσικοί πόροι	806	66	144	286	1 893	8 987	14 703	26 886	1,7
3	Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	19	28	86	241	314	562	1 065	2 316	0,8
4	Η ΕΕ ως παγκόσμιος παράγων	1 322	710	1 291	2 199	3 464	4 884	7 558	21 429	2,4
5	Διοίκηση	—	—	0	0	0	3	317	320	0,0
	Σύνολο	10 133	1 304	4 498	14 171	36 568	64 591	85 958	217 222	2,3
Προχρηματοδοτήσεις										
Τίτλος		< 2007 ⁽²⁾	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Σύνολο	Έτη πληρωμών ⁽³⁾
1	Βιώσιμη ανάπτυξη ⁽⁴⁾	4 532	7 149	12 758	13 633	5 367	6 083	8 322	57 844	1,0
2	Φυσικοί πόροι	1 454	3 934	2 728	172	116	164	290	8 857	0,2
3	Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	4	10	110	357	400	872	1 955	3 708	1,7
4	Η ΕΕ ως παγκόσμιος παράγων	311	210	433	990	1 536	2 632	3 866	9 979	1,5
5	Διοίκηση	1	0	—	0	0	0	6	8	0,0
	Σύνολο (ακαθάριστες προχρηματοδοτήσεις)	6 302	11 303	16 030	15 152	7 419	9 751	14 438	80 395	0,6

⁽¹⁾ Πηγή: Έκθεση δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης — οικονομικό έτος 2012 — τμήμα Α.6.3.

⁽²⁾ Τμήμα των προχρηματοδοτήσεων που καταβλήθηκαν πριν από το 2007 κατανεμήθηκε στον αντίστοιχο τίτλο του δημοσιονομικού πλαισίου βάσει της αρμόδιας ΓΔ, δεδομένου ότι τα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με το κονδύλιο του προϋπολογισμού δεν ήταν διαθέσιμα στο σύστημα πληροφοριών της Επιτροπής.

⁽³⁾ Προχρηματοδοτήσεις που είχαν καταβληθεί στις 31.12.2012, κατανεμηθείσες ανά πληρωμή βάσει των πιστώσεων του έτους.

⁽⁴⁾ Ο τίτλος 1 — «Βιώσιμη ανάπτυξη» αποτελείται από τους τομείς 1α — «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» και 1β — «Συνοχή για την ανάπτυξη και την απασχόληση».

Μελλοντικές ανάγκες εκταμίευσης

1.58. Μεταξύ των βασικών παραγόντων που συνέβαλαν στην πίεση που δέχθηκε ο προϋπολογισμός για πληρωμές το 2012, συγκαταλέγονται οι σημαντικές διαφορές στις ανισορροπίες, όπως καταγράφονται στο σημείο 1.52, και η ανάγκη εκκαθάρισης του υπολοίπου των αχρησιμοποίητων αναλήψεων υποχρεώσεων. Η πίεση που δέχεται ο προϋπολογισμός για την πραγματοποίηση πληρωμών καθιστά ουσιώδη την ανάγκη σχεδιασμού των απαιτήσεων πληρωμών σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση από την Επιτροπή. Οι μελλοντικοί προϋπολογισμοί δεν πρέπει μόνο να ανταποκρίνουν στις απαιτήσεις για ταμειακές ροές που θα προκύψουν από τις εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων, αλλά και να χρηματοδοτήσουν πληρωμές ώστε να καλυφθούν τα στοιχεία παθητικού που έχουν καταχωριστεί στον ισολογισμό της Ένωσης⁽⁴⁸⁾. Όλες αυτές οι απαιτήσεις αντιστοιχούν σε μελλοντική ανάγκη εκταμιεύσεων ύψους 313 δισεκατομμυρίων ευρώ περίπου, στις 31 Δεκεμβρίου 2012.

1.59. Το Συνέδριο είναι της γνώμης ότι η Επιτροπή πρέπει να καταρτίσει και να δημοσιεύσει μια μεγάλης κλίμακας πρόγνωση για τις ταμειακές ροές, στην οποία θα προβλέπονται οι μελλοντικές απαιτήσεις πληρωμών, προκειμένου να συμβάλει στον προσδιορισμό των μελλοντικών αναγκών και στον σχεδιασμό των προτεραιοτήτων του προϋπολογισμού, και να διασφαλίσει ότι οι απαραίτητες πληρωμές θα μπορούν να καλυφθούν από τους εγκριθέντες ετήσιους προϋπολογισμούς. Στην ανάλυση πρέπει να εξεταστεί κατά πόσον η ΕΕ θα χρειαστεί να πραγματοποιήσει πληρωμές προχρηματοδότησης προκειμένου να εκπληρώσει τις μελλοντικές ανάγκες εκταμίευσης που θα προκύψουν από τα στοιχεία παθητικού που έχουν ήδη καταχωρηθεί στον ισολογισμό της Ένωσης.

1.58. Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων αναλύονται εκτενώς από την Επιτροπή. Οι νέες νομοθετικές προτάσεις που υπέβαλε η Επιτροπή για την περίοδο 2014-2020 αποσκοπούσαν στην ενίσχυση της δημοσιονομικής πειθαρχίας, με έναν αυτόματο κανόνα αποδέσμευσης 2 χρόνια μετά την ετήσια ανάληψη υποχρεώσεων. Επιπλέον, η Επιτροπή πρότεινε να μειωθούν οι εξαιρέσεις για τα μεγάλα έργα. Ωστόσο, στη διοργανική διαδικασία φαίνεται ότι οι συννομοθέτες συμφωνούν με την επέκταση του κανόνα της αυτόματης αποδέσμευσης στα 3 έτη. Στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, η Επιτροπή προτείνει επίσης μεγαλύτερη ευελιξία σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού για τη μεταφορά των μη χρησιμοποιηθέντων περιθωρίων στο πλαίσιο κάθε τομέα στο επόμενο έτος.

1.59. Η Επιτροπή έχει ήδη ξεκινήσει έναν πολύ προσεκτικό μελλοντικό προγραμματισμό. Ωστόσο, ο μόνος τρόπος για την διευθέτηση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων (RAL) είναι είτε με την αποδέσμευση είτε με την εξόφλησή τους. Οι αποδεσμεύσεις καθορίζονται αυστηρά βάσει δημοσιονομικών κανόνων και στις περισσότερες περιπτώσεις δεν θα μπορούσαν να εφαρμοστούν. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να καταβάλλει τα εκκρεμή ποσά.

Η Επιτροπή θα αναλύσει ποιος θα ήταν ο καλύτερος τρόπος για την προετοιμασία και την γνωστοποίηση μιας μακροπρόθεσμης πρόβλεψης των ταμειακών ροών που θα περιλαμβάνει και τις υποχρεώσεις που έχουν ήδη καταχωριστεί σε ισολογισμό της Ένωσης.

⁽⁴⁸⁾ Με την αξιοσημείωτη εξαίρεση των χορηγηθέντων δανείων, τα περισσότερα στοιχεία παθητικού του ισολογισμού θα μετατραπούν μακροπρόθεσμα σε αιτήσεις πληρωμών στο πλαίσιο του προϋπολογισμού. Από τα στοιχεία παθητικού ύψους 137 δισεκατομμυρίων ευρώ τα οποία δεν αφορούν δάνεια, μόνο τα 42 δισεκατομμύρια ευρώ έχουν ήδη καλυφθεί από αναλήψεις υποχρεώσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.1

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

1. Ο τρόπος προσέγγισης του ελέγχου του Συνεδρίου καθορίζεται στο εγχειρίδιο δημοσιονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης (Financial and Compliance Audit Manual, FCAM). Το εγχειρίδιο αυτό είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο του Συνεδρίου. Προκειμένου να σχεδιάζει τις ελεγκτικές εργασίες του και να καθορίζει την έκταση των ελεγκτικών δοκιμασιών επαλήθευσης, το Συνέδριο χρησιμοποιεί ένα **μοντέλο διασφάλισης του ελέγχου**. Αυτό συνίσταται στην εξέταση του κινδύνου εμφάνισης σφαλμάτων στις πράξεις (εγγενής κίνδυνος) και του κινδύνου τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου να μην αποτρέπουν ή να μην εντοπίζουν και διορθώνουν τα σφάλματα αυτά (κίνδυνος των δικλίδων ελέγχου).

ΜΕΡΟΣ 1 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών (δημοσιονομικός έλεγχος)

2. Προκειμένου να αξιολογείται εάν οι ενοποιημένοι λογαριασμοί (οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και οι ενοποιημένες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού) παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και των εσόδων, των δαπανών και των ταμειακών ροών στο τέλος του οικονομικού έτους, ο έλεγχος συνίσταται στα εξής βασικά στοιχεία:

- α) αξιολόγηση του περιβάλλοντος λογιστικού ελέγχου,
- β) έλεγχο της λειτουργίας των βασικών λογιστικών διαδικασιών, καθώς και της διαδικασίας κλεισίματος του οικονομικού έτους,
- γ) αναλυτικούς ελέγχους (συνάφεια και ευλογοφάνεια) των κύριων λογιστικών στοιχείων,
- δ) αναλύσεις και συμφωνίες λογαριασμών ή/και υπολοίπων, και
- ε) δοκιμασίες επαλήθευσης των αναλήψεων υποχρεώσεων, των πληρωμών και συγκεκριμένων στοιχείων του ισολογισμού, βάσει αντιπροσωπευτικών δείγμάτων.

ΜΕΡΟΣ 2 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων (έλεγχος συμμόρφωσης)

3. Ο τρόπος προσέγγισης που υιοθετεί το Συνέδριο για τον έλεγχο της κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί συνίσταται:

- σε άμεσες δοκιμασίες πράξεων σε κάθε τομέα εσόδων ή δαπανών (βλέπε **πίνακες 1.1** και **1.2**), προκειμένου να εξακριβώνεται ο βαθμός της κανονικότητάς τους, και
- σε αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας επιλεγέντων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου που διασφαλίζουν την κανονικότητα των πράξεων. Τα ανωτέρω συμπληρώνονται με αποδεικτικά στοιχεία προερχόμενα από τις εργασίες άλλων ελεγκτών (κατά περίπτωση), καθώς και με ανάλυση των πληροφοριακών στοιχείων και των διαβεβαιώσεων της Επιτροπής.

Πώς το Συνέδριο υποβάλλει σε δοκιμασίες τις πράξεις

4. Οι άμεσες δοκιμασίες πράξεων στο πλαίσιο κάθε ειδικής αξιολόγησης (κεφάλαια 2 έως 9) βασίζεται σε **αντιπροσωπευτικό δείγμα** των εισπράξεων (στην περίπτωση των εσόδων) και των πράξεων στο πλαίσιο της σχετικής ομάδας πολιτικής⁽¹⁾. Από τις εν λόγω δοκιμασίες προκύπτει εκτίμηση του βαθμού στον οποίο οι πράξεις που περιλαμβάνονται στον σχετικό πληθυσμό είναι παράτυπες.

5. Οι δοκιμασίες πράξεων συνεπάγονται **εξέταση** κάθε επιλεγείσας πράξης, προκειμένου να καθοριστεί εάν η αίτηση ή η πληρωμή, αφενός, πραγματοποιήθηκαν για τους σκοπούς που προβλέπει ο προϋπολογισμός και η νομική βάση και, αφετέρου, υπολογίστηκαν ορθά και σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες και κανονισμούς. Ως εκ τούτου, ακολουθείται η πορεία της πληρωμής από τους λογαριασμούς του προϋπολογισμού έως το επίπεδο του τελικού αποδέκτη (π.χ. γεωργού, διοργανωτή μαθημάτων κατάρτισης ή αναδόχου έργου στον τομέα της αναπτυξιακής βοήθειας) και πραγματοποιούνται δοκιμασίες συμμόρφωσης σε κάθε επίπεδο. Όταν η πράξη (σε οποιοδήποτε επίπεδο) έχει υπολογιστεί εσφαλμένα ή δεν συμμορφώνεται προς κανονιστική απαίτηση ή συμβατική διάταξη, θεωρείται ότι περιέχει **σφάλμα**.

⁽¹⁾ Επιπλέον, λαμβάνεται οριζόντιο αντιπροσωπευτικό δείγμα αναλήψεων υποχρεώσεων, το οποίο υποβάλλεται σε δοκιμασίες όσον αφορά τη συμμόρφωση με τους σχετικούς κανόνες και κανονισμούς.

6. Όσον αφορά τις δαπάνες, το Συνέδριο εξετάζει τις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές, καθώς και την εκκαθάριση των προπληρωμών (πληρωμές που καταχωρίζονται ως δαπάνες). Με άλλα λόγια, εξετάζει τις πράξεις ξεκινώντας από τη στιγμή που οι τελικοί αποδέκτες των πόρων της ΕΕ (π.χ. ένας γεωργός, ένα ινστιτούτο ερευνών, μια εταιρεία που παρέχει έργα ή υπηρεσίες μέσω δημόσιων συμβάσεων) έχουν αναπτύξει τις δραστηριότητες τους ή έχουν προβεί στις σχετικές δαπάνες, και η Επιτροπή έχει αποδεχτεί ότι οι δραστηριότητες που έχουν αναπτυχθεί ή οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί δικαιολογούν την καταβολή ορισμένου ποσού από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Επομένως, το Συνέδριο εξετάζει την οικονομική πραγματικότητα πάνω στην οποία βασίζονται οι πράξεις των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ.

7. Το αντιπροσωπευτικό δείγμα ελέγχου του Συνεδρίου είναι σχεδιασμένο ώστε να παρέχει μια εκτίμηση για το επίπεδο του σφάλματος στο σύνολο του πληθυσμού στον οποίον εφαρμόζονται οι έλεγχοι. Το Συνέδριο δεν εξετάζει τις πράξεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο σε κάθε κράτος μέλος, δικαιούχο χώρα και/ή περιφέρεια. Τα παραδείγματα που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση είναι ενδεικτικά και καταδεικνύουν τα σφάλματα που εντοπίζονται συχνότερα. Η παράθεση παραδειγμάτων από ορισμένα κράτη μέλη, δικαιούχους χώρες και/ή περιφέρειες δεν σημαίνει ότι οι καταστάσεις που παρουσιάζονται δεν μπορούν να συμβούν αλλού. Τα ενδεικτικά παραδείγματα που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση δεν μπορούν να αποτελέσουν βάση άντλησης συμπερασμάτων για τα κράτη μέλη, τις αντίστοιχες δικαιούχους χώρες και/ή περιφέρειες (2).

Πώς αξιολογεί και πώς παρουσιάζει το Συνέδριο τα αποτελέσματα των δειγματοληπτικών ελέγχων πράξεων

8. **Σφάλματα** στις πράξεις εμφανίζονται για διάφορους λόγους και λαμβάνουν ποικίλες μορφές, ανάλογα με τη φύση της παράβασης και τον συγκεκριμένο κανόνα ή τη συμβατική απαίτηση που παραβιάζεται. Σφάλματα μπορεί να εντοπιστούν στο σύνολο μιας μεμονωμένης πράξης ή σε μέρος της. Τα σφάλματα που εντοπίζονται και διορθώνονται πριν από τους ελέγχους που διενεργούνται από το Συνέδριο και ανεξάρτητα από αυτούς εξαιρούνται από τον υπολογισμό και τη συχνότητα εμφάνισης του σφάλματος, αφού τα εν λόγω σφάλματα αποδεικνύουν ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου λειτουργούν αποτελεσματικά. Το Συνέδριο χαρακτηρίζει ένα σφάλμα προσδιορισμό ποσοτικής ή μη προσδιορισμό ποσοτικής **ανάλογα με το εάν είναι δυνατό να μετρήσει το τμήμα του ελεγχθέντος ποσού που επηρεάστηκε από το σφάλμα**. Επίσης, το Συνέδριο αναλύει τη φύση των σφαλμάτων που εντοπίζονται, διακρίνοντάς τα ανάλογα με την επιλεξιμότητα (πληρωμή που δεν πληροί τους κανόνες επιλεξιμότητας), την πραγματική υπόσταση (απόδοση δαπάνης η οποία δεν αποδεικνύεται ότι πραγματοποιήθηκε) ή την ακρίβεια (πληρωμή η οποία υπολογίστηκε εσφαλμένα).

9. Πολλά σφάλματα σημειώνονται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις. Προκειμένου να τηρούνται οι βασικές αρχές ανταγωνισμού που προβλέπονται στη Συνθήκη, οι συμβάσεις πρέπει να δημοσιεύονται· οι προσφορές πρέπει να αξιολογούνται σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια· οι συμβάσεις δεν πρέπει να κατακερματίζονται τεχνητά προκειμένου να αντιστοιχά ποσά να είναι χαμηλότερα των κατώτατων ορίων κ.λπ.

10. Για τους σκοπούς του ελέγχου του, το Συνέδριο αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη μη τήρηση των διαδικαστικών απαιτήσεων που προβλέπει η νομοθεσία για τις δημόσιες συμβάσεις. Το Συνέδριο:

- α) θεωρεί «σοβαρά» τα σφάλματα που θέτουν σε κίνδυνο τους στόχους των κανόνων των δημόσιων συμβάσεων: θεμιτός ανταγωνισμός και ανάθεση της σύμβασης στον υποψήφιο που υπέβαλε την καλύτερη προσφορά (3)·
- β) προσδιορίζει ποσοτικώς τον αντίκτυπο των «σοβαρών» παραβάσεων των κανόνων που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις, θεωρώντας ότι πλήττουν τη συνολική αξία της πληρωμής που αφορά τη σύμβαση, ήτοι ότι συνιστούν 100 % προσδιορισμό ποσοτικώς σφάλμα (4)·
- γ) δεν προσδιορίζει ποσοτικά ούτε προβαίνει σε παρέκταση των λιγότερο σοβαρών σφαλμάτων, τα οποία δεν θίγουν το αποτέλεσμα της διαδικασίας του διαγωνισμού [μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα (5)].

11. Όταν λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των περιπτώσεων πλημμελούς εφαρμογής των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων, ο τρόπος του ποσοτικού προσδιορισμού που εφαρμόζει το Συνέδριο μπορεί να διαφέρει από εκείνον της Επιτροπής ή των κρατών μελών.

(2) Σκοπός του ελέγχου είναι να αντληθεί ένα έγκυρο συμπέρασμα για το σύνολο των δαπανών και των εσόδων της ΕΕ. Για να πραγματοποιηθεί μια έγκυρη, στατιστικά σημαντική σύγκριση μεταξύ των κρατών μελών, των δικαιούχων κρατών μελών και/ή περιφερειών, πρέπει να συγκρινωθεί δειγματοληπτικά ένας πολύ μεγαλύτερος αριθμός πράξεων από κάθε κράτος μέλος, χώρα ή/και περιφέρεια, κάτι που είναι αδύνατο να πραγματοποιηθεί.

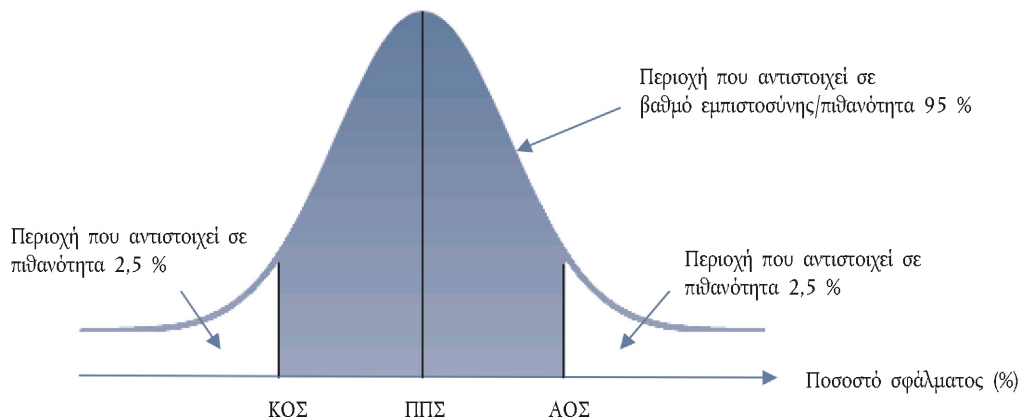
(3) Κατ' ουσίαν, υπάρχουν δύο συστήματα ανάθεσης συμβάσεων: βάσει της χαμηλότερης προσφοράς ή βάσει της πλέον συμφέρουσας προσφοράς.

(4) Παραδείγματα προσδιορισμού ποσοτικώς σφάλματος: περιορισμένος ανταγωνισμός ή έλλειψη ανταγωνισμού (εκτός των περιπτώσεων κατά τις οποίες αυτό επιτρέπεται ρητά από το νομικό πλαίσιο) σχετικά με την κύρια ή τη συμπληρωματική σύμβαση· εσφαλμένη αξιολόγηση των προσφορών με αντίκτυπο στο αποτέλεσμα του διαγωνισμού· ουσιαστική τροποποίηση του πεδίου εφαρμογής της σύμβασης· τεχνητός κατακερματισμός των συμβάσεων ώστε να βρεθούν τα έργα κάτω από το όριο από το οποίο αρχίζουν να εφαρμόζονται οι κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις.

(5) Παραδείγματα μη προσδιορισμού ποσοτικώς σφάλματος: εσφαλμένη αξιολόγηση των προσφορών χωρίς αντίκτυπο στο αποτέλεσμα του διαγωνισμού, τυπικές αδυναμίες της διαδικασίας διαγωνισμού ή της συγγραφής υποχρεώσεων, μη τήρηση τυπικών πτυχών των απαιτήσεων περί διαφάνειας.

Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος (πιθανότερο ποσοστό σφάλματος)

12. Το Συνέδριο, βάσει των σφαλμάτων που έχει προσδιορίσει ποσοτικώς, εκτιμά το **πιθανότερο ποσοστό σφάλματος** (ΠΠΣ) ⁽⁶⁾ σε κάθε επιμέρους εκτίμηση, καθώς και στο σύνολο των δαπανών του προϋπολογισμού. Το ΠΠΣ είναι μια στατιστική εκτίμηση του πιθανότερου ποσοστού σφάλματος στον πληθυσμό (ήτοι προσδιορίσιμες ποσοτικές παραβιάσεις των εφαρμοστέων κανονισμών, κανόνων και όρων συμβάσεων και επιχορηγήσεων). Το Συνέδριο εκτιμά επίσης το κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ) και το ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ) (βλέπε γραφική απεικόνιση κατωτέρω).

13. Το ποσοστό της σκιασμένης περιοχής κάτω από την καμπύλη αποτελεί ένδειξη της πιθανότητας το πραγματικό ποσοστό σφάλματος του πληθυσμού να βρίσκεται μεταξύ ΚΟΣ και ΑΟΣ.

14. Το Συνέδριο, κατά τον σχεδιασμό των ελεγκτικών εργασιών του, επιδιώκει την εφαρμογή διαδικασιών που καθιστούν δυνατή τη σύγκριση του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος στον πληθυσμό με ένα όριο **σημαντικότητας** 2 %, καθοριζόμενο κατά το στάδιο του σχεδιασμού. Κατά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου, το Συνέδριο καθοδηγείται από αυτό το όριο σημαντικότητας και, κατά τη διατύπωση της ελεγκτικής γνώμης του, λαμβάνει υπόψη το είδος, τον αριθμό και το πλαίσιο των σφαλμάτων.

Συχνότητα σφάλματος

15. Το Συνέδριο εκφράζει τη συχνότητα εμφάνισης των σφαλμάτων αναφέροντας το ποσοστό των πράξεων του δείγματος που περιέχει είτε προσδιορίσιμα είτε μη προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα.

Πώς αξιολογεί το Συνέδριο τα συστήματα και πώς παρουσιάζει τα σχετικά αποτελέσματα

16. Τα **συστήματα εποπτείας και ελέγχου** καθιερώνονται από την Επιτροπή, καθώς και από τα κράτη μέλη, τις δικαιούχους χώρες και/ή περιφέρειες με σκοπό τη διαχείριση των κινδύνων που επηρεάζουν τον προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένης της κανονικότητας των πράξεων. Ως εκ τούτου, η εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων ως προς τη διασφάλιση της κανονικότητας συνιστά βασική ελεγκτική διαδικασία, ιδιαίτερα χρήσιμη για τη διατύπωση συστάσεων βελτίωσης.

17. Κάθε ομάδα πολιτικής διέπεται από πλήθος επιμέρους συστημάτων, όπως τα έσοδα. Για τον λόγο αυτό, το Συνέδριο αξιολογεί συνήθως κάθε χρόνο ένα δείγμα συστημάτων. Τα αποτελέσματα των **αξιολογήσεων των συστημάτων** παρουσιάζονται υπό μορφή πίνακα με τίτλο «Αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων», ο οποίος παρατίθεται στα παραρτήματα Χ.2 των κεφαλαίων 2 έως 9. Τα συστήματα χαρακτηρίζονται **αποτελεσματικά** ως προς τον περιορισμό του κινδύνου σφάλματος στις πράξεις, **μερικώς αποτελεσματικά** (όταν υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες που επηρεάζουν τη λειτουργική αποτελεσματικότητα) ή **μη αποτελεσματικά** (όταν οι αδυναμίες είναι διάχυτες και, ως εκ τούτου, υπονομεύεται πλήρως η λειτουργική αποτελεσματικότητα).

Πώς καταλήγει το Συνέδριο στις γνώμες που διατυπώνει στη δήλωση αξιοπιστίας

18. Το Συνέδριο καταλήγει στη διατύπωση της γνώμης του σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία παρατίθεται στη δήλωση αξιοπιστίας, βάσει του συνολικού ελεγκτικού έργου του το οποίο αναφέρεται στα κεφάλαια 2 έως 9 της παρούσας έκθεσης, συμπεριλαμβανομένης μιας εκτίμησης για τη διάχυση των σφαλμάτων. Το ελεγκτικό αυτό έργο επιτρέπει στο Συνέδριο να αξιολογήσει τη διαβεβαίωση ότι τα σφάλματα που περιέχει ο πληθυσμός υπερβαίνουν ή υπολείπονται των ορίων σημαντικότητας. Σύμφωνα με τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση του Συνεδρίου, το ποσοστό σφάλματος που περιέχει το σύνολο των δαπανών του 2012 είναι 4,8 %. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης άνω του 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι ουσιώδες. Το ποσοστό σφάλματος που εκτιμήθηκε στους διάφορους τομείς πολιτικής ποικίλλει, όπως αναφέρεται στα κεφάλαια 3 έως 9. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, τα σφάλματα είναι διάχυτα, ήτοι πλήττουν την πλειονότητα των τομέων δαπανών. Το Συνέδριο διατυπώνει συνολική γνώμη σχετικά με την κανονικότητα των αναλήψεων υποχρεώσεων βάσει ενός πρόσθετου οριζόντιου δείγματος.

⁽⁶⁾
$$ΠΠΣ = \frac{1}{\sum ASI} * \sum_i \left(ASI_i * \frac{\text{ποσό σφάλματος}_i}{\text{ελεγχθέν ποσό}_i} \right)$$
 όπου ASI είναι το μέσο διάστημα δειγματοληψίας και i είναι η αρίθμηση των πράξεων στο δείγμα.

Παρατυπία ή απάτη

19. Η πλειονότητα των σφαλμάτων πηγάζει από την πλημμελή εφαρμογή ή την εσφαλμένη κατανόηση των συχνά περίπλοκων κανόνων που διέπουν τα καθεστώτα δαπανών της ΕΕ. Εάν το Συνέδριο έχει δικαιολογημένη υπόνοια ύπαρξης απάτης, το αναφέρει στην OLAF, την υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης της ΕΕ, η οποία είναι αρμόδια για τη διεξαγωγή κάθε σχετικής έρευνας. Το Συνέδριο αναφέρει κάθε χρόνο στην OLAF πολλές περιπτώσεις.

ΜΕΡΟΣ 3 — Πώς συνδέονται οι ελεγκτικές γνώμες για την αξιοπιστία των λογαριασμών με τις ελεγκτικές γνώμες για την κανονικότητα των πράξεων

20. Δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 287 της ΣΛΕΕ, το Συνέδριο έχει εκδώσει:

α) μια ελεγκτική γνώμη σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος που έληξε· και

β) ελεγκτικές γνώμες σχετικά με την κανονικότητα των εσόδων, των πληρωμών που καταχωρίστηκαν ως δαπάνες και των αναλήψεων υποχρεώσεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί.

21. Οι εν λόγω ελεγκτικές γνώμες πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα και τους κώδικες δεοντολογίας της IFAC, καθώς και σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα των ανωτάτων οργάνων ελέγχου INTOSAI.

22. Τα εν λόγω πρότυπα προβλέπουν επίσης και την κατάσταση κατά την οποία οι ελεγκτές εκδίδουν ελεγκτικές γνώμες σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, ορίζοντας ότι η τροποποίηση μιας γνώμης σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων δεν οδηγεί αυτομάτως και στην τροποποίηση της γνώμης σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών. Στις οικονομικές καταστάσεις για τις οποίες το Συνέδριο διατυπώνει την άποψή του, ιδίως στη σημείωση 6, αναγνωρίζεται ότι υπάρχει ουσιώδες ζήτημα όσον αφορά τις παραβιάσεις των κανόνων που διέπουν τον καταλογισμό των δαπανών στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Αντίστοιχα, το Συνέδριο αποφάσισε ότι η ύπαρξη ενός ουσιώδους επιπέδου σφάλματος που επηρεάζει την κανονικότητα δεν αποτελεί από μόνη της αιτία για να τροποποιήσει την επιμέρους γνώμη του σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν τα προηγούμενα έτη	Ανάλυση, εκ μέρους του Συνεδρίου, της πραγματοποιηθείσας προόδου	Απάντηση της Επιτροπής
1. Προχρηματοδοτήσεις, πληρωτέοι λογαριασμοί και διαδικασίες διαχωρισμού των οικονομικών ετών	1. Προχρηματοδοτήσεις, πληρωτέοι λογαριασμοί και διαδικασίες διαχωρισμού των οικονομικών ετών	1. Προχρηματοδοτήσεις, πληρωτέοι λογαριασμοί και διαδικασίες διαχωρισμού των οικονομικών ετών
Όσον αφορά τις προχρηματοδοτήσεις, τους πληρωτέους λογαριασμούς και τον σχετικό διαχωρισμό των οικονομικών ετών, από το οικονομικό έτος 2007 το Συνέδριο εντοπίζει λογιστικά σφάλματα χωρίς σημαντική συνολική δημοσιονομική επίπτωση, αλλά με υψηλή συχνότητα εμφάνισης. Το γεγονός αυτό τονίζει την ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης των βασικών λογιστικών δεδομένων σε επίπεδο ορισμένων γενικών διευθύνσεων. Όσον αφορά τη λογιστική καταχώριση των ποσών των προχρηματοδοτήσεων, το Συνέδριο διαπίστωσε επίσης τα εξής: — ότι η εκκαθάριση των εκκρεμών προχρηματοδοτήσεων δεν πραγματοποιείται πάντοτε ορθά. Ορισμένες εκκαθαρίσεις είτε δεν πραγματοποιήθηκαν καθόλου είτε αφορούσαν λανθασμένα ποσά· — ότι ορισμένες γενικές διευθύνσεις δεν επεξεργάζονται τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τη σημειωθείσα πρόοδο και τις σχετικές πραγματοποιηθείσες δαπάνες, ούτε εκκαθαρίζουν την αντίστοιχη προχρηματοδότηση σύμφωνα με την εν λόγω πρόοδο, αλλά χρησιμοποιούν προσεγγίσεις κατά τον καθορισμό του διαχωρισμού των οικονομικών ετών· — για πρώτη φορά στην ετήσια έκδοσή του για το οικονομικό έτος 2010, ότι σε έναν διαρκώς αυξανόμενο αριθμό περιπτώσεων, η Επιτροπή δεν είχε καταχωρίσει ορθά τις πληρωμές ως στοιχείο του ενεργητικού, ιδίως όσον αφορά τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και τις προπληρωμές για άλλα καθεστώτα ενισχύσεων.	Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι διάφορες γενικές διευθύνσεις εξακολουθούν να καταχωρίζουν εκτιμήσεις στους λογαριασμούς, ακόμη και όταν διαθέτουν επαρκή βάση για την εκκαθάριση των αντίστοιχων προχρηματοδοτήσεων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι καθυστερήσεις στη λογιστική καταχώριση των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν συνδέονται με απώλεια παρακολούθησης της διαδρομής του ελέγχου. Το Συνέδριο θεωρεί ότι απαιτούνται σημαντικές βελτιώσεις των διαδικασιών σε ορισμένες γενικές διευθύνσεις. Η Επιτροπή συμπεριέλαβε τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής στους λογαριασμούς του 2010 και τις προπληρωμές από άλλα καθεστώτα ενισχύσεων στους λογαριασμούς του 2011. Τα εκκρεμή υπόλοιπα και στις δύο περιπτώσεις υπολογίζονται βάσει της παραδοχής ότι τα κονδύλια χρησιμοποιούνται κατά ισορροπο τρόπο καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η Επιτροπή οφείλει να επανεξετάζει την παραδοχή αυτή.	Η Επιτροπή έχει επίγνωση της σημασίας του εν λόγω θέματος και δεν έχει παύσει να καταβάλλει προσπάθειες για τη βελτίωση των διαδικασιών. Στον αναθεωρημένο δημοσιονομικό κανονισμό έχει προστεθεί ένα ειδικό άρθρο με στόχο να ενθαρρυνθεί μια πιο τακτική εκκαθάριση των προχρηματοδοτήσεων. Οι διατάξεις αυτές συμπληρώνονται με ένα ερμηνευτικό σημείωμα κατευθύνσεων που έχει διανεμηθεί σε όλες τις Γενικές Διευθύνσεις της Επιτροπής. Η μέθοδος που περιγράφεται από το Συνέδριο εφαρμόζεται από τότε που εντοπίστηκαν οι εν λόγω συγκεκριμένες δαπάνες. Η Επιτροπή δεν θεωρεί πιθανό ότι θα μπορούσε να αναπτυχθεί μια διαφορετική μεθοδολογία, πιο αξιόπιστη και ταυτόχρονα οικονομικά αποδοτική, στους ελάχιστους μήνες που απομένουν μέχρι το τέλος της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού.

Παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν τα προηγούμενα έτη	Ανάλυση, εκ μέρους του Συνεδρίου, της πραγματοποιηθείσας προόδου	Απάντηση της Επιτροπής
2. Παρουσίαση στοιχείων που αφορούν τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις Πρέπει να εξεταστεί η ανάγκη κατευθυντήριων οδηγιών όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες, προκειμένου να καθορίζεται το είδος των πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνουν και ο τρόπος επεξεργασίας τους. Πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για τη βελτίωση της ποιότητας των υποβαλλόμενων στοιχείων. Στο τέλος του 2010 και του 2011, στον τομέα της συνοχής, συνολικό ποσό ύψους 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ παρέμενε προς εκτέλεση (ήτοι προς «είσπραξη», μέσω της παραλαβής από την Επιτροπή της επιστροφής μιας δαπάνης ή της καταβολής από αυτήν πληρωμής βάσει δήλωσης δαπανών από την οποία το κράτος μέλος έχει αφαιρέσει τις μη επιλέξιμες δαπάνες). Το χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του 71 % για το 2010 και του 72 % για το 2011 αποδόθηκε στην εκκρεμή διαδικασία κλεισίματος της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006. Οι δηλώσεις δαπανών που υποβλήθηκαν στο τέλος του 2010 δεν είχαν εγκριθεί ακόμη, γεγονός που σήμαινε ότι οι σχετικές δημοσιονομικές διορθώσεις δεν μπορούσαν να ληφθούν υπόψη όσον αφορά τα αριθμητικά στοιχεία σχετικά με την εκτέλεση κατά το 2010.	2. Παρουσίαση στοιχείων που αφορούν τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις Ο υπόλογος έχει βελτιώσει την παρουσίαση των πληροφοριών σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις στη σημείωση 6, η οποία είναι πλέον καλύτερα εστιασμένη και λιγότερο εκτεταμένη. Η σημείωση 6 περιέχει επίσης μη χρηματοοικονομικά πληροφοριακά στοιχεία, τα οποία θα μπορούσαν να παρουσιαστούν καλύτερα στην έκθεση σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 150, παράγραφος 4, του δημοσιονομικού κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, η οποία υποβάλλεται στις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές τον Σεπτέμβριο κάθε έτους. Στο τέλος του 2012, ποσό ύψους 1,1 δισεκατομμυρίων ευρώ παρέμενε προς εκτέλεση (ποσοστό εκτέλεσης 90 %). Το σύνολο για το 2012 περιλάμβανε ποσά δημοσιονομικών διορθώσεων που ανήκαν στο κλείσιμο προγραμμάτων της περιόδου 2000-2006 (βλέπε πλαίσιο 1.1).	2. Παρουσίαση στοιχείων που αφορούν τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για την περαιτέρω βελτίωση της παρουσίασης των εν λόγω πληροφοριών και θα δοθούν λεπτομερέστερες πληροφορίες στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το ποσό αυτό αναμένεται να αυξηθεί κατά τη διάρκεια του 2013 λόγω της περάτωσης των προγραμμάτων του ΕΤΠΑ 2000-2006. Ωστόσο για το Ταμείο Συνοχής, οι κανονιστικές διατάξεις είναι διαφορετικές και τα έργα του Ταμείου Συνοχής της περιόδου 2000-2006 θα περατωθούν κυρίως κατά το επόμενο έτος.
3. Μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού του Galileo Η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει τη διαθεσιμότητα όλων των αναγκαίων λογιστικών και τεχνικών πληροφοριών τη στιγμή της μεταφοράς, ώστε να διαφυλαχθούν αποτελεσματικά τα στοιχεία ενεργητικού. Το Συνέδριο, στις ετήσιες εκθέσεις του για το οικονομικό έτος 2010 και εξής, επιστούσε την προσοχή στην επιφύλαξη που είχε διατυπώσει ο αρμόδιος γενικός διευθυντής στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του σχετικά με την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που διαβίβαζε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος.	3. Μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού του Galileo Η Επιτροπή συνεργάζεται με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος προκειμένου να διασφαλιστεί ότι, τη στιγμή της μεταφοράς, όλες οι αναγκαίες λογιστικές και τεχνικές πληροφορίες θα είναι διαθέσιμες. Ο αρμόδιος γενικός διευθυντής, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του για το 2012, διατήρησε την επιφύλαξη σχετικά με την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που διαβίβαζε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος.	3. Μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού του Galileo Η Επιτροπή διεξήγαγε εμπεριστατωμένους ελέγχους και έχει την εύλογη βεβαιότητα ότι τα ποσά που καταγράφηκαν στον ισολογισμό για το Galileo είναι αξιόπιστα. Οι προετοιμασίες για τη μεταβίβαση των στοιχείων του ενεργητικού σημειώνουν σταθερή πρόοδο. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να υποβάλλει σε έλεγχο τις δημοσιονομικές πληροφορίες που παρέχει ο ΕΟΔ και θα διορθώνει τα σφάλματα εφόσον απαιτείται. Θα ενθαρρύνει και θα στηρίζει περαιτέρω τον ΕΟΔ για τη βελτίωση της ποιότητας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.3

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΟΥ 2012 ⁽¹⁾

Πίνακας 1 — Ισολογισμός (*)

(σε εκατομμύρια ευρώ)

	31.12.2012	31.12.2011
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		
Ασώματες ακινητοποιήσεις	188	149
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	5 978	5 071
Επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης	392	374
Χρηματοοικονομικά στοιχεία	62 311	43 672
Απαιτήσεις και ανακτήσιμα ποσά	564	289
Προχρηματοδοτήσεις	44 505	44 723
	113 938	94 278
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Αποθέματα	138	94
Χρηματοοικονομικά στοιχεία	1 981	3 721
Απαιτήσεις και ανακτήσιμα ποσά	14 039	9 477
Προχρηματοδοτήσεις	13 238	11 007
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	10 674	18 935
	40 070	43 234
Σύνολο ενεργητικού	154 008	137 512
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Συντάξεις και λοιπές παροχές προς το προσωπικό	(42 503)	(34 835)
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις	(1 258)	(1 495)
Μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(57 232)	(41 179)
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	(2 527)	(2 059)
	(103 520)	(79 568)
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	(806)	(270)
Βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(15)	(51)
Πληρωτέοι λογαριασμοί	(90 083)	(91 473)
	(90 904)	(91 794)
Σύνολο παθητικού	(194 424)	(171 362)
Καθαρό ενεργητικό	(40 416)	(33 850)
Αποθεματικά	4 061	3 608
Ποσά που θα κληθούν να καταβάλουν τα κράτη μέλη (**)	(44 477)	(37 458)
Καθαρό ενεργητικό	(40 416)	(33 850)

(*) Η παρουσίαση του ισολογισμού ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(**) Στις 13 Δεκεμβρίου 2012 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε προϋπολογισμό ο οποίος προβλέπει την πληρωμή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της ΕΕ από ιδίους πόρους που συλλέγονται ή καταβάλλονται από τα κράτη μέλη το 2013. Επιπροσθέτως, δυνάμει του άρθρου 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης (κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 1968, όπως τροποποιήθηκε), τα κράτη μέλη εγγυώνται από κοινού τις υποχρεώσεις που αφορούν τις συντάξεις.

⁽¹⁾ Συνιστάται στον αναγνώστη να συμβουλευθεί το πλήρες κείμενο των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2012, που περιλαμβάνουν, αφενός, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και τις επεξηγηματικές σημειώσεις και, αφετέρου, τις ενοποιημένες εκδόσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τις επεξηγηματικές σημειώσεις.

Πίνακας 2 — Λογαριασμός οικονομικού αποτελέσματος (*)

(σε εκατομμύρια ευρώ)

	2012	2011
Έσοδα λειτουργίας		
Έσοδα από ιδίους πόρους και εισφορές	130 919	124 677
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	6 826	5 376
	137 745	130 053
Δαπάνες λειτουργίας		
Διοικητικές δαπάνες	(9 320)	(8 976)
Λειτουργικές δαπάνες	(124 633)	(123 778)
	(133 953)	(132 754)
Πλεόνασμα / (Έλλειμμα) από λειτουργικές δραστηριότητες	3 792	(2 701)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	2 157	1 491
Χρηματοοικονομικές δαπάνες	(1 942)	(1 355)
Μεταβολή των υποχρεώσεων σχετικά με τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό	(8 846)	1 212
Μερίδιο του καθαρού ελλείμματος συγγενών και κοινών επιχειρήσεων	(490)	(436)
Οικονομικό αποτέλεσμα του οικονομικού έτους	(5 329)	(1 789)

(*) Η παρουσίαση του λογαριασμού οικονομικού αποτελέσματος ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας 3 — Πίνακας ταμειακών ροών (*)

(σε εκατομμύρια ευρώ)

	2012	2011
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	(5 329)	(1 789)
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Απόσβεση (ασώματες ακινητοποιήσεις)	39	33
Απόσβεση (ενσώματες ακινητοποιήσεις)	405	361
(Αύξηση)/μείωση των δανείων	(16 062)	(27 692)
(Αύξηση)/μείωση των απαιτήσεων και των ανακτήσιμων ποσών	(4 837)	1 605
(Αύξηση)/μείωση των προχρηματοδοτήσεων	(2 013)	(1 534)
(Αύξηση)/μείωση των αποθεμάτων	(44)	(3)
Αύξηση/(μείωση) των προβλέψεων	299	234
Αύξηση/(μείωση) των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	16 017	27 781
Αύξηση/(μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων	468	(45)
Αύξηση/(μείωση) των πληρωτέων λογαριασμών	(1 390)	6 944
Δημοσιονομικό πλεόνασμα του προηγούμενου έτους ως μη ταμειακά έσοδα	(1 497)	(4 539)
Άλλες μη ταμειακές μεταβολές	260	(75)
Αύξηση/(μείωση) σχετικά με τις συντάξεις και λοιπές παροχές προς το προσωπικό	7 668	(2 337)
Επενδυτικές δραστηριότητες		
(Αύξηση)/μείωση στις ασώματες ακινητοποιήσεις, καθώς και σε ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό	(1 390)	(693)
(Αύξηση)/μείωση των επενδύσεων που λογιστικοποιούνται με τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης	(18)	118
(Αύξηση)/μείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που είναι διαθέσιμα προς πώληση	(837)	(1 497)
Καθαρές ταμειακές ροές	(8 261)	(3 128)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(8 261)	(3 128)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή του έτους	18 935	22 063
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος του έτους	10 674	18 935

(*) Η παρουσίαση του πίνακα ταμειακών ροών ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας 4 — Κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού (*)

(σε εκατομμύρια ευρώ)

	Αποθεματικά (Α)		Ποσά που θα κληθούν να καταβάλουν τα κράτη μέλη (Β)		Καθαρό ενεργητικό = (Α) + (Β)
	Αποθεματικό εύλογης αξίας	Άλλα αποθεματικά	Σωρευτικό πλεόνασμα/(έλλειμμα)	Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2010	(61)	3 545	(48 163)	17 232	(27 447)
Μεταβολή αποθεματικού του Ταμείου Εγγυήσεων		165	(165)		0
Μεταβολές εύλογης αξίας	(47)				(47)
Λοιπά		2	(30)		(28)
Κατανομή του οικονομικού αποτελέσματος για το 2010		4	17 228	(17 232)	0
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού για το 2010 που πιστώθηκε στα κράτη μέλη			(4 539)		(4 539)
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους				(1 789)	(1 789)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2011	(108)	3 716	(35 669)	(1 789)	(33 850)
Μεταβολή αποθεματικού του Ταμείου Εγγυήσεων		168	(168)		0
Μεταβολές εύλογης αξίας	258				258
Λοιπά		21	(19)		2
Κατανομή του οικονομικού αποτελέσματος για το 2011		6	(1 795)	1 789	0
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού για το 2011 που πιστώθηκε στα κράτη μέλη			(1 497)		(1 497)
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους				(5 329)	(5 329)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2012	150	3 911	(39 148)	(5 329)	(40 416)

(*) Η παρουσίαση της κατάστασης μεταβολών του καθαρού ενεργητικού ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας 5 — Αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ (*)

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Ευρωπαϊκή Ένωση	2012	2011
Έσοδα του οικονομικού έτους	139 541	130 000
Πληρωμές βάσει των πιστώσεων του τρέχοντος έτους	(137 738)	(128 043)
Πιστώσεις πληρωμών μεταφερθείσες στο έτος N + 1	(936)	(1 019)
Ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν από το έτος N – 1	92	457
Συναλλαγματικές διαφορές του οικονομικού έτους	60	97
Αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού (**)	1 019	1 492

(*) Η παρουσίαση του αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(**) Το αποτέλεσμα για την ΕΖΕΣ ανήλθε συνολικά σε (4) εκατομμύρια ευρώ το 2012 και (5) εκατομμύρια ευρώ το 2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Έσοδα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	2.1-2.17
Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα των εσόδων	2.2-2.8
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	2.9-2.17
Ίδιοι πόροι ΑΕΕ	2.10-2.12
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	2.13-2.15
Ίδιοι πόροι ΦΠΑ	2.16-2.17
Κανονικότητα των πράξεων	2.18-2.22
Ίδιοι πόροι ΑΕΕ	2.19
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	2.20
Ίδιοι πόροι ΦΠΑ	2.21
Λοιπά έσοδα	2.22
Αποτελεσματικότητα των συστημάτων	2.23-2.39
Ίδιοι πόροι ΑΕΕ	2.24-2.30
Διαχείριση των επιφυλάξεων	2.24-2.27
Αξιολόγηση της επαλήθευσης των δεδομένων ΑΕΕ από την Επιτροπή	2.28-2.30
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	2.31-2.33
Ίδιοι πόροι ΦΠΑ	2.34-2.37
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων	2.38-2.39
Συμπεράσματα και συστάσεις	2.40-2.44
Συμπεράσματα για τα έσοδα για το οικονομικό έτος 2012	2.40-2.42
Συστάσεις	2.43-2.44
Παράρτημα 2.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για τα έσοδα	
Παράρτημα 2.2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων για τα έσοδα	
Παράρτημα 2.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων σχετικά με τα έσοδα	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με τα έσοδα, τα οποία αποτελούνται από τους ιδίους πόρους και τα λοιπά έσοδα. Στον **πίνακα 2.1** παρατίθενται τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα έσοδα κατά το 2012.

Πίνακας 2.1 — Έσοδα — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2012

Είδος εσόδων	Περιγραφή	Έσοδα 2012	
		(εκατομμύρια ευρώ)	%
Ίδιοι πόροι ΑΕΕ	Πόροι που βασίζονται στο ΑΕΕ (ακαθάριστο εθνικό εισόδημα) του τρέχοντος οικονομικού έτους	97 856	70,1
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΠΠ)	Τελωνειακοί δασμοί και τέλη παραγωγής ζάχαρης	16 454	11,8
Ίδιοι πόροι ΦΠΑ	Πόροι που προέρχονται από τον ΦΠΑ (φόρο προστιθέμενης αξίας) του τρέχοντος οικονομικού έτους	14 648	10,5
Διόρθωση δημοσιονομικών ανισορροπιών	Διόρθωση υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου	– 74	– 0,1
Μείωση της εισφοράς που βασίζεται στο ΑΕΕ	Παραχωρηθείσα στις Κάτω Χώρες και τη Σουηδία	2	0,0
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΠΟΡΩΝ		128 886	92,4
Τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα		3 807	2,7
Συνεισφορές και επιστροφές στο πλαίσιο των συμφωνιών και προγραμμάτων της Ένωσης/Κοινότητας		2 928	2,1
Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές		2 041	1,5
Έσοδα προερχόμενα από πρόσωπα που συνδέονται με τα θεσμικά όργανα και τους λοιπούς οργανισμούς της Ένωσης		1 236	0,9
Έσοδα από τη διοικητική λειτουργία των θεσμικών οργάνων		612	0,4
Διάφορα έσοδα		31	0,0
Δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις		0	0,0
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΙΠΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		10 655	7,6
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ		139 541	100,0

Πηγή: προσωρινοί ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα των εσόδων

2.2. Οι ίδιοι πόροι αποτελούν μακράν την κύρια πηγή χρηματοδότησης των δαπανών του προϋπολογισμού (92,4 %). Τρεις είναι οι κατηγορίες των ιδίων πόρων ⁽¹⁾: ίδιοι πόροι που βασίζονται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) των κρατών μελών, παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΠ), ήτοι δασμοί που εισπράττονται επί των εισαγωγών και τέλη παραγωγής ζάχαρης, και ίδιοι πόροι που υπολογίζονται βάσει του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) τον οποίο εισπράττουν τα κράτη μέλη.

2.3. Οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στο ΑΕΕ προκύπτουν από την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή στο ΑΕΕ των κρατών μελών. Ο υπολογισμός των εισφορών των κρατών μελών για το τρέχον οικονομικό έτος (97 856 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 70,1 % των εσόδων) βασίζεται σε προβλέψεις για το ΑΕΕ ⁽²⁾. Τα εν λόγω δεδομένα είναι δυνατό να αναθεωρηθούν για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τεσσάρων ετών, μετά την παρέλευση του οποίου παραγράφονται ⁽³⁾. Οι αναθεωρήσεις λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των υπολοίπων και των αναπροσαρμογών ΑΕΕ των κρατών μελών ⁽⁴⁾ των προηγούμενων ετών, που επίσης συνεισφέρουν στον ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων. Ο κύριος κίνδυνος για την κανονικότητα είναι είτε οι υποκείμενες στατιστικές να μην έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ είτε η επεξεργασία τους να μην έχει γίνει σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες.

2.4. Αφού ληφθεί υπόψη το σύνολο των ΠΠ, των ιδίων πόρων ΦΠΑ και των λοιπών εσόδων, οι ίδιοι πόροι ΑΕΕ χρησιμοποιούνται για την ισοσκελίση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Τυχόν υποεκτίμηση (ή υπερεκτίμηση) του ΑΕΕ για συγκεκριμένο κράτος μέλος, μολονότι δεν επηρεάζει συνολικά τους ίδιους πόρους που βασίζονται στο ΑΕΕ, συνεπάγεται αύξηση (ή μείωση) των εισφορών των λοιπών κρατών μελών, έως ότου διορθωθούν τα δεδομένα που αφορούν το ΑΕΕ.

⁽¹⁾ Απόφαση 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 2007, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 163 της 23.6.2007, σ. 17) και κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2000, για την εφαρμογή της απόφασης 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 130 της 31.5.2000, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 105/2009 (ΕΕ L 36 της 5.2.2009, σ. 1).

⁽²⁾ Τα εν λόγω δεδομένα συμφωνούνται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών κατά τη συνεδρίαση της συμβουλευτικής επιτροπής ιδίων πόρων.

⁽³⁾ Εκτός εάν διατυπωθούν επιφυλάξεις (βλέπε σημείο 2.24).

⁽⁴⁾ Μπορεί να είναι θετικά ή αρνητικά σε κάθε κράτος μέλος. Για το 2012, τα καθαρά υπόλοιπα και οι αναπροσαρμογές ΑΕΕ ανήλθαν σε 284 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 0,2 % των εσόδων (οι θετικές αναπροσαρμογές ανήλθαν σε 952 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 0,7 % των εσόδων, ενώ οι αρνητικές αναπροσαρμογές σε 668 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 0,5 % των εσόδων).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.5. Τόσο η βεβαίωση όσο και η εισπραξη των ΠΠ πραγματοποιείται από τα κράτη μέλη. Τα τρία τέταρτα των εν λόγω ποσών καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ (16 454 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 11,8 % των εσόδων), το δε υπόλοιπο 25 % παρακρατείται για την κάλυψη των δαπανών εισπραξης. Κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή μηνιαία κατάσταση των βεβαιωθέντων δικαιωμάτων («λογιστική Α»), καθώς και τριμηνιαία κατάσταση των βεβαιωθέντων δικαιωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην πρώτη κατάσταση («λογιστική Β») ⁽⁵⁾. Οι κύριοι κίνδυνοι που συνδέονται με τους ΠΠ αφορούν την πληρότητα, την ακρίβεια και την έγκαιρη καταβολή των δικαιωμάτων που τίθενται στη διάθεση της Ένωσης.

2.6. Οι ίδιοι πόροι που υπολογίζονται βάσει του ΦΠΑ είναι εισφορές που προκύπτουν από την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή στις θεωρητικά εναρμονισμένες βάσεις υπολογισμού του ΦΠΑ των κρατών μελών (14 648 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 10,5 % των εσόδων). Οι κύριοι κίνδυνοι αφορούν, αφενός, την πληρότητα και την ακρίβεια της εναρμονισμένης βάσης υπολογισμού του ΦΠΑ που παρέχουν τα κράτη μέλη και, αφετέρου, την ακρίβεια και την έγκαιρη καταβολή των εισφορών των κρατών μελών.

2.7. Στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου εφαρμόζεται διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών («διόρθωση υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου»), η οποία συνεπάγεται μείωση του ποσού των ιδίων πόρων που καταβάλλει το συγκεκριμένο κράτος μέλος βάσει του ΑΕΕ ⁽⁶⁾. Επιπλέον, στην περίπτωση της Γερμανίας, των Κάτω Χωρών, της Αυστρίας και της Σουηδίας εφαρμόζεται μειωμένος συντελεστής καταβολής ΦΠΑ, ενώ για τις Κάτω Χώρες και τη Σουηδία εφαρμόζεται επίσης ακαθάριστη μείωση της ετήσιας εισφοράς τους που βασίζεται στο ΑΕΕ για την περίοδο 2007-2013 ⁽⁷⁾. Ο κύριος κίνδυνος είναι ο εσφαλμένος υπολογισμός από πλευράς Επιτροπής, ιδίως στην περίπτωση των πολύπλοκων υπολογισμών που σχετίζονται με τη διόρθωση υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου.

2.8. Τα λοιπά έσοδα που υποβάλλονται σε έλεγχο αποτελούνται κυρίως από το πλεόνασμα του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους, τις εισφορές στο πλαίσιο των συμφωνιών της Ένωσης/Κοινότητας (συμπεριλαμβανομένης της ΕΖΕΣ), τόκους υπερημερίας και πρόστιμα. Οι κύριοι κίνδυνοι όσον αφορά τα λοιπά έσοδα περιλαμβάνουν τη διαχείριση των προστίμων από την Επιτροπή και σφάλματα στο πλαίσιο του υπολογισμού των εισφορών που σχετίζονται με συμφωνίες της Ένωσης/Κοινότητας.

⁽⁵⁾ Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δασμοί ή εισφορές εξακολουθούν να μην έχουν καταβληθεί και δεν έχουν συσταθεί σχετικές εγγυήσεις, ή καλύπτονται από εγγυήσεις αλλά έχουν τεθεί υπό αμφισβήτηση, τα κράτη μέλη μπορούν να αναστείλουν τη διάθεση αυτών των πόρων, εγγράφοντάς τους στη χωριστή αυτή λογιστική.

⁽⁶⁾ Άρθρο 4 της απόφασης 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ. Η εν λόγω μείωση ανήλθε σε 4 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου το 2012. Το ποσό των 74 εκατομμυρίων ευρώ που αναφέρεται στον **πίνακα 2.1** είναι απόρροια των συναλλαγματικών διαφορών.

⁽⁷⁾ Άρθρο 2, παράγραφοι 4 και 5, της απόφασης 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ. Το ποσό των 2 εκατομμυρίων ευρώ που σχετίζεται με την εισφορά βάσει του ΑΕΕ και αναφέρεται στον **πίνακα 2.1** είναι απόρροια των συναλλαγματικών διαφορών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

2.9. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2** του **παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο των εσόδων, επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- α) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση, σε επίπεδο Επιτροπής, δείγματος 55 ενταλμάτων εισπραξης⁽⁸⁾. Το εν λόγω δείγμα επελέγη ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των ενταλμάτων εισπραξης στο πλαίσιο των εσόδων.
- β) Η αξιολόγηση των συστημάτων κάλυψε:
 - i) τα συστήματα για τους πόρους ΑΕΕ⁽⁹⁾ και τους πόρους ΦΠΑ σε επίπεδο Επιτροπής, και για τους ΠΙΠ σε επίπεδο Επιτροπής και κρατών μελών,
 - ii) τα συστήματα της Επιτροπής στα οποία στηρίζεται ο υπολογισμός της διόρθωσης υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου (συμπεριλαμβανομένης εξέτασης του υπολογισμού του οριστικού ποσού για το 2008),
 - iii) τη διαχείριση, εκ μέρους της Επιτροπής, των προστίμων και των ποινών,
 - iv) τις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής, που καλύπτουν τον προσδιορισμό των ετήσιων εισφορών των χωρών της ΕΖΕΣ που ανήκουν στον ΕΟΧ («εισφορές ΕΖΕΣ»),
 - v) τις θέσεις της Επιτροπής, και συγκεκριμένα τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2012 της Γενικής Διεύθυνσης Προϋπολογισμού (ΓΔ Προϋπολογισμού) και της Eurostat.

Ίδιοι πόροι ΑΕΕ

2.10. Αφετηρία του ελέγχου αποτέλεσαν οι συμφωνηθείσες προβλέψεις σχετικά με τα δεδομένα για το ΑΕΕ για το 2012. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση των συστημάτων που χρησιμοποίησε η Επιτροπή για την επεξεργασία των δεδομένων αυτών, προκειμένου να προσδιοριστούν τα ποσά που έπρεπε να περιληφθούν στους οριστικούς λογαριασμούς του προϋπολογισμού. Κατ' αυτό τον τρόπο, το Συνέδριο εξέτασε τόσο την κατάρτιση του προϋπολογισμού της ΕΕ όσο και την ορθότητα των εισφορών των κρατών μελών με βάση τις εν λόγω προβλέψεις.

⁽⁸⁾ Ένταλμα ανάκτησης είναι η διαδικασία διά της οποίας ο διατάκτης καταχωρίζει απαίτηση της Επιτροπής, προκειμένου να ανακτηθεί το οφειλόμενο ποσό.

⁽⁹⁾ Στο πλαίσιο της αξιολόγησης της επαλήθευσης των δεδομένων ΑΕΕ πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις στα πέντε κράτη μέλη με τις υψηλότερες εισφορές στους ιδίους πόρους ΑΕΕ: Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.11. Το Συνέδριο πραγματοποίησε αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου της Επιτροπής, τα οποία αποσκοπούν στην παροχή εύλογης διασφάλισης ότι οι ίδιοι πόροι ΑΕΕ υπολογίζονται και εισπράττονται ορθώς. Επίσης, ο έλεγχος κάλυψε τη διαχείριση, εκ μέρους της Επιτροπής, των επιφυλάξεων σχετικά με τα δεδομένα ΑΕΕ για το 2012. Το Συνέδριο δεν δύναται να διατυπώσει κρίση σχετικά με την ποιότητα των δεδομένων που συμφωνήθηκαν μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.

2.12. Ωστόσο, το Συνέδριο αξιολόγησε επίσης την αποτελεσματικότητα της επαλήθευσης των δεδομένων ΑΕΕ από την Επιτροπή ⁽¹⁰⁾ για την περίοδο 2002–2010, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2012. Η επισκόπηση επικεντρώθηκε στην περίοδο 2002–2007, τα δεδομένα ΑΕΕ της οποίας, καθώς και αυτά του 2008, οριστικοποιήθηκαν το 2012, χωρίς να υφίσταται περαιτέρω δυνατότητα τροποποίησής τους για τον υπολογισμό των αναπροσαρμογών των ιδίων πόρων ΑΕΕ, με εξαίρεση τα διακριτά στοιχεία που καλύπτονται από συγκεκριμένες επιφυλάξεις (βλέπε σημείο 2.25). Οι εν λόγω εργασίες λαμβάνονται υπόψη και κατά την αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου της Επιτροπής.

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

2.13. Το Συνέδριο προέβη σε αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου σε επιλεγμένα κράτη μέλη (Βέλγιο, Πολωνία και Φινλανδία), τα οποία συνεισφέρουν από κοινού περίπου 13 % του συνόλου των ΠΠΠ. Εξέτασε τα λογιστικά συστήματα που εφαρμόζουν (λογιστική Α και Β), καθώς και τη ροή των ΠΠΠ από τη βεβαίωση έως τη δήλωσή τους στην Επιτροπή, προκειμένου να αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα σχετικά με την ακρίβεια και την πληρότητα των καταχωρισθέντων ποσών. Στο πλαίσιο του ελέγχου, το Συνέδριο υπέβαλε σε δοκιμασίες βασικές δικλίδες ελέγχου σε σχέση με την αξιοπιστία των δεδομένων που περιέχονται στις διασαφήσεις εισαγωγής (προτιμησησικοί κωδικοί και χώρα προέλευσης), με τους ελέγχους μετά τον εκτελωνισμό και την ανάλυση κινδύνου, καθώς και με τη χορήγηση απαλλαγών από την υποχρέωση γνωστοποίησης κατά το στάδιο της εισαγωγής στα κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις.

2.14. Επιπλέον, το Συνέδριο αξιολόγησε τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου σε επίπεδο Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των επιθεωρήσεων που πραγματοποίησε η τελευταία σε κράτη μέλη, της διαδικασίας διαγραφής μη ανακτήσιμων ποσών και της διαδικασίας παρακολούθησης της συνέχειας που δόθηκε σε προγενέστερες διαπιστώσεις της ίδιας και του Συνεδρίου.

2.15. Ο έλεγχος του Συνεδρίου επί των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί δεν είναι δυνατόν να καλύπτει μη δηλωθείσες εισαγωγές ή εισαγωγές που διέλαθαν της τελωνειακής επιτήρησης.

⁽¹⁰⁾ Τα κράτη μέλη που εξετάστηκαν με βάση τις εισφορές τους σε ιδίους πόρους ΑΕΕ, κατά φθίνουσα σειρά, ήταν τα εξής: Γερμανία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιταλία, Ισπανία, Κάτω Χώρες, Βέλγιο, Σουηδία, Πολωνία και Αυστρία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ίδιοι πόροι ΦΠΑ

2.16. Οι ίδιοι πόροι ΦΠΑ βασίζονται στον ΦΠΑ που πραγματικά εισπράττεται από τα κράτη μέλη και αναπροσαρμόζεται με τη χρήση μακροοικονομικών στατιστικών στοιχείων και εκτιμήσεων («εναρμονισμένη βάση υπολογισμού του ΦΠΑ»). Αφετηρία του ελέγχου αποτέλεσε η εναρμονισμένη βάση υπολογισμού του ΦΠΑ που καταρτίζουν τα κράτη μέλη. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση των συστημάτων που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για την επεξεργασία των δεδομένων, προκειμένου να προσδιοριστούν τα ποσά που έπρεπε να περιληφθούν στους οριστικούς λογαριασμούς του προϋπολογισμού. Κατ' αυτό τον τρόπο, το Συνέδριο εξέτασε τόσο την κατάρτιση του προϋπολογισμού της ΕΕ όσο και την ορθότητα των εισφορών των κρατών μελών.

2.17. Το Συνέδριο πραγματοποίησε αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου της Επιτροπής, τα οποία αποσκοπούν στην παροχή εύλογης διασφάλισης ότι οι ίδιοι πόροι ΦΠΑ υπολογίζονται και εισπράττονται ορθώς. Το Συνέδριο αξιολόγησε επίσης τις εργασίες που πραγματοποίησε η Επιτροπή στα κράτη μέλη σχετικά με την επαλήθευση της εναρμονισμένης βάσης υπολογισμού του ΦΠΑ και τη διαχείριση των επιφυλάξεων εκ μέρους της Επιτροπής. Στο πλαίσιο του ελέγχου δεν υποβλήθηκαν σε άμεσες δοκιμασίες τα στατιστικά στοιχεία και τα δεδομένα που διαβίβασαν τα κράτη μέλη.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

2.18. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 2.1**. Καμία από τις 55 πράξεις τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο δεν περιείχε σφάλμα.

Ίδιοι πόροι ΑΕΕ

2.19. Με τον έλεγχο του Συνεδρίου δεν διαπιστώθηκαν σφάλματα όσον αφορά τον υπολογισμό από την Επιτροπή των εισφορών των κρατών μελών, η πλειονότητα των οποίων βασίζονται στα δεδομένα πρόβλεψης του 2012 για το ΑΕΕ, και την καταβολή τους. Ωστόσο, στο πλαίσιο της εξέτασης του Συνεδρίου διαπιστώθηκαν ορισμένες ανεπάρκειες στη μεθοδολογία και τη διαδικασία επαλήθευσης που εφαρμόζει η Επιτροπή (βλέπε σημεία 2.28 έως 2.30). Οι εν λόγω ανεπάρκειες δεν είχαν ουσιώδη αντίκτυπο στους καταχωρισθέντες ιδίους πόρους ΑΕΕ (βλέπε σημείο 2.30).

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

2.20. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, συνολικά, τα εντάλματα είσπραξης που εξέδωσε η Επιτροπή αντικατοπτρίζουν τις καταστάσεις της λογιστικής Α που διαβίβασαν τα κράτη μέλη.

Ίδιοι πόροι ΦΠΑ

2.21. Με τον έλεγχο του Συνεδρίου δεν διαπιστώθηκαν σφάλματα στον υπολογισμό και την καταβολή των εισφορών των κρατών μελών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Λοιπά έσοδα

2.22. Με τον έλεγχο του Συνεδρίου δεν διαπιστώθηκαν σφάλματα στον υπολογισμό ή την πληρωμή πράξεων που συνδέονται με τα λοιπά έσοδα. Ωστόσο, με τον έλεγχο του Συνεδρίου διαπιστώθηκαν αδυναμίες διοικητικής φύσεως όσον αφορά τις διαδικασίες που εφαρμόζει η Επιτροπή για τον υπολογισμό τμήματος της εισφοράς συγκεκριμένου κράτους μέλους της ΕΖΕΣ ⁽¹¹⁾.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

2.23. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 2.2**.

Ίδιοι πόροι ΑΕΕ**Διαχείριση των επιφυλάξεων**

2.24. Η επιφύλαξη ⁽¹²⁾ αποτελεί μέσο που καθιστά εφικτή την πραγματοποίηση διορθώσεων στα αμφισβητούμενα στοιχεία που περιλαμβάνουν τα δεδομένα ΑΕΕ τα οποία υποβάλλουν τα κράτη μέλη, μετά την παρέλευση της τετραετούς προθεσμίας που ορίζει η σχετική κανονιστική ρύθμιση. Επομένως, η χρήση των επιφυλάξεων αποτελεί μέρος της διαδικασίας εσωτερικού ελέγχου. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη οφείλουν να καταβάλλουν προσπάθειες για την ταχύτερη δυνατή αποσαφήνιση των αμφισβητούμενων στοιχείων ⁽¹³⁾.

2.25. Η Επιτροπή αντικατέστησε όλες τις υφιστάμενες γενικές επιφυλάξεις για τα κράτη μέλη της ΕΕ των 25 με 103 συγκεκριμένες επιφυλάξεις ⁽¹⁴⁾. Οι συγκεκριμένες επιφυλάξεις καλύπτουν την περίοδο 2002–2010 για τα κράτη μέλη της ΕΕ των 15 και την περίοδο 2004–2010 για τα κράτη μέλη της ΕΕ των 10. Επιπλέον, μολονότι δεν προβλέπονται στις διαδικασίες της Επιτροπής, διατυπώθηκαν έξι εγκάρσιες συγκεκριμένες επιφυλάξεις ⁽¹⁵⁾ που αφορούσαν τα κράτη μέλη της ΕΕ των 25. Το Συνέδριο διαπίστωσε αδυναμίες όσον αφορά την επαλήθευση των δεδομένων ΑΕΕ από την Επιτροπή, οι οποίες επηρεάζουν και τη διαχείριση των επιφυλάξεων (βλέπε σημείο 2.28 στοιχείο β), δεύτερη και τρίτη περίπτωση, και σημείο 2.29).

2.22. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα επανεξετάσουν τη διοικητική διαδικασία για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο, ιδίως όσον αφορά τον υπολογισμό της αναδρομικής συμμετοχής των κρατών ΕΟΧ/ΕΖΕΣ σχετικά με την οποία θα συνταχθούν λεπτομερέστερες οδηγίες, εφόσον είναι αναγκαίο.

2.23. Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με το Ελεγκτικό Συνέδριο όσον αφορά την μερική αποτελεσματικότητα των ελέγχων για το ΑΕΕ στα κράτη μέλη, δεδομένου ότι δεν προκύπτουν εξ αυτών ουσιαστικές αλλαγές που απαιτούνται για το ΑΕΕ. Η τις εισφορές των κρατών μελών.

2.24. Η άρση επιφυλάξεων αποτελεί υψηλή προτεραιότητα για την Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Η τρέχουσα κατάσταση των επιφυλάξεων επανεξετάζεται σε κάθε συνεδρίαση της επιτροπής ΑΕΕ με στόχο να αρθούν το συντομότερο δυνατό όλες οι σημερινές επιφυλάξεις.

2.25. Οριζόντιες επιφυλάξεις χρησιμοποιούνται όταν υφίσταται θέμα που αφορά τον υπολογισμό του ΑΕΕ, για την επίλυση του οποίου απαιτείται λεπτομερής συγκριτική ανάλυση των λύσεων που υιοθετούν τα κράτη μέλη και μπορεί να απαιτείται συμφωνία στο πλαίσιο της επιτροπής ΑΕΕ σχετικά με τα εννοιολογικά θέματα. Τα αποτελέσματα αυτής της συγκριτικής ανάλυσης θα μπορούσαν να επισημαίνουν την ανάγκη αλλαγών στον υπολογισμό του ΑΕΕ προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι προσδιορίζονται ορθά οι συνεισφορές των ιδίων πόρων που βασίζονται στο ΑΕΕ.

⁽¹¹⁾ Το Συνέδριο δεν κατέστη δυνατό να επιβεβαιώσει την ακρίβεια ποσού 8 εκατομμυρίων ευρώ από το συνολικό ποσό των 240 εκατομμυρίων ευρώ.

⁽¹²⁾ Οι επιφυλάξεις μπορεί να είναι γενικές ή συγκεκριμένες. Οι γενικές επιφυλάξεις καλύπτουν όλα τα στοιχεία της κατάρτισης του ΑΕΕ, ενώ οι συγκεκριμένες επιφυλάξεις καλύπτουν διακριτά στοιχεία του ΑΕΕ (ΑΕΠ έως το 2001, ΑΕΕ στη συνέχεια).

⁽¹³⁾ Το ίδιο ισχύει και για τους ιδίους πόρους ΦΠΑ.

⁽¹⁴⁾ Όσον αφορά τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, εκκρεμούσαν γενικές επιφυλάξεις για τα έτη 2007 και 2008. Τον Ιανουάριο του 2013, οι εν λόγω γενικές επιφυλάξεις ήρθαν και αντικαταστάθηκαν με 8 συγκεκριμένες επιφυλάξεις για τη Βουλγαρία και με 11 συγκεκριμένες επιφυλάξεις για τη Ρουμανία, οι οποίες αφορούν την περίοδο 2007 έως 2010.

⁽¹⁵⁾ Η Επιτροπή ορίζει τις εν λόγω επιφυλάξεις ως στοιχεία που κοινοποιούνται σε όλα τα κράτη μέλη ώστε η Eurostat να μπορεί να προβαίνει σε σύγκριση των διαδικασιών κατάρτισης των σχετικών δεδομένων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.26. Το 2012 δεν ήρθη καμία από τις εν λόγω συγκεκριμένες επιφυλάξεις σχετικά με τα δεδομένα για το ΑΕΕ. Επιπλέον, στο τέλος του 2012 εκκρεμούσαν ακόμη δύο συγκεκριμένες επιφυλάξεις σχετικά με τα δεδομένα για το ΑΕΠ ⁽¹⁶⁾ που αφορούσαν την περίοδο 1995-2001. Η κατάσταση ανά κράτος μέλος παρουσιάζεται στον **πίνακα 2.2**. Η Επιτροπή δεν προβαίνει σε εκτίμηση του ενδεχόμενου αντικτύπου των επιφυλάξεων.

2.27. Η Επιτροπή διατύπωσε γενική επιφύλαξη για τα ελληνικά δεδομένα ΑΕΕ για το έτος 2008, δεδομένου ότι το κράτος μέλος δεν ήταν σε θέση να τηρήσει την προθεσμία της 22ας Σεπτεμβρίου 2012 για τη διαβίβασή τους στη Eurostat. Σε διαφορετική περίπτωση, τα δεδομένα για το 2008 θα καθίσταντο οριστικά και η διόρθωσή τους δεν θα ήταν πλέον δυνατή.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.26. Η Επιτροπή συνεχίζει τη συνεργασία της στις δύο χώρες, καθώς και τις αποστολές της σε αυτές, οι οποίες εξακολουθούν να έχουν επιφυλάξεις ΑΕΕ για την περίοδο 1995-2001, ώστε να είναι δυνατή η άρση των εν λόγω επιφυλάξεων.

Καθώς οι εθνικοί λογαριασμοί είναι ένα πολύπλοκο σύστημα ελέγχων και ισορροπιών, η επίδραση των επιμέρους στοιχείων δεν είναι δυνατόν να ληφθεί μεμονωμένα και έτσι δεν είναι δυνατός ο ακριβής ποσοτικός προσδιορισμός του δυνητικού αντίκτυπου των επιφυλάξεων (συχνά δεν είναι εύκολο να προσδιοριστεί κατά πόσον θα είναι θετικός ή αρνητικός).

⁽¹⁶⁾ Η μία αφορά την Ελλάδα και η άλλη το Ηνωμένο Βασίλειο.

Πίνακας 2.2 — Συγκεκριμένες επιφυλάξεις ΑΕΕ/ΑΕΠ ανά κράτος μέλος στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ⁽¹⁾

Κράτος μέλος	Αριθμός εκκρεμών επιφυλάξεων στις 31.12.2012	Παλαιότερο έτος στο οποίο αναφέρονται οι επιφυλάξεις
Βέλγιο	3	2002
Βουλγαρία	0	ά.α.
Τσεχική Δημοκρατία	2	2004
Δανία	1	2002
Γερμανία	2	2002
Εσθονία	2	2004
Ιρλανδία	1	2002
Ελλάδα	9	1995
Ισπανία	3	2002
Γαλλία	2	2002
Ιταλία	3	2002
Κύπρος	5	2004
Λετονία	10	2004
Λιθουανία	2	2004
Λουξεμβούργο	2	2002
Ουγγαρία	10	2004
Μάλτα	8	2004
Κάτω Χώρες	4	2002
Αυστρία	1	2002
Πολωνία	11	2002
Πορτογαλία	3	2002
Ρουμανία	0	ά.α.
Σλοβενία	3	2004
Σλοβακία	2	2004
Φινλανδία	1	2002
Σουηδία	4	2002
Ηνωμένο Βασίλειο	11	1995
ΣΥΝΟΛΟ	105	

(¹) Οι εγκάρσιες συγκεκριμένες επιφυλάξεις δεν περιλαμβάνονται σε αυτόν τον πίνακα.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αξιολόγηση της επαλήθευσης των δεδομένων ΑΕΕ από την Επιτροπή

2.28. Το Συνέδριο εξέτασε την αποτελεσματικότητα της επαλήθευσης των δεδομένων ΑΕΕ από την Επιτροπή για τα οικονομικά έτη 2002-2007 που έχουν κλείσει. Με την εξέταση αυτή, η οποία ολοκληρώθηκε το 2012, διαπιστώθηκαν τα εξής:

α) Ο τρόπος με τον οποίο η Eurostat προγραμματίσει και ιεράρχησε τις εργασίες της δεν είναι ο ενδεδειγμένος, καθώς δεν αξιολογήθηκαν δεόντως οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την κατάρτιση των δεδομένων ΑΕΕ από τα κράτη μέλη, ενώ η αρχή κόστους-οφέλους⁽¹⁷⁾ δεν εφαρμόστηκε ορθά κατά την επιλογή των τομέων που υποβάλλονται σε επαλήθευση.

β) Η Eurostat δεν ακολούθησε μια συνεκτική προσέγγιση επαλήθευσης, καθώς:

— διαπιστώθηκαν αδυναμίες στο επίπεδο της διενέργειας της άμεσης επαλήθευσης. Η Eurostat επέλεξε τους προς ανάλυση τομείς βάσει διαφορετικών κριτηρίων, τα οποία δεν τεκμηριώθηκαν σε όλες τις περιπτώσεις, ενώ δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η Eurostat επαλήθευσε συστηματικά τους ελέγχους που πραγματοποιούσαν οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες στα δεδομένα που χρησιμοποιούνταν για την εκτίμηση των επιλεγεισών συνιστωσών,

— δεν παρασχέθηκε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι χρησιμοποιήθηκαν κριτήρια για τη διατύπωση συγκεκριμένων επιφυλάξεων για μια χώρα σύμφωνα με την αρχή κόστους-οφέλους,

— ορισμένες εγκάρσιες συγκεκριμένες επιφυλάξεις διατυπώθηκαν εσφαλμένα. Αυτό συνέβη, παραδείγματος χάριν, στην περίπτωση της επιφύλαξης σχετικά με τη μεταχείριση συνεταιριστικών κατοικιών, όπου 14 κράτη μέλη δήλωσαν ότι δεν είχαν πράξεις αυτού του είδους, και στην περίπτωση της επιφύλαξης σχετικά με τη μεταχείριση των οντοτήτων με ελάχιστη ή μηδενική φυσική παρουσία, όπου ο αναμενόμενος αντίκτυπος στο ΑΕΕ είναι περιορισμένος.

2.28.

α) Η Επιτροπή θεωρεί ότι διέθετε μια καθιερωμένη διαδικασία με βάση τον κίνδυνο για τον προγραμματισμό και τον καθορισμό προτεραιοτήτων των εργασιών. Όσον αφορά τον προσφάτως ολοκληρωθέντα κύκλο επιθεωρήσεων, υποβλήθηκαν και συμφωνήθηκαν σχέδια από την επιτροπή ΑΕΕ. Ο κανονισμός για το ΑΕΕ προβλέπει κυρίως τις πληροφορίες που καθιστούν δυνατή την αξιολόγηση (κόστος-ωφέλεια) του ενδεχόμενου μεγέθους και της σημασίας συγκεκριμένων δραστηριοτήτων ή συναλλαγών ότι είναι ποιοτικά. Αυτό αντιστοιχεί στην προσέγγιση που επελέγη από την Επιτροπή με την ευκαιρία των εργασιών επαλήθευσης.

β)

— Η Eurostat επέλεξε τα στοιχεία/περιοχές που πρέπει να ελεγχονται με άμεση επαλήθευση με βάση τα γενικά κριτήρια που έχουν συμφωνηθεί στο πλαίσιο της επιτροπής ΑΕΕ (αναφέρθηκε σαφώς εκ των προτέρων ότι τα επιλεγμένα στοιχεία ενδέχεται να διαφέρουν από χώρα σε χώρα). Το πεδίο εφαρμογής των άμεσων επαληθεύσεων είχε προβλεφθεί να ξεκινήσει όταν τα δεδομένα έφθασαν στην αρμόδια υπηρεσία εθνικών λογαριασμών. Επιπλέον, τα κράτη μέλη κλήθηκαν να παράσχουν τεκμηρίωση για τυχόν ελέγχους που έγιναν από την αρμόδια υπηρεσία εθνικών λογαριασμών σχετικά με την εισαγωγή δεδομένων. Η Επιτροπή θα εξετάσει τρόπους για τη βελτίωση της τεκμηρίωσης.

— Όπως και σε προηγούμενους κύκλους επαλήθευσης, οι επιφυλάξεις διατυπώθηκαν με βάση μια ποσοτική και ποιοτική αξιολόγηση καθενός από τα εκκρεμή σημεία και λαμβάνοντας υπόψη τη δημοσιονομική σύνθεση. Μετά την αποδοχή από την επιτροπή ΑΕΕ του σχεδίου των εκθέσεων αξιολόγησης για κάθε χώρα, επαφίεται στην Επιτροπή, όπως ορίζεται στον κανονισμό για τους ιδίους πόρους, να καθορίσει επιφυλάξεις χωρίς έγκριση της σχετικής χώρας ή της επιτροπής ΑΕΕ. Όσον αφορά την αρχή κόστους-οφέλους βλ. απάντηση στο σημείο 2.28 στοιχείο α) πιο πάνω. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η προσέγγιση αυτή είναι αποτελεσματική για τη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ σε ότι αφορά τους ιδίους πόρους του ΑΕΕ.

— Τα εγκάρσια θέματα χρήζουν λεπτομερούς συγκριτικής ανάλυσης των λύσεων που υιοθέτησαν τα κράτη μέλη. Στα τέλη του 2012 δεν είχαν ακόμη επαληθευθεί οι δηλώσεις των κρατών μελών. Τώρα που πραγματοποιείται η διαδικασία αυτή, η Επιτροπή θα άρει τις επιφυλάξεις στα κράτη μέλη, ανάλογα με την περίπτωση.

⁽¹⁷⁾ Βλέπε άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1287/2003 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2003, για την εναρμόνιση του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος σε τιμές αγοράς («κανονισμός ΑΕΕ»), (ΕΕ L 181 της 19.7.2003, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.29. Το Συνέδριο διαπίστωσε επίσης προβλήματα όσον αφορά την κατάρτιση των εκτιμήσεων των εθνικών λογαριασμών, τα οποία δεν είχε εντοπίσει η Eurostat. Ορισμένα από αυτά τα προβλήματα⁽¹⁸⁾, θα έπρεπε να είχαν οδηγήσει στη διατύπωση πρόσθετων συγκεκριμένων ανά χώρα επιφυλάξεων από την Επιτροπή, ενώ άλλα⁽¹⁹⁾ αποκάλυψαν ασυνέπειες στη διατύπωση επιφυλάξεων μεταξύ των κρατών μελών.

2.30. Μολονότι το γεγονός αυτό δεν θα είχε αντίκτυπο στον υπολογισμό των ιδίων πόρων ΑΕΕ για το οικονομικό έτος 2012, οι επιμέρους εισφορές των κρατών μελών για την περίοδο 2002-2007 θα ήταν διαφορετικές⁽²⁰⁾.

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

2.31. Σε όλα τα κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις, ο έλεγχος του Συνεδρίου (βλέπε σημείο 2.13) αποκάλυψε ανεπάρκειες στην εθνική τελωνειακή επιτήρηση όσον αφορά τους ελέγχους μετά τον εκτελωνισμό και την ανάλυση του κινδύνου. Στις περιπτώσεις που η εθνική τελωνειακή επιτήρηση είναι μερικός αποτελεσματική, αυξάνεται ο κίνδυνος είσπραξης εσφαλμένων ποσών ΠΠ.

2.32. Οι αδυναμίες των συστημάτων που εντοπίστηκαν στο Βέλγιο και επισημάνθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις για το 2010 και το 2011, αντιμετωπίζονται επί του παρόντος από την Επιτροπή και το κράτος μέλος. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Προϋπολογισμού για το 2012 διατυπώνεται επιφύλαξη σχετικά με την αξιοπιστία των λογιστικών στοιχείων του εν λόγω κράτους μέλους.

2.33. Επιπλέον, στα άλλα δύο κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις (Πολωνία και Φινλανδία), το Συνέδριο εντόπισε άλλες ήσσονος σημασίας αδυναμίες των συστημάτων που αφορούσαν τις καταστάσεις της λογιστικής Α και της λογιστικής Β.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.29. Η Επιτροπή εξετάζει τα πορίσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου και θα συνάγει εξ αυτών τα κατάλληλα συμπεράσματα.

2.30. Βλέπε απάντηση στο σημείο 2.29.

2.31. Λαμβάνοντας υπόψη τις απαντήσεις και τα επιχειρήματα των τριών κρατών μελών στα οποία πραγματοποίησε επίσκεψη το Ελεγκτικό Συνέδριο, η Επιτροπή θα παρακολουθήσει τις ελλείψεις που διαπιστώθηκαν σε αυτά τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, θα τους ζητήσει να λάβουν τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εξετάζει την εθνική τελωνειακή επιτήρηση κατά τις επιθεωρήσεις της και, όπου διαπιστωθούν αδυναμίες, θα ζητήσει από τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την αντιμετώπιση των εν λόγω αδυναμιών.

2.32. Για την περίοδο 2008-2010, ο εξωτερικός δημοσιονομικός έλεγχος πραγματοποιήθηκε το 2013 και η ελεγκτική γνώμη στην οποία αναφέρεται ότι οι λογαριασμοί δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα έγινε δεκτή από την Επιτροπή μετά από μια εις βάθος επανεξέταση των συμπερασμάτων του ελέγχου και την ενίσχυση των δοκιμών ελέγχου που διενεργήθηκαν.

2.33. Όπου επιβεβαιώνονται αδυναμίες στη διαχείριση των λογαριασμών από τα εν λόγω κράτη μέλη, θα τους ζητηθεί να λάβουν μέτρα για την αντιμετώπιση των εν λόγω αδυναμιών.

⁽¹⁸⁾ Παραδείγματος χάριν, όσον αφορά την ταξινόμηση και την αποτίμηση μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά στη Γερμανία, την Ισπανία και τη Γαλλία, καθώς και όσον αφορά την εκτίμηση του μεγέθους της παραοικονομίας στη Γερμανία, την Ισπανία, τη Γαλλία και την Ιταλία, των περιθωρίων διανομής στη Γερμανία και των υπηρεσιών ενοικίασης στη Γαλλία και την Ιταλία.

⁽¹⁹⁾ Παραδείγματος χάριν, όσον αφορά την καταγραφή επιχορηγήσεων της ΕΕ και την καταγραφή μισθώσεων γης.

⁽²⁰⁾ Η κλίμακα του ενδεχόμενου αντικτύπου των ποσοτικά προσδιορισμών παρατηρήσεων στην ετήσια εισφορά που βασίζεται στο ΑΕΕ των κρατών μελών στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη κυμαινόταν από + 0,4 % έως -1,1 %, υπό την προϋπόθεση, ωστόσο, ότι δεν θα χρειαζόταν να πραγματοποιηθεί καμία πρόσθετη αλλαγή στις συνιστώσες του ΑΕΕ των πέντε ενδιαφερόμενων κρατών μελών ή στις εκτιμήσεις του ΑΕΕ των υπόλοιπων 22 κρατών μελών. Οι αδυναμίες που οδηγούν σε μη ποσοτικά προσδιορισμένες παρατηρήσεις μπορούν επίσης να επηρεάσουν τον υπολογισμό των εισφορών των κρατών μελών. Συνολικά, οι διαφορές που εντοπίστηκαν δεν έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο ΑΕΕ ούτε για την περίοδο 2002-2007 ούτε για το 2012.

Ίδιοι πόροι ΦΠΑ

2.34. Το 2012, η Επιτροπή διατύπωσε 54 επιφυλάξεις και ήρε 57. Σύμφωνα με την Επιτροπή, το καθαρό αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων ελέγχου στα κράτη μέλη όπου ήρθαν οι επιφυλάξεις ήταν η μείωση των ιδίων πόρων ΦΠΑ κατά περίπου 4 εκατομμύρια ευρώ ⁽²¹⁾. Στο τέλος του έτους, εκκρεμούσαν συνολικά 153 επιφυλάξεις (βλέπε **πίνακα 2.3**). Επί του συνόλου των επιφυλάξεων που διατύπωσε η Επιτροπή, 44 αφορούν παραβάσεις της νομοθεσίας περί ΦΠΑ. Οι εν λόγω επιφυλάξεις μπορούν να αρθούν μόνο μετά την περάτωση της διαδικασίας επί παραβάσει και τον καθορισμό του αντικτύπου επί της βάσης ΦΠΑ για τα σχετικά έτη. Τα ίδια τα κράτη μέλη διατύπωσαν 17 επιφυλάξεις.

2.35. Σύμφωνα με τον ορισμό του Συνεδρίου, οι επιφυλάξεις σχετικά με τον ΦΠΑ που εκκρεμούν από μακρού είναι εκείνες που αφορούν οικονομικό έτος τουλάχιστον προ δεκαετίας, ήτοι επιφυλάξεις εκκρεμούσες στο τέλος του 2012, οι οποίες αφορούν έτη έως και το 2003. Η κατάσταση σε γενικές γραμμές δεν έχει αλλάξει σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Στο τέλος του έτους υπήρχαν 16 επιφυλάξεις που εκκρεμούσαν από μακρού, ορισμένες εκ των οποίων από το 1995, έναντι 15 στο τέλος του 2011. Από τις επιφυλάξεις που εκκρεμούν από μακρού, 5 αφορούν παραβάσεις και 3 διατυπώθηκαν από κράτη μέλη.

2.35. Τα σύνολα μπορεί να είναι παρόμοια, αλλά κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου θα έχουν αρθεί ορισμένες επί μακρόν εκκρεμούσες επιφυλάξεις, ενώ ορισμένες πιο πρόσφατες επιφυλάξεις μπορούν πλέον να τύχουν περιγραφής ως επί μακρόν εκκρεμούσες. Και οι δύο συνέβησαν κατά τη διάρκεια του 2012. Οι πέντε παραβάσεις στις οποίες αναφέρεται το Ελεγκτικό Συνέδριο κατέστησαν επί μακρόν εκκρεμούσες μόλις το 2012. Αυτές αποτελούν μέρος μιας μεγάλης συλλογής επιφυλάξεων που αφορούν την ίδια παράβαση. Η Επιτροπή δεν θα είναι σε θέση να άρει αυτές τις επιφυλάξεις πριν από την έκδοση απόφασης από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ομοίως, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να επιλύσει τις τρεις επιφυλάξεις που θέτουν τα κράτη μέλη. Από τις υπόλοιπες επιφυλάξεις που εκκρεμούσαν στο τέλος του 2012, πέντε έχουν εν τω μεταξύ αρθεί, μεταξύ των οποίων και μία από τις δύο επιφυλάξεις που έθεσε η Επιτροπή που αφορούσε το 1995.

⁽²¹⁾ Το υπόλοιπο μετά την αύξηση κατά 31 εκατομμύρια ευρώ και τη μείωση κατά 35 εκατομμύρια ευρώ.

Πίνακας 2.3 — Επιφυλάξεις ΦΠΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2012

Κράτος μέλος	Εκκρεμείς επιφυλάξεις στις 31.12.2011	Επιφυλάξεις διατυπωθείσες το 2012	Επιφυλάξεις αρθείσες το 2012	Εκκρεμείς επιφυλάξεις στις 31.12.2012	Παλαιότερο έτος στο οποίο αναφέρονται οι επιφυλάξεις
Βέλγιο	1	5	0	6	2007
Βουλγαρία	6	2	1	7	2007
Τσεχική Δημοκρατία	13	2	7	8	2004
Δανία	8	1	3	6	2005
Γερμανία	6	2	1	7	2003
Εσθονία	10	0	0	10	2004
Ιρλανδία	5	0	1	4	2006
Ελλάδα	7	0	2	5	1999
Ισπανία	3	0	0	3	2003
Γαλλία	7	11	6	12	2005
Ιταλία	7	5	0	12	1995
Κύπρος	4	0	4	0	ά.α.
Λετονία	5	0	0	5	2004
Λιθουανία	2	5	5	2	2008
Λουξεμβούργο	0	2	0	2	2008
Ουγγαρία	4	3	3	4	2004
Μάλτα	10	2	8	4	2005
Κάτω Χώρες	9	2	0	11	2004
Αυστρία	6	4	5	5	2004
Πολωνία	5	7	2	10	2004
Πορτογαλία	5	0	0	5	2003
Ρουμανία	4	0	0	4	2007
Σλοβενία	0	0	0	0	ά.α.
Σλοβακία	0	1	1	0	ά.α.
Φινλανδία	10	0	2	8	1995
Σουηδία	11	0	6	5	1995
Ηνωμένο Βασίλειο	8	0	0	8	1998
ΣΥΝΟΛΟ	156	54	57	153	

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρόστιμα και ποινές

2.36. Στο τέλος του 2012 το 98 % περίπου των εκκρεμών προστίμων ⁽²²⁾ είχε καλυφθεί είτε από προσωρινή πληρωμή είτε από εγγύηση. Οι κανόνες εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού ⁽²³⁾ προβλέπουν ότι η Επιτροπή οφείλει να εκτελεί την ανάκτηση των απαιτήσεων με κάθε μέσο που έχει στη διάθεσή της, εφόσον δεν έχει γίνει προσωρινή είσπραξη και οι οφειλέτες δεν έχουν καταβάλει εγγύηση για την κάλυψη ολόκληρου του ποσού έως την καταληκτική ημερομηνία.

2.37. Το Συνέδριο εξέτασε δείγμα 30 προστίμων που δεν είχαν καλυφθεί ούτε από προσωρινή πληρωμή ούτε από εγγύηση και διαπίστωσε ότι σε 12 περιπτώσεις η Επιτροπή δεν είχε χρησιμοποιήσει όλα τα μέσα που είχε στη διάθεσή της για την εκτέλεση της ανάκτησης. Το Συνέδριο αναφέρθηκε στο θέμα αυτό στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 2011 ⁽²⁴⁾.

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων

2.38. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2012, η ΓΔ Προϋπολογισμού αναφέρει ότι αποκόμισε εύλογη βεβαιότητα όσον αφορά την ακρίβεια και την πληρότητα των δεδομένων ΑΕΕ που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς των ιδίων πόρων, με βάση τη γνώμη της επιτροπής ΑΕΕ και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων επαλήθευσης της Eurostat. Το Συνέδριο θεωρεί ότι η εμφάνιση της γνώμης της επιτροπής ΑΕΕ είναι περιορισμένη ⁽²⁵⁾ και ότι η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Eurostat παρέχει μόνο μερική αξιολόγηση των επαληθεύσεων που διενεργήθηκαν για τα δεδομένα ΑΕΕ για τους σκοπούς των ιδίων πόρων. Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Προϋπολογισμού θα έπρεπε να περιλαμβάνει αναφορά στους εν λόγω περιορισμούς.

2.36. Ο στόχος της Επιτροπής είναι να μην επιβάλει ανάκτηση ασχέτως περιπτώσεως, διότι αυτό θα μπορούσε να έχει ανεπιθύμητες συνέπειες για τις επιχειρήσεις στις οποίες έχει επιβληθεί πρόστιμο. Τα περισσότερα από τα εκκρεμή πρόστιμα έχουν προσωρινό χαρακτήρα, δεδομένου ότι έχει ασκηθεί προσφυγή κατ' αυτών και μπορούν να ακυρωθούν ή να μειωθούν. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή επιδιώκει να επιτύχει κάλυψη μέσω ενός σχεδίου πληρωμών που έχει προκύψει κατόπιν διαπραγματεύσεων και που καλύπτεται από χρηματοοικονομική εγγύηση, ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις, βάσει των νέων κανόνων εφαρμογής χωρίς χρηματοοικονομική εγγύηση.

2.37. Τα πρόστιμα αυτά αφορούν είτε περιπτώσεις στις οποίες εκκρεμούσαν προσωρινά μέτρα ή αδυναμία πληρωμής των απαιτήσεων ή/και περιπτώσεις στις οποίες η εκτέλεση θα μπορούσε να προκαλέσει την άμεση πτώχευση της επιχείρησης στην οποία επιβλήθηκε το πρόστιμο, με συνέπεια η Επιτροπή να μην εισπράξει το πρόστιμο διότι δεν επρόκειτο για προτιμησιακό πιστωτή δυνάμει των εν ισχύ κανόνων.

2.38. Η απουσία γνωμοδότησης σχετικά με τα δεδομένα για το ΑΕΕ της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας δεν αποτέλεσε εμπόδιο στη χρήση των δεδομένων για τους σκοπούς των ιδίων πόρων, δεδομένου ότι υφίστανται διορθωτικοί μηχανισμοί που επιτρέπουν τυχόν αναγκαίες μελλοντικές τροποποιήσεις.

⁽²²⁾ Περίπου 10,8 δισεκατομμύρια ευρώ επί συνόλου 11 δισεκατομμυρίων ευρώ.

⁽²³⁾ Άρθρα 84, 85 και 85α του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2002, για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 357 της 31.12.2002, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 478/2007 (ΕΕ L 111 της 28.4.2007, σ. 13).

⁽²⁴⁾ Βλέπε σημεία 2.29 έως 2.31 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2011.

⁽²⁵⁾ Για το 2012, η επιτροπή ΑΕΕ δήλωσε ότι αδυνατεί επί του παρόντος να διατυπώσει γνώμη σχετικά με τα δεδομένα ΑΕΕ της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας καθώς η διαδικασία επαλήθευσης είναι ακόμη σε εξέλιξη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.39. Σε συνέχεια της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (26), με την οποία ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1193/2009 της Επιτροπής (27) κηρύσσεται άκυρος, η Επιτροπή υπολόγισε ότι θα πρέπει να επιστραφεί στους παραγωγούς ζάχαρης το ποσό των 285,5 εκατομμυρίων ευρώ (28). Από το ποσό αυτό, 214 εκατ. ευρώ πρέπει να καταβληθούν σε κράτη μέλη. Το Συνέδριο θεωρεί ότι αυτό το σημαντικό γεγονός θα έπρεπε να είχε αναφερθεί στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Προϋπολογισμού.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπεράσματα για τα έσοδα για το οικονομικό έτος 2012

2.40. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012,

- βάσει των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι μηδενικό,
- τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου που εξετάστηκαν όσον αφορά τους ιδίους πόρους ΑΕΕ και τους ΠΠΠ είναι εν γένει αποτελεσματικά (βλέπε **παράρτημα 2.2**),
- τα εξετασθέντα συστήματα εποπτείας και ελέγχου όσον αφορά τους ιδίους πόρους ΦΠΑ, τον υπολογισμό της διόρθωσης υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου και τα λοιπά έσοδα είναι αποτελεσματικά (βλέπε **παράρτημα 2.2**).

Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι τα έσοδα δεν περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

2.41. Τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου για τους ιδίους πόρους ΑΕΕ κρίθηκαν εν γένει αποτελεσματικά όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται τα έσοδα, με εξαίρεση την επαλήθευση από την Επιτροπή των δεδομένων ΑΕΕ η οποία κρίθηκε ότι ήταν μερικώς αποτελεσματική για τους εξής λόγους:

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.39. Η Επιτροπή δεν θεωρεί αναγκαίο να αναφερθεί αυτό στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (ΕΕΔ), δεδομένου ότι επισημάνθηκε δεόντως ο δημοσιονομικός κίνδυνος. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1193/2009 της Επιτροπής, σχετικά με τον καθορισμό των εισφορών στην παραγωγή στον τομέα της ζάχαρης για τις περιόδους εμπορίας 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005, 2005/2006 συνιστά ένα μέτρο διαχείρισης των γεωργικών αγορών. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι εισφορές ζάχαρης αποτελούν κατά παράδοση ιδίους πόρους, η ακύρωση του κανονισμού έθεσε σε κίνδυνο την εκτέλεση του προϋπολογισμού όσον αφορά τους ιδίους πόρους, που αντιμετωπίστηκε δεόντως με σχετική πρόβλεψη στους προσωρινούς ετήσιους λογαριασμούς για το 2012. Η πρόβλεψη 214 εκατ. ευρώ καλύπτει το ποσό των εισφορών ζάχαρης που ενδέχεται να επιστραφεί στα κράτη μέλη με βάση το αναθεωρημένο σχέδιο κανονισμού για τον καθορισμό χαμηλότερων εισφορών.

2.41.

(26) Απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-113/10, C-147/10 και C-234/10.

(27) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1193/2009 της Επιτροπής, της 3ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη διόρθωση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1762/2003, (ΕΚ) αριθ. 1775/2004, (ΕΚ) αριθ. 1686/2005, (ΕΚ) αριθ. 164/2007 και τον καθορισμό των εισφορών στην παραγωγή στον τομέα της ζάχαρης για τις περιόδους εμπορίας 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005, 2005/2006 (ΕΕ L 321 της 8.12.2009, σ. 1).

(28) Περίοδοι εμπορίας 2002/2003 – 2005/2006.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- Ο τρόπος με τον οποίο η Eurostat προγραμματίζει και ιεραρχεί τις εργασίες της δεν είναι ο ενδεδειγμένος, και δεν εφαρμόζει μια συνεκτική προσέγγιση στα διάφορα κράτη μέλη (βλέπε σημείο 2.28).
- Διαπιστώθηκαν επίσης προβλήματα όσον αφορά την κατάρτιση των εκτιμήσεων των εθνικών λογαριασμών, τα οποία δεν είχαν εντοπιστεί από τη Eurostat (βλέπε σημεία 2.29 έως 2.30).

2.42. Επίσης, το Συνέδριο εφιστά την προσοχή στα ζητήματα που αναφέρονται κατωτέρω:

- α) Διαπιστώνονται αδυναμίες όσον αφορά τη διαχείριση από την Επιτροπή των επιφυλάξεων για τους ιδίους πόρους ΑΕΕ. Θα έπρεπε να είχαν διατυπωθεί πρόσθετες συγκεκριμένες επιφυλάξεις ανά χώρα, ενώ ορισμένες επιφυλάξεις διατυπώθηκαν με ασυνεπή τρόπο μεταξύ κρατών μελών (βλέπε σημείο 2.25). Επιπλέον, η Επιτροπή δεν είχε άρει ακόμη τις δύο εναπομείνουσες συγκεκριμένες επιφυλάξεις σχετικά με τα δεδομένα ΑΕΠ για την περίοδο 1995-2001 (σημείο 2.26).
- β) Υφίστανται επιφυλάξεις που εκκρεμούν από μακρού σε σχέση με τους ιδίους πόρους που προέρχονται από τον ΦΠΑ (σημείο 2.35).
- γ) Ο έλεγχος του Συνεδρίου αποκάλυψε αδυναμίες στην εθνική τελωνειακή επιτήρηση (σημεία 2.31 και 2.33). Το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου των κρατών μελών που ελέγχθηκαν είναι μόνο μερικώς αποτελεσματικά όσον αφορά τη διασφάλιση της πληρότητας και της ακρίβειας της καταχώρισης των ΠΠΠ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- Η Επιτροπή έχει καταρτίσει διαδικασία για τον προγραμματισμό και τον καθορισμό των προτεραιοτήτων των εργασιών που συμφωνούνται, σύμφωνα με τον κανονισμό για το ΑΕΕ, από την επιτροπή ΑΕΕ. Παρακαλείστε να ανατρέξετε στην απάντηση στο σημείο 2.28.
- Η Επιτροπή φρονεί ότι η διαδικασία που έχει καταρτίσει αποτελεί την πλέον οικονομικά αποδοτική μέθοδο λόγω του χαρακτήρα των ιδίων πόρων για το ΑΕΕ. Ωστόσο, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τα πορίσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο πλαίσιο του καθορισμού των προτύπων για τον επόμενο κύκλο επαλήθευσης, ο οποίος θα ξεκινήσει το 2015.

Παρακαλείστε να ανατρέξετε στην απάντηση στα σημεία 2.29 και 2.30.

2.42.

- α) Τα κράτη μέλη που υπόκεινται σε επιφυλάξεις για το ΑΕΕ οφείλουν να διαβιβάσουν στην Επιτροπή μέχρι τις 22 Σεπτεμβρίου 2014, τις αλλαγές που απαιτούνται σε ότι αφορά τις (συν τις εξηγήσεις για τις αλλαγές που έγιναν στις) εκτιμήσεις του ΑΕΕ ως αποτέλεσμα των σημείων που κοινοποιήθηκαν, ή οιοσδήποτε πρόσθετες μεθοδολογικές πληροφορίες από τις οποίες προκύπτει σαφώς ότι τα στοιχεία που κοινοποιήθηκαν δεν είναι πλέον κατάλληλα.
- β) Σχετικά με τη συνέπεια του καθορισμού των επιφυλάξεων, παρακαλείσθε να ανατρέξετε στις απαντήσεις στο σημείο 2.29.

Παρακαλείστε να ανατρέξετε επίσης στην απάντηση στα σημεία 2.25 και 2.26.

Πέρα από την επακόλουθη άρση των πέντε επί μακρόν εκκρεμών επιφυλάξεων οι οποίες σχολιάζονται στην απάντηση στο σημείο 2.35, συνεχίζεται η δράση με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη για την άρση περισσότερων επιφυλάξεων. Έχουν προσδιοριστεί στρατηγικές επίλυσης και βρίσκονται σε εξέλιξη για άλλες δύο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συστάσεις

2.43. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις του παρουσιάζεται στο **παράρτημα 2.3**. Στις ετήσιες εκθέσεις του για τα οικονομικά έτη 2009 και 2010, το Συνέδριο διατύπωσε έξι συστάσεις. Η Επιτροπή εφάρμοσε πλήρως δύο εξ αυτών, μία ως προς τις περισσότερες πτυχές, δύο ως προς ορισμένες πτυχές ενώ μία δεν έχει εφαρμοστεί.

2.43. Τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου (ΣΕΕ) έχουν οργανωτικό χαρακτήρα και δεν προσφέρουν καμία ειδική ένδειξη ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών, η οποία εξαρτάται κυρίως από τις χρησιμοποιούμενες στατιστικές πηγές και μεθόδους, έστω και αν τα ΣΕΕ συμβάλλουν στον μετριασμό του κινδύνου σφαλμάτων στους εθνικούς λογαριασμούς. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη χάραξη κατευθυντηρίων γραμμών για τα ΣΕΕ για την κατάρτιση από τα κράτη μέλη των εθνικών τους λογαριασμών, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που διατύπωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο. (2010/2009, σημείο 2 του παραρτήματος 2.3)

Όπως επιβεβαιώνεται από τις τακτικές επιθεωρήσεις της Επιτροπής η λογιστική Β είναι μηχανοργανωμένη στα περισσότερα κράτη μέλη και έτσι μειώνεται ο αριθμός των ποσών που δηλώνονται αδικαιολόγητα στη λογιστική Β. Τα περισσότερα από τα πορίσματα της Επιτροπής που προκύπτουν από τις επιθεωρήσεις της λογιστικής Β αφορούν την οικονομική ευθύνη των κρατών μελών για μη ικανοποιητικές διαδικασίες ανάκτησης ή για διοικητικά σφάλματα και δεν έχουν άμεση σχέση με τη διαχείριση του λογαριασμού καθαυτού. (2010/2009, σημείο 3 του παραρτήματος 2.3)

Η Επιτροπή παρουσίασε μια θεματική έκθεση σχετικά με τις διαδικασίες τοπικού εκτελωνισμού, που ενοποιεί τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων οι οποίες διενεργούνται σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη, στη συμβουλευτική επιτροπή των ιδίων πόρων και στην ομάδα τελωνειακής πολιτικής, το 2012, όπου επισημαίνονται τα κύρια σημεία για τα οποία απαιτείται η λήψη περαιτέρω μέτρων. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εξετάζει τα επανορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν από τα κράτη μέλη έως ότου τακτοποιηθούν οι ελλείψεις. (2010/2009, σημείο 4 του παραρτήματος 2.3)

Η Επιτροπή καθώς και τα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για την εφαρμογή της σύστασης. Από τις 20 επί μακρόν εκκρεμούσες επιφυλάξεις που οδήγησαν στη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου το 2009, οι 17 έχουν επιλυθεί και αρθεί. Για τις υπόλοιπες τρεις απαιτούνται δικαστικές ενέργειες για την άρση της μιας εξ αυτών και έχουν χαραχθεί στρατηγικές για την επίλυση των άλλων δύο. (2009 του παραρτήματος 2.3)

2.44.

2.44. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2012, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή τα εξής:

— **Σύσταση 1:** να επανεξετάσει το πλαίσιο ελέγχου όσον αφορά την επαλήθευση των δεδομένων ΑΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της διενέργειας ανάλυσης κόστους-οφελών με δομημένο και τυποποιημένο τρόπο, της διεξοδικής επαλήθευσης των ουσιαστών συνιστωσών του ΑΕΕ που εγκυμονούν κινδύνους, του περιορισμού της χρήσης των γενικών επιφυλάξεων και του καθορισμού κριτηρίων σημαντικότητας για τη διατύπωση επιφυλάξεων·

Ετοιμάζοντας τον επόμενο κύκλο επαλήθευσης, που αρχίζει το 2015, η Επιτροπή θα επανεξετάσει το πλαίσιο ελέγχου. Στη διαδικασία αυτή θα λάβει υπόψη τα ζητήματα που έθεσε το Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 2:** να προτρέψει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την τελωνειακή επιτήρηση, με στόχο τη μεγιστοποίηση του ποσού των εισπραττόμενων ΠΠ.
- **Σύσταση 3:** να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν ορθώς τις καταστάσεις λογιστικής Α και Β και να εξασφαλίζουν ότι είναι ευαποδείκτως πλήρεις και ακριβείς.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή, κατά τις τακτικές της επιθεωρήσεις των ΠΠ, θα εξακολουθήσει να επαληθεύει κατά πόσον τα κράτη μέλη έχουν θέσει σε εφαρμογή τα κατάλληλα πλαίσια ελέγχου για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ στον τομέα των παραδοσιακών ιδίων πόρων.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εξετάζει τη χρήση της λογιστικής Α και Β στο πλαίσιο των επιθεωρήσεών της και θα ζητήσει από τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι είναι πλήρεις και ακριβείς.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΣΟΔΑ

				2012			2011	2010	2009					
ΠΠ		ΦΠΑ/ΑΕΕ, διορθώσεις στο πλαίσιο του τίτλου 1 του προϋπολογισμού		Λοιπά έσοδα		Σύνολο								
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ														
Σύνολο πράξεων:				5	47	3	55	55	55	62				
Εντάλματα είσπραξης				5	47	3	55	55	55	62				
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ⁽¹⁾ ⁽²⁾														
Ποσοστό (αριθμός) των πράξεων οι οποίες βάσει των σχετικών δοκιμασιών διαπιστώθηκε ότι:														
δεν περιέχουν σφάλματα				100 %	(5)	100 %	(47)	100 %	(3)	100 %	(55)	98 %	100 %	95 %
περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα				0 %	(0)	0 %	(0)	0 %	(0)	0 %	(0)	2 %	0 %	5 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ														
Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος										0 %				

⁽¹⁾ Προς διευκόλυνση της κατανόησης τομέων με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός της αυτής ομάδας πολιτικής, το δείγμα διαιρέθηκε σε επιμέρους τμήματα. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών αντιστοιχούν στην ποσοστιαία αναλογία κάθε επιμέρους τμήματος εντός της ομάδας πολιτικής.

⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεως αντιστοιχούν στον πραγματικό αριθμό των πράξεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΣΟΔΑ

Αξιολόγηση των συστημάτων που εξετάστηκαν

Σύστημα	Έλεγχοι της Επιτροπής σε κράτη μέλη	Υπολογισμός / έλεγχος βάσει εγγράφων και διαχείριση των εσόδων από την Επιτροπή	Διαχείριση των επιφυλάξεων από την Επιτροπή	Βασικές εσωτερικές δικλίδες ελέγχου στα κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις	Συνολική αξιολόγηση
ΑΕΕ	Μερικώς αποτελεσματικό (*)	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	ά.α.	Αποτελεσματικά
ΦΠΑ	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	ά.α.	Αποτελεσματικά
ΠΠΠ	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	ά.α.	Μερικώς αποτελεσματικό (**)	Αποτελεσματικά
Διόρθωση υπέρ του ΗΒ	ά.α.	Αποτελεσματικό	ά.α.	ά.α.	Αποτελεσματικά
Πρόστιμα και ποινές	ά.α.	Αποτελεσματικό	ά.α.	ά.α.	Αποτελεσματικά

(*) Βλέπε σημεία 2.28 έως 2.30.

(**) Βλέπε σημεία 2.31 έως 2.33.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΣΟΔΑ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμέ- νου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2010	Στις ετήσιες εκδόσεις του για το 2010 και το 2009, το Συνέδριο συνέστησε στην Επιτροπή:							
	Να υποβάλει στην επιτροπή ΑΕΕ τις εκδόσεις αξιολόγησης των δεδομένων ΑΕΕ των κρατών μελών ώστε, το 2012, να καταστεί δυνατή η αντικατά- σταση όλων των υφιστάμενων γενικών επιφυλάξεων με συγκε- κριμένες επιφυλάξεις για την περίοδο 2002 και εξής.	Η Επιτροπή έχει ήδη υποβάλει στην επιτροπή ΑΕΕ τα σχέδια εκδόσεων αξιολόγησης και έχει αντικαταστήσει τις γενικές επι- φυλάξεις με συγκεκριμένες επι- φυλάξεις (τα σχέδια εκδόσεων αξιολόγησης υποβλήθηκαν το 2011 για τα κράτη μέλη της ΕΕ των 25 και το 2012 για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, ενώ οι γενικές επιφυλάξεις αντικα- ταστάθηκαν με συγκεκριμένες επιφυλάξεις τον Ιανουάριο του 2012 και τον Ιανουάριο του 2013, αντίστοιχα).						

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2010 και 2009	Να καταστήσει σαφή την εμβέλεια της γνώμης που διατυπώνει στο πλαίσιο των εκθέσεων αξιολόγησης των δεδομένων ΑΕΕ των κρατών μελών που καταρτίζει.	Στις δύο εκθέσεις που υπέβαλε στην επιτροπή ΑΕΕ το 2012 (για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία), η Επιτροπή αξιολόγησε την ποιότητα των δεδομένων ΑΕΕ καθώς και τη συμμόρφωσή τους με το ΕΣΛ 95, διευκρινίζοντας τους στόχους και προσδιορίζοντας τις πραγματοποιηθείσες εργασίες επαλήθευσης στις οποίες στηρίχθηκε το γενικό συμπέρασμα.						
	Να λαμβάνει υπόψη της την αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου που εφαρμόζουν οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες (ΕΣΥ) για την κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών.				Το 2012, η Eurostat δεν είχε εγκρίνει ακόμη κατευθυντήριες οδηγίες για τον ορισμό βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τη λειτουργία των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου για την κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών.			Βλέπε την απάντηση στο σημείο 2.43.
	Να εξακολουθήσει να καταβάλλει προσπάθειες προκειμένου να διασφαλίσει ότι η λογιστική Β χρησιμοποιείται ορθώς από τα κράτη μέλη.		Μολονότι η Επιτροπή παρακολουθεί σε ετήσια βάση τη χρήση της λογιστικής Β, το πρόβλημα παραμένει.					Βλέπε την απάντηση στο σημείο 2.43.
	Να εξακολουθήσει να καταβάλλει προσπάθειες με σκοπό την ενίσχυση της εθνικής τελωνειακής επιτήρησης (π.χ. χορήγηση «υπεραπλουστεύσεων» για τους χρήστες των διαδικασιών εκτελωνισμού).			Τον Δεκέμβριο του 2012, η Επιτροπή υπέβαλε έκθεση σχετικά με την παρακολούθηση της διαδικασίας εκτελωνισμού στα κράτη μέλη. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της έκθεσης, η εθνική τελωνειακή επιτήρηση χρήζει περαιτέρω βελτίωσης.				Βλέπε την απάντηση στο σημείο 2.43.

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμέ- νου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2009	Να εξακολουθήσει να ασκεί πίεση στα κράτη μέλη με σκοπό την ταχεία παροχή επαρκών πληροφοριών ώστε να καταστεί δυνατή, το συντομότερο δυνατό, η άρση των επιφυλάξεων που εκκρεμούν από μακρού.			Στο τέλος του 2012, εκκρεμούσαν 16 επιφυ- λάξεις από μακρού έναντι 20 στο τέλος του 2009.				Βλέπε την απάντηση στο σημείο 2.43.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	3.1-3.9
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	3.2-3.8
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	3.9
Κανονικότητα των πράξεων	3.10-3.16
Αποτελεσματικότητα των συστημάτων	3.17-3.34
Συστήματα των κρατών μελών σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων	3.17-3.29
Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ)	3.18-3.27
Συστήματα ελέγχου εφαρμοζόμενα στο πλαίσιο του προγράμματος επισιτιστικής βοήθειας της ΕΕ υπέρ των πλέον απόρων	3.28-3.29
Εκτιμήσεις του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος από την Επιτροπή	3.30-3.34
Συμπέρασμα και συστάσεις	3.35-3.37
Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2012	3.35
Συστάσεις	3.36-3.37
Παράρτημα 3.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για την ομάδα πολιτικής «Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη»	
Παράρτημα 3.2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων για την ομάδα πολιτικής «Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη»	
Παράρτημα 3.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για την ομάδα πολιτικής «Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη»	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

3.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου για την αγορά και την άμεση στήριξη της γεωργίας, η οποία αποτελεί τμήμα του τομέα πολιτικής «Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη». Στον **πίνακα 3.1** παρατίθενται τα βασικά πληροφορικά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά το 2012.

Πίνακας 3.1 — Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη — Βασικά πληροφορικά στοιχεία για το 2012

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές	Μορφή διαχείρισης
Γεωργικές δαπάνες οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΓΤΕ	Άμεσες ενισχύσεις	40 880	Επιμερισμένη
	Παραμβάσεις στις γεωργικές αγορές	3 516	Επιμερισμένη ⁽¹⁾
	Διοικητικές δαπάνες ⁽²⁾	133	Άμεση κεντρική
	Λοιπά	149	Άμεση κεντρική/Επιμερισμένη
		44 678	
Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος		44 678	
– σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽³⁾		133	
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών		44 545	
– προπληρωμές ⁽⁴⁾		17	
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽⁴⁾		18	
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού		44 546	
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το οικονομικό έτος		44 685	

⁽¹⁾ Εκ των οποίων 0,7 εκατομμύρια ευρώ υπό κεντρική διαχείριση.

⁽²⁾ Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο σύνολο των διοικητικών δαπανών για τον τομέα πολιτικής «Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη».

⁽³⁾ Ο έλεγχος των διοικητικών δαπανών παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 9.

⁽⁴⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομέρειες βλέπε κεφάλαιο 1, σημεία 1.6 και 1.7).

Πηγή: προσωρινοί ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής

3.2. Οι στόχοι ⁽¹⁾ της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ), όπως καθορίζονται στη Συνθήκη, αποσκοπούν στην αύξηση της γεωργικής παραγωγικότητας και, κατά συνέπεια, στην εξασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου για τον γεωργικό πληθυσμό, τη σταθεροποίηση των αγορών, την εξασφάλιση του εφοδιασμού και τη διασφάλιση λογικών τιμών κατά την προσφορά των αγαθών στους καταναλωτές.

3.3. Οι δαπάνες της ΚΓΠ χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, κυρίως μέσω δύο ταμείων ⁽²⁾: του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), το οποίο χρηματοδοτεί πλήρως τις άμεσες ενισχύσεις και τα μέτρα στήριξης της αγοράς στο πλαίσιο της ΕΕ ⁽³⁾, και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το οποίο συγχρηματοδοτεί προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης από κοινού με τα κράτη μέλη. Το παρόν κεφάλαιο καλύπτει το ΕΓΤΕ, ενώ το ΕΓΤΑΑ παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 4.

3.4. Τα κύρια μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ είναι τα εξής:

- Το «καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης (ΚΕΕ)» (άμεσης ενίσχυσης), το οποίο παρέχει ενισχύσεις βάσει «δικαιωμάτων ⁽⁴⁾», καθένα εκ των οποίων ενεργοποιείται με ένα εκτάριο επιλέξιμης έκτασης. Το 2012 το ΚΕΕ αντιστοιχούσε σε δαπάνες ύψους 31 081 εκατομμυρίων ευρώ.
- Το «καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης (ΚΕΣΕ)» (άμεση ενίσχυση), ένα απλουστευμένο καθεστώς εισοδηματικής στήριξης το οποίο απευθύνεται στους γεωργούς των 10 κρατών μελών ⁽⁵⁾ που εντάχθηκαν στην ΕΕ το 2004 και το 2007 και προβλέπει την καταβολή ενιαίων ποσών ανά επιλέξιμο εκτάριο γεωργικής γης. Το 2012 το ΚΕΣΕ αντιστοιχούσε σε δαπάνες ύψους 5 916 εκατομμυρίων ευρώ.
- Άλλα καθεστώτα άμεσης ενίσχυσης τα οποία παρέχουν κυρίως συνδεδεμένες ενισχύσεις ⁽⁶⁾. Το 2012 τα καθεστώτα αυτά αντιστοιχούσαν σε δαπάνες ύψους 3 883 εκατομμυρίων ευρώ.
- Παρεμβάσεις στις γεωργικές αγορές, στις οποίες περιλαμβάνονται, λόγου χάριν, οι παρεμβάσεις υπό μορφή αποθεματοποίησης, οι επιστροφές κατά την εξαγωγή, τα επισιτιστικά προγράμματα και η ειδική στήριξη για τον τομέα των οπωροκηπευτικών και τον αμπελοοινικό τομέα (ανερχόμενες συνολικά σε 3 516 εκατομμύρια ευρώ το 2012).

⁽¹⁾ Άρθρο 39 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2005, για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 209 της 11.8.2005, σ. 1).

⁽³⁾ Εξαιρουμένων ορισμένων μέτρων, όπως οι ενέργειες προώθησης και το πρόγραμμα κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία, τα οποία είναι συγχρηματοδοτούμενα.

⁽⁴⁾ Ο αριθμός και η αξία των δικαιωμάτων κάθε γεωργού υπολογίζεται από τις εθνικές αρχές βάσει μοντέλου από αυτά που προβλέπει η νομοθεσία της ΕΕ.

⁽⁵⁾ Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία και Σλοβακία.

⁽⁶⁾ Πρόκειται για ενισχύσεις που υπολογίζονται βάσει του αριθμού των ζώων ή/και του αριθμού των καλλιεργούμενων με συγκεκριμένο είδος εκταρίων (π.χ. θηλάζουσες αγελάδες, βαμβάκι, ρύζι κ.λπ.).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.5. Όλα τα καθεστώτα άμεσης ενίσχυσης στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ, επιβάλλουν στους δικαιούχους ενίσχυσης από την ΕΕ τη νομική υποχρέωση ⁽⁷⁾ συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης. Οι απαιτήσεις αυτές αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων και των φυτών, την καλή διαβίωση των ζώων (κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης, ΚΑΔ) και τη διατήρηση της γης σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση (ΚΓΠΚ) ⁽⁸⁾. Η μη συμμόρφωση των γεωργών με αυτές τις υποχρεώσεις έχει ως συνέπεια τη μείωση του ποσού της ενίσχυσής τους ⁽⁹⁾.

3.6. Για τη διαχείριση των δαπανών στο πλαίσιο της ΚΓΠ υιοθετείται η μορφή της επιμερισμένης διαχείρισης. Ενώ η ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών έχει την αφετηρία της στα κράτη μέλη ⁽¹⁰⁾, η Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη της ορθής εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Οι δαπάνες διοχετεύονται μέσω 81 οργανισμών πληρωμών, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την καταβολή των ενισχύσεων στους δικαιούχους. Πριν από οποιαδήποτε καταβολή, οι οργανισμοί αυτοί οφείλουν, είτε άμεσα είτε μέσω εξουσιοδοτημένων φορέων, να εξακριβώνουν την επιλεξιμότητα των αιτήσεων ενίσχυσης. Το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ) συνιστά το βασικό σύστημα διαχείρισης και ελέγχου για τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων καταβολής άμεσων ενισχύσεων στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ. Οι λογαριασμοί και τα αρχεία πληρωμών των οργανισμών πληρωμών εξετάζονται από ανεξάρτητους φορείς ελέγχου (οργανισμούς πιστοποίησης), οι οποίοι υποβάλλουν ετησίως στην Επιτροπή πιστοποιητικά και εκθέσεις.

3.7. Η Επιτροπή πρέπει να αποκομίζει βεβαιότητα ότι τα κράτη μέλη έχουν όντως καθιερώσει συστήματα διαχείρισης και ελέγχου σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΕΕ και ότι αυτά λειτουργούν αποτελεσματικά.

3.8. Οι σημαντικότεροι κίνδυνοι για την κανονικότητα των άμεσων ενισχύσεων είναι η καταβολή στρεμματικής ενίσχυσης είτε για μη επιλέξιμη έκταση, είτε σε μη επιλέξιμο δικαιούχο, είτε σε περισσότερους του ενός δικαιούχους για το ίδιο αγροτεμάχιο, ο εσφαλμένος υπολογισμός των δικαιωμάτων και η καταβολή πριμοδοτήσεων για μη επιλέξιμα ζώα. Όσον αφορά τις παρεμβάσεις στις γεωργικές αγορές, οι σημαντικότεροι κίνδυνοι για την κανονικότητα είναι η χορήγηση ενίσχυσης για μη επιλέξιμες ή διογκωμένες δαπάνες.

⁽⁷⁾ Άρθρα 4 έως 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 30 της 31.1.2009, σ. 16).

⁽⁸⁾ Ενώ τα πρότυπα της ΚΓΠΚ, όπως αναφέρονται στο παράρτημα III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, ισχύουν για όλα τα κράτη μέλη, η συμμόρφωση με τις ΚΑΔ που αναφέρονται στο παράρτημα II του ίδιου κανονισμού είναι υποχρεωτική μόνο για την ΕΕ των 15. Όσον αφορά την ΕΕ των 10, οι ΚΑΔ τελούν υπό σταδιακή εφαρμογή κατά την περίοδο 2009-2013 και για την ΕΕ των 2 κατά την περίοδο 2012-2016.

⁽⁹⁾ Σύμφωνα με τα άρθρα 70 και 71 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1122/2009 της Επιτροπής (ΕΕ L 316 της 2.12.2009, σ. 65), το επίπεδο της μείωσης της ενίσχυσης σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις ΚΑΔ ή τις υποχρεώσεις της ΚΓΠΚ μπορεί να κυμαίνεται από 1 % έως 5 % σε περίπτωση αμέλειας, φθάνοντας έως και την πλήρη άρνηση της καταβολής της σε περίπτωση σκόπιμης μη συμμόρφωσης.

⁽¹⁰⁾ Άρθρα 3 και 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.5. Η τήρηση των υποχρεώσεων πολλαπλής συμμόρφωσης δεν συνιστά κριτήριο επιλεξιμότητας για τις πληρωμές της ΚΓΠ και, ως εκ τούτου, οι έλεγχοι αυτών των απαιτήσεων δεν αφορούν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των συναφών πράξεων. Η πολλαπλή συμμόρφωση είναι ένας μηχανισμός με τον οποίο επιβάλλονται κυρώσεις στους γεωργούς όταν δεν τηρούν ορισμένους κανόνες που προκύπτουν γενικά από άλλες πολιτικές εκτός της ΚΓΠ και ισχύουν για τους πολίτες της ΕΕ, ανεξάρτητα από την ΚΓΠ. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κυρώσεις που επιβάλλονται για την αθέτηση απαιτήσεων πολλαπλής συμμόρφωσης δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος όσον αφορά την ΚΓΠ.

3.6 και 3.7. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) 885/2006 της Επιτροπής, οι οργανισμοί πιστοποίησης εξετάζουν σε ετήσια βάση όχι μόνο τους ετήσιους λογαριασμούς των οργανισμών πληρωμών, αλλά και τις οικείες διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου.

3.8. Η Επιτροπή συμφωνεί με το Ελεγκτικό Συνέδριο σχετικά με τους βασικούς κινδύνους που αφορούν τον πρώτο πυλώνα που αποτελεί η ΚΓΠ.

Όσον αφορά τις άμεσες ενισχύσεις, όλο το ΟΣΔΕ είναι σχεδιασμένο κατά τέτοιον τρόπο ώστε να μετριάζονται αυτοί οι κίνδυνοι στους οποίους στοχεύει η Επιτροπή στο πλαίσιο των δικών της ελέγχων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

3.9. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφεται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο της ομάδας πολιτικής «Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 180 πράξεων ⁽¹¹⁾, όπως ορίζεται στο σημείο 6 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα επιλέγεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων στο πλαίσιο της ομάδας πολιτικής. Το 2012 το δείγμα περιλάμβανε πράξεις από 16 κράτη μέλη ⁽¹²⁾.
- Ο έλεγχος κάλυψε τις απαιτήσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης [επιλεγμένες υποχρεώσεις ΚΓΠΚ ⁽¹³⁾ και την ΚΑΔ ⁽¹⁴⁾]. Οι περιπτώσεις μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης αντιμετωπίστηκαν ως σφάλματα ⁽¹⁵⁾, υπό τον όρο ότι μπορούσε να αποδειχθεί ότι η παράβαση υπήρχε ήδη το έτος κατά το οποίο ο γεωργός υπέβαλε αίτηση για τη χορήγηση ενίσχυσης ⁽¹⁶⁾. Επιπλέον, το Συνέδριο εξέτασε την εφαρμογή των προτύπων και τη διενέργεια των ελέγχων των κρατών μελών στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης, ως μέρος των ελέγχων του επί των συστημάτων του ΕΓΤΑΑ. Τα αποτελέσματα αυτών των εργασιών παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 4 (σημείο 4.24), ισχύουν ωστόσο και για το παρόν κεφάλαιο.

3.9. Βλέπε απαντήσεις στα σημεία 1.11 και 1.12 σχετικά με τον αντίκτυπο των ανακτήσεων και των δημοσιονομικών διορθώσεων σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

- Η Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις εξελίξεις στη μέθοδο DAS που εφαρμόζει το Συνέδριο όσον αφορά κάθε ενδεχόμενο αντίκτυπο στο ποσοστό σφάλματος.
- Βλέπε απάντηση στο σημείο 3.5.

⁽¹¹⁾ Για την καλύτερη κατανόηση του εκτός ΟΣΔΕ τμήματος του σχετικού πληθυσμού, έγινε διαστρωμάτωση του δείγματος, εντάσσοντας σε αυτό 140 πράξεις που καλύπτονταν από το ΟΣΔΕ και 40 πράξεις εκτός ΟΣΔΕ.

⁽¹²⁾ Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Γερμανία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Λετονία, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία και Ηνωμένο Βασίλειο.

⁽¹³⁾ Αποφυγή της επέκτασης ανεπιθύμητης βλάστησης, διατήρηση των αναβαθμίδων, διατήρηση των ελαιώνων και τήρηση των ελάχιστων ρυθμών ανανέωσης ζωικού πληθυσμού ή των υποχρεώσεων κοπής της βλάστησης.

⁽¹⁴⁾ Η ΚΑΔ 4 συνδέεται με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1991, για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης (ΕΕ L 375 της 31.12.1991, σ. 1).

⁽¹⁵⁾ Οι υποχρεώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης αποτελούν ουσιαστικές νομικές απαιτήσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν όλοι οι αποδέκτες άμεσων ενισχύσεων της ΕΕ. Αποτελούν τους βασικούς και, σε πολλές περιπτώσεις, τους μοναδικούς όρους που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να δικαιολογείται η καταβολή του πλήρους ποσού της άμεσης ενίσχυσης, εξ ου και η απόφαση του Συνεδρίου να θεωρεί σφάλματα τις παραβάσεις στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης.

⁽¹⁶⁾ Σε κάθε παράβαση, για τον ποσοτικό προσδιορισμό του σφάλματος χρησιμοποιήθηκε το εθνικό σύστημα για τη μείωση των ενισχύσεων. Βλέπε επίσης υποσημείωση 9.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- Οι μειώσεις και οι αποκλεισμοί [που οφείλουν να εφαρμόζουν τα κράτη μέλη στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι δικαιούχοι ενισχύσεων από την ΕΕ δηλώνουν εκτάσεις ή αριθμό ζώων μεγαλύτερους των πραγματικών ⁽¹⁷⁾] δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος από το Συνέδριο ⁽¹⁸⁾.
- Για την αξιολόγηση των συστημάτων εξετάστηκε το ΟΣΔΕ σε τρεις οργανισμούς πληρωμών ⁽¹⁹⁾ δύο κρατών μελών που εφαρμόζουν το ΚΕΕ, του Λουξεμβούργου και του Ηνωμένου Βασιλείου (Βόρεια Ιρλανδία και Αγγλία), και τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του προγράμματος επισιτιστικής βοήθειας της ΕΕ υπέρ των πλέον απόρων ⁽²⁰⁾ στην Ισπανία και την Ιταλία.
- Ο έλεγχος περιλάμβανε εξέταση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Επιτροπής (ΓΔ AGRI) από την άποψη θεμάτων που συνδέονταν με το ΕΓΤΕ.
- Το Συνέδριο εξέτασε τις ελεγκτικές εργασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών της ΓΔ AGRI και πραγματοποίησε επίσκεψη στους οργανισμούς πιστοποίησης του Λουξεμβούργου και του Ηνωμένου Βασιλείου (Βόρεια Ιρλανδία). Τα αποτελέσματα αυτών των εργασιών, τα οποία ισχύουν και για το παρόν κεφάλαιο, παρουσιάζονται στο **κεφάλαιο 4** (βλέπε σημεία 4.26 έως 4.36).

⁽¹⁷⁾ Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1122/2009 προβλέπει ότι, εάν η έκταση που έχει δηλωθεί υπερβαίνει την πραγματική περισσότερο από 3 % ή κατά δύο εκτάρια, το ποσό της ενίσχυσης υπολογίζεται με βάση την προσδιορισθείσα έκταση μειωμένη κατά το διπλάσιο της έκτασης που δηλώθηκε παράτυπα. Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20 %, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για τη σχετική ομάδα καλλιεργειών. Παρόμοιες διατάξεις ισχύουν και για τις πριμοδοτήσεις ζώων.

⁽¹⁸⁾ Εξαιρουμένων των περιπτώσεων κατά τις οποίες τα κράτη μέλη είχαν ήδη εντοπίσει την παρατυπία χωρίς την επιβολή των οφειλόμενων μειώσεων/αποκλεισμών.

⁽¹⁹⁾ Οι οργανισμοί πληρωμών και οι βασικοί έλεγχοι επελέγησαν βάσει ανάλυσης κινδύνου.

⁽²⁰⁾ Άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα («ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ») (ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

3.10. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 3.1**. Από τις 180 πράξεις τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο, 74 (41 %) περιείχαν σφάλματα. Σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, βάσει των σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικά, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 3,8 % ⁽²¹⁾.

3.11. Για σημαντικό αριθμό πράξεων που περιέχουν σφάλματα, το Συνέδριο θεωρεί ότι οι εθνικές αρχές διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία προκειμένου να τα εντοπίσουν και να τα διορθώσουν.

3.12. Από τις 74 πράξεις που περιείχαν σφάλματα, οι 60 περιείχαν προσδιορισμό ποσοτικών σφαλμάτων, τα οποία αφορούσαν την ακρίβεια ή την επιλεξιμότητα των καταβληθεισών ενισχύσεων. Τα συχνότερα σφάλματα ακρίβειας συνίστανται σε δηλώσεις έκτασης μεγαλύτερης της πραγματικής, καθώς και σε διοικητικά σφάλματα, τα περισσότερα από τα οποία, λαμβανόμενα μεμονωμένα, δεν υπερβαίνουν το 5 %. Περιπτώσεις δήλωσης έκτασης μεγαλύτερης της πραγματικής εντοπίστηκαν σε 11 από τα 16 κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη ελέγχου. Τα περισσότερα διοικητικά σφάλματα αφορούσαν εσφαλμένες αξίες δικαιωμάτων (βλέπε πλαίσιο 3.1).

3.13. Τα μεγαλύτερα σφάλματα ακρίβειας συνίστανται κυρίως στην καταβολή υπερβολικών ενισχύσεων για μόνιμους βοσκότοπους στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, με τους διασταυρωτικούς ελέγχους των δηλωθέντων αγροτεμαχίων στο σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων (LPIS), δεν κατέστη δυνατός ο εντοπισμός των κατ' υπέρβαση δηλώσεων, επειδή οι μη επιλέξιμες εκτάσεις είχαν καταχωριστεί ως επιλέξιμοι μόνιμοι βοσκότοποι στη βάση δεδομένων του LPIS (βλέπε πλαίσιο 3.1).

3.10. Μολονότι αυτό είναι το ποσοστό σφάλματος που εκτιμά το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, δεν αντιπροσωπεύει αναγκαστικά τον πραγματικό κίνδυνο για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Για παράδειγμα, επισημαίνεται ότι η μη τήρηση των κανόνων σύναψης συμβάσεων δεν συνεπάγεται αναγκαστικά κατάχρηση στο σύνολο των δαπανών.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το χαμηλότερο όριο σφάλματος που εκτιμήθηκε από το Συνέδριο είναι κάτω από το όριο σημαντικότητας.

3.11. Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι τα νομικά και τεχνικά μέσα (ιδίως τα ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου) που παρέχονται στα κράτη μέλη με το δίκαιο της ΚΓΠ για τη διαχείριση και τον έλεγχο των δαπανών επιτρέπουν στα κράτη μέλη να εντοπίζουν και να διορθώνουν το μεγαλύτερο μέρος των σφαλμάτων.

Ωστόσο, όπως αναφέρεται σαφώς στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2012, οι έλεγχοι της ΓΔ AGRI δείχνουν ότι σε ορισμένα κράτη μέλη υπάρχουν σημαντικές αδυναμίες όσον αφορά τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου. Οι διαπιστώσεις αυτές αποτελούν τη βάση των διαδικασιών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση με σκοπό τη δέουσα προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από τον κίνδυνο παράτυπων πληρωμών και, κατά μέσο όρο, περίπου 600 εκατομμύρια ευρώ ανακτώνται κάθε έτος και εγγράφονται στον προϋπολογισμό για το ΕΙΤΕ.

3.12. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι τα περισσότερα ποσοτικά προσδιορισμό σφαλμάτων είναι περιορισμένης σχετικής σημασίας από δημοσιονομική άποψη και αφορούν κυρίως μικρές διαφοροποιήσεις στη νέα μέτρηση των αγροτεμαχίων που διεξήχθη από το Συνέδριο. Πράγματι, 36 από τα σφάλματα που διαπίστωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι κάτω από 5 %, εκ των οποίων 23 είναι κάτω από 2 %.

Σε περίπτωση που σφάλματα σε σχέση με εσφαλμένες αξίες δικαιωμάτων προκαλούν κίνδυνο για το Ταμείο, τα σφάλματα αυτά παρακολουθούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Όσον αφορά τον εσφαλμένο υπολογισμό δικαιωμάτων για τη Γαλλία που αναφέρεται στο πλαίσιο 3.1, συνεχίζονται οι διαδικασίες εκκαθάρισης για την κάλυψη των οικονομικών ετών 2011 και 2012.

3.13. Η Επιτροπή γνωρίζει το πρόβλημα αυτό και το παρακολουθεί μέσω της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών και, εάν χρειαστεί, μέσω σχεδίου δράσης.

⁽²¹⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 1,7 % και 5,9 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 3.1 — Παραδείγματα σφαλμάτων ακρίβειας**Δηλώσεις εκτάσεων μεγαλύτερων των πραγματικών — αίτηση ενίσχυσης για μη επιλέξιμη έκταση**

Στην Ισπανία, την Αυστρία και την Πορτογαλία, ορισμένα αγροτεμάχια αναφοράς, τα οποία δηλώθηκαν ως μόνιμοι βοσκότοποι και ως τέτοιοι έλαβαν σχετικές ενισχύσεις, στην πραγματικότητα καλύπτονταν πλήρως ή εν μέρει από βράχους, πυκνά δάση ή θάμνους, γεγονός το οποίο θα έπρεπε να τα αποκλείει από τις ενισχύσεις της ΕΕ ⁽²²⁾. Οι αιτήσεις ενίσχυσης για τα αγροτεμάχια αυτά έγιναν δεκτές, διότι η πραγματική κατάστασή τους δεν απεικονιζόταν σωστά στο LPIS. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα αγροτεμάχια αυτά μπορεί να είχαν χρησιμοποιηθεί για γεωργική δραστηριότητα στο παρελθόν, διαπιστώθηκε ωστόσο ότι είχαν εγκαταλειφθεί από χρόνια.

Εσφαλμένος υπολογισμός δικαιωμάτων ενίσχυσης στη βάση δεδομένων που αφορά τα δικαιώματα

Στη Γαλλία, οι καταβληθείσες ενισχύσεις στο πλαίσιο του ΚΕΕ που υποβλήθηκαν σε έλεγχο ήταν λανθασμένες λόγω μη συμμόρφωσης με το εθνικό ανώτατο όριο για τα χορηγούμενα δικαιώματα που ορίζει η σχετική νομοθεσία της ΕΕ ⁽²³⁾.

Εσφαλμένοι υπολογισμοί δικαιωμάτων διαπιστώθηκαν και στο Λουξεμβούργο (βλέπε σημείο 3.23).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 3.1 — Παραδείγματα σφαλμάτων ακρίβειας**Δήλωση εκτάσεων μεγαλύτερων των πραγματικών — αίτηση ενίσχυσης για μη επιλέξιμη έκταση**

Οι εν εξελίξει διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση θα καλύψουν τους κινδύνους που αφορούν και τα τρία κράτη μέλη που αναφέρει το Συνέδριο.

Όσον αφορά την επιλεξιμότητα βοσκοτόπων στην Ισπανία, ζητήθηκε από τις εθνικές αρχές να αναλάβουν δράση για το θέμα αυτό και παρουσίασαν το σχέδιο βελτίωσης του συστήματος αναγνώρισης αγροτεμαχίων (ΣΑΑ), τον Νοέμβριο του 2010. Σ' αυτό το σχέδιο βελτίωσης περιλαμβάνονται, κατά κύριο λόγο, μέτρα για την εφαρμογή συντελεστή επιλεξιμότητας στους βοσκότοπους και για τη διασφάλιση συστηματικής επικαιροποίησης του ΣΑΑ με βάση τα αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων. Η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή του εν λόγω σχεδίου στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, μέσω της οποίας θα καλυφθεί ο αντίστοιχος κίνδυνος για το Ταμείο.

Όσον αφορά την Πορτογαλία, η αδυναμία οφειλόταν σε σχέδιο δράσης, το οποίο ολοκληρώθηκε το 2013. Όσον αφορά τα εν λόγω έτη, ο κίνδυνος για το Ταμείο υπόκειται στη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Εσφαλμένος υπολογισμός δικαιωμάτων ενίσχυσης στη βάση δεδομένων που αφορά τα δικαιώματα

Όσον αφορά τον εσφαλμένο υπολογισμό δικαιωμάτων ενίσχυσης στη Γαλλία, συνεχίζονται οι διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση που καλύπτουν τα οικονομικά έτη 2011 και 2012. Ζητήθηκε από τη Γαλλία να διορθώσει την αξία των δικαιωμάτων χωρίς αδικαιολόγητες καθυστερήσεις. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η διαδικασία συμμόρφωσης για τα εσφαλμένα δικαιώματα ενίσχυσης στη Γαλλία κινήθηκε ως συνέχεια της δήλωσης αξιοπιστίας (DAS) του οικονομικού έτους 2011 και ότι το σφάλμα αυτό περιορίζεται σαφώς στη Γαλλία. Το ακριβές ποσό των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών για το σύνολο του πληθυσμού θα προσδιοριστεί και θα ανακτηθεί πλήρως με τη διαδικασία συμμόρφωσης. Η Επιτροπή εκτιμά ότι αυτή η υπέρβαση ανωτάτου ορίου αντιστοιχεί στο 0,2 % του συνολικού ποσοστού σφάλματος που προσδιορίστηκε από το Δικαστήριο.

Η παρακολούθηση της παρατήρησης που αφορά το Λουξεμβούργο θα γίνει με τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

⁽²²⁾ Η νομοθεσία της ΕΕ ορίζει ως μόνιμο βοσκότοπο τη γη που χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη αγρωστωδών ή άλλων ποωδών κτηνοτροφικών φυτών τα οποία φύονται συνήθως σε φυσικούς βοσκότοπους.

⁽²³⁾ Το Συνέδριο έχει ήδη αναφερθεί στο ζήτημα αυτό στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 2011, πλαίσιο 3.2.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.14. Οι συστηματικές αδυναμίες που εντοπίστηκαν όσον αφορά την ορθή αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των μόνιμων βοσκότοπων έχουν ήδη αναφερθεί σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις ⁽²⁴⁾ και διαπιστώθηκαν επίσης στο πλαίσιο των ελέγχων συστημάτων που διενεργήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία και Βόρεια Ιρλανδία).

3.15. Όσον αφορά τα σφάλματα επιλεξιμότητας, το Συνέδριο εντόπισε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι δηλωθείσες δαπάνες δεν ήταν επιλέξιμες (βλέπε πλαίσιο 3.2).

Πλαίσιο 3.2 — Παράδειγμα σφαλμάτων επιλεξιμότητας — Μη επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού

Στην Πορτογαλία, οι μισθοί των υπαλλήλων των περιφερειακών αρχών που είναι αρμόδιες για τη διενέργεια των επιτόπιων επιθεωρήσεων δηλώθηκαν από τις εν λόγω αρχές ως τεχνική βοήθεια, κατά παράβαση της νομοθεσίας της ΕΕ ⁽²⁵⁾.

3.16. Βάσει της εξέτασης επιλεγμένων υποχρεώσεων στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης (βλέπε σημείο 3.9, δεύτερη περίπτωση), το Συνέδριο διαπίστωσε παραβάσεις σε 24 ⁽²⁶⁾ από τις 146 πληρωμές που εξαρτώντο από την εκπλήρωση αυτών των υποχρεώσεων ⁽²⁷⁾. Οι συχνότερες παραβάσεις που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης αφορούν εκτάσεις που δεν διατηρήθηκαν σε ΚΓΠΚ και την ακαταλληλότητα ή την ανεπάρκεια των εγκαταστάσεων αποθήκευσης νιτρικών αλάτων ζωικής προέλευσης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.14. Η Επιτροπή είναι ενήμερη για τα θέματα που αφορούν την επιλεξιμότητα βοσκοτόπων σ' αυτό το κράτος μέλος και το θέμα αυτό παρακολουθείται με τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Πλαίσιο 3.2 — Παράδειγμα σφαλμάτων επιλεξιμότητας — Μη επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού

Η παρακολούθηση αυτού του θέματος θα γίνει στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

3.16. Όσον αφορά τις πιο συχνές παραβάσεις που διαπιστώθηκαν από το Συνέδριο, η Επιτροπή δίνει ιδιαίτερη προσοχή στον ορισμό και την εφαρμογή των προτύπων ΚΓΠΣ και των SMR4 (εγκαταστάσεις αποθήκευσης νιτρικών αλάτων ζωικής προέλευσης) κατά τη διάρκεια των ελέγχων πολλαπλής συμμόρφωσης. Τυχόν αδυναμίες που διαπιστώθηκαν παρακολουθούνται με τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

⁽²⁴⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2007, πίνακας στο παράρτημα 5.1.2 για την Πορτογαλία, ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2008, σημείο 5.36 για την Ισπανία, ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2009, σημείο 3.38 για την Ισπανία και την Ιταλία, ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2010, πίνακας 3.2.1 για την Ισπανία, ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2011, σημείο 3.20 και πίνακας 3.2 για την Ισπανία, την Ιταλία και την Αυστρία.

⁽²⁵⁾ Άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005.

⁽²⁶⁾ Σε 13 από τις 24 περιπτώσεις, το σφάλμα επηρέαζε την ελεγχθείσα πληρωμή, ενώ στις υπόλοιπες 11 το σφάλμα επηρέαζε μόνο τις μελλοντικές πληρωμές.

⁽²⁷⁾ Οι διαπιστωθείσες παραβάσεις αντιστοιχούν σε 0,2 εκατοστιαίες μονάδες του ποσοστού σφάλματος που αναφέρεται το Συνέδριο στο σημείο 3.10.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Συστήματα των κρατών μελών σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

3.17. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 3.2** ⁽²⁸⁾.

3.17. Στο πλαίσιο του συστήματος επιμερισμένης διαχείρισης, η αποκάλυψη των ελλείψεων είναι ευθύνη του συστήματος εσωτερικού ελέγχου των οργανισμών πληρωμών. Αυτό σημαίνει ότι το συνεχές σύστημα παρακολούθησης και εσωτερικού ελέγχου του οργανισμού πληρωμών θα πρέπει να εντοπίζει κατ' αρχάς εάν οι διοικητικές και ελεγκτικές διαδικασίες δεν είναι αποτελεσματικές. Η ετήσια πιστοποίηση που ασκούν οι οργανισμοί πιστοποίησης για την εκκαθάριση των λογαριασμών περιλαμβάνει την εξέταση της συμμόρφωσης με κριτήρια διαπίστευσης. Πολύ συχνά ο οργανισμός πληρωμών γνωρίζει τις ελλείψεις και λαμβάνει μέτρα για την αποκατάσταση των αδυναμιών, τα οποία απαιτούν χρόνο. Η διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση έχει θεσπιστεί ώστε να εξασφαλίζεται ότι μπορούν να εφαρμοστούν δημοσιονομικές διορθώσεις σε κράτη μέλη για δημοσιονομικά σφάλματα που οφείλονται σε ανεπαρκείς ελέγχους ή για μη συμμόρφωση με βασικούς ελέγχους.

Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ)

3.18. Το ΟΣΔΕ καλύπτει τα βασικά καθεστώτα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ, ήτοι το ΚΕΕ, το ΚΕΣΕ και όλα τα καθεστώτα συνδεδεμένων στρεμματικών ενισχύσεων, καθώς και τα καθεστώτα πριμοδότησης ζώων. Το σύστημα περιλαμβάνει βάσεις δεδομένων για τις εκμεταλλεύσεις και τις αιτήσεις ενίσχυσης, σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων (LPIS), βάσεις δεδομένων για τα ζώα, καθώς και βάση δεδομένων για τα δικαιώματα στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το ΚΕΕ. Το σύστημα προβλέπει διάφορους ελέγχους επιλεξιμότητας, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι διασταυρωτικοί έλεγχοι μεταξύ βάσεων δεδομένων και οι επιτόπιες επιθεωρήσεις.

3.19. Η αξιολόγηση του ΟΣΔΕ περιλάμβανε τη συμμόρφωση με τις διατάξεις των σχετικών κανονισμών, καθώς και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των πληρωμών. Συγκεκριμένα, εξετάστηκαν τα εξής:

- α) διοικητικές και ελεγκτικές διαδικασίες και ποιότητα των βάσεων δεδομένων,
- β) συστήματα ελέγχου που βασίζονται σε φυσικούς επιτόπιους ελέγχους,
- γ) διαδικασίες για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

⁽²⁸⁾ Οι διαπιστώσεις σχετικά με το ΟΣΔΕ, εκτός από εκείνες που αναφέρονται στα δικαιώματα, ισχύουν επίσης για τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που έχουν σχέση με τις εκτάσεις και τα ζώα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.20. Οι έλεγχοι του Συνεδρίου καταδεικνύουν ότι η αποτελεσματικότητα του ΟΣΔΕ επηρεάζεται δυσμενώς κυρίως από την ανακρίβεια των στοιχείων που περιέχουν οι διάφορες βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τους διασταυρωτικούς ελέγχους.

3.20. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στην ακρίβεια των πληροφοριών που περιέχουν οι βάσεις δεδομένων, δεδομένου ότι αποτελούν βασικό στοιχείο για την ορθή διαχείριση και έλεγχο. Όταν εντοπίζονται ελλείψεις, ζητείται από τα κράτη μέλη να τις αντιμετωπίζουν. Επιπλέον, ο κίνδυνος για το Ταμείο καλύπτεται στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Ωστόσο, ενώ αναγνωρίζεται ότι είναι αναπόφευκτο ότι θα υπάρχουν πάντα ορισμένες αδυναμίες και ατέλειες, οι υπηρεσίες της Επιτροπής είναι της γνώμης ότι το ΟΣΔΕ στο σύνολό του παραμένει ένα σταθερό σύστημα για τη διαχείριση των δαπανών της ΚΓΠ.

Διοικητικές και ελεγκτικές διαδικασίες και ποιότητα των βάσεων δεδομένων

3.21. Οι διοικητικές και ελεγκτικές διαδικασίες ⁽²⁹⁾ που εφαρμόζουν οι οργανισμοί πληρωμών πρέπει να περιλαμβάνουν διασταυρωτικούς ελέγχους, μεταξύ άλλων με όλες τις βάσεις δεδομένων του ΟΣΔΕ, οσάκις αυτό είναι δυνατό και σκόπιμο. Το Συνέδριο έλεγξε κατά πόσον οι βάσεις δεδομένων περιέχουν πλήρη και αξιόπιστα στοιχεία, εάν με τους διασταυρωτικούς ελέγχους εντοπίστηκαν ανωμαλίες, καθώς και κατά πόσον ελήφθησαν διορθωτικά μέτρα όταν αυτό επέβαλαν οι περιστάσεις.

3.22. Το LPIS είναι βάση δεδομένων η οποία περιέχει αρχείο με το σύνολο των γεωργικών εκτάσεων (αγροτεμάχια αναφοράς) ενός κράτους μέλους και τις αντίστοιχες επιλέξιμες εκτάσεις κάθε αγροτεμαχίου αναφοράς. Το LPIS βασίζεται σε σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών (GIS) το οποίο περιέχει τα όρια των αγροτεμαχίων ψηφιοποιημένα και με γεωγραφική αναφορά και πρέπει, με τη σειρά του, να βασίζεται, κατά προτίμηση, σε διαστημικές ορθοφωτογραφίες ⁽³⁰⁾. Οι επιλέξιμες εκτάσεις των αγροτεμαχίων αναφοράς αξιολογούνται βάσει των πλέον πρόσφατων ορθοφωτογραφιών. Το Συνέδριο εντόπισε σοβαρές αδυναμίες στις βάσεις δεδομένων του LPIS που υπέβαλε σε έλεγχο (βλέπε πλαίσιο 3.3).

⁽²⁹⁾ Άρθρα 28 και 29 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1122/2009.

⁽³⁰⁾ Οι ορθοφωτογραφίες είναι εναέριες φωτογραφίες που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των εκτάσεων που περιέχονται στο LPIS.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 3.3 — Παραδείγματα εσφαλμένων δεδομένων στα συστήματα ΣΑΑ/ΣΓΠ

Στο Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία), ο οργανισμός πληρωμών δεν αξιολογεί την επιλεξιμότητα της κοινόχρηστης γης (329 000 εκτάρια), ενώ η χρήση ορθοφωτογραφιών για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας άλλων δηλούμενων αγροτεμαχίων είναι περιορισμένη. Από την εξέταση δείγματος δασικών αγροτεμαχίων, το οποίο επελέγη βάσει ανάλυσης κινδύνου, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι ορισμένα εξ αυτών είχαν λάβει ενισχύσεις από την ΕΕ, κατά παράβαση της σχετικής νομοθεσίας της.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο (Βόρεια Ιρλανδία), τα μη επιλέξιμα στοιχεία δεν παρουσιάζονται ως μη επιλέξιμη έκταση στο GIS. Το 2011 το LPIS επικαιροποιήθηκε προς αποκατάσταση των αδυναμιών που είχαν εντοπιστεί κατά την εκτίμηση ποιότητας που απαιτεί η νομοθεσία της ΕΕ⁽³¹⁾. Το Συνέδριο εξέτασε περιορισμένο και επιλεγέν βάσει εκτίμησης κινδύνου δείγμα αγροτεμαχίων αναφοράς τα οποία, σύμφωνα με τις ορθοφωτογραφίες, συνιστούσαν δάση και διαπίστωσε ότι πολλά εξ αυτών είχαν καταχωριστεί ως μόνιμοι βοσκότοποι. Για ορισμένα άλλα, διαπιστώθηκε ότι η επιλέξιμη έκταση που είχε καταχωριστεί στο LPIS ήταν μεγαλύτερη από τη συνολική έκταση του αγροτεμαχίου.

3.23. Όσον αφορά την ακρίβεια των πληρωμών, το Συνέδριο εντόπισε αδυναμίες και στους τρεις οργανισμούς πληρωμών. Στο Λουξεμβούργο, οι πόροι που διέθετε το εθνικό απόθεμα χρησιμοποιούνταν για την αύξηση της αξίας του συνόλου των ήδη χορηγηθέντων δικαιωμάτων, κατά παράβαση των διατάξεων⁽³²⁾ της σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ. Στο Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία και Βόρεια Ιρλανδία), το Συνέδριο εντόπισε πολλές περιπτώσεις κατά τις οποίες το ύψος της ενίσχυσης υπολογιζόταν βάσει εκτάσεων μεγαλύτερων από εκείνες που είχαν όντως προσδιοριστεί από τους επιτόπιους ελέγχους των εθνικών επιθεωρητών.

Συστήματα ελέγχου βασιζόμενα σε φυσικούς επιτόπιους ελέγχους

3.24. Η ποιότητα των επιτόπιων μετρήσεων συνιστά στοιχείο πρωταρχικής σημασίας για τον ορθό καθορισμό του ύψους των ενισχύσεων. Το Συνέδριο επαναδιενήργησε ορισμένες μετρήσεις που είχαν πραγματοποιήσει οι τρεις οργανισμοί πληρωμών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο. Και στις τρεις περιπτώσεις, οι μετρήσεις του Συνεδρίου διέφεραν από τα αποτελέσματα που είχαν αναφέρει οι επιθεωρητές των οργανισμών πληρωμών και οι διαφορές αυτές υπερέβαιναν τα ισχύοντα περιθώρια ανοχής⁽³³⁾ (σε 5 από τις 61 μετρήσεις στο Λουξεμβούργο, σε 6 από τις 42 στο Ηνωμένο Βασίλειο (Βόρεια Ιρλανδία) και σε 8 από τις 21 στο Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία)).

⁽³¹⁾ Το άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1122/2009 προβλέπει την υποχρέωση των κρατών μελών να προβαίνουν σε ετήσιες εκτιμήσεις της ποιότητας των LPIS τους.

⁽³²⁾ Άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009.

⁽³³⁾ Άρθρο 34, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1122/2009.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 3.3 — Παραδείγματα εσφαλμένων δεδομένων στα συστήματα ΣΑΑ/ΣΓΠ

Επί του παρόντος, δεν υπάρχει νομική υποχρέωση για τη χρήση ορθοφωτογραφιών. Ωστόσο, η Επιτροπή, στον οριζόντιο κανονισμό που ασχολείται με τον έλεγχο, τη χρηματοδότηση και την παρακολούθηση της ΚΓΠ, πρότεινε ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να χρησιμοποιούν τέτοιες εικόνες.

Εάν με τους ελέγχους αποδειχθεί ότι οι πληροφορίες στο σύστημα είναι εσφαλμένες και ότι η κατάσταση αυτή έχει προκαλέσει κίνδυνο, το γεγονός αυτό παρακολουθείται στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Όσον αφορά την κατάσταση στη Βόρεια Ιρλανδία, οι δραστηριότητες επικαιροποίησης που πραγματοποιήθηκαν από τις αρχές το 2011 ήταν αποτέλεσμα των ελέγχων που διενεργήθηκαν από τις υπηρεσίες της Επιτροπής κατά την περίοδο 2006-2009. Οι επικαιροποιήσεις αυτές οδήγησαν σε δημοσιονομικές διορθώσεις για τα έτη έως το 2009. Οι διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση συνεχίζονται ακόμα σε σχέση με τα επόμενα έτη.

3.23. Η παρακολούθηση της κατάστασης όσον αφορά το Λουξεμβούργο θα πραγματοποιηθεί με τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Η κατάσταση όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία και Βόρεια Ιρλανδία) παρακολουθείται και θα εξακολουθήσει να παρακολουθείται μέσω πολλών διαδικασιών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

3.24. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συμμερίζονται την άποψη του Συνεδρίου ότι η ποιότητα των επιτόπιων ελέγχων είναι σημαντική. Με τους ελέγχους που διενήργησαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής εντοπίστηκαν συναφείς αδυναμίες στην ποιότητα των επιτόπιων ελέγχων, οι οποίες παρακολουθούνται με διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση που εγγυώνται την επαρκή κάλυψη του κινδύνου έναντι του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Οι έλεγχοι της Επιτροπής έχουν επίσης επισημάνει ελλείψεις του ΟΣΔΕ στην Αγγλία και τη Βόρεια Ιρλανδία. Οι εν λόγω οργανισμοί πληρωμών έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο δημοσιονομικών διορθώσεων σχετικά με το θέμα αυτό και συνεχίζονται περαιτέρω διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.25. Η νομοθεσία της ΕΕ ορίζει τη χορτολιβαδική έκταση ως έκταση καλυπτόμενη από ποώδη βλάστηση. Στο Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία και Βόρεια Ιρλανδία) στο πλαίσιο του ΚΕΕ χορηγείται ενίσχυση για βοσκήσιμες δασικές εκτάσεις. Εντούτοις, κατά την επαναδιενέργεια των επιτόπιων επιθεωρήσεων από το Συνέδριο στο Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία), διαπιστώθηκε ότι πολλά από αυτά τα αγροτεμάχια δεν καλύπτονταν με χορτάρι και ότι, ως εκ τούτου, δεν ενέπιπταν στον ορισμό των βοσκήσιμων δασικών εκτάσεων. Οι εθνικοί επιθεωρητές είχαν αναφέρει τις εν λόγω εκτάσεις ως πλήρως επιλέξιμες για ενίσχυση από την ΕΕ.

Διαδικασίες ανάκτησης των ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως

3.26. Στους τρεις οργανισμούς πληρωμών που επελέγησαν για τον έλεγχο συστημάτων με αντικείμενο το ΟΣΔΕ, το Συνέδριο εξέτασε τα λογιστικά αρχεία προκειμένου να εξακριβώσει κατά πόσον τα προς ανάκτηση ποσά καταχωρίζονται προσεκτικώς από λογιστική άποψη και γνωστοποιούνται σωστά στην Επιτροπή. Στο Λουξεμβούργο και το Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία), διαπιστώθηκε ότι οι σχετικές διαδικασίες λειτουργούσαν με ικανοποιητικό τρόπο.

3.27. Στο Ηνωμένο Βασίλειο (Βόρεια Ιρλανδία), το Συνέδριο παρατήρησε ότι δεν ήταν πάντοτε δυνατή η συμφωνία των ποσών που είχαν καταχωριστεί στο βιβλίο οφειλετών με τις επιμέρους καταχωρίσεις επί των οποίων βασιζόνταν τα εν λόγω ποσά και ότι οι δεδουλευμένοι τόκοι δεν καταχωρίζονταν στον πίνακα των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Συστήματα ελέγχου εφαρμοζόμενα στο πλαίσιο του προγράμματος επισιτιστικής βοήθειας της ΕΕ υπέρ των απόρων

3.28. Το Συνέδριο εξέτασε τα συστήματα ελέγχου που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του προγράμματος επισιτιστικής βοήθειας της ΕΕ υπέρ των απόρων στην Ισπανία και την Ιταλία. Σύμφωνα με το εν λόγω πρόγραμμα, ο επιλεγείς υποψήφιος αναλαμβάνει την προμήθεια ορισμένων ποσοτήτων τροφίμων σε φιλανθρωπικές οργανώσεις για διανομή στους απόρους⁽³⁴⁾ της ΕΕ. Σε πολλές περιπτώσεις, ο επιλεγείς υποψήφιος πληρώνεται σε αγαθά από τα αποθέματα παρέμβασης, τα οποία, πολύ συχνά, προέρχονται από τα αποθέματα παρέμβασης κράτους μέλους διαφορετικού από εκείνο στο οποίο διανέμονται τα τρόφιμα. Στις περιπτώσεις αυτές, το πρόγραμμα επισιτιστικής βοήθειας απαιτεί στενή διοικητική συνεργασία μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών.

3.29. Και στους δύο οργανισμούς πληρωμών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο, κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, τα συστήματα που εφαρμόζονται για τη διανομή των τροφίμων είναι αποτελεσματικά. Ωστόσο, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η διοικητική συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων κρατών μελών παρουσίαζε ορισμένες αδυναμίες (βλέπε **παράρτημα 3.2**).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.25. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής γνωρίζουν τα προβλήματα που εντοπίστηκαν από το Συνέδριο και τα παρακολουθούν — βλέπε πλαίσιο 3.3.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής θεωρούν, για παράδειγμα, ότι, για να καταστεί δυνατή η διατήρηση της γεωργίας σε συγκεκριμένες εκτάσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν μια διαδικασία που εξασφαλίζει ότι η έκταση εντός των εν λόγω αγροτεμαχίων θεωρείται επιλέξιμη για πληρωμή, εφόσον το συνολικό αγροτεμάχιο εξακολουθεί να θεωρείται ως «γεωργικό». Κατά τα τελευταία έτη συζητήθηκαν με τα κράτη μέλη και διανεμήθηκαν σ' αυτά κατευθυντήριες γραμμές, καθώς και παραδείγματα για τον τρόπο αξιολόγησης της έκτασης που πρόκειται να ληφθεί υπόψη.

3.27. Η Επιτροπή είναι ενήμερη για την κατάσταση και την παρακολούθει στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών.

3.29. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη γενικά θετική αξιολόγηση του Συνεδρίου.

⁽³⁴⁾ Η έννοια του όρου «άποροι» καθορίζεται στο άρθρο 1, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 807/2010 της Επιτροπής, της 14ης Σεπτεμβρίου 2010, περί λεπτομερών κανόνων για τη χορήγηση τροφίμων προερχόμενων από τα αποθέματα παρέμβασης στους απόρους της Ένωσης (ΕΕ L 242 της 15.9.2010, σ. 9).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εκτίμηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος από την Επιτροπή

3.30. Η ΓΔ AGRI προβαίνει σε εκτίμηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος, ήτοι του βαθμού στον οποίο οι πράξεις εξακολουθούν να περιέχουν σφάλμα μετά την εφαρμογή των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου. Πριν από την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2012, η εκτίμηση αυτή βασιζόταν κυρίως στις στατιστικές των επιτόπιων επιθεωρήσεων που καταρτίζουν τα κράτη μέλη. Για τον υπολογισμό του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος η ΓΔ AGRI βασιζόταν στα αποτελέσματα των τυχαίως επιλεγόμενων επιθεωρήσεων που περιλαμβάνονταν στις στατιστικές. Προς αντιστάθμιση πιθανών ελλείψεων ή κενών σε αυτές τις στατιστικές, η ΓΔ AGRI αύξανε κατά 25 % το εναπομένον ποσοστό σφάλματος στις στατιστικές.

3.31. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2012 και κατόπιν αξιολόγησης της αξιοπιστίας των εφαρμοζόμενων διαδικασιών, η ΓΔ AGRI αναθεώρησε ουσιαστικά τη μέθοδο υπολογισμού του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος. Λαμβάνει πλέον υπόψη ότι το γεγονός ότι οι στατιστικές σχετικά με τις επιθεωρήσεις μπορεί να περιέχουν ελλείψεις που επηρεάζουν την αξιοπιστία τους και ότι δεν καλύπτουν όλες τις συνιστώσες του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος. Κατά συνέπεια, η ΓΔ AGRI προέβη σε χωριστή εκτίμηση για κάθε οργανισμό πληρωμών και αναθεώρησε προς τα άνω τα αναφερόμενα ποσοστά σφάλματος όπου αυτό κρίθηκε αναγκαίο. Σε 37 από τους 81 οργανισμούς πληρωμών επήλθαν αυξήσεις κατά 2 ή 5 ποσοστιαίες μονάδες, ανάλογα με τη σοβαρότητα των αδυναμιών.

3.32. Συνεπεία των ανωτέρω, σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Επιτροπής, το εναπομένον ποσοστό σφάλματος στον τομέα των αποσυνδεδεμένων στρεμματικών ενισχύσεων για το 2012 είναι 2,4 %, ήτοι 4,5 φορές υψηλότερο από το ποσοστό σφάλματος του 0,54 %⁽³⁵⁾ που υπολογίστηκε βάσει των στατιστικών που διαβίβασαν τα κράτη μέλη.

3.33. Αυτή η αλλαγή προσέγγισης αποτελεί αναγνώριση των αδυναμιών που είχε επισημάνει το Συνέδριο σε προγενέστερες ετήσιες εκδόσεις του⁽³⁶⁾ και είχε επιβεβαιώσει η Υπηρεσία Εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής⁽³⁷⁾. Εντούτοις, το Συνέδριο θεωρεί ότι η Επιτροπή οφείλει να λάβει διορθωτικά μέτρα και στους υπόλοιπους τομείς του ΕΓΤΕ.

3.30. Οι τρόπος με τον οποίο η ΓΔ AGRI διαπίστωσε το εναπομένον ποσοστό σφάλματος που αναφέρεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2012 περιγράφεται στο σημείο 3.31. Η περιγραφή στο σημείο 3.30 σχετικά με τον τρόπο που έγινε αυτό το σφάλμα κατά τα προηγούμενα έτη δεν συμπεριλαμβάνεται στο πεδίο αναφοράς της παρούσας έκθεσης.

3.31. Κατά τα προηγούμενα έτη το Συνέδριο επέκρινε τη ΓΔ AGRI ότι τεκμηρίωσε το εναπομένον ποσοστό σφάλματος μόνο βάσει των στοιχείων που της διαβίβασαν τα κράτη μέλη για τους ελέγχους που διενήργησαν με περιθώριο ασφαλείας 25 %. Όσον αφορά το οικονομικό έτος 2012, η ΓΔ AGRI ανέπτυξε και χρησιμοποίησε για τις αποσυνδεδεμένες από την παραγωγή άμεσες ενισχύσεις (ΚΕΣΕ και ΚΕΕ) μια νέα ολοκληρωμένη προσέγγιση που εφαρμόζεται σε επίπεδο οργανισμού πληρωμών, η οποία εξακολουθεί να βασίζεται στις στατιστικές ελέγχου των κρατών μελών, αλλά η οποία λαμβάνει επίσης υπόψη άλλα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου, όπως τη γνώμη των οργανισμών πιστοποίησης, τα αποτελέσματα των ελέγχων της Επιτροπής και την αξιολόγηση του Συνεδρίου σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος ελέγχου. Οι διαθέσιμες πληροφορίες από τους ελέγχους του ΕΕΣ, από τα πορίσματα των οργανισμών πιστοποίησης και από τους ελέγχους της ίδιας της Επιτροπής εντάσσονται στο πλαίσιο μιας συνολικής αξιολόγησης της κατάστασης στο επίπεδο του οργανισμού πληρωμών και λαμβάνονται υπόψη κατά τη συγκέντρωσή τους σε επίπεδο κρατών μελών ή σε επίπεδο ΕΕ-27.

3.32. Όπως αναφέρεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2012 της ΓΔ AGRI, οι διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση συνεχίζονται για τα 17 κράτη μέλη που πλήττονται από ποσοστό σφάλματος υψηλότερο από 2 %. Τα διακυβευόμενα ποσά θα ανακτηθούν σε συστηματική βάση.

3.33. Η νέα ολοκληρωμένη προσέγγιση που χρησιμοποιήθηκε για το 2012 για τις αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις θα αναπτυχθεί ακόμη περισσότερο και θα επεκταθεί όσο το δυνατό περισσότερο και στα άλλα μέτρα της ΚΓΠ για το οικονομικό έτος 2013.

⁽³⁵⁾ Μέσος σταθμισμένος όρος των ποσοστών σφάλματος που ανέφεραν τα κράτη μέλη για τις στατιστικές των επιθεωρήσεων στον τομέα των αποσυνδεδεμένων στρεμματικών ενισχύσεων στην ΕΕ των 27.

⁽³⁶⁾ Τελευταία φορά στην ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2011, σημείο 3.41.

⁽³⁷⁾ Σημείο 3.1.5 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων για το 2012 της ΓΔ AGRI.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.34. Τα αποτελέσματα της νέας προσέγγισης επιβεβαιώνουν ότι η διασφάλιση που παρέχουν οι στατιστικές των επιθεωρήσεων των κρατών μελών, οι δηλώσεις των διευθυντών των οργανισμών πληρωμών και οι εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης είναι περιορισμένη. Πράγματι, και για τους 37 οργανισμούς πληρωμών για τους οποίους η Επιτροπή αποφάσισε να εφαρμόσει αύξηση του ποσοστού σφάλματος που αναφερόταν στις στατιστικές ελέγχου στον τομέα των αποσυνδεδεμένων στρεμματικών ενισχύσεων, οι διευθυντές των οργανισμών αυτών είχαν διατυπώσει γνώμη χωρίς επιφύλαξη και μάλιστα για 32 από αυτούς το ίδιο είχαν πράξει και οι οργανισμοί πιστοποίησης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2012

3.35. Για την υπό εξέταση ομάδα πολιτικής:

- βάσει των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι 3,8 %·
- από τα τρία συστήματα εποπτείας και ελέγχου του ΟΣΔΕ που εξετάστηκαν (³⁸), τα δύο αξιολογήθηκαν ως μη αποτελεσματικά (Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία και Βόρεια Ιρλανδία)) και το τρίτο ως μερικώς αποτελεσματικό (Λουξεμβούργο)·
- τα δύο εξετασθέντα συστήματα εποπτείας και ελέγχου που εφαρμόζονται για τη διανομή τροφίμων σε απόρους κρίθηκαν αποτελεσματικά.

Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες που έγιναν δεκτές περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

3.34. Βλέπε απάντηση στο σημείο 3.32.

Το έργο των οργανισμών πιστοποίησης θα επεκταθεί ιδιαίτερα στο πλαίσιο της εφαρμογής της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ: θα πρέπει να πραγματοποιήσουν εκ νέου, σε αντιπροσωπευτικό δείγμα, τους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους που διενεργεί ο οργανισμός πληρωμών προκειμένου να εκφέρουν γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι δαπάνες και, έτσι, να επικυρώσουν τις στατιστικές ελέγχου.

3.35. Βλέπε απάντηση στα σημεία 1.12 και 1.13 για τον αντίκτυπο των ανακτήσεων και των δημοσιονομικών διορθώσεων σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

- Οι υπηρεσίες της Επιτροπής, στο πλαίσιο των δικών τους ελέγχων, προέβησαν σε παρόμοιες διαπιστώσεις με αυτές του Συνεδρίου. Οι διαπιστώσεις αυτές παρακολουθούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Σε περίπτωση που στις διαπιστώσεις του Συνεδρίου αποδειχθεί ότι θα πρέπει να καλυφθεί κι άλλος κίνδυνος, θα εξεταστεί η κίνηση κατάλληλων διαδικασιών.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι προστατεύει τα οικονομικά συμφέροντα του προϋπολογισμού της ΕΕ μέσω δημοσιονομικών διορθώσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Επιπλέον, οι ελλείψεις στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών αντιμετωπίζονται μέσω στοχοθετημένων και ολοκληρωμένων σχεδίων δράσης, όπου χρειάζεται. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι το χαμηλότερο όριο σφάλματος που εκτιμήθηκε από το Συνέδριο είναι χαμηλότερο από το όριο σημαντικότητας.

(³⁸) Όλα τα σχετικά με το ΟΣΔΕ συστήματα που εξετάστηκαν επελέγησαν βάσει ανάλυσης κινδύνου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συστάσεις

3.36. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν διατυπωθεί σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις παρουσιάζεται στο **παράρτημα 3.3**. Στις ετήσιες εκθέσεις για το οικονομικό έτος 2009 και 2010, το Συνέδριο είχε διατυπώσει επτά συστάσεις, εκ των οποίων οι δύο υλοποιήθηκαν πλήρως, οι δύο ως επί το πλείστον, οι τέσσερις μερικώς και η μία καθόλου.

3.37. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2012, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εντείνουν και να επιταχύνουν τις απαιτούμενες προσπάθειες προκειμένου να δοθεί συνέχεια στα ακόλουθα:

- **Σύσταση 1:** Οι επιλέξιμες εκτάσεις, και ιδίως οι μόνιμοι βοσκότοποι, πρέπει να καταχωρίζονται σωστά στο LPIS, ειδικά στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εκτάσεις, πρώτον καλύπτονται πλήρως ή εν μέρει από βράχους, δενδρύλλια, πυκνά δένδρα ή θάμνους ή, δεύτερον, έχουν εγκαταλειφθεί από χρόνια (βλέπε σημεία 3.13 και 3.25, καθώς και **πλαίσιο 3.3**).

3.36. Η Επιτροπή έχει διαφορετική άποψη σχετικά με την κατάσταση όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων που διατυπώθηκαν σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις:

- «εφαρμογή, ως επί το πλείστον»: η Επιτροπή θεωρεί ότι η εφαρμογή αυτών των σημείων είναι συνεχής και δεν θα μπορούσε ποτέ να θεωρηθεί πλήρης (η χρησιμοποίηση ορθοφωτογραφιών καθίσταται υποχρεωτική, το ΣΣΑ επικαιροποιείται με βάση νέες ορθοφωτογραφίες και αποκαθίστανται οι ελλείψεις στα συστήματα ελέγχου και τις βάσεις δεδομένων του ΟΣΔΕ),
- «εφαρμογή, ως προς έναν βαθμό»: εξασφάλιση ότι η ποιότητα των επιτόπιων ελέγχων είναι επαρκής και ότι ο σχετικός έλεγχος από τους οργανισμούς πιστοποίησης είναι συνεχής,
- αποσαφήνιση των κανόνων επιλεξιμότητας: η Επιτροπή έχει υποβάλει προτάσεις στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, ενώ οι κατευθυντήριες γραμμές για τις εργασίες που πρέπει να εκτελούνται από τους οργανισμούς πιστοποίησης έχουν αναθεωρηθεί εκ βάθρων και υποβληθεί στα κράτη μέλη και στους οργανισμούς πιστοποίησης,
- ελάχιστες ετήσιες απαιτήσεις σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά τη διατήρηση λειμώνων: στις προτάσεις μεταρρύθμισης της ΚΓΠ προβλέπεται οι δράσεις αυτές να υλοποιούνται από τα κράτη μέλη.

3.37.

Για να καταστεί δυνατή η διατήρηση της γεωργίας σε συγκεκριμένες εκτάσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν μια διαδικασία που εξασφαλίζει ότι η έκταση εντός των εν λόγω αγροτεμαχίων θεωρείται επιλέξιμη για πληρωμή, εφόσον το συνολικό αγροτεμάχιο εξακολουθεί να θεωρείται ως «γεωργικό». Κατά τα τελευταία έτη συζητήθηκαν με τα κράτη μέλη και διανεμήθηκαν σ' αυτά κατευθυντήριες γραμμές, καθώς και παραδείγματα για τον τρόπο με τον οποίο αξιολογείται η έκταση που θα λαμβάνεται υπόψη.

Όταν διαπιστωθεί ότι το κράτος μέλος δεν καταγράφει σωστά επιλέξιμη έκταση, η υπόθεση υπόκειται σε διαδικασία εκκαθάρισης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 2:** Απαιτείται άμεσα η λήψη διορθωτικών μέτρων όταν διαπιστώνεται ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου ή/και οι βάσεις δεδομένων στο πλαίσιο του ΟΣΔΕ είναι ελλιπή ή παρωχημένα (βλέπε σημεία 3.13 και 3.22 έως 3.23).
- **Σύσταση 3:** Οι πληρωμές πρέπει να βασίζονται στα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων (βλέπε σημείο 3.23) και ότι η ποιότητα των επιτόπιων επιθεωρήσεων πρέπει να είναι τέτοια ώστε η επιλέξιμη έκταση να προσδιορίζεται με αξιόπιστο τρόπο (βλέπε σημεία 3.24 και 3.25).
- **Σύσταση 4:** Οι εργασίες των διευθυντών των οργανισμών πληρωμών και των οργανισμών πιστοποίησης επί των οποίων στηρίζονται οι αντίστοιχες δηλώσεις τους πρέπει να παρέχουν, χάρη στον σχεδιασμό και την ποιότητά τους, αξιόπιστα στοιχεία για τη θεμελίωση της εκτίμησης της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (βλέπε σημεία 3.30 έως 3.34).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όταν οι υπηρεσίες της Επιτροπής διαπιστώσουν τέτοιου είδους προβλήματα κατά τη διάρκεια των ελέγχων τους, ζητούν από το κράτος μέλος να λάβει διορθωτικά μέτρα. Στις περιπτώσεις όπου το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα οξύ, το κράτος μέλος υποχρεούται να εφαρμόσει σχέδιο διορθωτικών μέτρων το οποίο παρακολουθείται στενά από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Μέχρι στιγμής, τα εν λόγω σχέδια έχουν αποδειχθεί πολύ αποτελεσματικά. Η Επιτροπή διασφαλίζει επίσης ότι ο χρηματοπιστωτικός κίνδυνος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ που προκύπτει από τις εν λόγω ελλείψεις καλύπτεται μέσω δημοσιονομικών διορθώσεων που επιβάλλονται με τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως προς το θέμα αυτό και θα συνεχίσει να εστιάζει τους ελέγχους της όσον αφορά τον κίνδυνο να μην επισημανθεί μη επιλέξιμη έκταση πριν από τις πληρωμές. Θα εφαρμοστούν δημοσιονομικές διορθώσεις όταν αυτό απαιτείται για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

Η Επιτροπή συνεχίζει να εξετάζει το έργο των οργανισμών πιστοποίησης με την ανάλυση των εγγράφων που αφορούν την οικονομική εκκαθάριση των λογαριασμών, καθώς και αποστολές ελέγχου σε οργανισμούς πιστοποίησης. Επιπλέον, το 2012 πραγματοποιήθηκαν ειδικές αποστολές ελέγχου σε 14 οργανισμούς πιστοποίησης για να εξεταστούν οι εργασίες τους όσον αφορά τους επιτόπιους ελέγχους και τις στατιστικές ελέγχου, διότι οι τομείς αυτοί αναγνωρίστηκαν από την Επιτροπή ως τομείς ιδιαίτερου κινδύνου. Τον Σεπτέμβριο 2012 διοργανώθηκε συνεδρίαση ομάδας εμπειρογνομόνων των οργανισμών πιστοποίησης. Επιπλέον, στο πλαίσιο της προετοιμασίας για τη νέα περίοδο προγραμματισμού και, σύμφωνα με την αυξημένη ευθύνη των οργανισμών πιστοποίησης για την κάλυψη της νομιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών, διοργανώνονται διμερείς συναντήσεις με οργανισμούς πιστοποίησης το 2013.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
«ΓΕΩΡΓΙΑ: ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗ ΣΤΗΡΙΞΗ»

	2012			2011	2010	2009
	ΟΣΔΕ	εκτός ΟΣΔΕ	Σύνολο			
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ						
Σύνολο πράξεων:	140	40	180	180	146	148
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ⁽¹⁾ ⁽²⁾						
Ποσοστό (αριθμός) των πράξεων οι οποίες βάσει των σχετικών δοκιμασιών διαπιστώθηκε ότι:						
δεν περιέχουν σφάλματα	60 % (84)	55 % (22)	59 % (106)	61 %	73 %	76 %
περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα	40 % (56)	45 % (18)	41 % (74)	39 %	27 %	24 %
Ανάλυση των πράξεων που περιέχουν σφάλματα						
Ανάλυση ανά είδος σφάλματος						
Μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα	14 % (8)	33 % (6)	19 % (14)	14 %	26 %	31 %
Προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα:	86 % (48)	67 % (12)	81 % (60)	86 %	74 %	69 %
Επιλεξιμότητα	12 % (6)	67 % (8)	23 % (14)	23 %	3 %	13 %
Πραγματική υπόσταση	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	2 %	0 %	0 %
Ακρίβεια	88 % (42)	33 % (4)	77 % (46)	75 %	97 %	87 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ						
Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος	3,8 %					
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	5,9 %					
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	1,7 %					

⁽¹⁾ Προς διευκόλυνση της κατανόησης τομέων με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός της αυτής ομάδας πολιτικής, το δείγμα διαιρέθηκε σε επιμέρους τμήματα.

⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεως αντιστοιχούν στον πραγματικό αριθμό των πράξεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΓΕΩΡΓΙΑ: ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗ ΣΤΗΡΙΞΗ»

Αξιολόγηση επιλεγέντων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου — ΕΓΤΕ

Κράτος μέλος (οργανισμός πληρωμών)	Καθεστώς	Δαπάνες σχετικές με το ΟΣΔΕ [εθνικό ανώτατο όριο, παράρ- τημα VIII του κανονι- σμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009] (1 000 ευρώ)	Διοικητικές διαδικα- σίες και έλεγχοι που αποσκοπούν στη δια- σφάλιση της ορθότη- τας των πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας των βάσεων δεδομένων	Μεθοδολογία των επι- τόπιων επιθεωρήσεων, επιλογή, εκτέλεση, έλεγχος ποιότητας και κοινοποίηση των επι- μέρους αποτελεσμά- των	Διαδικασίες για την ανάκτηση αγρεωστή- τως καταβληθέντων ποσών	Συνολική αξιολόγηση (*)
Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία)	ΚΕΕ	3 988 042	Μη αποτελεσματικό 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9	Μερικώς αποτελε- σματικό α	Μερικώς αποτελε- σματικό Α	Μη αποτελεσματικά
Ηνωμένο Βασίλειο (Βόρεια Ιρλανδία)	ΚΕΕ	3 988 042	Μη αποτελεσματικό 1, 3, 5, 6, 9, 10	Μερικώς αποτελε- σματικό α	Μερικώς αποτελε- σματικό Α, Β	Μη αποτελεσματικά
Λουξεμβούργο	ΚΕΕ	37 679	Μερικώς αποτελε- σματικό 2, 4	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσμα- τικά

(*) Το αποτέλεσμα της συνολικής αξιολόγησης δεν μπορεί να είναι καλύτερο από το αποτέλεσμα της αξιολόγησης των διοικητικών διαδικασιών και ελέγχων.

- 1 Ελληνή ή εσφαλμένα στοιχεία σχετικά με το μέγεθος και την επιλεξιμότητα των εκτάσεων στη βάση δεδομένων του LPIS.
- 2 Η διαδικασία καταχώρισης των αιτήσεων δεν εμπεριέχει επαρκείς δικλίδες ελέγχου προκειμένου να αποτρέπεται η προχρονολόγηση της αίτησής τους.
- 3 Τα σφάλματα που περιείχαν οι αιτήσεις διορθώθηκαν ως προφανή σφάλματα χωρίς να εφαρμοστούν ποινές, ως οφείλετο.
- 4 Οι αξίες των δικαιωμάτων αυξήθηκαν κατά παράβαση της νομοθεσίας της ΕΕ.
- 5 Λανθασμένη εφαρμογή του ορισμού της έννοιας του γεωργού κατά την ΕΕ.
- 6 Ενισχύσεις που καταβλήθηκαν για μη επιλέξιμες εκτάσεις.
- 7 Ανακολουθίες στη βάση δεδομένων για τα δικαιώματα.
- 8 Μη επιβολή κυρώσεων για εκτάσεις που δηλώθηκαν εσφαλμένα, ενώ αποτελούν τμήμα κοινόχρηστης γης.
- 9 Τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων δεν έτυχαν ορθής επεξεργασίας στις βάσεις δεδομένων του ΟΣΔΕ.
- 10 Ανεπάρκειες των διοικητικών διασταυρωτικών ελέγχων και καταβολές ενισχύσεων πριν από τη διευθέτηση των ανωμαλιών.

α Ανεπαρκής ποιότητα των μετρήσεων των εκτάσεων κατά τους επιτόπιους ελέγχους.

Α Ανακρίβειες στους λογαριασμούς οφειλετών.

Β Καθυστερήσεις στην καταχώριση των οφειλών και την ενημέρωση των γεωργών σχετικά με τις υποχρεώσεις εξόφλησης.

Κράτος μέλος (οργανισμός πληρωμών)	Καθεστώς	Δαπάνες (*) (1 000 ευρώ)	Διαδικασίες σύνταξης συμβά- σεων	Συνεργασία με άλλα κράτη μέλη	Εφαρμογή του σχεδίου	Εποπτεία και έλεγχος	Συνολική αξιολόγηση
Ισπανία (FEGA)	Επισιτιστική βοήθεια 2011	74 731	Αποτελεσματι- κό	Μερικώς απο- τελεσματικό 1	Αποτελεσματι- κό	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικά
Ιταλία (AGEA)	Επισιτιστική βοήθεια 2012	22 103	Αποτελεσματι- κό	Μερικώς απο- τελεσματικό 2	Αποτελεσματι- κό	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικά

(*) Δεν περιλαμβάνει την αξία των αποθεμάτων παρέμβασης.

- 1 Η Ισπανία έλαβε σιτηρά και αποβουτυρωμένο γάλα σε σκόνη, τα οποία διατηρούνταν σε αποθέματα κατ' εφαρμογήν μέτρων παρέμβασης στη Γαλλία και την Ιρλανδία αντίστοιχα. Για αμφότερα τα προϊόντα, στους επιλεγέντες υποψηφίους επεστράφησαν τα έξοδα μεταφοράς μέχρι την Ισπανία. Η νομοθεσία της ΕΕ προβλέπει ότι, στις περιπτώσεις αυτές, η μεταφορά προς τη χώρα προορισμού πρέπει να επαληθεύεται με ειδική διαδικασία (έντυπο T5), την οποία οι γαλλικές και οι ιρλανδικές αρχές αρνήθηκαν να κινηθούν. Ως εκ τούτου, οι ισπανικές αρχές εφάρμοσαν εναλλακτική διαδικασία, την οποία το Συνέδριο θεωρεί λιγότερο αποτελεσματική.
- 2 Η Ιταλία οργάνωσε κοινό δημόσιο διαγωνισμό για την παράδοση ζυμαρικών στην Ιταλία και τη Μάλτα, δεχόμενη εν μέρει ως αντάλλαγμα σιτηρά που διατηρούνταν σε αποθέματα κατ' εφαρμογήν μέτρων παρέμβασης. Συνεπεία αυτής της διαδικασίας, η Μάλτα έπρεπε να λάβει 224 τόνους ζυμαρικών οι οποίοι αντιστοιχούσαν στην ποσότητα των σιτηρών που διέθεσε η ίδια. Ωστόσο, εξαιτίας διοικητικού σφάλματος, η Ιταλία παρέδωσε μόνο 180 τόνους ζυμαρικών στη Μάλτα.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΓΕΩΡΓΙΑ: ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗ ΣΤΗΡΙΞΗ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2010	3.58. Κατόπιν της εν λόγω εξέτασης, καθώς και βάσει των ευρημάτων και συμπερασμάτων για το οικονομικό έτος 2010, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή να λάβει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίζονται τα εξής:							
	α) να καταστεί υποχρεωτική η χρήση των ορθοφωτογραφιών, καθώς και η τακτική ενημέρωση του LPIS, βάσει των νέων ορθοφωτογραφιών (βλέπε σημείο 3.31) ⁽¹⁾ ,		X					
	β) να θεραπεύσουν οι οργανισμοί πληρωμών τις επισημανθείσες αδυναμίες στις περιπτώσεις όπου τα συστήματα ελέγχου και οι βάσεις δεδομένων ΟΣΔΕ διαπιστώθηκε ότι ήταν πλημμελή (βλέπε σημεία 3.23 έως 3.25) ⁽¹⁾ ,		X					
	γ) η ποιότητα των επιτόπιων επιθεωρήσεων να είναι η απαιτούμενη προκειμένου να προσδιορίζεται η επιλέξιμη έκταση με αξιόπιστο τρόπο (βλέπε σημεία 3.38 και 3.39),			X				
	δ) οι οργανισμοί πιστοποίησης να ελέγχουν και να αναφέρουν επαρκώς την ποιότητα των επιθεωρήσεων (βλέπε σημεία 3.46 και 3.47).			X				
2009	3.73. Το Συνέδριο συνιστά να θεραπευθούν οι αδυναμίες των συστημάτων που εντοπίστηκαν. Σχετικά με το θέμα αυτό, οι ανεπάρκειες που επείγει περισσότερο να αντιμετωπιστούν σχετικά με το ΚΕΕ και το ΚΕΣΕ είναι οι εξής:							
	γ) διευκρίνιση και περαιτέρω ενίσχυση των κανόνων, προκειμένου η άμεση ενίσχυση της ΕΕ να μην καταβάλλεται σε αιτούντες που ούτε χρησιμοποίησαν τη γη για την άσκηση γεωργικής δραστηριότητας ούτε τη διατήρησαν σε ΚΓΠΚ,			X				
	δ) θέση, σε επίπεδο ΕΕ, ελάχιστων ετήσιων απαιτήσεων όσον αφορά τη διατήρηση των βοσκοτόπων, προκειμένου να είναι επιλέξιμοι για άμεση ενίσχυση από την ΕΕ.				X			

⁽¹⁾ Παρόμοιες συστάσεις διατυπώθηκαν στο σημείο 3.73, στοιχεία α) και β), της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2009.

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2009	3.75. Εξάλλου, το Συνέδριο θεωρεί ότι οι κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής, σχετικά με το έργο που πρέπει να επιτελούν οι οργανισμοί πιστοποίησης, πρέπει να αναθεωρηθούν ως προς το είδος, το πεδίο που θα καλύπτουν και τις υποχρεώσεις σε θέματα κοινοποίησης στοιχείων, ιδίως όσον αφορά τις εργασίες που σχετίζονται με την επικύρωση των στατιστικών των κρατών μελών που αφορούν τους ελέγχους και τις επιθεωρήσεις.			X				

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	4.1-4.8
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	4.2-4.7
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	4.8
Κανονικότητα των πράξεων	4.9-4.19
Αγροτική ανάπτυξη	4.10-4.18
Περιβάλλον αλιεία και υγεία	4.19
Αποτελεσματικότητα των συστημάτων	4.20-4.41
Αγροτική ανάπτυξη	4.20-4.39
Συστήματα των κρατών μελών σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων	4.20-4.25
Συστήματα της Επιτροπής σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων	4.26-4.39
Περιβάλλον αλιεία και υγεία	4.40-4.41
Συμπέρασμα και συστάσεις	4.42-4.45
Συμπέρασμα για το 2012	4.42
Συστάσεις	4.43-4.45
Παράρτημα 4.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για την ομάδα πολιτικής «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία»	
Παράρτημα 4.2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων για την αγροτική ανάπτυξη	
Παράρτημα 4.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για την ομάδα πολιτικής «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία»	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

4.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με την ομάδα πολιτικής «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία», η οποία περιλαμβάνει την αγροτική ανάπτυξη (που υπάγεται στον τομέα πολιτικής «Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη») και τους τομείς πολιτικής «Θαλάσσιες υποθέσεις και αλιεία», «Υγεία και προστασία των καταναλωτών» και «Περιβάλλον και δράση για το κλίμα». Στον **πίνακα 4.1** παρουσιάζονται τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά το 2012.

Πίνακας 4.1 — Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2012

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές	Μορφή διαχείρισης
Αγροτική ανάπτυξη	Αγροτική ανάπτυξη	13 258	Επιμερισμένη
	Προενταξιακά μέτρα	7	Αποκεντρωμένη
	Διεθνείς πτυχές του τομέα πολιτικής «Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη»	4	Άμεση κεντρική
		13 269	
Θαλάσσιες υποθέσεις και αλιεία	Επιχειρησιακές δαπάνες	705	Κεντρική/επιμερισμένη
	Διοικητικές δαπάνες	40	Άμεση κεντρική
		745	
Υγεία και προστασία των καταναλωτών	Επιχειρησιακές δαπάνες	518	Άμεση κεντρική / έμμεση κεντρική
	Διοικητικές δαπάνες	117	Άμεση κεντρική
		635	
Περιβάλλον και δράση για το κλίμα	Επιχειρησιακές δαπάνες	286	Άμεση κεντρική / έμμεση κεντρική
	Διοικητικές δαπάνες	96	Άμεση κεντρική
		382	
Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος		15 031	
– Σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽¹⁾		253	
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών		14 778	
εκ των οποίων: – προπληρωμές ⁽²⁾		500	
+ ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές ⁽²⁾		716	
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού		14 994	
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το οικονομικό έτος		16 972	

⁽¹⁾ Ο έλεγχος των διοικητικών δαπανών παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 9.

⁽²⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 6 του παραρτήματος 1.1).

Πηγή: ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής

4.2. Η αγροτική ανάπτυξη αποτελεί μέρος της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ), της οποίας οι γενικοί στόχοι και οι πηγές χρηματοδότησης παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 3 (σημεία 3.2 και 3.3). Επίσης, η διαχείριση και ο έλεγχος των δαπανών της ΚΓΠ περιγράφονται στο κεφάλαιο 3 (σημεία 3.6 και 3.7).

4.3. Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓ-ΤΑΑ) συγχρηματοδοτεί, κατά διάφορα ποσοστά, τις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης μέσω των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης των κρατών μελών (δαπάνες ύψους 13 269 εκατομμυρίων ευρώ το 2012) ⁽¹⁾. Οι δαπάνες καλύπτουν 45 μέτρα, στα οποία περιλαμβάνονται τόσο μέτρα βάσει έκτασης (όπως γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις και αντισταθμιστικές πληρωμές προς γεωργούς σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα) όσο και μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση (όπως ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και η δημιουργία βασικών υπηρεσιών για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό).

4.4. Η πολιτική της Ένωσης για το περιβάλλον αποσκοπεί να συμβάλει στην προστασία και τη βελτίωση τόσο της ποιότητας του περιβάλλοντος όσο και της ζωής των πολιτών της, καθώς και στην ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων, τόσο εντός της ΕΕ όσο και σε διεθνές επίπεδο. Το χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον (LIFE) ⁽²⁾ αποτελεί το σημαντικότερο πρόγραμμα από άποψη χρηματοδότησης (δαπάνες ύψους 212 εκατομμυρίων ευρώ το 2012), μέσω του οποίου συγχρηματοδοτούνται, στα κράτη μέλη, έργα για τη φύση και τη βιοποικιλότητα, την περιβαλλοντική πολιτική και διακυβέρνηση, καθώς και την πληροφόρηση και την επικοινωνία.

4.5. Η κοινή αλιευτική πολιτική του τομέα πολιτικής «Θαλάσσιες υποθέσεις και αλιεία» επιδιώκει παρεμφερείς γενικούς στόχους με την κοινή γεωργική πολιτική (βλέπε κεφάλαιο 3, σημείο 3.2). Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας ⁽³⁾ αποτελεί το κύριο μέσο (δαπάνες ύψους 478 εκατομμυρίων ευρώ το 2012).

⁽¹⁾ Το ποσό αυτό περιλαμβάνει πληρωμές για την περάτωση προγενέστερων (2000-2006) προγραμμάτων (135 εκατομμύρια ευρώ) και για άλλα μέτρα (γενετικοί πόροι) (1,2 εκατομμύρια ευρώ).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 614/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 149 της 9.6.2007, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 223 της 15.8.2006, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.6. Όσον αφορά τον τομέα πολιτικής «Υγεία και προστασία των καταναλωτών», η ΕΕ συμβάλλει, αφενός, στην προστασία της υγείας των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών και, αφετέρου, στην ευημερία των καταναλωτών. Η πλειονότητα των πληρωμών προορίζεται για προγράμματα εξάλειψης των ζωικών ασθενειών και για ορισμένους οργανισμούς της ΕΕ ⁽⁴⁾ (215 εκατομμύρια ευρώ και 167 εκατομμύρια ευρώ αντίστοιχα το 2012).

4.7. Ο κύριος κίνδυνος για την κανονικότητα για αυτή την ομάδα πολιτικής συνολικά είναι η μη επιλεξιμότητα των δαπανών, λόγω μη συμμόρφωσης με τους συχνά πολύπλοκους κανόνες και όρους επιλεξιμότητας. Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, ο κίνδυνος αυτός επιτείνεται στις περιπτώσεις ορισμένων προγραμμάτων που παρουσιάζουν χαμηλά ποσοστά υλοποίησης, όπου υπάρχει ενδεχόμενο δήλωσης μη επιλέξιμων δαπανών προκειμένου το κράτος μέλος να μην απολέσει τη χρηματοδότηση της ΕΕ.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

4.8. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2** του **παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο της ομάδας πολιτικής «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

— Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 177 πράξεων, όπως ορίζεται στο σημείο 6 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα επελέγη ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων στο πλαίσιο της ομάδας πολιτικής. Το 2012 το δείγμα περιλάμβανε 160 πράξεις σχετικές με την αγροτική ανάπτυξη ⁽⁵⁾ και 17 σχετικές με τους τομείς του περιβάλλοντος, της αλιείας και της υγείας ⁽⁶⁾.

⁽⁴⁾ Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου των Νόσων Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων, Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων.

⁽⁵⁾ Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία (Βρανδεμβούργο και Βερολίνο, Schleswig-Holstein), Ελλάδα, Ισπανία (Ανδαλουσία), Γαλλία, Ιταλία (Basilicata, Bolzano, Σαρδηνία), Λιθουανία, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Φινλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία, Σκωτία).

⁽⁶⁾ Το δείγμα αποτελείτο από 11 πράξεις υπό άμεση διαχείριση και από 6 πράξεις υπό επιμερισμένη διαχείριση στην Τσεχική Δημοκρατία, την Ελλάδα, την Ισπανία, την Πολωνία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.7. Όσον αφορά την πολυπλοκότητα των κανόνων και των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας που αναφέρονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι αποτελούν, έως έναν βαθμό, συνέπεια των φιλόδοξων στόχων της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει ότι στο πλαίσιο των ελέγχων που πραγματοποιεί, στους οποίους βασίζονται οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου στο παρόν κεφάλαιο, το Συνέδριο διαπίστωσε λίγες μόνο περιπτώσεις για να στηρίξει τον ισχυρισμό του σχετικά με την περαιτέρω αύξηση του κινδύνου όσον αφορά την κανονικότητα της αγροτικής ανάπτυξης, λόγω του ότι τα κράτη μέλη δηλώνουν μη επιλέξιμες δαπάνες για να αποφύγουν την απώλεια χρηματοδότησης από την ΕΕ.

Η ίδια η Επιτροπή διαπίστωσε ότι ορισμένα κράτη μέλη κάνουν εκτεταμένη χρήση των προκαταβολών και των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, γεγονός το οποίο μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση ή την αποφυγή απώλειας κονδυλίων με βάση τους κανόνες N + 2. Για να μετριάσουν αυτόν τον κίνδυνο, οι υπηρεσίες της Επιτροπής εξέτασαν τα θέματα αυτά με τα κράτη μέλη.

4.8. Βλ. λεπτομερή σχόλια στο κεφάλαιο 1.

— Η Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις εξελίξεις ως προς την μεθοδολογία του Συνεδρίου, συμπεριλαμβανομένης της δειγματοληψίας σε δύο στάδια, όσον αφορά κάθε ενδεχόμενο αντίκτυπο στο εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- Στο πλαίσιο των δοκιμασιών πολλαπλής συμμόρφωσης, το Συνέδριο επικεντρώθηκε στις υποχρεώσεις σχετικά με την ΚΓΠΚ (καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση) και επέλεξε κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης (ΚΑΔ) ⁽⁷⁾ για τις οποίες μπορούσαν να συγκεντρωθούν αποδεικτικά στοιχεία και να διατυπωθεί συμπέρασμα κατά τον χρόνο της επίσκεψης ελέγχου.
- Οι μειώσεις και οι αποκλεισμοί [που εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι δικαιούχοι ενισχύσεων της ΕΕ προβαίνουν σε δηλώσεις έκτασης, αριθμού ζώων ή επιλέξιμων δαπανών καθ' υπέρβαση των πραγματικών ⁽⁸⁾] δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος από το Συνέδριο ⁽⁹⁾.
- Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των συστημάτων όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη εξετάστηκαν επτά οργανισμοί πληρωμών ⁽¹⁰⁾ σε έξι κράτη μέλη: Βουλγαρία, Γερμανία (Βρανδεμβούργο και Βερολίνο), Γαλλία, Πολωνία, Ρουμανία (αμφότεροι οι οργανισμοί πληρωμών) και Σουηδία. Όσον αφορά την υγεία και την προστασία των καταναλωτών, το Συνέδριο υπέβαλε σε δοκιμασίες το σύστημα εσωτερικού ελέγχου της ΓΔ SAN-CO ⁽¹¹⁾.
- Εξετάστηκαν οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI ⁽¹²⁾ (σχετικά με την αγροτική ανάπτυξη) και της ΓΔ MARE ⁽¹³⁾ της Επιτροπής.
- Επιπλέον, το Συνέδριο, προκειμένου να αξιολογήσει το έρεισμα των αποφάσεων εκκαθάρισης της Επιτροπής, εξέτασε τις ελεγκτικές εργασίες της ΓΔ AGRI στο πλαίσιο της εκκαθάρισης των λογαριασμών (για το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ) και πραγματοποίησε επισκέψεις στους οργανισμούς πιστοποίησης της Βουλγαρίας, του Λουξεμβούργου, της Ρουμανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου (Βόρεια Ιρλανδία).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- Η τήρηση των υποχρεώσεων πολλαπλής συμμόρφωσης δεν συνιστά κριτήριο επιλεξιμότητας για τις πληρωμές της ΚΓΠ και συνεπώς οι έλεγχοι αυτών των απαιτήσεων δεν αφορούν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των συναφών πράξεων. Η πολλαπλή συμμόρφωση είναι ένας μηχανισμός με τον οποίο επιβάλλονται κυρώσεις στους γεωργούς όταν δεν τηρούν ορισμένους κανόνες που προκύπτουν γενικά από άλλες πολιτικές εκτός της ΚΓΠ και ισχύουν για τους πολίτες της ΕΕ, ανεξάρτητα από την ΚΓΠ. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κυρώσεις που επιβάλλονται για την αθέτηση απαιτήσεων πολλαπλής συμμόρφωσης δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος όσον αφορά την ΚΓΠ.

⁽⁷⁾ Όλες τις απαιτήσεις των ΚΑΔ 6-8 (σχετικά με την ταυτοποίηση και καταγραφή των ζώων) και την προφανή μη συμμόρφωση με τις ΚΑΔ 1 (οδηγία για τα άγρια πτηνά), 2 (οδηγία για τα υπόγεια ύδατα), 4 (οδηγία για τη νιτρορύπανση) και 16 και 18 (καλή διαβίωση των ζώων).

⁽⁸⁾ Άρθρα 16, 17 και 30 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 65/2011 της Επιτροπής, της 27ης Ιανουαρίου 2011, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου καθώς και την πολλαπλή συμμόρφωση σε σχέση με μέτρα στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης (ΕΕ L 25 της 28.1.2011, σ. 8).

⁽⁹⁾ Εκτός των περιπτώσεων κατά τις οποίες τα κράτη μέλη είχαν ήδη διαπιστώσει την παρατυπία χωρίς να εφαρμόσουν τους προβλεπόμενους αποκλεισμούς ή μειώσεις.

⁽¹⁰⁾ Οι οργανισμοί πληρωμών και οι βασικές δικλίδες ελέγχου επελέγησαν βάσει ανάλυσης κινδύνου.

⁽¹¹⁾ Η Γενική Διεύθυνση Υγείας και Καταναλωτών της Επιτροπής (ΓΔ SAN-CO).

⁽¹²⁾ Η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Επιτροπής (ΓΔ AGRI).

⁽¹³⁾ Η Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας της Επιτροπής (ΓΔ MARE).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

4.9. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 4.1**. Από τις 177 πράξεις τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο, 111 (63 %) περιείχαν σφάλματα. Σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, βάσει των σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικώς, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 7,9 % ⁽¹⁴⁾.

Αγροτική ανάπτυξη

4.10. Όσον αφορά τις δαπάνες στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, επί συνόλου 160 πράξεων που περιλαμβάνονταν στο δείγμα, 101 (63 %) περιείχαν σφάλματα, εκ των οποίων 59 (58 %) ήταν προσδιορίσιμα ποσοτικώς.

4.11. Για την πλειονότητα των πράξεων που περιείχαν σφάλματα, το Συνέδριο θεωρεί ότι οι εθνικές αρχές διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία ώστε να τα εντοπίσουν και να τα διορθώσουν.

4.12. Στο πλαίσιο των δοκιμασιών πράξεων, εξετάστηκαν πράξεις από 27 διαφορετικά μέτρα. Επί συνόλου 160 πράξεων, 80 αφορούσαν μέτρα βάσει της έκτασης και 80 μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση. Σφάλματα διαπιστώθηκαν στο σύνολο των κρατών μελών και σε όλα σχεδόν τα μέτρα που περιλάμβανε το δείγμα. Όπως και το 2011, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος, το οποίο αναφέρεται στο σημείο 4.9, αφορά κατά μείζονα λόγο (65 %) μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση.

4.9. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος σύμφωνα με την εκτίμηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Δεν συμμερίζεται την εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των συναλλαγών. Αυτό οδηγεί σε χαμηλότερη εκτίμηση από τις υπηρεσίες της Επιτροπής όσον αφορά το επίπεδο των πληρωμών που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως.

Έχοντας επίγνωση ότι το σχέδιο δράσης που εκπονήθηκε το 2012 δεν θα έχει άμεσες επιπτώσεις, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το επίπεδο σφάλματος που διαπιστώθηκε από το Συνέδριο έχει παραμείνει σταθερό. Ο αναγνώστης μπορεί επίσης να ανατρέξει στις απαντήσεις στα σημεία 1.12 και 1.13 σχετικά με τον αντίκτυπο των εισπράξεων και των δημοσιονομικών διορθώσεων αναφορικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

4.10. Ο γενικός διευθυντής της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (AGRI) διατύπωσε επιφύλαξη όσον αφορά τις δαπάνες για την αγροτική ανάπτυξη στη δήλωση αξιοπιστίας του για το 2012.

Αυτή η επιφύλαξη συνοδεύεται από μια σειρά διορθωτικών μέτρων που καθορίζονται από την Επιτροπή από κοινού με τα 27 κράτη μέλη προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κατάσταση.

Το ποσοστό σφάλματος για την αγροτική ανάπτυξη θα πρέπει επίσης να αξιολογηθεί στο πλαίσιο των φιλόδοξων στόχων της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη.

4.11. Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη ότι οι εθνικές αρχές θα μπορούσαν να έχουν εντοπίσει πολλά από τα σφάλματα που διαπίστωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο: Οι κανόνες της ΚΓΠ παρέχουν στα κράτη μέλη όλα τα αναγκαία μέσα για τον μετριασμό των περισσότερων από τους κινδύνους σφάλματος. Μετά από τις επιφυλάξεις του γενικού διευθυντή της ΓΔ AGRI το 2011 και το 2012, υλοποιήθηκαν εκτενή σχέδια δράσης σε συνεργασία με τα κράτη μέλη για τον εντοπισμό των βασικών αιτίων των σφαλμάτων και τις κατάλληλες επανορθωτικές ενέργειες.

4.12. Κατά τους δικούς τους ελέγχους σε ορισμένα κράτη μέλη, οι υπηρεσίες της Επιτροπής διαπίστωσαν ελλείψεις παρόμοιες με εκείνες που διαπίστωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Η απόκλιση μεταξύ των σφαλμάτων που διαπίστωσε το Συνέδριο και των σφαλμάτων που διαπιστώθηκαν από τα κράτη μέλη, κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων τους, οι οποίοι υποβάλλονται ετησίως στην Επιτροπή, φαίνεται να είναι πιο σημαντική όσον αφορά μέτρα που συνδέονται με τις εκτάσεις που δεν καλύπτονται από το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ). Αυτό επιβεβαιώνει ότι, όταν εφαρμόζεται σωστά το ΟΣΔΕ, είναι ένα αποτελεσματικό σύστημα για τον κατάλληλο μετριασμό του κινδύνου σφαλμάτων.

⁽¹⁴⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 4,5 % και 11,3 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.13. Η αιτία της πλειονότητας των προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων ήταν ότι οι δικαιούχοι δεν είχαν συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας, ιδίως δε εκείνες που αφορούν:

- α) τις γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις,
- β) τις ειδικές απαιτήσεις για επενδυτικά έργα,
- γ) τους κανόνες σύναψης συμβάσεων.

Οι ανωτέρω κατηγορίες σφαλμάτων αναλύονται χωριστά στα σημεία που ακολουθούν.

4.14. Το δείγμα των 160 πράξεων περιλάμβανε 43 για γεωργοπεριβαλλοντικά καθεστώτα. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι σε 11 περιπτώσεις (26 %) οι γεωργοί δεν τήρησαν τις γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις που είχαν αναλάβει. Στο πλαίσιο 4.1 παρουσιάζεται παράδειγμα τέτοιου είδους σφάλματος που διαπίστωσε το Συνέδριο.

Πλαίσιο 4.1 — Παράδειγμα σφάλματος επιλεξιμότητας: μη τήρηση των γεωργοπεριβαλλοντικών δεσμεύσεων

Ένας δικαιούχος στην Πολωνία είχε δεσμευθεί να συμμορφωθεί, σε εννέα αγροτεμάχια (141,59 εκτάρια), με ειδικές απαιτήσεις σχετικές, αφενός, με τη διατήρηση εκτεταμένων μόνιμων βοσκότοπων και, αφετέρου, με την προστασία ειδών πτηνών που απειλούνται με εξαφάνιση και των οικοτόπων τους. Η κύρια δέσμευση που είχε αναλάβει ήταν να μην κόβει τη βλάστηση στο 5 έως 10 % της έκτασης των αγροτεμαχίων, σε διαφορετικό σημείο κάθε έτος. Σε αντάλλαγμα, ο δικαιούχος θα εισέπραττε 270 ευρώ ανά εκτάριο. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι σε αρκετά αγροτεμάχια οι απαιτήσεις δεν είχαν τηρηθεί: σε ένα από αυτά η βλάστηση είχε κοπεί σε όλη την έκτασή του, ενώ σε άλλα είτε η έκταση στην οποία δεν είχε κοπεί η βλάστηση ήταν η ίδια με τα προηγούμενα έτη είτε δεν ήταν αυτή που είχε υποδείξει ο ορνιθολόγος. Σε δύο μόνον από τα εννέα δηλωθέντα αγροτεμάχια (21,02 εκτάρια) είχαν τηρηθεί όλες οι απαιτήσεις.

Παραμφερείς περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με γεωργοπεριβαλλοντικές απαιτήσεις εντοπίστηκαν στην Τσεχική Δημοκρατία, τη Γερμανία (Schleswig-Holstein), την Ελλάδα, τη Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία).

Τα σχέδια δράσης που αναφέρονται στο σημείο 4.11, ιδίως εκείνα που έπονται της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων 2012, εξετάζουν ειδικά θέματα που δεν αφορούν τις εκτάσεις.

Σε ορισμένες από τις περιπτώσεις που κοινοποιήθηκαν το σφάλμα δεν συνεπάγεται δημοσιονομικές επιπτώσεις στο ίδιο επίπεδο με τα σφάλματα που αναφέρθηκαν από το Συνέδριο.

Όσον αφορά τα παραδείγματα που αναφέρονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο στα τμήματα 4.1-4.4 και 4.6, οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα εξασφαλίζουν την παρακολούθησή τους με τις εθνικές αρχές και, όπου είναι αναγκαίο, μέσω της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

4.14. Η Επιτροπή έχει ελέγξει την εφαρμογή των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων σε όλα τα κράτη μέλη κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Παρά τις εναπομένουσες αδυναμίες, η γενική ποιότητα της εφαρμογής έχει βελτιωθεί κατά τη διάρκεια της προαναφερόμενης περιόδου.

Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει το παράδειγμα του πλαισίου 4.1, σε συνεργασία με τις πολωνικές αρχές. Παρά αυτό το σφάλμα αυτό, η συνολική εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά το σύστημα στην Πολωνία είναι ότι υπήρξαν βελτιώσεις.

Πλαίσιο 4.1 — Παράδειγμα σφάλματος επιλεξιμότητας: μη τήρηση των γεωργοπεριβαλλοντικών δεσμεύσεων

Η Επιτροπή έχει διαπιστώσει κατά τους ελέγχους της σχετικά με την εφαρμογή των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων περιθώριο για βελτιώσεις στο σύστημα ελέγχου για την καλύτερη αξιολόγηση της συμμόρφωσης των γεωργών με τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει.

Σχετικά με τα κράτη μέλη που αναφέρονται από το Συνέδριο, διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση είναι σε εξέλιξη στην Πολωνία, στην Τσεχική Δημοκρατία, στη Γαλλία και στο Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία), η οποίες θα οδηγήσουν σε δημοσιονομικές διορθώσεις, κατά περίπτωση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.15. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας και οι διαδικασίες επιλογής συμβάλλουν στην στόχευση της ενίσχυσης σε συγκεκριμένες κατηγορίες δικαιούχων, με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δαπανών στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης. Ωστόσο, επί συνόλου 80 πράξεων σχετικών με επενδυτικά έργα που περιλαμβάνονταν στο δείγμα που ελέγχθηκε, 21 (26 %) δεν πληρούσαν τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας. Ένα παράδειγμα σφάλματος αυτού του είδους παρουσιάζεται στο πλαίσιο 4.2.

Πλαίσιο 4.2 — Παράδειγμα σφάλματος επιλεξιμότητας: μη τήρηση απαιτήσεων επιλεξιμότητας για επενδυτικό έργο

Στην Ισπανία (Ανδαλουσία), ένας δικαιούχος έλαβε επιχορήγηση ύψους 1,4 εκατομμυρίων ευρώ για τον εκσυγχρονισμό της αρδευτικής υποδομής, υπό δύο προϋποθέσεις: το έργο θα έπρεπε να είναι οικονομικά βιώσιμο και η κατανάλωση ύδατος θα έπρεπε να διατηρηθεί ή να μειωθεί σε επίπεδα κατώτερα των 3 000 m³ ανά εκτάριο ετησίως, ποσότητα που αντιστοιχεί στην κατανάλωση του δικαιούχου κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης επιχορήγησης. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι δεν πληρούτο καμία από τις προϋποθέσεις. Το έργο δεν ήταν οικονομικά βιώσιμο κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης επιχορήγησης και θα έπρεπε να είχε απορριφθεί. Προκειμένου να πληρωθεί η εν λόγω προϋπόθεση θα χρειαζόταν κατανάλωση ύδατος μεγαλύτερη των 6 000 m³ ανά εκτάριο ετησίως, ήτοι κατανάλωση διπλάσια των δικαιωμάτων χρήσης ύδατος του δικαιούχου την εποχή εκείνη. Η κατανάλωση ύδατος ούτε παρέμεινε η ίδια ούτε μειώθηκε, όπως απαιτείτο, αλλά αυξήθηκε μετά την ολοκλήρωση του έργου σε 8 000 m³ ανά εκτάριο ετησίως, γεγονός που σημαίνει ότι η πληρωμή δεν θα έπρεπε να είχε πραγματοποιηθεί. Η μη τήρηση των δύο όρων επιλεξιμότητας καθιστά μη επιλέξιμη την δαπάνη.

Μη τήρηση των απαιτήσεων επιλεξιμότητας για επενδυτικά έργα διαπιστώθηκε επίσης στη Γερμανία (Schleswig-Holstein), την Ελλάδα, τη Γαλλία, την Ιταλία (Bolzano, Σαρδηνία), τη Λιθουανία, την Πολωνία, την Πορτογαλία, τη Ρουμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία).

4.16. Σε 26 από τις 160 ελεγχθείσες πράξεις, ο δικαιούχος έπρεπε να τηρήσει τους κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι σε 17 περιπτώσεις (65 %) ένας ή περισσότεροι από τους εν λόγω κανόνες δεν τηρήθηκαν. Πέντε από τις παραβάσεις αυτές χαρακτηρίστηκαν σοβαρές. Στο πλαίσιο 4.3 παρατίθεται σχετικό παράδειγμα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.15. Η Επιτροπή έχει εντοπίσει επίσης στους ελέγχους της σε ορισμένα κράτη μέλη αδυναμίες στην εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής και επέβαλε δημοσιονομικές διορθώσεις ως προς το θέμα αυτό. Στα σχέδια δράσης για τη μείωση του ποσοστού σφάλματος στην αγροτική ανάπτυξη, τα κριτήρια επιλογής είναι ένας από τους τομείς που εξετάζονται.

Το παράδειγμα στο πλαίσιο 4.2 αποτελεί αντικείμενο παρακολούθησης από την Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

4.16. Η μη τήρηση των κανόνων σύναψης συμβάσεων δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη ότι το 100 % των σχετικών δαπανών έχει αποτελέσει αντικείμενο κατάχρησης, δεδομένου ότι το ίδιο το έργο μπορεί ακόμη να επιτύχει τον στόχο του και να προσφέρει προστιθέμενη αξία. Βλ. επίσης σημείο 4.25.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 4.3 — Παράδειγμα σφάλματος επιλεξιμότητας: παράβαση κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων

Στη Ρουμανία, ο δικαιούχος (αγροτικός δήμος) υπέβαλε αίτηση ενίσχυσης για ένα επενδυτικό έργο που περιλάμβανε την κατασκευή δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης, την αναβάθμιση τοπικών οδών και την κατασκευή ενός δημόσιου κτιρίου. Υποβλήθηκαν επτά προσφορές, από τις οποίες ο δικαιούχος απέρριψε πέντε με την αιτιολογία ότι δεν πληρούσαν τις απαιτήσεις. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι ο επιλεγείς υποψήφιος δεν πληρούσε δύο απαιτήσεις της διαδικασίας ανάθεσης και ότι, επιπλέον, οι άλλες προσφορές είχαν απορριφθεί επειδή δεν πληρούσαν ακριβώς αυτές τις απαιτήσεις. Λόγω της μη συμμόρφωσης με το τεύχος δημοπράτησης και την αρχή της ίσης μεταχείρισης, γεγονός που επηρέασε το αποτέλεσμα της διαδικασίας, οι σχετικές δαπάνες είναι μη επιλέξιμες.

Το Συνέδριο διαπίστωσε περιπτώσεις παράβασης των κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων και στην Ισπανία (Ανδαλουσία), τη Γαλλία, τη Λιθουανία, την Πολωνία και τη Σλοβενία.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 4.3 — Παράδειγμα σφάλματος επιλεξιμότητας: παράβαση κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων

Όσον αφορά τη Ρουμανία, η Επιτροπή έχει επίσης διαπιστώσει κατά τους ελέγχους σημαντικές αδυναμίες και μια διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών είναι σε εξέλιξη. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα παρακολουθούν τις διαπιστώσεις του Συνεδρίου έναντι των εθνικών αρχών με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και την ανάκτηση τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

4.17. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι το 35 % του συνόλου των σφαλμάτων επηρέαζε περισσότερες πληρωμές και όχι μόνον την ελεγχθείσα. Σχετικό παράδειγμα παρατίθεται στο πλαίσιο 4.4.

Πλαίσιο 4.4 — Παράδειγμα επαναλαμβανόμενου σφάλματος επιλεξιμότητας: συμπερίληψη μη επιλέξιμου ΦΠΑ

Στη Γαλλία, ο δικαιούχος στο πλαίσιο του μέτρου «Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς» ήταν ένας δημόσιος φορέας, ο οποίος στις δηλωθείσες δαπάνες συμπεριέλαβε τον ΦΠΑ. Οι δαπάνες αυτές εγκρίθηκαν από τον οργανισμό πληρωμών και συγχρηματοδοτήθηκαν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ωστόσο, η εφαρμοστέα νομική βάση ορίζει ότι ο ΦΠΑ δεν είναι επιλέξιμος στην περίπτωση των φορέων δημόσιου δικαίου όσον αφορά τις δραστηριότητες ή τις πράξεις στις οποίες προβαίνουν υπό την ιδιότητα της δημόσιας αρχής. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι ο οργανισμός πληρωμών είχε επανειλημμένως αποδεχθεί τον μη επιλέξιμο ΦΠΑ και στις περιπτώσεις άλλων πληρωμών.

Επαναλαμβανόμενα σφάλματα με δημοσιονομικό αντίκτυπο διαπιστώθηκαν επίσης στην Ισπανία (Ανδαλουσία), την Ιταλία (Bolzano), την Πολωνία, την Πορτογαλία και τη Ρουμανία.

Πλαίσιο 4.4 — Παράδειγμα επαναλαμβανόμενου σφάλματος επιλεξιμότητας: συμπερίληψη μη επιλέξιμου ΦΠΑ

Στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα παρακολουθούν τα πορίσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσον αφορά τις εθνικές αρχές με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και την ανάκτηση τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.18. Στο πλαίσιο ορισμένων καθεστώτων ενισχύσεων του ΕΓΤΑΑ ⁽¹⁵⁾, οι δικαιούχοι ενισχύσεων της ΕΕ αναλαμβάνουν τη νομική υποχρέωση να συμμορφωθούν με προϋποθέσεις της «πολλαπλής συμμόρφωσης», όπως αυτό αναφέρεται στο κεφάλαιο 3 (σημείο 3.5). Το Συνέδριο διαπίστωσε μία ή περισσότερες παραβάσεις πολλαπλής συμμόρφωσης σε 25 (33 %) από τις 75 πληρωμές που εξαρτώντο από την τήρηση των σχετικών κανόνων ⁽¹⁶⁾. Το Συνέδριο επισήμανε σημαντικά προβλήματα, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή των απαιτήσεων πολλαπλής συμμόρφωσης για την ταυτοποίηση και καταγραφή των ζώων.

Περιβάλλον, αλιεία και υγεία

4.19. Όσον αφορά τους τομείς πολιτικής «Περιβάλλον, αλιεία και υγεία», επί συνόλου 17 πράξεων του δείγματος, 10 (59 %) περιείχαν σφάλματα, εκ των οποίων 4 (40 %) ήταν προσδιορίσιμα ποσοτικώς. Η κύρια αιτία των προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων ήταν ότι οι δικαιούχοι δεν είχαν συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας. Ένα παράδειγμα σφάλματος αυτού του είδους παρουσιάζεται στο πλαίσιο 4.5.

Πλαίσιο 4.5 — Παράδειγμα σφάλματος επιλεξιμότητας: μη τήρηση της αρχής της συμπληρωματικότητας

Στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE δεν χρηματοδοτούνται μέτρα που καλύπτονται από άλλα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της «συμπληρωματικότητας», οι δικαιούχοι οφείλουν να διασφαλίζουν ότι δεν χρησιμοποιείται κανενός άλλου είδους άμεση ή έμμεση χρηματοδότηση της ΕΕ για τη συγχρηματοδότηση του έργου τους στο πλαίσιο του LIFE. Ένας δικαιούχος έργου LIFE στην Ουγγαρία, σκοπός του οποίου ήταν η αποκατάσταση ενός ελώδους οικοτόπου, έλαβε και άλλες ενισχύσεις της ΕΕ (μεταξύ άλλων, για οικοτόπους του δικτύου NATURA 2000 και για μειονεκτικές περιοχές) για την ίδια έκταση που χρησιμοποιήθηκε για το έργο στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE. Η Επιτροπή αποδέχθηκε την κατάσταση αυτή, εγκρίνοντας την καταβολή της ενίσχυσης. Λόγω της μη τήρησης της αρχής της συμπληρωματικότητας, η σχετική δαπάνη είναι εν μέρει μη επιλέξιμη.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.18. Η τήρηση των υποχρεώσεων πολλαπλής συμμόρφωσης δεν συνιστά κριτήριο επιλεξιμότητας για τις πληρωμές της ΚΓΠ και, ως εκ τούτου, οι έλεγχοι αυτών των απαιτήσεων δεν αφορούν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των συναφών πράξεων. Η πολλαπλή συμμόρφωση είναι ένας μηχανισμός με τον οποίο επιβάλλονται κυρώσεις στους γεωργούς όταν δεν τηρούν ορισμένους κανόνες που προκύπτουν γενικά από άλλες πολιτικές εκτός της ΚΓΠ και ισχύουν για τους πολίτες της ΕΕ, ανεξάρτητα από την ΚΓΠ. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κυρώσεις που επιβάλλονται για την αθέτηση απαιτήσεων πολλαπλής συμμόρφωσης δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος όσον αφορά την ΚΓΠ.

Σχετικά με τα σημαντικά προβλήματα που διαπιστώθηκαν όσον αφορά την ταυτοποίηση και την καταγραφή ζώων, η ΓΔ AGRI συμφωνεί με την παρατήρηση του Συνεδρίου και δίνει ιδιαίτερη προσοχή σε αυτές τις απαιτήσεις κατά τη διάρκεια των ελέγχων πολλαπλής συμμόρφωσης.

Πλαίσιο 4.5 — Παράδειγμα σφάλματος επιλεξιμότητας: μη τήρηση της αρχής της συμπληρωματικότητας

Οι ενισχύσεις που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν αφορούν άμεσα ή έμμεσα το πρόγραμμα LIFE ή ειδική δράση στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος, αλλά αντιπροσωπεύουν αποζημιώσεις σε ιδιοκτήτες γης που απορρέουν από ειδικές διατάξεις του καθεστώτος αγροτικής ανάπτυξης. Οι εν λόγω αντισταθμίσεις δεν αφορούν τυχόν ειδικές δράσεις που περιλαμβάνονται στο σχέδιο. Είναι διαφορετικής εμβέλειας και στοχεύουν σε διαφορετικούς σκοπούς σε σχέση με το πρόγραμμα LIFE. Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτά τα ποσά δεν δύνανται να θεωρούνται ως άμεση ή έμμεση χρηματοδότηση για το έργο.

⁽¹⁵⁾ Όπως προβλέπεται στο άρθρο 50α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1).

⁽¹⁶⁾ Οι παραβάσεις που διαπιστώθηκαν αντιστοιχούν σε 0,4 ποσοστιαίες μονάδες του ποσοστού σφάλματος που παρουσιάζει το Συνέδριο στο σημείο 4.9.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Αγροτική ανάπτυξη

Συστήματα των κρατών μελών σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

4.20. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου των κρατών μελών από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 4.2** ⁽¹⁷⁾.

4.21. Οι αρχές των κρατών μελών είναι αρμόδιες για την ανάπτυξη και την εφαρμογή ειδικότερα:

- α) κατάλληλων διοικητικών και ελεγκτικών διαδικασιών για τη διασφάλιση της ακρίβειας των δηλώσεων των αιτούντων και της πλήρωσης των απαιτήσεων επιλεξιμότητας για τη χορήγηση της ενίσχυσης·
- β) επιτόπιων ελέγχων, οι οποίοι, αναλόγως του καθεστώτος ενίσχυσης, πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον το 5 % του συνόλου των δικαιούχων ή των δαπανών ⁽¹⁸⁾. Πρέπει να προβλέπονται ενδεδειγμένες διαδικασίες για την επιλογή των δικαιούχων, τη διασφάλιση της ποιότητας των ελέγχων και την υποβολή των σχετικών στοιχείων, καθώς και για τη διασφάλιση της ορθότητας των πραγματοποιούμενων διορθώσεων·
- γ) συστήματος το οποίο να διασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της τήρησης των απαιτήσεων πολλαπλής συμμόρφωσης.

4.20. Κοινή απάντηση στα σημεία 4.20 και 4.21:

Πράγματι, αποτελεί αρμοδιότητα των αρχών των κρατών μελών να διασφαλίσουν ότι το υφιστάμενο διοικητικό σύστημα και το σύστημα ελέγχου πληρούν τις νομικές απαιτήσεις και ότι δεν υπάρχει κανένας οικονομικός κίνδυνος για τα ταμεία ΕΓΤΕ και ΕΓΤΑΑ.

Το σύστημα επιμερισμένης διαχείρισης των ταμείων ΕΓΤΕ και ΕΓΤΑΑ προβλέπει ότι αν υφίστανται αδυναμίες οι οποίες να οδηγούν σε χρηματοοικονομικό κίνδυνο για τα ταμεία, η Επιτροπή επιβάλλει καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις για τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή είναι ενήμερη για τις αδυναμίες του συστήματος ελέγχου των κρατών μελών για το ΕΓΤΑΑ, ιδίως για τα μέτρα που δεν αφορούν το ΟΣΔΕ. Οι οργανισμοί πιστοποίησης (ΟΠ) υποβάλλουν έκθεση σχετικά με τις αδυναμίες αυτές στις ετήσιες εκθέσεις πιστοποίησης. Οι οργανισμοί πιστοποίησης διατυπώνουν συστάσεις για τη βελτίωση του συστήματος ελέγχου και παρακολουθούν τις συστάσεις τους. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τα πορίσματα των ΟΠ καθώς και άλλες διαθέσιμες πληροφορίες κατά την ανάλυση των κινδύνων και τη θέσπιση προγράμματος ελέγχου στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

⁽¹⁷⁾ Για τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που συνδέονται με την έκταση, όπως τα γεωργοπεριβαλλοντικά, η επαλήθευση ορισμένων βασικών στοιχείων, όπως η επιλέξιμη έκταση, πραγματοποιείται μέσω του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ), όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο 3 (σημείο 3.18). Άλλες απαιτήσεις επιλεξιμότητας διέπονται από ειδικά σχεδιασμένους ελέγχους. Όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο 3 (**παράρτημα 3.2**), το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τα συστήματα στο πλαίσιο του ΟΣΔΕ ήταν μερικώς αποτελεσματικά σε έναν οργανισμό πληρωμών και μη αποτελεσματικά σε δύο άλλους.

⁽¹⁸⁾ Άρθρα 12 και 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 65/2011.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.22. Στην περίπτωση της Γαλλίας, το Συνέδριο, στην ετήσια έκθεσή του για το 2010, ανέφερε ότι τα συστήματα δεν ήταν αποτελεσματικά ⁽¹⁹⁾. Στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας (DAS) για το 2012, πραγματοποιήθηκε αποστολή παρακολούθησης προκειμένου να διαπιστωθεί εάν είχαν αποκατασταθεί οι αδυναμίες που αναφέρονταν στην έκθεση για το 2010. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τέσσερις ⁽²⁰⁾ από τις επτά ανεπάρκειες δεν είχαν ακόμη αντιμετωπιστεί ή δεν είχαν αντιμετωπιστεί πλήρως στην περιφέρεια όπου πραγματοποιήθηκε επίσκεψη (Midi-Pyrénées). Επιπλέον, τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις σε τρεις άλλες περιφέρειες της Γαλλίας έδειξαν ότι στις εν λόγω περιφέρειες εξακολουθούσε να υπάρχει και μια πέμπτη αδυναμία ⁽²¹⁾.

4.23. Στις περιπτώσεις των άλλων πέντε κρατών μελών, ο έλεγχος του Συνεδρίου κάλυψε τη συμμόρφωση με τις διατάξεις των συναφών κανονισμών, καθώς και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων όσον αφορά τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων. Ειδικότερα, εξετάστηκαν τα τρία στοιχεία που αναφέρονται στο σημείο 4.21.

4.24. Στις περιπτώσεις των εν λόγω πέντε κρατών μελών, το Συνέδριο εντόπισε τις εξής κύριες αδυναμίες:

- ανεπάρκειες στους διοικητικούς ελέγχους σχετικές με τους όρους επιλεξιμότητας και τις σχετικές δεσμεύσεις και στα πέντε κράτη μέλη, όπως μη εντοπισμός μη επιλέξιμου ΦΠΑ ή διπλής χρηματοδότησης·
- ανεπαρκής αξιολόγηση του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών (Γερμανία (Βρανδεμβούργο και Βερολίνο), Πολωνία, Ρουμανία και Σουηδία)·
- αδυναμίες στην εφαρμογή μειώσεων ή ανακτήσεων και στα πέντε κράτη μέλη·

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.22. Κατά τα τελευταία δύο συναπτά έτη, ο οργανισμός πιστοποίησης ανέφερε σημαντικά προβλήματα στο σύστημα ελέγχου του ΕΓΤΑΑ στη Γαλλία και κινήθηκαν διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης για τα δύο υπό εξέταση έτη.

Οι γαλλικές αρχές κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν τις αδυναμίες που διαπιστώθηκαν, οι οποίες θα αποτελέσουν αντικείμενο παρακολούθησης στο πλαίσιο των ήδη ανοικτών διαδικασιών.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής διαπίστωσαν επίσης κατά τους δικούς τους ελέγχους στη Γαλλία επανειλημμένες παραλείψεις, παρόμοιες με εκείνες που διαπίστωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο. Επιπλέον, οι υπηρεσίες της Επιτροπής παρακολούθησαν τα πορίσματα του Συνεδρίου και διαπίστωσαν 3 από τις αδυναμίες που διαπιστώθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο (έλλειψη επανεξέτασης των εργασιών από ανώτερο προσωπικό, μη αποτελεσματική ανάλυση κινδύνου, ανεπαρκές τυχαίο δείγμα). Η διαδικασία εκκαθάρισης λογαριασμών είναι υπό εξέλιξη.

4.24. Κάθε φορά που η Επιτροπή, στο πλαίσιο των επιθεωρήσεών της, εντοπίζει αδυναμίες στους διοικητικούς ελέγχους, τις παρακολουθεί μέσω της διαδικασίας εκκαθάρισης της συμμόρφωσης με στόχο την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

- Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη ότι οι διοικητικοί έλεγχοι που εξετάζουν την ορθότητα των δαπανών είναι καθοριστικής σημασίας για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας του ελεγκτικού συστήματος. Η Επιτροπή έχει διαπιστώσει επίσης κατά τους ελέγχους συμμόρφωσης τους οποίους διενήργησε αδυναμίες ως προς την εκτίμηση του εύλογου χαρακτήρα του κόστους και έχει επιβάλει δημοσιονομικές διορθώσεις σε αυτό το πλαίσιο για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.
- Τα ζητήματα που θίγει το Ελεγκτικό Συνέδριο εξετάζονται συστηματικά και κατά τη διάρκεια των ελεγκτικών αποστολών της Επιτροπής. Η διαπίστωση αδυναμιών οδηγεί σε δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβάλλονται στα κράτη μέλη μέσω της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών ως προς τη συμμόρφωση, καθώς και σε συστάσεις για τη βελτίωση των συστημάτων ελέγχου.

⁽¹⁹⁾ Ετήσια έκθεση για το 2010, παράρτημα 3.2.2.

⁽²⁰⁾ Απουσία συστηματικής επανεξέτασης των διοικητικών ελέγχων, αδυναμίες στη διαδικασία επιλογής των δικαιούχων που θα υποβληθούν σε επιτόπιους ελέγχους, μη επαλήθευση του ευλόγου των δαπανών, ανεπαρκείς έλεγχοι σχετικά με τις δηλωθείσες δαπάνες.

⁽²¹⁾ Απουσία ελέγχων για έναν όρο επιλεξιμότητας σε σχέση με το μέτρο «Αντισταθμιστικές πληρωμές προς γεωργούς σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- ανεπαρκής ποιότητα των επιτόπιων ελέγχων και στα πέντε κράτη μέλη (παραδείγματος χάριν, οι εν λόγω έλεγχοι επαλήθευσης δεν κάλυπταν το σύνολο των δεσμεύσεων και υποχρεώσεων ή/και δεν εντοπίστηκαν όλες οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης)·
- ανεπάρκειες στον σχεδιασμό και την εφαρμογή του συστήματος ελέγχου όσον αφορά τους ελέγχους πολλαπλής συμμόρφωσης και στα πέντε κράτη μέλη, όπως ανεπαρκείς εθνικοί κανόνες ΚΓΠΚ ή λανθασμένη εφαρμογή, σε εθνικό επίπεδο, της οδηγίας για τη νιτρορρύπανση.

Οι αδυναμίες αυτές εμφανίζουν μεγάλο βαθμό ομοιότητας με εκείνες που διαπιστώθηκαν σε σχέση με έξι διαφορετικά κράτη μέλη που ελέγχθηκαν κατά το παρελθόν έτος και αναφέρθηκαν στην ετήσια έκθεση του Συνεδρίου ⁽²²⁾.

4.25. Οι σημαντικότερες αδυναμίες που διαπίστωσε το Συνέδριο, και στα πέντε κράτη μέλη, αφορούσαν αναποτελεσματικούς ελέγχους επαλήθευσης σχετικά με την τήρηση των κανόνων σύναψης συμβάσεων. Ενδεικτικά, στα εν λόγω πέντε κράτη μέλη, το Συνέδριο εξέτασε 40 διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων και διαπίστωσε ότι 16 εξ αυτών (40 %) εμφάνιζαν σφάλματα. Σε έξι από τις 40 περιπτώσεις διαπιστώθηκαν μη επιλέξιμες δαπάνες. Συνολικά, με τον έλεγχο διαπιστώθηκαν μη επιλέξιμες δαπάνες ύψους άνω των 9 εκατομμυρίων ευρώ, ως αποτέλεσμα της μη τήρησης των κανόνων σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Παράδειγμα μη επιλέξιμων δαπανών παρατίθεται στο πλαίσιο 4.6.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- Η Επιτροπή διενήργησε ελέγχους πολλαπλής συμμόρφωσης στα πέντε κράτη μέλη που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο (αν και όχι στις ίδιες περιφέρειες στη Γερμανία) και παρατήρησε επίσης σοβαρές αδυναμίες στον ορισμό και στον έλεγχο των προτύπων καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης (ΚΓΠΚ) και των ΚΑΔ. Στις περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώθηκε σαφώς κίνδυνος για τα ταμεία, η Επιτροπή εφάρμοσε δημοσιονομική διόρθωση στο πλαίσιο των εν λόγω ερευνών, ή βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη διαδικασία εκκαθάρισης λογαριασμών σχετικά με αυτά τα εν λόγω πέντε κράτη μέλη (RO, BG, PL, SE και DE).

Οι αδυναμίες που ανέφερε το Συνέδριο αντιμετωπίζονται στα εκτενή σχέδια δράσης τα οποία εφαρμόζονται σε συνεργασία με τα κράτη μέλη σε απάντηση στις επιφυλάξεις όσον αφορά τις δαπάνες για την αγροτική ανάπτυξη το 2011 και το 2012 στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας της ΓΔ AGRI για το 2011 και το 2012 και αναμένεται να αποφέρουν καρπούς κατά τα επόμενα έτη.

4.25. Η Επιτροπή έχει επίσης επισημάνει σημαντικές αδυναμίες όσον αφορά την τήρηση των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων και θα επιβληθούν δημοσιονομικές διορθώσεις για την κάλυψη του δημοσιονομικού κινδύνου στο ΕΓΤΑΑ.

Οι δημόσιες συμβάσεις είναι επίσης ένα από τα καίρια στοιχεία στα σχέδια δράσης που αναφέρονται στο σημείο 4.11.

Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η μη τήρηση των κανόνων σύναψης συμβάσεων δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη ότι το 100 % της εν λόγω δαπάνης είναι μη επιλέξιμη καθώς το ίδιο το έργο μπορεί, εντούτοις, να επιτύχει τον στόχο του και να προσφέρει προστιθέμενη αξία.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής εργάζονται για τη θέσπιση κοινών κατευθυντήριων γραμμών για όλα τα ταμεία της ΕΕ για τον προσδιορισμό του επιπέδου των δημοσιονομικών διορθώσεων σε περιπτώσεις μη τήρησης των κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων — βλ. επίσης σημείο 4.16.

Όσον αφορά τη Ρουμανία, η Επιτροπή έχει κατά τους ελέγχους της, επίσης, διαπιστώσει σημαντικές αδυναμίες και βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα παρακολουθούν τις διαπιστώσεις του Συνεδρίου έναντι των εθνικών αρχών με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και την ανάκτηση τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

⁽²²⁾ Ετήσια έκθεση για το 2011, κεφάλαιο 4, σημεία 4.24 έως 4.32.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 4.6 — Παράδειγμα ανεπαρκούς ποιότητας των διοικητικών ελέγχων κράτους μέλους

Στην περίπτωση μιας διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης που ελέγχθηκε στη Γερμανία (Βρανδεμβούργο και Βερολίνο), ο ίδιος ο οργανισμός πληρωμών ήταν ο δικαιούχος ενισχύσεων του ΕΓΤΑΑ ύψους άνω των 2,2 εκατομμυρίων ευρώ, στο πλαίσιο του μέτρου «Τεχνική βοήθεια», για την εξωτερική ανάθεση του συστήματος ΤΠ του οργανισμού πληρωμών κατά την περίοδο 2008-2012.

Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η σχετική με το σύστημα ΤΠ και τις εργασίες συντήρησής του σύμβαση ανατέθηκε σε μια εταιρεία μέσω διαδικασίας με διαπραγμάτευση, χωρίς τη δημοσίευση προκήρυξης, και όχι μέσω ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας. Η μη τήρηση των εφαρμοστέων διαδικασιών καθιστά τη δαπάνη μη επιλέξιμη για χρηματοδότηση από την ΕΕ. Η ίδια κατάσταση όσον αφορά την ανάθεση συμβάσεων σχετικών με συστήματα ΤΠ διαπιστώθηκε σε 11 άλλα γερμανικά ομόσπονδα κράτη.

Συστήματα της Επιτροπής σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

Διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών της Επιτροπής

4.26. Η διαχείριση του μεγαλύτερου τμήματος των γεωργικών δαπανών επιμερίζεται μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής. Οι ενισχύσεις καταβάλλονται από τα κράτη μέλη και, στη συνέχεια, τους αποδίδονται από την Επιτροπή (σε μηνιαία βάση για το ΕΓΤΕ και σε τριμηνιαία για το ΕΓΤΑΑ). Προκειμένου να είναι σε θέση να αναλάβει την τελική ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, η Επιτροπή εφαρμόζει δύο διακριτές διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών ⁽²³⁾:

- α) μια ετήσια διαδικασία δημοσιονομικής εκκαθάρισης η οποία καλύπτει τους ετήσιους λογαριασμούς και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου κάθε διαπιστευμένου οργανισμού πληρωμών. Η απόφαση που λαμβάνεται βασίζεται σε ελέγχους που διενεργούν ανεξάρτητοι οργανισμοί πιστοποίησης στα κράτη μέλη και οι οποίοι υποβάλλονται στην Επιτροπή·
- β) μια πολυετή διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε δημοσιονομικές διορθώσεις για το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, εάν οι δαπάνες ενός ή περισσότερων οικονομικών ετών δεν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται βασίζονται σε ελέγχους που διενεργεί η Επιτροπή.

⁽²³⁾ Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και τις εκτελεστικές διατάξεις του που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.27. Όσον αφορά την οργάνωση των ελεγκτικών εργασιών της Επιτροπής στον τομέα της συμμόρφωσης, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τα περισσότερα βασικά στοιχεία υπήρχαν και ήταν σύμφωνα με τις κύριες κανονιστικές απαιτήσεις. Το ποσό των δαπανών που καλύπτεται από ελέγχους συμμόρφωσης, ως ποσοστό των συνολικών δαπανών, ήταν 47 % το 2008 και 42 % το 2012. Στο ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου για το 2013, η προγραμματιζόμενη κάλυψη είναι μόλις 19 %. Όσον αφορά τις διενεργηθείσες εργασίες στο πλαίσιο του ελέγχου συμμόρφωσης, το Συνέδριο εντόπισε αδυναμίες σε σχέση με τον έλεγχο της ποιότητας, την τεκμηρίωση του ελέγχου, τον τρόπο αξιολόγησης των αποδεικτικών στοιχείων και την εξαγωγή συμπερασμάτων⁽²⁴⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.27. Στα σημεία 4.27 έως 4.33 αναλύεται η εφαρμογή της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Όσον αφορά το έτος 2012:

— όπως ορθώς παρατήρησε το Συνέδριο στο σημείο 4.33, το ποσό των κατ' αποκοπή διορθώσεων, ως μέρος του συνολικού ποσού των δημοσιονομικών διορθώσεων, μειώθηκε από 68 % το 2011 σε 12 % το 2012· συνεπώς όλο και περισσότερες δημοσιονομικές διορθώσεις βασίζονται σε μια πιο ακριβή εκτίμηση του δημοσιονομικού κινδύνου για την ΕΕ,

— όπως παρατήρησε το Συνέδριο στο σημείο 4.29, το συνολικό ποσό των δημοσιονομικών διορθώσεων έχει αυξηθεί τα τελευταία έτη.

Η χαμηλότερη κάλυψη του ελέγχου για το 2013 που αναφέρεται από το Συνέδριο αντικατοπτρίζει μια απόφαση ως προς τη διαχείριση, που ελήφθη από τη ΓΔ AGRI, λόγω της ανάγκης να χρησιμοποιούνται οι περιορισμένοι πόροι της για την επιτάχυνση της εξέτασης των υποθέσεων που εκκρεμούν — δεδομένου ότι η αυξημένη προσφυγή στον υπολογισμό των χρηματοοικονομικών διορθώσεων αντί σε κατ' αποκοπή διορθώσεις έχει καταστήσει την εξέτασή τους πιο πολύπλοκη και απαιτητική από πλευράς πόρων, καθώς και λόγω της ανάγκης για την παρακολούθηση των σχεδίων δράσης που υφίστανται στα κράτη μέλη. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι η πραγματική κάλυψη είναι πολύ υψηλότερη, καθώς οι έλεγχοι συμμόρφωσης καλύπτουν τουλάχιστον τις δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά τους τελευταίους 24 μήνες (κανόνας των 24 μηνών). Το ποσό για το 2013, που δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο της παρούσας έκθεσης, δεν θα δημοσιοποιηθεί μέχρι την άνοιξη του 2014, οπότε θα υποβληθούν οι ετήσιες δηλώσεις δαπανών. Πρέπει να τονιστεί ότι η κάλυψη του ελέγχου όσον αφορά τον προγραμματισμό του ελέγχου για το 2013 είναι ενδεικτική και δεν μπορεί να συγκριθεί με την πραγματική κάλυψη κατά τα προηγούμενα έτη. Επιπλέον, οι δαπάνες που καλύπτονται είναι αυτές για τις οποίες υφίσταται ο υψηλότερος βαθμός κινδύνου.

Σημειώνεται ότι για το ΕΓΤΑΑ, ο αριθμός των αποστολών ελέγχου αυξήθηκε από 23 το 2012 σε 35 το 2013.

Τα τρία αυτά βασικά κριτήρια δείχνουν την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση για τον περιορισμό του κινδύνου σφαλμάτων. Ωστόσο, και ιδίως στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο περαιτέρω βελτιώσεων.

Η ποιότητα του ελεγκτικού έργου της Επιτροπής εξασφαλίζεται μέσω της αρχής των «4 ματιών» και όλα τα προγράμματα και οι εκθέσεις ελέγχου επανεξετάζονται και συζητούνται στο πλαίσιο της ιεραρχίας των ελεγκτών. Οι εργασίες ελέγχου τεκμηριώνονται μέσω καταλόγων ελέγχου και εκθέσεων και, μετά τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην ετήσια έκθεση του 2011, η τεκμηρίωση του ελέγχου βελτιώνεται και εναρμονίζεται.

⁽²⁴⁾ Η απουσία ελέγχου ποιότητας και τεκμηρίωσης του ελέγχου επισημάνθηκε και στην ετήσια έκθεση για το 2011 (κεφάλαιο 4, σημείο 4.41).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.28. Οι έλεγχοι της Επιτροπής βασίζονται στα συστήματα και δεν στοχεύουν στον έλεγχο της κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί. Τα δείγματα επιλέγονται τυχαία ή κατά την κρίση των αρμοδίων και καλύπτουν δαπάνες που αφορούν περισσότερα του ενός οικονομικά έτη. Ως εκ τούτου, οι ελεγκτικές εργασίες της Επιτροπής δεν στοχεύουν στον υπολογισμό ετήσιου ποσοστού σφάλματος.

4.29. Το 2012, η Επιτροπή έλαβε τρεις αποφάσεις συμμόρφωσης, οι οποίες οδήγησαν σε δημοσιονομικές διορθώσεις ύψους 651 εκατομμυρίων ευρώ (503 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το ΕΓΤΕ και 148 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το ΕΓΤΑΑ). Το μέσο ύψος των δημοσιονομικών διορθώσεων κατά την τελευταία πενταετία (2008-2012) ήταν 30 % υψηλότερο σε σχέση με την προηγούμενη (2003-2007), λαμβανομένης υπόψη της αύξησης του προϋπολογισμού μεταξύ των δύο αυτών περιόδων.

4.30. Η χρήση κατ' αποκοπήν διορθώσεων δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη την φύση και τη βαρύτητα της παράβασης ⁽²⁵⁾, καθώς εφαρμόζεται η ίδια κατ' αποκοπήν διόρθωση του 5 %, ανεξαρτήτως του εάν διαπιστώθηκαν αδυναμίες σε μία βασική δικλίδα ελέγχου ή σε περισσότερες. Ωστόσο, μολονότι οι κατ' αποκοπήν διορθώσεις χρησιμοποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό στο παρελθόν, ο αριθμός τους περιορίστηκε σημαντικά το 2012. Παρ' όλα αυτά, η Επιτροπή μείωσε, σε 6 επί συνόλου 54 περιπτώσεων το 2012, την αρχικά προταθείσα κατ' αποκοπήν διόρθωση του 5 % σε 2 % σε συνέχεια της διαδικασίας συνδιαλλαγής.

4.31. Χρόνιο πρόβλημα των αποφάσεων συμμόρφωσης αποτελεί η διάρκεια της διαδικασίας. Το Συνέδριο είχε αναφερθεί στο ζήτημα αυτό σε ειδική έκθεσή του το 2010 ⁽²⁶⁾, αλλά διαπίστωσε ότι η κατάσταση δεν έχει βελτιωθεί. Από την εξέταση δείγματος διαδικασιών συμμόρφωσης προέκυψε ότι το 2012 η πραγματική διάρκεια (άνω των τεσσάρων ετών) ήταν διπλάσια της προβλεπόμενης βάσει των εσωτερικών προθεσμιών της Επιτροπής, με αποτέλεσμα τη συσσώρευση μεγάλου αριθμού υποθέσεων.

⁽²⁵⁾ Το άρθρο 31, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2005, για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 209 της 11.8.2005, σ. 1) προβλέπει ότι «Η Επιτροπή εκτιμά τα προς αποκλεισμό ποσά με γνώμονα κυρίως την έκταση της έλλειψης συμμόρφωσης που διαπίστωσε. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το είδος και τη σοβαρότητα της παράβασης, καθώς και την οικονομική ζημία που υπέστη η Κοινότητα».

⁽²⁶⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 7/2010, «Έλεγχος της διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών», σημεία 68 έως 73 και 98.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.28. Οι έλεγχοι της Επιτροπής βασίζονται σε μια κεντρική ανάλυση κινδύνου που καθορίζει τους τομείς υψηλού κινδύνου στους οποίους οι δραστηριότητες ελέγχου και οι πόροι θα συγκεντρώνονται με σκοπό την καλύτερη προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

4.29. Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτή η αύξηση κατά 30 % στις δημοσιονομικές διορθώσεις δείχνει ότι η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας συμμόρφωσης δεν μειώνεται.

4.30. Η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει τα ακόλουθα στοιχεία όσον αφορά το σημείο αυτό. Μόνο το 12 % των δημοσιονομικών διορθώσεων το 2012 ήταν κατ' αποκοπή διορθώσεις. Η μεθοδολογία για τον υπολογισμό των δημοσιονομικών διορθώσεων, που τέθηκε σε ισχύ από το 1997, είναι πλήρως συμβατή και είναι απόλυτα σύμφωνη με το άρθρο 31 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου. Έχει εγκριθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ άλλων και σε περιπτώσεις μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005. Η Επιτροπή σημειώνει ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο επικρίνει την μη συσσώρευση κατ' αποκοπή διορθώσεων.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο ορθώς επισημαίνει ότι η Επιτροπή μείωσε τις διορθώσεις μετά από τη διαδικασία συμβιβασμού. Στις 6 περιπτώσεις οι οποίες εξετάζονται, όπως ισχύει και σε παρόμοιες περιπτώσεις, η Επιτροπή εξέτασε προσεκτικά τις εξηγήσεις και τυχόν νέες πληροφορίες που παρασέθηκαν από τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, πριν λάβει τη σταθμισμένη απόφαση να μειωθεί η αρχικά προταθείσα κατ' αποκοπή διόρθωση για να αντανakλάται καλύτερα ο πραγματικός κίνδυνος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Σημειώνεται ότι είναι στην ίδια τη φύση της διαδικασίας αντιπαράθεσης να δοθεί η δυνατότητα στην Επιτροπή να προχωρήσει σε έναν πιο προσαρμοσμένο υπολογισμό του κινδύνου στον προϋπολογισμό.

4.31. Ιδίως στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειες για τη βελτίωση και την επιτάχυνση της διαδικασίας, με γνώμονα την ανάγκη να διατηρηθούν τα πρότυπα ποιότητας, καθώς και το δικαίωμα του κράτους μέλους να απαντά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.32. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τα αποτελέσματα των ελέγχων συμμόρφωσης δεν λαμβάνονταν επαρκώς υπόψη στο πλαίσιο των δημοσιονομικών αποφάσεων εκκαθάρισης, με αποτέλεσμα τη μειωμένη αξιοπιστία της δημοσιονομικής εκκαθάρισης.

4.33. Μολονότι τα τελευταία έτη η Επιτροπή αύξησε το συνολικό ποσό των δημοσιονομικών διορθώσεων και μείωσε σημαντικά το 2012 την αναλογία των κατ' αποκοπήν διορθώσεων⁽²⁷⁾, οι αποφάσεις δημοσιονομικής εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση εξακολουθούν να μην λαμβάνονται εγκαίρως και κατά τον ενδεχόμενο τρόπο.

Η ενίσχυση της διαδικασίας αξιοπιστίας

4.34. Το 2010 η Επιτροπή καθιέρωσε ένα νέο πλαίσιο ελέγχου, σε εθελοντική βάση, το οποίο καλείται «ενίσχυση της αξιοπιστίας σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων σε επίπεδο τελικών δικαιούχων μέσω του έργου των οργανισμών πιστοποίησης». Το προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο για την ΚΓΠ μετά το 2013 περιλαμβάνει διατάξεις που καθιστούν υποχρεωτική τη διαδικασία αυτή για όλα τα κράτη μέλη.

4.35. Η διαδικασία ενίσχυσης της αξιοπιστίας σημαίνει ότι οργανισμοί πιστοποίησης επαναδιενεργούν τους ελέγχους σε αντιπροσωπευτικό δείγμα πράξεων οι οποίες έχουν ελεγχθεί επί τόπου από τον οργανισμό πληρωμών. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν ορθά αυτή τη διαδικασία, οι δημοσιονομικές διορθώσεις στο πλαίσιο της εκκαθάρισης των λογαριασμών μπορεί να περιοριστούν στο ποσοστό σφάλματος που προκύπτει από τις πιστοποιημένες στατιστικές των επιθεωρήσεων. Μέχρι στιγμής, η Επιτροπή δεν έχει κάνει χρήση της δυνατότητας αυτής, καθώς δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την επιβολή τέτοιου ανώτατου ορίου.

⁽²⁷⁾ Το ποσό των κατ' αποκοπήν διορθώσεων ως τμήμα του συνολικού ποσού των δημοσιονομικών διορθώσεων μειώθηκε από 68 % το 2011 σε 12 % το 2012.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.32. Το άρθρο 30 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 αναφέρει σαφώς ότι η απόφαση εκκαθάρισης των λογαριασμών καλύπτει την πληρότητα, την ακρίβεια και την ειλικρίνεια των λογαριασμών που έχουν υποβληθεί από τον οργανισμό πληρωμών. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται με την επιφύλαξη των αποφάσεων που λαμβάνονται μεταγενέστερα βάσει του διαδικασιών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Ως εκ τούτου, οι δύο διαδικασίες είναι χωριστές και αυτοτελείς, αν και προφανώς συμπληρωματικές. Αν η τελευταία (διαδικασία συμμόρφωσης) μπορεί να ξεκινήσει αργότερα από την πρώτη, η απόφαση δημοσιονομικής εκκαθάρισης δεν θα πρέπει να βασίζεται ούτε σε πορίσματα ελέγχων συμμόρφωσης ούτε σε πορίσματα του Συνεδρίου σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών, για προφανείς λόγους διαφορών όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα, τη φύση και το πεδίο εφαρμογής των διαφόρων διαδικασιών.

4.33. Η αύξηση του συνολικού ποσού των δημοσιονομικών διορθώσεων κατά τα τελευταία έτη και η σημαντική μείωση του ποσοστού των κατ' αποκοπήν διορθώσεων το 2012, η οποία διαπιστώθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι ισχυρές ενδείξεις ότι το σύστημα είναι αποτελεσματικό. Ωστόσο, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο βελτιώσεων, ιδίως στο πλαίσιο της εφαρμογής της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ και για την καλύτερη διαχείριση της διαδικασίας όσον αφορά την ακρίβεια της εκτίμησης της ΕΕ σχετικά με τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο και το χρονοδιάγραμμα.

4.34. Η ενίσχυση της άσκησης διασφάλισης είχε σχεδιαστεί ως ένα πρώτο βήμα σε μια διαδικασία ανάπτυξης προς την κατεύθυνση της μεγαλύτερης αξιοπιστίας σχετικά με τους ελέγχους που διενεργούνται από τα κράτη μέλη. Έχει αποδειχτεί, σε αυτή την προπαρασκευαστική φάση, ως χρήσιμη κοινή άσκηση μάθησης για τους συμμετέχοντες σε εθελοντική βάση με σκοπό την ανάπτυξη και προσαρμογή των διαδικασιών και κατευθυντηρίων γραμμών για τη νομιμότητα και την κανονικότητα της απαιτούμενης εργασίας στη νέα μεταρρύθμιση της νομοθεσίας της ΚΓΠ.

4.35. Μια τέτοια δυνατότητα καθορισμού ανώτατου ορίου, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, του επιπέδου των δημοσιονομικών διορθώσεων στο εν λόγω ποσοστό σφάλματος, αφορά τις διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών ως προς τη συμμόρφωση. Πράγματι, αν ένα κράτος μέλος υλοποιεί την πρόταση που αναφέρεται ανωτέρω και εάν ο οργανισμός πιστοποίησης επιβεβαιώνει την αξιοπιστία των στατιστικών ελέγχου, για έναν δεδομένο πληθυσμό, τυχόν δημοσιονομικές διορθώσεις λόγω ανεπαρκειών στο κράτος μέλος ελέγχου και διαχείρισης του καθεστώτος ενισχύσεων στο πλαίσιο αυτού του πληθυσμού θα μπορούσαν να περιοριστούν στο ποσοστό σφάλματος που απορρέει από την εξέταση των στατιστικών ελέγχου.

Όταν ο οργανισμός πιστοποίησης δεν επιβεβαιώνει το ποσοστό σφάλματος που προέρχεται από τις στατιστικές ελέγχου του οργανισμού πληρωμών, δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για τον καθορισμό ανωτάτων ορίων δημοσιονομικών διορθώσεων στο επίπεδο του ποσοστού σφάλματος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.36. Το 2012, ο έλεγχος του Συνεδρίου κάλυψε τέσσερα από τα πέντε κράτη μέλη που εφάρμοσαν αυτή τη διαδικασία: δύο για το ΕΓΤΑΑ (Βουλγαρία και Ρουμανία) και δύο για το ΕΓΤΕ [Λουξεμβούργο και Ηνωμένο Βασίλειο (Βόρεια Ιρλανδία)]. Το Συνέδριο επισήμανε σημαντικές ανεπάρκειες στην εφαρμογή της διαδικασίας.

— Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τα δεδομένα που διαβίβασαν δύο οργανισμοί πιστοποίησης δεν ήταν αξιόπιστα. Παραδείγματος χάριν, στη Ρουμανία, το Συνέδριο επαναδιενήργησε τις επιθεωρήσεις του οργανισμού πιστοποίησης και διαπίστωσε στοιχεία μη επιλεξιμότητας σε 5 από τις 10 περιπτώσεις που υποβλήθηκαν σε δοκιμασίες.

— Όσον αφορά το ΕΓΤΕ, το Συνέδριο εξέτασε δείγμα των πληροφοριών που είχαν ελέγξει οι αντίστοιχοι οργανισμοί πιστοποίησης και επανέλαβε ορισμένες μετρήσεις που είχαν πραγματοποιήσει οι οργανισμοί αυτοί. Οι διαφορές που διαπιστώθηκαν είναι σημαντικές. Παραδείγματος χάριν, στην περίπτωση 12 επί συνόλου 47 μετρήσεων που επανέλαβε το Συνέδριο στο Ηνωμένο Βασίλειο (Βόρεια Ιρλανδία), η διαφορά μεταξύ των αποτελεσμάτων αυτών και εκείνων που είχε διαβιβάσει ο οργανισμός πιστοποίησης υπερέβαινε το εφαρμοστέο περιθώριο ανοχής ⁽²⁸⁾.

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI

4.37. Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI περιλαμβάνει επιφύλαξη για το σύνολο των δαπανών του ΕΓΤΑΑ για το 2012 (13,3 δισεκατομμύρια ευρώ). Η εν λόγω επιφύλαξη διατυπώθηκε λόγω προβληματισμών της ΓΔ AGRI όσον αφορά την ποιότητα των ελέγχων σε ορισμένα κράτη μέλη, καθώς και του ποσοστού σφάλματος που ανέφερε το Συνέδριο.

4.38. Ωστόσο, η επιφύλαξη της ΓΔ AGRI όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ εμφανίζει τις ακόλουθες αδυναμίες:

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.36. Όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία, προβλέπεται αποστολή επαλήθευσης σχετικά με την ποιότητα των εργασιών του οργανισμού πιστοποίησης μόλις παρληφθεί η απάντηση της χώρας στην έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Όσον αφορά τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, δεν έχουν προγραμματισθεί αποστολές επαλήθευσης καθώς ο οργανισμός πιστοποίησης δεν επιβεβαίωσε τις ενσωματωμένες στις στατιστικές ελέγχου δαπάνες. Ωστόσο, η παρακολούθηση των πορισμάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσον αφορά τις εν λόγω χώρες έχει ήδη ξεκινήσει με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των εργασιών των ΟΠ για τα επόμενα έτη.

— Οι διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση που αφορούν το ΕΓΤΑΑ για τα δύο ενδιαφερόμενα κράτη μέλη είναι σε εξέλιξη, ενώ ο κίνδυνος που προέκυψε από τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν θα καλυφθεί με δημοσιονομικές διορθώσεις.

— Βλ. παραπάνω.

4.37. Η επιφύλαξη αυτή διαρκεί από το 2011. Ωστόσο, όπως αναφέρεται στο κείμενο σχετικά με την επιφύλαξη, έχει διευρυνθεί η βάση ως προς την επιφύλαξη. Οι έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της ΓΔ AGRI εκφράζουν ανησυχίες σχετικά με την ποιότητα των ελέγχων που διενεργούνται από τα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου η επιφύλαξη αυτή διαρκεί έως το 2012 αν και το υπολογισθέν ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων ήταν μικρότερο από 2 %.

4.38. Οι λόγοι για την επιφύλαξη όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ εξηγούνται σαφώς στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2012. Δεδομένων των ανησυχιών όσον αφορά την ποιότητα των ελέγχων σε ορισμένα κράτη μέλη, και επειδή δεν ήταν δυνατόν να χρησιμοποιηθεί η νέα ολοκληρωμένη προσέγγιση που υιοθετήθηκε για τις αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις, η ΓΔ AGRI δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο το πραγματικό εναπομένον ποσοστό σφάλματος να ήταν πάνω από το όριο σημαντικότητας. Ωστόσο, δεδομένου επίσης ότι οι περισσότερες από τις δράσεις που υλοποιήθηκαν το 2012, στο πλαίσιο του συνολικού σχεδίου δράσης που θεσπίστηκε για την παρακολούθηση της επιφύλαξης του 2011, δεν θα είναι σε θέση να επιφέρουν σημαντικό αντίκτυπο στο εναπομένον ποσοστό σφάλματος πριν από το 2014 το νωρίτερο, αποφασίστηκε να διατηρηθεί η επιφύλαξη του 2011.

⁽²⁸⁾ Άρθρο 34, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1122/2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- βάσει των στατιστικών ελέγχου που διαβίβασαν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή, το εναπομένον ποσοστό σφάλματος ⁽²⁹⁾ ανερχόταν σε 1,62 % (αντιστοιχεί σε 202,7 εκατομμύρια ευρώ βάσει του ποσοτικού προσδιορισμού της Επιτροπής). Η ΓΔ AGRI έκρινε ότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος προβλέπεται να είναι υψηλότερο και μπορεί να υπερβαίνει το 2 %. Ωστόσο, δεν προσδιόρισε ποσοτικώς το εκτιμώμενο εναπομένον ποσοστό σφάλματος.
- όσον αφορά τη νέα προσέγγιση που ακολουθείται για την αποσυνδεδεμένη στρεμματική ενίσχυση, η ΓΔ AGRI βασίζεται σε πληροφορίες προερχόμενες από τους δικούς της ελέγχους προκειμένου να αξιολογήσει, για κάθε οργανισμό πληρωμών, εάν πρέπει να εφαρμόσει υψηλότερο ποσοστό σφάλματος (βλέπε κεφάλαιο 3, σημείο 3.31). Στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, η συγκεκριμένη προσέγγιση δεν εφαρμόστηκε για το 2012.

4.39. Στην επιφύλαξή της, η ΓΔ AGRI αναφέρει ότι, μολονότι ελήφθη σημαντικός αριθμός μέτρων για την αντιμετώπιση αυτού του αυξημένου ποσοστού σφάλματος, δεν είναι εφικτό να υπάρξει σημαντικός αντίκτυπος στο ποσοστό σφάλματος πριν από το 2014 το νωρίτερο. Το Συνέδριο συμφωνεί με αυτή την εκτίμηση.

Περιβάλλον, αλιεία και υγεία

4.40. Όσον αφορά τους τομείς πολιτικής «Περιβάλλον, αλιεία και υγεία», η Επιτροπή ασκεί τη διαχείριση βάσει ειδικών συστημάτων ελέγχου. Το Συνέδριο εξέτασε τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου της ΓΔ SANCO όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την τήρηση των προθεσμιών και τις συμφωνίες επιχορήγησης. Με τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι τα εν λόγω συστήματα ήταν μερικώς αποτελεσματικά. Σε σχέση με τις συμβάσεις μικρής αξίας, δεν είχαν οριστεί σαφή κριτήρια για την αξιολόγηση της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής ικανότητας των υποψηφίων και η τεκμηρίωση σχετικά με την επιλογή των υποψηφίων για τις κλειστές διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση ήταν ανεπαρκής. Για την ολοκλήρωση των επιτόπιων εκ των προτέρων επαληθεύσεων απαιτήθηκε μεγάλο χρονικό διάστημα, γεγονός που προκάλεσε υπερβολικές καθυστερήσεις στις πληρωμές και ορισμένες καθυστερήσεις πληρωμών δεν υπολογίστηκαν ορθά. Όσον αφορά τις συμφωνίες επιχορήγησης που διαχειρίζεται ο Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τους Καταναλωτές, απουσίαζαν στοιχεία που να αποδεικνύουν τη διενέργεια ελέγχων σχετικών με συγκρούσεις συμφερόντων που επηρεάζουν τους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

Η ΓΔ AGRI αποκαλύπτει ρητά στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2012 (τμήμα 3.1.1.1.7) ότι η νέα προσέγγιση που υιοθετήθηκε για τις αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις δεν θα μπορούσε, κυρίως λόγω χρονοδιαγράμματος, να εφαρμοστεί για την αγροτική ανάπτυξη στην εν λόγω έκθεση. Όπως αναφέρεται στη συγκεκριμένη έκθεση της Επιτροπής για το 2012, η νέα ολοκληρωμένη προσέγγιση θα αναπτυχθεί περαιτέρω και θα χρησιμοποιηθεί επίσης για τις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2013. Αυτό θα συμβάλει στον πιο ακριβή ποσοτικό προσδιορισμό των διακυβευόμενων ποσών.

4.40. Όσον αφορά στις μικρές συμβάσεις, η Επιτροπή χρησιμοποιεί γενικά και όχι ειδικά οικονομικά κριτήρια βιωσιμότητας, δεδομένου του χαμηλού οικονομικού κινδύνου που ενέχεται σε μικρές συμβάσεις μικρής διάρκειας, οι οποίες δεν προβλέπουν πληρωμές προχρηματοδότησης.

Όπως και για την επιλογή των υποψηφίων για κλειστές ή με διαπραγμάτευση προκηρύξεις διαγωνισμού, η διαδικασία είναι σήμερα υπό αναθεώρηση ενόψει της έναρξης ισχύος του νέου δημοσιονομικού κανονισμού.

Η ολοκλήρωση των επιτόπιων ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν από την Επιτροπή στα κράτη μέλη, πριν από την τελική πληρωμή, ήταν σχετικά χρονοβόρα καθώς πολλά εκκρεμή ζητήματα έπρεπε να διευκρινιστούν με τον ελεγχόμενο. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής τα κράτη μέλη έλαβαν ενδιάμεση πρώτη και δεύτερη δόση της εκτιμώμενης οφειλόμενης πληρωμής.

⁽²⁹⁾ Το εναπομένον ποσοστό σφάλματος αποτελεί εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος που απομένει μετά τη διόρθωση των σφαλμάτων που εντόπισαν τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου των κρατών μελών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.41. Το Συνέδριο δεν έχει να διατυπώσει καμία συγκεκριμένη παρατήρηση σχετικά με την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ MARE όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2012

4.42. Για την υπό εξέταση ομάδα πολιτικής,

— βάσει των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι 7,9 %, και

— τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου που εξετάστηκαν⁽³⁰⁾ αξιολογήθηκαν ως μερικώς αποτελεσματικά. Από τα σχετικά με την αγροτική ανάπτυξη συστήματα των έξι κρατών μελών που ελέγχθηκαν, ένα κρίθηκε μη αποτελεσματικό (Ρουμανία) και τα άλλα πέντε μερικώς αποτελεσματικά (Βουλγαρία, Γερμανία (Βρανδεμβούργο και Βερολίνο), Γαλλία, Πολωνία και Σουηδία).

Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες που έγιναν δεκτές περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

Συστάσεις

4.43. Το **παράρτημα 4.3** παρουσιάζει το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά την πρόοδο που πραγματοποιήθηκε σχετικά με τις συστάσεις οι οποίες είχαν διατυπωθεί σε προγενέστερες ετήσιες εκδόσεις. Στις ετήσιες εκδόσεις για τα οικονομικά έτη 2009 και 2010, το Συνέδριο διατύπωσε επτά συστάσεις, από τις οποίες μία εφαρμόστηκε ως προς τις περισσότερες πτυχές και έξι ως προς ορισμένες πτυχές.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι έλεγχοι των εξωτερικών εμπειρογνομόνων αποτελούν μέρος των προτύπου γραπτών κατευθυντήριων γραμμών για τις διαδικασίες εργασίας του Οργανισμού. Επιπλέον, οι πτυχές της σύγκρουσης συμφερόντων αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης μέσω δηλώσεων των εμπειρογνομόνων και μέσω της σύνθεσης των επιτροπών αξιολόγησης στις οποίες οι μεμονωμένοι εμπειρογνώμονες βρίσκονται σε θέση μειοψηφίας. Ο Οργανισμός θα επικαιροποιήσει τα αποδεικτικά στοιχεία για ελέγχους σύμφωνα με τα συμπεράσματα του ελεγκτή.

4.42.

— Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος σύμφωνα με την εκτίμηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Δεν συμμερίζεται την εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των συναλλαγών. Αυτό οδηγεί σε χαμηλότερη εκτίμηση από τις υπηρεσίες της Επιτροπής όσον αφορά το επίπεδο των πληρωμών που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως.

Ο έλεγχος των πράξεων όπως θεσπίζεται από το Συνέδριο υποδεικνύει ότι το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος παρέμεινε σταθερό σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

— Η Επιτροπή σημειώνει ότι τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται είναι ίδια με τα αποτελέσματα του προηγούμενου έτους.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά τη Ρουμανία, η Επιτροπή έχει κατά τους ελέγχους της, επίσης, διαπιστώσει σημαντικές αδυναμίες και βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών. Επίσης όσον αφορά τη Βουλγαρία, κατά τους ελέγχους της η Επιτροπή διαπίστωσε ορισμένες αδυναμίες οι οποίες αποτελούν αντικείμενο παρακολούθησης στο πλαίσιο της εκκαθάρισης των λογαριασμών.

4.43. Η Επιτροπή θεωρεί ότι εφαρμόζονται οι τέσσερις συστάσεις που αφορούν τη γεωργία, στις οποίες αναφέρεται το Ελεγκτικό Συνέδριο.

⁽³⁰⁾ Όλα τα εξετασθέντα συστήματα επελέγησαν βάσει ανάλυσης κινδύνου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.44. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2012, το Συνέδριο διατυπώνει τις εξής συστάσεις στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης:

— **Σύσταση 1:** Τα κράτη μέλη πρέπει να βελτιώσουν τον τρόπο με τον οποίο διενεργούν τους υφιστάμενους διοικητικούς ελέγχους τους, αξιοποιώντας το σύνολο των συναφών πληροφοριών που έχουν στη διάθεσή τους οι οργανισμοί πληρωμών, καθώς έτσι είναι δυνατός ο εντοπισμός και η διόρθωση της πλειονότητας των σφαλμάτων (βλέπε σημεία 4.11 και 4.24).

— **Σύσταση 2:** Η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίζει ότι δίνεται η κατάλληλη συνέχεια σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το Συνέδριο διαπίστωσε σφάλματα (όπως προσδιορίζονται στα σημεία 4.17, 4.24 και 4.25).

— **Σύσταση 3:** Η Επιτροπή πρέπει, στην ετήσια έκδοση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI, να εφαρμόσει όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ προσέγγιση παρεμφερή με αυτή που ακολουθεί για την αποσυνδεδεμένη στρεμματική ενίσχυση, στο πλαίσιο της οποίας λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των ιδίων ελέγχων συμμόρφωσης για την εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος για κάθε οργανισμό πληρωμών (βλέπε σημείο 4.38).

Όσον αφορά την ΚΓΠ συνολικά:

— **Σύσταση 4:** Η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει την επαρκή κάλυψη των δαπανών στο πλαίσιο των ελέγχων συμμόρφωσης που διενεργεί (βλέπε σημείο 4.27).

— **Σύσταση 5:** Η Επιτροπή πρέπει να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο των ελέγχων συμμόρφωσης που διενήργησε, καθώς και το επίμονο πρόβλημα των μεγάλων καθυστερήσεων στη διαδικασία συμμόρφωσης συνολικά (βλέπε σημεία 4.27, 4.31 και 4.33).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.44.

Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να διενεργούν καλύτερα τους διοικητικούς ελέγχους.

Στο πλαίσιο των εργασιών για την κατάρτιση των κανόνων εφαρμογής της για τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ, η Επιτροπή μελετά τρόπους για την ενίσχυση των διοικητικών συστημάτων και των συστημάτων ελέγχου που πρέπει να χρησιμοποιούνται από τα κράτη μέλη και τον τρόπο ενίσχυσης των διαφόρων μέσων (συμπεριλαμβανομένης της αναστολής πληρωμών) που θα χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή όσον αφορά την καλύτερη προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ σε περιπτώσεις που τα κράτη μέλη δεν διαδραματίζουν ορθά τον ρόλο τους στο πλαίσιο των κανόνων επιμερισμένης διαχείρισης.

Η Επιτροπή θα διασφαλίσει ότι όλα τα συστημικά σφάλματα που επισημάνθηκαν από το Συνέδριο παρακολουθούνται καταλλήλως, μεταξύ άλλων μέσω της διαδικασίας συμμόρφωσης, ανάλογα με την περίπτωση.

Η Επιτροπή έχει ήδη αναφέρει σαφώς στη συγκεκριαιωτική της έκθεση για το 2012, ότι η νέα ολοκληρωμένη προσέγγιση θα αναπτυχθεί περαιτέρω και θα χρησιμοποιηθεί επίσης για το ΕΓΤΑΑ, ξεκινώντας από τις εκθέσεις για το έτος 2013. Επιπλέον, υπενθυμίζει ότι η ολοκληρωμένη προσέγγιση λαμβάνει επίσης υπόψη τα συμπεράσματα των ελέγχων συστημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τις διαπιστώσεις των οργανισμών πιστοποίησης.

Η Επιτροπή θα λάβει κατάλληλα μέτρα εντός των ορίων των διαθέσιμων πόρων.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να βελτιώνει τη μέθοδο ελέγχου και διαδικασιών. Επιπλέον, θα εξακολουθήσει να καταβάλλει προσπάθειες, ιδίως στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, για τη βελτίωση και την επιτάχυνση της διαδικασίας με γνώμονα την ανάγκη να διατηρηθούν τα πρότυπα ποιότητας, καθώς και το δικαίωμα του κράτους μέλους να απαντά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 6:** Η Επιτροπή πρέπει να βελτιώσει περαιτέρω τη μέθοδο καθορισμού των δημοσιονομικών διορθώσεων, προκειμένου να λαμβάνεται καλύτερα υπόψη η φύση και η βαρύτητα των εντοπιζόμενων παραβάσεων (βλέπε σημείο 4.30).

4.45. Όσον αφορά τον τομέα πολιτικής «Υγεία και προστασία των καταναλωτών»:

- **Σύσταση 7:** Η Επιτροπή πρέπει να αποκαταστήσει τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν στα συστήματα σύναψης δημόσιων συμβάσεων και συμφωνιών επιχορήγησης (βλέπε σημείο 4.40).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όπως φαίνεται από την αύξηση του συνολικού ποσού των δημοσιονομικών διορθώσεων κατά τα τελευταία έτη και από τη σημαντική μείωση του ποσοστού των κατ' αποκοπή διορθώσεων το 2012, η οποία αναγνωρίστηκε και από το ίδιο το Ελεγκτικό Συνέδριο, η Επιτροπή έχει ήδη βελτιώσει τη μέθοδο που χρησιμοποιεί για τον καθορισμό των δημοσιονομικών διορθώσεων.

Εντούτοις, η Επιτροπή καταβάλει πάντοτε προσπάθειες και επιδιώκει να βελτιώσει περαιτέρω τη μέθοδο προσδιορισμού των δημοσιονομικών διορθώσεων, ιδίως στο πλαίσιο της εφαρμογής της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ.

4.45.

Οι αδυναμίες θα αντιμετωπιστούν μέσω ελέγχων που θα στοιχειοθετούνται με καλύτερα αποδεικτικά στοιχεία και μέσω της επικαιροποίησης των διαδικασιών ενόψει της έναρξης ισχύος του νέου δημοσιονομικού κανονισμού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΑΛΙΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ»

	2012			2011	2010	2009
	Αγροτική ανάπτυξη	Περιβάλλον, αλιεία και υγεία	Σύνολο			
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ						
Σύνολο πράξεων:	160	17	177	178	92	93
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ (1) (2)						
Ποσοστό (αριθμός) των πράξεων οι οποίες βάσει των σχετικών δοκιμασιών διαπιστώθηκε ότι:						
δεν περιέχουν σφάλματα	37 % (59)	41 % (7)	37 % (66)	43 %	48 %	67 %
περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα	63 % (101)	59 % (10)	63 % (111)	57 %	52 %	33 %
Ανάλυση των πράξεων που περιέχουν σφάλματα						
Ανάλυση ανά είδος σφάλματος						
Μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα:	42 % (42)	60 % (6)	43 % (48)	38 %	48 %	42 %
Προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα:	58 % (59)	40 % (4)	57 % (63)	62 %	52 %	58 %
Επιλεξιμότητα	71 % (42)	100 % (4)	73 % (46)	68 %	56 %	22 %
Πραγματική υπόσταση	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	2 %	0 %	6 %
Ακρίβεια	29 % (17)	0 % (0)	27 % (17)	30 %	44 %	72 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ						
Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος	7,9 %					
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	11,3 %					
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	4,5 %					

⁽¹⁾ Προς διευκόλυνση της κατανόησης τομέων με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός της αυτής ομάδας πολιτικής, το δείγμα διατρήθηκε σε επιμέρους τμήματα.

⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεως αντιστοιχούν στον πραγματικό αριθμό των πράξεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Αξιολόγηση επιλεγέντων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

Κράτος μέλος (οργανισμός πληρωμών)	Διοικητικές και ελεγκτικές διαδικασίες	Μεθοδολογία των επιτόπιων επιθεωρήσεων, επιλογή, εκτέλεση, έλεγχος ποιότητας και γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων	Εφαρμογή και έλεγχος της πολλαπλής συμμόρφωσης	Συνολική αξιολόγηση
Γαλλία (μόνον παρακολούθηση προγενέστερων παρατηρήσεων)	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	ά.α.	Μερικώς αποτελεσματικά
Σουηδία	Μερικώς αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικά
Γερμανία (Βρανδεμβούργο και Βερολίνο)	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικά
Πολωνία	Μερικώς αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικά
Βουλγαρία	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικά
Ρουμανία (Οργανισμός πληρωμών και παρέμβασης στη γεωργία και οργανισμός πληρωμών για την αγροτική ανάπτυξη και την αλιεία)	Μη αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικά

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΑΛΙΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2010	3.58 δ) οι οργανισμοί πιστοποίησης να ελέγχουν και να αναφέρουν επαρκώς την ποιότητα των επιθεωρήσεων.			X				
	3.59. Στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θεραπεύσουν τις αδυναμίες που διαπιστώθηκαν, ιδίως βελτιώνοντας την αποτελεσματικότητα των ελέγχων που διενεργούνται για τα μέτρα που δεν αφορούν το ΟΣΔΕ.			X				
	3.60. Τέλος, απαιτείται η λήψη αποτελεσματικών μέτρων εκ μέρους της Επιτροπής και των κρατών μελών, προκειμένου να επιλυθούν τα ζητήματα που εντοπίστηκαν στους τομείς πολιτικής Περιβάλλον, Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις, καθώς και Υγεία και προστασία των καταναλωτών.			X				
2009	3.74. Το Συνέδριο επαναλαμβάνει, επίσης, ότι απαιτείται να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, προκειμένου να απλουστευθούν περισσότερο οι κανόνες και οι προϋποθέσεις.			X				
	3.75. Εξάλλου, το Συνέδριο θεωρεί ότι οι κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής, σχετικά με το έργο που πρέπει να επιτελούν οι οργανισμοί πιστοποίησης, πρέπει να αναθεωρηθούν ως προς το είδος, το πεδίο που θα καλύπτουν και τις υποχρεώσεις σε θέματα κοινοποίησης στοιχείων, ιδίως όσον αφορά τις εργασίες που σχετίζονται με την επικύρωση των στατιστικών των κρατών μελών που αφορούν τους ελέγχους και τις επιθεωρήσεις.			X				
	3.76. Τέλος, είναι αναγκαίο να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα, από κοινού με τις ενδιαφερόμενες εθνικές αρχές, προκειμένου να αποφεύγεται η καταβολή ενισχύσεων για μη επιλέξιμες δαπάνες έργων στον τομέα της αλιείας.			X				
	3.76. Οι εσωτερικοί έλεγχοι που διενεργούνται σχετικά με τις πληρωμές που πραγματοποιούνται στα κράτη μέλη στο πλαίσιο των προγραμμάτων εξάλειψης και παρακολούθησης των ζωνοόσων, απαιτούν σαφή διαχωρισμό των καθηκόντων μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής, καθώς και την ανάπτυξη κατάλληλων επίσημων διαδικασιών ελέγχου.		X					

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Περιφερειακή πολιτική, ενέργεια και μεταφορές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	5.1-5.25
Ειδικά χαρακτηριστικά των τομέων πολιτικής	5.4-5.24
Στόχοι της πολιτικής	5.4-5.5
Μέσα της πολιτικής	5.6-5.20
Κίνδυνοι για την κανονικότητα	5.21-5.24
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	5.25
Κανονικότητα των πράξεων	5.26-5.43
Αποτελεσματικότητα των συστημάτων	5.44-5.61
Ελεγκτικές αρχές	5.44-5.52
Εξέταση τεσσάρων ελεγκτικών αρχών από το Συνέδριο	5.46-5.49
Αξιολόγηση της εποπτείας που ασκεί η Επιτροπή επί των ελεγκτικών αρχών	5.50-5.52
Επισκόπηση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων της Επιτροπής	5.53-5.61
Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής	5.54-5.59
Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών και Γενική Διεύθυνση Ενέργειας	5.60-5.61
Συμπέρασμα και συστάσεις	5.62-5.65
Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2012	5.62-5.63
Συστάσεις	5.64-5.65
Παράρτημα 5.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για την ομάδα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική, ενέργεια και μεταφορές»	
Παράρτημα 5.2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων για τα ταμεία της πολιτικής συνοχής (ΕΤΠΑ, ΤΣ, ΕΚΤ)	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

5.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση σχετικά με την ομάδα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική, ενέργεια και μεταφορές», η οποία περιλαμβάνει τους τομείς πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική», «Κινητικότητα και μεταφορές» και «Ενέργεια». Στον **πίνακα 5.1** παρατίθενται τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά το 2012.

Πίνακας 5.1 — Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2012

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές	Μορφή διαχείρισης
Περιφερειακή πολιτική	Παρεμβάσεις του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και άλλες περιφερειακές παρεμβάσεις	27 466	Επιμερισμένη
	Ταμείο Συνοχής	9 622	Επιμερισμένη
	Ταμείο Αλληλεγγύης	726	Επιμερισμένη
	Προενταξιακές παρεμβάσεις σχετικές με τις διαρθρωτικές πολιτικές	354	Αποκεντρωμένη
	Διοικητικές δαπάνες	86	Άμεση κεντρική
		38 254	
Κινητικότητα και μεταφορές	Διευρωπαϊκά δίκτυα (ΔΕΔ)	819	Άμεση κεντρική/έμμεση κεντρική
	Χερσαίες, αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές	158	Άμεση κεντρική/έμμεση κεντρική
	Διοικητικές δαπάνες	65	Άμεση κεντρική
	Έρευνα με αντικείμενο τις μεταφορές	63	Άμεση κεντρική
		1 105	
Ενέργεια	Συμβατικές και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	285	Άμεση κεντρική/έμμεση κεντρική/από κοινού
	Πυρηνική ενέργεια	197	Άμεση κεντρική/έμμεση κεντρική/από κοινού
	Έρευνα με αντικείμενο την ενέργεια	152	Άμεση κεντρική
	Διοικητικές δαπάνες	78	Άμεση κεντρική
	Διευρωπαϊκά δίκτυα (ΔΕΔ)	11	Άμεση κεντρική
		723	
Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος		40 082	
– σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽¹⁾		229	
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών		39 853	
– προπληρωμές ⁽²⁾		1 871	
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽²⁾		2 753	
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού		40 735	
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το οικονομικό έτος		45 091	

⁽¹⁾ Ο έλεγχος των διοικητικών δαπανών παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 9.

⁽²⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομέρειες, βλέπε παράρτημα 1.1, σημείο 6).

Πηγή: ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.2. Η περιφερειακή πολιτική, η οποία χρηματοδοτείται κυρίως από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), αντιστοιχεί στο 96 % των δαπανών των τομέων πολιτικής που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο ενώ το υπόλοιπο 4 % αφορά τους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας.

5.3. Το ΕΤΠΑ (με πληρωμές ύψους 27,5 δισεκατομμυρίων ευρώ) και το ΤΣ (με πληρωμές ύψους 9,6 δισεκατομμυρίων ευρώ) αντιστοιχούσαν στο 97 % των δαπανών της περιφερειακής πολιτικής το 2012 ⁽¹⁾. Οι πληρωμές στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας ανήλθαν σε 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ το 2012. Το 45 % περίπου των δαπανών για τις μεταφορές και την ενέργεια αφορούσαν τα προγράμματα των διευρωπαϊκών δικτύων (ΔΕΔ) ενώ το 16 % αφορούσε έργα σχετικά με τις συμβατικές και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ⁽²⁾.

Ειδικά χαρακτηριστικά των τομέων πολιτικής

Στόχοι της πολιτικής

Περιφερειακή πολιτική

5.4. Στόχος της περιφερειακής πολιτικής είναι η ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της μείωσης των αναπτυξιακών ανισοτήτων μεταξύ των διαφόρων περιφερειών.

Μεταφορές και ενέργεια

5.5. Στόχος των πολιτικών μεταφορών και ενέργειας είναι η παροχή στους πολίτες και τις επιχειρήσεις της ΕΕ ασφαλών, βιώσιμων και ανταγωνιστικών συστημάτων και υπηρεσιών μεταφορών και ενέργειας, καθώς και η ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων που συμβάλλουν στη διαμόρφωση και την υλοποίηση των εν λόγω πολιτικών.

Μέσα της πολιτικής

Περιφερειακή πολιτική

5.6. Το ΕΤΠΑ χρηματοδοτεί έργα υποδομής, τη δημιουργία ή τη διατήρηση θέσεων εργασίας, περιφερειακές πρωτοβουλίες οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και δραστηριότητες στήριξης μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

5.7. Το ΤΣ χρηματοδοτεί επενδύσεις σε έργα υποδομής στους τομείς του περιβάλλοντος και των μεταφορών στα κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα είναι χαμηλότερο του 90 % του μέσου όρου της ΕΕ.

⁽¹⁾ Οι άλλες δύο βασικές κατηγορίες δαπανών για την περιφερειακή πολιτική αφορούσαν έργα του Ταμείου Αλληλεγγύης της ΕΕ (2 %) και έργα του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (1 %).

⁽²⁾ Οι άλλες τρεις κύριες κατηγορίες δαπανών αφορούσαν έργα έρευνας, τα οποία χρηματοδοτούνται κυρίως από τα προγράμματα-πλαίσια για την έρευνα (12 %), έργα σχετικά με την πυρηνική ενέργεια (11 %), και έργα σχετικά με τις χερσαίες, αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές (9 %).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.8. Άλλα μέσα περιφερειακής πολιτικής είναι το Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ, το οποίο παρέχει στήριξη σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών στα κράτη μέλη και ο μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας, ο οποίος βοηθά τις υποψήφιες χώρες να προετοιμαστούν για τη χρήση των περιφερειακών δαπανών της ΕΕ.

Διαχείριση και έλεγχος των δαπανών στο πλαίσιο των ταμείων για την πολιτική συνοχής που υπόκεινται σε επιμερισμένη διαχείριση

5.9. Το ΕΤΠΑ και το ΤΣ, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) συγκαταλέγονται μεταξύ των ταμείων που χρηματοδοτούν την πολιτική συνοχής. Η χρηματοδότηση από τα ταμεία αυτά διέπεται από κοινούς κανόνες, εκτός των εξαιρέσεων που ορίζουν οι ειδικοί κανονισμοί κάθε ταμείου. Οι κανόνες επιλεξιμότητας καθορίζονται σε εθνικό ή ενίοτε σε περιφερειακό επίπεδο. Τα ποσά των ταμείων που χρηματοδοτούν την πολιτική συνοχής αξιοποιούνται μέσω πολυετών προγραμμάτων και ρυθμίσεων επιμερισμένης διαχείρισης μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Οι ίδιες εθνικές αρχές είναι συχνά αρμόδιες για τη διαχείριση όλων των ποσών από τα ταμεία που χρηματοδοτούν την πολιτική συνοχής. Το ΕΚΤ, το οποίο αποτελεί αντικείμενο του κεφαλαίου 6, αναφέρεται στο παρόν κεφάλαιο όταν αναλύονται θέματα κοινά για όλα τα ταμεία.

5.10. Σε κάθε περίοδο προγραμματισμού, βάσει προτάσεων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, η Επιτροπή εγκρίνει επιχειρησιακά προγράμματα (ΕΠ) και ενδεικτικά σχέδια χρηματοδότησης που προβλέπουν τη συνεισφορά της ΕΕ και τις εθνικές συνεισφορές⁽³⁾. Τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των ΕΠ υλοποιούνται από ιδιώτες, ενώσεις, επιχειρήσεις του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα ή από τοπικούς, περιφερειακούς και εθνικούς δημόσιους φορείς.

5.11. Οι αρχές στα κράτη μέλη επιλέγουν έργα προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του ΕΠ. Οι δικαιούχοι δηλώνουν τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για τα έργα αυτά στις οικείες εθνικές αρχές. Οι εν λόγω επιμέρους δηλώσεις ενοποιούνται σε περιοδικές δηλώσεις δαπανών ανά ΕΠ, πιστοποιούνται από τις αρχές των κρατών μελών και υποβάλλονται στην Επιτροπή. Το μερίδιο που συγχρηματοδοτεί η ΕΕ αποδίδεται στη συνέχεια από τον προϋπολογισμό της.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.9. Ο καθορισμός κανόνων επιλεξιμότητας σε εθνικό επίπεδο [άρθρο 56 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου] ήταν ένα από τα βασικά στοιχεία της απλούστευσης που θεσπίστηκε την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Σκοπός ήταν να παρασχεθεί στα κράτη μέλη μεγαλύτερη ευελιξία να προσαρμόζουν τους κανόνες επιλεξιμότητας στις συγκεκριμένες ανάγκες των περιφερειών ή προγραμμάτων και να τους εναρμονίζουν με τους ισχύοντες κανόνες για άλλα εθνικά δημόσια συστήματα.

⁽³⁾ Συνολικά, η Επιτροπή ενέκρινε 434 ΕΠ για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013: 317 αφορούν το ΕΤΠΑ/ΤΣ (εκ των οποίων 24 ΕΠ περιλαμβάνουν έργα του ΤΣ) και 117 αφορούν το ΕΚΤ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κράτη μέλη και περιφερειακό επίπεδο

5.12. Τα κράτη μέλη φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για την πρόληψη ή τον εντοπισμό και τη διόρθωση των παράτυπων δαπανών, και ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή. Η ευθύνη της καθημερινής διαχείρισης ανατίθεται σε διαχειριστικές αρχές και ενδιάμεσους φορείς που ορίζουν τα κράτη μέλη ⁽⁴⁾, και περιλαμβάνει την επιλογή των επιμέρους έργων, την εφαρμογή διαδικασιών και ελέγχων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση παρατυπιών, καθώς και την επαλήθευση της υλοποίησης των έργων («πρωτοβάθμιοι έλεγχοι»). Οι αρχές πιστοποίησης επαληθεύουν ότι οι «πρωτοβάθμιοι έλεγχοι» πραγματοποιούνται κατά αποτελεσματικό τρόπο και, όταν χρειάζεται, διενεργούν πρόσθετους ελέγχους πριν από την υποβολή των δηλώσεων απόδοσης δαπανών στην Επιτροπή. Επομένως, οι διαχειριστικές αρχές και οι αρχές πιστοποίησης διαδραματίζουν βασικό ρόλο στη διασφάλιση της κανονικότητας των δαπανών που αποδίδονται από την Επιτροπή.

5.13. Οι ελεγκτικές αρχές (ΕΑ) στα κράτη μέλη είναι υπεύθυνες για τη διενέργεια ελέγχων συστημάτων και πράξεων, προκειμένου να παρέχουν εύλογη διασφάλιση σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των προγραμμάτων, καθώς και σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών που πιστοποιούνται για κάθε ΕΠ. Ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τους ελέγχους αυτούς μέσω ετήσιων εκθέσεων ελέγχου και ετήσιων γνωμών.

Επίπεδο Επιτροπής

5.14. Η Επιτροπή οφείλει να αποκομίζει βεβαιότητα ότι τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που πληρούν τις απαιτήσεις των κανονισμών και λειτουργούν αποτελεσματικά ⁽⁵⁾. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι ένα κράτος μέλος δεν έχει προβεί σε διόρθωση των παράτυπων δαπανών, οι οποίες έχουν πιστοποιηθεί και δηλωθεί, ή ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου παρουσιάζουν σοβαρές ελλείψεις, η Επιτροπή μπορεί να διακόψει ή να αναστείλει τις πληρωμές ⁽⁶⁾. Εάν το κράτος μέλος δεν αποσύρει την παράτυπη δαπάνη (η οποία είναι δυνατό να αντικατασταθεί με επιλέξιμη δαπάνη για άλλα έργα στο ίδιο ΕΠ) ή/και δεν διορθώσει τις εντοπισθείσες αδυναμίες των συστημάτων, η Επιτροπή μπορεί να προβεί σε δημοσιονομικές διορθώσεις, με αποτέλεσμα την καθαρή μείωση της χρηματοδότησης της ΕΕ ⁽⁷⁾.

5.14. Η Επιτροπή υπέβαλε αναλυτική εκτίμηση της βεβαιότητάς της όσον αφορά τη σύσταση και τη συνεκόμενη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου για κάθε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, καθώς και συνολική εκτίμηση των εθνικών συστημάτων ελέγχου στην ετήσια έκθεση δραστηριότητας του 2012 των αρμοδίων για τα διαρθρωτικά ταμεία Γενικών Διευθύνσεων.

Σε περίπτωση ανεπάρκειας συστημάτων, η Επιτροπή, βάσει του εποπτικού της ρόλου, διακόπτει και/ή αναστέλλει πληρωμές. Υποβάλλει έκθεση για την άσκηση αυτής της αρμοδιότητας στην ετήσια έκθεση δραστηριότητας (βλ. σελίδα 45). Για το 2012, η ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής αναφέρει 2 αναστολές πληρωμών για προγράμματα του ΕΤΠΑ, την κίνηση 66 διαδικασιών εκ των προτέρων αναστολής, 69 διακοπές της προθεσμίας πληρωμών και 119 προληπτικές έγκαιρες προειδοποιήσεις προς τα κράτη μέλη.

⁽⁴⁾ Οι ενδιάμεσοι φορείς είναι δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς που ενεργούν υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής και εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της.

⁽⁵⁾ Άρθρο 72 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25).

⁽⁶⁾ Άρθρο 39, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 161 της 26.6.1999, σ. 1). Άρθρα 91 και 92 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

⁽⁷⁾ Άρθρο 99 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Μεταφορές και ενέργεια

5.15. Οι πολιτικές μεταφορών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποσκοπούν στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς, στην αύξηση του ανταγωνισμού και της καινοτομίας, καθώς και στην ολοκλήρωση των δικτύων μεταφορών. Οι πολιτικές της ΕΕ στον εν λόγω τομέα προωθούν την κινητικότητα, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ασφάλεια των μεταφορών. Το πρόγραμμα του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) είναι το βασικό χρηματοδοτικό μέσο το οποίο παρέχει χρηματοδότηση σε μεγάλα έργα υποδομής.

5.16. Οι ενεργειακές πολιτικές έχουν ως στόχο να παρέχουν στους πολίτες και τις επιχειρήσεις οικονομικά προσιτή ενέργεια, ανταγωνιστικές τιμές και τεχνολογικά προηγμένες υπηρεσίες στον τομέα της ενέργειας. Προωθούν τη βιώσιμη παραγωγή, μεταφορά και κατανάλωση ενέργειας, καθώς και τον ασφαλή ενεργειακό εφοδιασμό στο εσωτερικό της ΕΕ. Το βασικό χρηματοδοτικό μέσο του εν λόγω τομέα είναι το ευρωπαϊκό ενεργειακό πρόγραμμα ανάκαμψης (ΕΕΠΑ), το οποίο παρέχει χρηματοδότηση σε έργα, εν πολλοίς με τη μορφή επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων.

Διαχείριση και έλεγχος των δαπανών στον τομέα των μεταφορών και της ενέργειας στο πλαίσιο άμεσης, έμμεσης κεντρικής και από κοινού διαχείρισης

5.17. Η Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών και Γενική Διεύθυνση Ενέργειας) εκτελεί τις δαπάνες στον τομέα των μεταφορών και της ενέργειας στο πλαίσιο άμεσης και έμμεσης κεντρικής διαχείρισης [μέσω δύο εκτελεστικών οργανισμών και μιας Κοινής Επιχείρησης ⁽⁸⁾], καθώς και μέσω ρυθμίσεων με βάση την από κοινού διαχείριση (όπως στην περίπτωση της χρηματοδότησης για τον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων ή της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης για την ευρωπαϊκή ενεργειακή απόδοση).

5.18. Κατά γενικό κανόνα, η Επιτροπή χρηματοδοτεί έργα κατόπιν επίσημων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για έργα. Καταβάλλει απευθείας στους δικαιούχους τις πληρωμές που αφορούν τα εγκριθέντα έργα, βάσει συμφωνιών επιχορήγησης ή αποφάσεων που λαμβάνει η ίδια. Συνήθως, δικαιούχοι είναι οι αρχές των κρατών μελών, αλλά μπορούν επίσης να είναι εταιρείες του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα. Όλες σχεδόν οι πληρωμές καταβάλλονται σε δόσεις, ως εξής: μία προπληρωμή ή καταβολή προ-χρηματοδότησης κατά την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης ή της απόφασης χρηματοδότησης, ακολουθούμενη από ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές με τις οποίες αποδίδονται οι επιλέξιμες δαπάνες που δήλωσαν οι δικαιούχοι.

5.19. Η Επιτροπή αξιολογεί τις προτάσεις βάσει καθορισθέντων κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης, παρέχει πληροφορίες και καθοδήγηση στους δικαιούχους, ενώ επίσης παρακολουθεί και επαληθεύει την υλοποίηση των έργων βάσει των εκθέσεων που υποβάλλουν οι δικαιούχοι σχετικά με τη χρηματοδοτική και τεχνική πρόοδο. Όταν απαιτείται από τις συμφωνίες χρηματοδότησης ή από τις αποφάσεις της Επιτροπής, οι δηλώσεις δαπανών πρέπει να πιστοποιούνται από ανεξάρτητο ελεγκτή ή σχετικό εθνικό φορέα.

⁽⁸⁾ Εκτελεστικός Οργανισμός του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών, Εκτελεστικός Οργανισμός για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία και Κοινή Επιχείρηση SESAR (Single European Sky Air Traffic Management Research — ερευνητικό πρόγραμμα για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας στον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.20. Επιπλέον, η Επιτροπή διενεργεί κατασταλτικούς ελέγχους για τον εντοπισμό και τη διόρθωση σφαλμάτων τα οποία ενδεχομένως δεν απετράπησαν από προγενέστερους ελέγχους.

Κίνδυνοι για την κανονικότητα

Περιφερειακή πολιτική

5.21. Όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και του ΤΣ, οι κύριοι κίνδυνοι αφορούν τη χρηματοδότηση έργων τα οποία δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες της ΕΕ ή/και τους εθνικούς κανόνες σχετικά με τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων ή τα οποία δεν πληρούν τους όρους επιλεξιμότητας. Υπάρχει επίσης ο κίνδυνος οι δικαιούχοι να δηλώνουν συγκεκριμένες μη επιλέξιμες δαπάνες.

5.22. Κατά την υλοποίηση των ΕΠ, οι αρχές των κρατών μελών έρχονται αντιμέτωπες με αντικρουόμενες προτεραιότητες. Οι δαπάνες πρέπει να υπόκεινται στους ενδεδειγμένους ελέγχους, οι οποίοι αποσκοπούν στη διασφάλιση της κανονικότητας και της βέλτιστης χρήσης των πόρων. Παράλληλα, ενδιαφέρει η απορρόφηση των κονδυλίων της ΕΕ. Στην πράξη, αυτό μπορεί να αποβεί σε βάρος της συνεπούς διενέργειας αποτελεσματικών ελέγχων.

5.23. Υπάρχει επίσης ο κίνδυνος οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες της ΕΕ ή/και τους εθνικούς κανόνες να μην εντοπιστούν ή/και να μην διορθωθούν κατά τα διάφορα επίπεδα ελέγχου σε ένα κράτος μέλος ή από την Επιτροπή, με τελικό αποτέλεσμα να αποδοθούν μη επιλέξιμες δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Μεταφορές και ενέργεια

5.24. Όσον αφορά τις δαπάνες στον τομέα των μεταφορών και της ενέργειας, ο κύριος κίνδυνος είναι οι μη επιλέξιμες δαπάνες που δηλώνουν οι δικαιούχοι να μην εντοπιστούν από την Επιτροπή πριν από την απόδοσή τους. Όπως και στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και του ΤΣ, υφίστανται, επίσης, κίνδυνοι σχετικά με τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων.

5.21. Η Επιτροπή συμμερίζεται αυτή την εκτίμηση, όπως αναλύεται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της «Ανάλυση σφαλμάτων στην πολιτική συνοχής για τα έτη 2006-2009» [SEC(2011) 1179 της 5ης Οκτωβρίου 2011]. Στο έγγραφο αυτό, η Επιτροπή αναφέρει τις συγκεκριμένες δράσεις που αναλαμβάνονται για τον μετριασμό αυτών των κινδύνων (ειδικότερα πρόσθετες οδηγίες και κατάρτιση για τις διαχειριστικές αρχές σε σχέση με τους εντοπιζόμενους κινδύνους, έγκαιρη εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων, διαδικασίες διακοπής και αναστολής, και έλεγχοι στοχευμένοι στους τομείς που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο).

5.22. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή θεωρεί ότι άρτιο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου είναι εκείνο που επιτρέπει την πιστοποίηση των νόμιμων και τακτικών δαπανών.

5.23. Εφόσον το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου έχει πολυετή χαρακτήρα, μια πληρωμή μεγαλύτερου ποσού που διαπιστώνεται κατά την εξόφληση μιας αίτησης πληρωμής από την Επιτροπή ενδέχεται να μην έχει ακόμη υπαχθεί στη συνολική αλυσίδα ελέγχου σε εθνικό επίπεδο και ενωσιακό επίπεδο κατά τον χρόνο της πιστοποίησης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή υπολογίζει κάθε έτος τον σωρευτικό εναπομένοντα κίνδυνο παράτυπων δαπανών ανά πρόγραμμα από την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού, και λαμβάνει μέτρα για τον μετριασμό των εντοπισθέντων κινδύνων. Όταν εντοπίζονται ελλείψεις στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, η Επιτροπή λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι όλες οι σωρευμένες σχετικές δαπάνες καλύπτονται από τις απαιτούμενες δημοσιονομικές διορθώσεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

5.25. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο της ομάδας πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική, ενέργεια και μεταφορές», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

α) ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 180 πληρωμών⁽⁹⁾, όπως ορίζεται στο σημείο 6 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα επελέγη ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων στο πλαίσιο των τομέων πολιτικής. Το 2012 το δείγμα περιλάμβανε πληρωμές για έργα σε 17 κράτη μέλη⁽¹⁰⁾.

β) η αξιολόγηση των συστημάτων κάλυψε:

i) τέσσερις ελεγκτικές αρχές (και, κατά περίπτωση, τους εξουσιοδοτημένους φορείς ελέγχου) για τα τρία ταμεία που χρηματοδοτούν την πολιτική συνοχής (ήτοι το ΕΤΠΑ, το ΤΣ και το ΕΚΤ) στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 σε τέσσερα κράτη μέλη: Βέλγιο (Βαλονία), Μάλτα, Σλοβακία και Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία)⁽¹¹⁾.

ii) τις δραστηριότητες εποπτείας της Επιτροπής επί των ΕΑ στο σύνολό τους· και

iii) τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής, της Γενικής Διεύθυνσης Κινητικότητας και Μεταφορών και της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας.

⁽⁹⁾ Το εν λόγω δείγμα περιλαμβάνει 180 πληρωμές για 168 έργα περιφερειακής πολιτικής (138 αφορούσαν το ΕΤΠΑ και 30 το ΤΣ), 9 έργα του τομέα μεταφορών και 3 του τομέα ενέργειας (βλέπε **παράρτημα 5.1**). Από τις 168 πράξεις περιφερειακής πολιτικής για έργα του ΕΤΠΑ/ΤΣ, 145 αφορούσαν την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 και 23 την περίοδο 2000-2006. Το δείγμα επελέγη από το σύνολο των πληρωμών, με εξαίρεση τις προπληρωμές οι οποίες ανήλθαν σε 1,9 δισεκατομμύρια ευρώ το 2012.

⁽¹⁰⁾ Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Φινλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο.

⁽¹¹⁾ Η εν λόγω αξιολόγηση εντάσσεται στο πλαίσιο της εξέτασης των ΕΑ, η οποία άρχισε το 2010 (βλέπε σημεία 4.37 έως 4.44 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2010) και συνεχίστηκε το 2011 (βλέπε σημεία 5.35 έως 5.51 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2011). Συνολικά, μεταξύ 2010 και 2012 ελέγχθηκαν 19 ΕΑ σε 15 κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

5.26. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 5.1**. Από τις 180 πράξεις τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο, 88 (49 %) περιείχαν σφάλματα. Σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, βάσει των σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικώς, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 6,8 % ⁽¹²⁾.

5.26. Η Επιτροπή σημειώνει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος το 2012 συνάδει με τα ποσοστά σφάλματος που υποβλήθηκαν από το Δικαστήριο για τα τρία τελευταία έτη σε σχέση με την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού. Αυτή η μείωση του ποσοστού σφάλματος σε σύγκριση με τις προηγούμενες περιόδους αναφοράς προκύπτει από τις ενισχυμένες διατάξεις ελέγχου για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 και την εφαρμογή αυστηρής πολιτικής διακοπών/αναστολών που εφαρμόζει η Επιτροπή όταν διαπιστώνονται ελλείψεις. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εστιάζει τις δράσεις της στα προγράμματα και/ή στα κράτη μέλη που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο και να επιβάλλει άμεσα διορθωτικά μέτρα όταν εντοπίζονται ελλείψεις (βλ. επίσης τις απαντήσεις στα σημεία 1.12 και 1.13).

Εξάλλου, η Επιτροπή προέβη, το 2012, σε κατ' αποκοπή διορθώσεις σε σωρευτική βάση για όλες τις δαπάνες σε δύο προγράμματα στην Τσεχική Δημοκρατία και τη Σλοβακία. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι μολονότι έχει πράξει ό,τι εμπίπτει στην αρμοδιότητά της και έχει ενεργήσει τηρώντας πλήρως του ισχύοντες κανονισμούς, προκειμένου να προστατεύσει τον προϋπολογισμό της ΕΕ στο ίδιο οικονομικό έτος που ελέγχθηκε από το Συνέδριο, οι ανωτέρω κατ' αποκοπή διορθώσεις δεν έχουν ληφθεί υπόψη από το Δικαστήριο κατά τον υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος του 2012.

Η Επιτροπή σημειώνει επίσης τη μείωση της συχνότητας σφαλμάτων το 2012 στο 49 % σε σύγκριση με 59 % το 2011.

Όσον αφορά το ήμισυ και πλέον των πράξεων της περιφερειακής πολιτικής, ορισμένα από τα σφάλματα που διαπιστώθηκαν θα μπορούσαν να είχαν προληφθεί από τους ελέγχους σε επίπεδο κρατών μελών

5.27. Το Συνέδριο θεωρεί ότι, για το 56 % των πράξεων της περιφερειακής πολιτικής που περιείχαν σφάλματα (προσδιορισίμα ή/και μη προσδιορισίμα ποσοτικώς), οι αρχές των κρατών μελών διέθεταν αρκετά πληροφοριακά στοιχεία ώστε να εντοπίσουν και να διορθώσουν ένα ή και περισσότερα από τα σφάλματα προτού πιστοποιήσουν τις δαπάνες στην Επιτροπή.

5.28. Όπως και κατά το προηγούμενο έτος, όσον αφορά το ΕΤΠΑ και το ΤΣ, διαπιστώθηκαν αδυναμίες στις επαληθεύσεις των εθνικών αρχών, ιδίως στους «πρωτοβάθμιους ελέγχους» που διενήργησαν οι διαχειριστικές αρχές και οι ενδιάμεσοι φορείς ⁽¹³⁾.

5.27 και 5.28. Η Επιτροπή παρακολουθεί στενά αυτές τις υποθέσεις για να διασφαλίσει ότι στο μέλλον τα εν λόγω συστήματα θα προλαμβάνουν καλύτερα τα σφάλματα πριν από την πιστοποίηση.

Ζητείται από τις διαχειριστικές αρχές να διενεργούν ελέγχους εγγράφων σε όλες τις αιτήσεις που υποβάλλουν οι δικαιούχοι, πριν από την πιστοποίηση της δαπάνης. Εντούτοις, οι επιτόπου επαληθεύσεις των πράξεων μπορούν να πραγματοποιούνται και σε μεταγενέστερο της υλοποίησης του έργου στάδιο, μεταξύ της πιστοποίησης και του κλεισίματος, γεγονός που εξηγεί τον λόγο για τον οποίο δεν κατέστη δυνατόν να ανιχνευτεί μέρος των σφαλμάτων που περιλαμβάνονται στο δείγμα του Συνεδρίου. Η επίπτωση του συστήματος ελέγχου στη μείωση των ποσοστών σφάλματος φαίνεται συνήθως μόνο τα επόμενα έτη, αφού έχουν ολοκληρωθεί όλα τα επίπεδα ελέγχων.

⁽¹²⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 3,7 % και 9,9 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντιστοίχα).

⁽¹³⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2011, σημείο 5.30.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Γνωρίζοντας ήδη τον κρίσιμο ρόλο των διαχειριστικών ελέγχων, η Επιτροπή διεξάγει από το 2010 στοχευμένους ελέγχους των διαχειριστικών ελέγχων σε προγράμματα υψηλού κινδύνου, εφόσον διαπιστώσει ότι οι ελλείψεις ενδέχεται να μην εντοπιστούν καθόλου ή να μην εντοπιστούν εγκαίρως. Αποτελέσματα αυτών των ελέγχων έως το τέλος του 2012 παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση δραστηριότητας της ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής (βλ. σελίδα 39).

5.29. Τα σφάλματα που εντοπίστηκαν στο ΕΤΠΑ/ΤΣ, στους τομείς πολιτικής Μεταφορές και Ενέργεια αφορούσαν:

- α) περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων, ή
- β) δήλωση μη επιλέξιμων δαπανών, ή
- γ) εσφαλμένο υπολογισμό του κενού χρηματοδότησης για τα έργα που παράγουν έσοδα, ή
- δ) περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

Οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων αποτελούν περισσότερο από το ήμισυ του ποσοστού σφάλματος, σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, για τους συγκεκριμένους τομείς πολιτικής.

5.30. Οι κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων αποτελούν βασικό μέσο για τη δαπάνη δημόσιων πόρων κατά οικονομικό και αποτελεσματικό τρόπο, καθώς και για την εγκαθίδρυση εσωτερικής αγοράς εντός της ΕΕ.

5.31. Το 2012, το Συνέδριο εξέτασε 247 διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων και υπηρεσιών, στις οποίες βασίζονταν οι δαπάνες για τις 180 πράξεις που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο ⁽¹⁴⁾. Η συνολική εκτιμώμενη συμβατική αξία των διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων που ελέγχθηκαν ανέρχεται σε 6,3 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁴⁾ Για περισσότερες από το ήμισυ των 247 διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων τις οποίες ήλεγξε το Συνέδριο, η αξία της σύμβασης υπερέβαινε το κατώτατο όριο πέραν του οποίου η σύμβαση υπόκειται στους κανόνες της ΕΕ περί δημόσιων συμβάσεων, όπως αυτοί έχουν μεταφερθεί στην εθνική νομοθεσία.

⁽¹⁵⁾ Το εν λόγω ποσό αντιστοιχεί στο σύνολο των δαπανών για τις ανατεθείσες συμβάσεις, τμήμα των οποίων έχει πιστοποιηθεί στο πλαίσιο των ελεγχθεισών δηλώσεων δαπανών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.32. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, οι διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων ενείχαν ιδιαίτερο κίνδυνο σφάλματος⁽¹⁶⁾. Το Συνέδριο διαπίστωσε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες της ΕΕ ή/και τους εθνικούς κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων στο 31 % των 180 ελεγχθεισών πράξεων.

5.33. Διαπιστώθηκαν σοβαρές περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους εν λόγω κανόνες στο 12 % των ελεγχθεισών πράξεων (βλέπε πλαίσιο 5.1). Τα εν λόγω σφάλματα αντιστοιχούν στο 51 % του συνόλου των προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων και στο 52 % περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για τους εν λόγω τομείς πολιτικής.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.32. Τα σφάλματα σε δημόσιες συμβάσεις σχετίζονται με τη μη τήρηση των κανόνων για την εσωτερική αγορά και δεν αφορούν ειδικά την πολιτική συνοχής, όπως καταδεικνύεται σε άλλα κεφάλαια της παρούσας έκθεσης. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή συνεχίζει να λαμβάνει στοχευμένα μέτρα για την πρόληψη και τον εντοπισμό περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με τις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων. Επί του παρόντος ασχολείται με την αναθεώρηση και εναρμόνιση στον τομέα της επιμερισμένης διαχείρισης των κανόνων που έχει θεσπίσει για την εφαρμογή των κατ' αποκοπή διορθώσεων σε αυτές τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.

5.33. Η Επιτροπή σημειώνει ότι τα σφάλματα που εντοπίστηκαν σε 22 από 180 ελεγχθέντα έργα, αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το ήμισυ του υπολογισθέντος ποσοστού σφάλματος. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι από τα έργα αυτά, υπάρχουν δύο περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή θεωρεί ότι το σφάλμα που διαπίστωσε το Συνέδριο έχει ήδη καλυφθεί από την εφαρμογή κατ' αποκοπή συντελεστή δημοσιονομικής διόρθωσης που εφάρμοσε το κράτος μέλος σε επίπεδο προγράμματος το 2012 (βλ. επίσης την απάντηση στο σημείο 5.26).

Η Επιτροπή εφαρμόζει κατ' αποκοπή διόρθωση στην πολιτική συνοχής, βάσει των κατευθυντήριων γραμμών της επιτροπής συντονισμού των ταμείων (COCOF)⁽¹⁾, προσπατώντας έτσι τον προϋπολογισμό της ΕΕ λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, καθώς και τον χαρακτήρα και τη βαρύτητα των εντοπιζόμενων παρατυπιών.

Τα ποσοστά αυτά εφαρμόζονται από την Επιτροπή και από τις εθνικές αρχές κατά την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων για παραβάσεις των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων, καθώς και κατά την παρακολούθηση των σφαλμάτων που αναφέρθηκαν από το Συνέδριο.

Πλαίσιο 5.1 — Παραδείγματα σοβαρών περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων

α) *Τεχνητή κατάτμηση εργασιών σε πολλούς διαγωνισμούς:* Για ένα έργο του ΕΤΠΑ στη Γερμανία, το οποίο αφορούσε την αναβάθμιση ενός θαλάσσιου λιμένα, οι εργασίες για την ανακαίνιση του πορθμειακού τερματικού σταθμού διασπάστηκαν σε τρία μέρη. Ωστόσο, όλα τα μέρη εξυπηρετούσαν την ίδια τεχνική και οικονομική λειτουργία. Εν συνεχεία, οι εργασίες κατακερματίστηκαν με τεχνητό τρόπο σε έξι συμβάσεις, από τις οποίες οι πέντε ανατέθηκαν με απλουστευμένη διαδικασία. Λόγω της φύσης των εργασιών για τις οποίες προκηρύχθηκε διαγωνισμός, ο περιορισμός του ανταγωνισμού στην προκειμένη περίπτωση δεν ήταν δικαιολογημένος.

Ανάλογη περίπτωση εντοπίστηκε και στο πλαίσιο ενός έργου του ΕΤΠΑ στην Πολωνία.

⁽¹⁶⁾ Βλέπε σημεία 4.26 έως 4.27 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2010 και σημεία 5.31 έως 5.33 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2011.

⁽¹⁾ Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των δημοσιονομικών διορθώσεων που πρέπει να γίνουν στις δαπάνες που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία ή το ταμείο συνοχής για παράβαση των κανόνων που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις, σημείωμα COCOF αριθ. 07/0037/03 της 29ης Νοεμβρίου 2007.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

β) **Αδικαιολόγητη απευθείας ανάθεση:** Για ένα έργο του ΔΕΑ-Μ στη Γαλλία, το οποίο αφορούσε την κατασκευή σιδηροδρομικής γραμμής υψηλής ταχύτητας, δύο συμβάσεις τεχνικών έργων ανατέθηκαν απευθείας στην ίδια εταιρεία η οποία στο παρελθόν είχε παράσχει παρόμοιες υπηρεσίες στον διαχειριστή της υποδομής. Ωστόσο, η εν λόγω απευθείας ανάθεση δεν ήταν σύμφωνη με τους ισχύοντες κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων και θα έπρεπε να είχε προκληθεί διαγωνισμός για τη σύμβαση.

Ανάλογες περιπτώσεις αδικαιολόγητων απευθείας αναθέσεων εντοπίστηκαν σε έργα του ΕΤΠΑ στην Πολωνία.

γ) **Παράτυπη ανάθεση σύμβασης λόγω εσφαλμένης εφαρμογής των κριτηρίων ανάθεσης:** Σε ένα έργο του ΕΤΠΑ στο Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο αφορούσε την επέκταση ενός πανεπιστημίου και την κατασκευή εγκατάστασης επίδειξης βιοδιύλισης, η σύμβαση χωρίστηκε σε δύο παρτίδες. Ωστόσο, κατά το στάδιο της αξιολόγησης, οι δύο παρτίδες αξιολογήθηκαν από κοινού, αλλοιώνοντας την έκβαση του διαγωνισμού. Ως εκ τούτου, η σύμβαση ανατέθηκε παράτυπα.

Ανάλογη περίπτωση εντοπίστηκε και στο πλαίσιο ενός έργου του ΕΤΠΑ στην Ουγγαρία.

5.34. Άλλα σφάλματα που συνδέονται με τις διαδικασίες διαγωνισμού και σύναψης συμβάσεων σημειώθηκαν σε επιπλέον 19 % των 180 πράξεων που εξετάστηκαν. Στα σφάλματα αυτά περιλαμβάνονται περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις περί ενημέρωσης και δημοσιότητας, ελλείψεις στη συγγραφή υποχρεώσεων και αδυναμίες στη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών. Τα σφάλματα αυτά δεν περιλαμβάνονται στο ποσοστό σφάλματος που προέκυψε από τις εκτιμήσεις του Συνεδρίου (βλέπε σημείο 5.26) ⁽¹⁷⁾.

Μη επιλέξιμες δαπάνες δηλώθηκαν στο 9 % του συνόλου των έργων που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο

5.35. Όταν οι εθνικές αρχές δηλώνουν δαπάνες στην Επιτροπή, πιστοποιούν ότι οι δαπάνες αυτές πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με σειρά ειδικών διατάξεων που καθορίζονται σε κανονισμούς της ΕΕ, εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας, ειδικούς κανόνες των ΕΠ, προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, αποφάσεις έγκρισης έργων για συγχρηματοδότηση ή συμφωνίες επιχορήγησης.

5.34. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια σε όλα τα σφάλματα που αναφέρθηκαν από το Συνέδριο και θα εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις εφόσον συντρέχει λόγος και είναι δυνατόν από νομική άποψη, σύμφωνα με τις οδηγίες της (βλ. απάντηση στο σημείο 5.33).

⁽¹⁷⁾ Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο προσέγγισης του Συνεδρίου όσον αφορά τον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων που σχετίζονται με τις δημόσιες συμβάσεις περιλαμβάνονται στο **παράρτημα 1.1**, σημεία 9 έως 11.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.36. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι είχαν δηλωθεί μη επιλέξιμες δαπάνες στο 9 % των πράξεων που εξετάστηκαν. Οι εν λόγω πράξεις αντιστοιχούν στο 39 % του συνόλου των προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων και στο 19 % περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για τους εν λόγω τομείς πολιτικής (βλέπε πλαίσιο 5.2).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.36. Η Επιτροπή επισημαίνει τη σημασία της συνεπούς εφαρμογής των κανόνων επιλεξιμότητας από τους δικαιούχους και από τις αρχές διαχείρισης των προγραμμάτων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την κατάρτιση και καθοδήγηση και, όσον αφορά την περιφερειακή πολιτική, οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να μεταδίδουν τις γνώσεις αυτές που αποκτήθηκαν μέσω της κατάρτισης και της καθοδήγησης σε όλους τους φορείς διαχείρισης των κονδυλίων. Όσον αφορά την περιφερειακή πολιτική, όταν η Επιτροπή εντοπίζει σύνθετους κανόνες σε επίπεδο προγραμμάτων, απευθύνει επίσης συστάσεις προς τα οικεία κράτη μέλη να απλουστεύσουν τους κανόνες.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εστιάζει τις δράσεις της, εφόσον εντοπίζονται κίνδυνοι, στις αρχές που είναι αρμόδιες για τα προγράμματα. Ενόψει των προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020, η Επιτροπή θα απευθύνει συστάσεις στα κράτη μέλη να απλουστεύσουν τους κανόνες επιλεξιμότητας των προγραμμάτων και να προβούν σε αποτελεσματική χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους που προβλέπονται στους κανονισμούς.

Πλαίσιο 5.2 — Παραδείγματα δήλωσης μη επιλέξιμων δαπανών

α) Δήλωση δαπανών εκτός της περιόδου επιλεξιμότητας: Σε ένα έργο του ΔΕΔ-Μ στη Φινλανδία, το οποίο αφορούσε την κατάρτιση σχεδίου κατασκευής παρακαμπτήριου αυτοκινητοδρόμου, έξι τιμολόγια που εκδόθηκαν πριν από την έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας συμπεριελήφθησαν στη δήλωση δαπανών. Οι δαπάνες αυτές πιστοποιήθηκαν εσφαλμένα στην Επιτροπή ως επιλέξιμες.

Ανάλογες περιπτώσεις δαπανών που κρίθηκαν μη επιλέξιμες επειδή δεν τηρήθηκε η περίοδος επιλεξιμότητας εντοπίστηκαν σε έργα του ΕΤΠΑ στη Γαλλία και την Αυστρία.

β) Υπερβολικά έξοδα διαχείρισης: Σε ένα έργο του ΕΤΠΑ στο Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο αφορούσε ένα ταμείο που παρείχε επιδοτήσεις και δάνεια σε κοινωνικές επιχειρήσεις με μικρή οικονομική επιφάνεια, αντί να δηλωθούν έξοδα διαχείρισης (υπολογιζόμενα ως ποσοστό των άμεσων δαπανών) όπως ορίζουν οι κανονισμοί της ΕΕ, στη δήλωση δαπανών συμπεριλήφθησαν εσφαλμένα ως δαπάνες προσωπικού οι μισθοί και λοιπά έξοδα. Το αποτέλεσμα ήταν να δηλωθούν υπέρογκες δαπάνες στη δήλωση δαπανών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εντοπίστηκε εσφαλμένος υπολογισμός του κενού χρηματοδότησης στο 8 % σχεδόν των πράξεων που εξέτασε το Συνέδριο

5.37. Στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και του ΤΣ μόνο οι καθαρές δαπάνες της υλοποίησης των έργων μπορούν να συγχρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ως εκ τούτου, για τα έργα που παράγουν έσοδα ⁽¹⁸⁾, τα μελλοντικά έσοδα και οι επενδυτικές δαπάνες πρέπει να αναλύονται πριν από την έγκριση του έργου: ως «κενό χρηματοδότησης» νοείται το ποσό που προκύπτει εάν αφαιρεθούν από το κόστος της επένδυσης τα καθαρά έσοδα που αναμένεται να παραχθούν από το έργο κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου αναφοράς συν την εναπομένουσα αξία του έργου.

5.38. Το Συνέδριο εντόπισε περιπτώσεις εσφαλμένης εκτίμησης του κενού χρηματοδότησης σε έργα που παρήγαγαν έσοδα. Στις συγκεκριμένες περιπτώσεις, δεν είχαν ληφθεί υπόψη τα δυνητικά έσοδα από την επένδυση ή είχαν χρησιμοποιηθεί εξωπραγματικά υψηλές εκτιμήσεις κόστους. Επίσης, ενδέχεται να μην είχαν ληφθεί υπόψη οι εναπομένουσες αξίες. Τα προβλήματα αυτά δεν εντοπίστηκαν από τις διαχειριστικές αρχές όταν ενέκριναν το έργο για συγχρηματοδότηση ή/και ενέκριναν πληρωμές για το έργο.

5.39. Εντοπίστηκαν δηλώσεις δαπανών καθ' υπέρβαση των πραγματικών λόγω εσφαλμένου υπολογισμού του κενού χρηματοδότησης στο 1 % των ελεγχθεισών πράξεων. Οι εν λόγω πράξεις αντιστοιχούν στο 5 % του συνόλου των προσδιορισμένων ποσοτικών σφαλμάτων και στο 5 % περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για τους εν λόγω τομείς πολιτικής (βλέπε πλαίσιο 5.3). Για επιπλέον 7 % των έργων τα σφάλματα δεν προσδιορίστηκαν ποσοτικά από το Συνέδριο, επειδή είτε οι κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής δεν ήταν σαφείς κατά την ημερομηνία έγκρισης του έργου είτε τα έργα δεν είχαν κλείσει ακόμη.

5.38 και 5.39. Για τα μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι:

- υπάρχει μία περίπτωση κατά την οποία δεν θεωρεί ότι η επιστροφή από το εθνικό σύστημα υγείας αποτελεί έσοδο για τον υπολογισμό του χρηματοδοτικού κενού,
- για τα έργα του Ταμείου Συνοχής της περιόδου 2000-2006 που συγχρηματοδοτήθηκαν πριν από το 2003, ο κανονισμός απαιτούσε να λαμβάνονται υπόψη τα έσοδα χωρίς να γίνεται αναφορά σε κάποια συγκεκριμένη μέθοδο για τον σκοπό αυτό, και έθετε επίσης σε ισότιμη βάση την ανάγκη να προωθηθεί η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», η οποία συνεπαγόταν αύξηση των εσόδων για τα υπό εξέταση σχέδια. Εξάλλου, ο κανονισμός αναφερόταν στην ανάγκη ανάπτυξης ανάλογων μεθόδων σε συνεργασία με κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Οι μέθοδοι που εφαρμόζονταν πριν από το 2003 για να λαμβάνονται υπόψη τα έσοδα, προωθώντας παράλληλα την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», μπορεί να διαφέρουν από τις μεθόδους που εφαρμόζονται σήμερα, χωρίς αυτό να συνιστά παράβαση των εφαρμοστέων κανόνων.

⁽¹⁸⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 55 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, «ως έργο που παράγει έσοδα νοείται κάθε πράξη που περιλαμβάνει επένδυση σε υποδομή της οποίας η χρήση υπόκειται σε τέλη τα οποία βαρύνουν άμεσα τους χρήστες ή κάθε πράξη που περιλαμβάνει την πώληση ή τη μίσθωση γης ή κτιρίων ή οιαδήποτε άλλη παροχή υπηρεσιών έναντι πληρωμής».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 5.3 — Παράδειγμα εσφαλμένου υπολογισμού του κενού χρηματοδότησης για έργα που παρήγαγαν έσοδα

Χρησιμοποιήθηκαν μη ρεαλιστικές εκτιμήσεις κόστους: Σε ένα έργο του ΤΣ στην Πορτογαλία, το οποίο αφορούσε την ανακατασκευή του δικτύου πόσιμου νερού μιας πόλης, ο δικαιούχος χρησιμοποίησε υπερβολικά υψηλές αναμενόμενες δαπάνες προσωπικού στο πλαίσιο της ανάλυσης κόστους-οφέλους. Το αποτέλεσμα ήταν να προκύψει μεγαλύτερο κενό χρηματοδότησης από το πραγματικό.

Ανάλογες περιπτώσεις χρησιμοποίησης υπερβολικά υψηλών δαπανών στην ανάλυση κόστους-οφέλους εντοπίστηκαν σε έργα του ΕΤΠΑ και του ΤΣ στην Ισπανία, την Πολωνία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Μη συμμόρφωση με τους κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις στο 3 % των έργων

5.40. Οι κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις διασφαλίζουν ότι οι παρεμβάσεις των κρατών μελών δεν στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό και τις εμπορικές συναλλαγές εντός της ΕΕ. Τα έργα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις διατάξεις των εν λόγω κανόνων που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις ⁽¹⁹⁾.

5.41. Όσον αφορά το 3 % των 180 ελεγχθεισών πράξεων, τα συγχρηματοδοτηθέντα έργα δεν τηρούσαν τους κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το Συνέδριο ήταν σε θέση να προσδιορίσει ότι το γεγονός αυτό συνέβαλε σε λανθασμένη χρηματοδότηση από την ΕΕ, τα σφάλματα προσδιορίστηκαν ποσοτικώς. Τα εν λόγω προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα αντιστοιχούν στο 5 % του συνόλου των προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων και στο 9 % περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για τους εν λόγω τομείς πολιτικής. Άλλες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις, για τις οποίες δεν ήταν δυνατό στο στάδιο αυτό να προσδιοριστεί ποσοτικά ο αντίκτυπος επί της χρηματοδότησης της ΕΕ, δεν λαμβάνονται υπόψη για το ποσοστό σφάλματος του Συνεδρίου (βλέπε πλαίσιο 5.4). Το 2011 μια απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβεβαίωσε ότι οι κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις ισχύουν επίσης για τα έργα υποδομών που θα αφορούν εμπορικές δραστηριότητες ⁽²⁰⁾.

5.41. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις αποτελεί προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των προγραμμάτων. Ωστόσο, όπως και στο ελληνικό παράδειγμα που παρουσιάζεται στο πλαίσιο 5.4 παρακάτω, η υποχρέωση κοινοποίησης των έργων υποδομής ήταν ασαφής από νομική άποψη έως τη νομολογία του ΔΕΚ το 2011 στην υπόθεση Λειψία/Halle (για την οποία ασκήθηκε προσφυγή και η οριστική απόφαση εκδόθηκε μόλις το 2013). Προκειμένου να παρασχεθούν στα κράτη μέλη και στους δικαιούχους διευκρινίσεις σχετικά με τις πρακτικές επιπτώσεις της απόφασης, η Επιτροπή εξέδωσε σημείωμα οδηγιών τον Νοέμβριο του 2012 και το υπέβαλε στην COCOF. Η Επιτροπή εκτιμά ότι, σύμφωνα με τις οδηγίες αυτές η μη κοινοποίηση των έργων υποδομής πριν από τον Νοέμβριο του 2012 δεν συνιστά παρατυπία.

⁽¹⁹⁾ Άρθρο 107, παράγραφος 1, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

⁽²⁰⁾ Υπόθεση T-443/08 Freistaat Sachsen και Land Sachsen-Anhalt κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής και υπόθεση T-455/08 Mitteldeutsche Flughafen AG και Flughafen Leipzig-Halle GmbH κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 24ης Μαρτίου 2011 η οποία επικυρώθηκε από το Δικαστήριο στις 19 Δεκεμβρίου 2012 στην υπόθεση C-288/11P.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 5.4 — Παράδειγμα έργου που δεν είναι σύμφωνο με τους κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις

Η Επιτροπή δεν ενημερώθηκε για τις κρατικές ενισχύσεις: Σε ένα έργο του ΕΤΠΑ στην Ελλάδα, το οποίο αφορούσε την κατασκευή λιμενικών εγκαταστάσεων, η ενίσχυση ήταν κρατική ⁽²¹⁾. Η Επιτροπή δεν ενημερώθηκε για το έργο όπως απαιτείται από το άρθρο 108 της ΣΛΕΕ και, ως εκ τούτου, η συμβατότητά του με την εσωτερική αγορά δεν είχε εκτιμηθεί.

Ανάλογες περιπτώσεις εντοπίστηκαν σε έργα του ΕΤΠΑ στη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Εντοπίστηκαν σφάλματα στις πληρωμές κλεισίματος της Επιτροπής

5.42. Κατά τα προηγούμενα έτη, το Συνέδριο είχε σημειώσει ότι μη αξιόπιστα έγγραφα κλεισίματος (όπως η δήλωση εκκαθάρισης) ενδέχεται να οδηγούν σε αδικαιολόγητη απόδοση παράτυπων δαπανών, εφόσον η Επιτροπή δεν προβεί στις κατάλληλες ενέργειες ώστε να εντοπίσει και να διορθώσει τα προϋπάρχοντα προβλήματα ⁽²²⁾.

5.43. Το δείγμα για το υπό εξέταση οικονομικό έτος περιλάμβανε πληρωμές κλεισίματος για δύο ΕΠ (Αυστρία και Πολωνία) και επτά έργα του ΤΣ (Ισπανία) από την περίοδο 2000-2006, στο πλαίσιο των οποίων ελέγχθηκαν συνολικά 22 έργα του ΕΤΠΑ και του ΤΣ. Το Συνέδριο εντόπισε σφάλματα σε 12 από τα 22 αυτά έργα. Για ένα ΕΠ του ΕΤΠΑ, το Συνέδριο διαπίστωσε δεν ήταν κανονικές όλες οι δαπάνες στην πληρωμή κλεισίματος (Αυστρία). Ωστόσο, η Επιτροπή έκλεισε το εν λόγω ΕΠ το 2012 χωρίς δημοσιονομική διόρθωση. Για τα επτά έργα του ΤΣ στην Ισπανία δεν επιβλήθηκαν δημοσιονομικές διορθώσεις για τα σφάλματα που εντόπισε το Συνέδριο.

5.42. Οι αδυναμίες στις δηλώσεις εκκαθάρισης είχαν εντοπιστεί και αναλυθεί από την Επιτροπή πριν από τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο παρενέβη σε πρώιμο στάδιο της διαδικασίας περάτωσης ⁽²⁾. Οι εν λόγω αδυναμίες αντιμετωπίστηκαν από την Επιτροπή κατά τα επόμενα στάδια της διαδικασίας περάτωσης και συμπληρωματικές εργασίες ελέγχου διενεργήθηκαν μετά την αρχική αξιολόγηση των εγγράφων περάτωσης. Εφαρμόστηκαν δημοσιονομικές διορθώσεις όπου κρίθηκε απαραίτητο.

5.43. Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει τα σφάλματα που εντοπίστηκαν στο κλεισμένο πρόγραμμα και σημειώνει ότι μπορεί να προβεί σε δημοσιονομικές διορθώσεις έως και τρία έτη μετά την επίσημη ολοκλήρωση του προγράμματος όταν διαπιστωθούν εναπομείναντα σφάλματα.

Η Επιτροπή υπέβαλε τον Απρίλιο του 2013 έκθεση επισκόπησης σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις που εφαρμόστηκαν από την Επιτροπή και που αναφέρθηκαν από τα κράτη μέλη όσον αφορά τα προγράμματα της περιόδου 2000-2006. Η έκθεση αναφέρει ότι οι διορθώσεις έφθασαν τουλάχιστον στο 5,6 % (7,3 δισεκατ. ευρώ) των επιδοτήσεων του ΕΤΠΑ για την περίοδο προγραμματισμού έως τις 31 Δεκεμβρίου 2012 (και 6,2 % ή 8,1 δισεκατ. ευρώ έως τις 31 Μαρτίου 2013) ⁽³⁾.

Σε σχέση με τα επιτά έργα του Ταμείου Συνοχής που αναφέρονται στην παρατήρηση του Συνεδρίου, η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 5.39 και τονίζει ακόμη ότι δεν υπήρξαν παραβιάσεις του εφαρμοστέου νομικού πλαισίου που να δικαιολογούν οποιαδήποτε δημοσιονομική διόρθωση.

⁽²¹⁾ Όπως ορίζεται στο άρθρο 107 της ΣΛΕΕ.

⁽²²⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2011, σημεία 5.52 έως 5.64.

⁽²⁾ Βλ. την απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 5.57 και 5.58 στην ετήσια έκθεση του 2011.

⁽³⁾ ARES(2013) 689652 της 12ης Απριλίου 2013 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ARES(2013) 1044808 της 14ης Μαΐου 2013 στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Ελεγκτικές αρχές

5.44. Στα 27 κράτη μέλη έχουν συσταθεί 112 ελεγκτικές αρχές για τα 434 ΕΠ των ΕΤΠΑ/ΤΣ και ΕΚΤ στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 (βλέπε σημεία 5.10 και 5.13) ⁽²³⁾.

5.45. Στον τομέα της Συνοχής, οι ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και οι ετήσιες γνώμες των ελεγκτικών αρχών παρέχουν πληροφορίες για την κανονικότητα των δαπανών της ΕΕ στο πλαίσιο των ΕΤΠΑ/ΤΣ και ΕΚΤ για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 ⁽²⁴⁾. Το 2012 υποβλήθηκαν συνολικά στην Επιτροπή 198 ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και ετήσιες γνώμες ⁽²⁵⁾ για τα 317 ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ και τα 117 ΕΠ του ΕΚΤ ⁽²⁶⁾.

5.45. Οι αρχές ελέγχου διαδραματίζουν πράγματι καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία διασφάλισης της αξιοπιστίας, από την αρχή της περιόδου προγραμματισμού και της θέσπισης των συστημάτων. Στη συνέχεια, υποβάλλουν κάθε χρόνο στην Επιτροπή γνωμοδότηση ελέγχου για τη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, βάσει ελέγχων των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και δειγμάτων πράξεων που πραγματοποιούνται, κατά γενικό κανόνα, σύμφωνα με στρατηγική ελέγχου. Ο κανονισμός παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να στηρίζει τη βεβαιότητά της στο έργο μιας ελεγκτικής αρχής, εφόσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις [άρθρο 73 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006].

Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή συνεργάζεται στενά και συντονίζει το έργο της με τις αρχές ελέγχου, και έχει αρχίσει, ήδη από το 2009, να εξετάζει τις μεθόδους που εφαρμόζουν και τα πορίσματα των ελέγχων. Οι ικανότητές τους ενισχύθηκαν χάρη στις συμβουλές, την καθοδήγηση και τις συστάσεις που ελήφθησαν στο πλαίσιο των επαναληπτικών εργασιών της Επιτροπής.

Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2012, η ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής και η ΓΔ Απασχόλησης παρέδωσαν αναλυτική εκτίμηση των στοιχείων του ελέγχου και των αποτελεσμάτων που ανέφεραν οι αρχές ελέγχου στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου του 2012 (βλ. σελίδες 33 έως 37 της ΕΕΔ της ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής του 2012 και σελίδες 35 έως 39 της ΕΕΔ 2012 της ΓΔ Απασχόλησης).

⁽²³⁾ Οι 63 από τις 112 ελεγκτικές αρχές είναι αρμόδιες για τη διενέργεια ελέγχων στα ΕΠ στο πλαίσιο των ΕΤΠΑ/ΤΣ και ΕΚΤ εντός του οικείου κράτους μέλους ή εντός συγκεκριμένης περιφέρειας. Αυτές οι «πολυταμειακές» ελεγκτικές αρχές καλύπτουν τα 344 από τα αντίστοιχα 434 ΕΠ και, από οικονομική άποψη, ελέγχουν το 89 % του συνόλου του προϋπολογισμού (όσον αφορά τη χρηματοδότηση από την ΕΕ και την εθνική δημόσια και ιδιωτική χρηματοδότηση).

⁽²⁴⁾ Κάθε ελεγκτική αρχή μπορεί να καταρτίζει μία ή περισσότερες ετήσιες εκθέσεις ελέγχου, οι οποίες με τη σειρά τους μπορεί να αφορούν ένα ή περισσότερα ΕΠ.

⁽²⁵⁾ Οι ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και οι ετήσιες γνώμες βασίζονται στις διαπιστώσεις ελέγχου των ελεγκτικών αρχών σχετικά με τις δαπάνες που πιστοποιήθηκαν στην Επιτροπή το προηγούμενο οικονομικό έτος της ΕΕ [βλέπε άρθρο 62, παράγραφος 1, στοιχείο δ), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006].

⁽²⁶⁾ Για 13 ΕΠ του ΕΤΠΑ, έως τον Μάρτιο του 2013 δεν είχαν διαβιβαστεί από τις ελεγκτικές αρχές ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και ετήσιες γνώμες για το οικονομικό έτος 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εξέταση τεσσάρων ελεγκτικών αρχών από το Συνέδριο

5.46. Στο **παράρτημα 5.2** παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των επιμέρους βασικών απαιτήσεων που ελέγχθηκαν και η συνολική αξιολόγηση των τεσσάρων ελεγκτικών αρχών που εξετάστηκαν: Βέλγιο (Βαλονία), Μάλτα, Σλοβακία και Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία). Το Συνέδριο έδωσε ιδιαίτερη προσοχή στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και τις ετήσιες γνώμες, καθώς και στις πτυχές του έργου των ελεγκτικών αρχών που είχαν άμεση και σημαντική επίδραση στα συμπεράσματά τους.

5.47. Για καθεμία από αυτές τις ελεγκτικές αρχές το Συνέδριο εξέτασε:

- α) τις οργανωτικές ρυθμίσεις και τη μεθοδολογία ελέγχου τους·
- β) τα έγγραφα εργασίας τους για δύο ελέγχους συστημάτων·
- γ) τα έγγραφα εργασίας τους για δείγμα 20 ελέγχων πράξεων, συμπεριλαμβανομένης της επανεκτέλεσης τουλάχιστον πέντε από τους εν λόγω 20 ελέγχους· και
- δ) τις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και τις ετήσιες γνώμες τους για το 2012, μαζί με τα σχετικά έγγραφα εργασίας.

5.48. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι οι οργανωτικές ρυθμίσεις και των τεσσάρων ελεγκτικών αρχών που εξετάστηκαν συμμορφώνονται κατά γενικό κανόνα με τους κανονισμούς της ΕΕ. Το ίδιο ισχύει και για τη μεθοδολογία ελέγχου που χρησιμοποιήθηκε για τους ελέγχους συστημάτων. Ωστόσο, το Συνέδριο διαπίστωσε αδυναμίες στον τρόπο με τον οποίον οι ελεγκτικές αρχές διενεργούν τους ελέγχους πράξεων και συστημάτων ή/και κοινοποιούν τα σχετικά αποτελέσματα στην Επιτροπή ⁽²⁷⁾.

5.49. Το Συνέδριο αξιολόγησε τρεις από τις τέσσερις ελεγκτικές αρχές ως «μερικώς αποτελεσματικές» και μία ως «αποτελεσματική». Για τις ελεγκτικές αρχές που αξιολόγησε ως «μερικώς αποτελεσματικές», το Συνέδριο θεωρεί ότι οι ετήσιες εκθέσεις ελέγχου δεν συμμορφώνονταν πλήρως με τους κανόνες ή/και ότι με την επανεκτέλεση των ελέγχων πράξεων από το Συνέδριο διαπιστώθηκαν προβλήματα που δεν είχαν εντοπιστεί προηγουμένως από τις ελεγκτικές αρχές.

5.46. Από την έναρξη της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού, η Επιτροπή πραγματοποίησε 269 αποστολές ελέγχου με σκοπό την πλήρη ή μερική αξιολόγηση του έργου 41 αρχών ελέγχου για το ΕΤΠΑ/ΤΣ που καλύπτουν το 96 % του συνολικού κονδυλίου του ΕΤΠΑ/ΤΣ, και 84 αρχών ελέγχου του ΕΚΤ που καλύπτουν το 99 % της συνολικής χρηματοδότησης του ΕΚΤ. Το εν λόγω έργο περιλάμβανε τις τέσσερις αρχές ελέγχου που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο. Η Επιτροπή επέλεξε τις περισσότερες αρχές ελέγχου που πρέπει να ελέγχονται με βάση ετήσια επικαιροποιημένη αξιολόγηση των κινδύνων η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ διαφόρων κριτηρίων κινδύνου που αναθεωρούνται τακτικά, τα κονδύλια των προγραμμάτων.

5.49. Βασίζομενη στα στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώθηκαν επί σειρά ετών, η Επιτροπή θεωρεί ότι μπορεί να στηρίζεται στις εργασίες αυτών των τεσσάρων αποδοτικών αρχών ελέγχου όσον αφορά τη διαδικασία αξιοπιστίας (βλ. επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 6.30 και 6.31).

⁽²⁷⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2011, σημείο 5.43.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αξιολόγηση της εποπτείας που ασκεί η Επιτροπή επί των ελεγκτικών αρχών

5.50. Το 2012 η Επιτροπή συνέχισε την έρευνά της σχετικά με την αξιοπιστία του έργου των ελεγκτικών αρχών και τη συμμόρφωσή τους με τους κανονισμούς της ΕΕ ⁽²⁸⁾. Η Επιτροπή διαπίστωσε παρόμοιες ελλείψεις στο έργο των ελεγκτικών αρχών με αυτές που παρατήρησε το Συνέδριο (βλέπε σημεία 5.48 και 5.49) ή με αυτές των προηγούμενων ετών ⁽²⁹⁾.

5.51. Επιπλέον, για κάθε ΕΠ των ΕΤΠΑ/ΤΣ και ΕΚΤ, η Επιτροπή επαλήθευσε βάσει εγγράφων τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονταν στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και τις ετήσιες γνώμες των ελεγκτικών αρχών ⁽³⁰⁾. Εάν η Επιτροπή θεωρήσει ότι το ποσοστό σφάλματος που αναφέρει μια ελεγκτική αρχή είναι αξιόπιστο και αντιπροσωπευτικό για το ΕΠ (ή την ομάδα των ΕΠ), μπορεί να το αποδεχθεί ή, βάσει πρόσθετων πληροφοριακών στοιχείων, να το προβεί σε νέο υπολογισμό. Εάν η Επιτροπή θεωρήσει ότι το αναφερόμενο ποσοστό σφάλματος είναι αναξιόπιστο, εφαρμόζει κατ' αποκοπήν ποσοστό σφάλματος (μεταξύ 2 % και 25 %) ανάλογα με την εκτίμηση κινδύνου που πραγματοποίησε για το ΕΠ.

5.52. Οι διαπιστώσεις του Συνεδρίου, βάσει των πληροφοριακών στοιχείων που ήταν διαθέσιμα στην Επιτροπή και βάσει συμπληρωματικών στοιχείων που ζητήθηκαν από τις ελεγκτικές αρχές και για τα τρία ταμεία (ΕΤΠΑ/ΤΣ και ΕΚΤ), είχαν ως εξής ⁽³¹⁾:

5.50. Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 5.46 όπου ενημερώνει σχετικά με τις αποστολές ελέγχου που πραγματοποιήσε από το 2009 και μετά στον τομέα της πολιτικής συνοχής. Η έρευνα σχετικά με τις αρχές ελέγχου παραμένει η κύρια έρευνα στο πλαίσιο της τρέχουσας στρατηγικής ελέγχου της Επιτροπής. Η ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής και η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης συνεχίζουν τις ελεγκτικές τους εργασίες με άλλες 102 αποστολές ελέγχου έως τα μέσα του 2014.

5.51. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η ανάλυση των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου και των γνωμοδοτήσεων ελέγχου αποτελούν βασική συνιστώσα της διαδικασίας διασφάλισης της αξιοπιστίας που στηρίζει την εσωτερική δήλωση ελέγχου στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, στην οποία παρουσιάζει τα αποτελέσματα της ανάλυσής της (βλ., για παράδειγμα, ΕΕΔ της ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής του 2012, σελίδες 33-35, και παράρτημα 9, και ΕΕΔ της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης του 2012, σελίδες 35-38 και παράρτημα 8).

Όσον αφορά την αξιοπιστία και την αντιπροσωπευτικότητα των αναφερθέντων ποσοστών σφάλματος, βλ. την απάντηση στο σημείο 5.52, δεύτερη περίπτωση.

5.52.

⁽²⁸⁾ Συνολικά, από το 2009 και εξής, η ΓΔ Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής και η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης έχουν εξετάσει 62 από τις 112 ελεγκτικές αρχές. Οι εν λόγω αρχές είναι αρμόδιες για 257 από τα 317 ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ και για 48 από τα 177 ΕΠ του ΕΚΤ. Οι ελεγκτικές αρχές που εξετάστηκαν κατά τη διάρκεια των τεσσάρων ετών καλύπτουν το 95 % του προϋπολογισμού του ΕΤΠΑ/ΤΣ και το 55 % του προϋπολογισμού του ΕΚΤ (όσον αφορά τη χρηματοδότηση από την ΕΕ και την εθνική δημόσια και ιδιωτική χρηματοδότηση) για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

⁽²⁹⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2010, σημείο 4.42 και ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2011, σημείο 5.45.

⁽³⁰⁾ Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, ο εν λόγω έλεγχος βάσει εγγράφων συμπληρώνεται από επιτόπιες επισκέψεις στις ελεγκτικές αρχές προκειμένου να συγκεντρωθούν πρόσθετες πληροφορίες.

⁽³¹⁾ Το Συνέδριο εξέτασε για 138 ΕΠ των ΕΤΠΑ/ΤΣ και ΕΚΤ κατά πόσον η επικύρωση από την Επιτροπή των ποσοστών σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές κατέστησε δυνατή την επαλήθευση της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των πληροφοριακών στοιχείων που διαβίβασαν οι ελεγκτικές αρχές. Για τα εν λόγω ΕΠ είναι υπεύθυνες 27 από τις 62 ελεγκτικές αρχές για τις οποίες η Επιτροπή διεξήγαγε ειδική έρευνα κατά τα τελευταία τρία έτη (βλέπε σημείο 5.50).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- Τα περιθώρια της Επιτροπής να επικυρώνει και, κατά περίπτωση, να αναπροσαρμόζει τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρουν οι ελεγκτικές αρχές στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου τους είναι περιορισμένα, δεδομένου ότι οι ελεγκτικές αρχές δεν είναι υποχρεωμένες να διαβιβάζουν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με τους ελέγχους πράξεων που διενεργούν ⁽³²⁾.

- Όσον αφορά 51 από τα 138 ΕΠ που εξετάστηκαν, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή δεν διέθετε επαρκείς πληροφορίες ώστε να αποδεχθεί (ή να επανυπολογίσει) τα ποσοστά σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές κατά την αξιολόγηση της ετήσιας έκθεσης ελέγχου. Περιλαμβάνονταν περιπτώσεις κατά τις οποίες οι ελεγχθείσες δαπάνες που αναφέρονταν στην ετήσια έκθεση ελέγχου δεν αντιστοιχούσαν πλήρως στις δαπάνες του ΕΠ για το έτος ή κατά τις οποίες τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρονταν στην ετήσια έκθεση ελέγχου δεν είχαν υπολογιστεί με ακρίβεια από την ελεγκτική αρχή.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- Η Επιτροπή αναλύει στην αρχή κάθε έτους όλες τις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και τις γνωμοδοτήσεις ελέγχου που υποβλήθηκαν από τις εθνικές αρχές ελέγχου. Επίσης, λαμβάνει υπόψη όλα τα εθνικά αποτελέσματα ελέγχων που αποστέλλουν οι ελεγκτικές αρχές κατά τη διάρκεια του έτους, καθώς και άλλα αποτελέσματα ελέγχου της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Για την περαιτέρω βελτίωση της αξιοπιστίας των αναφερόμενων ποσοστών σφάλματος και με βάση τις αμφιβολίες ή του κινδύνους που έχουν εντοπιστεί, οι υπηρεσίες της Επιτροπής πραγματοποιήσαν επιτόπιες διερυντικές αποστολές για το ΕΤΠΑ/ΤΣ (11 αποστολές σε 9 κράτη μέλη) και για το ΕΚΤ (15 κράτη μέλη), με σκοπό να συλλέξουν περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία και να λάβουν διευκρινίσεις σχετικά με τις υποβληθείσες ΕΕΕ, ιδίως σχετικά με τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αποστολές παρείχαν ορθή βάση για εκ νέου υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος. Η Επιτροπή ζήτησε επίσης γραπτώς και έλαβε συμπληρωματικές πληροφορίες από ορισμένες ελεγκτικές αρχές.

Τα αποτελέσματα αυτής της ανάλυσης αποτελούν τη βασική πηγή της διαδικασίας διασφάλισης της αξιοπιστίας, όπως επεξηγείται στην ΕΕΔ.

Με τον τρόπο αυτό, η Επιτροπή έχει αποκτήσει εμπειριστική γνώση των κινδύνων που συνδέονται με κάθε αρχή ελέγχου.

- Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα 51 προγράμματα που αναφέρει το Συνέδριο αντιστοιχούν στο έργο 9 αρχών ελέγχου επί συνόλου 112 αρχών ελέγχου που είναι επιφορτισμένες με το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΣ. Τονίζει επίσης ότι το τεχνικό ζήτημα που ανέκυψε στην υπόθεση των 31 γαλλικών προγραμμάτων δεν τροποποιεί την αξιολόγηση της αρχής ελέγχου και της Επιτροπής.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι τα ποσοστά κατ' αποκοπή διόρθωσης εφαρμόστηκαν όπου κρίθηκε σκόπιμο, όταν τα αναφερθέντα ποσοστά σφάλματος αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή ως αναξιόπιστα. Για τα 14 προγράμματα στα οποία δεν εφαρμόστηκε κατ' αποκοπή διόρθωση, η Επιτροπή αξιολόγησε ως αξιόπιστα τα αναφερθέντα ποσοστά σφάλματος και επισημαίνει ότι η χρήση δειγμάτων ποσοστών σφάλματος που βασίζονται σε μη στατιστική δειγματοληψία προβλέπεται στον κανονισμό στην περίπτωση μικρών πληθυσμών πράξεων.

Αυτοί είναι οι μόνοι διαθέσιμοι δείκτες για την εκτίμηση του συνολικού κινδύνου για τα οικεία προγράμματα και, ως εκ τούτου, χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή για τους σκοπούς της διαδικασίας αξιοπιστίας. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή συνεκτιμά επίσης τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού και την κάλυψη των ελέγχων. Η Επιτροπή προώθησε ενεργά τη χρήση στατιστικής δειγματοληψίας την περίοδο 2012/2013 και επικαιροποίησε τις οδηγίες δειγματοληψίας τον Απρίλιο του 2013 για να επιτραπεί η χρήση στατιστικής δειγματοληψίας ακόμη και στην περίπτωση μικρών πληθυσμών πράξεων, ώστε να λαμβάνονται αντιπροσωπευτικά αποτελέσματα.

⁽³²⁾ Βλέπε επίσης ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2011, σημείο 5.50.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στο ανωτέρω πλαίσιο είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι, όταν η Επιτροπή επικυρώνει τα ποσοστά που αναφέρθηκαν από τις αρχές ελέγχου, χρησιμοποιεί όλες τις ελεγκτικές διαδικασίες που ισχύουν σε περίπτωση που ανακύπτουν αμφιβολίες ως προς την ακρίβεια και/ή αξιοπιστία των αναφερθέντων ποσοστών σφάλματος: γραπτές και προφορικές ερωτήσεις στις αρχές ελέγχου, διερευνητικές αποστολές και/ή ανάλυση των συμπληρωματικών πληροφοριών από τις αρχές ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των επιμέρους αποτελεσμάτων του ελέγχου, εάν κριθεί απαραίτητο. Βάσει των πληροφοριών αυτών, τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρθηκαν στις ΕΕΕ προσαρμόστηκαν στο 21 % των προγραμμάτων των ΕΤΠΑ/ΤΣ και στο 15,4 % των προγραμμάτων του ΕΚΤ. Επιπλέον, τα αναφερθέντα ποσοστά σφάλματος για το 11 % των προγραμμάτων των ΕΤΠΑ/ΤΣ και ΕΚΤ θεωρήθηκαν αναξιόπιστα και για τον λόγο αυτό αντικαταστάθηκαν από την κατ' αποκοπή διόρθωση από την Επιτροπή (βλ. ΕΕΔ του 2012, σελίδα 35 για τη ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής και σελίδα 37 για τη ΓΔ Απασχόλησης).

Για περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με τα αναφερθέντα ποσοστά σφάλματος των αρχών ελέγχου όσον αφορά το ΕΚΤ, η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 6.40 στοιχείο α).

— Όσον αφορά 16 από τα 138 ΕΠ, οι ελεγκτικές αρχές ανέφεραν μη αντιπροσωπευτικά ποσοστά σφάλματος (ήτοι ποσοστά που δεν βασίζονται ούτε σε στατιστική ούτε σε επίσημη μη στατιστική προσέγγιση, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής). Τέτοιου είδους ποσοστά δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή κατά τη διαδικασία διασφάλισής της, με στόχο την προβολή του ποσοστού σφάλματος στο ΕΠ συνολικά. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι μόνο για δύο από τα εν λόγω 16 ΕΠ η Επιτροπή εφάρμοσε κατ' αποκοπήν ποσοστά σφάλματος, όπως απαιτείται.

— Για πέντε από τα 138 ΕΠ, το ποσοστό σφάλματος που υπολογίστηκε εκ νέου από το Συνέδριο (λαμβάνοντας υπόψη τις πολυετείς δημοσιονομικές διορθώσεις) υπερβαίνει το 2 %.

— Η Επιτροπή χαιρετίζει το γεγονός ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο κατέληξε στα ίδια συμπεράσματα για όλες (138) τις υποθέσεις που εξετάστηκαν εκτός από πέντε. Οι εν λόγω υποθέσεις αφορούν δύο ελεγκτικές αρχές. Όσον αφορά τις πέντε αυτές περιπτώσεις, η Επιτροπή διαφωνεί και επιβεβαιώνει την αξιολόγησή της όπως αναφέρεται στην ΕΕΔ του 2012, κατόπιν διεξοδικής εξέτασης των επεξηγήσεων που δόθηκαν από τις οικείες ελεγκτικές αρχές.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ειδικότερα, στην περίπτωση των τεσσάρων ολλανδικών προγραμμάτων που περιλήφθηκαν σε ενιαίο δείγμα, η Επιτροπή εκτίμησε ότι ένα έργο στο οποίο εντοπίστηκε σφάλμα από την αρχή ελέγχου, καθώς και μέσω του δικού της ελέγχου το 2012, ήταν εξαιρετικού χαρακτήρα και δεν θα έπρεπε να έχει επιλεγεί για χρηματοδότηση. Οι εθνικές αρχές συμφώνησαν να αποσύρουν τις δαπάνες που συνδέονται με το σύνολο του έργου και συνεπώς τη σχετική παράτυπη δαπάνη στα τέλη του 2012. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εν λόγω δαπάνες δεν πρέπει να συμπεριληφθούν στον υπολογισμό του προβαλλόμενου ποσοστού σφάλματος. Για το γερμανικό πρόγραμμα, η Επιτροπή θεωρεί ότι, αν ληφθεί υπόψη το τμήμα των δαπανών που είχε αποκλεισθεί από τον πληθυσμό που πρόκειται να ελεγχθεί, θα είχε πολύ περιορισμένο αντίκτυπο στο ποσοστό σφάλματος.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει εφαρμόσει σωστά τον εποπτικό της ρόλο όσον αφορά τα ποσοστά σφάλματος που έχουν αναφερθεί από τις ελεγκτικές αρχές.

Επισκόπηση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων της Επιτροπής

5.53. Το Συνέδριο αξιολόγησε τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2012 και τις συνοδευτικές δηλώσεις της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής, της Γενικής Διεύθυνσης Κινητικότητας και Μεταφορών και της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά την κανονικότητα των πληρωμών που εγκρίθηκαν κατά το 2012, το Συνέδριο:

- α) αξιολόγησε τις επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν για το 2012 και
- β) ήλεγξε τη συνέπεια και την ακρίβεια του υπολογισμού των ποσών σε κίνδυνο εκ μέρους της Επιτροπής.

Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής

5.54. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2012, η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής εκτίμησε ότι ενείχε κίνδυνο σφάλματος ποσοστό 2,2 % έως 5,0 % των ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, οι οποίες αφορούσαν το ΕΤΠΑ και το ΤΣ και εγκρίθηκαν κατά το 2012 ⁽³³⁾.

5.55. Η εκτίμηση αυτή, στην οποία προέβη η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της για το 2012, βασίζεται στα ποσοστά σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές όσον αφορά τις δαπάνες του 2011 ⁽³⁴⁾. Το ποσοστό υπερβαίνει το όριο σημαντικότητας του 2 % που έχει καθοριστεί από την Επιτροπή και συμφωνεί με την εκτίμηση που παρουσιάστηκε από το Συνέδριο όσον αφορά τον εν λόγω τομέα πολιτικής για το 2011 ⁽³⁵⁾.

5.55. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι το επίπεδο κινδύνου που παρουσιάζεται στην ΕΕΔ του 2012 της ΓΔ REGIO είναι συγκρίσιμα με τα αποτελέσματα του Συνεδρίου στην ετήσια έκθεση του 2011.

⁽³³⁾ Για το 2011 η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής εκτίμησε ότι ο κίνδυνος για τις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές κυμαινόταν από 3,1 % έως 6,8 %.

⁽³⁴⁾ Σύμφωνα με τους τομεακούς κανονισμούς, οι ελεγκτικές αρχές κοινοποίησαν τα ποσοστά σφάλματος στην Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2012 βάσει των δαπανών που είχαν δηλωθεί κατά τη διάρκεια του 2011.

⁽³⁵⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2011, σημείο 5.28.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.56. Ο αριθμός των ΕΠ για τα οποία διατυπώθηκαν επιφυλάξεις από τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής και οι εκτιμώμενες δημοσιονομικές τους επιπτώσεις μειώθηκαν το 2012 σε σύγκριση με το 2011 ⁽³⁶⁾. Αυτό οφείλεται κυρίως στο μειωμένο ύψος του ποσού σε κίνδυνο, το οποίο εκτιμήθηκε από την Επιτροπή βάσει των ποσοστών σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητων τους για το 2012.

5.57. Το Συνέδριο φρονεί ότι η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής θα έπρεπε να είχε διατυπώσει επιφύλαξη για επιπλέον πέντε ΕΠ (βλέπε σημείο 5.52 ανωτέρω).

5.58. Κατά την αξιολόγηση των ΕΠ, η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής εξετάζει επίσης τα αριθμητικά στοιχεία που αφορούν τον πολυετή σωρευτικό εναπομένοντα κίνδυνο (ο οποίος υπολογίζεται από την Επιτροπή συμπεριλαμβάνοντας τις δημοσιονομικές διορθώσεις που εφαρμόζονται σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο από την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού). Ωστόσο, η Επιτροπή έχει περιορισμένες μόνο πληροφορίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα των συστημάτων που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων. Ως εκ τούτου, ελλοχεύει ο κίνδυνος να μην είναι επαρκώς θεμελιωμένη η αξιολόγηση των επιμέρους ΕΠ από την Επιτροπή στην ετήσια έκθεση δραστηριότητων.

5.59. Ο τρόπος προσέγγισης που επέλεξε το Συνέδριο, ήτοι να λάβει υπόψη τις δημοσιονομικές διορθώσεις στους ελέγχους που διενεργεί, περιγράφεται στο κεφάλαιο 1, σημεία 1.19 έως 1.35.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.56. Όπως αναφέρεται στη συνοπτική περίληψη της ΕΕΔ του 2012 της ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής, η μείωση του αριθμού των επιφυλάξεων οφείλεται κυρίως στα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται στα κράτη μέλη και στην εφαρμογή των δημοσιονομικών διορθώσεων από την Επιτροπή (βλ. ΕΕΔ του 2012, σελίδες 46 έως 49). Η αυστηρή πολιτική που ακολουθείται από τη ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής για τις προειδοποιήσεις, τις διακοπές, τις αναστολές και τις δημοσιονομικές διορθώσεις λειτουργεί ως κίνητρο για τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

5.57. Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 5.52, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι δεν συνέτρεχε λόγος για επιφύλαξη σε καμία από τις πέντε περιπτώσεις. Για τα τέσσερα από τα προγράμματα που συγκεντρώθηκαν σε ένα μόνο δείγμα, το σφάλμα διορθώθηκε το 2012 και, συνεπώς, δεν είναι απαραίτητο να συμπεριληφθεί στον υπολογισμό του προβαλλόμενου ποσοστού σφάλματος. Για το πέμπτο πρόγραμμα, η Επιτροπή θεωρεί ότι, αν ληφθεί υπόψη το μέρος της δαπάνης που εξαιρέθηκε από τον πληθυσμό που πρόκειται να ελεγχθεί, θα είχε πολύ περιορισμένο αντίκτυπο στο ποσοστό σφάλματος.

5.58. Από το 2011, οι υπηρεσίες της Επιτροπής διεξάγουν κατόπιν αιτήσεως της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής ελέγχους βάσει ανάλυσης κινδύνου σχετικά με τα συστήματα καταχώρισης και αναφοράς δημοσιονομικών διορθώσεων. Αποτέλεσμα αυτού είναι να αυξάνει κάθε χρόνο ο αριθμός των πληροφοριών που λαμβάνει σχετικά με τη λειτουργία των συστημάτων στα κράτη μέλη και να ζητεί, κατά περίπτωση, τη βελτίωση των αντίστοιχων συστημάτων (βλ. συγκεφαλαιωτική έκθεση προς την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή και το Ελεγκτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2013) ⁽⁴⁾. Εξάλλου, οι αρχές ελέγχου διενεργούν οι ίδιες ελέγχους των δραστηριοτήτων των αρχών πιστοποίησης και υποβάλλουν τα αποτελέσματα στην Επιτροπή, η οποία τα λαμβάνει υπόψη κατά την αξιολόγησή της.

5.59. Η Επιτροπή έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα βάσει της Συνθήκης και εκείνα που προβλέπονται στους κανονισμούς για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, μολονότι έχει πράξει ό,τι εμπίπτει στην αρμοδιότητά της και έχει ενεργήσει με πλήρη τήρηση των υφιστάμενων κανονισμών στο ίδιο οικονομικό έτος που ελέγχθηκε από το Συνέδριο, οι κατ' αποκλή διορθώσεις που εφαρμόστηκαν στα προγράμματα της Τσεχίας και της Σλοβακίας δεν ελήφθησαν υπόψη από το Συνέδριο κατά τον υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος του 2012.

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 5.26 και το πλαίσιο 1.2.

⁽³⁶⁾ Ο αριθμός των ΕΠ για τα οποία διατυπώθηκαν επιφυλάξεις μειώθηκε από 146 το 2011 σε 85 το 2012. Τα αριθμητικά αυτά στοιχεία περιλαμβάνουν πλήρως και μερικώς προσδιορίσιμες ποσοτικές επιφυλάξεις, αφενός, για ΕΠ για τα οποία είχαν εγκριθεί ενδιάμεσες ή/και τελικές πληρωμές κατά τη διάρκεια του έτους (121 το 2011 και 61 το 2012) και, αφετέρου, για ΕΠ για τα οποία δεν είχαν πραγματοποιηθεί τέτοιες πληρωμές (25 το 2011 και 24 το 2012). Πέραν των 85 επιφυλάξεων που αναφέρθηκαν ανωτέρω, η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής διατύπωσε επιφυλάξεις για τέσσερα ΕΠ που υπάγονται στο πρόγραμμα του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ). Το 2011 διατυπώθηκαν δύο επιφυλάξεις όσον αφορά το πρόγραμμα του ΜΠΒ.

⁽⁴⁾ ARES(2013) 5521 της 4ης Ιανουαρίου 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών και
Γενική Διεύθυνση Ενέργειας

5.60. Η Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών και η Γενική Διεύθυνση Ενέργειας:

- διατύπωσαν επιφυλάξεις που αφορούν αντίστοιχα το 23 % και το 57 % των συνολικών πιστώσεων πληρωμών που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους·
- εκτίμησαν ότι το 4,6 % περίπου των πληρωμών που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του 2012 σχετικά με το έκτο και το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο (ΠΠ) για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη περιείχαν σφάλματα·
- βάσει του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος, εκτιμούν τον αντίκτυπο των επιφυλάξεων τους στο 2,5 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2012 για τα ΕΠ έρευνας.

5.61. Το 2012 το Συνέδριο διαπίστωσε προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα σε έξι από τα οκτώ ελεγχθέντα έργα ΔΕΔ-Μ (75 %). Ωστόσο, η Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών δεν είχε διατυπώσει επιφύλαξη όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες της ΕΕ και τους εθνικούς κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων για το πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ. Επίσης, το Συνέδριο σημειώνει ότι η Γενική Διεύθυνση Ενέργειας διατύπωσε τέτοιου είδους επιφύλαξη για το πρόγραμμα ΕΕΠΑ, όπου ανάλογα προβλήματα είχαν εντοπιστεί από το Συνέδριο ⁽³⁷⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.61. Η Επιτροπή εκτιμά ότι η Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών (ΓΔ MOVE) έχει ακολουθήσει τις πάγιες οδηγίες για τις ΕΕΔ του 2012 [σχετ. Ares(2012) 1240233, σημείο 7.4] σχετικά με το θέμα αυτό και ότι δεν υπήρχαν λόγοι να διατυπωθεί επιφύλαξη για τα προγράμματα TEN-T. Στο πλαίσιο των εποπτικών της αρμοδιοτήτων στον Εκτελεστικό Οργανισμό του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (TEN-T EA), η ΓΔ MOVE έλαβε υπόψη όλες τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου του 2011 και των εγγυήσεων που παρέχονται από τον οργανισμό.

Για το τελευταίο, πρέπει να σημειωθεί ότι το ποσοστό σφάλματος που ανιχνεύθηκε από ολοκληρωμένους εκ των υστέρων ελέγχους στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ήταν 1,7 %, δηλαδή χαμηλότερο από το όριο σημαντικότητας του 2 %. Επιπλέον, ο Οργανισμός, λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις του Συνεδρίου, έλαβε σειρά μέτρων το 2012 να ενισχύσει τους ελέγχους του και να αυξήσει την ευαισθητοποίηση των δικαιούχων σχετικά με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων.

Κατά τον χρόνο έκδοσης της επιφύλαξης της, στις 31 Μαρτίου 2013, η ΓΔ MOVE είχε λάβει τρεις προκαταρκτικές διαπιστώσεις του Συνεδρίου σχετικά με τα σφάλματα στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων σε έργα TEN-T, δύο από τις οποίες αναλύθηκαν και αμφισβητήθηκαν από τη ΓΔ MOVE τον Φεβρουάριο του 2013.

⁽³⁷⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2011, σημείο 5.69 β).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2012

5.62. Για τους τομείς πολιτικής που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο,

- βάσει των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι 6,8 %· και

- τα εξετασθέντα συστήματα εποπτείας και ελέγχου αξιολογούνται ως «μερικώς αποτελεσματικά»⁽³⁸⁾.

5.62.

- Η Επιτροπή σημειώνει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος συνάδει με τα ποσοστά σφάλματος που υποβλήθηκαν από το Συνέδριο για τα τρία τελευταία έτη σε σχέση με την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού.

Αυτή η μείωση του ποσοστού σφάλματος σε σύγκριση με τις προηγούμενες περιόδους αναφοράς προκύπτει από τις ενισχυμένες διατάξεις ελέγχου για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 και την εφαρμογή αυστηρής πολιτικής διακοπών/ αναστολών που εφαρμόζει η Επιτροπή όταν διαπιστώνονται ελλείψεις. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εστιάζει τις δράσεις της στα προγράμματα και/ή στα κράτη μέλη που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο και να επιβάλλει άμεσα διορθωτικά μέτρα όταν εντοπίζονται ελλείψεις (βλ. επίσης τις απαντήσεις στα σημεία 1.12 και 1.13).

Δύο προγράμματα που περιλάμβαναν σφάλματα τα οποία εντοπίστηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο στο δείγμα του 2012 (στην Τσεχική Δημοκρατία και Σλοβακία) διορθώθηκαν κατ' αποκοπή το 2012. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, μολονότι έχει πράξει ό,τι επιπίπτει στην αρμοδιότητά της και έχει ενεργήσει με πλήρη τήρηση των υφιστάμενων κανονισμών προκειμένου να προστατεύσει τον προϋπολογισμό της ΕΕ εντός του ίδιου οικονομικού έτους που ελέγχθηκε από το Συνέδριο, οι ανωτέρω κατ' αποκοπή διορθώσεις δεν ελήφθησαν υπόψη από το Συνέδριο κατά τον υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος του 2012.

- Η Επιτροπή εκτιμά ότι διαθέτει μια εμπειρισταωμένη διαδικασία εποπτείας η οποία επιτρέπει την εξασφάλιση της συνολικής αξιοπιστίας των εργασιών των αρχών ελέγχου για τη δική της διαβεβαίωση.

Από την αρχή της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού, η Επιτροπή πραγματοποίησε 269 αποστολές ελέγχου για την πλήρη ή μερική αξιολόγηση του έργου 41 αρχών ελέγχου του ΕΤΠΑ/ΤΣ που καλύπτει το 96 % της συνολικής χρηματοδότησης του ΕΤΠΑ/ΤΣ, και 84 αρχών ελέγχου του ΕΚΤ που καλύπτουν το 99 % της συνολικής χρηματοδότησης του ΕΚΤ.

Με βάση την αξιολόγηση αυτή, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι ενδέχεται να διαφέρει η αποτελεσματικότητα και η συμμόρφωση των ελεγκτικών αρχών με τις απαιτήσεις. Σύμφωνα με το άρθρο 73 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, η Επιτροπή βασίζεται επίσημα, από το πρώτο εξάμηνο του 2012, στο έργο των 15 αρχών ελέγχου για το ΕΤΠΑ/ΤΣ (για 51 προγράμματα). Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εξετάζει τις εργασίες των αρχών ελέγχου.

⁽³⁸⁾ Βλέπε παράρτημα 1.1, σημείο 17.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.63. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες που έγιναν δεκτές περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

Συστάσεις

5.64. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις του παρουσιάζεται στο **παράρτημα 6.2** του κεφαλαίου 6.

5.65. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2012, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή τα εξής:

— **Σύσταση 1:** να αντιμετωπίζει τις αδυναμίες των «πρωτοβάθμιων ελέγχων» που διενεργούνται από διαχειριστικές αρχές και ενδιάμεσους φορείς για το ΕΤΠΑ και το ΤΣ μέσω ειδικού υλικού καθοδήγησης και, κατά περίπτωση, μέσω μέτρων κατάρτισης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.63. Η Επιτροπή έχει λάβει συγκεκριμένα μέτρα για τον μετριασμό των εντοπιζόμενων κινδύνων, τα οποία περιλαμβάνουν, ιδίως, προληπτικά και διορθωτικά μέτρα, όπως καθοδήγηση, επαγγελματική κατάρτιση, καθώς και απλούστευση σε συνδυασμό με μια αυστηρή πολιτική διακοπών/αναστολών πληρωμών και δημοσιονομικών διορθώσεων.

5.64. Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.42 και στο παράρτημα 6.2.

5.65.

Η Επιτροπή συμφωνεί όσον αφορά τη σημασία των «πρωτοβάθμιων» ελέγχων που διενεργούν τα κράτη μέλη και συμμερίζεται την άποψη ότι θα πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω. Παρέχει ήδη οδηγίες στα κράτη μέλη για τον τρόπο με τον οποίο οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να ορίζουν και να εφαρμόζουν τους διαχειριστικούς τους ελέγχους.

Ακόμη, η Επιτροπή ανέπτυξε το 2009 ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για τους πρωτοβάθμιους ελέγχους και ένα εργαλείο αυτοαξιολόγησης για τις διαχειριστικές αρχές, το οποίο μπορούν να χρησιμοποιούν για να βελτιώσουν τη λειτουργία τους. Η Επιτροπή κοινοποίησε επίσης το 2011 στις διαχειριστικές αρχές φύλλα ελέγχου για τον έλεγχο των επαληθεύσεων διαχείρισης, που μπορούν να τα χρησιμοποιούν ως σημείο αναφοράς οι ίδιες οι διαχειριστικές αρχές. Ειδική κατάρτιση δόθηκε στις αρχές διαχείρισης που είναι αρμόδιες για την περαιτέρω διάδοση αυτού του υλικού κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα διαχείρισης των έργων. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις δράσεις της για την ανάπτυξη ικανοτήτων όσον αφορά το θέμα αυτό.

Τέλος, η Επιτροπή διεξάγει από το 2010 στοχευμένους ελέγχους των επαληθεύσεων διαχείρισης σε προγράμματα υψηλού κινδύνου στις περιπτώσεις που διαπιστώνει ότι οι ελλείψεις μπορεί να περάσουν απαρατήρητες ή να μην εντοπιστούν εγκαίρως. Αποτελέσματα των ελέγχων αυτών έως το τέλος του 2012 παρουσιάζονται στην ΕΕΔ της ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής (βλ. σελίδα 39).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 2:** να πραγματοποιήσει, βάσει της πείρας που απέκτησε κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, αξιολόγηση της εφαρμογής των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας, προς εντοπισμό πιθανών τομέων προς περαιτέρω απλούστευση και προς εξάλειψη περιττών περίπλοκων κανόνων («gold-plating» — κανονιστικός υπερθεματισμός).
- **Σύσταση 3:** να ορίσει σαφείς κανόνες και να παρέχει άρτια καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης της επιλεξιμότητας των έργων, καθώς και να υπολογίσει τη συγχρηματοδότηση για τα έργα του ΕΤΠΑ και του ΤΣ που παράγουν έσοδα στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020.
- **Σύσταση 4:** να επιδιώξει τόσο τη βελτίωση του έργου που επιτελούν οι ελεγκτικές αρχές όσο και την αύξηση της ποιότητας και αξιοπιστίας των πληροφοριακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και τις ελεγκτικές γνώμες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή συμμερίζεται πλήρως την ανάγκη για περαιτέρω απλούστευση των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας και κατάργηση περιττών πολύπλοκων κανόνων, που έχουν αρνητικές επιπτώσεις όσον αφορά την επιβάρυνση των δικαιούχων και την αύξηση του ποσοστού σφάλματος. Παρά ταύτα, η Επιτροπή αποδέχεται μόνον εν μέρει τη σύσταση αυτή, διότι μια συστηματική αξιολόγηση όλων των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας δεν είναι εφικτή. Κάθε φορά που η Επιτροπή διαπιστώνει την ύπαρξη περίπλοκων κανόνων σε επίπεδο κρατών μελών αντιμετωπίζει το θέμα από κοινού με τα κράτη μέλη. Θα προβαίνει σε συστάσεις προς τα κράτη μέλη για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού και θα τα ενθαρρύνει να χρησιμοποιούν απλουστευμένες επιλογές κόστους που προτείνονται στα σχέδια κανονισμών.

Η Επιτροπή έχει αναγνωρίσει την ανάγκη για βελτιώσεις στον τομέα αυτό και έχει λάβει σχετικά μέτρα. Το κανονιστικό πλαίσιο για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 περιλαμβάνει απλουστεύσεις σε σχέση με τους κανόνες επιλεξιμότητας σε πολλές περιπτώσεις, και προβλέπει επίσης την απλούστευση του μηχανισμού σε σχέση με έργα που παράγουν έσοδα.

Η Επιτροπή συμφωνεί ως προς τη σημασία του θέματος αυτού και υπογραμμίζει ότι το έργο των αρχών ελέγχου, όπως αντικατοπτρίζεται στις ΕΕΕ είναι ένα από τα κύρια στοιχεία στα οποία βασίζει η Επιτροπή τη βεβαιότητά της. Περαιτέρω οδηγίες σχετικά με την αντιμετώπιση των σφαλμάτων και κατάλογοι ελέγχου της Επιτροπής διαβιβάστηκαν ήδη στις ελεγκτικές αρχές το 2011 και πολλά σεμινάρια διοργανώθηκαν από την Επιτροπή το 2012 και το 2013, ώστε να βελτιωθεί περαιτέρω η ελεγκτική μεθοδολογία δειγματοληψίας που χρησιμοποιείται για την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου. Η Επιτροπή εξακολουθεί να συνεργάζεται με τις αρχές ελέγχου για την παροχή περαιτέρω καθοδήγησης, μεταξύ άλλων και σχετικά με την κοινοποίηση των πορισμάτων των ελέγχων (βλ. σελίδα 87 της ΕΕΔ του 2012 της ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ»

	2012					2011	2010	2009
	ΕΠΠΑ	ΤΣ	Ενέργεια	Μεταφορές	Σύνολο			
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ								
Σύνολο πράξεων	138	30	3	9	180	180	177	145
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ (1) (2)								
Ποσοστό (αριθμός) πράξεων οι οποίες βάσει των σχετικών δοκιμασιών διαπιστώθηκε ότι:								
δεν περιέχουν σφάλματα	54 % (75)	47 % (14)	33 % (1)	22 % (2)	51 % (92)	41 %	43 %	60 %
περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα	46 % (63)	53 % (16)	67 % (2)	78 % (7)	49 % (88)	59 %	57 %	40 %
Ανάλυση των πράξεων που περιέχουν σφάλματα								
Ανάλυση ανά είδος σφάλματος								
Μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα	52 % (33)	75 % (12)	50 % (1)	14 % (1)	53 % (47)	64 %	60 %	60 %
Προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα:	48 % (30)	25 % (4)	50 % (1)	86 % (6)	47 % (41)	36 %	40 %	40 %
Επιλεξιμότητα	87 % (26)	75 % (3)	100 % (1)	100 % (6)	88 % (36)	94 %	97 %	78 %
Πραγματική υπόσταση	3 % (1)	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	2 % (1)	3 %	0 %	0 %
Ακρίβεια	10 % (3)	25 % (1)	0 % (0)	0 % (0)	10 % (4)	3 %	3 %	22 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ								
Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος					6,8 %			
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)					9,9 %			
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)					3,7 %			

⁽¹⁾ Προς διευκόλυνση της κατανόησης τομέων με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός της αυτής ομάδας πολιτικής, το δείγμα διαιρέθηκε σε επιμέρους τμήματα.

⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεως αντιστοιχούν στον πραγματικό αριθμό των πράξεων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ (ΕΤΠΑ, ΤΣ, ΕΚΤ)

Αξιολόγηση των επιλεγέντων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου: Ελεγκτικές αρχές (ΕΑ) — συμμόρφωση με βασικές κανονιστικές απαιτήσεις και αποτελεσματικότητα ως προς τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων

Βασικές απαιτήσεις οι οποίες υποβλήθηκαν σε δοκιμασία από το Συνέδριο		Βέλγιο (Βαλονία) ΕΑ για τα ΕΤΠΑ/ΕΚΤ	Μάλτα ΕΑ για τα ΕΤΠΑ/ΤΣ/ ΕΚΤ	Σλοβακία ΕΑ για τα ΕΤΠΑ/ΤΣ/ ΕΚΤ	Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία) ΕΑ για το ΕΚΤ
Γενικά θέματα	Τα εφαρμοζόμενα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος προβλέπουν τον κατάλληλο καθορισμό, ανάθεση και διαχωρισμό αρμοδιοτήτων τόσο εντός της ΕΑ όσο και μεταξύ αυτής και των λοιπών αρμόδιων φορέων διαχείρισης και ελέγχου	Συμμορφούται	Συμμορφούται	Συμμορφούται	Συμμορφούται
Πεδίο εφαρμογής του εγχειριδίου ελέγχου	Ύπαρξη εγχειριδίου ελέγχου (τόσο σχετικά με τους ελέγχους συστημάτων όσο και σχετικά με τους ελέγχους πράξεων), το οποίο ανταποκρίνεται στα διεθνώς παραδεκτά ελεγκτικά πρότυπα και περιγράφει σαφώς τις ελεγκτικές διαδικασίες	Συμμορφούται	Συμμορφούται	Συμμορφούται	Συμμορφούται
Ελεγκτική μεθοδολογία για τον έλεγχο συστημάτων	Οι ελεγκτικές εργασίες της ΕΑ για την αξιολόγηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου βασίζονται σε ερωτηματολόγιο ελέγχου το οποίο περιέχει ερωτήσεις προς επαλήθευση των βασικών απαιτήσεων των ισχυόντων κανονισμών (ανάλογα με το εάν πρόκειται για διαχειριστική αρχή, ενδιάμεσο φορέα ή οργανισμό πιστοποίησης), καθώς και κατάλληλα κριτήρια αξιολόγησης για καθεμία από τις εν λόγω βασικές απαιτήσεις	Συμμορφούται	Συμμορφούται	Συμμορφούται	Συμμορφούται
Επισκόπηση των ελέγχων συστημάτων	Το σχέδιο ελέγχου της ΕΑ εφαρμόστηκε σύμφωνα με την εγκεκριμένη στρατηγική ελέγχου για την υπό εξέταση περίοδο, οι έλεγχοι συστημάτων διενεργήθηκαν σύμφωνα με τη μεθοδολογία που έχει καθιερωθεί από την ΕΑ και όλα τα στάδια του ελέγχου συστημάτων τεκμηριώθηκαν δεόντως	Αποτελεσματική	Αποτελεσματική	Αποτελεσματική	Αποτελεσματική

Βασικές απαιτήσεις οι οποίες υποβλήθηκαν σε δοκιμασία από το Συνέδριο		Βέλγιο (Βαλονία) ΕΑ για τα ΕΤΠΑ/ΕΚΤ	Μάλτα ΕΑ για τα ΕΤΠΑ/ΤΣ/ ΕΚΤ	Σλοβακία ΕΑ για τα ΕΤΠΑ/ΤΣ/ ΕΚΤ	Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία) ΕΑ για το ΕΚΤ
Μεθοδολογία δειγματοληψίας για τους ελέγχους πράξεων	Καθορίστηκε η κατάλληλη μεθοδολογία δειγματοληψίας για τους ελέγχους πράξεων, με σκοπό τη λήψη δείγματος πράξεων προς έλεγχο για την υπό εξέταση περίοδο	Συμμορφούται	Συμμορφούται	Συμμορφούται	Συμμορφούται
Λήψη δείγματος για τους ελέγχους πράξεων	Η μεθοδολογία δειγματοληψίας για τους ελέγχους πράξεων εφαρμόστηκε σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για τη λήψη του δείγματος πράξεων προς έλεγχο για την εξεταζόμενη περίοδο	Μερικώς αποτελεσματική	Αποτελεσματική	Αποτελεσματική	Αποτελεσματική
Ελεγκτική μεθοδολογία για τον έλεγχο πράξεων	Οι ελεγκτικές εργασίες στο πλαίσιο της εξέτασης της κανονικότητας των πράξεων βασίζονται σε ερωτηματολόγιο ελέγχου το οποίο περιέχει ερωτήσεις προς επαλήθευση των απαιτήσεων του ισχύοντος κανονισμού, επαρκώς λεπτομερείς ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι συναφείς κίνδυνοι	Συμμορφούται	Συμμορφούται	Συμμορφούται	Συμμορφούται μερικώς
Επισκόπηση των ελέγχων πράξεων	Οι έλεγχοι πράξεων εφαρμόστηκαν βάσει του δείγματος που επιλέχθηκε για τη συγκεκριμένη περίοδο, διενεργήθηκαν σύμφωνα με τη μεθοδολογία που έχει καθιερωθεί από την ΕΑ και όλα τα στάδια των ελέγχων πράξεων τεκμηριώθηκαν δεόντως	Αποτελεσματική	Μερικώς αποτελεσματική	Αποτελεσματική	Αποτελεσματική
Επαναδιενέργεια των ελέγχων πράξεων	Η επαναδιενέργεια από το Συνέδριο των ελέγχων πράξεων τους οποίους είχε διενεργήσει η ΕΑ οδήγησε σε διαπιστώσεις παρόμοιες με εκείνες της ΕΑ, οι οποίες διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή	Αποτελεσματική	Μερικώς αποτελεσματική	Αποτελεσματική	Μερικώς αποτελεσματική

Βασικές απαιτήσεις οι οποίες υποβλήθηκαν σε δοκιμασία από το Συνέδριο		Βέλγιο (Βαλονία) ΕΑ για τα ΕΤΠΑ/ΕΚΤ	Μάλτα ΕΑ για τα ΕΤΠΑ/ΤΣ/ ΕΚΤ	Σλοβακία ΕΑ για τα ΕΤΠΑ/ΤΣ/ ΕΚΤ	Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία) ΕΑ για το ΕΚΤ
Ετήσια έκθεση ελέγχου και ελεγκτική γνώμη	Η ετήσια έκθεση ελέγχου και η ελεγκτική γνώμη καταρτίστηκαν σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις και τις οδηγίες που συμφωνήθηκαν μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Η έκθεση και η γνώμη είναι συνεπείς με τα αποτελέσματα των ελέγχων συστημάτων και των ελέγχων πράξεων οι οποίοι διενεργήθηκαν από την ΕΑ	Συμμορφούται μερικώς	Συμμορφούται μερικώς	Συμμορφούται	Συμμορφούται
Συνολική αξιολόγηση ⁽¹⁾		Μερικώς αποτελεσματική	Μερικώς αποτελεσματική	Αποτελεσματική	Μερικώς αποτελεσματική

⁽¹⁾ Όπως και κατά την εξέταση των ΕΑ το προηγούμενο έτος (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2010, παράρτημα 4.2 και ετήσια έκθεση για το 2011, παράρτημα 5.2), εφαρμόστηκαν τα ακόλουθα κριτήρια ώστε να προκύψει η συνολική αξιολόγηση των ΕΑ, βάσει της αξιολόγησης των συγκεκριμένων βασικών απαιτήσεων που ελέγχθηκαν:

- α) **«Αποτελεσματική»:** η αξιολόγηση της βασικής απαίτησης «Ετήσια έκθεση ελέγχου και ελεγκτική γνώμη» είναι ότι «Συμμορφούται» και οι αξιολογήσεις των βασικών απαιτήσεων «Επισκόπηση των ελέγχων συστημάτων», «Λήψη δείγματος», «Επισκόπηση των ελέγχων πράξεων» και «Επαναδιενέργεια των ελέγχων πράξεων» είναι «Αποτελεσματική».
- β) **«Μερικώς αποτελεσματική»:** η αξιολόγηση της βασικής απαίτησης «Ετήσια έκθεση ελέγχου και ελεγκτική γνώμη» είναι ότι τουλάχιστον «Συμμορφούται μερικώς» και οι αξιολογήσεις των βασικών απαιτήσεων «Επισκόπηση των ελέγχων συστημάτων», «Λήψη δείγματος», «Επισκόπηση των ελέγχων πράξεων» και «Επαναδιενέργεια των ελέγχων πράξεων» είναι τουλάχιστον «Μερικώς αποτελεσματική».
- γ) **«Μη αποτελεσματική»:** η αξιολόγηση της βασικής απαίτησης «Ετήσια έκθεση ελέγχου και ελεγκτική γνώμη» είναι ότι «Δεν συμμορφούται» ή οι αξιολογήσεις τουλάχιστον μίας από τις βασικές απαιτήσεις «Επισκόπηση των ελέγχων συστημάτων», «Λήψη δείγματος», «Επισκόπηση των ελέγχων πράξεων» και «Επαναδιενέργεια των ελέγχων πράξεων» είναι «Μη αποτελεσματική».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	6.1-6.9
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	6.3-6.8
Στόχοι της πολιτικής	6.3
Μέσα της πολιτικής	6.4-6.7
Κίνδυνοι για την κανονικότητα	6.8
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	6.9
Κανονικότητα των πράξεων	6.10-6.27
Αποτελεσματικότητα των συστημάτων	6.28-6.38
Εξέταση δύο ελεγκτικών αρχών από το Συνέδριο	6.28-6.30
Αξιολόγηση της εποπτείας που ασκεί η Επιτροπή επί των ελεγκτικών αρχών	6.31-6.33
Εξέταση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ EMPL	6.36-6.38
Συμπέρασμα και συστάσεις	6.39-6.42
Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2012	6.39-6.40
Συστάσεις	6.41-6.42
Παράρτημα 6.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για την ομάδα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις»	
Παράρτημα 6.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για την ομάδα πολιτικής «Συνοχή, μεταφορές και ενέργεια»	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

6.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με την ομάδα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις». Στον **πίνακα 6.1** παρατίθενται τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά το 2012.

6.2. Η πολιτική στον τομέα της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων χρηματοδοτείται κυρίως μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), το οποίο είναι ένα από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), και διέπεται από τους ίδιους κανόνες. Πρόσθετες διατάξεις σχετικές με το ΕΚΤ προβλέπονται σε ειδικό κανονισμό⁽¹⁾. Όσον αφορά ζητήματα κοινά και για τα τρία ταμεία, το παρόν κεφάλαιο παραπέμπει στο κεφάλαιο 5.

Πίνακας 6.1 — Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2012

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές	Μορφή διαχείρισης
Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	11 281	Επιμερισμένη
	Απασχόληση, κοινωνική αλληλεγγύη και ισότητα των φύλων	120	Άμεση κεντρική
	Διοικητικές δαπάνες	93	Άμεση κεντρική
	Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση	83	Επιμερισμένη
	Εργασία στην Ευρώπη — Κοινωνικός διάλογος και κινητικότητα	64	Άμεση κεντρική
	Μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας	58	Αποκεντρωμένη
		11 699	
	Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος	11 699	
	– σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽¹⁾	93	
	Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών	11 606	
	– προπληρωμές ⁽²⁾	146	
	+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽²⁾	1 944	
	Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού	13 404	
	Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το οικονομικό έτος	11 782	

⁽¹⁾ Ο έλεγχος των διοικητικών δαπανών παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 9.

⁽²⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομέρειες, βλέπε κεφάλαιο 1, σημεία 1.6 και 1.7).

Πηγή: προσωρινοί ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2012.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1784/1999 (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 12).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής*Στόχοι της πολιτικής*

6.3. Η ομάδα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις» υπάγεται στην πολιτική συνοχής της ΕΕ, στόχος της οποίας είναι η ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής εντός της ΕΕ, μέσω της μείωσης της διαφοράς στο επίπεδο ανάπτυξης των διαφόρων περιφερειών. Συγκεκριμένα, οι κύριοι στόχοι της πολιτικής για την απασχόληση και της κοινωνικής πολιτικής της ΕΕ είναι η καταπολέμηση της ανεργίας, η ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και η προώθηση της ένταξης στην αγορά εργασίας.

Μέσα της πολιτικής

6.4. Το ΕΚΤ αποτελεί το κύριο μέσο υλοποίησης της πολιτικής για την απασχόληση και της κοινωνικής πολιτικής, μέσω του οποίου εκτελέστηκε περίπου το 97 % των δαπανών για τον εν λόγω τομέα πολιτικής το 2012. Τα ταμεία του ΕΚΤ χρηματοδοτούν επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο μέσω μέτρων επιμόρφωσης για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση, συμπεριλαμβανομένων μέτρων στήριξης ατόμων από μειονεκτούσες ομάδες στην εξεύρεση εργασίας και άλλων μέτρων στον τομέα της απασχόλησης (παραδείγματος χάριν επιδοτήσεις μισθού ή/και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για ανέργους).

6.5. Οι λοιπές δαπάνες στον εν λόγω τομέα πολιτικής λαμβάνουν τη μορφή επιδοτήσεων και επιχορηγήσεων προς οργανισμούς που υλοποιούν και συντονίζουν ενέργειες στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής και της απασχόλησης. Στις ενέργειες αυτές περιλαμβάνεται η χρηματοδότηση που χορηγείται σε οργανισμούς της ΕΕ ⁽²⁾, στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ) ⁽³⁾ και στον μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) ⁽⁴⁾, καθώς και οι συνεισφορές σε χρηματοδοτικά μέσα όπως ο ευρωπαϊκός μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων Progress ⁽⁵⁾.

⁽²⁾ Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων, το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας, και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία.

⁽³⁾ Το ΕΤΠ στηρίζει εργαζομένους που απολύονται στην ΕΕ ως αποτέλεσμα των μεγάλων διαρθρωτικών αλλαγών στη μορφή του παγκόσμιου εμπορίου και λόγω της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης.

⁽⁴⁾ Ο δημοσιονομικός τομέας πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις» περιλαμβάνει μόνον πληρωμές για τη συνιστώσα ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων του ΜΠΒ. Μεταξύ άλλων, ο ΜΠΒ παρέχει στήριξη σε υποψήφιες προς ένταξη χώρες, προκειμένου να προετοιμαστούν για την εφαρμογή και τη διαχείριση του ΕΚΤ.

⁽⁵⁾ Ο ευρωπαϊκός μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων Progress, που τέθηκε σε εφαρμογή το 2010, αυξάνει τη διαθεσιμότητα μικροπιστώσεων —ήτοι δανείων κάτω των 25 000 ευρώ— για τη δημιουργία ή την ανάπτυξη μιας μικρής επιχείρησης. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων αυτών για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2007 έως την 31η Δεκεμβρίου 2013 ορίστηκε σε 683,25 εκατομμύρια ευρώ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Διαχείριση και έλεγχος των δαπανών

6.6. Οι δαπάνες του ΕΚΤ τελούν υπό διαχείριση επιμεριζόμενη μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Το ΕΚΤ διέπεται από τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για τις δαπάνες στον τομέα της Συνοχής συνολικά, όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο 5 (βλέπε σημεία 5.9 έως 5.14).

6.7. Οι δαπάνες του ΕΤΠ εκτελούνται επίσης βάσει επιμερισμένης διαχείρισης. Για το ΕΤΠ, η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή αποφασίζει σχετικά με τις πιστώσεις και η Επιτροπή εξετάζει τις αιτήσεις χρηματοδότησης που υποβάλλουν τα κράτη μέλη και εγκρίνει τις πληρωμές. Ο ΜΠΒ εφαρμόζεται μέσω αποκεντρωμένης διαχείρισης, ενώ οι λοιπές δαπάνες στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής για την απασχόληση αποτελούν αντικείμενο άμεσης κεντρικής διαχείρισης.

Κίνδυνοι για την κανονικότητα

6.8. Οι κύριοι κίνδυνοι για τις δαπάνες στο πλαίσιο του ΕΚΤ συνδέονται με τον άυλο χαρακτήρα των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο (όπως τα μαθήματα επιμόρφωσης), την ποικιλομορφία των συγχρηματοδοτούμενων δραστηριοτήτων και τη συμμετοχή στην υλοποίηση των έργων πολλών, συχνά μικρής κλίμακας, εταίρων. Οι παράγοντες αυτοί ευνοούν τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες επιλεξιμότητας και τη νομοθεσία της ΕΕ ή/και των κρατών μελών, με αποτέλεσμα την αποδοχή μη επιλέξιμων δαπανών ή την εμφάνιση ασφαμάτων υπολογισμού που επηρεάζουν την ακρίβεια των δηλώσεων, χωρίς να εντοπίζονται στη συνέχεια από τα εφαρμοζόμενα συστήματα.

6.8. Η Επιτροπή έχει λάβει συγκεκριμένα μέτρα για τον μετριασμό των κινδύνων που έχουν καταγραφεί, τα οποία περιλαμβάνουν, ιδίως, προληπτικά και διορθωτικά μέτρα, όπως καθοδήγηση, επαγγελματική κατάρτιση, απλούστευση και αυστηρή πολιτική σχετικά με τις διακοπές και αναστολές πληρωμών, όπου απαιτείται. Η Επιτροπή αντιμετωπίζει επίσης αυτόν τον κίνδυνο προωθώντας ενεργά τη χρήση επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών από τα κράτη μέλη (βλέπε τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 6.22 – 6.25).

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

6.9. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1**. Όσον αφορά τον έλεγχο της ομάδας πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- α) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 180 πράξεων ⁽⁶⁾, όπως ορίζεται στο σημείο 6 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα επελέγη ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων στο πλαίσιο της ομάδας πολιτικής. Το 2012, το δείγμα πράξεων περιλάμβανε πληρωμές (ή εκκαθαρίσεις), πρώτον, σχετικά με έργα του ΕΚΤ στο πλαίσιο 21 επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΕΠ) σε 15 κράτη μέλη ⁽⁷⁾, δεύτερον, σχετικά με τρεις οργανισμούς της ΕΕ και, τρίτον, σχετικά με άλλα έργα ή δράσεις που τελούν υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής.

⁽⁶⁾ Όσον αφορά το ΕΚΤ και τον ΜΠΒ, το δείγμα του Συνεδρίου περιλάμβανε 168 ενδιάμεσες ή τελικές πληρωμές σε έργα. Όσον αφορά το ΕΤΠ και άλλα μέτρα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές υποθέσεις, το δείγμα περιλάμβανε 12 πληρωμές ή εκκαθαρίσεις δαπανών.

⁽⁷⁾ Βέλγιο, Γερμανία, Εσθονία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Λιθουανία, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία και Ηνωμένο Βασίλειο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

β) Η αξιολόγηση των συστημάτων κάλυψε:

- i) δύο ελεγκτικές αρχές για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, αρμόδιες για τη διαχείριση των δαπανών του ΕΚΤ (Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία) και Σλοβακία), στο πλαίσιο της εξέτασης τεσσάρων συνολικά ελεγκτικών αρχών για τα τρία ταμεία της πολιτικής συνοχής (ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ), όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο 5 (βλέπε σημείο 5.25),
- ii) η εποπτεία που άσκησε η Επιτροπή επί των ελεγκτικών αρχών και, ειδικότερα, η αξιολόγηση από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (ΓΔ EMPL) της αξιοπιστίας των πληροφοριών και των συμπερασμάτων που παρουσιάζονται στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και τις ελεγκτικές γνώμες που καταρτίζουν οι ελεγκτικές αρχές,
- iii) η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ EMPL.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.10. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 6.1**. Από τις 180 πράξεις τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο, 63 (35 %) περιείχαν σφάλματα. Σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, βάσει των σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικώς σε 31 πράξεις, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 3,2 % ⁽⁸⁾.

6.11. Τα αποτελέσματα του ελέγχου του Συνεδρίου καταδεικνύουν αδυναμίες ιδίως σε σχέση με τους «πρωτοβάθμιους ελέγχους» των δαπανών, οι οποίοι αποσκοπούν στην πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση παρατυπιών, καθώς και στην επαλήθευση της πραγματικής υλοποίησης των έργων. Οι έλεγχοι αυτοί εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των διαχειριστικών αρχών και των ενδιάμεσων φορέων στα κράτη μέλη.

6.10. Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 1.12 στην οποία επεξηγεί τις συνέπειες του πολυετούς πλαισίου για την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Χάρη στη λειτουργία του εσωτερικού της συστήματος ελέγχου, η Επιτροπή εφάρμοσε δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις ύψους 442 εκατ. ευρώ στον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις» κατά το 2012 (βλέπε ιδίως την κατάσταση στη Ρουμανία που περιγράφεται στην απάντηση της Επιτροπής στο 6.39 α) και στο πλαίσιο 1.2). Η Επιτροπή σημειώνει τη μείωση της συχνότητας των σφαλμάτων που ανιχνεύθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο στον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις» κατά το 2012 (35 %) σε σύγκριση με το 2011 (40 %).

6.11. Απαιτείται από τις διαχειριστικές αρχές να διενεργούν ελέγχους στα έγγραφα όλων των αιτήσεων που υποβάλλονται από τους δικαιούχους, πριν από την πιστοποίηση των δαπανών. Εντούτοις, οι επιτόπου επαληθεύσεις των πράξεων μπορούν να πραγματοποιούνται και σε μεταγενέστερο της υλοποίησης του έργου στάδιο, μεταξύ της πιστοποίησης και του κλεισίματος, γεγονός το οποίο εξηγεί τον λόγο για τον οποίο δεν κατέστη δυνατό να ανιχνευθεί μέρος των σφαλμάτων που περιλαμβάνονται στο δείγμα του Συνεδρίου από τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών. Ο αντίκτυπος των συστημάτων αυτών στη μείωση των ποσοστών σφάλματος εκδηλώνεται κατά κανόνα τα επόμενα έτη, αφού έχουν διενεργηθεί όλα τα επίπεδα ελέγχου.

⁽⁸⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 1,3 % και 5,1 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.12. Όπως και τα προηγούμενα έτη, το Συνέδριο φρονεί ότι, για το 67 % των πράξεων που περιείχαν σφάλματα (τόσο προσδιορισμένα όσο και μη προσδιορισμένα ποσοτικά), οι αρχές των κρατών μελών διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία ώστε να εντοπίσουν και να διορθώσουν τουλάχιστον ένα ή περισσότερα από τα σφάλματα, προτού πιστοποιήσουν τις δαπάνες στην Επιτροπή.

6.13. Τα περισσότερα από τα σφάλματα που διαπιστώθηκαν στον εν λόγω τομέα πολιτικής αφορούσαν μη επιλέξιμα έργα και μη επιλέξιμες δαπάνες, μη συμμόρφωση με τους κανόνες σύνταξης δημόσιων συμβάσεων ή συμμετοχή μη επιλέξιμων συμμετεχόντων σε έργα συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ.

Μη επιλέξιμα έργα και μη επιλέξιμες δαπάνες

6.14. Το Συνέδριο διαπίστωσε μη επιλέξιμα έργα ή την απόδοση μη επιλέξιμων και λανθασμένα υπολογισθεισών δαπανών σε 20 πράξεις, ήτοι στο 11 % των 180 ελεγχθεισών πράξεων. Από τις πράξεις αυτές, 17 αφορούσαν έργα του ΕΚΤ. Τα σφάλματα αυτού του είδους αντιστοιχούν στο 65 % του συνόλου των προσδιορισμένων ποσοτικών σφαλμάτων και στο 72 % περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για την εν λόγω ομάδα πολιτικής (βλέπε πλαίσιο 6.1).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.12. Η Επιτροπή παρακολουθεί με μεγάλη προσοχή αυτές τις υποθέσεις για να διασφαλίσει την εφαρμογή κατάλληλων σχεδίων δράσης στα οικεία κράτη μέλη, κατά τρόπον ώστε να αποτρέπονται στο μέλλον σφάλματα πριν από την πιστοποίηση των δαπανών. Επιπλέον, η ΓΔ EMPL, έχοντας συνειδητοποιήσει το ζωτικό ρόλο των διαχειριστικών επαληθεύσεων και τη σημασία της βελτίωσής τους, απέστειλε τον Νοέμβριο του 2012 σημείωμα σε όλες τις διαχειριστικές αρχές επιστώντας την προσοχή τους στην ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης της αξιοπιστίας και της πληρότητας των διαχειριστικών επαληθεύσεων και ανακοινώνοντας θεματικό έλεγχο των διαχειριστικών επαληθεύσεων, που θα διενεργηθεί το 2013 σε 7 επιλεγμένα επιχειρησιακά προγράμματα σε 6 κράτη μέλη. Αυτός ο θεματικός έλεγχος επί του παρόντος βρίσκεται υπό εξέλιξη. Μόλις ολοκληρωθεί, η Επιτροπή θα προετοιμάσει έκθεση ανασκόπησης που θα παραθέτει συνοπτικά τα αποτελέσματά του και τα αντληθέντα από αυτόν διδάγματα τα οποία και θα κοινοποιήσει σε όλα τα κράτη μέλη.

6.14. Τα σφάλματα που εντοπίστηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο στη Ρουμανία αποτελούν ουσιώδες μέρος του συνολικού ποσοστού σφάλματος στον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις». Παρόμοια σφάλματα είχαν προηγουμένως εντοπιστεί από την Επιτροπή. Ως εκ τούτου, κατά τη διάρκεια του 2012 η Επιτροπή εφάρμοσε κατ' αποκοπή δημοσιονομική δόρθωση ύψους 25 % σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος. Βλέπε απάντηση στο σημείο 6.39 α) και στο πλαίσιο 1.2.

Πλαίσιο 6.1 — Παραδείγματα μη επιλέξιμων έργων και δαπανών

- α) Δικαιούχος μη επιλέξιμος για χρηματοδότηση από το ΕΚΤ: Σύμφωνα με τη ρουμανική νομοθεσία, οι πάροχοι επαγγελματικής επιμόρφωσης πρέπει να διαθέτουν σχετική άδεια. Ένα έργο που αποσκοπούσε στην ένταξη μη ενεργών γυναικών από αγροτικές περιοχές στην αγορά εργασίας υλοποιήθηκε από δικαιούχο ο οποίος δεν διέθετε τέτοια άδεια. Επομένως το δηλωθέν ποσό ήταν στο σύνολό του μη επιλέξιμο.
- β) Λανθασμένος υπολογισμός δαπανών προσωπικού: Ένα έργο που συγχρηματοδοτήσε άμεσα η Επιτροπή αποσκοπούσε στην ενίσχυση του συντονισμού των συνδικαλιστικών ενώσεων των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων. Το Συνέδριο διαπίστωσε σφάλματα υπολογισμού των δαπανών προσωπικού που αντιστοιχούσαν στο 3,2 % του ελεγχθέντος ποσού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- γ) Λανθασμένη κατανομή των γενικών εξόδων: Σύμφωνα με τους κανόνες επιλεξιμότητας της ΕΕ ⁽⁹⁾ τα γενικά έξοδα «καταλογίζονται στην πράξη [...] κατ' αναλογία, σύμφωνα με δίκαιη και δεόντως αιτιολογημένη μέθοδο κατανομής». Στην Ισπανία, τα γενικά έξοδα σε σχέση με ένα έργο επιμόρφωσης κατανεμήθηκαν βάσει μιας μεθόδου που δεν πληρούσε αυτές τις απαιτήσεις. Το Συνέδριο θεωρεί ότι δηλώθηκαν γενικά έξοδα καθ' υπέρβαση των πραγματικών, σε ποσοστό 2,3 % του ελεγχθέντος ποσού.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παραβάσεις των κανόνων σύναψης δημόσιων συμβάσεων

6.15. Μολονότι το ποσοστό των πράξεων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων είναι χαμηλότερο για την ομάδα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις» σε σχέση με την ομάδα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική, ενέργεια και μεταφορές», το Συνέδριο διαπίστωσε παραβάσεις των κανόνων της ΕΕ ή/και των εθνικών κανόνων που αφορούν τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων σε 24 από τις 180 πράξεις που ελέγχθηκαν. Σοβαρές παραλείψεις συμμόρφωσης με τους εν λόγω κανόνες διαπιστώθηκαν σε εννέα περιπτώσεις, ήτοι στο 5 % των πράξεων που ελέγχθηκαν, και οδήγησαν σε ποσοτικούς προσδιορίσιμα σφάλματα. Τα σφάλματα αυτά αντιστοιχούν στο 29 % του συνόλου των προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων και στο 26 % περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος στον εν λόγω τομέα πολιτικής.

6.16. Στο σύνολο των περιπτώσεων, τα διακυβευόμενα ποσά υπολείπονταν του κατώτατου ορίου από το οποίο εφαρμόζονται άμεσα οι κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ ⁽¹⁰⁾. Συνεπώς, οι παραβάσεις αφορούσαν τους εθνικούς κανόνες (βλέπε πλαίσιο 6.2).

6.15. Η Επιτροπή εφαρμόζει αναλογικές κατ' αποκοπή διορθώσεις στην πολιτική συνοχής, με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές της COCOF, προστατεύοντας με τον τρόπο αυτόν τον προϋπολογισμό της ΕΕ λαμβανομένων υπόψη της αρχής της αναλογικότητας και της φύσης και της βαρύτητας των παρατυπιών που εντοπίστηκαν.

Αυτές οι κατ' αποκοπή διορθώσεις εφαρμόζονται από την Επιτροπή και από τις εθνικές αρχές όταν επιβάλλουν δημοσιονομικές διορθώσεις για παραβάσεις των κανόνων ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, μεταξύ άλλων όταν δίνουν συνέχεια σε όλα τα σφάλματα που αναφέρθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις.

6.16. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια σε όλα τα σφάλματα που αναφέρθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο και θα εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις, όταν αυτό είναι αναγκαίο και νομικά εφικτό. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, σε ορισμένες υποθέσεις, οι εθνικοί ή περιφερειακοί κανόνες οι οποίοι εφαρμόζονται σε δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ είναι περισσότερο απαιτητικοί από αυτούς που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία για παρόμοιες δαπάνες που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο. Επομένως, αυτές οι πρόσθετες απαιτήσεις μπορούν να εκληφθούν ως παράδειγμα συσσώρευσης πολύπλοκων ρυθμιστικών διατάξεων (gold plating), που συνεπάγονται περιττό διοικητικό φόρτο και πολύπλοκους κανόνες για τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 448/2004 της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 2004, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1685/2000 ο οποίος θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου, όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών σχετικά με τις ενέργειες που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1145/2003 (ΕΕ L 72 της 11.3.2004, σ. 66).

⁽¹⁰⁾ Οδηγίες 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 134 της 30.4.2004).

Πλαίσιο 6.2 — Παραδείγματα παραβάσεων των κανόνων σύναψης δημόσιων συμβάσεων

- α) Σύμβαση ανατεθείσα με λανθασμένο τρόπο: Στην Ιταλία, ένας δικαιούχος διοργάνωσε διαδικασία σύναψης σύμβασης για μια σχολική εκδρομή με σκοπό την παροχή υπηρεσιών οργάνωσης ταξιδιών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Ο δικαιούχος δημοσίευσε την προκήρυξη του διαγωνισμού μόνον στον πίνακα ανακοινώσεων του σχολείου και όχι σε περιφερειακή εφημερίδα, όπως προβλέπει η εθνική νομοθεσία. Επιπλέον, η προθεσμία που ορίστηκε για την υποβολή των προσφορών ήταν μόλις τρεις εργάσιμες ημέρες. Οι παράγοντες αυτοί περιορίσαν τον ανταγωνισμό και την πρόσβαση δυνητικών προσφερόντων. Ως αποτέλεσμα, το ποσό της σύμβασης θεωρείται στο σύνολό του μη επιλέξιμο. Το ποσό αυτό αντιστοιχούσε στο 84,9 % των δαπανών που ελέγχθηκαν σε σχέση με την εν λόγω δήλωση δαπανών. Το έργο αυτό αποτελούσε τμήμα δήλωσης σε σχέση με την οποία πραγματοποιήθηκε επιστροφή δαπανών όταν η Επιτροπή επανέλαβε τις πληρωμές σε σχέση με το ΕΠ, έπειτα από διακοπή την οποία είχε επιβάλει η ΓΔ EMPL.

Αντίστοιχες περιπτώσεις συμβάσεων που ανατέθηκαν με λανθασμένο τρόπο διαπιστώθηκαν και σε ένα έργο στο πλαίσιο του ΕΚΤ στη Ρουμανία.

- β) Παράνομη απευθείας ανάθεση σύμβασης: Σε ένα έργο του ΕΚΤ στην Εσθονία, μια σύμβαση παροχής λογιστικών υπηρεσιών ανατέθηκε χωρίς να προηγηθεί πρόσκληση υποβολής προσφορών, κατά παράβαση των εθνικών κανόνων σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Το σφάλμα αντιστοιχεί στο 1,5 % του ελεγχθέντος ποσού.

Παραμφερείς διαπιστώσεις έγιναν και σε έργα του ΕΚΤ στη Γαλλία.

Μη επιλέξιμοι συμμετέχοντες

6.17. Το Συνέδριο διαπίστωσε, στις περιπτώσεις δύο από τις 180 πράξεις που ελέγχθηκαν, ότι ορισμένοι συμμετέχοντες σε χρηματοδοτούμενες από το ΕΚΤ ειδικές δράσεις δεν πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, με αποτέλεσμα προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα. Οι περιπτώσεις αυτές αντιστοιχούν στο 6 % του συνόλου των ποσοτικών προσδιορίσιμων σφαλμάτων και στο 2 % περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για την εν λόγω ομάδα πολιτικής (βλέπε πλαίσιο 6.3).

6.17. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια σε όλες τις υποθέσεις που εντοπίστηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο για να εφαρμόσει τις αναγκαίες δημοσιονομικές διορθώσεις. Ωστόσο, οι απαιτήσεις που αναφέρονται στο παράδειγμα του πλαισίου 6.3 αποτελούν άλλη περίπτωση συσσώρευσης πολύπλοκων ρυθμιστικών διατάξεων, διότι επιβάλλονται πλήρως από τους εθνικούς κανόνες εκλεξιμότητας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ότι μια τέτοια μακρά περίοδος διατήρησης συχνά δεν είναι εφικτή. Σε αυτή τη συγκεκριμένη υπόθεση, και σύμφωνα με τις συστάσεις της Επιτροπής, οι απαιτήσεις και η διαχείριση των ενισχύσεων για την απασχόληση βελτιώθηκαν σε μεγάλο βαθμό το 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 6.3 — Παραδείγματα μη επιλέξιμων συμμετεχόντων

Μη επιλέξιμοι συμμετέχοντες: Στο πλαίσιο του ΕΚΤ, επιχορηγήθηκαν ισπανικές εταιρείες που προσέλαβαν ανδρικούς. Μία από τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας ήταν η διατήρηση από τους εργοδότες του νεοπροσληφθέντος προσωπικού για ελάχιστο διάστημα τριών ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, έως και πέντε ετών. Η προϋπόθεση αυτή δεν τηρήθηκε στις περιπτώσεις 12 ατόμων. Οι δαπάνες που δηλώθηκαν σε σχέση με τους μη επιλέξιμους υποψηφίους αντιστοιχούσαν στο 39,2 % του ελεγχθέντος ποσού.

Παραμφερείς διαπιστώσεις έγιναν και σε ένα έργο του ΕΚΤ στην Ιταλία.

Πολυάριθμες περιπτώσεις μη τήρησης διαδικαστικών απαιτήσεων

6.18. Το σύνολο σχεδόν των μη προσδιορισμών ποσοτικών σφαλμάτων που διαπίστωσε το Συνέδριο αφορούσε διάφορες περιπτώσεις κατά τις οποίες οι διαχειριστικές αρχές και οι δικαιούχοι δεν τήρησαν τις διαδικαστικές απαιτήσεις που προβλέπονται για τη διαχείριση και την υλοποίηση έργων του ΕΚΤ. Το Συνέδριο θεωρεί οκτώ από τις περιπτώσεις αυτές σοβαρά ζητήματα μη συμμόρφωσης. Στο πλαίσιο 6.4 παρουσιάζονται παραδείγματα των κύριων κατηγοριών μη προσδιορισμών ποσοτικών σφαλμάτων.

6.18. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια σε όλα τα σφάλματα που αναφέρθηκαν από το Συνέδριο και θα μεριμνήσει για τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

Πλαίσιο 6.4 — Παραδείγματα περιπτώσεων μη τήρησης διαδικαστικών απαιτήσεων

α) Σημαντική τροποποίηση του αντικειμένου και των στόχων έργου, χωρίς τροποποίηση της συμφωνίας επιχορήγησης: Ένα έργο του ΕΚΤ στη Σλοβακία συγχρηματοδότησε μέτρα επιμόρφωσης σε δύο συγκεκριμένους δήμους. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι μεγάλο μέρος των εν λόγω μέτρων παρασχέθηκε σε εργαζομένους σε σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τρίτου δήμου, σε άλλη περιφέρεια. Μολονότι ο δικαιούχος έλαβε την γραπτή έγκριση του ενδιάμεσου φορέα, για την πραγματοποίηση αλλαγής αυτού του είδους απαιτείται τροποποίηση της συμφωνίας επιχορήγησης, κάτι που δεν έγινε.

β) Καθυστερημένη αποστολή ή μη αποστολή της ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων ανάθεσης της σύμβασης: Σύμφωνα με τους κανόνες σύμβασης δημόσιων συμβάσεων, οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αποστέλλουν ανακοίνωση με τα αποτελέσματα της σχετικής διαδικασίας το αργότερο 48 ημέρες μετά την ανάθεση της σύμβασης. Το Συνέδριο διαπίστωσε τρεις περιπτώσεις στην Ελλάδα κατά τις οποίες ο κανόνας αυτός δεν τηρήθηκε.

Παραμφερείς διαπιστώσεις έγιναν και σε έργα του ΕΚΤ στο Ηνωμένο Βασίλειο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

γ) Λανθασμένη χρήση των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις: Στην Πορτογαλία, ένα έργο του ΕΚΤ παρείχε στήριξη σε ΜΜΕ, επιδοτώντας το κόστος προσωπικού για ανέργους που προσλαμβάνονταν ως ασκούμενοι για διάστημα 12 μηνών. Ενισχύσεις αυτού του είδους θα ήταν αποδεκτές εφόσον υλοποιούνταν ως ενισχύσεις «de minimis» ή βάσει απαλλασσόμενου καθεστώτος ενίσχυσης. Ωστόσο, το κράτος μέλος δεν χρησιμοποίησε καμία από τις δύο αυτές δυνατότητες.

Παρεμφερείς διαπιστώσεις έγιναν και σε σχέση με ένα έργο του ΕΚΤ στη Γερμανία.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ο αντίκτυπος της χρήσης επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών

6.19. Σε προηγούμενες ετήσιες εκδόσεις του, το Συνέδριο συνέστησε στην Επιτροπή να επεκτείνει τη χρήση της καταβολής κατ' αποκοπή ποσών ή της χρήσης ενιαίων συντελεστών αντί της απόδοσης των «πραγματικών δαπανών», προκειμένου να μειωθεί η πιθανότητα σφάλματος, καθώς και το διοικητικό βάρος για τους υπεύθυνους των έργων ⁽¹¹⁾.

6.20. Το 2009, ο νομοθέτης διέυρνε τον αριθμό των επιλογών της απλουστευμένης απόδοσης δαπανών ⁽¹²⁾. Έκτοτε, δίδεται η δυνατότητα δήλωσης των δαπανών για έργα ή πράξεις που εκτελούνται απευθείας με τη μορφή επιχορηγήσεων, εφαρμόζοντας τα εξής:

- ενιαίο συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες έως το 20 % των άμεσων δαπανών μιας ενέργειας,
- δαπάνες βάσει ενιαίου συντελεστή, που υπολογίζονται με την εφαρμογή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, ή
- κατ' αποκοπή ποσά ύψους έως 50 000 ευρώ για το σύνολο ή τμήμα των δαπανών μιας ενέργειας.

6.21. Βάσει των αποτελεσμάτων μιας έρευνας, η Επιτροπή εκτιμά ότι περίπου το 60 % των επιχειρησιακών προγραμμάτων στο πλαίσιο του ΕΚΤ χρησιμοποίησε τουλάχιστον μία από τις τρεις επιλογές απλουστευμένης απόδοσης δαπανών για τη δήλωση τμήματος των δαπανών που επιστράφηκαν το 2012.

6.22. Στο δείγμα του Συνεδρίου, για 43 πράξεις σε 12 επί συνόλου 21 ΕΠ, οι δηλώσεις δαπανών περιλάμβαναν επιλογές απλουστευμένης απόδοσης δαπανών. Στις περιπτώσεις 24 πράξεων, είχε γίνει υπολογισμός δαπανών βάσει ενιαίου συντελεστή με την εφαρμογή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους και στην περίπτωση 15 πράξεων είχαν εφαρμοστεί ενιαίοι συντελεστές για τις έμμεσες δαπάνες. Λιγότερο συχνή ήταν η χρήση κατ' αποκοπή ποσών (τέσσερις πράξεις).

6.19. Η Επιτροπή έχει καταβάλει ενεργείς προσπάθειες από την εισαγωγή των επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών για να επεκτείνει σταδιακά τη χρήση τους και θεωρεί ότι οι προσπάθειες αυτές έχουν ήδη οδηγήσει σε θετικά αποτελέσματα. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να προωθεί ενεργά τη χρήση επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών.

6.22. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου επιβεβαιώνει τον αντίκτυπο των συνεχών προσαρμογών της προκειμένου να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη για να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τις επιλογές απλουστευμένης απόδοσης δαπανών από την αρχή της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού, οι οποίες ενισχύθηκαν σημαντικά μέσω των ειδικών σεμιναρίων απλούστευσης που διενεργήθηκαν από το 2011 και μετά και στα οποία συμμετείχαν μέχρι σήμερα 17 κράτη μέλη.

⁽¹¹⁾ Ετήσια έκθεση για το 2006, σημείο 6.45, ετήσια έκθεση για το 2007, σημείο 6.34.

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο με σκοπό την επέκταση των τύπων δαπανών που είναι επιλέξιμες για συνεισφορά από το ΕΚΤ (ΕΕ L 126 της 21.5.2009, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.23. Το Συνέδριο δεν εντόπισε σφάλματα (τόσο προσδιορίσιμα όσο και μη προσδιορίσιμα ποσοτικά) σχετικά με τη συγκεκριμένη χρήση επιλογών απλουστευμένης απόδοσης των δαπανών. Συνεπώς, τα έργα των οποίων οι δαπάνες δηλώνονται με τη χρήση επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών είναι λιγότερο επιρρεπή σε σφάλματα. Επομένως, η διεύρυνση της χρήσης επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών θα είχε προφανώς θετικό αντίκτυπο στο επίπεδο σφάλματος.

6.24. Ένας από τους κύριους φραγμούς στη χρήση επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών από τις διαχειριστικές αρχές και τους ενδιαμέσους φορείς είναι ο φόβος του καθορισμού συντελεστών, οι οποίοι δεν θα πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 11, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006⁽¹³⁾, το οποίο προβλέπει ότι οι συντελεστές «πρέπει να ορίζονται εκ των προτέρων βάσει έντιμου, αμερόληπτου και επαληθεύσιμου υπολογισμού». Η Επιτροπή έχει εκδώσει κατευθυντήριες οδηγίες για την ερμηνεία των απαιτήσεων αυτών⁽¹⁴⁾. Οι εν λόγω κατευθυντήριες οδηγίες είναι σαφείς και παρέχουν διαφωτιστικά παραδείγματα και, από κοινού με την ενεργή προώθηση των επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών και με συστηματική εκ των προτέρων έγκριση από πλευράς της Επιτροπής των υπολογιζόμενων ενιαίων συντελεστών, αναμένεται να οδηγήσουν σε διεύρυνση της χρήσης τους από διαχειριστικές αρχές και ενδιαμέσους φορείς. Αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο του τρέχοντος σταδίου προπαρσκευής της προσεχούς περιόδου προγραμματισμού 2014-2020.

Η επανάληψη των πληρωμών στο πλαίσιο προβληματικών επιχειρησιακών προγραμμάτων είχε ως συνέπεια αύξηση του πληθυσμού σε κίνδυνο το 2012

6.25. Το 2012, η Επιτροπή επανέλαβε τις πληρωμές στο πλαίσιο αρκετών ΕΠ που είχαν προηγουμένως διακοπεί ή ανασταλεί. Μολονότι τα συστήματα είχαν ενδεχομένως βελτιωθεί και είχαν πραγματοποιηθεί δημοσιονομικές διορθώσεις σε συνέχεια των ελέγχων που διενήργησε η ΓΔ EMPL, ορισμένες δηλώσεις σε σχέση με τις οποίες οι πληρωμές είχαν διακοπεί μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο πλήρους εξόφλησης μετά την επανάληψη των πληρωμών. Αυτό συνεπάγεται τον κίνδυνο στις εν λόγω δηλώσεις να περιλαμβάνονται έργα με μη επιλέξιμες δαπάνες που είχαν προηγουμένως οδηγήσει στη διακοπή ή την αναστολή (βλέπε παράδειγμα α) στο πλαίσιο 6.2).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.23. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι το ελεγκτικό έργο του Ελεγκτικού Συνεδρίου επιβεβαιώνει τον θετικό αντίκτυπο των επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών στην αποτελεσματική μείωση των σφαλμάτων.

Εκτός από τη μείωση του διοικητικού φόρτου των δικαιούχων, ιδίως των μικρότερων όπως συχνά συμβαίνει για το ΕΚΤ, ένας από τους κύριους λόγους για την εφαρμογή επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών είναι η περαιτέρω μείωση του ποσοστού σφάλματος στον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις».

6.24. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και για τη στήριξή του ως προς τη χρήση επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών. Η Επιτροπή θεωρεί τη στήριξη αυτή ως ενθάρρυνση για την εφαρμογή του φιλόδοξου σχεδίου δράσης της για την απλούστευση, που περιλαμβάνει τη διεξαγωγή σεμιναρίων απλούστευσης στα περισσότερα κράτη μέλη έως τα τέλη του 2013.

6.25. Η αυστηρή πολιτική της Επιτροπής για τις διακοπές και αναστολές πληρωμών μετριάξει τον κίνδυνο για τον κοινοτικό προϋπολογισμό με την παύση των πληρωμών αμέσως μόλις εντοπίζονται σημαντικές αδυναμίες, συχνά μέσω του δικού της ελεγκτικού έργου. Πριν επαναλάβει τις ενδιάμεσες πληρωμές, η Επιτροπή απαιτεί την αποτελεσματική εφαρμογή των αναγκαίων δημοσιονομικών διορθώσεων και του συμφωνηθέντος σχεδίου δράσης για να προλάβει την εκ νέου εμφάνιση των αδυναμιών αυτών στο μέλλον. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια στη συγκεκριμένη υπόθεση που εντοπίστηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο ώστε να εφαρμόσει οποιεσδήποτε απαιτούμενες πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις.

⁽¹³⁾ Όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2009.

⁽¹⁴⁾ Σημείωμα προσανατολισμού COCOF 09/0025/04-EN της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Indirect costs declared on a flat rate basis, flat rate costs calculated by application of standard scales of unit costs and lump sums» (Έμμεσες δαπάνες που δηλώνονται βάσει ενιαίου συντελεστή, δαπάνες που υπολογίζονται βάσει ενιαίου συντελεστή με την εφαρμογή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους και κατ' αποκοπή ποσά), τελική έκδοση της 28ης Ιανουαρίου 2010.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Σφάλματα που διαπιστώθηκαν σε επιχειρησιακά προγράμματα που έχουν κλείσει

6.26. Το δείγμα του Συνεδρίου περιλάμβανε 16 πράξεις με τελικές πληρωμές για το κλείσιμο δύο ΕΠ της περιόδου 2000-2006. Το Συνέδριο εντόπισε ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα σε πέντε πράξεις για ένα πρόγραμμα το οποίο έκλεισε χωρίς δημοσιονομική διόρθωση ⁽¹⁵⁾.

6.27. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει τα συμπεράσματα του ελέγχου των συστημάτων κλεισίματος που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση του προηγούμενου έτους ⁽¹⁶⁾, ότι η υποβολή μη αξιόπιστων εγγράφων μπορεί να οδηγήσει στην απόδοση παράτυπων δαπανών εκτός εάν η Επιτροπή προβεί στις απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες κατά τα μεταγενέστερα στάδια.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Εξέταση δύο ελεγκτικών αρχών από το Συνέδριο

6.28. Τα αποτελέσματα της εξέτασης από το Συνέδριο των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου για τέσσερις ελεγκτικές αρχές, αρμόδιες για το ΕΤΠΑ, το ΤΣ και το ΕΚΤ, συνοψίζονται στο **παράρτημα 5.2**.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.26. Όπως φαίνεται στην έκθεση ανασκόπησης για τις δημοσιονομικές διορθώσεις που εφαρμόστηκαν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, η οποία υποβλήθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 23 Απριλίου 2013, η ΓΔ EMPL έχει υιοθετήσει συνετή προσέγγιση ως προς το κλείσιμο, όπως αντικατοπτρίζεται από το γεγονός ότι κατά την ημερομηνία της έκθεσης ανασκόπησης, η διαδικασία κλεισίματος συνεχιζόταν ακόμα για 61 προγράμματα του ΕΚΤ και 5 έλεγχοι κλεισίματος ήταν ακόμα προγραμματισμένοι για το 2013. Από την έκθεση ανασκόπησης φαίνεται ότι, λαμβανομένων υπόψη των δημοσιονομικών διορθώσεων που έχουν ήδη εφαρμοστεί και των πρόσθετων που θα προκύψουν από το κλείσιμο των υπόλοιπων 61 προγραμμάτων του ΕΚΤ, το συνολικό ποσό των δημοσιονομικών διορθώσεων που έχουν εφαρμοστεί για τα προγράμματα του ΕΚΤ υπολογίζεται σε 2,4 δισ. ευρώ. Λαμβανομένων υπόψη των προαναφερομένων, η Επιτροπή καταγράφει τα 5 συγκεκριμένα σφάλματα που εντοπίστηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο σε ένα κλειστό επιχειρησιακό πρόγραμμα και θα εφαρμόσει τις αναγκαίες πρόσθετες διορθώσεις.

6.27. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι το κλείσιμο της περιόδου 2000-2006 αποτελεί μια πολύπλοκη διαδικασία και συνεπάγεται ορισμένους κινδύνους που απορρέουν από τα μερικές φορές μη πλήρως αξιόπιστα έγγραφα για το κλείσιμο που παρέχουν τα κράτη μέλη για μερικά συγκεκριμένα επιχειρησιακά προγράμματα. Ως εκ τούτου, η ΓΔ EMPL θέσπισε τα αναγκαία μέτρα για να μετριάσει τους εν λόγω κινδύνους, μεταξύ άλλων σημαντικές δημοσιονομικές διορθώσεις και 5 ελέγχους κλεισίματος που είναι προγραμματισμένοι για το 2013 (βλέπε επίσης απάντηση στο σημείο 6.26). Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι, ακόμα και μετά το κλείσιμο, η Επιτροπή μπορεί ακόμα να εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις, αν προκύψουν νέα πραγματικά περιστατικά, όπως αυτά που εντοπίστηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Η Επιτροπή μολονότι αναγνωρίζει τους ανωτέρω κινδύνους, υπογραμμίζει ότι η διαδικασία κλεισίματος για την περίοδο 2000-2006 βρίσκεται ακόμα υπό εξέλιξη.

6.28. Η Επιτροπή σημειώνει ότι οι ελεγκτικές αρχές διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στο πλαίσιο της διαδικασίας διασφάλισης αξιοπιστίας, ήδη από την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού και τη συγκρότηση των σχετικών συστημάτων. Ακολούθως, οι αρχές αυτές υποβάλλουν ετησίως στην Επιτροπή ελεγκτική γνωμοδότηση σχετικά με τη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, με βάση τους ελέγχους που διενεργούν επί των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και επί δειγμάτων πράξεων, που διεξάγονται κατά κανόνα, σύμφωνα με στρατηγική ελέγχου. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή συνεργάζεται στενά και συντονίζει το έργο της με τις εν λόγω αρχές και έχει αρχίσει, ήδη από το 2009, να εξετάζει τις μεθόδους που εφαρμόζουν και τα αποτελέσματα των ελέγχων. Η διαδικασία αυτή έχει συμβάλει στην ανάπτυξη ικανοτήτων με την παροχή συμβουλών, καθοδήγησης και συστάσεων στις ελεγκτικές αρχές. Ο κανονισμός παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να βασίζει την αξιοπιστία της στο έργο μιας ελεγκτικής αρχής, εφόσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις (άρθρο 73).

⁽¹⁵⁾ Ισπανία (Αυτόνομη Κοινότητα της Βαλένθια).

⁽¹⁶⁾ Βλέπε την ετήσια έκθεση για το 2011, σημεία 5.52 έως 5.64.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.29. Το Συνέδριο αξιολόγησε τις εργασίες δύο ελεγκτικών αρχών σε δύο κράτη μέλη (της αγγλικής ελεγκτικής αρχής στο Ηνωμένο Βασίλειο και της ελεγκτικής αρχής της Σλοβακίας) στο πλαίσιο της εξέτασης που πραγματοποίησε σχετικά με τέσσερις ελεγκτικές αρχές συνολικά, οι οποίες καλύπτουν το ΕΤΠΑ, το ΤΣ και το ΕΚΤ. Για τις δύο ελεγκτικές αρχές που υποβλήθηκαν σε έλεγχο, η εξέταση των εργασιών τους και η επανεκτέλεση των ελέγχων πράξεων τους επικεντρώθηκαν στις δαπάνες του ΕΚΤ.

6.30. Μολονότι η σλοβακική ελεγκτική αρχή κρίνεται αποτελεσματική, η αγγλική αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου κρίνεται μερικώς αποτελεσματική όσον αφορά τη συμμόρφωση με βασικές κανονιστικές απαιτήσεις και τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων. Η εμπέλεια και τα συγκεκριμένα αποτελέσματα του ελέγχου του Συνεδρίου που αφορά τις ελεγκτικές αρχές για τα τρία ταμεία (ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ) παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 5 (σημεία 5.46 έως 5.49).

Αξιολόγηση της εποπτείας που ασκεί η Επιτροπή επί των ελεγκτικών αρχών

6.31. Τα αποτελέσματα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά την εποπτεία που ασκεί η Επιτροπή επί των ελεγκτικών αρχών παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 5 (βλέπε σημεία 5.50 έως 5.52).

6.32. Η Επιτροπή υπολογίζει τα ποσοστά σφάλματος ανά ΕΠ βάσει των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου που διαβιβάζουν οι ελεγκτικές αρχές. Η ΓΔ EMPL προσαρμοσε ή έκρινε αναξιόπιστο το ποσοστό σφάλματος που αναφέρεται σε 31 από τις 117 ετήσιες εκθέσεις ελέγχου του 2012 (42 επί συνόλου 117 ετήσιων εκθέσεων ελέγχου το 2011).

6.33. Σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή εντόπισε συγκεκριμένες αδυναμίες ως αποτέλεσμα των ερευνών της σε κράτη μέλη, οι εθνικές αρχές ενημερώθηκαν σχετικά με τις αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες. Το Συνέδριο εντόπισε ορισμένες αδυναμίες στην ανάλυση των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου από την Επιτροπή. Η Επιτροπή δεν εντόπισε και δεν διόρθωσε ορισμένες αδυναμίες των ελεγκτικών αρχών όσον αφορά τον υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος. Ωστόσο, τα εν λόγω προβλήματα δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τον αριθμό και τον αντίκτυπο των επιφυλάξεων που διατύπωσε η ΓΔ EMPL το 2012.

Εξέταση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ EMPL

6.34. Το Συνέδριο εξέτασε την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2012, καθώς και τη συνοδευτική δήλωση του Γενικού Διευθυντή της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης. Ιδίως, όσον αφορά την κανονικότητα των πληρωμών που εγκρίθηκαν κατά το 2012, το Συνέδριο:

- α) αξιολόγησε τις επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων·
- β) εξέτασε τη συνέπεια και την ακρίβεια του υπολογισμού, εκ μέρους της Επιτροπής, του ύψους των «ποσών σε κίνδυνο».

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.29 και 6.30. Στα τέλη του 2012, η ΓΔ EMPL διενήργησε ελέγχους με στόχο την αξιολόγηση του έργου 84 ελεγκτικών αρχών του ΕΚΤ, περιλαμβανομένων των ελεγκτικών αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου και της Σλοβακίας. Η αξιολόγηση της ίδιας της Επιτροπής για αυτές τις ελεγκτικές αρχές είναι θετική.

6.32. Η Επιτροπή πριν να επικυρώσει τα ποσοστά που αναφέρονται από τις ελεγκτικές αρχές, χρησιμοποιεί όλες τις ελεγκτικές διαδικασίες που διαθέτει όταν προκύψουν αμφιβολίες ως προς την ακρίβεια και/ή την αξιοπιστία των αναφερόμενων ποσοστών σφάλματος: γραπτές και προφορικές ερωτήσεις στις ελεγκτικές αρχές, αποστολές διερεύνησης και/ή ανάλυση πρόσθετων πληροφοριών από τις ελεγκτικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων επιμέρους αποτελεσμάτων ελέγχου, εάν απαιτείται. Με βάση αυτές τις πληροφορίες, τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου προσαρμόστηκαν σε 18 επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΚΤ (15,4 %). Περαιτέρω, τα αναφερόμενα ποσοστά σφάλματος για 13 επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΚΤ (11,1 %) θεωρήθηκαν μη αξιόπιστα και επομένως αντικαταστάθηκαν με κατ' αποκοπή ποσοστά από την Επιτροπή.

6.33. Η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει θεσπίσει ενδεδειγμένη εποπτική διαδικασία για να διασφαλίσει τη συνολική αξιοπιστία των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου για τη δική της διαδικασία αξιοπιστίας και για να στηρίξει τον καθορισμό και την ποσοτικοποίηση των επιφυλάξεων που διατύπωσε στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της [βλέπε απάντηση στο σημείο 6.40 α)].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.35. Η ΓΔ EMPL εκτιμά ότι το συνολικό ποσοστό σφάλματος για τις ενδιάμεσες πληρωμές του 2012 στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 κυμαίνεται μεταξύ 2,3 % και 3,2 %. Το 30 % περίπου των πληρωμών περιείχε ουσιώδη σφάλματα (ποσοστό μεγαλύτερο από ή ίσο με το όριο σημαντικότητας του 2 % που όρισε η Επιτροπή).

6.36. Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ EMPL περιλαμβάνει επιφύλαξη σχετικά με τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, όσον αφορά ποσό ύψους 68 εκατομμυρίων ευρώ που καλύπτει 27 από τα 117 επιχειρησιακά προγράμματα, καθώς και μία επιφύλαξη, χωρίς δημοσιονομική επίπτωση, που καλύπτει 12 επιχειρησιακά προγράμματα της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006.

6.37. Το 2011, η ΓΔ EMPL χρησιμοποίησε τον υπολογισμό του αθροιστικού δημοσιονομικού κινδύνου για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 για ΕΠ με επικυρωμένα ποσοστά σφάλματος μεταξύ 2 % και 5 %, προκειμένου να αποφασίσει εάν ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα έπρεπε να αποτελέσει αντικείμενο επιφύλαξης. Το 2012 η ΓΔ EMPL επέκτεινε την εφαρμογή της μεθοδολογίας αυτής στα είκοσι ΕΠ με επικυρωμένα ποσοστά σφάλματος άνω του 5 %. Μολονότι ο αθροιστικός δημοσιονομικός κίνδυνος που υπολόγισε η Επιτροπή υπολειπόταν του 2 % για 13 ΕΠ, οκτώ εξ αυτών περιλήφθηκαν στην επιφύλαξη κατ' εφαρμογή της αρχής της σύνεσης. Για τα υπόλοιπα πέντε ΕΠ δεν διατυπώθηκε επιφύλαξη. Μόνον σε μία από τις πέντε αυτές περιπτώσεις η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2012 αποκάλυψε τους λόγους για τους οποίους δεν διατυπώθηκε επιφύλαξη. Το Συνέδριο θεωρεί ότι η Επιτροπή έπρεπε να είχε κοινοποιήσει αντίστοιχα πληροφοριακά στοιχεία και για τα άλλα τέσσερα ΕΠ.

6.38. Το κεφάλαιο 1 περιέχει πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την αντιμετώπιση των δημοσιονομικών διορθώσεων (βλέπε σημεία 1.19 έως 1.37).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.35. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το γεγονός πως για 3 συνεχόμενα έτη το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος της Επιτροπής, όπως κοινοποιείται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ EMPL, ευθυγραμμίζεται με το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου επιβεβαιώνει την εγκυρότητα και την αξιοπιστία της προσέγγισής της [βλέπε απάντηση στο σημείο 6.40 α)]. Επιπλέον, τα αποτελέσματα αυτά δείχνουν ότι η Επιτροπή έχει θεσπίσει ορθή διαδικασία για την εποπτεία των πληροφοριών που παρέχουν οι ελεγκτικές αρχές στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου τους.

Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Επιτροπής για το 2012 (σελίδα 37) αναφέρεται ότι από τις ενδιάμεσες πληρωμές της για το 2012 μόνο το 19,7 % καταβλήθηκε σε επιχειρησιακά προγράμματα με ποσοστό σφάλματος αναφερόμενο στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου του 2013, οι οποίες υποβλήθηκαν τον Δεκέμβριο του 2012, μεταξύ 2 % και 5 % και μόνο το 9,8 % σε επιχειρησιακά προγράμματα με αναφερόμενο ποσοστό σφάλματος μεγαλύτερο από 5 %. Το γεγονός αυτό αντικατοπτρίζει σαφώς την αυστηρή πολιτική διακοπών και αναστολών που εφαρμόζει συστηματικά η ΓΔ EMPL ενώ για τα επιχειρησιακά προγράμματα με σωρευτικά ποσοστά σφάλματος (κατά τη διάρκεια όλης της περιόδου από το 2007) μεγαλύτερα του 2 %, η Επιτροπή έχει επιβάλει αντίστοιχη δημοσιονομική διόρθωση ή έχει εφαρμόσει διακοπές μέχρι να πραγματοποιηθεί η εν λόγω διόρθωση.

6.37. Σύμφωνα με τις πάγιες οδηγίες της Επιτροπής για την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2012 απαιτείται (πολιτικοποιημένη) επιφύλαξη μόνο εάν ο σωρευτικός δημοσιονομικός κίνδυνος είναι μεγαλύτερος του 2 %, πράγμα που δεν συνέβαινε σε κανένα από τα 5 επιχειρησιακά προγράμματα που αναφέρθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο, δεδομένου ότι οι αναγκαίες δημοσιονομικές διορθώσεις είχαν ήδη εφαρμοστεί μέχρι το χρόνο έκδοσης της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων. Επιπλέον, θεσπίστηκαν τα κατάλληλα σχέδια δράσης για να αποφευχθεί η εκ νέου εμφάνιση των ζητημάτων αυτών στα εν λόγω 5 επιχειρησιακά προγράμματα. Η Επιτροπή καταγράφει την παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου προκειμένου να παράσχει πιο λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με το θέμα αυτό στις μελλοντικές ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων.

6.38. Η Επιτροπή έχει λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα που αναφέρονται στη Συνθήκη και προβλέπονται στους κανονισμούς για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ. Η Επιτροπή σημειώνει ότι, παρόλο που κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια και ενήργησε συμμορφούμενη πλήρως με τους ισχύοντες κανονισμούς εντός του ίδιου οικονομικού έτους που ελέγχθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο, η κατ' αποκοπή διόρθωση ύψους 25 % που εφαρμόστηκε στη Ρουμανία δεν έχει ληφθεί υπόψη στον καθορισμό του ποσοστού σφάλματος για το 2012. Βλέπε απαντήσεις στο σημεία 6.39 α) και στο πλαίσιο 1.2.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2012

6.39. Για την ομάδα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις»,

α) βάσει των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι 3,2 % και

β) τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου που εξετάστηκαν είναι μερικώς αποτελεσματικά όσον αφορά τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

6.40. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες που έγιναν δεκτές περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

Συστάσεις

6.41. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκδόσεις του παρουσιάζεται στο **παράρτημα 6.2**. Στις ετήσιες εκδόσεις του για τα οικονομικά έτη 2009 και 2010, το Συνέδριο διατύπωσε 10 συστάσεις που αφορούν τους τομείς της συνοχής, των μεταφορών και της ενέργειας. Επί του συνόλου των εν λόγω συστάσεων, μία είναι άνευ αντικειμένου πλέον. Η Επιτροπή εφάρμοσε πλήρως μία σύσταση, πέντε έχουν εφαρμοστεί ως προς τις περισσότερες πτυχές, μία ως προς ορισμένες πτυχές και μία δεν έχει εφαρμοστεί. Σε μία περίπτωση δεν κατέστη δυνατό να συγκεντρωθούν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις πραγματοποιηθείσες ενέργειες.

6.39.

α) Η Επιτροπή έχει θεοπίσει μια ενδελεχή διαδικασία για να στηρίξει την αξιοπιστία που δίδεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το γεγονός πως για 3 συνεχόμενα έτη το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος της Επιτροπής, όπως κοινοποιείται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ EMPL, ευθυγραμμίζεται με το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου επιβεβαιώνει την εγκυρότητα και την αξιοπιστία της προσέγγισής της. Για το 2012, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος της ΓΔ EMPL στη δική της ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων κυμαινόταν μεταξύ του 2,3 % και του 3,2 %. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα σφάλματα σε ένα μόνο επιχειρησιακό πρόγραμμα στη Ρουμανία αντιπροσωπεύουν ουσιώδες μέρος του πιθανότερου σφάλματος που καθορίστηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Η Επιτροπή τονίζει ότι τον Δεκέμβριο του 2012 εφάρμοσε κατ' αποκοπή διόρθωση ύψους 25 % σε όλες τις δαπάνες που πιστοποιήθηκαν από τις ρουμανικές αρχές στο πλαίσιο αυτού του επιχειρησιακού προγράμματος. Η Επιτροπή σημειώνει ότι, παρόλο που κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια και ενήργησε συμμορφούμενη πλήρως με τους ισχύοντες κανονισμούς για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ εντός του ίδιου οικονομικού έτους που ελέγχθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο, η προαναφερόμενη κατ' αποκοπή διόρθωση δεν έχει ληφθεί υπόψη στον καθορισμό του ποσοστού σφάλματος για το 2012. Βλέπε απάντηση στο πλαίσιο 1.2.

β) Η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει θεοπίσει ενδελεχή εποπτική διαδικασία για να διασφαλίσει τη συνολική αξιοπιστία του έργου των ελεγκτικών αρχών για τη δική της αξιοπιστία. Με βάση την αξιολόγηση της, η Επιτροπή τονίζει ότι η αποτελεσματικότητα και η συμμόρφωση των ελεγκτικών αρχών με τις απαιτήσεις μπορεί να ποικίλλει. Σύμφωνα με το άρθρο 73 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 η Επιτροπή, από τον Ιούνιο του 2012, βασίζεται επίσημα στο έργο των 9 ελεγκτικών αρχών για το ΕΚΤ (για 10 επιχειρησιακά προγράμματα). Η Επιτροπή θα συνεχίσει να επανεξετάζει το έργο των ελεγκτικών αρχών.

6.40. Η Επιτροπή έχει λάβει συγκεκριμένα μέτρα για τον μετριασμό των κινδύνων που έχουν καταγραφεί, τα οποία περιλαμβάνουν, ιδίως, προληπτικά και διορθωτικά μέτρα, όπως καθοδήγηση, επαγγελματική κατάρτιση, απλούστευση και αυστηρή πολιτική σχετικά με τις διακοπές και αναστολές πληρωμών, καθώς και με τις δημοσιονομικές διορθώσεις.

6.41. Με βάση τη δική της αξιολόγηση, η Επιτροπή θεωρεί ότι από τις δέκα συστάσεις για το 2009 και το 2010, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι δύο εφαρμόστηκαν πλήρως και ότι πέντε εφαρμόστηκαν ως προς τις περισσότερες πτυχές τους. Η Επιτροπή θεωρεί τις υπόλοιπες τρεις συστάσεις «άνευ αντικειμένου».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.42. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2012, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή τα εξής:

- **Σύσταση 1:** να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες των «πρωτοβάθμιων ελέγχων» τους οποίους διενεργούν διαχειριστικές αρχές και ενδιάμεσοι φορείς, μέσω ειδικού υλικού καθοδήγησης και, όπου ενδείκνυται, μέσω μέτρων επιμόρφωσης.

- **Σύσταση 2:** να διενεργήσει, βάσει της εμπειρίας που απέκτησε κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, αξιολόγηση της εφαρμογής των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας για τον εντοπισμό των τομέων στους οποίους απαιτούνται ενδεχομένως περαιτέρω απλουστεύσεις, καθώς και για την εξάλειψη αδικαιολόγητα πολύπλοκων κανόνων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.42.

Η Επιτροπή συμφωνεί με τη σημασία των «πρωτοβάθμιων» ελέγχων που διενεργούνται από τα κράτη μέλη και συμμερίζεται την άποψη ότι αυτοί οι έλεγχοι θα πρέπει να ενισχυθούν περισσότερο. Επομένως, έχει δώσει κατευθυντήριες γραμμές στα κράτη μέλη για τον τρόπο με τον οποίο οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να καθορίζουν και να εκτελούν τους διαχειριστικούς ελέγχους τους. Επιπλέον, το 2009, η Επιτροπή ανέπτυξε πλήρεις κατευθυντήριες γραμμές για τους πρωτοβάθμιους ελέγχους και εργαλείο επαναξιολόγησης για τις διαχειριστικές αρχές. Το 2011, η Επιτροπή διαβίβασε στις αρχές ελέγχου, για τον έλεγχο των διαχειριστικών επαληθεύσεων, καταλόγους ελέγχου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τις διαχειριστικές αρχές ως σημείο αναφοράς. Εκτός από τις ανωτέρω ενέργειες, η ΓΔ EMPL, έχοντας συνειδητοποιήσει το ζωτικό ρόλο των διαχειριστικών επαληθεύσεων, απέστειλε τον Νοέμβριο του 2012 σημείωμα σε όλες τις διαχειριστικές αρχές εφιστώντας την προσοχή τους στην ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης της αξιοπιστίας και της πληρότητας των διαχειριστικών επαληθεύσεων και ανακοινώνοντας θεματικό έλεγχο των διαχειριστικών επαληθεύσεων, που θα διενεργηθεί το 2013 σε 7 επιλεγμένα επιχειρησιακά προγράμματα σε 6 κράτη μέλη. Αυτός ο θεματικός έλεγχος επί του παρόντος βρίσκεται υπό εξέλιξη. Μόλις ολοκληρωθεί, η Επιτροπή θα προετοιμάσει έκθεση ανασκόπησης που θα παραθέτει συνοπτικά τα αποτελέσματά του και τα αντληθέντα από αυτόν διδάγματα τα οποία και θα κοινοποιήσει σε όλα τα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή συμφωνεί πλήρως με την ανάγκη περαιτέρω απλούστευσης των εθνικών κανόνων εκλεξιμότητας και την εξάλειψη αδικαιολόγητα πολύπλοκων κανόνων, οι οποίοι έχουν επιβλαβείς επιπτώσεις στον φόρτο των δικαιούχων και την αύξηση του ποσοστού σφάλματος. Η Επιτροπή τονίζει ότι παρόλο που η συστημένη αξιολόγηση όλων των εθνικών κανόνων εκλεξιμότητας δεν είναι εφικτή, οποιεσδήποτε εντοπισθείσες περιπτώσεις συσσώρευσης πολύπλοκων ρυθμιστικών διατάξεων αντιμετωπίστηκαν από κοινού με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη (βλέπε απάντηση στο σημείο 6.18). Η Επιτροπή έχει αναλάβει την υποχρέωση να υποβάλει έκθεση στη αρμόδια για την απαλλαγή αρχή σχετικά με τη συσσώρευση πολύπλοκων ρυθμιστικών διατάξεων στα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΚΤ τον Οκτώβριο του 2013. Επίσης, η Επιτροπή θα συνεχίσει να ενθαρρύνει και να στηρίζει τις εθνικές αρχές στις προσπάθειές τους για απλούστευση. Η ΓΔ EMPL έχει διοργανώσει μια σειρά σεμιναρίων κατά την περίοδο 2011-2013 για να στηρίξει τις διαχειριστικές αρχές σε αυτές τις προσπάθειές τους (βλέπε επίσης την απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση 3).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

— **Σύσταση 3:** να προωθήσει την επέκταση της χρήσης επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος σφάλματος στις δηλώσεις δαπανών, καθώς και το διοικητικό βάρος για τους δικαιούχους. Οι εφαρμοζόμενοι στο πλαίσιο των επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών ενιαίοι συντελεστές πρέπει να εγκρίνονται/επικυρώνονται συστηματικά εκ των προτέρων από την Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι πληρούν τις κανονιστικές απαιτήσεις (έντιμος, αμερόληπτος και επαληθεύσιμος υπολογισμός).

— **Σύσταση 4:** να επιδιώξει τη βελτίωση των εργασιών των ελεγκτικών αρχών, καθώς και της ποιότητας και της αξιοπιστίας των πληροφοριών που περιέχονται στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και τις ελεγκτικές γνώμες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή συμφωνεί με το Ελεγκτικό Συνέδριο για τη σημασία της αποτελεσματικής εφαρμογής επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών σε όλα τα κράτη μέλη. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, η Επιτροπή εκτός από την εισαγωγή επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών στο τρέχον κανονιστικό πλαίσιο, προώθησε πολύ ενεργά την αποτελεσματική εφαρμογή τους στην περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, περιλαμβανομένων σεμιναρίων απλούστευσης στα οποία συμμετείχαν 17 κράτη μέλη. Το γεγονός ότι, επί του παρόντος, το 60 % των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΚΤ ήδη χρησιμοποιούν τουλάχιστον μία από αυτές τις επιλογές καταδεικνύει την σε λογικά πλαίσια επιτυχία στο θέμα αυτό. Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, οι επιλογές απλουστευμένης απόδοσης δαπανών ενισχύονται περισσότερο, και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα χρήσης κατ' αποκοπή συντελεστών που προβλέπονται ήδη στους κανονισμούς.

Η Επιτροπή συμφωνεί με τη σημασία του ζητήματος αυτού. Το έργο των ελεγκτικών αρχών όπως αντικατοπτρίζεται στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου είναι ένα από τα κύρια στοιχεία στα οποία βασίζει τη αξιοπιστία της. Το 2011 παρασχέθηκε στις ελεγκτικές αρχές περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με τη μεταχείριση των σφαλμάτων και το 2012 διοργανώθηκαν πολυάριθμα σεμινάρια από την Επιτροπή για την περαιτέρω βελτίωση της μεθοδολογίας για τους δειγματοληπτικούς ελέγχους που χρησιμοποιείται για την εκπόνηση των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ»

	2012			2011	2010	2009
	ΕΚΤ + ΜΠΒ	Άλλα κοινωνικά θέματα	Σύνολο			
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ						
Σύνολο πράξεων:	168	12	180	180	66	44
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ⁽¹⁾ ⁽²⁾						
Ποσοστό (αριθμός) των πράξεων οι οποίες βάσει των σχετικών δοκιμασιών διαπιστώθηκε ότι:						
δεν περιέχουν σφάλματα	65 % (109)	67 % (8)	65 % (117)	60 %	73 %	75 %
περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα	35 % (59)	33 % (4)	35 % (63)	40 %	27 %	25 %
Ανάλυση των πράξεων που περιέχουν σφάλματα						
Ανάλυση ανά είδος σφάλματος						
Μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα	54 % (32)	0 % (0)	51 % (32)	58 %	39 %	0 %
Προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα:	46 % (27)	100 % (4)	49 % (31)	42 %	61 %	100 %
Επιλεξιμότητα	89 % (24)	100 % (4)	90 % (28)	77 %	91 %	64 %
Πραγματική υπόσταση	7 % (2)	0 % (0)	7 % (2)	3 %	9 %	0 %
Ακρίβεια	4 % (1)	0 % (0)	3 % (1)	20 %	0 %	36 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ						
Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος	3,2 %					
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	5,1 %					
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	1,3 %					

⁽¹⁾ Προς διευκόλυνση της κατανόησης τομέων με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός αυτής της ομάδας πολιτικής, το δείγμα διαιρέθηκε σε επιμέρους τμήματα.

⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεως αντιστοιχούν στον πραγματικό αριθμό των πράξεων.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΣΥΝΟΧΗ, ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Έχει εφαρμοστεί πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν έχει εφαρμοστεί	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως προς τις περισσότερες πτυχές	Ως προς ορισμένες πτυχές				
2010	Σύσταση 1: να συνεχίσει να παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας για χρηματοδότηση από την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης ιδίως της ορθής εφαρμογής των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων των κρατών μελών και της ΕΕ·		X					
	Σύσταση 2: να ενθαρρύνει τις εθνικές αρχές να εφαρμόζουν αυστηρά τους διορθωτικούς μηχανισμούς πριν από την πιστοποίηση των δαπανών στην Επιτροπή. Στις περιπτώσεις που όργανα των κρατών μελών ή της ΕΕ εντοπίζουν σημαντικές ελλείψεις στη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, η Επιτροπή οφείλει να συνεχίσει τη διακοπή ή την αναστολή των πληρωμών προς το ΕΠ έως ότου το οικείο κράτος μέλος λάβει διορθωτικά μέτρα·		X ⁽¹⁾					
	Σύσταση 3: να διενεργήσει, βάσει της εμπειρίας που απέκτησε κατά τα πρώτα έτη της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, αξιολόγηση της εφαρμογής των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας για τον εντοπισμό των τομέων στους οποίους απαιτούνται ενδεχομένως περαιτέρω απλουστεύσεις, καθώς και για την εξάλειψη δυνητικών πηγών σφαλμάτων για την περίοδο μετά το 2013·				X			Η συστηματική αξιολόγηση όλων των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας δεν είναι εφικτή. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το αποτελεσματικότερο μέσο για να σημειωθεί πρόοδος είναι η ενεργός προώθηση των επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών.
	Σύσταση 4: να προτείνει τροποποίηση των κανονισμών των διαρθρωτικών ταμείων για την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού, προκειμένου να απαιτηθεί από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική εκτέλεση των ΜΧΤ. Η Επιτροπή οφείλει επίσης να ελέγχει σε τακτική βάση την εκτέλεση των ταμείων·	X						
	Σύσταση 5: να παράσχει περαιτέρω κατευθυντήριες οδηγίες στις ΕΑ για την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού, ιδίως σε σχέση με τη δειγματοληψία, την εμβέλεια των επαληθεύσεων που πρέπει να διενεργούνται στο πλαίσιο των ελέγχων έργων, καθώς και την κοινοποίηση των διαπιστώσεων των ελέγχων·		X ⁽²⁾					

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Έχει εφαρμοστεί πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν έχει εφαρμοστεί	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως προς τις περισσότερες πτυχές	Ως προς ορισμένες πτυχές				
2010	Σύσταση 6: να υποβάλει προτάσεις με σκοπό, αφενός, την εναρμόνιση των περιόδων αναφοράς των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου με την χρήση της ΕΕ στους κανονισμούς των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο μετά το 2013, και, αφετέρου, την ευθυγράμμιση των ακολουθούμενων προσεγγίσεων, προκειμένου να είναι δυνατή η ενοποίηση των ελεγκτικών γνωμών των ΕΑ ανά ταμείο τόσο σε επίπεδο κράτους μέλους όσο και σε επίπεδο ΕΕ.					X		Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τη σύσταση αυτή στις προτάσεις της για την περίοδο 2014-2020.
2009	Σύσταση 1: να ενθαρρύνει τις εθνικές αρχές να εφαρμόζουν αυστηρά τους διορθωτικούς μηχανισμούς πριν από την πιστοποίηση των δαπανών στην Επιτροπή.		X ⁽³⁾					
	Σύσταση 2: να διασφαλίζει ότι η αντικατάσταση μη επιλέξιμων δαπανών με νέες δαπάνες (διαγραφή) δεν έχει ως αποτέλεσμα τη δήλωση νέων παράτυπων δαπανών από τα κράτη μέλη.						X	
	Σύσταση 3: να εξασφαλίζει, μέσω της εποπτείας της, την αποτελεσματική λειτουργία των εθνικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.			X				Η Επιτροπή εφαρμόζει αυστηρά τον εποπτικό της ρόλο, μέσω διακοπών και αναστολών πληρωμών, καθώς και δημοσιονομικών διορθώσεων, όπου απαιτείται.
	Σύσταση 4: να παρακολουθεί στενά την ορθή εφαρμογή των οδηγιών της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις στα κράτη μέλη.		X					

⁽¹⁾ Όσον αφορά την Επιτροπή, η σύσταση αυτή θα μπορούσε να κριθεί ότι έχει εφαρμοστεί πλήρως· ωστόσο, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης σε επίπεδο κρατών μελών.

⁽²⁾ Η σύσταση εφαρμόζεται όσον αφορά την παροχή καθοδήγησης σε σχέση με τη δειγματοληψία και την εμβέλεια των επαληθεύσεων. Ωστόσο, όσον αφορά την κοινοποίηση των διαπιστώσεων των ελέγχων, απαιτείται περαιτέρω πρόοδος.

⁽³⁾ Βλέπε σύσταση 2 της ετήσιας έκθεσης για το 2010.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	7.1-7.11
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	7.2-7.9
Κίνδυνοι για την κανονικότητα	7.5-7.9
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	7.10-7.11
Κανονικότητα των πράξεων	7.12-7.19
Αποτελεσματικότητα των συστημάτων	7.20-7.24
ΓΔ Διεύρυνσης	7.21-7.23
EuropeAid	7.24
Συμπέρασμα και συστάσεις	7.25-7.28
Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2012	7.25-7.26
Συστάσεις	7.27-7.28
Παράρτημα 7.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για την ομάδα πολιτικής «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση»	
Παράρτημα 7.2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων για την ομάδα πολιτικής «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση»	
Παράρτημα 7.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για την ομάδα πολιτικής «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση»	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

7.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση σχετικά με την ομάδα πολιτικής «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση», η οποία περιλαμβάνει τους ακόλουθους τομείς πολιτικής: Εξωτερικές σχέσεις, Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) ⁽¹⁾, Ανθρωπιστική βοήθεια και Διεύρυνση. Στον **πίνακα 7.1** παρατίθενται τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά το 2012.

Πίνακας 7.1 — Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2012

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές	Μορφή διαχείρισης
Εξωτερικές σχέσεις	Ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας και σχέσεις με τη Ρωσία	1 420	Άμεση κεντρική/αποκεντρωμένη
	Σχέσεις με τα κράτη της Ασίας, της Κεντρικής Ασίας και της Μέσης Ανατολής	595	Άμεση κεντρική/αποκεντρωμένη/από κοινού
	Σχέσεις με τη Λατινική Αμερική	292	Άμεση κεντρική/αποκεντρωμένη
	Αντιμετώπιση κρίσεων και παγκόσμιες απειλές κατά της ασφάλειας	278	Άμεση κεντρική/από κοινού
	Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας	265	Άμεση κεντρική/έμμεση/από κοινού
	Διοικητικές δαπάνες	157	Άμεση κεντρική
	Ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου (EIDHR)	140	Άμεση κεντρική
	Συνεργασία με τρίτες χώρες στους τομείς της μετανάστευσης και του ασύλου	43	Άμεση κεντρική
	Στρατηγική και συντονισμός πολιτικής	24	Άμεση κεντρική
	Σχέσεις και συνεργασία με εκβιομηχανισμένες τρίτες χώρες	19	Άμεση κεντρική
		3 233	
Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη ΑΚΕ	Διοικητικές δαπάνες	340	Άμεση κεντρική
	Γεωγραφική συνεργασία με τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ)	288	Άμεση κεντρική/αποκεντρωμένη/από κοινού
	Μη κρατικοί φορείς στην ανάπτυξη	224	Άμεση κεντρική
	Επισιτιστική ασφάλεια	218	Άμεση κεντρική
	Ανθρώπινη και κοινωνική ανάπτυξη	157	Άμεση κεντρική/από κοινού
	Περιβάλλον και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας	155	Άμεση κεντρική
	Δράσεις αναπτυξιακής συνεργασίας και προγράμματα ad-hoc	31	Άμεση κεντρική
	Στρατηγική και συντονισμός πολιτικής	16	Άμεση κεντρική
		1 429	

⁽¹⁾ Η βοήθεια που παρέχεται μέσω των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης αναλύεται σε χωριστή έκδοση, καθώς δεν χρηματοδοτείται από τον γενικό προϋπολογισμό.

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές	Μορφή διαχείρισης
Ανθρωπιστική βοήθεια	Ανθρωπιστική βοήθεια	1 073	Άμεση κεντρική/από κοινού
	Διοικητικές δαπάνες	35	Άμεση κεντρική
	Χρηματοδοτικό μέσο πολιτικής προστασίας	20	Άμεση κεντρική
		1 128	
Διεύρυνση	Διαδικασία και στρατηγική για τη διεύρυνση	851	Άμεση κεντρική/έμμεση/αποκεντρωμένη/από κοινού
	Διοικητικές δαπάνες	92	Άμεση κεντρική
		943	

Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος	6 733
– σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽¹⁾	624
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών	6 109
– προπληρωμές ⁽²⁾	4 009
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽²⁾	4 516
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού	6 616
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το οικονομικό έτος	9 021

⁽¹⁾ Ο έλεγχος των διοικητικών δαπανών παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 9.⁽²⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομέρειες, βλέπε κεφάλαιο 1, σημεία 1.6 και 1.7).

Πηγή: προσωρινοί ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής

7.2. Οι εξωτερικές δραστηριότητες της ΕΕ καλύπτουν τέσσερις ευρείς τομείς πολιτικής: Εξωτερικές σχέσεις, αναπτυξιακή βοήθεια, διεύρυνση και ανθρωπιστική βοήθεια. Στους τομείς των **εξωτερικών σχέσεων και της αναπτυξιακής βοήθειας**, η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκει να υπερασπίζεται τα ευρωπαϊκά συμφέροντα, να προάγει τις ευρωπαϊκές αξίες και να συμβάλλει στην ειρήνη, την ασφάλεια και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Για την επίτευξη των στόχων αυτών, η ΕΕ εφαρμόζει ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας, προάγει τα ανθρώπινα δικαιώματα, προωθεί το ελεύθερο και δίκαιο εμπόριο και υποστηρίζει την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των εταίρων της. Η αναπτυξιακή βοήθεια προορίζεται για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας (ΑΣΧ), τη μείωση της φτώχειας και την ένταξη των αναπτυσσόμενων χωρών στην παγκόσμια οικονομία. Στόχος της **διεύρυνσης** είναι να βοηθήσει τις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ασκούν τα δικαιώματα και να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που συνεπάγεται η προσχώρηση στην ΕΕ. Η **ανθρωπιστική βοήθεια** προορίζεται να συνδράμει χώρες, περιοχές και πληθυσμούς που πλήττονται από φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.3. Οι δαπάνες εκτελούνται μέσω των ακόλουθων προγραμμάτων και μέσων:

- α) γεωγραφικά προγράμματα, τα οποία καλύπτουν τις χώρες τις οποίες αφορά η πολιτική γειτονίας, διεύρυνσης και αναπτυξιακής βοήθειας (3 477 εκατομμύρια ευρώ)·
- β) θεματικά προγράμματα, στους τομείς της επισιτιστικής ασφάλειας, των μη κρατικών φορέων και των τοπικών αρχών, του περιβάλλοντος, της υγείας και της εκπαίδευσης, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (977 εκατομμύρια ευρώ)·
- γ) δράσεις εξωτερικής πολιτικής στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, του μέσου σταθερότητας, των αποστολών παρατήρησης εκλογών και του χρηματοδοτικού μέσου για τη συνεργασία με τις εκβιομηχανισμένες χώρες (562 εκατομμύρια ευρώ)· και
- δ) ανθρωπιστική βοήθεια και ευρωπαϊκός μηχανισμός πολιτικής προστασίας (1 093 εκατομμύρια ευρώ).

7.4. Η διαχείριση των δαπανών ασκείται από τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid, τη Γενική Διεύθυνση Διεύρυνσης — ΓΔ ELARG, τη Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας — ΓΔ ECHO, καθώς και από την Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής (Service for Foreign Policy Instruments, FPI).

Κίνδυνοι για την κανονικότητα

7.5. Οι δαπάνες που καλύπτονται στο παρόν κεφάλαιο εκτελούνται στο πλαίσιο ευρέος φάσματος μέσων συνεργασίας και μεθόδων παράδοσης, που εφαρμόζονται σε περισσότερες από 150 χώρες. Οι κανόνες και οι διαδικασίες εμφανίζουν συχνά υψηλό βαθμό πολυπλοκότητας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τις διαδικασίες διαγωνισμών και την ανάθεση συμβάσεων. Το Συνέδριο αξιολόγησε τον κίνδυνο ως εγγενώς υψηλό.

7.6. Σε δύο τομείς — δημοσιονομική στήριξη ⁽²⁾ και συνεισφορές της ΕΕ σε έργα πολλαπλών χορηγών που υλοποιούνται από διεθνείς οργανισμούς ⁽³⁾ όπως τα Ηνωμένα Έθνη — η φύση των μέσων και οι όροι πληρωμής περιορίζουν τον βαθμό στον οποίο οι πράξεις είναι επιρρεπείς σε σφάλματα, όπως ορίζεται στον έλεγχο κανονικότητας του Συνεδρίου.

7.7. Η δημοσιονομική στήριξη καταβάλλεται προς στήριξη του γενικού προϋπολογισμού ενός κράτους ή του προϋπολογισμού του για συγκεκριμένη πολιτική ή στόχο. Το Συνέδριο εξετάζει εάν η Επιτροπή τήρησε τους ειδικούς όρους πραγματοποίησης πληρωμών δημοσιονομικής στήριξης προς τη χώρα εταίρο και εάν απέδειξε ότι οι γενικοί όροι επιλεξιμότητας (όπως η πρόοδος στη δημοσιονομική διαχείριση του δημόσιου τομέα) έχουν τηρηθεί.

⁽²⁾ Οι πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης από τον γενικό προϋπολογισμό το 2012 ανήλθαν σε 796 εκατομμύρια ευρώ.

⁽³⁾ Οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν σε διεθνείς οργανισμούς από τον γενικό προϋπολογισμό το 2012 ανήλθαν σε 1,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Εξ αυτών, περισσότερες από τον ήμισυ εκτελέστηκαν μέσω έργων πολλαπλών χορηγών βοήθειας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.8. Ωστόσο, η Επιτροπή διαθέτει σημαντικό περιθώριο ευελιξίας κατά την αξιολόγηση της τήρησης των εν λόγω γενικών όρων. Ο έλεγχος κανονικότητας του Συνεδρίου δεν μπορεί να υπερβεί το στάδιο κατά το οποίο η ενίσχυση καταβάλλεται στη χώρα εταίρο. Τα κεφάλαια που μεταφέρονται στη συνέχεια συγχωνεύονται με τους πόρους του προϋπολογισμού της χώρας-αποδέκτη. Τυχόν αδυναμίες στη δημοσιονομική διαχείρισή της δεν δημιουργούν σφάλματα λαμβανόμενα υπόψη κατά τον έλεγχο κανονικότητας του Συνεδρίου.

7.9. Οι συνεισφορές της Επιτροπής σε έργα πολλαπλών χορηγών βοήθειας συγχωνεύονται με τις συνεισφορές των άλλων χορηγών και δεν προορίζονται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων αναγνωρίσιμων στοιχείων δαπανών.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

7.10. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2** του **παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο της ομάδας πολιτικής «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

α) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 174 πράξεων, όπως ορίζεται στο σημείο 6 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα αυτό επελέγη ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων στο πλαίσιο της ομάδας πολιτικής. Το 2012 το δείγμα περιλάμβανε 56 πράξεις τις οποίες ενέκριναν οι κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής και 118 πράξεις τις οποίες ενέκριναν οι αντιπροσωπείες της ΕΕ⁽⁴⁾.

β) Η αξιολόγηση των συστημάτων κάλυψε τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου στα κεντρικά γραφεία της EuropeAid και της ΓΔ ELARG και περιλάμβανε τις ακόλουθες πτυχές:

- i) προληπτικούς ελέγχους και πρότυπα εσωτερικού ελέγχου·
- ii) παρακολούθηση και εποπτεία· και
- iii) εσωτερικούς ελέγχους.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εντοπίστηκαν σφάλματα, αναλύθηκαν τα σχετικά συστήματα δικλίδων ελέγχου προκειμένου να προσδιοριστούν οι συγκεκριμένες αδυναμίες.

γ) Το Συνέδριο εξέτασε τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των ΓΔ ELARG και EuropeAid.

δ) Τέλος, το Συνέδριο εξέτασε εάν η Επιτροπή ακολούθησε τις συστάσεις που αυτό είχε διατυπώσει στις ετήσιες εκθέσεις του για τα οικονομικά έτη 2009 και 2010 (βλέπε **παράρτημα 7.3**).

⁽⁴⁾ Στο Μπαγκλαντές, τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, τη Γουατεμάλα, την Ινδονησία, το Κοσσυφοπέδιο, το Μαρόκο, την Παλαιστίνη, την Τουρκία, την Ουκρανία και τη Ζάμπια.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.11. Η EuropeAid, η οποία διαχειρίζεται το 60 % των δαπανών στην εν λόγω ομάδα πολιτικής, ασκεί επίσης τη διαχείριση του συνόλου σχεδόν των δαπανών του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ). Τα πλήρη αποτελέσματα της εξέτασης που πραγματοποιήσει το Συνέδριο όσον αφορά τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου καθώς και την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της EuropeAid, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τις δαπάνες του γενικού προϋπολογισμού για τις οποίες είναι υπεύθυνη, παρουσιάζονται στην έκθεσή του σχετικά με τα ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2012. Σύνοψη των εν λόγω αποτελεσμάτων παρουσιάζεται στο πλαίσιο 7.2.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

7.12. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 7.1**. Από τις 174 πράξεις τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο, 40 (23 %) περιείχαν σφάλματα. Σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, βάσει των σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικώς, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 3,3 % ⁽⁵⁾.

7.13. Το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για την ομάδα πολιτικής είναι υψηλότερο από το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για το 2011 (1,1 %). Η διαφορά αυτή πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της εξέλιξης του τρόπου προσέγγισης της δειγματοληψίας του Συνεδρίου (βλέπε κεφάλαιο 1, σημεία 1.6, 1.7 και 1.15).

7.14. Κατά τα προηγούμενα έτη, το δείγμα πράξεων του Συνεδρίου περιλάμβανε προπληρωμές προς τους δικαιούχους. Ωστόσο, το δείγμα του Συνεδρίου για το 2012 περιλαμβάνει μόνον ενδιάμεσες πληρωμές, τελικές πληρωμές και την εκκαθάριση των προκαταβολών. Για όλες αυτές τις πράξεις απαιτείται λήψη απόφασης από την Επιτροπή ότι οι δραστηριότητες πραγματοποιήθηκαν ή οι δαπάνες εκτελέστηκαν και η πληρωμή από τον προϋπολογισμό της ΕΕ είναι δικαιολογημένη. Οι εν λόγω πράξεις παρέχουν στο Συνέδριο τη δυνατότητα να σχηματίζει ρεαλιστική άποψη σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων.

7.15. Η εκκαθάριση των προπληρωμών —ένα νέο στοιχείο στο δείγμα για το 2012, που αντιστοιχούσε στο 68 % της αξίας του ελεγχθέντος πληθυσμού— συνέβαλε με 3,2 ποσοστιαίες μονάδες στο συνολικό εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος στο πλαίσιο της ειδικής εκτίμησης.

7.16. Τα είδη των προσδιορισμών ποσοτικώς σφαλμάτων που διαπιστώθηκαν ήταν τα εξής (βλέπε πλαίσιο 7.1):

- α) 17 πράξεις περιείχαν σφάλματα επιλεξιμότητας, όσον αφορά πληρωμές για δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν εκτός της περιόδου υλοποίησης (τρεις πράξεις), δραστηριότητες που δεν καλύπτονταν από τη σύμβαση (πέντε πράξεις) ή δραστηριότητες που ήταν μη επιλέξιμες για άλλους λόγους (εννέα πράξεις).

⁽⁵⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 1,4 % και 5,2 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.12. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, το 2012, η συχνότητα σφαλμάτων μειώθηκε σε σύγκριση με τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη (41 % το 2011 και 38 % το 2010).

7.13. Η Επιτροπή διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η αύξηση του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος δεν οφείλεται σε επιδείνωση του συστήματος ελέγχου, αλλά στην εξέλιξη της προσέγγισης δειγματοληψίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) 10 πράξεις περιείχαν σφάλματα πραγματικής υπόστασης, οφειλόμενα στην απουσία τιμολογίων ή άλλων δικαιολογητικών για τις δαπάνες· και
- γ) τρεις πράξεις περιείχαν σφάλματα ακρίβειας.

Πλαίσιο 7.1 — Παραδείγματα προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων**Μη επιλέξιμες δαπάνες**

Η Επιτροπή πραγματοποίησε πληρωμές ύψους 90 000 ευρώ σε μία μη κυβερνητική οργάνωση στη Γουατεμάλα. Απέδωσε ΦΠΑ, ο οποίος ήταν μη επιλέξιμος, και μισθούς για υπαλλήλους που εργάστηκαν εκτός της περιόδου που καλυπτόταν από την επιχορήγηση. Περίπου το 18 % των δαπανών που αποδόθηκαν δεν ήταν επιλέξιμο.

Απουσία δικαιολογητικών

Η Επιτροπή κατέβαλε 16,7 εκατομμύρια ευρώ για ένα πρόγραμμα στήριξης γυναικών εκπαιδευτικών σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αγροτικών περιοχών στο Μπαγκλαντές. Για ποσό 8,6 εκατομμυρίων ευρώ δεν τέθηκαν δικαιολογητικά έγγραφα στη διάθεση της Επιτροπής κατά την έγκριση των δαπανών, ούτε στη διάθεση του Συνεδρίου κατά τον σχετικό έλεγχο του. Επιπλέον, η Επιτροπή αποδέχθηκε ως δαπάνη ποσό 0,5 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο δεν είχε χρησιμοποιηθεί και για το οποίο δεν εξέδωσε εντολή ανάκτησης.

Το 2012 η Επιτροπή ενέκρινε δαπάνη ύψους 29 εκατομμυρίων ευρώ, που εκτελέστηκε από διεθνή οργανισμό κατά την περίοδο 2003-2005, χωρίς επαρκή τεκμηρίωση. Οι ελεγκτές δεν κατόρθωσαν να συγκεντρώσουν τεκμηρίωση, δεδομένου ότι είχε ήδη παρέλθει το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο δικαιούχος οργανισμός όφειλε να τηρεί έγγραφα και λογιστικά στοιχεία.

Κοινό χαρακτηριστικό των δύο τελευταίων σφαλμάτων αποτελεί η μεγάλη καθυστέρηση της Επιτροπής όσον αφορά την τελική επικύρωση των δαπανών.

7.17. Το σύνολο των εν λόγω σφαλμάτων εμφανίστηκε σε πράξεις που είχαν κατ' αρχήν υποβληθεί σε ελέγχους της Επιτροπής· κανένα από τα σφάλματα αυτά δεν είχε προληφθεί ή εντοπιστεί. Σε 12 πράξεις, το Συνέδριο διαπίστωσε σφάλματα που δεν είχαν εντοπιστεί από τους ελεγκτές που είχαν διορίσει οι δικαιούχοι.

7.18. Επιπλέον 10 από τις 174 πράξεις περιείχαν μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα, κυρίως όσον αφορά τη μη συμμόρφωση με νομικές ή συμβατικές υποχρεώσεις.

7.19. Διαπιστώθηκε ότι επί 35 διαδικασιών σύναψης συμβάσεων που ελέγχθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο, έξι περιείχαν σφάλματα. Σε δύο από αυτές, η σύμβαση ανατέθηκε σε προσφέροντα που είτε δεν ήταν επιλέξιμος είτε δεν είχε υποβάλει την καλύτερη προσφορά.

7.17. Η Επιτροπή αποδίδει μεγάλη σημασία στη ποιότητα των ελέγχων και αναπτύσσει εργαλεία που θα βοηθήσουν τους διαχειριστές λογιστικού ελέγχου στο πλαίσιο της Επιτροπής να αξιολογούν καλύτερα την ποιότητα των εκθέσεων ελέγχου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

7.20. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 7.2**.

ΓΔ Διεύθυνσης

7.21. Στις ετήσιες εκθέσεις του για τα οικονομικά έτη 2009 και 2010, το Συνέδριο διατύπωσε ορισμένες συστάσεις σχετικά με τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου στη ΓΔ ELARG. Η Επιτροπή υλοποίησε το σύνολο των συστάσεων αυτών (βλέπε **παράρτημα 7.3**). Το Συνέδριο δεν εντόπισε περαιτέρω αδυναμίες κατά τον έλεγχο του 2012.

7.22. Ως εκ τούτου, το σύστημα εποπτείας και ελέγχου της ΓΔ ELARG συνολικά θεωρείται αποτελεσματικό.

7.23. Για το 2012, ο γενικός διευθυντής της ΓΔ ELARG δήλωσε ότι είχε αποκομίσει βεβαιότητα όσον αφορά την αξιοπιστία των αριθμητικών στοιχείων που δημοσιεύθηκαν στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων. Ωστόσο, η ΓΔ ELARG δεν έχει δημοσιεύσει εναπομένον ποσοστό σφάλματος για τον τομέα πολιτικής της συνολικά. Ο υπολογισμός της όσον αφορά το εναπομένον ποσοστό σφάλματος (κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 %) βασίζεται αποκλειστικά σε πληρωμές που πραγματοποιούνται μέσω αποκεντρωμένης διαχείρισης, οι οποίες αντιστοιχούσαν μόλις στο 26 % των πληρωμών του έτους. Δεν ελήφθησαν υπόψη για τον υπολογισμό οι πληρωμές που πραγματοποιούνται μέσω κεντρικής διαχείρισης.

EuropeAid

7.24. Οι διαπιστώσεις του Συνεδρίου σχετικά με την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου της EuropeAid συνοψίζονται στο πλαίσιο 7.2.

Πλαίσιο 7.2 — EuropeAid: Σύνοψη των διαπιστώσεων του Συνεδρίου σχετικά με την αποτελεσματικότητα των συστημάτων⁽⁶⁾

Προληπτικοί έλεγχοι

Η συχνότητα των σφαλμάτων που διαπιστώθηκαν, μεταξύ άλλων σε τελικές δηλώσεις δαπανών που είχαν κατ' αρχήν υποβληθεί σε εξωτερικούς ελέγχους και επαληθεύσεις δαπανών, υποδεικνύει αδυναμίες στους ελέγχους πριν από την πληρωμή.

Η καθυστερημένη εκκαθάριση και το καθυστερημένο κλείσιμο των συμβάσεων επηρεάζουν την ποιότητα των προληπτικών ελέγχων και αυξάνουν σημαντικά τον κίνδυνο διακοπής της διαδρομής του ελέγχου ή έλλειψης δικαιολογητικών. Τόσο στις πράξεις των ΕΤΑ όσο και στις πράξεις του γενικού προϋπολογισμού, το Συνέδριο διαπίστωσε την ύπαρξη παλαιών συμβάσεων, για τις οποίες η εκκαθάριση των δαπανών καθυστέρησε.

7.23. Στις 20 Δεκεμβρίου 2012, ο γενικός διευθυντής ενέκρινε «Εγχειρίδιο διαδικασιών για εκ των υστέρων ελέγχους στο πλαίσιο της κεντρικής διαχείρισης και για τον υπολογισμό του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος». Έχουν ήδη πραγματοποιηθεί αρκετές αποστολές ελέγχου. Η μέτρηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος (Residual Error Rate — RER) στο πλαίσιο της κεντρικής διαχείρισης θα αποτελέσει σημαντικό στοιχείο των πληροφοριών που διαθέτει ο γενικός διευθυντής κατά την υπογραφή της δήλωσης αξιοπιστίας στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων.

Πλαίσιο 7.2 — EuropeAid: Σύνοψη των πορισμάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την αποτελεσματικότητα των συστημάτων

Προληπτικοί έλεγχοι

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, μολονότι το σύστημα ελέγχου του EuropeAid είναι σε γενικές γραμμές καλά σχεδιασμένο και συνεκτικό, ωστόσο πρέπει ακόμη να πραγματοποιηθεί πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή των μηχανισμών ελέγχου.

Επιπλέον, η Επιτροπή υπογραμμίζει το γεγονός ότι η συχνότητα των σφαλμάτων στον τομέα της εξωτερικής βοήθειας, συνολικά, έχει μειωθεί σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.

⁽⁶⁾ Τα λεπτομερή αποτελέσματα της αξιολόγησης των συστημάτων της EuropeAid, συμπεριλαμβανομένης της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της EuropeAid, παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση του Συνεδρίου σχετικά με το 8ο, 9ο και 10ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, σημεία 31 έως 44.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παρακολούθηση και εποπτεία

Εξακολουθούν να υπάρχουν ανεπάρκειες στο σύστημα διαχείρισης των πληροφοριών της EuropeAid σχετικά με τα αποτελέσματα και την παρακολούθηση των εξωτερικών ελέγχων, τις επαληθεύσεις δαπανών και τις επισκέψεις παρακολούθησης.

Υπάρχουν αδυναμίες στην επιλογή, τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των επισκέψεων παρακολούθησης που πραγματοποιήσαν οι αντιπροσωπείες της ΕΕ.

Μελέτη σχετικά με το εναπομένον ποσοστό σφάλματος, 2012

Η EuropeAid εκπόνησε την πρώτη μελέτη της προκειμένου να αξιολογήσει το επίπεδο των σφαλμάτων που διέλαθαν όλων των ελέγχων διαχείρισης οι οποίοι είχαν ως στόχο την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων: πρόκειται για τη μελέτη σχετικά με το εναπομένον ποσοστό σφάλματος (Residual Error Rate, RER). Η μελέτη εκτιμά ότι αυτό ανέρχεται στο 3,63 %.

Ο σχεδιασμός της μεθοδολογίας RER ήταν κατά γενικό κανόνα ενδεδειγμένος και η μελέτη προσέφερε ενδιαφέρουσες και δυνητικά χρήσιμες πληροφορίες. Ωστόσο, υπάρχει περιθώριο περαιτέρω βελτίωσης της μεθοδολογίας όσον αφορά τον βαθμό χρησιμοποίησης εκθέσεων προγενέστερων ελέγχων ή επαληθεύσεων, τη μέθοδο υπολογισμού των ποσοστών σφάλματος για μεμονωμένες πράξεις, καθώς και την επεξεργασία των πράξεων στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υπήρχε ευχέρεια συγκέντρωσης τεκμηρίωσης.

Εσωτερικός έλεγχος

Η αναδιοργάνωση της Επιτροπής το 2011 εξακολουθεί να επηρεάζει αρνητικά τη δραστηριότητα του κλιμακίου εσωτερικού ελέγχου (Internal Audit Capability, IAC).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στο πλαίσιο εξωτερικής μελέτης που εκπονήθηκε το 2012, το EuropeAid θέσπισε μια διαδικασία που εξετάζει όλες τις συμβάσεις για τις οποίες η περίοδος δραστηριότητας έχει λήξει εδώ και για περισσότερους από 18 μήνες. Οι υπηρεσίες καλούνται να υποβάλουν παρατηρήσεις για τον λόγο για τον οποίο οι συμβάσεις παραμένουν ανοικτές και τα μέτρα που προτίθενται να λάβουν για να εξασφαλίσουν ότι οι συμβάσεις μπορούν να κλείσουν το συντομότερο δυνατόν. Το γεγονός αυτό οδήγησε σε μείωση των ανοικτών συμβάσεων στο τέλος του έτους, σε σύγκριση με το 2011. Παρεμφερής διαδικασία δρομολογήθηκε τον Απρίλιο του 2013 για να συνεχιστεί αυτή η προσπάθεια.

Παρακολούθηση και εποπτεία

Η μονάδα ελέγχου του συστήματος πληροφοριών σχετικά με τη διαχείριση της εξωτερικής βοήθειας (CRIS) σχεδιάστηκε για τον προγραμματισμό και την καταγραφή των αποτελεσμάτων των εξωτερικών ελέγχων και όχι για την παρακολούθηση της πορείας του ελέγχου από το EuropeAid. Ωστόσο, το EuropeAid έχει προγραμματίσει την ανάπτυξη αυτής της λειτουργίας σε μεσοπρόθεσμη βάση, εφόσον οι διαθέσιμοι πόροι το επιτρέψουν.

Το EuropeAid ανέπτυξε ένα εργαλείο προγραμματισμού για την οργάνωση του χρονοδιαγράμματος των αποστολών. Επιπλέον, το EuropeAid εργάζεται για τη μεταρρύθμιση στον τομέα της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων, που θα εφαρμοστεί στις αρχές του 2014.

Ανάλυση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος για το 2012

Τα αποτελέσματα της μελέτης 2012 για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος τροφοδότησαν άμεσα τη διαδικασία αξιοπιστίας της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων 2012 και, ως εκ τούτου, ήταν πολύ χρήσιμα για το EuropeAid. Η μελέτη 2012 για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος ήταν η πρώτη αυτού του είδους και τα διδάγματα που αποκομίστηκαν από αυτή την πρώτη εμπειρία θα επιτρέψουν να βελτιωθεί η μεθοδολογία.

Το EuropeAid θα συζητήσει με τον αντισυμβαλλόμενο τα θέματα που συνδέονται με τον βαθμό αξιοπιστίας προηγούμενων ελέγχων ή εκθέσεων επαλήθευσης, καθώς και με τη μέθοδο υπολογισμού των ποσοστών σφάλματος.

Τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τη διενέργεια εκτιμήσεων παρατίθενται λεπτομερώς στο αναθεωρημένο εγχειρίδιο οδηγιών που θα εφαρμοστεί για τη μελέτη του εναπομείναντος ποσοστού σφάλματος για το οικονομικό έτος 2013.

Εσωτερικός έλεγχος

Από το 2013, λόγω διαφόρων μέτρων που λήφθηκαν για τον σκοπό αυτό, η λειτουργία του κλιμακίου εσωτερικού ελέγχου (IAC) βελτιώνεται.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων

Ο γενικός διευθυντής διατυπώνει επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων, δεδομένου ότι το ποσό που θεωρείται σε κίνδυνο (259,5 εκατομμύρια ευρώ) αντιστοιχεί σε ποσοστό άνω του 2 % των πληρωμών που εγκρίθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς.

Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της μελέτης RER στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων είναι παραπλανητική:

- Το εναπομένον ποσοστό σφάλματος δεν είναι ένα «μέγιστο ποσό» αλλά η καλύτερη δυνατή εκτίμηση (ή η πιθανότερη εκτίμηση). Το πραγματικό επίπεδο σφάλματος θα μπορούσε να είναι υψηλότερο.
- Το εναπομένον ποσοστό σφάλματος δεν αποτελεί εκτίμηση του ποσού «σε κίνδυνο» αλλά εκτίμηση του σφάλματος που εξακολουθεί να μην έχει εντοπιστεί και διορθωθεί στο τέλος του κύκλου διαχείρισης και, επομένως, είναι οριστικό ⁽⁷⁾.
- Τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου δεν είναι αποτελεσματικά όταν αποτυγχάνουν να εντοπίσουν και να διορθώσουν ουσιώδη σφάλματα.
- Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων περιγράφει τα κύρια είδη σφαλμάτων που παρουσιάζονται στις δαπάνες της EuropeAid, αλλά, εξαιρουμένων των αδυναμιών στη διαδικασία ανάκτησης, δεν αναλύει γιατί αυτά παρουσιάστηκαν και ποιες πτυχές των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου της EuropeAid απέτυχαν.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων

Όπως προβλέπεται στις διαδικασίες του EuropeAid, έχει συσταθεί ένα σχέδιο δράσης για την περαιτέρω βελτίωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, ενέργειες ευαισθητοποίησης, κατάρτιση και καθοδήγηση, ενίσχυση της λογοδοσίας των αντιπροσωπειών, βελτίωση της συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς και εξορθολογισμό του συστήματος ελέγχου.

- Η Επιτροπή συμφωνεί ότι το ποσό σε κίνδυνο που αναφέρεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2012 του EuropeAid είναι η πλέον πιθανή εκτίμηση, σύμφωνα με τις πάγιες οδηγίες για τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2012. Το πραγματικό επίπεδο σφάλματος θα μπορούσε να είναι υψηλότερο, αλλά και χαμηλότερο.
 - Η έννοια του «ποσού σε κίνδυνο» εφαρμόζεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων σε πλήρη συμμόρφωση με τις πάγιες οδηγίες της Επιτροπής σχετικά με την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων. Στις εν λόγω οδηγίες, το «ποσό σε κίνδυνο» ορίζεται ως ο δημοσιονομικός αντίκτυπος των σφαλμάτων από πλευράς δημοσιονομικού ανοίγματος κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους.
- Η Επιτροπή συμφωνεί ότι τα αποτελέσματα της μελέτης για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος δεν αποτελούν εκτίμηση του ποσού σε κίνδυνο.
- Τα περισσότερα σφάλματα συνδέονται με περιορισμένο αριθμό αδυναμιών που αφορούν κυρίως την εφαρμογή των ελέγχων. Ως εκ τούτου, το σύστημα ελέγχου φαίνεται ότι έχει σχεδιαστεί καλά και δεν πρέπει να τροποποιηθεί.
 - Το EuropeAid θα εκπονήσει για την προσεχή ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων την ανάλυση που ζητείται στις πάγιες εντολές. Το προαναφερθέν σχέδιο δράσης εξετάζει όλα τα είδη σφαλμάτων που έχουν εντοπισθεί από το σύστημα ελέγχου και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Πριν από αυτό το σχέδιο δράσης πραγματοποιήθηκε ενδελεχής ανάλυση της προέλευσης των σφαλμάτων αυτών. Επιπλέον, η ανάλυση αυτή περιελάμβανε επίσης τον ορισμό των τρόπων με τους οποίους αντιμετωπίζονται τα σφάλματα που περιγράφονται στο σχέδιο δράσης. Η ανάλυση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο σχεδιασμός του ελέγχου, αυτού καθ'αυτόν, ήταν ορθός και ότι τα σφάλματα που προέκυψαν οφείλονταν σε θέματα εφαρμογής.

⁽⁷⁾ «Εναπομένοντα σφάλματα είναι εκείνα που έχουν διαφύγει κάθε δικλίδας ελέγχου όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση εντός του υφιστάμενου πλαισίου ελέγχου». (Εγχειρίδιο για τη μέτρηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος για την EuropeAid, Μάιος 2013).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2012

7.25. Για την υπό εξέταση ομάδα πολιτικής:

- α) βάσει των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι 3,3 %·
- β) τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου που εξετάστηκαν στη EuropeAid υπήρξαν μερικώς αποτελεσματικά· και
- γ) τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου που εξετάστηκαν στη ΓΔ ELARG υπήρξαν αποτελεσματικά.

7.26. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες που έγιναν δεκτές περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

Συστάσεις

7.27. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις του παρουσιάζεται στο **παράρτημα 7.3**. Στις ετήσιες εκθέσεις του για τα οικονομικά έτη 2009 και 2010, το Συνέδριο διατύπωσε έντεκα συστάσεις. Η Επιτροπή υλοποίησε πλήρως επτά από αυτές, ενώ τέσσερις υλοποιήθηκαν κατά το μεγαλύτερο μέρος τους.

7.28. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2012, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή τα εξής:

- **Σύσταση 1:** να διασφαλίζει την έγκαιρη εκκαθάριση των δαπανών.
- **Σύσταση 2:** να προαγάγει καλύτερη διαχείριση των εγγράφων, εμπλέκοντας τους εταίρους και τους δικαιούχους.
- **Σύσταση 3:** να βελτιώσει τη διαχείριση των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων με τη θέσπιση σαφών κριτηρίων επιλογής και την καλύτερη τεκμηρίωση της διαδικασίας αξιολόγησης.

7.25.

- α) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η αύξηση των σφαλμάτων που εκτιμήθηκε από το Συνέδριο συνδέεται με τις αλλαγές στη προσέγγιση δειγματοληψίας του Συνεδρίου.
- β) Η Επιτροπή συμφωνεί ότι, μολονότι το σύστημα ελέγχου του EuropeAid είναι σε γενικές γραμμές καλά σχεδιασμένο και συνεκτικό, πρέπει ακόμη να πραγματοποιηθεί πρόδος όσον αφορά την εφαρμογή των μηχανισμών ελέγχου.

7.28.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση αυτή και πρόσφατα έλαβε μέτρα με σκοπό να αποφεύγονται οι καθυστερήσεις κατά την εκκαθάριση των δαπανών.

Η Επιτροπή συμφωνεί με τη σύσταση.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση αυτή. Το σχέδιο δράσης που εγκρίθηκε τον Μάιο του 2013 περιλαμβάνει μέτρα σχετικά με την αναθεώρηση των υφιστάμενων μαθημάτων κατάρτισης στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων και επιχορηγήσεων, ώστε να ενισχυθούν οι δημοσιονομικές και επιχειρησιακές πτυχές που συνδέονται με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 4:** να λάβει αποτελεσματικά μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας των ελέγχων των δαπανών που πραγματοποιούνται από εξωτερικούς ελεγκτές.
- **Σύσταση 5:** να εφαρμόσει συνεπή και άρτια μεθοδολογία υπολογισμού του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος από τις γενικές διευθύνσεις εξωτερικών σχέσεων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση αυτή. Στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης, έχει προβλέψει να εξετάσει, το 2013, τις δυνατότητες βελτίωσης της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των ελέγχων και των επαληθεύσεων. Τα μέτρα αυτά θα εστιαστούν κυρίως στους λογιστικούς ελέγχους και τις επαληθεύσεις που διενεργούνται από τοπικές εταιρείες ελέγχου στις οποίες προσφεύγουν οι δικαιούχοι.

Οι πάγιες οδηγίες για την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων περιέχουν εναρμονισμένες κατευθυντήριες γραμμές που μπορούν να χρησιμοποιούνται σε ολόκληρη την Επιτροπή προκειμένου να καταδεικνύουν στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων τον υπολογισμό των (εναπομεινάντων) ποσοστών σφάλματος, τον οικονομικό αντίκτυπο των εν λόγω σφαλμάτων με τη μορφή ποσού σε κίνδυνο, τη σημασία τους για ενδεχόμενη διατύπωση επιφύλαξης, καθώς και τις επιπτώσεις τους στη δήλωση αξιοπιστίας του κύριου διατάκτη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, ΒΟΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ»

	2012					2011	2010	2009					
	EuropeAid ⁽³⁾	FPI	ELARG	ECHO	Σύνολο								
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ													
Σύνολο πράξεων	109	7	34	24	174	120	90	97					
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ⁽¹⁾ ⁽²⁾													
Ποσοστό των πράξεων οι οποίες βάσει των σχετικών δοκιμασιών διαπιστώθηκε ότι:													
δεν περιέχουν σφάλματα	65 %	(71)	100 %	(7)	97 %	(33)	96 %	(23)	77 %	(134)	59 %	62 %	80 %
περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα	35 %	(38)	0 %	—	3 %	(1)	4 %	(1)	23 %	(40)	41 %	38 %	20 %
Ανάλυση των πράξεων που περιέχουν σφάλματα													
Ανάλυση ανά είδος σφάλματος													
Μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα	24 %	(9)	0 %	—	100 %	(1)	0 %	—	25 %	(10)	55 %	47 %	74 %
Προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα:	76 %	(29)	0 %	—	0 %	—	100 %	(1)	75 %	(30)	45 %	53 %	26 %
Επιλεξιμότητα	59 %	(17)	0 %	—	0 %	—	0 %	—	57 %	(17)	86 %	72 %	100 %
Πραγματική υπόσταση	34 %	(10)	0 %	—	0 %	—	0 %	—	33 %	(10)	0 %	17 %	0 %
Ακρίβεια	7 %	(2)	0 %	—	0 %	—	100 %	(1)	10 %	(3)	14 %	11 %	0 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ													
Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος										3,3 %			
Ανώτατο όριο σφάλματος										5,2 %			
Κατώτατο όριο σφάλματος										1,4 %			

⁽¹⁾ Προς διευκόλυνση της κατανόησης τομέων με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός αυτής της ομάδας πολιτικής, το δείγμα διαιρέθηκε σε επιμέρους τμήματα.⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεως αντιστοιχούν στον πραγματικό αριθμό των πράξεων.⁽³⁾ Περιλαμβάνονται τέσσερις πράξεις του Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, ΒΟΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ»

	Προληπτικοί έλεγχοι	Παρακολούθηση και εποπτεία	Εσωτερικός έλεγχος	Συνολική αξιολόγηση
EuropeAid	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικά
ΓΔ Διεύρυνσης	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικά

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, ΒΟΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2010	Η ΓΔ ELARG οφείλει να ορίσει λεπτομερέστερα κριτήρια για την κατάργηση των προληπτικών ελέγχων και την αναστολή της «μεταβίβασης διαχειριστικών αρμοδιοτήτων» σε χώρες που εφαρμόζουν αποκεντρωμένη διαχείριση και να εξετάσει τις επιδόσεις των συστημάτων που χρησιμοποιούν οι εθνικές αρχές. (Πρόκειται για παρακολούθηση/ενημέρωση κατά το 2010 σύστασης του 2009)	X						
	Η ΓΔ ELARG οφείλει να συνεχίσει να βελτιώνει την ποιότητα των δεδομένων που καταχωρίζει στο σύστημα πληροφοριών διαχείρισής της. (Πρόκειται για παρακολούθηση/ενημέρωση κατά το 2010 σύστασης του 2009)	X						
	Η ΓΔ ELARG οφείλει να αναπτύξει ένα εργαλείο το οποίο θα διευκολύνει την ενοποίηση των συμπερασμάτων των επισκέψεων ελέγχου που συνδέονται με ζητήματα νομιμότητας και κανονικότητας. (Πρόκειται για παρακολούθηση/ενημέρωση κατά το 2010 σύστασης του 2009)		X					Η ΓΔ ELARG θεωρεί ότι η λειτουργική μονάδα ελέγχου CRIS είναι κατάλληλη για τις ανάγκες της διαχείρισης και ότι οι πληροφορίες που ζητεί το Συνέδριο και είναι αναγκαίες για τη διαχείριση μπορούν να διατίθενται μέσω του υπάρχοντος εργαλείου CRIS. Η ΓΔ ELARG θα ενισχύσει τους μηχανισμούς ελέγχου της προκειμένου να διασφαλίζει ότι όλα τα είδη αποστολών ελέγχου καταχωρίζονται στο CRIS και ότι τα σημαντικά σχετικά επεξηγηματικά έγγραφα αναρτώνται σε αυτό, προκειμένου να παρέχεται πλήρης εικόνα της κατάστασης στη διαχείριση και στο Συνέδριο.
	Η ΓΔ ELARG οφείλει να αυξήσει τους κατασταλτικούς ελέγχους πράξεων που διενεργούνται στο πλαίσιο της κεντρικής διαχείρισης.	X						

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2010	Η Επιτροπή οφείλει να αναπτύξει συνεκτική μεθοδολογία υπολογισμού του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος από τις διευθύνσεις εξωτερικών σχέσεων, βάσει του οποίου οι γενικοί διευθυντές διατυπώνουν τη θέση τους.	X						
2009	Η ΓΔ RELEX οφείλει να διαθέσει επαρκείς πόρους για την ανάλυση και το κλείσιμο των παλαιών συμβάσεων στο πλαίσιο του ΜΤΑ και της ΚΕΠΠΑ, των οποίων οι προθεσμίες υλοποίησης έχουν ήδη παρέλθει.		X					
	Η ΓΔ RELEX οφείλει να ενισχύσει τη μεθοδολογία των καταστατικών ελέγχων της και να δώσει άμεση συνέχεια στις συστάσεις που διατύπωσε σχετικά ο εσωτερικός ελεγκτής.	X						
	Η ΓΔ ELARG πρέπει να εξακολουθήσει να διαθέτει επαρκείς πόρους για την ανάλυση των εκκρεμών τελικών δηλώσεων που έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο του PHARE και του μέσου μετάβασης στα νέα κράτη μέλη.	X						
	Η ΓΔ ECHO οφείλει να καθορίσει και να θέσει σε λειτουργία μηχανισμό για τη συγκέντρωση και ανάλυση των δεδομένων που αφορούν τη χρήση των «κέντρων προμηθειών ανθρωπιστικής βοήθειας» από τους εταίρους της.		X					Η ΓΔ ECHO έχει αξιολογήσει και υποβάλει σε δοκιμασίες διάφορες επιλογές για την αποτελεσματική συλλογή των δεδομένων. Η λύση που θα επιλεγεί θα τεθεί πλήρως σε εφαρμογή το 2014 με την καθιέρωση του νέου «e-single form» (ενιαίου ηλεκτρονικού εντύπου), ως μέρος του νέου πλαισίου εταιρικής σχέσης με τους εταίρους της ΓΔ ECHO. Θα ζητείται από τους εταίρους να παρέχουν στοιχεία σχετικά με τη χρήση των κέντρων προμηθειών ανθρωπιστικής βοήθειας μέσω του εργαλείου «e-single form». Οι υλοποιήσεις του μέτρου αυτού θα καταστήσουν δυνατή την τακτικότερη και αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της χρήσης των κέντρων προμηθειών ανθρωπιστικής βοήθειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	8.1-8.11
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	8.2-8.9
Στόχοι πολιτικής	8.2
Μέσα πολιτικής	8.3-8.8
Κίνδυνοι για την κανονικότητα	8.9
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	8.10-8.11
Κανονικότητα των πράξεων	8.12-8.20
Αποτελεσματικότητα των συστημάτων	8.21-8.38
Προγράμματα-πλαίσια για την έρευνα	8.23-8.35
Προληπτικοί έλεγχοι βάσει εγγράφων	8.23-8.24
Πιστοποίηση ελέγχου των δηλώσεων δαπανών	8.25-8.27
Κατασταλτικοί δημοσιονομικοί έλεγχοι της Επιτροπής	8.28-8.35
Πρόγραμμα διά βίου μάθησης	8.36-8.38
Συμπέρασμα και συστάσεις	8.39-8.42
Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2012	8.39-8.40
Συστάσεις	8.41-8.42
Αποτελέσματα του ελέγχου του Ταμείου εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις	8.43-8.45
Παράρτημα 8.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για την ομάδα πολιτικής «Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές»	
Παράρτημα 8.2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων για την ομάδα πολιτικής «Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές»	
Παράρτημα 8.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για την ομάδα πολιτικής «Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές»	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

8.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου όσον αφορά την έρευνα και τις λοιπές εσωτερικές πολιτικές, οι οποίες περιλαμβάνουν τους εξής τομείς πολιτικής: «Έρευνα», «Εκπαίδευση και πολιτισμός», «Κοινωνία της πληροφορίας και μέσα ενημέρωσης», «Επιχειρήσεις», «Εσωτερικές υποθέσεις», «Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις», «Άμεση έρευνα», «Επικοινωνία», «Δικαιοσύνη», «Εμπόριο», «Εσωτερική αγορά» και «Ανταγωνισμός». Επίσης, στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του επαναλαμβανόμενου ελέγχου του Συνεδρίου όσον αφορά το Ταμείο εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις ⁽¹⁾. Στον **πίνακα 8.1** παρατίθενται τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά το 2012.

Πίνακας 8.1 — Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2012

(εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές	Μορφή διαχείρισης
Έρευνα	7ο ΠΠ	4 230	Άμεση κεντρική
	Περάτωση προγενέστερων προγραμμάτων-πλασίων (ΠΠ)	376	Άμεση κεντρική
	Διοικητικές δαπάνες	348	Άμεση κεντρική
	7ο ΠΠ — Ευρατόμ	353	Έμμεση κεντρική
		5 307	
Εκπαίδευση και πολιτισμός	Διά βίου μάθηση, συμπεριλαμβανομένης της πολυγλωσσίας	1 529	Έμμεση κεντρική
	Άνθρωποι — πρόγραμμα για την κινητικότητα των ερευνητών	751	Έμμεση κεντρική
	Ενθάρρυνση και προώθηση της συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας και του αθλητισμού	177	Έμμεση κεντρική
	Ανάπτυξη της πολιτιστικής συνεργασίας στην Ευρώπη	173	Έμμεση κεντρική
	Διοικητικές δαπάνες	131	Άμεση κεντρική
		2 761	
Κοινωνία της πληροφορίας και μέσα ενημέρωσης	7ο ΠΠ	1 217	Άμεση κεντρική
	Λοιπά	155	Άμεση κεντρική
	Διοικητικές δαπάνες	129	Άμεση κεντρική
		1 501	

⁽¹⁾ Ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 2009, για την ίδρυση Ταμείου εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις (ΕΕ L 145 της 10.6.2009, σ. 10) ορίζει, στις αιτιολογικές σκέψεις, ότι η χρηματοπιστωτική διαχείριση του Ταμείου ελέγχεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο βάσει διαδικασιών αποφασιζόμενων από το Ελεγκτικό Συνέδριο, την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

(εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές	Μορφή διαχείρισης
Επιχειρήσεις	7ο ΠΠ — Συνεργασία — διάστημα και ασφάλεια	572	Άμεση κεντρική
	Ευρωπαϊκά προγράμματα δορυφορικής πλοήγησης (EGNOS και Galileo)	416	Άμεση κεντρική
	Διοικητικές δαπάνες	126	Άμεση κεντρική
	Ανταγωνιστικότητα, βιομηχανική πολιτική, καινοτομία και επιχειρηματικότητα	126	Άμεση κεντρική/έμμεση κεντρική μέσω του EACI
	Εσωτερική αγορά αγαθών και τομεακές πολιτικές	31	Άμεση κεντρική
		1 271	
Εσωτερικές υποθέσεις	Αλληλεγγύη — Εξωτερικά σύνορα, πολιτική θεωρήσεων και ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων	453	Επιμερισμένη/άμεση κεντρική
	Ασφάλεια και προστασία των ελευθεριών	167	Άμεση κεντρική
	Μεταναστευτικές ροές — Κοινές πολιτικές στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου	170	Επιμερισμένη/άμεση κεντρική
	Διοικητικές δαπάνες	42	Άμεση κεντρική
	Στρατηγική και συντονισμός πολιτικής	3	Άμεση κεντρική
		835	
Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις	Χρηματοπιστωτικές πράξεις και μέσα	370	Άμεση κεντρική/από κοινού με το ΕΤαΕ/έμμεση κεντρική μέσω του ΕΤαΕ
	Διοικητικές δαπάνες	71	Άμεση κεντρική
	Διεθνείς οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις	30	Άμεση κεντρική
	Οικονομική και Νομισματική Ένωση	13	Άμεση κεντρική
		484	
Άμεση έρευνα	Προσωπικό, δαπάνες λειτουργίας και επενδύσεις	371	Άμεση κεντρική
	7ο ΠΠ	42	Άμεση κεντρική
	Βάρη του πυρηνικού παρελθόντος που είναι απόρροια των πυρηνικών δραστηριοτήτων	28	Άμεση κεντρική
	Περάτωση προγενέστερων προγραμμάτων-πλαισίων (ΠΠ)	25	Άμεση κεντρική
		466	
Επικοινωνία	Διοικητικές δαπάνες	128	Άμεση κεντρική
	Επικοινωνία και μέσα μαζικής ενημέρωσης	39	Άμεση κεντρική
	Επικοινωνία σε τοπικό επίπεδο	33	Άμεση κεντρική
	Ενδυνάμωση της ιδιότητας του ευρωπαίου πολίτη	32	Άμεση κεντρική
	Εργαλεία ανάλυσης και επικοινωνίας	24	Άμεση κεντρική
		256	

(εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές	Μορφή διαχείρισης
Δικαιοσύνη	Δικαιοσύνη σε ποινικές και αστικές υποθέσεις	68	Άμεση κεντρική
	Θεμελιώδη δικαιώματα και ιθαγένεια	47	Άμεση κεντρική
	Διοικητικές δαπάνες	35	Άμεση κεντρική
	Ισότητα	34	Άμεση κεντρική
	Πρόληψη των ναρκωτικών και σχετική ενημέρωση	3	Άμεση κεντρική
	Στρατηγική και συντονισμός πολιτικής	3	Άμεση κεντρική
		190	
Εμπόριο	Διοικητικές δαπάνες	94	Άμεση κεντρική
	Εμπορική πολιτική	11	Άμεση κεντρική/ από κοινού με διεθνείς οργανισμούς
		105	
Εσωτερική αγορά	Διοικητικές δαπάνες	60	Άμεση κεντρική
	Στρατηγική και συντονισμός πολιτικής για τη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς	39	Άμεση κεντρική
		99	
Ανταγωνισμός	Διοικητικές δαπάνες	92	Άμεση κεντρική
	Συμπράξεις, αντιμονοπωλιακή πολιτική και απελευθέρωση	—	Άμεση κεντρική
		92	

Σύνολο πληρωμών του οικονομικού έτους	13 367
– σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽¹⁾	1 627
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών	11 740
– προπληρωμές ⁽²⁾	7 712
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽²⁾	6 639
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού	10 667

Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων του οικονομικού έτους	16 365
---	---------------

⁽¹⁾ Ο έλεγχος των διοικητικών δαπανών αποτελεί αντικείμενο του κεφαλαίου 9.

⁽²⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομέρειες, βλέπε κεφάλαιο 1, σημεία 1.6 έως 1.7).

Πηγή: προσωρινοί ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής**Στόχοι πολιτικής**

8.2. Οι δαπάνες καλύπτουν ευρύ φάσμα των στόχων πολιτικής, όπως η στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας, η ανάπτυξη της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, η προστασία των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, η δικαστική συνεργασία, η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς και η εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού.

Μέσα πολιτικής

8.3. Τα βασικά μέσα χρηματοδότησης της εν λόγω ομάδας πολιτικής είναι τα προγράμματα-πλαίσια (ΠΠ) για την έρευνα, τα οποία ανέρχονται σε 7 957 εκατομμύρια ευρώ και αντιστοιχούν στο 68 % των επιχειρησιακών δαπανών, και το πρόγραμμα διά βίου μάθησης (Lifelong Learning Programme, LLP), το οποίο ανέρχεται σε 1 529 εκατομμύρια ευρώ και αντιστοιχεί στο 13 % των επιχειρησιακών δαπανών.

8.4. Η εκτέλεση των ΠΠ πραγματοποιείται στο πλαίσιο της άμεσης κεντρικής ή έμμεσης κεντρικής διαχείρισης, με τη συμμετοχή επτά Γενικών Διευθύνσεων της Επιτροπής και δύο εκτελεστικών οργανισμών ⁽²⁾. Επίσης, μέρος του προϋπολογισμού εκτελείται από διάφορα όργανα, στο πλαίσιο της έμμεσης κεντρικής διαχείρισης, όπως οι κοινές επιχειρήσεις έρευνας της ΕΕ ⁽³⁾, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και διεθνείς οργανισμοί του δημόσιου τομέα ⁽⁴⁾.

8.5. Το μεγαλύτερο μέρος των κονδυλίων δαπανάται σε επιχορηγήσεις προς δικαιούχους οι οποίοι αναλαμβάνουν ερευνητικά έργα στα κράτη μέλη και σε συνδεδεμένες και υποψήφιες για προσχώρηση χώρες, καθώς και σε χώρες-εταίρους στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας. Οι δικαιούχοι ενεργούν συνήθως ως κοινοπραξία εταιρών βάσει συμφωνίας επιχορήγησης που συνάπτεται με την Επιτροπή. Ένας από τους εταίρους αναλαμβάνει τον συντονισμό του έργου, λαμβάνοντας τη χρηματοδότηση από την Επιτροπή και διανέμοντας τα οφειλόμενα ποσά στους υπόλοιπους εταίρους.

⁽²⁾ Οι επτά Γενικές Διευθύνσεις είναι οι ακόλουθες: ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας (RTD), ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών (CNECT), ΓΔ Κοινού Κέντρου Ερευνών (JRC), ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EAC), ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας (ENTR), ΓΔ Κινητικότητας και Μεταφορών (MOVE) και ΓΔ Ενέργειας (ENER). Οι δύο εκτελεστικοί οργανισμοί είναι: ο Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (REA) και ο Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERCEA).

⁽³⁾ Οι κοινές επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της έρευνας είναι: η Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη, η Κοινή Επιχείρηση Clean Sky, η Κοινή Επιχείρηση ARTEMIS, η Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα, η Κοινή Επιχείρηση ENIAC και η Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο».

⁽⁴⁾ Για παράδειγμα, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος (ΕΟΔ), η Ευρωπαϊκή Ένωση Εθνικών Ινστιτούτων Μετρολογίας (EURAMET) και η Σύμπραξη Ευρωπαϊκών και Αναπτυσσομένων Χωρών για τις Κλινικές Δοκιμές (EDCTP).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.6. Το 2011 η Επιτροπή θέσπισε μέτρα απλούστευσης, όπως η ευρύτερη αποδοχή των μεθόδων που εφαρμόζουν οι δικαιούχοι για τον υπολογισμό των μέσων δαπανών προσωπικού. Μολονότι τα εν λόγω μέτρα συνέβαλαν στη μείωση του διοικητικού φόρτου που επιβαρύνει τους δικαιούχους, οι υποκείμενοι κανόνες επιλεξιμότητας για τα τρέχοντα ΠΠ παραμένουν περίπλοκοι. Η Επιτροπή πρότεινε ακόμη περισσότερο εκτεταμένα μέτρα απλούστευσης για το επόμενο ΠΠ («Ορίζων 2020»).

8.7. Στόχος του LLP είναι να παρέχει τη δυνατότητα συμμετοχής σε μαθησιακές εμπειρίες, επιδιώκοντας την ανάπτυξη του τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε ολόκληρη την Ευρώπη. Το LLP αποτελείται από τέσσερα επιμέρους προγράμματα: το Erasmus για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, το Leonardo da Vinci για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, το Grundtvig για την εκπαίδευση ενηλίκων και το Comenius για τα σχολεία.

8.8. Οι δαπάνες του LLP εκτελούνται κατά 85 % περίπου μέσω έμμεσης κεντρικής διαχείρισης από 40 εθνικές μονάδες συντονισμού (ΕΜΣ), οι οποίες συνάπτουν συμφωνίες επιχορήγησης με την Επιτροπή. Οι ΕΜΣ ορίζονται και εποπτεύονται από εθνικές αρχές (ΕΑ), οι οποίες είναι συνήθως τα Υπουργεία Παιδείας. Οι ΕΜΣ είναι αρμόδιες για την αξιολόγηση, την επιλογή και τη διαχείριση των έργων, συμπεριλαμβανομένης της καταβολής των πολυάριθμων, αν και σχετικά μικρών, ποσών επιχορήγησης στους συμμετέχοντες οργανισμούς.

Κίνδυνοι για την κανονικότητα

8.9. Ο κύριος κίνδυνος παρατυπίας είναι να περιλάβουν οι δικαιούχοι μη επιλέξιμες ή μη τεκμηριωμένες δαπάνες στις δηλώσεις δαπανών τους, οι οποίες να μην εντοπιστούν και να μην διορθωθούν από τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου. Ο κίνδυνος αυτός επιτείνεται από την πολυπλοκότητα των κανόνων υπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών, καθώς και από την υποχρέωση των δικαιούχων να καταλογίζουν τις δαπάνες προσωπικού και τις έμμεσες δαπάνες στα έργα, αφαιρώντας παράλληλα διάφορες άλλες δαπάνες που θεωρούνται μη επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από την ΕΕ.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

8.10. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία του ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο της ομάδας πολιτικής «Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

α) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 150 πράξεων, όπως ορίζεται στο σημείο 6 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα επιλέγεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της ομάδας πολιτικής. Από τις 150 πράξεις, οι 90 αφορούσαν ενδιάμεσες ή τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις των ΠΠ έρευνας και οι 60 πληρωμές και εκκαθαρίσεις στο πλαίσιο των λοιπών εσωτερικών πολιτικών. Όσον αφορά 30 ενδιάμεσες πληρωμές σε ερευνητικά έργα (25 από τις πράξεις του 7ου ΠΠ του δείγματος συν ένα συμπληρωματικό δείγμα πέντε άλλων έργων του 7ου ΠΠ), η εν λόγω εξέταση κάλυπτε επίσης την αξιολόγηση των προτάσεων έργων από την Επιτροπή.

β) Η αξιολόγηση των συστημάτων κάλυψε:

- i) τα ΠΠ για την έρευνα και το LLP,
- ii) τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ RTD, της ΓΔ EAC, της ΓΔ ECFIN ⁽⁵⁾ καθώς και του REA για το οικονομικό έτος 2012.

8.11. Ο έλεγχος του Ταμείου εγγυήσεων επικεντρώθηκε στη συμμόρφωση με τη συμφωνία μεταξύ Επιτροπής και ΕΤΕπ σχετικά με τη διαχείριση των στοιχείων ενεργητικού του Ταμείου, καθώς και στις διαδικασίες παρακολούθησης της Επιτροπής. Επίσης, εξετάστηκαν οι εργασίες μιας ιδιωτικής ελεγκτικής εταιρείας ελέγχου.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

8.12. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 8.1**. Από τις 150 πράξεις τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο, 73 (49 %) περιείχαν σφάλματα. Σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, βάσει των σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικώς, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 3,9 % ⁽⁶⁾.

8.12. Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντηση που έδωσε στο σημείο 1.11, στο οποίο επεξηγεί τις επιπτώσεις ενός πολυετούς πλαισίου για την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Ως συνέπεια της λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της στον τομέα πολιτικής που καλύπτεται από το παρόν κεφάλαιο, η Επιτροπή εφάρμοσε ανακτήσεις ύψους 120 εκατ. ευρώ το 2012.

⁽⁵⁾ Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων.

⁽⁶⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 1,8 % και 6,0 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος, αντίστοιχα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.13. Το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος στην εν λόγω ομάδα πολιτικής είναι ελαφρώς υψηλότερο από εκείνο που είχε εκτιμηθεί για το 2011. Η διαφορά αυτή πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της ανάπτυξης της δειγματοληπτικής μεθόδου του Συνεδρίου (βλέπε σημεία 1.6, 1.7 και 1.15).

8.14. Κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη, το δείγμα των πράξεων του Συνεδρίου για την εν λόγω ομάδα πολιτικής περιλάμβανε προπληρωμές που είχαν καταβληθεί στους δικαιούχους. Ωστόσο, για το οικονομικό έτος 2012, το δείγμα του Συνεδρίου περιλαμβάνει μόνο ενδιάμεσες πληρωμές, τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις προπληρωμών⁽⁷⁾. Για όλες αυτές τις πράξεις απαιτείται απόφαση της Επιτροπής στην οποία ορίζεται ότι οι δραστηριότητες έχουν αναληφθεί ή οι δαπάνες έχουν πραγματοποιηθεί και ότι η πληρωμή από τον προϋπολογισμό της ΕΕ είναι αιτιολογημένη· επίσης, βάσει αυτών, το Συνέδριο έχει τη δυνατότητα να διαμορφώσει μια περισσότερο ρεαλιστική εικόνα όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων.

8.15. Η εκκαθάριση προπληρωμών —ένα νέο στοιχείο στο δείγμα του 2012 που αντιστοιχεί στο 62 % της αξίας του ελεγχθέντος πληθυσμού— συνέβαλε κατά 2,1 ποσοστιαίες μονάδες στο συνολικά εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για τη συγκεκριμένη εκτίμηση. Σε προηγούμενα έτη, το Συνέδριο εξέταζε τις προπληρωμές για την εν λόγω ομάδα πολιτικής κατά την καταβολή τους, ήτοι κατά την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης ή την έκδοση της απόφασης χρηματοδότησης, πριν από την ανάληψη δραστηριοτήτων από τους τελικούς αποδέκτες ή την υποβολή τους σε δαπάνες (βλέπε επίσης σημείο 6 του **παραρτήματος 1.1**). Τα προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα εντοπίζονται συχνότερα κατά την εκκαθάριση των προπληρωμών παρά κατά την καταβολή τους.

8.16. Συνολικά, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι 73 (49 %) από τις 150 πράξεις που υποβλήθηκαν σε έλεγχο περιείχαν σφάλματα. Κύριες πηγές σφάλματος παραμένουν η ένταξη μη επιλέξιμων δαπανών στις δηλώσεις δαπανών των έργων στο πλαίσιο των ΠΠ για την έρευνα και η χρήση εσφαλμένης μεθοδολογίας από τους δικαιούχους των ΠΠ για τον υπολογισμό των δαπανών προσωπικού και των έμμεσων δαπανών (βλέπε πλαίσιο 8.1). Άλλες αιτίες σφάλματος είναι η έλλειψη δικαιολογητικών για τις δηλούμενες δαπάνες, λάθη στην καταγραφή του χρόνου εργασίας και η μη συμμόρφωση με τους κανόνες που διέπουν τις υπεργολαβίες.

8.17. Το είδος και η συχνότητα εμφάνισης των σφαλμάτων στη δήλωση δαπανών που υποβάλλουν οι δικαιούχοι στον τομέα της έρευνας επιβεβαιώνονται από τους κατασταλτικούς ελέγχους της Επιτροπής, κατά τους οποίους τα περισσότερα σφάλματα εντοπίζονται στις κατηγορίες των δαπανών προσωπικού και των έμμεσων δαπανών.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.13. Η Επιτροπή επισημαίνει με ικανοποίηση ότι η αύξηση του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος δεν μπορεί να αποδοθεί σε επιδείνωση του συστήματος ελέγχου αλλά στην ανάπτυξη της προσέγγισης δειγματοληπτικού ελέγχου.

8.16. Η Επιτροπή συμμερίζεται την ανάλυση του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσον αφορά τις κύριες πηγές σφάλματος. Για τον λόγο αυτόν, η Επιτροπή πρότεινε απλουστευμένους κανόνες (π.χ. έναν υποχρεωτικό κατ' αποκοπή συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες) στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», ώστε να μειωθεί η πολυπλοκότητα που αντιμετωπίζουν οι συμμετέχοντες και, ως εκ τούτου, να περιορισθούν τα ποσοστά σφάλματος.

⁽⁷⁾ Βάσει της κοινής ελεγκτικής στρατηγικής τους όσον αφορά τα ΠΠ, οι ΓΔ που είναι αρμόδιες στον τομέα της έρευνας εξετάζουν μόνο τις ενδιάμεσες και τις τελικές πληρωμές προς τους δικαιούχους, ενώ οι προπληρωμές δεν περιλαμβάνονται στον ελεγχόμενο πληθυσμό.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 8.1 — Σφάλματα στις δηλωθείσες δαπάνες για ένα έργο στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ

Δικαιούχος στο πλαίσιο έργου υπό το 7ο ΠΠ, στη δήλωση δαπανών που υπέβαλε, συμπεριέλαβε δαπάνες 1,7 εκατομμυρίων ευρώ, με αποτέλεσμα την απόδοση από την Επιτροπή συνεισφοράς της ΕΕ της τάξης των 1,2 εκατομμυρίων ευρώ. Το Συνέδριο εντόπισε διάφορα σφάλματα στις δηλωθείσες δαπάνες, όπως μεταξύ άλλων:

- δαπάνες προσωπικού που είχαν υπολογιστεί εσφαλμένα, βάσει προϋπολογισθίων και όχι πραγματικών δαπανών,
- μη τεκμηριωμένες δαπάνες ταξιδιού και ένταξη μη επιλέξιμων έμμεσων φόρων (ΦΠΑ) στις δηλώσεις δαπανών ταξιδιού,
- δήλωση ποσού έμμεσων δαπανών βάσει εσφαλμένως υπολογισθέντων ωριαίων γενικών εξόδων και ένταξη μη επιλέξιμων κατηγοριών δαπανών που δεν σχετίζονταν με το έργο.

Οι μη επιλέξιμες δαπάνες που δήλωσε ο δικαιούχος ανέρχονταν σε 60 000 ευρώ περίπου. Δεδομένου ότι το ποσοστό συγχρηματοδότησης της ΕΕ για το εν λόγω έργο ανέρχεται σε ποσοστό 70 %, η Επιτροπή απέδωσε αχρεωστήτως δαπάνες ύψους 42 000 ευρώ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 8.1 — Σφάλματα στις δαπάνες που δηλώθηκαν για έργο του 7ΠΠ

Οι έμμεσες δαπάνες αποτελούν συχνά πηγή σφάλματος. Για να αποφεύγονται τέτοια σφάλματα στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», η Επιτροπή πρότεινε την εφαρμογή ενιαίου κατ' αποκοπή συντελεστή για αυτή την κατηγορία δαπανών.

8.18. Η Επιτροπή μείωσε αισθητά τον απαιτούμενο χρόνο για την καταβολή των επιχορηγήσεων στον τομέα της έρευνας. Ωστόσο, για το 2012 το Συνέδριο εντόπισε διάφορες περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι συντονιστές των έργων καθυστέρησαν κατά πολύ τη μεταβίβαση των κονδυλίων στους άλλους εταίρους των έργων. Οι εν λόγω καθυστερήσεις μπορούν να έχουν σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις, ιδίως σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) ή σε άλλους δικαιούχους που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη χρηματοδότηση της ΕΕ.

8.19. Κατά τις δοκιμασίες στις οποίες υπέβαλε το Συνέδριο την αξιολόγηση, εκ μέρους της Επιτροπής, 30 προτάσεων έργων στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, διαπιστώθηκε ότι, σε όλες τις περιπτώσεις που ελέγχθηκαν, η Επιτροπή είχε προβεί στη δέουσα αξιολόγηση των προτάσεων πριν από την υπογραφή των συμφωνιών επιχορήγησης.

8.18. Το ζήτημα της κατανομής των κονδυλίων υπάγεται στις διατάξεις της συμφωνίας κοινοπραξίας που συνάπτεται από τους δικαιούχους, στην οποία η Επιτροπή δεν αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος. Εντούτοις, η Επιτροπή υπενθυμίζει τακτικά στους συντονιστές αυτή την υποχρέωση που υπέχουν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.20. Δύο από τα μεγαλύτερα προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα στις λοιπές εσωτερικές πολιτικές εντοπίστηκαν σε έργα του ΠΥΠ-ΤΠΕ⁽⁸⁾ τα οποία υπάγονται στο πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (ΠΑΚ) (βλέπε πλαίσιο 8.2). Στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 2011, το Συνέδριο είχε επίσης αναφέρει σοβαρά σφάλματα σε πράξεις του προγράμματος ΠΥΠ-ΤΠΕ και είχε εντοπίσει αδυναμίες των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου του ΠΑΚ⁽⁹⁾.

Πλαίσιο 8.2 — Σφάλματα στις δηλωθείσες δαπάνες σε έργο του ΠΥΠ-ΤΠΕ

Δικαιούχος που συμμετείχε σε έργο του ΠΥΠ-ΤΠΕ συμπεριέλαβε στη δήλωση δαπανών που υπέβαλε δαπάνες άνω του 1 εκατομμυρίου ευρώ, με αποτέλεσμα την απόδοση από την Επιτροπή συνεισφοράς της ΕΕ της τάξης των 500 000 ευρώ. Το Συνέδριο εντόπισε διάφορα σφάλματα στις δηλωθείσες δαπάνες, όπως μεταξύ άλλων:

- δηλωθείσες δαπάνες εσωτερικών συμβούλων, χωρίς αποδεικτικά στοιχεία για τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του έργου·
- μη επιλέξιμες δαπάνες, όπως επιστρεπτέο φόρο προστιθέμενης αξίας, και δαπάνες οι οποίες δεν σχετίζονταν με το έργο·
- μη επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο της υπεργολαβίας και αδυναμίες κατά τις σχετικές διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων·
- μη επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες, καθώς οι εν λόγω δαπάνες δηλώθηκαν ως κατ' αποκοπήν ποσά βάσει των δαπανών προσωπικού.

Οι μη επιλέξιμες δαπάνες που δήλωσε ο δικαιούχος ανέρχονταν σε 940 000 ευρώ περίπου. Δεδομένου ότι το ποσοστό της συγχρηματοδότησης της ΕΕ για το εν λόγω έργο ανέρχεται σε 50 %, η Επιτροπή απέδωσε αχρεωστήτως δαπάνες ύψους 470 000 ευρώ περίπου.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.20. Η στρατηγική εξειδικευμένων ελέγχων για τα μη ερευνητικά έργα εφαρμόστηκε καθ' όλη την περίοδο 2012-2013 με στόχο τη διενέργεια 215 ελέγχων επί μη ερευνητικών έργων (συμπεριλαμβανομένων των ΠΥΠ-ΤΠΕ) έως το 2017. Όλοι αυτοί οι έλεγχοι θα επικεντρώνονται σε δικαιούχους με χαρακτηριστικά υψηλού κινδύνου.

Σημειωτέον εξάλλου ότι η Επιτροπή θέσπισε μια μόνον στρατηγική λογιστικού ελέγχου ειδικά για μη ερευνητικά χρηματοδοτούμενα έργα (συμπεριλαμβανομένων των ΠΥΠ-ΤΠΕ). Το 2012, κινήθηκαν 27 τέτοιοι κατασταλτικοί έλεγχοι και το 2013 άλλοι 15. Περισσότεροι έλεγχοι μη ερευνητικών έργων θα κινηθούν το δεύτερο εξάμηνο του 2013.

Πλαίσιο 8.2 — Σφάλματα στις δαπάνες που δηλώθηκαν για έργο ΠΥΠ-ΤΠΕ

Η Επιτροπή θα λάβει τα αναγκαία μέτρα για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών εν αναμονή της κατάληξης των διαδικασιών αντιπαράθεσης με τους δικαιούχους που υποβλήθηκαν σε έλεγχο.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

8.21. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 8.2**. Όσον αφορά τα ΠΠ για την έρευνα, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τα συστήματα ήταν μερικώς αποτελεσματικά ως προς τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων. Όσον αφορά το LLP, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τα συστήματα ήταν αποτελεσματικά ως προς τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων.

⁽⁸⁾ Πρόγραμμα υποστήριξης της πολιτικής για τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών.

⁽⁹⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2011, σημεία 8.31 έως 8.34.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.22. Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο παρουσιάζεται ακριβοδίκαιη αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί, ενώ οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν επιβεβαιώνουν ως επί το πλείστον τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα του Συνεδρίου. Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας αποτελεί παράδειγμα ορθής πρακτικής, παρέχοντας σαφή και ολοκληρωμένη ανάλυση των παραγόντων που επηρεάζουν την κανονικότητα των δαπανών.

Προγράμματα-πλαίσια για την έρευνα

Προληπτικοί έλεγχοι βάσει εγγράφων

8.23. Πριν από την έγκριση πληρωμής ή εκκαθάρισης, η Επιτροπή διενεργεί προληπτικούς ελέγχους βάσει εγγράφων. Το επισημονικό προσωπικό ή οι υπεύθυνοι έργου σε επίπεδο ΕΕ εξακριβώνουν κατά πόσον οι εργασίες που πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο συμμορφώνονται με τη συμφωνία επιχορήγησης, αξιολογώντας τις εκθέσεις και τα παραδοτέα του έργου. Οι οικονομικοί υπεύθυνοι διενεργούν λογιστικούς και αριθμητικούς ελέγχους, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις και τα πιστοποιητικά ελέγχου έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας επιχορήγησης. Είναι πιθανό να διενεργηθούν πρόσθετοι «εις βάθος» προληπτικοί έλεγχοι βάσει εγγράφων, κατόπιν συμπληρωματικών πληροφοριών που παρέχει ο δικαιούχος, όπως τιμολόγια ή δελτία μισθοδοσίας.

8.24. Με τον έλεγχο 90 πράξεων στον τομέα της έρευνας διαπιστώθηκαν πέντε περιπτώσεις κατά τις οποίες σφάλματα τα οποία ήταν προφανή βάσει των πληροφοριών που είχε υποβάλει ο δικαιούχος δεν είχαν εντοπιστεί κατά τις σχετικές εξακριβώσεις. Παραδείγματος χάριν, στο πλαίσιο της υπεργολαβίας η Επιτροπή αποδέχθηκε την απόδοση δαπανών που δεν συμπεριλαμβάνονταν στη συμφωνία επιχορήγησης. Σε μια άλλη περίπτωση, κατά τους ελέγχους δεν εντοπίστηκε η εσφαλμένη ταξινόμηση των δαπανών στη σχετική δήλωση, με αποτέλεσμα το ποσό που αποδόθηκε να είναι εσφαλμένο. Η εν λόγω διαδικασία ελέγχου είναι μερικώς αποτελεσματική.

8.24. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προληπτικοί έλεγχοι της διενεργούνται κατά τρόπο που εξασφαλίζει την κατάλληλη ευελιξία, ένα καλό επιστημονικό αποτέλεσμα και τη σωστή ισορροπία μεταξύ εμπιστοσύνης και ελέγχου. Η Επιτροπή έχει δεσμευθεί ότι θα αποφεύγει την υπερβολικά τυπολατρική εφαρμογή των κανόνων, η οποία θα ήταν σε βάρος της επίτευξης καλών επιστημονικών αποτελεσμάτων και θα αύξανε υπερβολικά τον διοικητικό φόρτο στο πρόγραμμα-πλαίσιο.

Ωστόσο, η Επιτροπή συνεχίζει να επανεξετάζει τους προληπτικούς της ελέγχους. Η βελτίωση των προληπτικών ελέγχων χωρίς να επιβάλλεται πρόσθετος διοικητικός φόρτος στους δικαιούχους, με παράλληλη μέριμνα ώστε να καταβάλλονται γρήγορα οι πληρωμές στους ερευνητές, παραμένει διαρκώς το ζητούμενο.

Πιστοποίηση ελέγχου των δηλώσεων δαπανών

8.25. Οι συμφωνίες επιχορήγησης στον τομέα της έρευνας ορίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι δηλώσεις δαπανών των δικαιούχων πρέπει να συνοδεύονται από πιστοποιητικό που εκδίδεται από ανεξάρτητο ελεγκτή. Οι δικαιούχοι στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ υποχρεούνται να παρέχουν πιστοποιητικό ελέγχου εφόσον η χρηματοδότηση που λαμβάνουν από την ΕΕ υπερβαίνει τις 375 000 ευρώ. Ο ανεξάρτητος ελεγκτής πρέπει να πιστοποιεί ότι οι δηλωθείσες δαπάνες πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.26. Στην περίπτωση των δηλώσεων δαπανών που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο και για τις οποίες είχε εκδοθεί πιστοποιητικό (29 επί συνόλου 90 πράξεων του δείγματος), το Συνέδριο συνέκρινε τα αποτελέσματα του δικού του ελέγχου με το συμπέρασμα του ανεξάρτητου ελεγκτή. Σε εννέα περιπτώσεις κατά τις οποίες ο ανεξάρτητος ελεγκτής είχε πιστοποιήσει τη σχετική δήλωση δαπανών, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι οι δηλωθείσες δαπάνες περιείχαν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

8.27. Μολονότι η πιστοποίηση των δηλώσεων δαπανών συμβάλλει στη μείωση του επιπέδου σφάλματος για τα ΠΠ συνολικά, το Συνέδριο εξακολουθεί να διαπιστώνει σημαντικό επίπεδο σφαλμάτων στις δηλώσεις δαπανών που πιστοποιούνται από ανεξάρτητο ελεγκτή. Η εν λόγω διαδικασία ελέγχου είναι μερικώς αποτελεσματική.

Κατασταλτικοί δημοσιονομικοί έλεγχοι της Επιτροπής

8.28. Το πρόγραμμα κατασταλτικών ελέγχων της Επιτροπής επί των δικαιούχων αποτελεί βασικό στοιχείο των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου στο πλαίσιο των ΠΠ για την έρευνα. Οι κατασταλτικοί έλεγχοι διενεργούνται από το ελεγκτικό προσωπικό της Επιτροπής, καθώς και από εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες για λογαριασμό της. Τα αποτελέσματα συμβάλλουν ουσιαστικά στη διατύπωση των ετήσιων δηλώσεων αξιοπιστίας των γενικών διευθυντών όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων και αποτελούν τη βάση για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων κονδυλίων της ΕΕ κατά τα υπόλοιπα έτη εφαρμογής ενός ΠΠ.

8.29. Το Συνέδριο επανεξέτασε την κατάσταση εφαρμογής της κοινής στρατηγικής όσον αφορά τους κατασταλτικούς ελέγχους για το 6ο ΠΠ και το 7ο ΠΠ, η οποία εφαρμόζεται από τις ΓΔ που είναι αρμόδιες στον τομέα της έρευνας. Ειδικότερα, το Συνέδριο αξιολόγησε την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την επίτευξη των στόχων σχετικά με τον αριθμό των ολοκληρωμένων ελέγχων.

8.30. Όσον αφορά το 6ο ΠΠ, 75 έλεγχοι βρίσκονταν σε εξέλιξη στα τέλη του 2012, μολονότι αρχικά προβλεπόταν ότι οι κατασταλτικοί έλεγχοι για το 6ο ΠΠ θα είχαν ολοκληρωθεί έως τα τέλη του 2010. Ωστόσο, η διάρκεια του προγράμματος των ελέγχων για το 6ο ΠΠ παρατάθηκε προκειμένου να αυξηθεί η πιθανότητα εντοπισμού σφαλμάτων και να μειωθεί το εναπομένον ποσοστό σφάλματος.

8.31. Όσον αφορά το 7ο ΠΠ, η Επιτροπή έχει επιτύχει ως επί το πλείστον τον στόχο που είχε οριστεί στην κοινή στρατηγική για τους κατασταλτικούς ελέγχους σχετικά με τον συνολικό αριθμό ελέγχων που έπρεπε να ολοκληρωθούν μέχρι τα τέλη του 2012. Ωστόσο, όσον αφορά τον REA και τον ERCEA, δεν επιτεύχθηκαν οι επιμέρους στόχοι όσον αφορά τον αριθμό των ολοκληρωμένων ελέγχων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.27. Η Επιτροπή γνωρίζει ότι η Κεντρική Οικονομική Υπηρεσία (CFS) δεν επιτυγχάνει την ολοκληρωτική αποφυγή των σφαλμάτων, αλλά είναι παρόλα αυτά γεγονός ότι επιτρέπει σημαντική μείωση της έκτασής τους. Υπό την έννοια αυτή, συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στο συνολικό επίπεδο διασφάλισης της Επιτροπής.

8.31. Οι εκστρατείες ελέγχου του ΕΟΕ (REA) και του ΕΟΕΣΕ (ERCEA) άρχισαν λίγο αργότερα από ό,τι είχε υποτεθεί στη στρατηγική ελέγχου. Εξαιτίας του γεγονότος αυτού, οι επιμέρους στόχοι για την ολοκλήρωση των ελέγχων δεν είχαν επιτευχθεί έως το τέλος του 2012. Ωστόσο, ο αριθμός των ελέγχων που κινήθηκαν ήταν σύμφωνος με τους στόχους που είχαν τεθεί, και ο ΕΟΕ και ο ΕΟΕΣΕ είναι βέβαιοι ότι οι στόχοι για την ολοκλήρωση των ελέγχων θα επιτευχθούν έως το τέλος του προγράμματος-πλαισίου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.32. Οι έλεγχοι ενδέχεται να δημιουργήσουν ανάγκη προσαρμογής των δηλώσεων δαπανών που υποβάλλουν οι δικαιούχοι, συνήθως μέσω του συμφητισμού, από την Επιτροπή, των μη ελέξιμων ποσών με την επόμενη πληρωμή για το έργο. Στα τέλη του 2012 είχε εκτελεστεί το 92 % και το 60 % των προσαρμογών στο πλαίσιο του 6ου ΠΠ και του 7ου ΠΠ αντίστοιχα. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλειονότητα των προσαρμογών που παραμένουν σε εκκρεμότητα σχετίζεται με ελέγχους οι οποίοι ολοκληρώθηκαν το 2012, τα εν λόγω ποσοστά κρίνονται ικανοποιητικά.

8.33. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εντοπίζονται συστηματικά σφάλματα, η Επιτροπή εφαρμόζει διορθώσεις βάσει αναγωγής. Στα τέλη του 2012, είχε εκτελεστεί το 78 % και το 37 % των διορθώσεων βάσει αναγωγής στο πλαίσιο του 6ου ΠΠ και του 7ου ΠΠ αντίστοιχα. Οι περισσότερες από τις περιπτώσεις του 7ου ΠΠ άνοιξαν το 2012 και, ως εκ τούτου, η διόρθωση θα είναι δυνατό να εφαρμοστεί από το 2013 και εξής. Όσον αφορά το 6ο ΠΠ, πρέπει ακόμα να εκτελεστούν 1 506 διορθώσεις βάσει αναγωγής από σύνολο 7 101 περιπτώσεων. Από τις περιπτώσεις αυτές, οι 1 336 σχετίζονται με ελέγχους που έκλεισαν το 2011 ή και νωρίτερα.

8.34. Συχνά δεν τηρούνται οι προθεσμίες που επιβάλλονται στις εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες για την ολοκλήρωση των ελέγχων. Επίσης, σημαντικές καθυστερήσεις σημειώνονται στην ολοκλήρωση των ελέγχων που διενεργούν οι ελεγκτές της Επιτροπής. Μολονότι οι καθυστερήσεις αυτές είναι συχνά αποτέλεσμα παραγόντων που κείνται εκτός του ελέγχου της Επιτροπής, η στενότερη παρακολούθηση θα μπορούσε να συμβάλει στον περιορισμό τους.

8.35. Η στρατηγική κατασταλτικών ελέγχων που εφαρμόζει η Επιτροπή για τα ΠΠ στον τομέα της έρευνας έχει σχεδιαστεί για να παρέχει αξιοπιστία σε πολυετή βάση και συμβάλλει στη μείωση του αναπομένοντος ποσοστού σφάλματος όσον αφορά τα ΠΠ. Η ίδια η στρατηγική αποτελεί ισχυρό στοιχείο των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου της Επιτροπής. Ωστόσο, λόγω του πολυετούς χαρακτήρα της, δεν επιφέρει μείωση του ποσοστού σφάλματος εντός του οικονομικού έτους.

8.34. Η Επιτροπή έχει θεσπίσει πρόσθετα μέτρα για τη μείωση των καθυστερήσεων στην ολοκλήρωση των ελέγχων.

Ωστόσο, οι δικαιούχοι διαβιβάζουν κατά τακτά χρονικά διαστήματα πρόσθετες πληροφορίες μετά τις επισκέψεις ελέγχου ή ζητούν χρονική παράταση για να προβούν στη διαδικασία αντιπράθεσης, πράγμα που προκαλεί καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των ελέγχων. Επιπλέον, ορισμένοι έλεγχοι ενδέχεται είτε να απαιτούν εντατικές διαβουλεύσεις, ώστε να διασφαλίζεται η υιοθέτηση συνεπών θέσεων σε όλες τις περιπτώσεις, είτε να εξαρτώνται από την παροχή νομικών συμβουλών.

Η Επιτροπή έλαβε την απόφαση να αποδέχεται έγγραφα και άλλα επιχειρήματα από τους δικαιούχους, ακόμη και εάν αυτά υποβάλλονται καθυστερημένα. Η απόφαση αυτή, η οποία μπορεί να επηρεάσει την έγκαιρη ολοκλήρωση των ελέγχων, σκοπό έχει να εξασφαλίσει επαρκή δικαιώματα υπεράσπισης για τους δικαιούχους και να δώσει προτεραιότητα στην καλύτερη δυνατή στήριξη για την επιστήμη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρόγραμμα διά βίου μάθησης

8.36. Το Συνέδριο έλεγξε τις διαδικασίες της Επιτροπής όσον αφορά το κλείσιμο συμφωνιών με τις ΕΜΣ στο πλαίσιο του LLP, βάσει δείγματος 10 συμφωνιών που έκλεισαν. Ο έλεγχος επικεντρώθηκε στην εξέταση του κατά πόσον η Επιτροπή διέθετε ασφαλή βάση για το κλείσιμο και κάλυπτε την εμβέλεια των ελέγχων που διενεργήθηκαν (συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών και μη οικονομικών πτυχών), τον διαχωρισμό των καθηκόντων, τον υπολογισμό του τελικού επιλέξιμου ποσού και την εκκαθάριση των προχρηματοδοτήσεων που καταγράφονται στο λογιστικό σύστημα της Επιτροπής.

8.37. Σε όλες τις ελεγχθείσες περιπτώσεις, το Συνέδριο θεωρεί ότι η Επιτροπή προέβη στις κατάλληλες εκτιμήσεις και αξιολογήσεις των σχετικών φακέλων και ότι διέθετε επαρκή στοιχεία για το κλείσιμο των συμφωνιών. Το δείγμα των πράξεων που υπέβαλε στις σχετικές δοκιμασίες το Συνέδριο περιελάμβανε τρία έργα στο πλαίσιο συμφωνιών του LLP που έκλεισαν το 2012. Το Συνέδριο δεν διαπίστωσε σημαντικά σφάλματα στις εν λόγω πράξεις.

8.38. Οι διαδικασίες ελέγχου που εφαρμόζει η ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού σε σχέση με το κλείσιμο συμφωνιών με ΕΜΣ στο πλαίσιο του LLP θεωρούνται αποτελεσματικές.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2012**

8.39. Για την υπό εξέταση ομάδα πολιτικής:

- βάσει των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι 3,9 % και
- τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου που εξετάστηκαν όσον αφορά τα ΠΠ στον τομέα της έρευνας αξιολογούνται ως μερικώς αποτελεσματικά. Το ελεγχθέν σύστημα εποπτείας και ελέγχου στο πλαίσιο του LLP αξιολογείται ως αποτελεσματικό.

8.40. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες που έγιναν δεκτές περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

8.39. Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντηση που έδωσε στο σημείο 1.11, στο οποίο επεξηγεί τις επιπτώσεις ενός πολυετούς πλαισίου για την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Ως συνέπεια της λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της στους τομείς πολιτικής που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, η Επιτροπή εφάρμοσε ανακτήσεις ύψους 120 εκατ. ευρώ το 2012.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζει, εξεταζόμενα από τη σκοπιά της διαχείρισης —δηλαδή με βάση τη στάθμιση, αφενός, των στόχων της νομιμότητας και κανονικότητας και, αφετέρου, παραμέτρων που σχετίζονται με την αναλογικότητα σε σχέση με τον κίνδυνο και την αποδοτικότητα κόστους των ελέγχων— παρέχουν επαρκή διασφάλιση, με τις επιφυλάξεις που έχουν διατυπωθεί από τους κύριους διατάκτες στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητάς τους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συστάσεις

8.41. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκδόσεις του παρουσιάζεται στο **παράρτημα 8.3**. Στις ετήσιες εκδόσεις του για τα οικονομικά έτη 2009 και 2010, το Συνέδριο διατύπωσε επτά συστάσεις, εκ των οποίων η μία δεν ίσχυε πλέον. Η Επιτροπή εφάρμοσε πλήρως δύο από αυτές, ενώ τέσσερις εφαρμόστηκαν ως επί το πλείστον.

8.42. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2012, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή τα εξής:

— **Σύσταση 1:** Να εντείνει περαιτέρω τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση των σφαλμάτων που διαπιστώθηκαν στις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές, καθώς και στις εκκαθαρίσεις, εφιστώντας ιδιαίτερως την προσοχή των δικαιούχων και των ανεξάρτητων ελεγκτών στους κανόνες επιλεξιμότητας και την υποχρέωση των δικαιούχων να τεκμηριώνουν όλες τις δηλωθείσες δαπάνες.

— **Σύσταση 2:** Να υπενθυμίσει στους συντονιστές των έργων στο πλαίσιο των ΠΠ στον τομέα της έρευνας την υποχρέωσή τους να διανέμουν τα κονδύλια που λαμβάνουν στους άλλους εταίρους του έργου χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

— **Σύσταση 3:** Να επανεξετάσει τις περιπτώσεις των αδυναμιών στους προληπτικούς ελέγχους που διαπίστωσε το Συνέδριο, προκειμένου να αξιολογήσει εάν απαιτείται η τροποποίησή τους.

— **Σύσταση 4:** Να περιορίσει τις καθυστερήσεις στη διενέργεια κατασταλτικών ελέγχων και να αυξήσει το ποσοστό εφαρμογής για τις περιπτώσεις αναγωγής.

8.42.

Η Επιτροπή διεξήγαγε ενημερωτική εκστρατεία με σκοπό να υπενθυμίσει στους δικαιούχους και στους ελεγκτές τους τους κανόνες επιλεξιμότητας. 1 700 άτομα συμμετείχαν σε 10 σεμινάρια το 2012, εκ των οποίων τουλάχιστον 235 ελεγκτές. Μια εκδήλωση στη Γερμανία διοργανώθηκε αποκλειστικά για ελεγκτές. 1 170 άτομα παρακολούθησαν 10 εκδηλώσεις έως το 2013, εκ των οποίων περίπου 180 ήταν ελεγκτές. Τρεις επιπλέον εκδηλώσεις έχουν προγραμματισθεί για το υπόλοιπο του 2013.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα συνεχίσουν να επικοινωνούν με τους αρμόδιους για την πιστοποίηση ελεγκτές σε περιπτώσεις όπου οι κατασταλτικοί έλεγχοι της Επιτροπής εντοπίζουν ουσιώδεις αποκλίσεις μεταξύ των πιστοποιημένων δηλώσεων δαπανών και των δικών της πορισμάτων.

Εξάλλου, η Επιτροπή θα προσπαθήσει επίσης να αντιμετωπίσει το ζήτημα κατά το στάδιο της ανάθεσης, φροντίζοντας ώστε οι συμμετέχοντες να έχουν επίγνωση των συνηθέστερων σφαλμάτων που εντοπίζονται στις δηλώσεις δαπανών.

Το ζήτημα εξετάζεται επίσης στην πρόταση για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», στην οποία περιλαμβάνεται σειρά απλουστεύσεων που θα μπορούσαν να μειώσουν τον εγγενή κίνδυνο σφαλμάτων.

Το ζήτημα της κατανομής των κονδυλίων υπάγεται στις διατάξεις της συμφωνίας κοινοπραξίας που συνάπτεται από τους δικαιούχους, στην οποία η Επιτροπή δεν αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος. Εντούτοις, η Επιτροπή υπενθυμίζει τακτικά στους συντονιστές αυτή την υποχρέωση που υπέχουν.

Η Επιτροπή συνεχίζει να επανεξετάζει τους προληπτικούς ελέγχους που διενεργεί. Η βελτίωση των προληπτικών ελέγχων χωρίς να επιβάλλεται πρόσθετος διοικητικός φόρτος στους δικαιούχους, με παράλληλη μέριμνα ώστε να καταβάλλονται γρήγορα οι πληρωμές στους ερευνητές, παραμένει διαρκώς το ζητούμενο.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες για να μειώσει τις καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των ελέγχων και να ολοκληρώσει την παρέκταση των πορισμάτων των ελέγχων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

— **Σύσταση 5:** Να ενισχύσει τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου για τα ΠΥΠ-ΤΠΕ του ΠΑΚ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η στρατηγική εξειδικευμένων ελέγχων για τα μη ερευνητικά έργα εφαρμόστηκε καθ' όλη την περίοδο 2012-2013 με στόχο τη διενέργεια 215 ελέγχων επί μη ερευνητικών έργων (συμπεριλαμβανομένων των ΠΥΠ-ΤΠΕ) έως το 2017. Όλοι αυτοί οι έλεγχοι θα επικεντρώνονται σε δικαιούχους με χαρακτηριστικά υψηλού κινδύνου.

Σημειωτέον εξάλλου ότι η Επιτροπή θέσπισε μια στρατηγική λογιστικού ελέγχου ειδικά για μη ερευνητικά χρηματοδοτούμενα έργα (συμπεριλαμβανομένων των ΠΥΠ-ΤΠΕ). Το 2012, κινήθηκαν 27 τέτοιοι κατασταλτικοί έλεγχοι και το 2013 άλλοι 15. Περισσότεροι έλεγχοι μη ερευνητικών έργων θα κινήθούν το δεύτερο εξάμηνο του 2013. Η Επιτροπή εφαρμόζει και στα ΠΥΠ-ΤΠΕ του ΠΑΚ τους ίδιους προληπτικούς ελέγχους που εφαρμόζει στα άλλα προγράμματα χρηματοδότησης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

8.43. Σκοπός του Ταμείου εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις, το οποίο παρέχει εγγυήσεις για δάνεια της ΕΕ προς μη κράτη μέλη, είναι η ικανοποίηση των απαιτήσεων των πιστωτών της ΕΕ σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων εκ μέρους του δικαιούχου δανείου και η αποφυγή άμεσης προσφυγής στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η διοικητική διαχείριση του Ταμείου ασκείται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων (ΓΔ ECFIN), ενώ η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) είναι αρμόδια για την ταμειακή διαχείρισή του.

8.44. Σύμφωνα με τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2012, την 31η Δεκεμβρίου 2012, το καθαρό ενεργητικό του Ταμείου ανερχόταν σε 1 845 εκατομμύρια ευρώ ⁽¹⁰⁾, έναντι 1 475 εκατομμυρίων ευρώ την 31η Δεκεμβρίου 2011. Κατά τη διάρκεια του έτους, ζητήθηκε καταβολή εγγύησης ύψους 24 εκατομμυρίων ευρώ.

8.45. Η ΕΤΕπ και η Επιτροπή χρησιμοποιούν έναν δείκτη αναφοράς για να εξετάζουν την ετήσια απόδοση του Ταμείου. Το 2012, η απόδοση του χαρτοφυλακίου του Ταμείου ανήλθε σε 7,796 %, ποσοστό που αντιστοιχεί σε απόδοση 394 μονάδων βάσης άνω του δείκτη αναφοράς.

⁽¹⁰⁾ Το συνολικό καθαρό ενεργητικό του Ταμείου πριν την ενοποίηση ανερχόταν σε 1 865,5 εκατομμύρια ευρώ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ»

	2012					2011	2010	2009					
	6ο ΠΠ	7ο ΠΠ	LLP	Λοιπά	Σύνολο								
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ													
Σύνολο πράξεων:	11	79	21	39	150	86	73	226					
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ⁽¹⁾ ⁽²⁾													
Ποσοστό των πράξεων οι οποίες βάσει των σχετικών δοκιμασιών διαπιστώθηκε ότι:													
δεν περιέχουν σφάλματα	27 %	(3)	39 %	(31)	62 %	(13)	77 %	(30)	51 %	(77)	51 %	61 %	72 %
περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα	73 %	(8)	61 %	(48)	38 %	(8)	23 %	(9)	49 %	(73)	49 %	39 %	28 %
Ανάλυση των πράξεων που περιέχουν σφάλματα													
Ανάλυση ανά είδος σφάλματος													
Μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα	25 %	(2)	31 %	(15)	37 %	(3)	33 %	(3)	32 %	(23)	38 %	33 %	33 %
Προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα:	75 %	(6)	69 %	(33)	63 %	(5)	67 %	(6)	68 %	(50)	62 %	67 %	61 %
Επιλεξιμότητα	100 %	(6)	100 %	(33)	100 %	(5)	100 %	(6)	100 %	(50)	98 %	97 %	52 %
Πραγματική υπόσταση	0 %	(0)	0 %	(0)	0 %	(0)	0 %	(0)	0 %	(0)	0 %	6 %	7 %
Ακρίβεια	0 %	(0)	0 %	(0)	0 %	(0)	0 %	(0)	0 %	(0)	2 %	3 %	38 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ													

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ»

Αξιολόγηση των εξετασθέντων συστημάτων

Σύστημα	Προληπτικοί έλεγχοι βάσει εγγράφων	Πιστοποίηση ελέγχου	Κατασταλτικοί δημοσιο-νομικοί έλεγχοι	Συνολική αξιολόγηση
Προγράμματα-πλαίσια έρευνας (ΠΠ)	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	ά.α. ⁽¹⁾	Μερικώς αποτελεσματικό

Σύστημα	Κλείσιμο	Συνολική αξιολόγηση
Πρόγραμμα διά βίου μάθησης (LLP)	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό

⁽¹⁾ Βλέπε σημείο 8.35.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2010	Το Συνέδριο συστήνει στην Επιτροπή: — στον τομέα των ΠΠ έρευνας:							
	Σύσταση 1: i) να αντλήσει διδάγματα από την ορθή πρακτική της ΓΔ INFSO όσον αφορά τη μέθοδο κατασταλτικού ελέγχου βάσει ανάλυσης κινδύνου που εφαρμόζει, για την περαιτέρω ενίσχυση των προληπτικών ελέγχων της Επιτροπής με στόχο τον εντοπισμό των πληρωμών με σχετικά υψηλό επίπεδο κινδύνου, και		X					
	Σύσταση 2: ii) με στόχο την περαιτέρω αύξηση της αξιοπιστίας των πιστοποιητικών ελέγχου, να εντείνει τις προσπάθειές της για την ευαισθητοποίηση των ανεξάρτητων ελεγκτών ως προς τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών, ιδίως ενημερώνοντάς τους σχετικά με τις περιπτώσεις μη εντοπισμού των μη επιλέξιμων δαπανών. (σημείο 6.51)		X					
	Σύσταση 3: — στον τομέα του LLP, να εξακολουθήσει να δίνει έμφαση στη διενέργεια πρωτοβάθμιων ελέγχων. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο να διασφαλίζεται ότι οι εθνικές μονάδες συντονισμού ελέγχουν τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό φακέλων που απαιτεί η Επιτροπή και ότι το σύνολο των ελέγχων τεκμηριώνεται κατάλληλα. (σημείο 6.51)	X						

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντι-κειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2009	Το Συνέδριο ενθαρρύνει την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειες της για τη διασφάλιση της αυστηρής εφαρμογής των αποτελεσματικών συστημάτων ελέγχου. Στο πλαίσιο του ισχύοντος νομικού πλαισίου, η Επιτροπή θα πρέπει: Σύσταση 4: α) να διασφαλίσει ότι οι ανεξάρτητοι ελεγκτές οι οποίοι έχουν πιστοποιήσει εσφαλμένα τις δηλώσεις δαπανών ενημερώνονται σχετικά με τα κριτήρια επιλεξιμότητας των δηλωθεισών δαπανών με σκοπό να βελτιωθεί η αξιοπιστία των πιστοποιητικών ελέγχου τα οποία εκδίδουν· Σύσταση 5: β) να αναθεωρήσει τη λειτουργία του συστήματος πιστοποίησης των μεθόδων υπολογισμού κόστους που χρησιμοποιούν οι δικαιούχοι και να ενθαρρύνει τους δικαιούχους να υποβάλουν τη μέθοδο υπολογισμού κόστους που χρησιμοποιούν για εκ των προτέρων πιστοποίηση· Σύσταση 6: γ) να μειώσει τις εκκρεμότητες όσον αφορά την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, επιβάλλοντας κυρώσεις όπου απαιτείται. (σημεία 5.49 και 8.32) Σύσταση 7: Το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή να συνεχίσει να ενισχύει τους ελέγχους στα κλεισίματα ώστε να διασφαλίζεται ο εντοπισμός και η διόρθωση των σφαλμάτων και να αποτρέπεται η επανεμφάνιση σφαλμάτων που έχουν εντοπιστεί στο παρελθόν. (σημείο 7.20)		X			X		

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Διοικητικές και λοιπές δαπάνες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	9.1-9.7
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	9.4-9.5
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	9.6-9.7
Κανονικότητα των πράξεων	9.8
Αποτελεσματικότητα των συστημάτων	9.9
Ειδικές παρατηρήσεις για θεσμικά και λοιπά όργανα	9.10-9.16
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	9.11-9.12
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	9.13-9.14
Ελεγκτικό Συνέδριο	9.15
Άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα	9.16
Συμπέρασμα και συστάσεις	9.17-9.19
Το συμπέρασμα για το 2012	9.17
Συστάσεις	9.18-9.19
Παράρτημα 9.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για την ομάδα πολιτικής «Διοικητικές και λοιπές δαπάνες»	
Παράρτημα 9.2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων για την ομάδα πολιτικής «Διοικητικές και λοιπές δαπάνες»	
Παράρτημα 9.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για την ομάδα πολιτικής «Διοικητικές και λοιπές δαπάνες»	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

9.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου όσον αφορά τις διοικητικές και λοιπές δαπάνες των θεσμικών και λοιπών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στον **πίνακα 9.1** παρουσιάζονται τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα εξετασθέντα θεσμικά και λοιπά όργανα, καθώς και με τις σχετικές δαπάνες κατά το 2012.

Πίνακας 9.1 — Διοικητικές και λοιπές δαπάνες — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το έτος 2012

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές	Μορφή διαχείρισης
Διοικητικές και λοιπές δαπάνες	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	6 456	Άμεση κεντρική
	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	1 623	Άμεση κεντρική
	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης	731	Άμεση κεντρική
	Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	524	Άμεση κεντρική
	Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	343	Άμεση κεντρική
	Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο	136	Άμεση κεντρική
	Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	127	Άμεση κεντρική
	Επιτροπή των Περιφερειών	96	Άμεση κεντρική
	Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	9	Άμεση κεντρική
	Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	7	Άμεση κεντρική
Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος		10 052	
– προπληρωμές ⁽¹⁾		264	
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽¹⁾		197	
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού		9 985	
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το οικονομικό έτος		10 366	

⁽¹⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομέρειες βλέπε κεφάλαιο 1, σημεία 1.6 και 1.7).
Πηγή: ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2012.

9.2. Το παρόν κεφάλαιο καλύπτει επίσης τις δαπάνες οι οποίες στον γενικό προϋπολογισμό χαρακτηρίζονται ως επιχειρησιακές, μολονότι, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, σκοπός τους είναι μάλλον η λειτουργία των διοικητικών υπηρεσιών της Επιτροπής παρά η εφαρμογή πολιτικής.

9.3. Το Συνέδριο καταρτίζει χωριστές εκθέσεις σχετικά με τους οργανισμούς και τα λοιπά όργανα της ΕΕ, καθώς και σχετικά με τα Ευρωπαϊκά Σχολεία ⁽¹⁾. Η εντολή του Συνεδρίου δεν περιλαμβάνει τον δημοσιονομικό έλεγχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

⁽¹⁾ Η ειδική ετήσια έκθεση του Συνεδρίου σχετικά με τα Ευρωπαϊκά Σχολεία υποβάλλεται στο Ανώτατο Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Σχολείων και κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Οι ειδικές ετήσιες εκθέσεις του Συνεδρίου σχετικά με τους οργανισμούς και τα λοιπά όργανα της ΕΕ δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής

9.4. Οι διοικητικές και λοιπές δαπάνες περιλαμβάνουν τις δαπάνες που αφορούν τους ανθρώπινους πόρους (μισθοί, επιδόματα και συντάξεις), οι οποίες αντιστοιχούν στο 60 % του συνόλου των διοικητικών και λοιπών δαπανών, καθώς και τις δαπάνες για κτίρια, εξοπλισμό, ενέργεια, επικοινωνίες και τεχνολογία των πληροφοριών.

9.5. Σε γενικές γραμμές, το Συνέδριο θεωρεί τη συγκεκριμένη ομάδα πολιτικής ως τομέα χαμηλού κινδύνου. Οι βασικοί κίνδυνοι που αφορούν τις διοικητικές και λοιπές δαπάνες είναι η μη συμμόρφωση με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, εκτέλεσης των συμβάσεων, πρόσληψης και υπολογισμού μισθών και επιδομάτων.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

9.6. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2** του **παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο των διοικητικών και λοιπών δαπανών, επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- ο σχετικός έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 151 πληρωμών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο **παράρτημα 1.1**, σημείο 6. Το δείγμα σχεδιάστηκε κατά τέτοιον τρόπο ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων που πραγματοποιήσαν τα θεσμικά και λοιπά όργανα στο πλαίσιο της συγκεκριμένης ομάδας πολιτικής. Το 2012, το δείγμα αποτελείτο από 91 πράξεις πληρωμής μισθών, συντάξεων και σχετικών επιδομάτων και 60 πληρωμές στο πλαίσιο συμβάσεων που αφορούν κτίρια και λοιπές δαπάνες·
- η αξιολόγηση των συστημάτων κάλυψε τη συμμόρφωση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου ⁽²⁾ που εφαρμόζει κάθε θεσμικό και λοιπό όργανο με τις απαιτήσεις του δημοσιονομικού κανονισμού. Επιπλέον, το Συνέδριο έλεγξε διαδικασίες πρόσληψης έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων, καθώς και διαδικασιών σύναψης συμβάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·
- η επισκόπηση ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων τεσσάρων από τις γενικές διευθύνσεις και υπηρεσίες της Επιτροπής ⁽³⁾ που φέρουν την κύρια ευθύνη για τις διοικητικές δαπάνες.

⁽²⁾ Προληπτικοί και κατασταλτικοί έλεγχοι, λειτουργία εσωτερικού ελέγχου, αναφορά των εξαιρέσεων και πρότυπα εσωτερικού ελέγχου.

⁽³⁾ Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινων Πόρων και Ασφάλειας, Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων, Γραφείο Υποδομής και Διοικητικής Υποστήριξης στις Βρυξέλλες και Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.7. Το Ελεγκτικό Συνέδριο υποβάλλεται σε έλεγχο από εξωτερική εταιρεία ελέγχου ⁽⁴⁾ η οποία εξέδωσε έκθεση ελέγχου σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις για το οικονομικό έτος από την 1η Ιανουαρίου 2012 έως την 31η Δεκεμβρίου 2012, καθώς και έκθεση αξιοπιστίας σχετικά με την κανονικότητα της χρήσης των πόρων του Συνεδρίου και τις ελεγκτικές διαδικασίες που ίσχυαν για το οικονομικό έτος από την 1η Ιανουαρίου 2012 έως την 31η Δεκεμβρίου 2012 (βλ. σημείο 9.15).

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

9.8. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών πράξεων συνοψίζονται στο **παράρτημα 9.1**. Από τις 151 πράξεις που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο, μία περιείχε σφάλμα. Το Συνέδριο, βάσει των σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικώς, εκτιμά ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 0 % ⁽⁵⁾.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

9.9. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 9.2**.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ

9.10. Οι ειδικές παρατηρήσεις που ακολουθούν παρουσιάζονται κατά θεσμικό ή λοιπό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις εκτιμήσεις που παρουσιάζονται στα σημεία 9.8 και 9.9. Μολονότι δεν επηρεάζουν ουσιωδώς τις διοικητικές δαπάνες ως σύνολο, είναι σημαντικές στο πλαίσιο κάθε επιμέρους θεσμικού ή λοιπού οργάνου.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**Πρόσληψη έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων**

9.11. Στο πλαίσιο του ελέγχου εξετάστηκαν 15 διαδικασίες πρόσληψης για τις οποίες δεν διαπιστώθηκαν σφάλματα ή αδυναμίες.

⁽⁴⁾ PricewaterhouseCoopers, Société à responsabilité limitée, Réviseur d'Entreprises.

⁽⁵⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι 0 %.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Σύναψη συμβάσεων

9.12. Στο πλαίσιο του ελέγχου εξετάστηκαν 18 διαδικασίες σύναψης συμβάσεων. Σε γενικές γραμμές, δεν εντοπίστηκαν σοβαρά σφάλματα ή αδυναμίες. Ωστόσο, λόγω διοικητικών σφαλμάτων διαπιστώθηκαν αδυναμίες, οι οποίες αφορούσαν, σε μία περίπτωση, τη διαχείριση και την τεκμηρίωση της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων και, σε μια άλλη περίπτωση, την εφαρμογή ενός κριτηρίου ανάθεσης.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο**Πρόσληψη έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων**

9.13. Στο πλαίσιο του ελέγχου εξετάστηκαν 15 διαδικασίες πρόσληψης για τις οποίες δεν διαπιστώθηκαν σφάλματα ή αδυναμίες.

Σύναψη συμβάσεων

9.14. Στο πλαίσιο του ελέγχου εξετάστηκαν 15 διαδικασίες σύναψης συμβάσεων. Σε γενικές γραμμές, δεν εντοπίστηκαν σοβαρά σφάλματα ή αδυναμίες. Ωστόσο, λόγω σφαλμάτων στον σχεδιασμό της διαδικασίας, διαπιστώθηκαν αδυναμίες οι οποίες αφορούσαν, σε μία περίπτωση, την εφαρμογή μιας διαδικασίας με διαπραγμάτευση και, σε μια άλλη περίπτωση, την εφαρμογή ενός κριτηρίου επιλογής.

Ελεγκτικό συνέδριο

9.15. Η έκθεση του εξωτερικού ελεγκτή ⁽⁶⁾ αναφέρει ότι, κατά τη γνώμη των ελεγκτών, «οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν αληθή και ακριβοδίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου την 31η Δεκεμβρίου 2012, της χρηματοοικονομικής επίδοσής του και των ταμειακών ροών του για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή».

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

9.12. Το Κοινοβούλιο σημείωσε τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου σε αυτές τις μεμονωμένες περιπτώσεις και δόθηκαν οι κατάλληλες οδηγίες για διαχείριση των μελλοντικών διαδικασιών. Όσον αφορά τα κριτήρια ανάθεσης, το Κοινοβούλιο παρατηρεί ότι παρατηρεί ότι η διαδικασία αφορούσε σύμβαση χωρίς μεγάλη αξία, η οποία ανατέθηκε στον προσφέροντα τη χαμηλότερη τιμή.

⁽⁶⁾ Βλέπε την έκθεση του εξωτερικού ελεγκτή σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις, η οποία αναφέρεται στο σημείο 9.7.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα

9.16. Ο έλεγχος δεν εντόπισε σημαντικές αδυναμίες στα θέματα που εξετάστηκαν όσον αφορά την Επιτροπή, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών, τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή, τον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ). Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε, πάντως, ότι εξακολουθούν να υπάρχουν κάποιες αδυναμίες στην Επιτροπή και στην ΕΥΕΔ όσον αφορά τη διαχείριση των κοινωνικών επιδομάτων.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

9.16. Το προσωπικό έχει την υποχρέωση να δηλώσει στο Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης Ατομικών Δικαιωμάτων (ΡΜΟ) οποιαδήποτε αλλαγή της οικογενειακής του κατάστασης και τυχόν επιδόματα από άλλες πηγές. Προκειμένου να μειωθούν οι αδυναμίες που μπορεί να προκύψουν λόγω έλλειψης προνοητικότητας ή λόγω αμέλειας ορισμένων μελών του προσωπικού ως προς το θέμα αυτό, το ΡΜΟ προβλέπει ορισμένες υπενθυμίσεις, ελέγχους και συστήματα πληροφορικής, όπου αυτό είναι εφικτό, όπως:

- εκ των υστέρων ελέγχους,
- αυτόματη ηλεκτρονική επικαιροποίηση των ποσών των επιδομάτων που λαμβάνονται από άλλες πηγές: το 90 % του πληθυσμού καλύπτεται ήδη, οι τελευταίες χώρες θα καλυφθούν μέχρι το τέλος του 2014,
- ελέγχους στο πλαίσιο υφισταμένων διαδικασιών (έναρξη καθηκόντων/λήξη καθηκόντων),
- ανάπτυξη των προβλεπόμενων ενοτήτων εξυπηρέτησης χρηστών στο SYSPER 2 (θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2013).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΕΔ

9.16. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης υπογραμμίζει ότι:

- Το ΡΜΟ (Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων) έλεγξε με επιτυχία τη ρύθμιση APP («επιδόματα που εισπράττονται από άλλες πηγές») όσον αφορά το προσωπικό της ΕΥΕΔ που εργάζεται στην έδρα και στην αντιπροσωπεία.
- Από την αρχή του 2013, το ΡΜΟ, όταν πραγματοποιεί τις αυτόματες επικαιροποιήσεις του, συμπεριλαμβάνει κατ' αρχήν συστηματικά το προσωπικό στην έδρα και στην αντιπροσωπεία.
- Αυτό συνέβη επανειλημμένα για το προσωπικό βελγικής υπηκοότητας.
- Η ρύθμιση εφαρμόστηκε και στις άλλες υπηκοότητες σε διαδοχικές φάσεις. Τον Μάιο του 2013 για την Ιρλανδία και κατά τους επόμενους μήνες για τη Γαλλία, τις Κάτω Χώρες και τη Φινλανδία.
- Η Σουηδία, η Αυστρία, η Ρουμανία και η Ουγγαρία προβλέπονται για το 2014.
- Επιπλέον, τον Σεπτέμβριο, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης θα απευθύνει μήνυμα για να υπενθυμίσει στο προσωπικό την υποχρέωσή του να ενημερώνει τις δηλώσεις του.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Το συμπέρασμα για το 2012

9.17. Για τη συγκεκριμένη ομάδα πολιτικής,

- από τις δοκιμασίες πράξεων προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος στον πληθυσμό είναι μηδενικό και
- μολοντί το Συνέδριο διαπίστωσε ορισμένα σφάλματα και αδυναμίες (σημεία 9.11 έως 9.16), τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου που εξετάστηκαν μειώνουν πιθανώς το ποσοστό σφάλματος των αρχικών αιτημάτων πληρωμών σε αποδεκτά επίπεδα. Επομένως, τα εν λόγω συστήματα αξιολογούνται ως αποτελεσματικά.

Τα συνολικά αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου καταδεικνύουν ότι οι εγκριθείσες δαπάνες δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα.

Συστάσεις

9.18. Στο **παράρτημα 9.3** παρουσιάζεται το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις που διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκδόσεις. Στις ετήσιες εκδόσεις για τα οικονομικά έτη 2009 και 2010, το Συνέδριο είχε διατυπώσει εννέα συστάσεις. Τέσσερις από αυτές δεν επανεξετάστηκαν φέτος, σύμφωνα με την προσέγγιση της εκ περιτροπής εξέτασης που ακολουθεί το Συνέδριο. Μία σύσταση υλοποιήθηκε πλήρως από τα οικεία θεσμικά όργανα, δύο υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον και άλλες δύο υλοποιήθηκαν εν μέρει.

9.19. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2012, το Συνέδριο συνιστά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο (βλέπε σημεία 9.12 και 9.14) να διασφαλίσουν ότι οι διατάκτες θα βελτιώσουν τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εφαρμογή των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων μέσω κατάλληλων ελέγχων και καλύτερης καθοδήγησης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

9.18. Βλ. απάντηση στο σημείο 9.16.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

9.19. Το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχουν θεσπίσει ένα στερεό συγκεντρωτικό πλαίσιο συμβάσεων προμηθειών το οποίο προσαρμόστηκε πρόσφατα στον νέο δημοσιονομικό κανονισμό και τους κανόνες εφαρμογής του, θα ενισχυθεί δε με τον σχεδιασμό νέων υποδειγμάτων συμβάσεων και προσκλήσεων υποβολής προσφορών, καθώς και τη διοργάνωση ειδικών σειρών μαθημάτων κατάρτισης για τον τρόπο προσδιορισμού και εφαρμογής των κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ»

2012				2011	2010	2009
Δαπάνες σχετικές με το προσωπικό	Δαπάνες σχετικές με τα κτίρια	Λοιπές δαπάνες (ενέργεια, επικοινωνίες, τεχνολογία πληροφοριών κ.λπ.)	Σύνολο			

ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Σύνολο πράξεων:	91	17	43	151	56	58	57
-----------------	----	----	----	-----	----	----	----

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ⁽¹⁾ ⁽²⁾

Ποσοστό (αριθμός) πράξεων οι οποίες βάσει των σχετικών δοκιμασιών διαπιστώθηκε ότι:

δεν περιέχουν σφάλματα	100 %	(91)	100 %	(17)	98 %	(42)	99 %	(150)	93 %	93 %	93 %
περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα	0 %	(0)	0 %	(0)	2 %	(1)	1 %	(1)	7 %	7 %	7 %

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος	0 %
------------------------------	-----

⁽¹⁾ Προς διευκόλυνση της κατανόησης τομέων με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός της αυτής ομάδας πολιτικής, το δείγμα διατέθηκε σε επιμέρους τμήματα. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών αντιστοιχούν στην ποσοστιαία αναλογία κάθε επιμέρους τμήματος εντός της ομάδας πολιτικής.

⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεως αντιστοιχούν στον αριθμό των πράξεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ»

Αξιολόγηση των εξετασθέντων συστημάτων

Σύστημα	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	Άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα	Συνολική αξιολόγηση
Προσλήψεις, μισθοί και συντάξεις	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό
Σύναψη συμβάσεων	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο					Απάντηση του οργάνου
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς			
2010	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Πρόσληψη έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων Το Κοινοβούλιο οφείλει να μεριμνά για την κατάρτιση της κατάλληλης τεκμηρίωσης προς υποστήριξη των αποφάσεων πρόσληψης.	Από την ενδελεχή εξέταση δείγματος προσλήψεων έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων (βλέπε σημείο 9.11) δεν προέκυψε κάποια παρατήρηση.					
	Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή Πρόσληψη έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή οφείλει να μεριμνά για την τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας που ορίζονται στις προκηρύξεις κενών θέσεων.			Το Συνέδριο επεσήμανε ότι, με βάση τη συγκεκριμένη σύσταση, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έλαβε μέτρα για την ενοποίηση και την ενίσχυση των κανόνων που διέπουν τις προσλήψεις. Στο πλαίσιο της προσέγγισης της εκ περιτροπής ενδελεχούς εξέτασης των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των θεσμικών οργάνων, ο τομέας των προσλήψεων θα ελεγχθεί εκ νέου τα επόμενα χρόνια.			
	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Σύναψη συμβάσεων Το Κοινοβούλιο οφείλει να μεριμνά ώστε οι διατάκτες να έχουν στη διάθεσή τους κατάλληλους ελέγχους και καλύτερη καθοδήγηση με στόχο τη βελτίωση του σχεδιασμού, του συντονισμού και της εφαρμογής των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων.			Από την ενδελεχή εξέταση δείγματος διαδικασιών σύναψης συμβάσεων (βλέπε σημείο 9.12) προέκυψε ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σφάλματα στον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εφαρμογή των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων.			
	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (*) Σύναψη συμβάσεων Η Επιτροπή οφείλει να μεριμνά ώστε οι διατάκτες να έχουν στη διάθεσή τους κατάλληλους ελέγχους και καλύτερη καθοδήγηση με στόχο τη βελτίωση του σχεδιασμού, του συντονισμού και της εφαρμογής των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων.						

(*) Στο πλαίσιο της προσέγγισης της εκ περιτροπής ενδελεχούς εξέτασης των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των θεσμικών οργάνων, η παρακολούθηση των εν λόγω συστάσεων θα πραγματοποιηθεί τα επόμενα χρόνια.

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο					Απάντηση του οργάνου
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς			
2010	Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (*) Σύναψη συμβάσεων Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή οφείλει να μεριμνά ώστε οι διατάκτες να έχουν στη διάθεσή τους κατάλληλους ελέγχους και καλύτερη καθοδήγηση με στόχο τη βελτίωση του σχεδιασμού, του συντονισμού και της εφαρμογής των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων.						
	Επιτροπή των Περιφερειών (*) Σύναψη συμβάσεων Η Επιτροπή των Περιφερειών οφείλει να μεριμνά ώστε οι διατάκτες να έχουν στη διάθεσή τους κατάλληλους ελέγχους και καλύτερη καθοδήγηση με στόχο τη βελτίωση του σχεδιασμού, του συντονισμού και της εφαρμογής των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων.						
2009	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Καταβολή κοινωνικών επιδομάτων στους υπαλλήλους Πρέπει να ζητείται από τους υπαλλήλους να υποβάλλουν ανά ενδεδειγμένα χρονικά διαστήματα έγγραφα που να βεβαιώνουν την προσωπική τους κατάσταση. Επιπλέον, το Κοινοβούλιο πρέπει να εφαρμόσει σύστημα για την έγκαιρη παρακολούθηση και τον έλεγχο αυτών των εγγράφων.		Όπως αναφέρθηκε στο παράρτημα 9.3 της ετήσιας έκθεσης για το 2011, το Κοινοβούλιο εφάρμοσε μέτρα για τον περιορισμό του κινδύνου. Στο πλαίσιο του ελέγχου του Συνεδρίου δεν διαπιστώθηκαν νέες αδυναμίες. Ωστόσο, εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος πραγματοποίησης πληρωμών εσφαλμένως ή αχρεωστήτως, δεδομένου ότι το ισχύον σύστημα βασίζεται στις δηλώσεις των υπαλλήλων.				Τα μέτρα που ελήφθησαν για την περίοδο 2012 επέτρεψαν τη βελτίωση του ποσοστού απαντήσεων κατά την ετήσια διαδικασία ηλεκτρονικής επικύρωσης/ενημέρωσης των προσωπικών στοιχείων των υπαλλήλων. Οι δηλώσεις των υπαλλήλων συμπληρώνονται, όπου απαιτείται, από τα κατάλληλα δικαιολογητικά.
	Επιτροπή — ΓΔ Relex Καταβολή κοινωνικών επιδομάτων και παροχών στους υπαλλήλους Πρέπει να ζητείται από τους υπαλλήλους να υποβάλλουν ανά ενδεδειγμένα χρονικά διαστήματα στις υπηρεσίες της Επιτροπής έγγραφα που να αποδεικνύουν την προσωπική τους κατάσταση. Επιπλέον, η ΓΔ RELEX πρέπει να εφαρμόσει σύστημα για την έγκαιρη παρακολούθηση και τον έλεγχο αυτών των εγγράφων.			Όπως αναφέρθηκε στο παράρτημα 9.3 της ετήσιας έκθεσης			

(*) Στο πλαίσιο της προσέγγισης της εκ περιτροπής ενδελχούς εξέτασης των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των θεσμικών οργάνων, η παρακολούθηση των εν λόγω συστάσεων θα πραγματοποιηθεί τα επόμενα χρόνια.

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο					Απάντηση του οργάνου
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς			
2009	Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων Καταβολή κοινωνικών επιδομάτων στους υπαλλήλους Πρέπει να ζητείται από τους υπαλλήλους να υποβάλλουν ανά ενδεδειγμένα χρονικά διαστήματα έγγραφα που να αποδεικνύουν την προσωπική τους κατάσταση. Σχετικά με το θέμα αυτό, ο Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων πρέπει να βελτιώσει το σύστημά του για την έγκαιρη παρακολούθηση και τον έλεγχο αυτών των εγγράφων.		Όπως αναφέρθηκε στο παράρτημα 9.3 της ετήσιας έκθεσης για το 2011, ο Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων εφάρμοσε μέτρα για τον περιορισμό του κινδύνου σε συνεργασία με το Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων (PMO) της Επιτροπής. Στο πλαίσιο του ελέγχου του Συνεδρίου δεν διαπιστώθηκαν νέες αδυναμίες. Ωστόσο, εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος πραγματοποίησης εσφαλμένων ή αχρεωστήτως καταβληθεισών πληρωμών, δεδομένου ότι το ισχύον σύστημα βασίζεται στις δηλώσεις των υπαλλήλων.				Ο ΕΠΠΔ λαμβάνει δεόντως υπόψη τα αποτελέσματα της ανάλυσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου και θα συνεχίσει να βελτιώνει το σύστημα έγκαιρης παρακολούθησης και ελέγχου του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	10.1-10.4
Μέρος 1 — Η κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τα επιτεύγματα πολιτικής στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, μολονότι εξελίσσεται, εξακολουθεί να είναι περιορισμένη	10.5-10.19
Εισαγωγή	10.5-10.6
Η κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τα επιτεύγματα πολιτικής χρήζει βελτίωσης	10.7-10.16
Η διαχείριση των επιδόσεων, καθώς και η κοινοποίηση των σχετικών στοιχείων, εξελίσσονται και ελήφθησαν ορισμένα διορθωτικά μέτρα αλλά είναι πολύ νωρίς ακόμη για να αξιολογηθούν τα αποτελέσματά τους	10.17-10.19
Μέρος 2 — Έκθεση αξιολόγησης των οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει των ήδη επιτευχθέντων αποτελεσμάτων	10.20-10.24
Μέρος 3 — Αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων του Συνεδρίου	10.25-10.44
Εισαγωγή	10.25-10.27
Η εφαρμογή στόχων SMART στα προγράμματα δαπανών, συνοδευόμενων από κατάλληλους δείκτες επιδόσεων, δεν χαρακτηρίζεται από συνέπεια	10.28-10.31
Αδυναμίες στη συνάφεια, την αξιοπιστία και τον έγκαιρο χαρακτήρα των στοιχείων που αφορούν τις επιδόσεις	10.32-10.36
Η βιωσιμότητα των έργων της ΕΕ απειλούνταν σε πολλές περιπτώσεις	10.37-10.44
Συμπεράσματα και συστάσεις	10.45-10.51
Συμπεράσματα	10.45-10.49
Συστάσεις	10.50-10.51
Παράρτημα 10.1 — Ειδικές εκθέσεις που εγκρίθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο το 2012	
Παράρτημα 10.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για την επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

10.1. Το παρόν κεφάλαιο πραγματεύεται τις επιδόσεις και διαιρείται σε τρία μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου όσον αφορά τα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων ορισμένων γενικών διευθυντών της Επιτροπής. Το δεύτερο μέρος αναφέρεται στη δεύτερη και την τρίτη έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής⁽¹⁾. Στο τρίτο μέρος επισημαίνονται ορισμένα από τα κύρια θέματα που προέκυψαν από τις ειδικές εκθέσεις⁽²⁾ του Συνεδρίου σχετικά με τις επιδόσεις κατά το 2012, καθώς και τα διδάγματα που μπορούν να αντληθούν από αυτές.

10.2. Οι επιδόσεις αξιολογούνται βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (οικονομία, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα)⁽³⁾. Η μέτρηση των επιδόσεων αποτελεί βασικό στοιχείο ολόκληρης της διαδικασίας δημόσιας παρέμβασης και καλύπτει τις εισροές (τα οικονομικά, ανθρώπινα, υλικά, οργανωτικά ή ρυθμιστικά μέσα που είναι αναγκαία για την υλοποίηση του προγράμματος), τις υλοποιήσεις (τα παραδοτέα του προγράμματος), τα αποτελέσματα (τις άμεσες επιδράσεις του προγράμματος στους άμεσους δικαιούχους ή αποδέκτες) και τον αντίκτυπο (μακροπρόθεσμες αλλαγές στην κοινωνία, οι οποίες αποδίδονται στη δράση της ΕΕ).

10.1. Η Επιτροπή δίνει αυξανόμενη προσοχή στην αποτίμηση των επιδόσεων και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με αυτές. Η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις θεωρείται μια εξελισσόμενη πρακτική. Η ανακοίνωση με τίτλο «Συγκεφαλαιωτική έκθεση των επιτευγμάτων της Επιτροπής όσον αφορά τη διαχείριση το 2012» [COM(2013) 334 final της 5ης Ιουνίου 2013] ορίζει μια σειρά από πρωτοβουλίες για την περαιτέρω ενίσχυση της διαχείρισης των επιδόσεων στην Επιτροπή. Για την πλήρη εμπέδωση της εν λόγω προοδευτικής ανάπτυξης της αντίληψης για τις επιδόσεις θα χρειαστούν αρκετά χρόνια, εν μέρει διότι πρέπει να αναπτυχθούν νέα στατιστικά και άλλα εργαλεία.

⁽¹⁾ Το άρθρο 318 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει ότι η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση αξιολόγησης των οικονομικών της Ένωσης βασισμένη στα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί.

⁽²⁾ Οι ειδικές εκθέσεις του Συνεδρίου καλύπτουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς και τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης. Διατίθενται στον ιστότοπο του Συνεδρίου (<http://eca.europa.eu>).

⁽³⁾ Άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που καταργήθηκε από το άρθρο 30 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (που άρχισε να εφαρμόζεται την 1η Ιανουαρίου 2013) (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.3. Σε πολλούς τομείς του προϋπολογισμού της ΕΕ, το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο είναι περίπλοκο και το ενδιαφέρον δεν εστιάζεται στις επιδόσεις. Παρά την προβαλλόμενη επικέντρωση στα αποτελέσματα, οι προτάσεις νέων κανονισμών για το κοινό στρατηγικό πλαίσιο (ΚΣΠ) και την κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 εξακολουθούν να βασίζονται ουσιαστικά στις εισροές (με άξονα τις δαπάνες) και, κατά συνέπεια, να προσανατολίζονται περισσότερο στη συμμόρφωση παρά στις επιδόσεις ⁽⁴⁾. Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, λόγου χάριν, στον κανονισμό καθορίζεται ένα ευρύ φάσμα ανόμοιων στόχων, στους οποίους δεν περιλαμβάνονται τα αναμενόμενα αποτελέσματα, ο αντίκτυπός τους ή οι συναφείς δείκτες ⁽⁵⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.3. Οι νέοι κανονισμοί για την ΚΓΠ εξασφαλίζουν πράγματι μια πιο προσανατολισμένη στις επιδόσεις προσέγγιση, και στο πλαίσιο του δεύτερου πυλώνα:

- Το σχέδιο κανονισμού ΕΓΤΑΑ δεν περιλαμβάνει ποσοτικούς στόχους σε επίπεδο ΕΕ, αλλά απαιτεί κάθε Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) να οικοδομείται γύρω από την επίτευξη των ποσοτικών στόχων, οι οποίοι συνδέονται άμεσα με τους στόχους που καθορίζονται στον κανονισμό. Οι δείκτες που θα χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των στόχων αυτών θα θεσπιστούν στην εκτελεστική πράξη.
- Εκτός αυτού, οι βασικές προγραμματισμένες υλοποιήσεις θα υπόκεινται σε ένα πλαίσιο επιδόσεων, όπως προβλέπεται στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων.

Όσον αφορά τους προτεινόμενους κανονισμούς για τα ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Επενδύσεων, ο προσανατολισμός στα αποτελέσματα έχει συμπεριληφθεί ως βασικό στοιχείο. Οι απαιτητικές και καινοτόμες προτάσεις περιλαμβάνουν:

- μια ενισχυμένη λογική παρέμβασης που συνδέει τους στόχους που έχει θέσει η Ένωση με τους δεσμευτικούς και συγκεκριμένους στόχους που έχουν θέσει τα κράτη μέλη,
- για πρώτη φορά, ειδικούς για την παρέμβαση εκ των προτέρων καθορισμένους όρους για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των επενδύσεων,
- καθοριστικά διευρυμένους μακροοικονομικούς όρους,
- μια ανανεωμένη προσέγγιση στην αξιολόγηση, με βάση τον σχεδιασμό, την υποχρέωση εκτίμησης των επιπτώσεων κάθε τμήματος του προγράμματος, καθώς και τη χρήση νέων μεθόδων, και
- ένα υποχρεωτικό πλαίσιο επιδόσεων, συμπεριλαμβανομένου ενός αποθεματικού επιδόσεων.

⁽⁴⁾ Γνώμη αριθ. 7/2011 σχετικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, τα οποία καλύπτονται από το κοινό στρατηγικό πλαίσιο, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ C 47 της 17.2.2012), σημείο 6, καθώς και γνώμη αριθ. 1/2012 σχετικά με ορισμένες προτάσεις κανονισμών που αφορούν την κοινή γεωργική πολιτική για την περίοδο 2014-2020, σημείο 8 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁵⁾ Γνώμη αριθ. 1/2012, σημείο 8.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.4. Για μεγάλα τμήματα του προϋπολογισμού της ΕΕ, κυρίως το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και τα ταμεία του τομέα της συνοχής (ΚΣΠ), το μέγιστο ποσό των δαπανών που προβλέπονται για τους τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) ⁽⁶⁾ κατανέμεται ετησίως στα κράτη μέλη. Όπως έχει επισημάνει το Συνέδριο και στο παρελθόν, δεν είναι εύκολο να εξασφαλιστούν ικανοποιητικά αποτελέσματα, από άποψη ποιότητας, από καθεστώς των οποίων τα κονδύλια προ-διατίθενται στα κράτη μέλη ⁽⁷⁾, όταν μάλιστα η απορρόφηση αυτών των κονδυλίων δεν αποτελεί ρητά εκπεφρασμένο στόχο ⁽⁸⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.4. Τα νέα ΠΑΑ θα οικοδομούνται γύρω από την επίτευξη ποσοτικοποιημένων στόχων (που συνδέονται με τους στόχους του κανονισμού). Η κατανομή του προϋπολογισμού στα διάφορα μέτρα θα είναι σύμφωνη με τους στόχους αυτούς, εξασφαλίζοντας τη συνοχή μεταξύ των στόχων που πρέπει να επιτευχθούν και των προγραμματισμένων μέσων για την επίτευξή τους. Εκτός αυτού, η Επιτροπή θα διατηρεί ένα αποθεματικό επιδόσεων, το οποίο θα αξιοποιείται μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο της περιόδου προγραμματισμού, όταν οι διαχειριστικές αρχές είναι σε θέση να αποδείξουν ότι τα ΠΑΑ έχουν επιτύχει τα προκαθορισμένα ορόσημα. Συνεπώς, προωθείται ενεργά ο πρωταρχικός στόχος της επίτευξης των επιμέρους στόχων.

Η κατανομή του προϋπολογισμού ανά κράτος μέλος είναι απαραίτητη για τους σκοπούς του προγραμματισμού, και ιδίως για την εκ των προτέρων ποσοτικοποίηση των στόχων, η οποία δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί διαφορετικά. Τα κονδύλια πρέπει να κατανέμονται αναλογικά προς τις ανάγκες που πρέπει να αντιμετωπιστούν στα διάφορα κράτη μέλη.

⁽⁶⁾ Το τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ 2007-2013) που συμφωνήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθορίζει τα ανώτατα ετήσια ποσά των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων ανά κατηγορία δαπανών, καθώς και τα ανώτατα ετήσια ποσά των πιστώσεων πληρωμών. Αυτές οι κατηγορίες δαπανών είναι οι έξι τομείς του ΠΔΠ [παραδείγματος χάριν, «Ανταγωνιστικότητα για ανάπτυξη και απασχόληση» (υποτομέας 1 Α) ή «Συνοχή για ανάπτυξη και απασχόληση» (υποτομέας 1 Β)].

⁽⁷⁾ Βάσει κριτηρίων καθοριζόμενων από το Συμβούλιο, η Επιτροπή προβαίνει σε κατανομή ανά κράτος μέλος (εθνικά κονδύλια), παραδείγματος χάριν, για την αγροτική ανάπτυξη [απόφαση 2009/545/ΕΚ της Επιτροπής, της 7ης Ιουλίου 2009, για τον καθορισμό της ετήσιας κατανομής, ανά κράτος μέλος, του ποσού που αναφέρεται στο άρθρο 69, παράγραφος 2α, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου σχετικά με τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και για την τροποποίηση της απόφασης 2006/636/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 181 της 14.7.2009, σ. 49)] ή για τον στόχο που αφορά την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση [απόφαση 2006/593/ΕΚ της Επιτροπής, της 4ης Αυγούστου 2006, για τον καθορισμό ενδεικτικής κατανομής, ανά κράτος μέλος, των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων στο πλαίσιο του στόχου «περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» κατά την περίοδο 2007-2013 (ΕΕ L 243 της 6.9.2006, σ. 32)].

⁽⁸⁾ Γνώμη αριθ. 7/2011, σημείο 4.

**ΜΕΡΟΣ 1 — Η ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΙΣ
ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ, ΜΟΛΟΝΟΤΙ
ΕΞΕΛΙΣΣΕΤΑΙ, ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ**

Εισαγωγή

10.5. Οι διάφορες μορφές διαχείρισης ⁽⁹⁾ που αφορούν την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, μαζί με τους διαφορετικούς ρόλους των διαφόρων ΓΔ, υποδηλώνουν ότι η Επιτροπή διαδραματίζει ποικίλους διαφορετικούς ρόλους και αναλαμβάνει διάφορες αρμοδιότητες. Αυτά πρέπει, μεταξύ άλλων, να λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή, όταν αυτή θέτει στόχους όσον αφορά τις επιδόσεις και καθορίζει δείκτες στα σχετικά σχέδια διαχείρισης, καθώς και όταν κοινοποιεί τις συναφείς πληροφορίες στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας.

10.6. Το Συνέδριο εξέτασε τις διάφορες απαιτήσεις και διαδικασίες κοινοποίησης στοιχείων που αφορούν τα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένης της σχετικής καθοδήγησης, και ανέλυσε τα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας (μέρος 1), για το οικονομικό έτος 2012, της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (ΓΔ COMP), της Γενικής Διεύθυνσης Κινητικότητας και Μεταφορών (ΓΔ MOVE) και της Γενικής Διεύθυνσης Θαλάσσιων Υποθέσεων και Αλιείας (ΓΔ MARE). Ειδικότερα, το Συνέδριο αξιολόγησε κατά πόσον οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας παρέχουν χρήσιμα στοιχεία σχετικά με την ετήσια συμβολή των εν λόγω ΓΔ στα επιτεύγματα πολιτικής ⁽¹⁰⁾. Η ανάλυση βασίστηκε στις απαιτήσεις που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, τα πρότυπα εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής και τις οδηγίες που εκδίδει η Γενική Γραμματεία της Επιτροπής και η Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού (ΓΔ BUDG) σχετικά με τα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας.

10.5. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν κληθεί να καθορίσουν στα σχέδια διαχείρισής τους τους στόχους που καθορίζουν τις αναμενόμενες επιπτώσεις και αποτελέσματα. Οι στόχοι αυτοί αφορούν συνήθως κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζονται με διάφορα μέσα, μεταξύ άλλων με χρηματοδοτική παρέμβαση, κανονιστικές ενέργειες ή ενέργειες επιβολής του νόμου.

Εξετάζονται τρόποι βελτίωσης της διαφάνειας με την καλύτερη περιγραφή στα σχέδια διαχείρισης των υποχρεώσεων που εκπληρώνει η Επιτροπή σε σχέση με τις επιχειρησιακές δραστηριότητές της.

⁽⁹⁾ Ο δημοσιονομικός κανονισμός που ίσχυε το 2012 προέβλεπε πέντε μορφές διαχείρισης (άμεση κεντρική, έμμεση κεντρική, επιμερισμένη (κράτη μέλη), αποκεντρωμένη (τρίτες χώρες) και από κοινού). Ο δημοσιονομικός κανονισμός που ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2013 προβλέπει τρεις βασικές μορφές διαχείρισης (άμεση, έμμεση και επιμερισμένη).

⁽¹⁰⁾ Στο κεφάλαιο 8 της ετήσιας έκθεσής του για το οικονομικό έτος 2010, το Συνέδριο εξέτασε τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (ΓΔ AGRI), της ΓΔ Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής (ΓΔ REGIO) και της ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΔ RTD). Στο κεφάλαιο 10 της ετήσιας έκθεσής του για το οικονομικό έτος 2011, εξέτασε την ετήσια έκθεση δραστηριότητας του EuropeAid και, εκ νέου, τις αντίστοιχες εκθέσεις της ΓΔ AGRI και της ΓΔ REGIO. Οι φετινές παρατηρήσεις προσομοιάζουν σε αυτές που διατυπώθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις για το 2010 και το 2011.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τα επιτεύγματα πολιτικής χρήζει βελτίωσης

10.7. Ο δημοσιονομικός κανονισμός απαιτεί από την Επιτροπή να επισυνάπτει δηλώσεις δραστηριοτήτων στο σχέδιο προϋπολογισμού⁽¹⁾ που υποβάλλει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Οι εν λόγω δηλώσεις δραστηριοτήτων πρέπει να περιλαμβάνουν στόχους SMART⁽²⁾ για τις διάφορες δραστηριότητες (τουλάχιστον έναν στόχο για κάθε δραστηριότητα). Οι στόχοι αυτοί πρέπει να μετρώνται με δείκτες. Οι στόχοι και οι δείκτες χρησιμοποιούνται σε μεγάλο βαθμό από τους γενικούς διευθυντές άμεσα ως στόχοι των σχεδίων διαχείρισής τους.

10.8. Εν συνεχεία, στο μέρος 1 των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων τους, οι γενικοί διευθυντές οφείλουν να αναφέρουν τα επιτευχθέντα αποτελέσματα και να προσδιορίζουν κατά πόσον αυτά απέφεραν τον προσδοκώμενο αντίκτυπο. Σε επίπεδο Επιτροπής συνολικά, και για το σύνολο των σχεδίων διαχείρισης, έχουν καθοριστεί περί τους 1 000 στόχους και 3 000 δείκτες⁽³⁾.

10.9. Με την εξέταση των σχεδίων διαχείρισης και των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων της ΓΔ COMP, της ΓΔ MOVE και της ΓΔ MARE διαπιστώθηκε ότι η κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τα ετήσια επιτεύγματα πολιτικής εμφανίζει κυρίως τα ακόλουθα προβλήματα:

- α) Οι στόχοι που προέρχονται άμεσα από στρατηγικά έγγραφα πολιτικής ή νομοθετικού περιεχομένου συχνά δεν είναι αρκετά συγκεκριμένοι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν στα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων.
- β) Μόνον οκτώ από τους 52 στόχους πληρούσαν όλα τα κριτήρια SMART.
- γ) Οι δείκτες παρακολούθησης των επιδόσεων χρήζουν βελτίωσης.
- δ) Οι αξιολογήσεις δεν αποτελούν χρήσιμη πηγή αποδεικτικών στοιχείων για την τεκμηρίωση των πληροφοριών σχετικά με τα επιτεύγματα πολιτικής που κοινοποιούνται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων.

10.9. Η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο κατά τα τελευταία έτη, όσον αφορά την υποβολή στοιχείων σχετικά με τα επιτεύγματα πολιτικής και ότι ιδίως οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των Γενικών Διευθύνσεων της περιέχουν πληθώρα χρήσιμων πληροφοριών σχετικά με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις τους στην κοινωνία.

α) Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 10.10.

β) Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 10.12.

δ) Οι διάφορες αξιολογήσεις αποτέλεσαν χρήσιμη πηγή πληροφοριών για τη στήριξη των επιτευγμάτων πολιτικής που αναφέρονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων. Ωστόσο, δεν εξυπηρετούν όλες οι αξιολογήσεις άμεσα τον σκοπό της ετήσια έκθεσης δραστηριοτήτων διότι, για παράδειγμα, καλύπτουν διαφορετικό χρονικό πλαίσιο από το έτος στο οποίο αναφέρεται η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων.

⁽¹⁾ Δημοσιονομικός κανονισμός, άρθρο 38, παράγραφος 3, στοιχείο ε).

⁽²⁾ Ένας στόχος θεωρείται SMART όταν πληροί τα ακόλουθα κριτήρια: «specific, measurable, achievable, relevant and timed», ήτοι όταν είναι ειδικός, μετρήσιμος, εφικτός, συναφής και χρονικά προσδιορισμένος.

⁽³⁾ Η Επιτροπή έχει προτείνει την καθιέρωση «προγραμματικών δηλώσεων» με σκοπό τη μείωση του αριθμού των στόχων και των δεικτών (αρχής γενομένης από τη διαδικασία του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2014).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι στόχοι που προέρχονται άμεσα από στρατηγικά έγγραφα πολιτικής ή νομοθετικού περιεχομένου συχνά δεν είναι αρκετά συγκεκριμένοι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και τα σχέδια διαχείρισης

10.10. Σύμφωνα με τις πάγιες οδηγίες της Επιτροπής για τα σχέδια διαχείρισης του 2012, οι ΓΔ οφείλουν να καθορίζουν γενικούς στόχους συνοδευόμενους από δείκτες αντικτύπου (μακροπρόθεσμα) και ειδικούς στόχους με δείκτες αποτελεσμάτων (μεσοβραχυπρόθεσμα). Οι στόχοι που χρησιμοποιούνται στα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων συχνά αντλούνται κατευθείαν από νομικά κείμενα ή από στρατηγικά έγγραφα πολιτικής. Οι τρεις ΓΔ που εξετάστηκαν αναφέρονταν στον δεσμευτικό χαρακτήρα αυτών των κειμένων προκειμένου να δικαιολογήσουν αυτή την προσέγγιση. Μολονότι οι στόχοι που περιέχονται στα εν λόγω έγγραφα πρέπει όλως ιδιαιτέρως να αποτελούν τη βάση για τον καθορισμό των γενικών στόχων, η ερμηνεία τους εντάσσεται σε πολιτικό πλαίσιο και συχνά δεν είναι αρκετά συγκεκριμένοι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς της ΓΔ (βλέπε πλαίσιο 10.1 για παράδειγμα). Επιπλέον, δεν γινόταν σαφής η συνάφεια μεταξύ γενικών και ειδικών στόχων (ΓΔ COMP και ΓΔ MARE). Σε παρόμοιο συμπέρασμα κατέληξε πρόσφατα η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής, η οποία ανέφερε ότι, σε ορισμένες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, τα στοιχεία που αφορούν τη σχέση μεταξύ των γενικών και των ειδικών στόχων που καθορίζονται στο σχέδιο διαχείρισης είναι ελλιπή.

Πλαίσιο 10.1 — ΓΔ COMP — Στόχος πολιτικής όχι αρκετά συγκεκριμένος σε επίπεδο ΓΔ

Η ΓΔ COMP καθορίζει ως γενικό στόχο «τη στήριξη της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της ανταγωνιστικότητας» και παρακολουθεί την επίτευξή του με αναφορά στο ποσοστό της πραγματικής μεγέθυνσης του ΑΕγχΠ, το ποσοστό απασχόλησης του πληθυσμού ηλικίας μεταξύ 20 και 64 ετών και το ποσοστό του ΑΕγχΠ της ΕΕ που επενδύεται στην έρευνα και την ανάπτυξη.

Χρησιμοποιώντας ως δείκτες αντικτύπου έναν στρατηγικό πολιτικό στόχο και τους συνολικότερους στόχους της Επιτροπής, η ΓΔ COMP δεν μπορεί να αποδείξει τον βαθμό της δικής της συμβολής στην επίτευξη αυτών των στόχων πολιτικής.

10.10. Οι πάγιες οδηγίες για τα σχέδια διαχείρισης απαιτούν την ευθυγράμμιση των γενικών στόχων με τους πολιτικούς στόχους της Επιτροπής μέσω της περαιτέρω διεξοδικής ανάλυσής τους στα σχέδια διαχείρισης. Το σκεπτικό της προσέγγισης αυτής έγκειται στην ανάγκη να διασφαλιστεί ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής παρακολουθούν την επίτευξη των πολιτικών στόχων και των κύριων πολιτικών προτεραιοτήτων της Επιτροπής. Οι στόχοι θα πρέπει να εστιάζουν ως επί το πλείστον στις επιπτώσεις και τα αποτελέσματα, μολονότι αυτά συνήθως οφείλονται μόνο εν μέρει στις δράσεις των υπηρεσιών.

Δεδομένης της καθοριστικής σημασίας τους για τη διασφάλιση της δημόσιας λογοδοσίας της Επιτροπής, οι στόχοι επικεντρώνονται κυρίως στις επιπτώσεις και τα αποτελέσματα, ακόμη και στην περίπτωση που αυτά οφείλονται κατά κανόνα μόνο εν μέρει στις δράσεις των υπηρεσιών και επηρεάζονται από άλλους εξωτερικούς παράγοντες.

Η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο τροποποίησης των πάγιων οδηγιών για τα σχέδια διαχείρισης, προκειμένου να βελτιωθεί η παρουσίαση της σύνδεσης μεταξύ των γενικών και ειδικών στόχων. Βλέπε επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο πλαίσιο 10.1.

Πλαίσιο 10.1 — ΓΔ COMP — Ο στόχος της πολιτικής δεν είναι επαρκώς εστιασμένος σε επίπεδο ΓΔ

Η Επιτροπή αναγνωρίζει την εγγενή μεθοδολογική δυσχέρεια για την απόδειξη μέσω ειδικών για τον ανταγωνισμό ποσοτικών δεικτών επιπτώσεων, αντί της εφαρμογής περισσότερο γενικών δεικτών, όπως η αύξηση του ΑΕΠ, της συμβολής της πολιτικής ανταγωνισμού στην επίτευξη της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Η σχέση μεταξύ αυτού του γενικού στόχου και των δράσεων εφαρμογής της Επιτροπής και των πρωτοβουλιών πολιτικής εξηγείται στις σελίδες 4 και 5 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων για το 2012.

Η ΓΔ COMP καθορίζει ως γενικό στόχο «τη στήριξη της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της ανταγωνιστικότητας», προκειμένου να ενσωματώσει ορθώς τις πολιτικές της ΓΔ σε εκείνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με εσωτερικές οδηγίες της Επιτροπής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.11. Τα σχέδια διαχείρισης δεν καθορίζουν με σαφήνεια τον τρόπο με τον οποίο οι προβλεπόμενες σε κάθε επίπεδο διαχείρισης δραστηριότητες θα συμβάλουν στην επίτευξη των καθοριζόμενων στόχων, λαμβανομένων υπόψη των διατιθέμενων πόρων και των εντοπιζόμενων κινδύνων. Αυτό επηρεάζει αρνητικά τη χρησιμότητα των κοινοποιούμενων πληροφοριών σχετικά με τα επιτεύγματα πολιτικής που περιλαμβάνονται στο μέρος 1 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων. Οι στόχοι καθ' εαυτούς μπορεί να έχουν πρακτική αξία για τον συγκεκριμένο τομέα πολιτικής εντός του οποίου αναπτύσσουν τη δράση τους οι διάφορες ΓΔ, δεν είναι ωστόσο αρκετά συγκεκριμένοι ώστε να καθιστούν δυνατή την παρακολούθηση της επίτευξής τους με την πάροδο του χρόνου (με ενδιάμεσους στόχους, λόγω χάριν).

Μόνον οκτώ από τους 52 στόχους πληρούσαν όλα τα κριτήρια SMART

10.12. Οι στόχοι των ΓΔ πρέπει να καθορίζονται με σαφήνεια και να επικαιροποιούνται όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο. Επίσης πρέπει να διατυπώνονται κατά τρόπο ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθηση της επίτευξής τους. Με άλλα λόγια, οι στόχοι πρέπει να είναι SMART. Εντούτοις, μόνον οκτώ από τους 52 στόχους που εξετάστηκαν πληρούσαν όλα τα κριτήρια SMART (για σχετικό παράδειγμα, βλέπε πλαίσιο 10.2). Μολονότι οι εξετασθέντες στόχοι είχαν πρακτική αξία για τον τομέα πολιτικής εντός του οποίου ανέπτυσαν τη δράση τους οι διάφορες ΓΔ, συχνά δεν ήταν τόσο ειδικοί, μετρήσιμοι ή χρονικά προσδιορισμένοι ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθησή τους.

Πλαίσιο 10.2 — Στόχοι της ΓΔ MOVE

Στόχος που πληροί τα κριτήρια SMART

Η «εφαρμογή ενός βασικού δικτύου μεταφορών μέχρι το 2030» αποτελεί στόχο της ΓΔ MOVE. Ο στόχος αυτός είναι ειδικός, χρονικά προσδιορισμένος και συναφής. Ο μετρήσιμος χαρακτήρας του στόχου αυτού εκφράζεται με ποσοτικοποιημένους όρους στο σχέδιο διαχείρισης και την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (παραδείγματος χάριν, «εξάλειψη πέντε σημείων συμφόρησης στους βασικούς άξονες μεταφορών μέχρι το 2017»).

Στόχος που δεν πληροί τα κριτήρια SMART

Ένας από τους ειδικούς στόχους που παρουσίασε η ΓΔ MOVE στο σχέδιο διαχείρισης για το 2012 είναι «η προώθηση μιας σύγχρονης αστικής κινητικότητας». Ο στόχος αυτός δεν είναι SMART. Δεν είναι ούτε ειδικός, διότι δεν παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις απαιτούμενες αλλαγές, ούτε μετρήσιμος ή χρονικά προσδιορισμένος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.11. Η Επιτροπή εξετάζει τρόπους για να βελτιώσει την παρουσίαση εντός των σχεδίων διαχείρισης της σύνδεσης μεταξύ των δράσεων που διενεργούν οι υπηρεσίες και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συμμόρφωση με τα κριτήρια SMART είναι επαρκής, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάλληλη παρακολούθηση της προόδου ως προς την επίτευξη των στόχων. Επιπλέον, σε πολλές περιπτώσεις, οι επιπτώσεις και τα αποτελέσματα είναι δυνατό να αποτιμώνται στο πλαίσιο πολυετούς προοπτικής.

10.12. Κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια SMART, οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο σχέδιο διαχείρισης πρέπει να αναλύονται στο σύνολό τους.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις θα πρέπει να επικεντρώνεται στις πραγματικές ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών και θα πρέπει να είναι αρκετά ευέλικτη ώστε να αντικατοπτρίζει τη διαφορετική φύση των δραστηριοτήτων των υπηρεσιών.

Πλαίσιο 10.2 — Στόχοι της ΓΔ MOVE

Στόχος που δεν είναι SMART

Όσον αφορά τον στόχο για την αστική κινητικότητα, θα θεωρείται ότι έχει επιτευχθεί εάν ο αριθμός των πόλεων που είναι μέλη του φόρουμ CIVITAS ανέλθει στα 250 έως 270 μέλη έως το 2015. Όλες οι απαραίτητες πληροφορίες είναι, ως εκ τούτου, στη διάθεση του αναγνώστη και ο στόχος μπορεί στην πράξη να θεωρηθεί ειδικός, μετρήσιμος, εφικτός, κατάλληλος και χρονικά προσδιορισμένος, δηλ. SMART.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.13. Οι ενδιάμεσοι στόχοι καθιστούν δυνατή την εξακρίβωση του κατά πόσον η επίτευξη ενός μακροπρόθεσμου στόχου οδεύει προς τη σωστή κατεύθυνση. Οι μακροπρόθεσμοι στόχοι πρέπει να συνοδεύονται από μεσοπρόθεσμους ή ετήσιους ενδιάμεσους στόχους. Στο σχέδιο διαχείρισης για το 2012, η ΓΔ MARE έδωσε δύο ενδιάμεσους στόχους οι οποίοι είχαν ήδη επιτευχθεί το 2011. Όσον αφορά τους υπόλοιπους ενδιάμεσους στόχους που χρησιμοποίησε η ΓΔ MARE, η συνάφειά τους με την επίτευξη των αντίστοιχων μακροπρόθεσμων στόχων δεν ήταν προφανής. Η ΓΔ MOVE, στο σχέδιο διαχείρισης για το 2012, χρησιμοποίησε τέσσερις ενδιάμεσους στόχους στο πλαίσιο των μακροπρόθεσμων στόχων που προέβλεπαν την επίτευξη επιμέρους στόχων σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή στο μέλλον (2020 και 2050). Ωστόσο, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2012 δεν περιλαμβάνονταν στοιχεία σχετικά με έναν από τους εν λόγω επιμέρους στόχους ο οποίος προέβλεπε την επίτευξη ενδιάμεσου στόχου το 2012, χωρίς να αναφέρεται ο σχετικός λόγος.

Οι δείκτες παρακολούθησης των επιδόσεων χρήζουν βελτίωσης

10.14. Η επιλογή δεικτών πρέπει να βασίζεται σε έννοιες όπως η συνάφεια, ο μετρήσιμος χαρακτήρας και η διαθεσιμότητα έγκαιρων και αξιόπιστων στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις. Στο μέτρο του δυνατού, οι δείκτες αυτοί πρέπει να καθορίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια «RACER»⁽¹⁴⁾. Δείκτες που οποίοι μετρούν επακόλουθα τα οποία οι ΓΔ ελάχιστα μπορούν να επηρεάσουν πρέπει να συνοδεύονται από άλλους δείκτες οι οποίοι να μετρούν άμεσα τις δραστηριότητες των ΓΔ.

10.15. Και οι τρεις ΓΔ διαθέτουν τουλάχιστον έναν δείκτη επιδόσεων ανά στόχο, προκειμένου να διευκολύνονται στην παρακολούθηση, αξιολόγηση και κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τα επιτεύγματα. Με την εξέταση 15 δεικτών (πέντε για κάθε ΓΔ) διαπιστώθηκε ότι οκτώ δείκτες πληρούσαν επαρκώς τα κριτήρια RACER. Επιπλέον, το Συνέδριο εντόπισε τις ακόλουθες αδυναμίες (βλέπε πλαίσιο 10.3):

- α) δείκτες που βρίσκονταν εκτός πεδίου επιρροής της ΓΔ (ΓΔ MARE, ΓΔ MOVE),
- β) δείκτες για τους οποίους δεν υπήρχαν κατάλληλα στοιχεία (ΓΔ COMP) ή οι οποίοι δεν συνοδεύονταν από ποσοτικούς προσδιορισμένο επιμέρους στόχο (ΓΔ MARE και ΓΔ COMP) ή για τους οποίους, μολονότι υπήρχε ποσοτικός προσδιορισμένος επιμέρους στόχος, αυτός δεν ήταν μετρήσιμος (ΓΔ MARE),
- γ) δείκτες με επιμέρους στόχους χωρίς σαφή συνάφεια του δείκτη με τον επιμέρους στόχο ή δείκτες με επιμέρους στόχους χωρίς πρακτική αξία (ΓΔ MARE και ΓΔ MOVE).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.13. Οι ενδιάμεσοι στόχοι καθιστούν δυνατή μόνο την εξακρίβωση του βαθμού στον οποίο οι αναληφθείσες δράσεις κινούνται προς την επίτευξη μακροπρόθεσμου στόχου, και επισημαίνουν επομένως εάν επιτυγχάνεται η σχεδιασθείσα πρόοδος.

Όσον αφορά τη ΓΔ MOVE, στο σχέδιο διαχείρισης για το 2012 είχαν καθοριστεί ένας μακροπρόθεσμος στόχος (για το 2020) και ένας ενδιάμεσος στόχος για το 2010 σχετικά με τον δείκτη επιπτώσεων «μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις μεταφορές». Ωστόσο, η νομοθεσία στην οποία βασιζόταν ο ενδιάμεσος στόχος καταργήθηκε από την 1η Ιανουαρίου 2012 και, επομένως, ο αντίστοιχος δείκτης δεν αναφερόταν πλέον στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2012. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι μια επεξήγηση στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2012 θα βοηθούσε να διευκρινιστεί ο λόγος για τον οποίο το επίπεδο του ενδιάμεσου στόχου για το 2010 περιλαμβάνεται στο σχέδιο διαχείρισης για το 2012 αλλά όχι στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2012.

10.14. Οι δείκτες πρέπει να είναι συναφείς με τους στόχους τους οποίους αφορούν. Όταν οι στόχοι είναι προσανατολισμένοι στις επιπτώσεις ή στα αποτελέσματα, οι δείκτες που μετρούν μόνο τις άμεσες υλοποιήσεις της ΓΔ είναι υπερβολικά περιοριστικοί για την επαρκή παρακολούθηση της προόδου ως προς την επίτευξη των στόχων αυτών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η αποκλειστική χρήση δεικτών που μετρούν τις άμεσες υλοποιήσεις μιας ΓΔ θα ήταν υπερβολικά περιοριστική και ανεπαρκής να καλύψει την πληθώρα των δραστηριοτήτων της.

10.15. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δείκτες που έχουν παρουσιαστεί παρέχουν εν γένει χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται ως προς την επίτευξη των γενικών στόχων πολιτικής της Επιτροπής, καθώς και για την παρακολούθηση των επιδόσεων.

α) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δείκτες παρουσιάζουν σημαντικές πληροφορίες για την επικοινωνία με εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη και για την παροχή μιας γενικής κατεύθυνσης για τις πολιτικές πρωτοβουλίες και αποφάσεις της Επιτροπής. Ο άμεσος αντίκτυπος μιας πολιτικής πρωτοβουλίας στην επίτευξη ενός στόχου μπορεί συχνά να εκτιμάται μόνο σε μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη βάση.

β) Βλέπε απάντηση στο πλαίσιο 10.3.

γ) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δείκτες που παρουσιάζονται είναι χρήσιμοι. Συμφωνεί, ωστόσο, ότι οι πληροφορίες σχετικά με την επίτευξη των στόχων όσον αφορά τους συγκεκριμένους δείκτες θα πρέπει να επεξηγούνται με μεγαλύτερη σαφήνεια και θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια να το πράξει στο μέλλον (βλέπε επίσης την απάντηση στο πλαίσιο 10.3).

⁽¹⁴⁾ «Relevant, accepted, credible, easy and robust» (κατάλληλοι, αποδεκτοί, έγκυροι, εφικτοί και αδιαμφισβήτητοι), κατά το πρότυπο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής σχετικά με τους στόχους και τους δείκτες επιδόσεων (ΠΕΕ 5).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 10.3 — Παραδείγματα δεικτών

ΓΔ MARE — Δείκτες εκτός πεδίου επιρροής της ΓΔ

Υπάρχουν δείκτες που κείνται εκτός πεδίου επιρροής της ΓΔ MARE, δεδομένου ότι εξαρτώνται από τα αποτελέσματα διεθνών εμπορικών διαπραγματεύσεων. Σε δήλωση περί αποποίησης ευθύνης, η ΓΔ MARE αναφέρει ότι η ολοκλήρωση αυτών των διαπραγματεύσεων δεν εξαρτάται από την ίδια.

ΓΔ COMP — Απουσία κατάλληλων στοιχείων

Ο ειδικός στόχος που συνίσταται στον «αποτελεσματικό εντοπισμό, την επιβολή κυρώσεων, την αποτροπή και την αποκατάσταση των πλέον επιζήμιων πρακτικών που συνεπάγονται στρέβλωση του ανταγωνισμού από επιχειρήσεις που δεν συνιστούν συμπτύξεις» μετράται με έναν μόνο δείκτη αποτελέσματος, τον «δείκτη αναφοράς σχετικά με τα (διαπιστώσιμα) οφέλη υπέρ των πελατών, τα οποία προκύπτουν από τις αποφάσεις της Επιτροπής που απαγορεύουν τις πρακτικές που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό και δεν συνιστούν συμπτύξεις, καθώς και από τις αποφάσεις της Επιτροπής που καθιστούν δεσμευτικές τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις». Ο εν λόγω δείκτης καθορίζεται σύμφωνα με μέθοδο υπολογισμού που εφαρμόζει η ΓΔ COMP για τον ποσοτικό προσδιορισμό των εκτιμώμενων οφελών υπέρ των καταναλωτών. Εντούτοις, η ίδια η ΓΔ COMP δηλώνει ότι αυτός ο δείκτης δεν μετρά την πρόοδο ως προς την επίτευξη του στόχου. Ως εκ τούτου, ο στόχος δεν συνδέεται με δείκτη.

ΓΔ MOVE — Προβλήματα με την παρουσίαση και την ερμηνεία των αποτελεσμάτων της

Ένας από τους δείκτες αντικτύπου που καθόρισε η ΓΔ MOVE για τον γενικό στόχο που αφορούσε τον «εκσυγχρονισμό των υποδομών στον τομέα των μεταφορών και την έξυπνη χρηματοδότησή του» είναι η «μείωση του (μέσου) χρόνου μετακίνησης σε 30 έργα προτεραιότητας του τομέα των ΔΕΔ-Μ χάρη σε βελτίωση των υποδομών χρηματοδοτούμενη από κεφάλαια της ΕΕ» με επιμέρους στόχο τη μείωση κατά 20 % μέχρι το 2020 (σε σύγκριση με το 2011). Ο αντίκτυπος στον πληθυσμό αναφέρεται με ποσοτικούς όρους ως μείωση του χρόνου μετακίνησης. Ωστόσο, ο τρόπος παρουσίασης των τελευταίων γνωστών στοιχείων στην ετήσια έκδοση δραστηριοτήτων για το 2012 δημιουργεί σύγχυση. Η τρέχουσα κατάσταση για τον εν λόγω δείκτη παρουσιάζεται ως εξής: «St-Pölten-Βιέννη: 40 λεπτά, Unterinntal: 15 λεπτά, Βαρκελώνη-Γαλλία: 1 ώρα και 40 λεπτά». Δεν είναι σαφές εάν πρόκειται για τον ήδη επιτευχθέντα το 2012 μειωμένο μέσο χρόνο μετακίνησης ή όντως για τον επιδιωκόμενο για το 2020 επιμέρους στόχο μείωσης του μέσου χρόνου μετακίνησης. Ούτε υπάρχουν στοιχεία όσον αφορά την επίτευξη του επιμέρους στόχου της μείωσης κατά 20 %. Επιπλέον, παρουσιάζονται μόνο τρεις από τις 30 τιμές. Χωρίς περαιτέρω διευκρινίσεις δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί κατά πόσον η επίτευξη του στόχου, όπως αυτή παρακολουθείται μέσω του συγκεκριμένου δείκτη, οδεύει προς τη σωστή κατεύθυνση.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 10.3 — Παραδείγματα δεικτών

ΓΔ MARE — Δείκτες εκτός πεδίου επιρροής της ΓΔ

Ο δείκτης για τις διεθνείς εμπορικές διαπραγματεύσεις υπό ΠΒΔ 1102 είναι κατάλληλος για τη μέτρηση της προόδου ως προς την επίτευξη του εν λόγω ειδικού στόχου, εφόσον υποδεικνύει το αποτέλεσμα των εργασιών της ΓΔ.

Οι κεντρικές υπηρεσίες έχουν επισυνάψει στο σχέδιο διαχείρισης για το 2012 δήλωση περί αποποίησης ευθύνης σύμφωνα με το μέρος 4 των πάγιων οδηγιών.

ΓΔ COMP — Απουσία κατάλληλων στοιχείων

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η ΓΔ COMP δεν προβλέπει επί του παρόντος έναν δείκτη για τη δραστηριότητα της όσον αφορά τις πρακτικές που συνεπάγονται στρέβλωση του ανταγωνισμού από επιχειρήσεις που δεν συνιστούν συμπτύξεις. Τούτο οφείλεται στην περιπλοκότητα του υπολογισμού λόγω του βαθμού απόκλισης που παρατηρείται στις περιπτώσεις αυτές σε σύγκριση με τον πιο ομοιογενή χαρακτήρα άλλων περιπτώσεων, όπως των οριζόντιων συγχωνεύσεων ή συμπτύξεων που συνεπάγονται λιγότερο περίπλοκο υπολογισμό, και στις συνέπειες που θα έχει για τους πόρους ένας τέτοιος πιο περίπλοκος υπολογισμός (σχέση κόστους-οφέλους).

DG MOVE — Δείκτης για τη μείωση του χρόνου μετακίνησης

Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο δείκτης για τη μείωση του χρόνου μετακίνησης είναι άκρως συναφής και ιδιαίτερα χρήσιμος για την αξιολόγηση της επίτευξης του στόχου για τον εκσυγχρονισμό των υποδομών στον τομέα των μεταφορών. Ωστόσο, αναγνωρίζει ότι η πρόοδος όσον αφορά την επίτευξη της μείωσης του χρόνου μετακίνησης για 30 έργα προτεραιότητας του τομέα των ΔΕΔ-Μ θα μπορούσε να έχει επεξηγηθεί με μεγαλύτερη σαφήνεια και θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια να το πράξει στο μέλλον.

Όσον αφορά τις διαδρομές των τριών έργων προτεραιότητας που αναφέρονται, οι χρόνοι μετακίνησης μειώθηκαν κατά 20 έως 60 % το 2012 λόγω μέτρων που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Δεδομένου ότι θα ακολουθήσουν παρεμβάσεις σε περαιτέρω τμήματα έως το 2020, η Επιτροπή αναμένει ότι οι επιμέρους στόχοι θα επιτευχθούν τόσο για το σύνολο των διαδρομών των εν λόγω έργων προτεραιότητας όσο και για άλλα έργα προτεραιότητας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι αξιολογήσεις δεν αποτελούν χρήσιμη πηγή αποδεικτικών στοιχείων για την τεκμηρίωση των πληροφοριών σχετικά με τα επιτεύγματα πολιτικής που κοινοποιούνται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων

10.16. Σύμφωνα με τις πάγιες οδηγίες της Επιτροπής, οι αξιολογήσεις και οι σχετικές με τις αξιολογήσεις αυτές μελέτες πρέπει να αποτελούν πηγή πληροφοριών αναφορικά με τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο. Και οι τρεις ΓΔ περιλαμβάνουν ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις αξιολογήσεις στο πρώτο μέρος των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων για το 2012. Παρ' όλα αυτά, οι πληροφορίες αυτές ήταν συνοπτικές ή περιλαμβάνονταν σε υποσημειώσεις. Με την εξέταση πέντε αξιολογήσεων που ολοκληρώθηκαν το 2012 ή νωρίτερα για καθεμία από τις τρεις ΓΔ που εξετάστηκαν διαπιστώθηκε ότι η αξία τους ως πηγών πληροφοριών σχετικά με τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο ήταν περιορισμένη. Αυτό οφειλόταν σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι οι αξιολογήσεις περιστρέφονταν γύρω από επιχειρησιακά ζητήματα ή στο ότι η Επιτροπή αμφέβαλλε για την ποιότητα των πληροφοριών που διαβίβαζαν οι αρχές των κρατών μελών.

10.16. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της το πόρισμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι το δείγμα των αξιολογήσεων που εξετάστηκαν από το Συμβούλιο προσανατολιζόταν περισσότερο σε επιχειρησιακά ζητήματα και λιγότερο στις επιδόσεις. Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη ότι οι αξιολογήσεις θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο, αναγνωρίζει όμως ότι το επίκεντρο των αξιολογήσεων μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το στάδιο εφαρμογής του υπό αξιολόγηση προγράμματος. Η Επιτροπή παραπέμπει στην έκθεση αξιολόγησης του άρθρου 318 της ΣΛΕΕ, στο πλαίσιο της οποίας παρουσιάζονται αποτελέσματα που καλύπτουν όλους τους τομείς προϋπολογισμού του ΠΔΠ, τόσο ως προς τα επιχειρησιακά ζητήματα κατά τα αρχικά στάδια υλοποίησης των προγραμμάτων όσο και ως προς τον αντίκτυπο, την αποτελεσματικότητα και την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία των προγραμμάτων σε μεταγενέστερο στάδιο της υλοποίησής τους.

Η Επιτροπή θα επιστήσει περισσότερο την προσοχή της στις σχετικές με τις επιδόσεις πτυχές των αξιολογήσεων της και στην αναγκαία υποβολή σχετικών στοιχείων στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της. Επισημαίνει παραδείγματα αξιολογήσεων που παρέχουν ήδη χρήσιμες πληροφορίες για τα επιτεύγματα πολιτικής.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι σημείωσε σημαντική πρόοδο τα τελευταία έτη όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων για τα επιτεύγματα πολιτικής και ότι οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των Γενικών της Διευθύνσεων περιέχουν πληθώρα χρήσιμων πληροφοριών για τους στόχους πολιτικής, τα επιτευχθέντα αποτελέσματα και τον αντίκτυπό τους στην κοινωνία.

Η Επιτροπή μελετά ένα ισχυρότερο και περισσότερο συνεκτικό πλαίσιο, για την παρακολούθηση, αξιολόγηση και υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις των χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ για το επόμενο ΠΔΠ. Η έκθεση του άρθρου 318 για το 2012 περιλαμβάνει σχέδιο δράσης. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι οι πληροφορίες και οι αξιολογήσεις που αυτή θα μπορεί να εκπονεί κάθε έτος στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων της και στη συνολική της υποβολή εκθέσεων για το επόμενο ΠΔΠ θα εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις διατάξεις σχετικά με τις επιδόσεις των νομικών πράξεων που θα εγκριθούν από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τη στήριξη της νέας δέσμης χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

Η διαχείριση των επιδόσεων, καθώς και η κοινοποίηση των σχετικών στοιχείων, εξελίσσονται και ελήφθησαν ορισμένα διορθωτικά μέτρα αλλά είναι πολύ νωρίς ακόμη για να αξιολογηθούν τα αποτελέσματά τους

10.17. Η Γενική Γραμματεία και η ΓΔ BUDG διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο όσον αφορά την παροχή ετήσιων οδηγιών σχετικά με τη δομή και το περιεχόμενο των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων. Επιπλέον, έχουν κεντρικό ρόλο και όσον αφορά τη διαχείριση της ποιότητας (υποστήριξη και παρακολούθηση) των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων που καταρτίζουν οι επιμέρους ΓΔ. Το 2012, η διαδικασία ελέγχου της ποιότητας περιλάμβανε για πρώτη φορά συζητήσεις μεταξύ όλων των ΓΔ, αφενός, και της Γενικής Γραμματείας και της ΓΔ BUDG, αφετέρου, σχετικά με το μέρος 1 του σχεδίου ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.18. Στο πλαίσιο του ελέγχου της σχετικά με τη διαδικασία κατάρτισης των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εν λόγω διαδικασία επικεντρώνεται στη νομιμότητα και κανονικότητα και δεν πραγματεύεται επαρκώς το ζήτημα της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των επιτευγμάτων της εκάστοτε πολιτικής. Ανταποκρινόμενη στα αποτελέσματα του ελέγχου αυτού, τον Μάρτιο του 2013, η Επιτροπή κατάρτισε σχέδιο δράσης για την αποκατάσταση των σημαντικότερων διαπιστωθέντων προβλημάτων, συμπεριλαμβανομένης αναθεώρησης των πάγιων οδηγιών.

10.19. Στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ, η Επιτροπή πρότεινε ένα κοινό πλαίσιο επιδόσεων, τόσο για την ίδια όσο και για τις εθνικές αρχές το οποίο βασίζεται σε προσυμφωνημένους δείκτες υλοποιήσεων και αποτελεσμάτων.

ΜΕΡΟΣ 2 — ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΗΔΗ ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

10.20. Τον Νοέμβριο του 2012 η Επιτροπή δημοσίευσε τη δεύτερη και τον Ιούνιο του 2013 την τρίτη έκθεση αξιολόγησης των οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει των ήδη επιτευχθέντων αποτελεσμάτων (εφεξής «έκθεση αξιολόγησης») ⁽¹⁵⁾. Η κατάρτιση αυτής της έκθεσης από την Επιτροπή επιβάλλεται από τη Συνθήκη, η οποία ορίζει ότι η έκθεση αυτή αποτελεί μέρος των αποδεικτικών στοιχείων βάσει των οποίων το Κοινοβούλιο χορηγεί ετησίως στην Επιτροπή απαλλαγή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού ⁽¹⁶⁾.

10.21. Στις παρατηρήσεις του ⁽¹⁷⁾ σχετικά με τη δεύτερη έκθεση αξιολόγησης το Συνέδριο έκρινε ως βελτίωση τη διευρυνση του πεδίου αναφοράς της σε σύγκριση με την πρώτη έκθεση αξιολόγησης, επισημαίνοντας ότι η έκθεση περιέχει ορισμένες ενδείξεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των προγραμμάτων. Ωστόσο, η έκθεση αξιολόγησης δεν περιείχε επαρκή, συναφή και αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με το τι έχουν επιτύχει οι πολιτικές της ΕΕ και, ως εκ τούτου, δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τον προβλεπόμενο σκοπό της στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής.

10.22. Σε σύγκριση με την πρώτη και τη δεύτερη έκθεση αξιολόγησης, η τρίτη έκθεση χαρακτηρίζεται από ορισμένες βελτιώσεις, στο βαθμό που αντλεί πληροφορίες από περισσότερες πηγές και όχι μόνον από τις εκθέσεις αξιολόγησης, και συγκεκριμένα από τις ειδικές εκθέσεις του Συνεδρίου και τις συστάσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής, καθώς και επειδή προσδιορίζει ορισμένους τομείς που χρήζουν βελτίωσης. Το Συνέδριο εκφράζει την ικανοποίησή του για αυτές τις εξελίξεις. Εντούτοις, η έκθεση αξιολόγησης δεν μπορεί ακόμη να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τον προβλεπόμενο σκοπό της.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.18. Η Επιτροπή θα αναθεωρήσει τις πάγιες οδηγίες σχετικά με την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων. Η αναθεώρηση αυτή θα διασφαλίσει επίσης ότι λαμβάνονται υπόψη η οικονομία, η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα των επιτευγμάτων πολιτικής.

10.21. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει την πρόθεσή της να βελτιώσει περαιτέρω στο μέλλον την έκθεση σε συνεννόηση με την αρμόδια για την απαλλαγή αρχή.

Επίσης, η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με το νέο πλαίσιο επιδόσεων το οποίο θα στηρίζεται στις νομικές βάσεις για το επόμενο ΠΔΠ.

Κατά την προετοιμασία της έκθεσης αξιολόγησης του παρόντος έτους ελήφθησαν υπόψη οι ενδείξεις που έχει παράσχει μέχρι σήμερα το Ελεγκτικό Συνέδριο, στο μέτρο του δυνατού εντός του υφιστάμενου πλαισίου του ΠΔΠ 2007-2013. Η έκθεση αυτή εγκρίθηκε στις 26 Ιουνίου 2013.

10.22. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θετική υποδοχή που επιφύλαξε το Ελεγκτικό Συνέδριο στις εξελίξεις της έκθεσης αξιολόγησης. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή θεωρεί ότι η έκθεση αξιολόγησης μπορεί να αρχίσει να παρέχει επαρκή, συναφή και αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με το τι έχουν επιτύχει οι πολιτικές της ΕΕ, και επομένως να θεωρείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο ως κατάλληλη για τη χρήση για την οποία προορίζεται στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής μόνο αργότερα κατά τη διάρκεια του ΠΔΠ, όταν αρχίσουν να εμφανίζονται οι πρώτες ενδείξεις για τον αντίκτυπο των προγραμμάτων.

⁽¹⁵⁾ Δεύτερη έκθεση αξιολόγησης COM(2012) 675 τελικό· τρίτη έκθεση αξιολόγησης COM(2013) 461 τελικό.

⁽¹⁶⁾ Άρθρα 318 και 319 ΣΛΕΕ.

⁽¹⁷⁾ Επιστολή του Προέδρου του Συνεδρίου προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής: «Απάντηση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου στη δεύτερη έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 318», 21 Δεκεμβρίου 2012 (<http://eca.europa.eu/portal/page/portal/publications/auditreportsandopinions/Otherauditdocuments>).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.23. Το Συνέδριο επισημαίνει ότι η Επιτροπή δεσμεύθηκε να παρουσιάσει, το 2014, νέο πλαίσιο για την κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις επιδόσεις και σημειώνει τις πρωτοβουλίες που έχουν ήδη αναληφθεί για την ενίσχυση αυτής της κοινοποίησης στους κόλπους των υπηρεσιών της. Επιπλέον, η Επιτροπή προβλέπει:

- α) να βελτιώσει την κοινοποίηση στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των γενικών διευθύνσεων της,
- β) να ενισχύσει τη συνάφεια μεταξύ των ετήσιων σχεδίων διαχείρισης και των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων, αφενός, και της έκθεσης αξιολόγησης του άρθρου 318, αφετέρου,
- γ) να εγκρίνει την έκθεση αξιολόγησης παράλληλα με τη συγκεκριμένη έκθεση.

10.24. Τέλος, η τρίτη έκθεση αξιολόγησης συνοδεύεται από σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη της έκθεσης αξιολόγησης του άρθρου 318. Αυτό αναγνωρίζεται από το Συνέδριο ως θετικό βήμα. Ωστόσο, δεν είναι σαφές τι θα σημαίνουν οι δράσεις αυτές στην πράξη. Συγκεκριμένα, το σχέδιο δεν καθορίζει επιμέρους αρμοδιότητες ούτε προθεσμίες για την ολοκλήρωση των αναφερόμενων δράσεων. Το Συνέδριο θα παρακολουθήσει το ζήτημα και θα καταρτίσει έκθεση σχετικά με τον βαθμό στον οποίο η Επιτροπή θα επιτύχει την υλοποίηση του εν λόγω σχεδίου δράσης και θα εξασφαλίσει τις βελτιώσεις που προανήγγειλε όσον αφορά τις μελλοντικές εκθέσεις αξιολόγησης.

ΜΕΡΟΣ 3 — ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εισαγωγή

10.25. Στις ειδικές εκθέσεις του Συνεδρίου εξετάζεται εάν οι αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (σημείο 10.2) εφαρμόζονται όσον αφορά τις δαπάνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Συνέδριο, κατά την επιλογή των θεμάτων επί των οποίων θα καταρτίσει ειδικές εκθέσεις (συγκεκριμένοι τομείς του προϋπολογισμού ή συγκεκριμένα θέματα διαχείρισης) επιδιώκει να εξασφαλίσει τον μέγιστο δυνατό αντίκτυπο, βάσει μιας σειράς κριτηρίων όπως το επίπεδο των σχετικών εσόδων ή δαπανών (σημαντικότητα), οι κίνδυνοι για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και ο βαθμός ενδιαφέροντος των εμπλεκόμενων. Το 2012 το Συνέδριο εξέδωσε ⁽¹⁸⁾ 25 ειδικές εκθέσεις, οι οποίες απαριθμούνται στο **παράρτημα 10.1**.

10.26. Στο παρόν μέρος, το Συνέδριο εξετάζει τα διδάγματα που μπορούν να αντληθούν από τις ειδικές εκθέσεις που εξέδωσε το 2012, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση σε τρία θέματα, τα οποία είναι σημαντικά για την εξασφάλιση των επιθυμητών αποτελεσμάτων και αντικτύπου από την επόμενη γενιά προγραμμάτων δαπανών: στόχοι SMART και κατάλληλοι δείκτες για τα προγράμματα, αξιόπιστες και έγκαιρες πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις τους και βιωσιμότητα των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.23. Με βάση τη νέα γενιά προγραμμάτων δαπανών δύναμει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020, η Επιτροπή θα δώσει οδηγίες στις υπηρεσίες της να περιλαμβάνουν το πλαίσιο επιδόσεων των προγραμμάτων αυτών στα σχέδια διαχείρισής τους για το 2014. Αυτό θα επιτρέψει την υποβολή στοιχείων για τις επιδόσεις στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων που θα εκδοθούν τον Μάρτιο του 2015. Επιπλέον, θα δημιουργηθεί στενότερος σύνδεσμος μεταξύ των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων των Γενικών Διευθύνσεων και της έκθεσης αξιολόγησης που βασίζεται στο άρθρο 318 της ΣΛΕΕ.

10.24. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την αναγνώριση από το Ελεγκτικό Συνέδριο του σχεδίου δράσης ως θετικού βήματος. Υπενθυμίζει την ένδειξη στη έκθεση του παρόντος έτους ότι το σχέδιο δράσης παραμένει προσωρινό όσο εκκρεμεί η θέσπιση των νομικών πράξεων που θα στηρίξουν τα χρηματοδοτικά προγράμματα στο επόμενο ΠΔΠ. Αυτό εξηγεί την έλλειψη συγκεκριμένων επιμέρους ευθυνών και ημερομηνιών ολοκλήρωσης.

⁽¹⁸⁾ «Εξέδωσε» σημαίνει «ενέκρινε προς δημοσίευση».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.27. Τα ζητήματα αυτά έχουν αναπτυχθεί, σε διαφορετικό κάθε φορά βαθμό, και σε άλλες πρόσφατες δημοσιεύσεις του Συνεδρίου⁽¹⁹⁾. Όπως έχει προαναφέρει το Συνέδριο, προκειμένου να εξακριβώνεται εάν οι δαπάνες τις Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα και αντίκτυπο, η Επιτροπή οφείλει να επανεξετάσει τα εφαρμοζόμενα συστήματα κοινοποίησης στοιχείων και λογοδοσίας για την προσεχή περίοδο προγραμματισμού και να προσέξει ιδιαίτερος όχι μόνο τη συμμόρφωση με τους κανόνες, αλλά και την επίτευξη των υλοποιήσεων (αποτελέσματα και αντίκτυπος). Οι στόχοι SMART και οι κατάλληλοι δείκτες, παράλληλα με αξιόπιστες και έγκαιρες πληροφορίες, είναι στοιχεία καθοριστικής σημασίας για ένα τέτοιο σύστημα κοινοποίησης στοιχείων και λογοδοσίας.

Η εφαρμογή στόχων SMART στα προγράμματα δαπανών, συνοδευόμενων από κατάλληλους δείκτες επιδόσεων, δεν χαρακτηρίζεται από συνέπεια

10.28. Ο δημοσιονομικός κανονισμός απαιτεί η επίτευξη των στόχων SMART να παρακολουθείται βάσει δεικτών επίδοσης για όλους τους τομείς δραστηριοτήτων που καλύπτει ο προϋπολογισμός⁽²⁰⁾. Αυτό θα επέτρεπε στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αξιολογούν, όχι μόνο στο τέλος αλλά και σε κρίσιμα ενδιάμεσα στάδια, κατά πόσον επιτυγχάνονται οι προκαθοριζόμενοι στόχοι και εάν είναι πιθανόν να επιτευχθούν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

⁽¹⁹⁾ Γνώμη αριθ. 4/2012 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής για την αξιολόγηση των οικονομικών της Ένωσης βάσει των αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί, σύμφωνα με το άρθρο 318 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (<http://eca.europa.eu>). Βλέπε επίσης γνώμες αριθ. 7/2011 σχετικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, τα οποία καλύπτονται από το κοινό στρατηγικό πλαίσιο, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 και αριθ. 1/2012 σχετικά με ορισμένες προτάσεις κανονισμών που αφορούν την κοινή γεωργική πολιτική για την περίοδο 2014-2020, καθώς και την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2010, σημείο 8.54, και την απάντηση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου στη δεύτερη έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 318.

⁽²⁰⁾ Άρθρο 30, παράγραφος 3, του δημοσιονομικού κανονισμού.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.27. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι τα συστήματα διαχείρισης της θα πρέπει να είναι επαρκώς προγραμματισμένα ώστε να αποτιμούν τα επιτεύγματα και τα αποτελέσματα των δαπανών της ΕΕ και ότι θα πρέπει να εφαρμόζονται κατάλληλα συστήματα παρακολούθησης και ελέγχου για την απόκτηση αξιόπιστων πληροφοριών που θα χρησιμεύουν για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα αποτελέσματα.

Η Επιτροπή εργάζεται για την ανάπτυξη του εσωτερικού συστήματος διαχείρισης στο πλαίσιο του επικείμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) για την περίοδο 2014-2020, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα, καθώς και στις συνολικές επιπτώσεις των προγραμμάτων δαπανών της στην οικονομία και την κοινωνία. Η Επιτροπή θα υιοθετήσει μια νέα αντίληψη περί των επιδόσεων, χρησιμοποιώντας τους στόχους, τους δείκτες, τα πλαίσια παρακολούθησης και αξιολόγησης που ορίζει η νομοθετική αρχή για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού· τούτο θα παράσχει επίσης μια σαφή βάση για την ετήσια υποβολή εκθέσεων της Επιτροπής σχετικά με τις επιδόσεις.

Η Επιτροπή έχει ήδη συμπεριλάβει στις προτάσεις της για τα νέα προγράμματα στο πλαίσιο των ΠΔΠ αρκετά στοιχεία που αποσκοπούν στην επίτευξη ενός ισχυρότερου πλαισίου επιδόσεων, το οποίο θα εστιάζει περισσότερο στην αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα ως προς την επίτευξη των συνολικών στόχων των διαφόρων χρηματοδοτικών προγραμμάτων. Το εν λόγω πλαίσιο επιδόσεων θα έχει αντίκτυπο στα υφιστάμενα μέσα εσωτερικής διαχείρισης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.29. Στην ειδική έκθεσή του σχετικά με την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή έχει αποδείξει ότι είναι δυνατόν να προσδιοριστούν δείκτες σχετικά με τις υλοποιήσεις και τα επακόλουθα των χρηματοδοτούμενων δράσεων ⁽²¹⁾. Οι αρχές που υποβλήθηκαν σε έλεγχο στα κράτη μέλη ήταν υποχρεωμένες να περιλαμβάνουν ποσοτικές προσδιορισμένες υλοποιήσεις. Ωστόσο, μόλις το ήμισυ περίπου των δράσεων που εξετάστηκαν περιλάμβαναν μετρήσιμους επιμέρους στόχους και η πλειονότητα αυτών των περιπτώσεων αναφερόταν μόνο στον αριθμό των έργων ή των συμμετεχόντων αντί σε περισσότερο συγκεκριμένα ζητήματα, όπως το ποσοστό επιτυχίας στην απόκτηση επαγγελματικών προσόντων. Το Συνέδριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, παρ' όλο που η Επιτροπή παρείχε εκτεταμένη καθοδήγηση σχετικά με τους δείκτες, σε τέσσερα από τα πέντε κράτη μέλη διαπιστώθηκαν σημαντικές αδυναμίες όσον αφορά την εισαγωγή στόχων SMART στα προγράμματα, την καθιέρωση των κατάλληλων συστημάτων πληροφορικής για τη συλλογή στοιχείων ή/και την κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με την επίτευξη των επιμέρους στόχων. Κατά συνέπεια, η ικανότητα των εν λόγω κρατών και της Επιτροπής να παρακολουθούν και να κατευθύνουν τα προγράμματα είναι περιορισμένη.

10.30. Η ειδική έκθεση σχετικά με τη μεταρρύθμιση της αγοράς στον αμπελοοικονομικό τομέα κατέδειξε ότι, παρά τις απαιτήσεις για τη διαβίβαση λεπτομερών πληροφοριών και το γεγονός ότι η Επιτροπή λαμβάνει μεγάλο όγκο πληροφοριών από τα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή των διαφόρων μέτρων, ο ρόλος της Επιτροπής όσον αφορά την παρακολούθηση, ο οποίος θα έπρεπε να περιλαμβάνει αξιολόγηση του κατά πόσον η μεταρρύθμιση επιτυγχάνει τους στόχους της, περιορίστηκε από την έλλειψη βασικών δεικτών επιδόσεων ⁽²²⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.29. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης των Υπηκόων Τρίτων Χωρών, η Επιτροπή χρησιμοποιεί διάφορα μέσα για την παρακολούθηση των εθνικών προγραμμάτων, όπως τακτικές επαφές με τα κράτη μέλη και ενδιάμεσες εκθέσεις και εκθέσεις κλεισίματος υλοποίησης. Επιπλέον, τα κράτη μέλη έχουν υποβάλει τις εθνικές εκθέσεις αξιολόγησης που καλύπτουν την περίοδο 2007 έως 2010 επί τη βάσει κοινών δεικτών που καθορίζονται από την Επιτροπή και οι οποίοι είναι συμβατοί με τους δείκτες που έχουν καθορίσει τα ίδια τα κράτη μέλη σε επίπεδο έργου. Οι εν λόγω κοινοί δείκτες πρέπει να παράγουν αξιοσημείωτα αποτελέσματα σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στην πρότασή της για κανονισμό για το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης της 15ης Νοεμβρίου 2011 [COM(2011) 751 τελικό], η Επιτροπή πρότεινε την εφαρμογή κοινών υποχρεωτικών δεικτών για την αξιολόγηση και την αποτελεσματική διαχείριση των εθνικών προγραμμάτων. Βρίσκονται ήδη υπό συζήτηση με συμμετέχοντα κράτη μέλη, ιδίως όσον αφορά το γεγονός ότι πρέπει να είναι περιορισμένοι στον αριθμό και «SMART», να είναι ρεαλιστικοί και να παρέχουν αξιόπιστα δεδομένα.

10.30. Η αξιολόγηση του κατά πόσον η μεταρρύθμιση του αμπελοοικονομικού τομέα το 2008 επιτυγχάνει τον στόχο της πραγματοποιείται από την Επιτροπή με βάση τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Περιοδική αξιολόγηση της κατάστασης της αγοράς στον αμπελοοικονομικό τομέα:

α) σύμφωνα με βασικούς δείκτες που προβλέπονται στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 555/2008 και (ΕΚ) αριθ. 436/2009.

2. Περιοδική αξιολόγηση της εφαρμογής από τα κράτη μέλη των πολιτικών για τον όινο, για παράδειγμα:

α) μια μελέτη σχετικά με την εφαρμογή της μεταρρύθμισης που διενεργήθηκε το 2012, η οποία παρείχε μια ουσιαστική και λεπτομερή ανάλυση σχετικά με τις διάφορες πτυχές της οργάνωσης της κοινής αγοράς στον αμπελοοικονομικό τομέα·

β) όσον αφορά τα εθνικά προγράμματα, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 555/2008 τροποποιήθηκε και δύο κατευθυντήριες γραμμές εγκρίθηκαν αντίστοιχα το 2013 από τη ΓΔ AGRI, με σκοπό την αποσαφήνιση και την παροχή λεπτομερειών σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εφαρμόζονται τα μέτρα αυτά σε εθνικό επίπεδο. Οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές συνιστούν στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν βασικούς δείκτες (π.χ. κριτήρια επιλογής, κριτήρια αξιολόγησης, δείκτες επιπτώσεων κ.λπ.). Οι δείκτες αυτοί χρησιμοποιούνται επίσης από τη ΓΔ AGRI κατά την αξιολόγηση των πολιτικών της.

⁽²¹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 22/2012 με τίτλο «Είναι αποτελεσματική η συμβολή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης των Υπηκόων Τρίτων Χωρών και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων στην ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών;», σημεία 20, 24, 25 και 79.

⁽²²⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 7/2012 με τίτλο «Μεταρρύθμιση της κοινής οργάνωσης αγοράς στον αμπελοοικονομικό τομέα: κατάσταση προόδου», σημεία 50 και 57.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.31. Η ειδική έκθεση του Συνεδρίου σχετικά με τα χρηματοπιστωτικά μέσα που συγχρηματοδοτήθηκαν από το ΕΤΠΑ επισημαίνει ότι τα συνήθη μέσα παρακολούθησης της πολιτικής συνοχής που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ είναι ανεπαρκή ή ακατάλληλα για τον σκοπό των χρηματοπιστωτικών μέσων. Η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα παρακολούθησης και πληροφόρησης, εκεί όπου υπήρχαν, δεν διέδιδαν τα κατάλληλα εργαλεία ώστε να παρέχουν πληροφόρηση σχετικά με τα ταμεία και να συμβάλλουν στην παρακολούθηση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης αυτών ⁽²³⁾.

Αδυναμίες στη συνάφεια, την αξιοπιστία και τον έγκαιρο χαρακτήρα των στοιχείων που αφορούν τις επιδόσεις

10.32. Η μέτρηση και η αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων δεν έχει, ωστόσο, νόημα εάν δεν βασίζεται σε συναφείς, αξιόπιστες και έγκαιρες πληροφορίες. Προκειμένου να δημιουργήσει ένα σταθερό σύστημα διαχείρισης των επιδόσεων και κοινοποίησης των σχετικών πληροφοριών, η Επιτροπή πρέπει να δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην αξιοπιστία και τον έγκαιρο χαρακτήρα των στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις που προέρχονται είτε από την ίδια είτε από τα κράτη μέλη ή τρίτους. Αρκετές από τις ειδικές εκθέσεις που ενέκρινε το Συνέδριο το 2012 περιλάμβαναν παραδείγματα αδυναμιών που πλήττουν την ποιότητα των στοιχείων, ορισμένα από τα οποία παρουςιάζονται στα σημεία που ακολουθούν.

3. Ευρύτερες εκτιμήσεις των ζητημάτων του αμπελοοινικού τομέα:

α) Τα δεδομένα που συνελέγησαν κατά τη διάρκεια του 2012 χρησιμοποιήθηκαν επίσης από τη ΓΔ AGRI για τη σύνταξη της έκθεσης του 2012 προς το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, σε συνδυασμό με άλλους δείκτες που παρασχέθηκαν από τα κράτη μέλη σχετικά με τα εθνικά προγράμματα στήριξης και το καθεστώς εκρίζωσης.

β) Επί του παρόντος, η ΓΔ AGRI δρομολογεί μια νέα αξιολόγηση για την ανταγωνιστικότητα των οίνων της ΕΕ, η οποία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2014. Η προτεινόμενη προσφορά καθορίζει σαφείς δείκτες για την εν λόγω επερχόμενη αξιολόγηση.

γ) Η ΓΔ AGRI διεξάγει μια ακόμη αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης και των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων. Και στην περίπτωση αυτή, καθορίζονται σαφείς δείκτες.

10.31. Η τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, τον Δεκέμβριο του 2011, εισήγαγε την υποχρέωση των κρατών μελών να υποβάλλουν επίσημες εκθέσεις σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα. Το 2012 η Επιτροπή συνέταξε βάσει αυτού μια συνοπτική έκθεση και οι υπηρεσίες της Επιτροπής παρέχουν επίσης λεπτομερή καθοδήγηση σχετικά με την υποβολή εκθέσεων για τις διαχειριστικές αρχές. Επιπλέον, τον Φεβρουάριο του 2012, η Επιτροπή δημοσίευσε ένα έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της για τα χρηματοδοτικά μέσα που διατίθενται για την πολιτική συνοχής, και διενήργησε αξιολόγηση, μέσω του δικτύου αξιολόγησης εμπειρογνομόνων, όσον αφορά τη χρήση του ΕΤΠΑ για τη στήριξη των χρηματοδοτικών μέσων. Οι απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων θα καταστούν ακόμη πιο συνεκτικές κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού.

10.32. Για τα προγράμματα που λειτουργούν υπό άμεση διαχείριση, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση, σύμφωνα με τις νομοθετικές προτάσεις της για τα επόμενα προγράμματα χρηματοδότησης, να διασφαλίζει την έγκαιρη και αξιόπιστη πληροφόρηση για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις τους.

Για τα προγράμματα που λειτουργούν υπό έμμεση διαχείριση, η Επιτροπή πρέπει να επαφίεται στην προθυμία και την ικανότητα των κρατών μελών και τρίτων να παρέχουν επαρκή, έγκαιρα, αξιόπιστα και συγκρίσιμα δεδομένα. Αυτό δεν είναι εφικτό για όλα τα προγράμματα με συγκεκριμένο τρόπο βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου.

⁽²³⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 2/2012 με τίτλο «Χρηματοπιστωτικά μέσα για τις ΜΜΕ συγχρηματοδοτηθέντα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης», σημεία 82 και 121.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.33. Στον έλεγχο του σχετικά με τη στοχοθέτηση της ενίσχυσης για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι το ΚΠΠΑ, το οποίο έχει θεσπιστεί ως εργαλείο προς χρήση από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, δεν παρήγε συναφή στοιχεία τα οποία να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται με τους δαπανώμενους πόρους. Οι καθορισθέντες δείκτες δεν επέτρεπαν την παρακολούθηση της προόδου που επιτελούνταν ως προς την υλοποίηση των προτεραιοτήτων της ΕΕ, τα δε στοιχεία διαπιστώθηκε ότι ήταν χαμηλής αξιοπιστίας και δεν καθιστούσαν δυνατές τις συγκρίσεις μεταξύ κρατών μελών (ή/και περιφερειών) ⁽²⁴⁾. Σε άλλη έκθεση, το Συνέδριο παρατήρησε σημαντικές αδυναμίες όσον αφορά τη διαβίβαση πληροφοριακών στοιχείων εκ μέρους των κρατών μελών σχετικά με την επίτευξη των επιμέρους στόχων της ΕΕ, με αποτέλεσμα η Επιτροπή να μην είναι σε θέση να αξιολογήσει σε όλες τις περιπτώσεις εάν οι επιδόσεις των κρατών μελών ήταν σύμφωνες με τους επιμέρους στόχους της ΕΕ για τα απόβλητα. Η Επιτροπή ελέγχει τη συνέπεια των στοιχείων που λαμβάνει, αλλά δεν αξιολογεί την αξιοπιστία τους ⁽²⁵⁾.

10.34. Οι αδυναμίες των συστημάτων διαβίβασης πληροφοριών μπορούν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην αξιοπιστία των διαβιβαζόμενων πληροφοριών. Με τον έλεγχο του κοινού συστήματος πληροφόρησης εξωτερικών σχέσεων (CRIS), το σύστημα πληροφόρησης που δημιούργησε η Επιτροπή προκειμένου να υποστηρίξει τις χρηματοοικονομικές και επιχειρησιακές πτυχές της διαχείρισης των εξωτερικών δράσεων, διαπιστώθηκαν προβλήματα όσον αφορά την ακεραιότητα των δεδομένων του συστήματος. Το Συνέδριο εντόπισε καταχωρίσεις στις οποίες οι πληροφορίες είτε έλειπαν, είτε δεν ήταν έγκυρες, είτε δεν ήταν ενημερωμένες και οι οποίες υπονόμωσαν την αξιοπιστία του συστήματος, καθώς και την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά του ως διαχειριστικού εργαλείου ⁽²⁶⁾.

Για τα προγράμματα υπό επιμερισμένη διαχείριση, η Επιτροπή πρότεινε στη νομοθετική αρχή ορισμένες βασικές απαιτήσεις για τον σχεδιασμό των συστημάτων, ούτως ώστε να παράγουν πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα αποτελέσματα ενόψει των μελλοντικών κανονισμών μετά το 2013. Η ευθύνη για τη λειτουργία των συστημάτων αυτών κατά τρόπο τέτοιο ώστε να παρέχονται πλήρεις και ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα βαρύνει τα κράτη μέλη βάσει του καταμερισμού των αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης.

10.33. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης αποτελεί ένα κατάλληλο και ολοκληρωμένο σύνολο δεικτών το οποίο εκπονήθηκε από κοινού από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη για την παρακολούθηση των στόχων πολιτικής. Είναι η πρώτη φορά που υλοποιήθηκε ένα ολοκληρωμένο αλλά και πολύ απαιτητικό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης για την αγροτική ανάπτυξη σε επίπεδο ΕΕ. Πρόκειται για τον συνδυασμό όλων των μέτρων που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον αντιμετωπίζονται ορθά οι προτεραιότητες της ΕΕ.

Το μέτρο 121 θα πρέπει να αξιολογείται σε σχέση με τον στόχο της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας. Η έως τώρα αποκτηθείσα εμπειρία από τη «μάθηση μέσα από την πράξη» έχει καταδείξει ότι ο προσδιορισμός των δεικτών αποτελεσμάτων στον τομέα αυτό ενέχει προκλήσεις, και η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν καταβάλει σημαντική προσπάθεια για τη συνεχή βελτίωση της μεθοδολογίας, της αξιοπιστίας και της συγκρισιμότητας. Η εμπειρία αυτή θα χρησιμοποιηθεί επίσης για το μελλοντικό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης.

10.34. Έχουν ήδη αναληφθεί προσπάθειες για την αντιμετώπιση των αδυναμιών αυτών, αλλά καμία οικονομική και/ή άλλη κρίσιμη πληροφορία δεν λείπει από το CRIS. Εκτός από την πρόοδο που αναφέρθηκε στον έλεγχο του CRIS σε σχέση με ζητήματα που αφορούν την ποιότητα δεδομένων (ορισμός των κυρίων των δεδομένων, δημιουργία μιας ομάδας ποιότητας δεδομένων και εφαρμογή μιας διακυβέρνησης ποιότητας δεδομένων), έχουν προσφάτως δρομολογηθεί τα ακόλουθα έργα:

- εξορθολογισμός των γεωγραφικών κωδικών,
- βελτίωση της διεπαφής χρήστη του CRIS επί τη βάση της ανάλυσης των περιπτώσεων σφαλμάτων κωδικοποίησης,
- μια σειρά από δράσεις εκκαθάρισης δεδομένων, που προκύπτουν από τα πορίσματα του ελέγχου, τις διαδικασίες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων.

Τα ανωτέρω έργα αποτελούν μέρος ενός προσφάτως ορισθέντος γενικού προγράμματος ποιότητας δεδομένων, το οποίο περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν την εκκαθάριση δεδομένων, τη βελτίωση του συστήματος πληροφοριών, την παρακολούθηση και τον έλεγχο, την τεκμηρίωση για τους χρήστες και την κατάρτιση.

⁽²⁴⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 8/2012 με τίτλο «Στοχοθέτηση της ενίσχυσης για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων», σημείο 70.

⁽²⁵⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 20/2012 με τίτλο «Είναι αποτελεσματική η χρηματοδότηση έργων υποδομών διαχείρισης αστικών αποβλήτων μέσω διαρθρωτικών μέτρων ως τρόπος βοήθειας προς τα κράτη μέλη ώστε να επιτύχουν τους στόχους της πολιτικής διαχείρισης αποβλήτων της ΕΕ;», σημείο 73.

⁽²⁶⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 5/2012 με τίτλο «Κοινό σύστημα πληροφόρησης εξωτερικών σχέσεων (CRIS)», σημείο 79.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.35. Ο έλεγχος των άμεσων ενισχύσεων για τις θηλάζουσες αγελάδες, τις προβατίνες και τις αίγες κατέδειξε ότι, στα περισσότερα κράτη μέλη, η παρακολούθηση των δεικτών επιδόσεων ήταν ανεπαρκής λόγω έλλειψης ενός *ad hoc* συστήματος παρακολούθησης επιδόσεων για τη μέτρηση των αποτελεσμάτων και των επακολούθων των ελεγχθέντων καθεστώτων, καθώς και λόγω της διαφορετικής ερμηνείας της οποίας τυγχάνουν σε κάθε κράτος μέλος οι όροι «παραγωγή» και «προμήθεια στη μεταποιητική βιομηχανία». Ένας πρόσθετος περιορισμός στην παρακολούθηση από την Επιτροπή ήταν η έλλειψη κατάλληλου εργαλείου που να παρέχει σφαιρική άποψη των ενισχύσεων που διατίθενται από διαφορετικές πηγές. Επιπλέον, ο ταχύς ρυθμός των πρόσφατων μεταρρυθμίσεων της ΚΓΠ δεν παρείχε πάντοτε τη δυνατότητα πραγματοποίησης ακριβών ποσοτικών εκτιμήσεων εγκαίρως ⁽²⁷⁾.

10.36. Η έγκαιρη διαβίβαση δεδομένων σχετικά με τις επιδόσεις αποδεικνύεται προβληματική, όπως φαίνεται από τις ελλείψεις στη συλλογή και καταχώριση των δεδομένων παρακολούθησης όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας. Η έλλειψη πρόσβασης σε αξιόπιστα, επαληθεύσιμα και έγκαιρα δεδομένα επιδόσεων και αξιολογήσεις των διαφόρων δράσεων δυσχεραίνει τη συναγωγή συμπερασμάτων προς χρήση για τη λήψη αποφάσεων στο παρόν και στο μέλλον ⁽²⁸⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.35. Ο νομοθέτης θεώρησε ότι οι έννοιες αυτές θα μπορούσαν να προσδιοριστούν καλύτερα σε εθνικό επίπεδο.

Η Επιτροπή έχει μια γενική εικόνα της κατάστασης σε ολόκληρη την ΕΕ όσον αφορά τα διάφορα μέτρα συνδεδεμένης στήριξης που εφαρμόζονται στους τομείς ζωικής παραγωγής. Τα κράτη μέλη υπόκεινται στην υποχρέωση να κοινοποιούν περιοδικά στην Επιτροπή τον αριθμό των ζώων και των ποσών που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο των συνδεδεμένων ενισχύσεων για τις θηλάζουσες αγελάδες και τα αιγοπρόβατα και των συνδεδεμένων ενισχύσεων στο πλαίσιο του άρθρου 68, καθώς και στο πλαίσιο των συμπληρωματικών άμεσων εθνικών ενισχύσεων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη τα οποία προσχώρησαν στην Ένωση το 2004 και το 2007. Όσον αφορά τις κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις των καθεστώτων, η Επιτροπή θεωρεί ότι πρόκειται μάλλον για θέμα αξιολόγησης παρά παρακολούθησης.

Όσον αφορά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για την επικείμενη μεταρρύθμιση, η Επιτροπή βασίζει τις προτάσεις της σε μια εκτίμηση επιπτώσεων η οποία αντλεί από ένα ολόκληρο φάσμα πηγών πληροφοριών, ποσοτικών αναλύσεων, ποιοτικών και ποσοτικών στοιχείων από δημοσιεύσεις και δημόσιες διαβουλεύσεις. Οι εκθέσεις αξιολόγησης αποτελούν μία από αυτές τις πηγές πληροφοριών.

Όσον αφορά το μέλλον, η πρόταση της Επιτροπής για την ΚΓΠ με ορίζοντα το 2020 προβλέπει τη θέσπιση ενός κοινού πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης με σκοπό τη μέτρηση των επιδόσεων της κοινής γεωργικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων του πρώτου και δεύτερου πυλώνα.

10.36. Το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο για το ΕΚΤ επιβάλλει τη συλλογή δεδομένων μόνο στο επίπεδο του άξονα προτεραιότητας και όχι στο πολύ πιο λεπτομερές επίπεδο ομάδας στόχου. Η προτεινόμενη γραμμή δράσης θα ήταν πολύ περίπλοκο να εφαρμοστεί (για παράδειγμα, τα περισσότερα έργα περιλαμβάνουν *de facto* πολλές διαφορετικές ομάδες στόχους), θα επιβάρυνε σημαντικά τα κράτη μέλη και τους δικαιούχους και θα συνεπαγόταν σημαντικό κόστος.

Πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα και ειδικότερα τις επιπτώσεις μπορούν να αποκτηθούν μέσω αξιολογήσεων. Για παράδειγμα, η αξιολόγηση της στήριξης του ΕΚΤ όσον αφορά τη διά βίου μάθηση, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2012, επικεντρώθηκε, μεταξύ άλλων, στους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας. Η Επιτροπή εκτιμά ότι τα δεδομένα που διατίθενται μέσω των αξιολογήσεων αυτών είναι ζωτικής σημασίας και καθιστούν δυνατή την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων του ΕΚΤ.

Εντούτοις, η Επιτροπή γνωρίζει ότι υπάρχει περιθώριο για βελτιώσεις. Ως εκ τούτου, για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, η Επιτροπή σκοπεύει να αντιμετωπίσει, μέσω της νέας νομοθετικής δέσμης, μια σειρά από αδυναμίες που εντοπίστηκαν στον τομέα των ρυθμίσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης.

⁽²⁷⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 11/2012 με τίτλο «Άμεσες ενισχύσεις για τις θηλάζουσες αγελάδες, τις προβατίνες και τις αίγες στο πλαίσιο της μερικής εφαρμογής των διατάξεων του ΚΕΕ», σημεία 63 και 64.

⁽²⁸⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 25/2012 με τίτλο «Υπάρχουν εργαλεία για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των δαπανών στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας», σημείο 61.

Η βιωσιμότητα των έργων της ΕΕ απειλούνταν σε πολλές περιπτώσεις

10.37. Σε ιδανικές συνθήκες, μια δημόσια παρέμβαση θα έπρεπε να είναι βιώσιμη, ήτοι δεν θα έπρεπε να επικεντρώνεται μόνο στις βραχυπρόθεσμες υλοποιήσεις, αλλά θα έπρεπε να εξακολουθεί να αποφέρει αποτελέσματα και αντίκτυπο και μετά τη διακοπή της εξωτερικής χρηματοδότησης. Για τον λόγο αυτό, η βιωσιμότητα θα έπρεπε να αποτελεί σημαντικό παράγοντα ο οποίος να λαμβάνεται υπόψη κατά τον σχεδιασμό ενός προγράμματος ή/και ενός έργου. Ο σχετικός προβληματισμός θα έπρεπε να περιλαμβάνει ζητήματα όπως η οικονομική βιωσιμότητα, η τεχνική βιωσιμότητα και η θεσμική ικανότητα, καθώς και η αλληλεξάρτηση αυτών των στοιχείων.

10.38. Το πρόβλημα της βιωσιμότητας εντοπίστηκε σε οκτώ εκδόσεις το 2012. Πέντε από αυτές αφορούσαν τη βοήθεια που παρέχεται σε χώρες και εδάφη εκτός ΕΕ. Οι υπόλοιπες τρεις εκδόσεις πραγματεύονταν τη βιωσιμότητα έργων που χρηματοδοτήθηκαν υπό επιμερισμένη διαχείριση, γεγονός που υποδηλώνει ότι το ζήτημα αυτό ισχύει και πέραν του τομέα της αναπτυξιακής βοήθειας. Παράλληλα, σε έξι από αυτές τις οκτώ εκδόσεις διαπιστώθηκε ο κίνδυνος τα έργα να διακοπούν και να παύσουν να αποφέρουν τα οφέλη τους ελλείψει συνεχούς χρηματοδότησης ⁽²⁹⁾.

10.39. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, οι αρχές των κρατών μελών είναι πρωτίστως υπεύθυνες για την επιλογή έργων με οικονομική βιωσιμότητα. Ο έλεγχος του Συνεδρίου με αντικείμενο την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για την υγιεινή σε σφαγεία κατέδειξε ότι η βιωσιμότητα των έργων αποτελούσε στόχο, δεδομένου ότι τα χρηματοδοτούμενα έργα θα έπρεπε να διατηρούνται στα στοχευόμενα επίπεδα δραστηριότητας για διάστημα τουλάχιστον 5 ετών μετά το πέρας της επένδυσης. Ωστόσο, και στα δέκα κράτη μέλη που αφορούσε ο έλεγχος, διαπιστώθηκαν περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν είχε επιτευχθεί είτε η πενταετής ελάχιστη περίοδος δραστηριότητας είτε τα στοχευόμενα επίπεδα δραστηριότητας. Αυτό περιόρισε τον αντίκτυπο των κονδυλίων που διατέθηκαν προκειμένου να διευκολυνθεί η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις υγιεινής στα σφαγεία ⁽³⁰⁾.

10.39. Ο αντίκτυπος των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων στην τήρηση των νέων προδιαγραφών υγιεινής τέθηκε υπό εξέταση στις εκδόσεις εκ των υστέρων αξιολόγησης των προγραμμάτων SAPARD οκτώ δικαιούχων χωρών που προσχώρησαν στην ΕΕ το 2004. Η συγκεκριλαιοτική έκθεση των συγκεκριμένων αξιολογήσεων από ανεξάρτητους αξιολογητές κατέληξε στο συμπέρασμα στο κεφάλαιο 4.2.1 «Τήρηση των προτύπων της ΕΕ και του κοινοτικού κεκτημένου: Οι πιο σημαντικές επιπτώσεις παρατηρήθηκαν στον τομέα της υγιεινής, στις υγειονομικές και κτηνιατρικές συνθήκες και στο περιβάλλον». Η έκθεση δημοσιεύθηκε και διατίθεται στην εξής διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/agriculture/evaluation/rural-development-reports/index_en.htm

⁽²⁹⁾ Ειδικές εκδόσεις αριθ. 1/2012 με τίτλο «Αποτελεσματικότητα της αναπτυξιακής βοήθειας που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την επισιτιστική ασφάλεια στην υποσαχάρια Αφρική», αριθ. 6/2012 με τίτλο «Η βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την τουρκοκυπριακή κοινότητα», αριθ. 8/2012 με τίτλο «Στοχοθέτηση της ενίσχυσης για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων», αριθ. 13/2012 με τίτλο «Αναπτυξιακή βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παροχή πόσιμου ύδατος και βασικών υποδομών αποχέτευσης στις υποσαχάριες χώρες», αριθ. 14/2012 με τίτλο «Εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για την υγιεινή σε σφαγεία χωρών που προσχώρησαν στην ΕΕ από το 2004 και εξής», αριθ. 17/2012 με τίτλο «Συμβολή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ) στη δημιουργία βιώσιμου οδικού δικτύου στην υποσαχάρια Αφρική», αριθ. 18/2012 με τίτλο «Η βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς το Κοσσυφοπέδιο για την εγκαθίδρυση κράτους δικαίου» και αριθ. 23/2012 με τίτλο «Ήταν επιτυχής η στήριξη που παρέχον τα διαρθρωτικά μέτρα της ΕΕ στην ανάπλαση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών και στρατιωτικών εγκαταστάσεων».

⁽³⁰⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 14/2012, σημεία 48 και 49.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.40. Στο πλαίσιο του ελέγχου του σχετικά με την αναπτυξιακή βοήθεια για την παροχή πόσιμου ύδατος και βασικών υποδομών αποχέτευσης στις υποσαχάριες χώρες, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τα έργα που εξετάστηκαν ήταν τεχνικώς βιώσιμα: προωθούσαν τη χρήση της τρέχουσας τεχνολογίας και υλικών διαθέσιμων σε τοπικό επίπεδο. Εντούτοις, για την πλειονότητα των έργων, η ροή των αποτελεσμάτων και οφελών θα παύσει μεσομακροπρόθεσμα, εάν δεν εξασφαλιστούν έσοδα πέραν αυτών που αποφέρει η τιμολόγηση. Μολονότι υπήρχαν ολοκληρωμένες διαδικασίες διαχείρισης, η Επιτροπή δεν επέλυσε σημαντικά προβλήματα που αφορούσαν τη βιωσιμότητα ⁽³¹⁾.

10.41. Στο πλαίσιο του ελέγχου του σχετικά με την ανάπλαση εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων, το Συνέδριο παρατήρησε ότι όλα τα έργα ανάπλασης εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων που εξετάστηκαν είχαν ορισμένα από τα βασικά χαρακτηριστικά που θεωρούνται βέλτιστες πρακτικές για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των εγκαταστάσεων και των αποτελεσμάτων μακροπρόθεσμα ⁽³²⁾. Παραδείγματος χάριν, ορισμένες εγκαταστάσεις βρίσκονταν σε στρατηγική θέση και εξυπηρετούνταν από τρία διαφορετικά δίκτυα μεταφορών (οδικό, σιδηροδρομικό και πλωτό), ενώ όλες εξυπηρετούνταν καταλλήλως από υποδομές μεταφορών, αποχέτευσης και τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών.

10.42. Ακόμη και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι παρεμβάσεις είναι οικονομικώς και τεχνικώς βιώσιμες, τα αποτελέσματα μπορεί να μη διαρκέσουν επί μακρόν εάν δεν εμπλακούν οι δικαιούχοι αναπτύσσοντας αίσθημα οικειοποίησης ή εάν δεν υπάρχει επαρκής θεσμική ικανότητα.

10.43. Η ΕΕ παρέχει βοήθεια στο Κοσσυφοπέδιο για την εγκαθίδρυση κράτους δικαίου τόσο μέσω του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας όσο και μέσω της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας. Η πολιτική στήριξη από τις αρχές του Κοσσυφοπεδίου αποτελεί βασική προϋπόθεση της βιωσιμότητας των αποτελεσμάτων. Ωστόσο, διατυπώνονται αμφιβολίες όσον αφορά τη δέσμευση των εθνικών αρχών να εφαρμόσουν αυτό το κράτος δικαίου. Συνολικά, η βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων που απέφερε η βοήθεια επαπειλείται από την έλλειψη πολιτικής βούλησης, την περιορισμένη χρηματοδοτική ικανότητα και την περιορισμένη επιρροή από την κοινωνία των πολιτών ⁽³³⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.40. Για την αντιμετώπιση των ζητημάτων θεσμικής βιωσιμότητας, η Επιτροπή υποστηρίζει εκτενείς δραστηριότητες δημιουργίας ικανοτήτων και κατάρτισης που θα επιτρέψουν στις ενώσεις καταναλωτών νερού και στις τοπικές αρχές να κατέχουν, να διαχειρίζονται και να λειτουργούν τις εγκαταστάσεις τους, μερικές φορές με την υποστήριξη του ιδιωτικού τομέα. Η Επιτροπή εργάζεται επίσης σε επίπεδο χώρας στο πλαίσιο τομεακών μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων για να στηρίξει την ανάπτυξη κατάλληλων τομεακών πολιτικών, καθώς και του θεσμικού πλαισίου μέσω του οποίου συστήνονται αποκεντρωμένες δομές για να παρέχουν συνδρομή στους τοπικούς φορείς σε μακροπρόθεσμη βάση.

Η θεμελίωση του τομέα του νερού σε οικονομικά βιώσιμη βάση απαιτεί τον καθορισμό της κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ των τιμολογίων, των μεταφορών και των φόρων. Για τις περισσότερες χώρες, οι λειτουργικές δαπάνες δεν μπορούν να καλύπτονται μόνον από τα τιμολόγια. Αυτό ισχύει στην Ευρώπη και ακόμη περισσότερο σε χώρες της υποσαχάριας Αφρικής, όπου τα έργα στοχεύουν κυρίως τις πιο ευάλωτες ομάδες, που διαθέτουν πολύ περιορισμένες δυνατότητες πληρωμής. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή υποστηρίζει τη διαδικασία ανάπτυξης κοινωνικών τιμολογίων με παράλληλη εξασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του τομέα στο σύνολό του μέσω τομεακού διαλόγου με τις δικαιούχες χώρες.

10.41. Η Επιτροπή επιδοκιμάζει την ανάλυση του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

10.43. Η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ συμμερίζονται την αξιολόγηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στόχος τους είναι η διόρθωση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν μέσω της αυξημένης διεξαγωγής διαλόγων σε θέματα πολιτικής, όπως συνιστάται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, μεταξύ άλλων και με την κοινωνία των πολιτών, καθώς και με καλύτερο συντονισμό και συγχρονισμό των στόχων πολιτικής της ΕΕ, των μέσων και της συνδρομής. Αυτό θα συντελέσει στο να καταστεί η δράση της ΕΕ πιο αποδοτική, αποτελεσματική και βιώσιμη.

⁽³¹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 13/2012, σημεία III και 61.

⁽³²⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 23/2012, σημείο 32.

⁽³³⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 18/2012, σημεία 62 και 102.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.44. Ομοίως, ο έλεγχος με αντικείμενο τη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την τουρκοκυπριακή κοινότητα κατέδειξε επίσης ότι η βιωσιμότητα βρισκόταν σε κίνδυνο λόγω των περιορισμένων διοικητικών ικανοτήτων, της καθυστερημένης έγκρισης των σχετικών μέτρων και της αβεβαιότητας ως προς τη μελλοντική χρηματοδότηση ⁽³⁴⁾.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπεράσματα

10.45. Σε πολλούς τομείς του προϋπολογισμού της ΕΕ, το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο είναι περίπλοκο και το ενδιαφέρον δεν εστιάζεται στις επιδόσεις. Οι προτάσεις νέων κανονισμών για το ΚΣΠ και την ΚΓΠ για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 κινδυνεύουν να εξακολουθήσουν να βασίζονται ουσιαστικά στις εισροές (με άξονα τις δαπάνες) και, κατά συνέπεια, να προσανατολίζονται περισσότερο στη συμμόρφωση παρά στις επιδόσεις (βλέπε σημεία 10.3 και 10.4).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.44. Η Επιτροπή έχει ενσωματώσει στο πρόγραμμα του 2012 και στο σχέδιο προγράμματος του 2013 μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει την ολοκλήρωση και τη βιωσιμότητα των υφιστάμενων έργων. Σε αυτά περιλαμβάνονται η συνεχής κατάρτιση και συνδρομή για τη δημιουργία συστημάτων λειτουργίας και διαχείρισης, καθώς και συμπληρωματικές επενδύσεις για να διασφαλισθεί ότι η τουρκοκυπριακή κοινότητα διαθέτει τα κατάλληλα μέσα για να αναλάβει και να διαχειριστεί τη νέα μονάδα. Οι νέες επενδύσεις αντιμετωπίζονται με έντονη επιφύλαξη και αναστέλλονται σε ορισμένες περιοχές στις οποίες εκκρεμούν δράσεις αποδοτικότητας εκ μέρους της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εκτιμά ότι η καθυστερημένη έγκριση των σχετικών διαδικασιών και των νομικών κειμένων από την τουρκοκυπριακή κοινότητα ενέχει κινδύνους για τη βιωσιμότητα. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή συνεχίζει να ενθαρρύνει την τουρκοκυπριακή κοινότητα να συνεχίσει το έργο της και παρέχει υποστήριξη στους σχετικούς τομείς.

Για να αντιμετωπιστεί η αβεβαιότητα ως προς τη μελλοντική χρηματοδότηση, η Επιτροπή έχει καταρτίσει πρόταση για την υιοθέτηση μιας πολυετούς προοπτικής στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2014-2020. Τούτο θα βοηθήσει στην παροχή ενός πιο σταθερού επιπέδου χρηματοδότησης για τις ενέργειες στο πλαίσιο του κανονισμού για τη βοήθεια.

10.45. Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι το παρόν νομοθετικό πλαίσιο είναι πολύπλοκο και δεν επικεντρώνεται στις επιδόσεις. Για αυτό τον λόγο κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε οι προτάσεις της για τη νέα γενιά προγραμμάτων βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020 να περιλαμβάνουν ισχυρό πλαίσιο επιδόσεων, το οποίο να βασίζεται σε σαφή ορισμό των στόχων SMART, να χρησιμοποιεί τους κατάλληλους δείκτες που επιτρέπουν την υποβολή εκθέσεων όχι μόνο για τις υλοποιήσεις αλλά και για τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις των προγραμμάτων δαπανών. Η Επιτροπή ελπίζει ότι το εν λόγω πλαίσιο θα διατηρηθεί κατά τη νομοθετική διαδικασία που εξελίσσεται επί του παρόντος μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τελική έκδοση των νομικών βάσεων.

Οι νέοι κανονισμοί για την ΚΓΠ περιλαμβάνουν σημαντικά νέα στοιχεία για να εξασφαλίζουν μια πιο προσανατολισμένη στα αποτελέσματα προσέγγιση (βλέπε απάντηση στο σημείο 10.3):

- Οι νέες άμεσες ενισχύσεις έχουν σχεδιασθεί για να ανταποκρίνονται σε ειδικές ανάγκες και στόχους (περιβαλλοντικοί στόχοι, νέοι αγρότες, περιοχές με φυσικούς περιορισμούς κ.λπ.).
- Το σχέδιο κανονισμού ΕΓΤΑΑ απαιτεί κάθε Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) να οικοδομείται γύρω από την επίτευξη των ποσοτικών στόχων, οι οποίοι συνδέονται άμεσα με τους στόχους που καθορίζονται στον κανονισμό. Εάν ένα ΠΑΑ δεν επιτυγχάνει προδήλως τα προκαθορισμένα ορόσημα, το αποθεματικό επιδόσεων δεν θα αποδεσμεύεται (βλέπε απάντηση στο σημείο 10.4).

⁽³⁴⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 6/2012, σημεία 45, 47 και 60.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.46. Κατά τις διαπραγματεύσεις για το ΠΔΠ, η Επιτροπή πρότεινε ένα κοινό πλαίσιο επιδόσεων τόσο για την ίδια όσο και για τις εθνικές αρχές, το οποίο βασίζεται σε προσυμφωνημένους δείκτες υλοποιήσεων και αποτελεσμάτων. Ωστόσο, σημαντικός παράγοντας για την μελλοντική επιτυχία στον τομέα αυτό είναι η επιτυχής εφαρμογή του από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη (βλέπε σημείο 10.19).

10.47. Η εξέταση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων των τριών ΓΔ οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τα επιτεύγματα πολιτικής στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων εξελίσσεται, η χρήση τους ωστόσο εξακολουθεί να είναι περιορισμένη. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τα βασικά προβλήματα ήταν αδυναμίες που χαρακτήριζαν τους στόχους και τους δείκτες (βλέπε σημεία 10.9 έως 10.16). Οι παρατηρήσεις που διατυπώνονται στα αντίστοιχα κεφάλαια των ετήσιων εκθέσεων του Συνεδρίου των δύο προηγούμενων ετών προσομοιάζουν σε αυτές που διατυπώνονται και φέτος.

10.48. Η έκθεση αξιολόγησης του άρθρου 318 εξακολουθεί να εξελίσσεται και δεν μπορεί ακόμη να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τον προβλεπόμενο σκοπό της στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής. Το Συνέδριο αναγνωρίζει τη δέσμευση της Επιτροπής να ενισχύσει την περί επιδόσεων αντίληψη στους κόλπους της και να αναπτύξει ένα αξιόπιστο και σταθερό σύστημα διαχείρισης και κοινοποίησης στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις. Για τον σκοπό αυτό, το 2014 η Επιτροπή θα παρουσιάσει ένα νέο πλαίσιο που θα αφορά την κοινοποίηση στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις για το επόμενο ΠΔΠ. Επιπλέον, η Επιτροπή έχει αναλάβει πρωτοβουλίες προκειμένου να ενισχύσει και να εξορθολογίσει την κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις επιδόσεις εκ μέρους των υπηρεσιών της για το υπόλοιπο της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού (βλέπε σημεία 10.20 έως 10.24).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όσον αφορά τους προτεινόμενους κανονισμούς για τα ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Επενδύσεων, ο προσανατολισμός στα αποτελέσματα έχει συμπεριληφθεί ως βασικό στοιχείο. Οι απαιτητικές και καινοτόμες προτάσεις περιλαμβάνουν:

- μια ενισχυμένη λογική παρέμβασης που συνδέει τους στόχους που έχει θέσει η Ένωση με τους δεσμευτικούς και συγκεκριμένους στόχους που έχουν θέσει τα κράτη μέλη,
- για πρώτη φορά, ειδικούς για την παρέμβαση εκ των προτέρων καθορισμένους όρους για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των επενδύσεων,
- καθοριστικά διευρυμένους μακροοικονομικούς όρους,
- μια ανανεωμένη προσέγγιση στην αξιολόγηση, με βάση τον σχεδιασμό, την υποχρέωση εκτίμησης των επιπτώσεων κάθε τμήματος του προγράμματος, καθώς και τη χρήση νέων μεθόδων, και
- ένα υποχρεωτικό πλαίσιο επιδόσεων συμπεριλαμβανομένου ενός αποθεματικού επιδόσεων.

10.46. Η Επιτροπή σημειώνει ότι, για όλα τα προγράμματα υπό επιμερισμένη διαχείριση, η ευθύνη για την εφαρμογή του κοινού πλαισίου επιδόσεων βαρύνει πρωταρχικά τα κράτη μέλη που είναι υπεύθυνα για την καθημερινή διαχείριση των προγραμμάτων, την παρακολούθησή τους και την υποβολή εκθέσεων για τα αποτελέσματα.

10.47. Η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο κατά τα τελευταία έτη, όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα επιτεύγματα πολιτικής και ότι κυρίως οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των Γενικών Διευθύνσεων της περιέχουν πληθώρα χρήσιμων πληροφοριών σχετικά με τους στόχους πολιτικής, τα επιτευχθέντα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις τους στην κοινωνία. Οι δείκτες που παρουσιάζονται παρέχουν εν γένει χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο ως προς την επίτευξη των συνολικών στόχων πολιτικής της Επιτροπής, καθώς και για την παρακολούθηση των επιδόσεων.

10.48. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η έκθεση συνεχίζει να εξελίσσεται και να εστιάζει σταθερά κάθε έτος στις πιθανές βελτιώσεις για το επόμενο έτος. Ωστόσο, αμφιβάλλει ότι η έκθεση θα μπορέσει να εκπληρώσει τον ρόλο για τον οποίο προορίζεται στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής, δηλαδή να αρχίσει να παρέχει αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με το τι έχουν επιτύχει οι πολιτικές της ΕΕ, πριν από μεταγενέστερο στάδιο εφαρμογής του ΠΔΠ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.49. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, οι ελεγκτικές εργασίες του Συνεδρίου που αφορούσαν τις επιδόσεις και δημοσιεύθηκαν στις ειδικές εκθέσεις του 2012 κατέδειξαν αδυναμίες οι οποίες επηρεάζουν αρνητικά το σύνολο ενός συνήθους κύκλου διαχείρισης. Στους τρεις συγκεκριμένους τομείς που αποτελέσαν αντικείμενο της φετινής ανάλυσης, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι υπήρχαν αδυναμίες σε βασικά στοιχεία του συστήματος διαχείρισης των επιδόσεων και κοινοποίησης των σχετικών πληροφοριών: δεν γίνεται συνεπής χρήση στόχων SMART και κατάλληλων δεικτών στο πλαίσιο των προγραμμάτων δαπανών, αδυναμίες επηρεάζουν την ποιότητα και τον έγκαιρο χαρακτήρα των κοινοποιούμενων στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις, ενώ συχνά δεν διασφαλίζεται η βιωσιμότητα των έργων που χρηματοδοτούνται από προγράμματα δαπανών της ΕΕ. Τα προβλήματα αυτά πρέπει να αντιμετωπιστούν, προκειμένου να υπάρχει ελπίδα να εξασφαλιστούν τα επιθυμητά αποτελέσματα και αντίκτυπος από την επόμενη γενιά προγραμμάτων δαπανών (βλέπε σημεία 10.25 έως 10.44).

Συστάσεις

10.50. Στο **παράρτημα 10.2** παρουσιάζεται το αποτέλεσμα της επισκόπησης, εκ μέρους του Συνεδρίου, της προόδου που πραγματοποιήθηκε όσον αφορά την υλοποίηση των συστάσεων που διατυπώνονταν στην ετήσια έκθεση για το 2010. Στην ετήσια έκθεση για το 2010 (κεφάλαιο 8), το Συνέδριο διατύπωνε έξι συστάσεις. Και οι έξι αυτές συστάσεις υλοποιήθηκαν μερικώς. Αυτή η αξιολόγηση της προόδου λαμβάνει υπόψη:

α) ορισμένες θετικές εξελίξεις που παρατηρήθηκαν σε κεντρικό επίπεδο όσον αφορά την καθοδήγηση και τη διαχείριση της ποιότητας (παραδείγματος χάριν, βελτίωση των οδηγιών για τα σχέδια διαχείρισης του 2013 και του ελέγχου ποιότητας του μέρους 1 των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων του 2012),

β) τις σημαντικές ελλείψεις που εξακολουθούν να χαρακτηρίζουν τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων που εξετάστηκαν, και

γ) τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο των ειδικών εκθέσεων του Συνεδρίου.

10.50.

β) Η Επιτροπή εξακολουθεί να καταβάλλει προσπάθειες για τη βελτίωση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων. Στόχος των προπαθειών αυτών θα είναι:

- να περιλαμβάνονται περισσότερα στοιχεία σχετικά με τη διαχείριση των επιδόσεων: καθορισμός στόχων, δείκτες απόδοσης και συναφείς στόχοι στο επίπεδο του κάθε προγράμματος,
- να καταστεί πιο εμπεριστατωμένη η υποβολή εκθέσεων όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται οι οικονομικοί και ανθρωπίνι πόροι για την επίτευξη των στόχων πολιτικής που έχουν τεθεί από την Επιτροπή ως συλλογικό σώμα, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο έχουν δημιουργήσει οι πολιτικές αυτές προστιθέμενη αξία της ΕΕ,
- να ενισχύεται η εσωτερική διαδικασία αξιολόγησης από ομότιμους των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης εστίασης στις πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.51. Σε συνέχεια αυτής της επισκόπησης, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2012, το Συνέδριο συνιστά τα εξής:

- **Σύσταση 1:** Η Επιτροπή και ο νομοδότης πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι επιδόσεις θα τεθούν στο κέντρο του ενδιαφέροντος κατά την προσεχή περίοδο προγραμματισμού (2014-2020). Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται ο καθορισμός, μέσω των τομεακών κανονισμών ή με κάποιον άλλο δεσμευτικό τρόπο, περιορισμένου αριθμού αρκετά συγκεκριμένων στόχων συνοδευόμενων από σχετικούς δείκτες, καθώς και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και αντικτύπου.
- **Σύσταση 2:** Η Επιτροπή οφείλει να εξασφαλίζει την ύπαρξη σαφούς συνάφειας μεταξύ των δραστηριοτήτων και των στόχων που καθορίζουν οι διάφορες ΓΔ. Κατά τον καθορισμό των στόχων αυτών, κάθε ΓΔ οφείλει να λαμβάνει υπόψη την ανάλογη μορφή διαχείρισης, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, καθώς και τον ρόλο και τις αρμοδιότητές της.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.51.

Οι προτάσεις της Επιτροπής για τα προγράμματα δυνάμει του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου εστιάζουν στην επίτευξη βασικών προτεραιοτήτων πολιτικής και στις επιδόσεις. Περιλάμβαναν στοιχεία ενός ενισχυμένου πλαισίου επιδόσεων υπό τη μορφή διατάξεων σχετικά με τους στόχους και τους δείκτες, τους μηχανισμούς ελέγχου, τις απαιτήσεις αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων. Ωστόσο, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, αμφότερα το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχουν την τελική ευθύνη για την έκδοση των νομικών βασικών πράξεων.

Η Επιτροπή λειτουργεί εντός ενός πολιτικού περιβάλλοντος. Οι στόχοι πολιτικής που επιδιώκει έχουν ως εκ τούτου πολλαπλά αίτια και συχνά εξαρτώνται από το εξωτερικό περιβάλλον στο οποίο λειτουργούν οι υπηρεσίες της Επιτροπής.

Ο καθορισμός των στόχων κατευθύνεται κυρίως από την πολιτική και όχι από τις μορφές διαχείρισης, όπως αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Επιπλέον, οι προτάσεις της Επιτροπής για την επόμενη γενιά προγραμμάτων περιλαμβάνουν διατάξεις που καθορίζουν την αναμενόμενη συμβολή τους στην επίτευξη των πολιτικών στόχων της Ένωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10.1

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟ 2012 ⁽¹⁾

- Αριθ. 1/2012 «Αποτελεσματικότητα της αναπτυξιακής βοήθειας που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την επισιτιστική ασφάλεια στην υποσαχάρια Αφρική»
- Αριθ. 2/2012 «Μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής για τις ΜΜΕ συγχρηματοδοτηθέντα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης»
- Αριθ. 3/2012 «Αντιμετώπισε επιτυχώς η Επιτροπή τις ελλείψεις που εντοπίστηκαν στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών;»
- Αριθ. 4/2012 «Χρησιμοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής για τη συγχρηματοδότηση υποδομών μεταφορών σε θαλάσσιους λιμένες: είναι αποτελεσματική μια τέτοια επένδυση;»
- Αριθ. 5/2012 «Κοινό σύστημα πληροφόρησης εξωτερικών σχέσεων (CRIS)»
- Αριθ. 6/2012 «Η βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την τουρκοκυπριακή κοινότητα»
- Αριθ. 7/2012 «Μεταρρύθμιση της κοινής οργάνωσης αγοράς στον αμπελοοινικό τομέα: κατάσταση προόδου»
- Αριθ. 8/2012 «Στοχοδότηση της ενίσχυσης για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων»
- Αριθ. 9/2012 «Έλεγχος των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου που διέπουν την παραγωγή, μεταποίηση, διανομή και εισαγωγή βιολογικών προϊόντων»
- Αριθ. 10/2012 «Η αποτελεσματικότητα της ανάπτυξης του προσωπικού στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή»
- Αριθ. 11/2012 «Άμεσες ενισχύσεις για τις θηλάζουσες αγελάδες, τις προβατίνες και τις αίγες στο πλαίσιο της μερικής εφαρμογής των διατάξεων του ΚΕΕ»
- Αριθ. 12/2012 «Βελτίωσαν η Επιτροπή και η Eurostat τη διαδικασία παραγωγής αξιόπιστων και έγκυρων ευρωπαϊκών στατιστικών;»
- Αριθ. 13/2012 «Αναπτυξιακή βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παροχή πόσιμου ύδατος και βασικών υποδομών αποχέτευσης στις υποσαχάριες χώρες»
- Αριθ. 14/2012 «Εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για την υγιεινή σε σφαγεία χωρών που προσχώρησαν στην ΕΕ από το 2004 και εξής»
- Αριθ. 15/2012 «Διαχείριση της σύγκρουσης συμφερόντων σε επιλεγέντες οργανισμούς της ΕΕ»
- Αριθ. 16/2012 «Η αποτελεσματικότητα του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης ως μεταβατικού συστήματος για τη στήριξη των γεωργών στα νέα κράτη μέλη»
- Αριθ. 17/2012 «Συμβολή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ETA) στη δημιουργία βιώσιμου οδικού δικτύου στην υποσαχάρια Αφρική»
- Αριθ. 18/2012 «Η βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς το Κοσσυφοπέδιο για την εγκαθίδρυση κράτους δικαίου»
- Αριθ. 19/2012 «Έκθεση του 2011 σχετικά με την παρακολούθηση των ειδικών εκθέσεων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου»
- Αριθ. 20/2012 «Είναι αποτελεσματική η χρηματοδότηση έργων υποδομών διαχείρισης αστικών αποβλήτων μέσω διαρθρωτικών μέτρων ως τρόπος βοήθειας προς τα κράτη μέλη ώστε να επιτύχουν τους στόχους της πολιτικής διαχείρισης αποβλήτων της ΕΕ;»
- Αριθ. 21/2012 «Οικονομική αποδοτικότητα των επενδύσεων που αφορούν την ενεργειακή απόδοση στο πλαίσιο της πολιτικής Συνοχής»
- Αριθ. 22/2012 «Είναι αποτελεσματική η συμβολή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης των Υπηκόων Τρίτων Χωρών και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων στην ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών;»
- Αριθ. 23/2012 «Ήταν επιτυχής η στήριξη που παρείχαν τα διαρθρωτικά μέτρα της ΕΕ στην ανάπλαση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών και στρατιωτικών εγκαταστάσεων;»
- Αριθ. 24/2012 «Ανταπόκριση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον σεισμό του Αμπρούτσο του 2009: συνάφεια και κόστος των ενεργειών»
- Αριθ. 25/2012 «Υπάρχουν εργαλεία για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των δαπανών στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας;»

⁽¹⁾ Οι ειδικές εκθέσεις του Συνεδρίου διατίθενται στον ιστότοπό του:

<http://eca.europa.eu/portal/page/portal/publications/auditreportsandopinions/specialreports>

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΕ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής	
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία		
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς					
2010	Σύσταση 1: Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των ΓΔ, πρέπει να δίδεται περισσότερη προσοχή στον τομέα των επιδόσεων, ιδίως, με την ανάλυση των διαφορών μεταξύ των προβλεπόμενων στον σχεδιασμό επιμέρους στόχων και επιτευγμάτων, καθώς και με την κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με την οικονομία και την αποδοτικότητα των χρηματοδοτήσεων της ΕΕ (βλέπε σημείο 8.53).			X				Από το 2012, οι υπηρεσίες οφείλουν να συμπεριλαμβάνουν στο μέρος 3 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων τους βασικούς δείκτες χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, οικονομία) της χρηματοδότησης της ΕΕ και να υποβάλλουν τα αποτελέσματα των δεικτών αυτών σε ετήσια βάση. Αντίστοιχα, οι δείκτες αυτοί θα μπορούσαν να βασίζονται, για παράδειγμα, στα ποιοτικά αποτελέσματα (% των προσβαλλόμενων αποφάσεων) των διαδικασιών επιλογής των έργων, σε στατιστικά στοιχεία του χρόνου πληρωμής, καθώς και στις δημοσιονομικές εξοικονομήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης.	
	Σύσταση 2: Οι υπηρεσίες της Επιτροπής πρέπει να καθορίζουν κατάλληλους ενδιάμεσους στόχους-ορόσημα για τους πολυετείς επιμέρους στόχους, ούτως ώστε η πρόοδος να μπορεί να αξιολογείται επαρκώς (βλέπε σημείο 8.54).			X				Για τους δείκτες υλοποιήσεων, αποτελεσμάτων και, κατά περίπτωση, επιπτώσεων, θα μπορούσαν πράγματι να οριστούν ενδιάμεσοι στόχοι-ορόσημα (π.χ. ελέγχοντας τουλάχιστον την «τάση»). Όσον αφορά τις υλοποιήσεις, είναι δυνατόν να καθοριστούν ορόσημα για πολυετείς στόχους, τουλάχιστον σε επίπεδο προγράμματος. Επιπλέον, στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών εργασιών για το επόμενο δημοσιονομικό πλαίσιο, η Επιτροπή συμπεριέλαβε σε όλες τις νομοθετικές προτάσεις της μερικές περαιτέρω απαιτήσεις για τη βελτίωση της ποιότητας του σταδίου προγραμματισμού: καθορισμός των γενικών και ειδικών στόχων, καθώς και των σχετικών δεικτών.	
	Σύσταση 3: Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους βάσει της επιμερισμένης διαχείρισης, να καθορίσουν με κοινή συμφωνία συνεπείς δείκτες επιδόσεων και να διασφαλίζουν την αξιοπιστία των πληροφοριακών στοιχείων σχετικά με τους προβλεπόμενους στον σχεδιασμό επιμέρους στόχους και τα επιτυγχανόμενα αποτελέσματα (βλέπε σημείο 8.56).			X				Η Επιτροπή λαμβάνει τα συνιστώμενα μέτρα και έχει ήδη δρομολογήσει μια τέτοια διαδικασία με τα κράτη μέλη. Η σύσταση θα εφαρμοστεί μέχρι την έναρξη της επόμενης περιόδου προγραμματισμού.	
	Σύσταση 4: Κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού των προγραμμάτων δαπανών της ΕΕ, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να δίδουν μεγαλύτερη προσοχή στον καθορισμό στόχων SMART, καθώς και στον προσδιορισμό και την άμβλυνση των κινδύνων που μπορεί να προκύψουν κατά την υλοποίηση (βλέπε σημείο 8.57).			X				Η Επιτροπή προσπαθεί πάντα να ορίζει στόχους SMART. Ορισμένα από τα κριτήρια SMART μπορούν να τηρηθούν μόνον εφόσον αναλύονται μαζί με τους συναφείς δείκτες ή άλλες πληροφορίες που παρέχονται στα σχέδια διαχείρισης. Η Επιτροπή έχει καταβάλει συγκεκριμένες προσπάθειες, όπως είναι η σύνταξη του οδηγού για τον καθορισμό στόχων και δεικτών που επισυνάπτεται στις οδηγίες.	

